

GAZAP KUŞU (Thorn Bird), yaşam boyunca yalnızca bir defa, yeryüzündeki bütün yaratıklardan daha tatlı bir sesle şakır. O gün yuvasından ayrılıp, bir Alıç ağacının acımasız dikenlerinden en sivrisini göğsüne gömer. Diken yüregini parçalarken daha da içli bir sesle dile getirir acılarını. Dünya susar, kulak kesilir. Çünkü en güzel şeylerin, böylesine büyük acılar pahasına elde edildiğini herkes bilir!.

Ya da böyle der efsane...

GAZAP KUŞLARI (The Thorn Birds) 28 haftadanberi en çok satan kitapların birinci sırasında.

— Publishers Weekly —

Sen yılların en güzel ve etkileyici romanı. Mutlaka okunmalı...

—Bookseller—

Colleen
McCullough

GAZAP KUŞLARI

Bir kuşla ilgili efsane şöyle der: Tüm yaşamında yalnızca bir kez, yeryüzündeki bütün yaratıklardan daha tatlı, daha dokunaklı bir sesle şakır bu kuş. Yuvasından ayrılır ayrılmaz bir alıç ağacı aramaya başlar, bulana dek durmamacasına... Sonra ağacın acımasız dikenleri arasında en sivri, en uzun olanına göğsü ü gömerken, ölümcül şarkısına başlar. Diken yüreğini parçalar, ama o, acısını aşarak bir çayır kuşundan, bir bülbülden daha güzel, daha içli dile getirir azabını. Dünya susar kulak kesilir, Tanrı cennetinde mutlu olur, gülümser. Çünkü en güzeli, ancak büyük azap pahasına elde edilir. Ya da böyle der efsane...

BİRİNCİ BÖLÜM

MEGGİE

1915 — 1917

1

1915 yılının 8 aralığında Meggie Cleary dört yaşma bastı. Annesi, kahvaltı tabaklarını kaldırdıktan sonra kahverengi bir paketi hiçbir şey söylemeden onun kucağına bırakıp dışarıya çıkmasını söyledi. Meggie de ön kapının yanındaki ağacın dibine çömelerek sabırsızlıkla paketin kâğıdını çekiştirdi. Kalın kâğıt, Wahine'den alınmıştı. Bu da küçük kıza, paketin içindekinin evde yapılmamış ya da bir hayır kurumunca bağışlanmamış olduğunu açıklıyordu. Bu armağan bir mucize sonucu satın alınmıştı.

Kâğıdın bir köşesinden yumuşak ve altın gibi parlak bir şey gözüktü. Küçük kız pakete telaşla saldırıp, kâğıdı uzun uzun parçalar halinde yırtmaya başladı.

Sonra yırtık kâğıtların içinde yatan bebeğe bakıp gözlerini kırıştırarak, «Agnes!» diyebildi. «Oh, Agnes!»

Bu, gerçekten mucizeydi. Meggie, ömründe yalnızca bir kez Wahine'e gitmişti. O da geçen mayısta. Çok uslu olduğu için buna izin verilmişti. Onun için de atlı arabada annesinin yanına ilişen küçük kız, çok terbiyeli davranmış fakat heyecanından fazla bir şey görememişti. Dükkânda bir tezgâhın üstündeki

krem rengi, dantelli, pembe saten elbise giymiş güzel bebeği farkettiğini anımsıyordu yalnızca. O anda içinden bebeğe Agnes adını vermişti. Böyle eşsiz bir yaratığa ancak bu kibar ad yaraşabilirdi. Bununla birlikte bu olayı izleyen aylarda, Agnes'i için için isterken hiç de umutlanmamıştı. Meggie'nin bir bebeği yoktu ve küçük kızların bebekleri olması gerektiğini de bilmiyordu. Ağabeylerinin bıkıp attığı düdükler, sapanlar ve eğrilip büğrülmuş kurşun askerlerle mutlu mutlu oynuyordu.

Meggie, Agnes'in oynanacak bir şey olduğunu aklından geçirmemişti. Elbisenin parlak, pembe kıvrımlarını düzeltilti. Bu elbise, kadınların üstünde gördüklerinden çok daha güzeldi. Agnes'i sevecenlikle kucağına aldı. Bebeğin, istenildiği gibi oynatılabilen eklemli kol ve bacakları vardı. Hatta boynu ve incecik beli bile eklemliydi. Sarı saçları kabartılıp tepeye toplanmış ve incilerle süslenmişti. Köpük gibi duran krem rengi dantel yakayı da inci bir iğne tutuyordu. Porselenden yapılmış yüz, özenle boyanmıştı ve pek güzeldi. Hakiki saçtan yapılmış kirpiklerin arasında parlayan mavi gözler, canlı gibiydi. Pembe yanaklarından birinde siyah bir ben vardı ve dudaklarının arasından minik, beyaz dişleri gözüküyordu. Meggie, ayaklarını altına alıp oturdu, bebeği de usulca kucağına yerleştirdi. Öylece oturup bebeğe bakıyordu yalnızca.

Jack ve Hughie uzun otların arasından çıkarak yaklaştıkları sırada, o hâlâ bodur ağacın altında oturuyordu. Küçük kızın saçları bütün Clearylerinki gibi alev rengindeydi. Cleary çocukları Frank dışında böyle kızıl saçlıydılar. Jack kardeşini dürterek, neşeli neşeli küçük kızı işaret etti. Birbirlerine sırtarak ayrıldılar. Bir Maori kaçağının peşindeki askerler rolüne girmişlerdi. Meggie onların yaklaştıklarını duyamazdı zaten. Küçük kız iyice Agnes'e dalmış, kendi kendine bir şarkı mırıldanıyordu.

Jack birden onun üstüne atlayarak, «Ne aldın, Meggie?» diye bağırdı. «Bize de göster!»

Hughie de kardeşinin öbür tarafında durup güldü. «Evet, göster bize!»

Meggie bebeği göğsüne bastırarak başını salladı. «Hayır, o benim! Doğum günü armağanım!»

«Haydi, göstereyim. Yalnızca bir bakmak istiyoruz!»

Gurur ve sevinç galip geldi. Kız, ağabeylerinin görmeler için bebeği uzattı. «Bakın, ne güzel, değil mi? Adı da Agnes.» Jack tiksiniş gibi yaptı. «Agnes mi? Ne pis bir ad! Neden ona Margaret ya da Betty demiyorsun?»

«Çünkü o Agnes!»

Hughie bebeğin bileğindeki eklemi farketmişti. Bir ısıklık çaldı. «Hey, Jack, bak! Bebek, elini oynatabiliyor!»

«Hani? Bakalım.»

Meggie bebeği göğsüne bastırdı. Gözlerinde yaşlar belirmişti. «Hayır! Onu kıracaksınız! Oh, Jack, bebeğimi alma... Onu kırarsın!»

«Haydi oradan!» Çocuğun kirli, esmer elleri kardeşinin bileklerini yakaladı. «Bir Çin işkencesi ister misin? Hem öyle ağlamaya kalkma. Yoksa Bob'a söylerim.» Kızın bileklerini sıkarak büktü. O sırada Hughie de bebeğin eteğini yakalayıp çekti. «Haydi ver, yoksa fena yaparım!»

«Ne olur yapma, Jack! Bebeği kıracaksın... Kıracağını biliyorum! N'olur bıraksın bebeğimi! N'olur almayın!» Bileklerini acıtan ellere rağmen bebeğe sıkıca sarılmış hıçkırıyor, tekmeleler atıyordu.

Bebek Meggie'nin kollarının arasından sıyrılınca Hughie haykırdı. «Aldım işte!»

Jack ile Hughie de bebeği Meggie kadar büyüleyici bulmuşlardı. Onun elbisesini, iç eteklerini, uzun kilotunu çıkardılar. Çocuklar, çıplak kalan Agnes'i çekiştiriyorlar, bir ayağını başına itiyor, belden öne büküyorlardı. Orada durmuş ağlayan Meggie'ye aldırış ettikleri yoktu. Küçük kız da yardım çağırmaı aklından geçirmiyordu. Çünkü Cleary ailesinde kendilerini savunamayanlara yardım edilmez ve acınmazdı. Buna kızlar da dahildi.

Bebeğin altın saçları dağıldı ve inciler de uzun otların arasına düşüp kayboldu. Tozlu bir potin, farkına varmadan elbisenin üstüne bastı. Satenin üstüne demirci dükkânının yağları bulaştı. Meggie daha fazla zarar olmasın diye diz çökmüş, telaşla minik giysileri toplamaya çalışıyordu. Sonra incilerin düştüğü otların aralarını araştırmaya başladı, ama gözyaşlarından göre-

miyordu. Yüreğindeki acı da yeniydi; çünkü o ana dek üzülmeye değecek bir şeyi olmamıştı.

*
**

Frank, kızgın nalı suya atarak doğruldu. Sırtı eskisi gibi ağrı-mıyordu. Belki de demirciliğe alışmıştı artık. Zaten babası da altı ay sonra alışacağını söylemişti. Fakat Frank bu zamanı kin ve öfkeyle ölçmüştü. Çekici de kutusuna bıraktıktan sonra, al-nına düşen siyah saçları titreyen eliyle itti ve eski, deri önlüğü boynundan çekerek çıkardı. Gömleği köşedeki samanların üstünde duruyordu. Frank gömleğe yaklaşıp durdu. Bir an ambanın duvarına görmeyen gözlerle baktı. Kara gözlerini iri iri açmıştı.

Pek ufak tefekti. Ancak bir elli sekiz boyunda vardı. Hâlâ da incecikti, ama çıplak omuz ve kollarının kasları çekiçle çalışmaktan gelişmişti. Pürüzsüz, soluk renkli teni pırıl pırlıdı terden. Saçlarının ve gözlerinin koyuluğu, ona değişik bir hava veriyordu. Dolgun dudakları ve geniş kemerli burnu, ailesine çekmemişti. Ama annesinde Yeni Zelanda yerlilerinin, yani Ma-orilerin kanı vardı. Bu da Frank'da belirgin bir hal almıştı. On altısına yaklaşıyordu. Oysa Bob henüz onbirine gelmemişti. Jack on, Hughie dokuz, Stuart beş ve küçük Meggie de üçündeydi. Sonra Meggie'nin o gün dördüne bastığını anımsadı. Aralığın sekiziydi. Gömleğini giyerek ambardan çıktı.

Ev, ambar ve ahırlardan otuz metre kadar yukarıda kalan küçük bir tepedeydi. Bütün Yeni Zelanda evleri gibi, bu da tah-tadan yapılmış, yayvan, tek katlı bir binaydı. Evlerin böyle yapılmasının nedeni de depremlerdi. Yeni Zelandalılar yer sarsın-tısında evin bir bölümünün ayakta kalacağını umarlardı. Evin etrafında her yerde katırtırmakları vardı. Sapsarı çiçekler açmış-tı bunlar. Otlar da Yeni Zelanda'ya özgü şekilde uzun ve yem-yesildi. Kış ortasında, bazen don olduğunda bile bu yeşil otlar sararıp kahverengi olmazdı. Yağmur, büyüyen şeyleri incitmek istemezmiş gibi hafif hafif yağardı. Kar da olmazdı. Yeni Zelan-da'nın afetleri gökyüzünden gelmez, yeryüzünün derinliklerinden yükselirdi. Yerin altındaki o korkunç güç, otuz yıl önce koca-man bir dağı yok etmiş, tepelerdeki çatlaklardan sular fışkırtı-

miş, yanardağlar kapkara dumanlar püskürtmüştü.

Bununla birlikte Yeni Zelanda toprakları iyi ve bereketliydi. Evin arkasında uzanan ova, Fiona Cleary'nin nişan yüzüğündeki zümrüt gibi yemyeşildi. Orada sayısız koyun otlardı. Arkada kalan Egmont Dağı binlerce metre yükseliyor ve doruğu bulutların arasında kayboluyordu. Simetrisi eşsiz olan karlarla kaplı bu dağa, Frank gibi her gün görenler bile hayranlıkla bakarlardı yine de.

Evle ambarın arası epey vardı, ama Frank eve gitmemesi gerektiğini bildiği için acele etti. Babası bütün gün orada kalması için kesin emir vermişti. Tam evin köşesini döndüğü sırada bodur uleks ağacının yanındaki grubu gördü.

Frank, Meggie'nin bebeğini satın alması için annesini arabayla Wahine'e götürmüştü. Hâlâ da annesinin bunu nasıl aldığına şaşıyordu. Annesi işe yaramaz doğum günü armağanları almazdı ve bunlar için parası da yoktu zaten. Hem o vakte kadar hiç kimseye oyuncak falan vermemişti. Doğum günleri ve Noel'lerde hepsine giyecek alınır, böylece pek yoksul olan gardropları biraz zenginleşirdi. Meggie bebeği kasabaya ilk ve tek kez gidişinde görmüş, Fiona da bunu unutmamıştı. Frank soru sorunca, annesi bir kız çocuğun bebeğe gereksinme duyduğuna dair bir şeyler mırıldanmış ve konuyu hemen değiştirmişti.

Jack ve Hughie bebeği aralarına almış, eklemlerini acımasızca eğip büküyorlardı. Frank, ağabeylerinin Agnes'i çekiştirmelerini seyreden Meggie'nin sırtını görebiliyordu sadece. Temiz, beyaz çorapları, küçük, siyah potinlerinin üstüne düşmüş, kahverengi yabanlık elbisesinin eteğinin altından pembe bacakları görünüyordu. Özenle kıvrılmış olan yele gibi gür saçları sırtına dökülmüştü. Güneşte parlayan saçlar ne kırmızı ne de altın sarısıydı. Şöyle ikisinin ortası bir renk. Öndeki saçları tepeye toplayan beyaz tafta kurdele, buruşup sarmıştı. Elbisesi toz içindeydi. Bir eliyle bebeğin elbisesini sıkıca tutmuş, öbürüyle de boş yere Hughie'yi itmeye çalışıyordu.

«Tanrının belâsı piç kuruları!»

Jack ve Hughie, bebeği unutup ayağa fırlayarak koşma koşma kaçtılar. Frank küfrettiği zaman kaçmak en doğrusuydu.

Frank onların arkasından bağırdı. «Bir daha bebeğe el sürdüğünüzü görürsem ikinizin de o pis poponuzu dağlarım!»

Sonra eğilip Meggie'yi omuzlarından tutarak hafifçe sars-tı. «Hadi, hadi ağlamaya gerek yok! Gittiler artık ve bir daha da bebeğine dokunmazlar. Sana söz veriyorum. Şimdi doğum günün için bana bir gülümse bakalım.»

Yüzü gözü şişmiş, hâlâ yanaklarından yaşlar akan Meggie, başını kaldırıp Frank'a baktı. Gri renkli gözleri iyice irileşmiş ve kederle dolmuştu. Ağabeyi boğazına bir şeyin tıkan-dığını hissetti. Cebinden pis bir bez çıkararak beceriksizce kızın yü-zünü sildi.

Gözyaşları kuruyan Meggie, «Oh Fra... Frank...» diye hiç-kırdı. «Agnes'i elimden aldılar! Saçları açıldı ve içindeki o güzel inciler de kayboldu. Hepsi... hepsi de otların arasına düştü. Onları bulamıyorum!»

Gözlerinden yine yaşlar boşandı ve ağabeyinin eline dam-ladı. Frank bir an ıslanan eline baktıktan sonra diliyle gözyaş-larını yaladı.

«Öyleyse bunları bulmamız gerekiyor, değil mi? Fakat böy-le ağlarken bir şey bulamazsın ki! Sonra bu bebekçe davranış sana hiç yakışmıyor. Hadi sil burnunu da, zavallı... Agnes mi neydi onu al. Hemen elbisesini giydirmezsen güneşten yanacak.»

Kardeşini yolun kenarına oturtturarak bebeği kucağına koy-du ve otların arasını arayıp bir inci buldu. Başarısından mem-nun, bağırdı. «İşte ilki! Bak görürsün hepsini bulacağız.»

Meggie otların arasını araştırıp incileri teker teker bulan büyük ağabeyisine hayranlıkla baktı. Sonra Agnes'in teninin ne denli hassas olduğunu ve çabucak yanacağını düşünerek ilgi-sini bebeğe yöneltti. Bebeğe öyle pek zarar verilmişe benzemi-yordu. Saçları açılıp karışmış, çocukların çektiirdiği bacakla-rıyla kolları kirlenmişti. Ama her yeri hâlâ sağlamdı. Meggie'-nin saçlarında iki tane küçük bağa tarak vardı. Bunlardan birini çıkarıp Agnes'in saçını taramaya başladı.

Çocuk, beceriksizce saçı taramaya çalışırken korkunç şey oldu. Bebeğin başına yapıştırılmış olan saçlar tarağın dişlerine takılarak çıkıverdi. Agnes'in güzel alnının üstünde bir şey yok-tu. Ne bir tepe, ne de bir kabak kafatası. Orada yalnızca korkunç, büyük bir delik vardı. Meggie korkuyla titreyerek bebeğin başının içine baktı. O zaman Agnes'in aslında bir tele tutturul-muş olarak dönen iki bilyadan ibaret gözlerini gördü.

Meggie tiz bir çığlık attı. Bu hiç de çocuk sesine benzemiyordu. Agnes'i bir yana fırlatarak elleriyle yüzünü örttü ve titreyerek bağırmaya devam etti. Sonra Frank'ın, parmaklarını yüzünden çektiğini hissetti. Ağabeyi başını tutarak göğsüne dayadı. Çocuk, kollarını ona dolayarak sakinleşti. Frank'ın pek hoş korktuğunu anlamıştı. Ağabeyi at, ter ve demir kokuyordu.

Meggie sakinleşince, Frank ona ne olduğunu anlattırdı. Bebeği alarak, boş kafasının içine hayretle baktı. Kendi çocuk dünyasında da böyle garip korkular olup olmadığını anımsamaya çalıştı. Fakat onun dünyasındaki tatsız anılar insanlar, fısıltılar ve soğuk bakışlardan oluşmuştu. Annesinin endişeli, süzölmüş yüzünü, kendisini tutarken titreyen elini anımsıyordu.

Meggie ne görmüş de böyle korkmuştu? Frank, 'Ya Agnes'in saçları kopunca başı kanasaydı,' diye düşündü. 'Meggie bu kadar korkmazdı sanırım.' Çünkü kanama bir gerçektir ve Cleary ailesinde mutlaka biri haftada en az bir kez bol kan kaybederdi.

Meggie, bebeğe bakmak istemiyordu. «Gözleri, gözleri!» diye tutturmuştu.

«O çok güzel bir yaratık, Meggie!» Yüzünü kardeşinin saçlarına gömdü. Bu saçlar ne yumuşak, ne gür ve ne kadar da parlaktı!

Frank yarım saat dil döktükten sonra ancak kardeşini Agnes'e bakmaya razı etti. Aradan yarım saat daha geçince, Meggie baştaki deliğe bakabiliyordu. Frank ona gözlerin nasıl çalıştığını, nasıl açılıp kapandıklarını gösterdi.

Meggie'yi kucağına alıp bebeği de ikisinin arasına, göğsüne sıkıştırarak, «Haydi artık içeriye girmenin zamanı,» dedi. «Annem bebeği onarır. Elbisesini yıkayıp ütüleriz. Saçlarını da yapıştırırız yine. Sonra o incilerle saç tokaları yaparım. Böylece bunlar düşmez ve bebeğinin saçlarını istediğin gibi tararsın.»

*
**

Fiona Cleary, mutfakta patates soyuyordu. Orta boydan biraz kısa, çok güzel, sarışın bir kadındı. Fakat sert yüzlü, haşın davranışlıydı. Vücudu çok biçimli ve altı çocuk doğurmasına karşın incecik bel kalınlaşmamıştı. Gri basma elbisesinin etekleri, tertemiz yerleri süpürüyordu. Elbisesini, kolalı, kocaman, beyaz

bir önlükle korumaktaydı. Kadın uyandığı saatten yatana dek vaktini mutfakta ve arka bahçede geçirirdi. Ayağındaki sağlam, siyah botlarla, çamaşırlıktan sebze bahçesine ve ocağa kadar bir yol açmıştı.

Kadın, bıçağı bırakıp Frank ve Meggie'yi süzerken, güzel ağzının köşeleri aşağıya doğru büküldü. «Meggie, bugün en iyi yabancı elbiseni giymene bir şartla izin verdim: Kirletmeyecektin! Şu haline bak! Küçük, pis bir yaratıksın!»

Frank, «Anne, suç onda değil,» diye itiraz etti. «Jack ve Hughie, kol ve bacaklarının nasıl oynadığını anlamak için bebeğini elinden almışlar. Bunu onarıp eskisi gibi yapacağıma söz verdim. Bunu yapabiliriz, değil mi?»

«Ver bakayım.» Fee bebeği almak için elini uzattı.

Konuşmaktan pek hoşlanmayan, sessiz bir kadındı. Onun ne düşündüğünü kocası dahil kimse bilmezdi. Kadın, çocukların terbiyesini adama bırakmıştı. Ortada olağanüstü bir durum olmadıkça da, ses çıkarmadan ve yakınmadan adamın emirlerine uyardı. Meggie kendi aralarında konuşan çocuklardan annesinin de kendileri gibi babasından korktuğunu duymuştu.

Kadın hiç gülmez ve hiç de öfkelenmezdi.

Fee iyice baktıktan sonra Agnes'i ocağın yakınındaki konsolun üstüne bırakarak Meggie'ye döndü. «Yarın sabah elbisesini yıkayıp, saçlarını düzeltirim. Frank da bu gece yemekten sonra saçlarını yapıştırır ve bir de banyo yaptırır sanırım.»

Sözler avutucu değil kayıtsızdı. Meggie şaşkın şaşkın gülümseyerek başını salladı. Zaman zaman annesinin gülmesini ne kadar istiyordu. Ama annesi bunu hiç yapmazdı. Meggie annesiyle babası ve ağabeylerinin bilemediği bir şeyi paylaştığını da hissediyordu. Ama yine de dimdik sırtlı, sürekli hareket eden kadına erişmesine olanak yoktu.

Frank dışında öteki çocuklar aslında Fee'nin daima ve hiç bir zaman geçmeyecek kadar yorgun olduğunun farkında değillerdi. Yapılacak pek çok iş vardı, buna karşılık para ve yeterince zaman yoktu. Hem kadın yalnızdı. Meggie'nin büyüüp kendisine yardım edeceği günü iple çekiyordu. Küçük kız şimdiden ufak tefek şeyleri yapıyordu. Ama dört yaşında bir çocuğun annesinin yükünü hafifletmesi beklenemezdi. Kadının altı çocuğundan yalnızca biri ve en küçüğü kızdı. Bütün tanıdıkları ona

hem acıyor, hem de haset ediyorlardı, ama bu, işlerin yapılmasını sağlayamıyordu. Dikiş sepetinde hâlâ yamanmamış dağ gibi çorap yığılıydı. Şişlerine örmekte olduğu bir çorap takılıydı. Hughie'ye kazakları dar geliyordu artık; buna karşılık Jack, kendininkileri ona verecek kadar gelişmemiştii henüz.

*
**

Padraic Cleary, Meggie'nin doğum gününde rastlantı sonucu evdeydi. Daha yün kırkma mevsimine vakit vardı. Onun için de adam çevrede çalışıyor, toprak sürüp tohum ekiyordu. Kendisi koyun kırkıcıydı ve bu işi yaz ortasından kış sonuna dek sürüyordu. Ondan sonra da koyunlar yavruluyordu. Genellikle baharda ve yazın ilk ayında da yapılacak bol iş buluyordu adam. Nerede iş varsa oraya gidiyor ve eski, büyük evdeki ailesini kendi başlarının çaresine bakmaları için bırakıyordu. Aslında bu sandıldığı gibi taşıyürekliik de değildi. Çünkü insan toprak sahibi değilse böyle yapmak zorundaydı.

Padraic güneş battıktan biraz sonra geldiğinde lambalar yakılmıştı. Frank dışında erkek çocuklar arka verandaya toplanmış, kurbağa oyunu oynuyorlardı. Frank'ın nerede olduğunu da biliyordu Padraic. Odunluğun oradan bir balta sesi geliyordu. Adam, Jack'ın poposuna bir tekme atıp, Bob'un kulağını çekecek kadar durdu verandada.

«Haydi, gidip Frank'ın odun yarmasına yardım edin, tembel serseriler. Hem anneniz çayı masaya getirmeden bu iş bitmeli. Yoksa derinizi yüzerim.»

Ocağın başında uğraşan Fiona'ya başıyla selam verdi. Karısını öpmedi, kucaklamadı da. Çünkü karı koca arasındaki sevgi gösterileri için yalnızca yatak odasını uygun bulurdu. Çamurlu botlarını çıkarırken, Meggie onun terlikleriyle zıplaya zıplaya geldi. Adam küçük kıza bakarak, her defaki gibi garip bir hayretle gülümsedi. Çocuk güzeldi, saçları da ne fevkalâdeydi. Bir bukleyi tutup çekerek açtı. Sonra bırakarak zıplayıp tekrar kıvrılmasını seyretti. Çocuğunu da alarak mutfaktaki tek rahat sandalyeye gitti. Ateşin karşısındaki bu kollu sandalyenin oturacak yerine bir yastık bağlanmıştı. Hafifçe içini çekerek oraya

oturup piposunu çıkardı. Meggie onun kucağına yerleşip, kollarını da boynuna dolamıştı.

Padraic Cleary karısına, «Nasılsın, Fee?» diye sordu.

«İyiyim, Paddy. Alttaki çayırlı hallettin mi?»

«Evet, tamam. Yarın da ilk iş üsttekinе bakacağım. Tanrım pek yoruldu yalnız!»

«Bundan eminim. McPherson sana yine o huysuz kırsağı mı verdi?»

«Öyle. O hayvana kendisi binip bana demir kır atı verse olmaz mı sanki? Kollarım omuzlarımdan çıkmış gibi geliyor bana. Ed Zed'de o kırsaktan daha kötü bir hayvan bulunamaz.»

«Neyse ihtiyar Robertson'un atları iyidir. Kısa süre sonra orada olacaksın.»

Adam piposuna kaba tütün doldurup yaktı. Arkasına yaslanıp piposundan dumanı çekerek kızına, «Dört yaşına basmak nasıl, Meggie?» diye sordu.

«Çok iyi, baba.»

«Annen sana armağanını verdi mi?»

«Oh, baba, annemle Agnes'i istediğimi nasıl anladınız?»

«Agnes mi?» Hemen soru sorar gibi Fee'ye bakarak gülümsemişti. «Adı Agnes mi?»

«Evet, baba. Çok güzel. Bütün gün ona bakmak istiyorum.»

Fee sert sert, «Bakacak bir şey kaldığı için talihli!» diye söylendi. «Zavallı Meggie, bebeği iyice göremeden Jack ile Hughie onu ele geçirmişler.»

«Erkek çocuklar öyledir. Bebeğe fazla bir şey olmuş mu?»

«Onarılamayacak bir şey yok. Frank onları fazla ileri gitmeden yakalamış.»

«Frank mı? Burada ne yapıyordu? Bütün gün demirhanede olması gerekirdi! Hunter bahçe kapılarını istiyor.»

Padraic büyük oğluna çok sert davranıyordu. Fee hemen atıldı. «Bütün gün demirhanedeydi. Bir gereç almak için gelmiş.»

«Oh, baba. Frank en iyi ağabey. Agnes'imi ölümden kurtardı ve çaydan sonra da onun saçlarını yapıştıracak.»

Babası uykulu uykulu, «İyi, iyi,» diyerek başını arkaya yasladı ve gözlerini kapattı. Az sonra uyuyakalmıştı.

Çocuklar gür, dalgalı ve yanar döner kızılıktaki saçlarını

Padraic Cleary'den almışlardı. Fakat hiç birinin saçı onunki kadar parlak kıvılcık değildi. O, güçlü, kuvvetli, ufak tefek bir adamdı. Ömrü boyunca atlarla uğraştığı için bacakları eğilmişti. Yine yıllarla koyun kırmaktan kolları uzamıştı. Parlak mavi gözlerinin etrafında ince çizgiler vardı. Daima gülümser gibi duran yüzü hoştu ve erkekler ilk bakışta ona dostluk duyarlardı. Güç yaşama pek çok kişiden daha iyi katlanan, mutlu bir erkekti. Disipline çok düşkündü ve hemen tekme de sallardı, buna rağmen biri dışında bütün çocukları ona bayılırdı. Yeteri kadar ekmek olmadığı zaman, adam aç kalmaya razı olurdu. Kendisine ya da çocuklarına elbise almak söz konusu olursa yine hakkından vazgeçerdi. Bir bakıma bir milyon öpücükten daha güvenilir sevgi belirtileriydi bunlar. Son derece öfkeli bir tipti ve vaktiyle bir adam öldürmüştü. Neyse talihi yaver gitmişti de, İngiliz'i öldürdükten sonraki gün Loaghaire limanında hemen Yeni Zelanda'ya kalkacak bir gemi bulmuştu.

Fiona arka kapıya giderek bağırırdı. «Çay hazır!»

Çocuklar sırayla içeriye girdiler. Odunları yüklenmiş olan Frank en gerideydi. Bunları ocağın yanındaki büyük sandığa attı. Padraic de Meggie'yi yere bırakarak mutfağın öbür köşesindeki tahta masanın başına geçip oturdu. Çocuklar yerlerini aldılar. Meggie babasının yanındaki sandalyenin üstüne koymuş olduğu tahta kutunun üstüne tırmandı.

Fee bir garsondan daha ustalıkla tabaklara yiyecek koydu. Tabakları ikişer ikişer masaya götürüp, önce Paddy'e, sonra Frank'a ve sırayla ötekilere verdi. En son da kendisine yemek aldı.

Stuart, bıçağıyla çatalını alarak yüzünü buruşturdu. «Amaan yahnii!»

Babası homurdandı. «Yemene bak!»

Tabaklar büyüktü ve yemekle doluydu. Haşlanmış patates, kuzu yahnisi ve bahçeden o gün koparılmış yeşil fasulye bol bol konulmuştu. Hafif mırıltılar ve söylenmelerle birlikte Stu dahil herkes tabağını ekmekle sıyırdı. Ondan sonra da üstüne bol tereyağ ve frenk üzümü reçeli sürülmüş birkaç dilim ekmek yediler. Fee alalacele yutmuştu yemeğini. Sonra hemen kalkarak

is masasına koştı. Büyük çorba tabaklarına bol şekerle yapılmış ve üstlerine reçel sürülmüş kekler doldurdu. Sonra her tabaktaki keklerin üstüne sıcak krema döktü. Yine tabakları ikişer ikişer sofraya taşıdı. Sonunda da içini çekerek masaya oturdu. Tatlıyı rahat rahat yiyebilecekti.

Meggie, «Oh, ne güzel!» diye bağırdı. «Reçelli, kremalı tatlı!» Kaşığına tabağa sokarak reçeli kremayla karıştırdı.

Babası ona gülümsedi. «Meggie, kızım, doğum günün olduğu için annen sevdiğin tatlıyı yaptı.»

Bu kez yakınan olmadı. Tatlı ne olursa olsun zevkle yenilirdi. Clearylerin hepsi tatlı severdi.

Fazla nişastalı besin almakla birlikte hiç birinin vücudunda yağdan eser yoktu. Aldıkları besinlerin kalorisini iş ya da oyunda harcıyorlardı. Yararlı olduğu için sebze ve meyva yiyorlardı, ama bitkinliği önleyen ekmek, patates, et ve unlu tatlılardı.

Fee kocaman bir ibrikten herkesin fincanına çay doldurduktan sonra bir saat kadar oturup konuştular ya da okudular. Paddy piposunu içerek kitaplıktan aldığı bir kitaba dalmıştı. Fee sık sık fincanları dolduruyordu. Bob da başka bir kitaba dalıp gitmişti. Küçük çocuklar ertesi günle ilgili planlar yapmaktaydılar. Okul kapanmış, uzun yaz tatili başlamıştı. Boş kalan çocuklar, evde ve bahçede kendilerine düşen işi yapmak için hevesleniyorlardı. Bob evin içinin gereken kısımlarını boyayacaktı. Jack ve Hughie, odun kıracak, ahırlara ve süt sağma işine bakacaklardı. Stuart sebzelerle ilgileniyordu zaten. Bütün bunlar okulun korkunç dersleri yanında çocuk oyuncağı sayılırdı. Paddy zaman zaman başını kitaptan kaldırıp listeye bir iş daha ekliyordu. Fakat Fee ses çıkarmıyordu. Frank da yorgunluktan iki büklüm olmuş, arka arkaya çay içiyordu.

Fee daha sonra Meggie'ye yüksek tabureye oturması için işaret etti. Saçlarını her geceki gibi kumaş parçalarıyla kıvırdıktan sonra onu Stu ve Hughie ile yatmaya gönderdi. Jack ve Bob, izin alarak köpekleri doyurmak için dışarıya çıktılar. Frank da Meggie'nin bebeğini alarak çalışma masasına götürüp saç tutkalla yapıştırmaya koyuldu. Padraic gerinerek kitabı kapattı ve piposunu tabla yerine kullandığı kocaman, sedefli deniz kabuğunun içine bıraktı. «Ben de yatmaya gidiyorum.»

«İyi geceler, Paddy.»

Fee yemek masasındaki tabakları topladı. Duvardaki çengelden galvanize demirden büyük leğeni aldı. Bunu iş masasına Frank'ın karşısına koydu. Sonra ocaktaki kocaman demir kazanı kaldırarak leğene kaynar su boşalttı. Eski bir gazyağı tenekesinden de soğuk su ekleyerek bulaşığı yıkamaya başladı.

Frank bebeği onarıyordu ve başını kaldırmamıştı. Fakat durulanan tabaklar yığılmaya başlayınca sessizce kalkıp hemen bir bez alarak bunları kurulamaya başladı. Annesiyle birlikte oynadığı gizli, tehlikeli bir oyundu bu. Çünkü Paddy'nin yönetiminde görevler kesinlikle ayrılmıştı. Ev işi kadının görevidi. Hepsı de bu kadardı. Ailenin hiçbir erkeği kadına ait işi yapmamalıydı. Fakat her gece Paddy yatınca, Frank annesine yardım ederdi. Fee de, Paddy'nin terliğinin yere düşüp çıkardığı sesi duyana dek bulaşığı geciktirip oğluna bu işte yardımcı olmaktaydı. Paddy terliklerini bir kez çıkardı mı bir daha mutfığa gelmezdi.

Fee sevgiyle Frank'a baktı. «Sen olmasan ne yapardım bilmem, Frank? Ama bunu yapmamalısın. Sabaha yorgun olacaksın.»

«Zıyanı yok, anne. Birkaç tabağı kurulamak beni öldürmez. İşlerini biraz olsun hafifletebilmek için azıcık bir şey bu.»

«Bu benim görevim, Frank. Aldırmıyorum.»

«Keşke bu ara zengin olsak. O zaman bir hizmetçin olurdu.»

«Bu sadece hayal!» Kadın sabunlu ellerini bulaşık bezine silerek içini çekti. Oğluna çevirdiği gözleri biraz endişeli gibiydi. Oğlunun duyduğu acı hayâl kırıklığının, bir işçinin kaderinden doğal şekilde yakınmasından farklı olduğunu hissediyordu. «Frank, böyle büyük hayâllere kapılma. Bu yüzden insanın başı derde girer ancak. Biz çalışan insanlar sınıfındanız. Yani zengin olmayacağız ve hizmetçilerimiz de olmayacak demektir. Bu durumunla ve sahip olduğun şeylerle yetinmelisin. Böyle şeyler söylediğin zaman babana hakaret ediyorsun. Oysa kendisi bunu hakketmiş değil. Bunu biliyorsun. Baban içki içmiyor, kumar oynamıyor ve bizim için fazla çalışıyor. Kazandığının bir meteliği de cebine girmiyor. Hepsini bize harcıyor.»

Gencin kaslı omuzları gerildi. Esmer yüzü sertleşip, haşınlaştı. «Hayattan, böyle durmadan çalışmaktan fazlasını isteme-

nın ne kötülüğü olabilir? Bir hizmetçin olmasını istemenin bir kötülüğünü göremiyorum!»

«Bu olamayacağı için hatalı! Seni okula gönderecek para olmadığını biliyorsun. Okuyamayacağına göre bir işçiden başka ne olabilirsin? Konuşman, kılığın ve ellerin, geçinmek için işçilik yaptığını gösteriyor. Fakat elinde nasırlar olması utanılacak bir şey değildir. Babanın da dediği gibi, bir erkeğin elleri nasırlyrsa onun dürüst olduğunu anlarsın.»

Frank omuz silkti ve başka bir şey söylemedi. Tabakları kaldırdılar. Fee dikiş sepetini çıkararak Paddy'nin ateşin önündeki sandalyesine oturdu. Frank de bebeği eline aldı yeniden. Sonra birden, «Zavallı küçük, Meggie!» dedi.

«Neden?»

«Bugün o yaramazlar bebeğini çekiştirirken, Meggie orada durmuş, dünyası paramparça olmuş gibi ağlıyordu.» Yine saç takılmış bebeğe baktı. «Agnes! Böyle bir ad da nereden buldu?»

«Herhalde benim Agnes Fortescue - Smythe'den söz ettiğimi duydu.»

«Bebeğini ona geri verdiğimde, başının içine baktı ve az kalsın korkudan ölüyordu. Bebeğin gözleri nedense onu korkuttu. Neden korktuğunu bilemiyorum!»

«Meggie, daima ortada olmayan şeyleri görür.»

«Küçükleri okula yollayacak kadar para olmaması üzücü. Onlar çok zeki.»

Annesi bezgin bezgin, «Ah, Frank!» diye mırıldandı. «Düşünceler at olsaydı dilenciler daima arabayla dolaşırlardı.» Eli ni gözlerine götürerek hafifçe titredti. «Daha fazla yapamayacağım. İyi göremeyecek kadar yorulmuşum.»

«Haydi yat, anne. Ben lambaları söndürürüm.»

«Ateşe odun atar atmaz yatacağım.»

«Onu da ben yaparım.» Frank masadan kalkarak güzel porselen bebeği konsolun üstündeki bir pasta kalıbının arkasına dikkatle yerleştirdi. Orada bebeğe kimse dokunamazdı. Hoş, çocukların bebeğe tekrar saldıracaklarından da korkmuyordu. Kardeşleri babasından çok, onun öfkesinden korkarlardı. Çünkü Frank'da hain bir taraf vardı. Annesi ve kız kardeşinin yanında

ortaya çıkmazdı, ama erkek çocuklar bunun acısını çok iyi bilirlerdi.

Fee üzüntüyle ona bakıyordu. Frank'da çılgınca ve umutsuz bir yön vardı. Buysa belâ demekti. Ah keşke Frank'la Paddy daha iyi geçinebilseydi! Fakat baba oğul hiç anlaşıyor ve sık sık tartışıyorlardı. Belki de Frank kendisini fazla düşünüyordu. Annesine de çok düşküncü. Bu doğruysa kabahat Fee'deydi. Bununla birlikte, Frank'ın sevgi dolu kalbini, iyiliğini açıklıyordu bu durum. O, sadece annesinin hayatını biraz kolaylaştırmak istiyordu. Yine Meggie'nin büyüüp Frank'ın omuzlarından bu yükü almasını arzuladı.

Kalkıp ocağa yaklaştı. Frank orada çömelmiş, büyük sobaya odunları atıyordu. Beyaz kollarında damarlar kabarmıştı. Bıçimli elleri artık temizlenemeyecek kadar lekelenmişti. Kadın çekinerek elini uzatıp, oğlunun gözlerine inen saçları geriye itti. Bu kadarını yapmak için kendisine izin verebilmişti. Bu, bir okşama sayılırdı.

«İyi geceler, Frank. Teşekkür ederim.»

*
**

Fee elinde lambayla ilerleyince gölgeler karışıp uzaklaştılar. Kadın kapıdan girip, evin ön tarafına geçti.

İlk yatak odasını Frank ve Bob paylaşıyorlardı. Fee usulca kapıyı iterek lambayı havaya kaldırdı. Işık köşedeki iki kişilik karyolayı aydınlattı. Bob ağzı açık, sırtüstü yatıyordu. Ne kadar Paddy'e benziyordu!

Jack ve Hughie, bitişik odada âdeta birbirlerine sarılmışlardı. Ah şu yaramazlar! Olmadık işlere kalkışıyorlardı, ama içlerinde kötülük yoktu. Kadın onları ayırıp yatak örtüsünü de düzeltmeye çalıştıysa da, kıvrıkcık, kızıl saçlı iki baş birbirinden uzaklaşmıyordu. Hafifçe içini çekerek vazgeçti Fee. Böyle bir gece geçirdikten sonra nasıl canlı olabiliyorlardı? Ama iki çocuk bu sa-yede daha güçlenir gibiydi.

Meggie ve Stuart'ın uyuduğu oda, iki küçük çocuk için iç karartıcı ve çirkindi. Pis bir kahverengiliye boyanmıştı duvarlar. Yerde de kahverengi muşamba vardı. Öteki yatak odaları gibi bunun duvarlarında da hiç resim yoktu.

Stuart yine örtüye sarılmıştı. Başını da dizlerine doğru eğmiş uyuyordu. Meggie de başparmağını ağzına sokmuş yatıyordu. Paçavralar bağlanmış saçları yastığa dağılmıştı. Tek kız. Fee çıkarken ona şöyle bir bakmakla yetindi. Meggie'nin esrarlı bir yönü yoktu. O da bir dişiydi. Fee onun kaderini biliyor ve bu yüzden kendisine ne haset ediyor, ne de acıyordu. Ama erkek çocuklar başkaydı. Onlar dişi vücudundan yaratılmış erkekler, mucizelerdi. Evde yardım edecek kimse olmaması zordu, fakat buna değerdı. Ahbapları için Paddy'nin oğulları onun dürüstlüğüne açıklayan kanıtlardı. Bir adam, oğullar yetiştirirse gerçek erkek sayılırdı.

Fee kendi odasının kapısını usulca kapatarak lambayı bir konsolun üstüne koydu. Usta parmaklarıyla elbisenin yüksek yakasıyla kalçaları arasında kalan düzinelerle minik düğmeyi açtı. Sonra kollarından sıyrıp çıkardı. Gömleğini de aynı şekilde çıkararak dikkatle göğsüne tuttu. Uzun, pazen geceliği giydi. Ancak böyle gereği gibi üstünü örttükten sonra gömlek, uzun külot ve gevşek bağlanmış korsesini çıkardı. Sıkıca topuz yaptığı altın rengi saçını açtı. Pırlıl pırlıl parlayan, gür saçlarına bile özgürlük tanıımıyordu. Hemen saçları arkada örmeye koyuldu. Sonra yatağa dönerken farkına varmadan soluğunu tuttu. Ama Paddy uyuyordu. Onun için de rahat bir soluk aldı. Paddy arzulu olduğu zaman hiç de fena değildi. Çünkü çekingen, yumuşak, düşünceli bir âşıktı. Fakat Meggie iki, üç yaş daha büyüyene dek başka bebek olması kadının işini çok zorlaştırırdı.

2

Clearyler pazarları kiliseye gittikleri zaman, Meggie büyük ağabeylerinden biriyle evde kalırdı. Padraic Cleary küçük çocukların kendi evlerinden başka bir yerde kalmamaları gerektiğine inanırdı. Ancak Meggie okula başlayınca doğru dürüst oturmasını öğrenecek ve o zaman kiliseye de gidebilecekti.

Din, Paddy'nin yaşamında önemli bir yer tutuyordu. Fee'yle

evlendiğinde Katolik Kilisesi istemeye istemeye izin vermişti. Çünkü Fee, İngiliz Kilisesi'ndendi. Ama Fee, Paddy için kendi dininden vazgeçmekle birlikte onunkini benimsemeyi de reddetmişti. Bunun nedenini söylemek zordu. Ancak Fee'nin soyu olan Armstronglar, İngiliz Kilisesi'ne bağlı ve Yeni Zelanda'nın ileri gelen kimseleriydi. Oysa Paddy beş parasız bir göçmendi. Daha ilk yerleşenler gelmeden önce bile Yeni Zelanda'da Armstronglar vardı. Sömürgecinin soyluları sayılıyorlardı. Armstronglar için Fee, dehşet verici, kendine layık olmayan bir evlilik yapmıştı.

Roderick Armstrong, Yeni Zelanda'daki klanı çok garip bir şekilde kurmuştu.

Buna XVIII. yüzyıl İngiltere'sinde beklenmeyen tepkilere yol açan bir olay neden olmuştu. Yani Amerikalıların Bağımsızlık Savaşı. 1776'ya kadar İngiltere'deki suçlular her yıl gemiyle Virginia ve Carolina'ya yollanır ve tutsaklıktan daha iyi sayılmayan anlaşmalı hizmetkâr olarak satılırlardı. O çağlarda İngiliz adaleti çok sertti. Cinayet, yangın çıkarma, bir şilinden fazla para çalma gibi suçların cezası idamdı. Küçük suçlarda yakalananlarsa Amerika'ya yollanır ve ömürleri boyunca cezalarını çekerlerdi.

Fakat 1776'da Amerika'ya gitme olanağı kalmayınca İngiltere'de suçlu sayısı gitgide arttı ve onları yollayacak bir yer de yoktu. Hapishaneler tıklım tıklım doluydu. Kalanları da nehir kıyılarındaki, çürümekte olan gemilere kapanmışlardı. Bir şey yapmak gerekiyordu. Sonunda istemeye istemeye karar verdiler. Çünkü birkaç bin Sterlin harcamak gerekmekteydi. Kaptan Arthur Philip'e Büyük Güney Toprağı'na gitmesi emredildi. Yıl 1787'ydi. Kaptanın emrindeki filodaki on bir gemiden binden fazla mahkûm, ayrıca denizci ve subaylar vardı. 1788'in ocak ayında, yani İngiltere'den yelken açtıktan sekiz ay sonra donanma Botany Koyu'na geldi. Deli Kral III. George, mahkûmları atacak yeni bir yer bulmuştu. Burası da Yeni Güney Gal Sömürgesi'ydi.

1801'de Roderick Armstrong yirmi yaşındayken, ölene dek hizmet cezasıyla gemiye bindirildi. Daha sonraki Armstrong kuşakları, onun Amerikan Devrimi'nden sonra servetini kaybeden bir soylu olduğunu ve hiç suç işlemediğini iddia ettiler. Fakat hiçbiri bu tanınmış atasının geçmişini araştırmak için pek çaba

harcamadı. Onun başarısıyla övünerek geçmişini de biraz değiştirdiler yalnızca.

İngiltere'deki kökenleri ve durumu ne olursa olsun genç Roderick Armstrong, çok haşin biriydi. Yeni Güney Gal'e kadar olan o korkunç sekiz ay boyunca onun aksi, inatçı bir mahkûm olduğu anlaşıldı. Üstelik ölmeyi reddederek kendisini gemi subaylarına daha da sevdirdi adam. 1803'de Sidney'e geldiğinde tutumu iyice kötüleşmişti. Bunun üzerine kendisini yola gelmez mahkûmların hapishanesinin bulunduğu Norfolk Adası'na yolladılar. Orada Armstrong'u aç bıraktılar. Oturmasına, ayakta durmasına ve yatmasına olanak vermeyen küçük bir hücreye kapattılar. Onu kırbaçlaya kırbaçlaya pelteye çevirdiler. Denizdeki bir kayaya bağlayarak yarı ölüme terkettiler. Fakat adam onlara güldü. Pis Branda bezlerine sarınmış, ağzında tek diş kalmamış, vücudunun her tarafı kırbaç izi içinde olan adam, hiç bir şeyin bastıramadığı bir haşinlik ve karşıkoyma gücüyle onlara güldü. Her günün başlangıcında ölmek için iradesini zorluyordu. Günün sonunda da sağ olduğunu görerek zaferle gülüyordu.

Armstrong'u 1810'da Van Diemen'in topraklarına yolladılar. Orada kürek mahkûmlarıyla Hobart'in gerisinde kalan kavalıklı topraklarda yol yapmak için çalışmaya başladı. İlk fırsatta da bu işi yöneten subayın göğsüne kazmasıyla bir delik açtı. Armstrong ve on mahkûm, kalan beş subayı da öldürdüler. Gardiyanların etlerini adamlar acıdan haykırarak ölene dek küçük küçük kestiler. Çünkü onlar da, gardiyanlar da, insandan aşağı, hayvan sayılacak yaratıklardı.

Mahkûmlar, gardiyanların rom, ekmek ve kuru etini alarak dondurucu yağmurlu ormanları aştılar ve Hobart balina avcılığı istasyonuna vararak bir filika çaldılar. Tasman Denizi'ni yiyecek, su ve yelken olmadan aştılar. Kayık, Yeni Zelanda'nın Güney Adası'nın vahşi batı kıyısına vurduğu zaman, Armstrong'la iki kişi sağ kalmıştı ancak. Adam hiçbir zaman bu inanılmaz yolculuktan söz etmedi. Fakat üç mahkûmun zayıf olan öbürlerini yiyerek sağ kalabildikleri fısıldandı.

Armstrong'un İngiltere'den yollanmasından dokuz yıl sonra oldu bu. Hâlâ genç bir erkekti, ama altmışında gibi duruyordu. 1840'da yasaya göre izin verilen bir grup, Yeni Zelanda'ya yer-

leşmeye geldiğinde, Armstrong, Güney Adası'nın zengin Centerbury bölgesinde topraklara sahip çıkmış ve yerli bir kadınla evlenmişti. O, Maori kadınından da yarı Polinisyalı on üç çocuğu olmuştu. 1860'da sömürge soyluları sayılan Armstronglar erkek çocuklarını İngiltere'nin tanınmış, özel okullarına yolluyorlardı. Onların sinsiliği ve her şeyi ele geçirmeyi başarmalarından da, o inanılmaz, korkunç adamın soyundan geldikleri anlaşılıyordu. Roderick'in torunu James'in on beş çocuğu oldu. 1880'de doğan Fiona tek kızıydı.

Fee belki çocukluğundaki Protestanlara özgü sert ayinleri arıyordu, ama bu konuda bir şey söylemiyordu. Paddy'nin dinsel inançlarını hoşgörülle karşılıyor ve onunla birlikte kiliseye gidiyordu. Bu arada çocuklarının da sadece Katoliklere ait Tanrı'ya tapmalarını sağlamıştı.

*
**

Meggie on sekiz ay önce Wahine'e gitmesi dışında evden hiç ayrılmamıştı. Okula başlayacağı ilk günün sabahı çok heyecanlandığı için kahvaltıda kustu. Bu yüzden yıkanıp, üstünü değiştirmek için odasına götürülmesi gerekti. Kocaman, beyaz yakalı, lacivert renkli güzel denizci kılığı çıkarıldı ve bunun yerine çirkin, kahverengi elbisesi giydirildi.

«Hem Tanrı aşkına Meggie, bir daha miden bulanırsa bana söyle! İş işten geçene kadar bekleme! Şimdi işim yokmuş gibi bir de bu pisliliği temizleyeceğim! Artık acele etmeniz gerek. Çünkü zil çaldıktan sonra giderseniz, Rahibe Agatha seni sopasıyla döver. Terbiyeli ol ve ağabeylerinin sözlerini dinle.»

Fee sonunda Meggie'nin eline içinde reçelli sandviçler olan eski çantayı tutuşturup kapının önüne çıkardığında, Bob, Jack, Hughie ve Stu heyecanla zıplayıp duruyorlardı.

Bob, «Gel Meggie, geç kalacağız!» diye bağırarak yola doğru indi.

Meggie de uzaklaşan ağabeylerinin arkasından koştu.

Sabah saat yediyi biraz geçiyordu, güneş ıkalkı iki saat olmuştu. Wahine'e giden yol, tekerleklerin iz bıraktığı otlu topraktı. İki taraftaki uzun otların arasında kalan zambaklarıyla süteresi çiçekleri açmıştı. Bayır aşağı giderlerken yol zevkliydi.

Fakat Wahine'le Clearylerin evi arasında beş mil vardı ve Meggie uzaktan telgraf direkleri gözüktüğü sırada yorgun düşmüştü. Bacakları titriyordu ve uzun çorapları da aşağıya inmişti. Her an çanın çalmasını bekleyen Bob, çoraplarını çekmeye çalışıp, zaman zaman yorgunluktan kesik kesik soluyan kız kardeşine sabırsızlıkla baktı. Küçük kızın yüzü pespembe olmuştu. Bob içini çekerek çantasını Jack'a verdi ve, «Gel, Meggie,» dedi. «Yolun kalan kısmında seni sırtıma alayım.» Bunu aksi bir sesle söylemiş ve kardeşlerine de kötü kötü bakmıştı. Böylece yumuşadığını sanmalarını istemiyordu.

Meggie onun sırtına çıkıp bacaklarını da beline doladı. Başını ağabeysinin kemikli omzuna mutlulukla dayadı. Artık Wahine'i rahat rahat seyredebilirdi.

Görülecek fazla bir şey yoktu, aslında. Bir köyden biraz büyük olan Wahine, zift dökülmüş bir yolun iki yanında uzanıyordu. En büyük yapısı olan iki katlı beyaz bina oteldi. Önünde bir tentesi vardı. Yanındaki dükkân da kasabanın ikinci büyük binasıydı. Onun önünde de tentesi ve türlü eşya dolu vitrinlerinin altında gelip geçenin dinlenmesi için tahtadan iki bank vardı. Kasabada garaj yoktu. Çünkü atsız araba pek azdı. Ama ileride bir demirci ve onun arkasında da bir ahır gördü çocuk. Hemen at yalağının yanında bir akaryakıt pompası duruyordu. Kasabada tek dikkati çeken, parlak mavi renkli dükkândı. Bu, hiç de İngilizlere yakışmıyordu. Tüm öteki binalar ağırbaşlı bir kahverengiyle boyanmıştı. Özel okulla Anglikan Kilisesi yan yanaydı. Tam karşısında da Kutsal Kalp Katolik Kilisesi ve kilise okulu vardı.

Clearyler büyük dükkânın önünden geçtikleri sırada Katolik Kilisesi'nin çanı çaldı. Kilise okulunun önündeki direkte asılı olan çanın sesi izledi bunu. Bob hızla koşmaya başladı ve elinde kendisinden daha uzun bir söğüt değneği sallayan ufak tefek bir rahibenin önünde elli kadar çocuğun sıralanmakta olduğu çakıllı bir avluya girdiler. Bob bir şey söylenmesine gerek kalmadan kardeşlerini öğrencilerin sıralandığı yerin biraz açığına götürdü. Gözlerini deyneğe dikerek durdu çocuk.

Kutsal Kalp Manastırı iki katlıydı. Ders veren üç rahibeyle, onlara bakan ve hiç ortada gözükmeyen bir başka rahibe üst katta kalıyorlardı. Alt katta da çocukların ders gördüğü üç sınıf

vardı. Dört köşe binayı bir veranda çevreliyordu. Yağmurlu havalarda çocukların ders aralarında ve yemek saatinde orada terbiyeli terbiyeli oturmalarına izin veriliyordu. Fakat güneşli havalarda çocukların oraya ayak basması bile yasaktı. Okulun büyük avlusunu birkaç incir ağacı gölgelemekteydi. Arkada da göz alabildiğine otluk topraklar uzanıyordu. Öğrenciler daha çok orada oynarlardı.

Bob ile kardeşleri, sıralanmış çocukların hafif sesle gülmelerine aldirmayarak hareketsiz durdular. Öğrenciler minik okul piyanosunda çalınan 'Babaların İnancı' ilâhisine uyarak sıra sıra içeriye girdiler. Son çocuk da gözden kaybolunca, Rahibe Agatha şayak eteğiyle yerdeki çakılları süpürerek Clearylerin beklediği yere yaklaştı.

Meggie ömründe hiç rahibe görmediği için ona hayretle bakakaldı. Rahibe Agatha'nın sadece yüzüyle elleri gözüküyordu. Başında kolalı beyaz, uzun başörtüsü vardı. Kapkara giysisinin tam zıddıydı bu başlık. Kalın beline taktığı enli deri kemere demir bir halka tutturmuş, buna da tahta boncuklardan yapılma pek uzun bir tespih asılmıştı. Rahibe Agatha'nın yüzü aşırı temizlik yüzünden daima kıpkırmızıydı. Çenesinde sıra sıra kıllar çıkmıştı. Elli yıl önce İrlanda'nın güzel bir manastırında yemin ederek rahibe olan kadın için, bu geri kalmış sömürgece İsa'nın Gelini olmak çok zordu. Bu yüzden rahibenin gerdiği dudakları ince bir çizgi halini almıştı. Çelik çerçeveli yuvarlak gözlüğün arkasından bakan soluk mavi gözler kuşkulu ve hiddetliydi.

Rahibe Agatha havlar gibi bir sesle bağırdı: «Robert Cleary, neden geç kaldın?»

Bob'un gözleri tehdit edici biçimde sallanan sopanın titreyen ucuna dikilmişti. İfadesiz bir sesle: «Özür dilerim. Hemşire,» diye karşılık verdi.

Kadın tekrarladı: «Neden geç kaldın?»

«Özür dilerim, Hemşire.»

«Yeni okul yılının ilk günü bu, Robert Cleary. Hiç olmazsa bu sabah vaktinde gelmek için gayret göstermeliydin.»

Meggie titremekle birlikte cesaretini toplayıp, «Oh, lütfen, Hemşire, suç benim!» diyebildi

Soluk gözler bu kez Meggie'ye dikildi. Meggie'nin ruhuna

dek isledi bu bakışlar. Küçük kız, öğretmenlerle öğrenciler arasındaki korkunç düellonun ilk kuralını çiğnediğinin farkında değildi. Öğrenciler hiçbir zaman kendiliklerinden bilgi vermezlerdi. Bob usulca onun bacağına bir tekme attı. Meggie yan gözle ona bakarken şaşkındı.

Rahibe, Meggie'nin o ana dek duyduğu en soğuk sesle konuştu: «Neden suç seninmiş bakalım?»

«Kahvaltıda kustum. İç çamaşırlarıma geçti ıslaklık. Annem de beni yıkayıp elbisemi değiştirmek zorunda kaldı. Bu yüzden herkesi geç bıraktım.»

Rahibe Agatha'nın yüzü hâlâ ifadesizdi, ama dudakları daha da gerildi. Sopanın ucu bir, iki santim aşağıya indi. Sanki sorduğu yeni ve pek iğrenç bir böcekmiş gibi Bob'a çıktı. «Kim bu?»

«Lütfen Hemşire, o kardeşim Meghann.»

«Öyleyse ona anlat. Gerçekten kibar hanımlar ve beylerin belirli konuların lafını bile etmemesi gerektiğini öğrenmeli. Robert. Ne olursa olsun içimize giydiklerimizin sözü edilmez. Dü-rüst bir evde yaşayan bir çocuk bunu iyi bilir. Hepiniz ellerinizi uzatın bakalım.»

Meggie de öbürleri gibi avuçlarını açıp uzatırken inledi. «Fakat Hemşire, suç bendel!»

Rahibe Agatha, ona dönerek, «Sus!» diye tısladı. «Hanginin sorumlu olduğu bana vızgelir. Hepiniz geç kaldınız ve onun için cezalandırılacaksınız. Altı sopa.» Bu cezayı tekdüze bir zevkle söylemişti.

Dehşete kapılan Meggie, Bob'un kımıldamayan ellerini ve ısıklık çalarak hızla inen değneği gördü. Sopa etin yumuşak olduğu avuç ortasına vurmuştu. Hemen orada mor bir şişlik belirdi. Kadın, ikinci kez parmakların avuçla birleştiği yere vurdu. Burası daha da hassastı. Sonuncusu da dudaklar dışında vücudun en hassas kısmı olan parmak uçlarına indi. Rahibe Agatha iyi nişan alıyordu. Bob'un öbür uvucuna da üç kez vurduktan sonra, sırada ikinci olan Jack'e döndü. Bob'un rengi solmuştu, ama ne bağırması, ne de kımıldamıştı. Sırası gelen kardeşleri de öyle davrandılar. Hatta sessiz ve kolay incinen Stu'nun bile sesi çıkmadı.

Kardeşleri sopanın Meggie'nin avuçlarına doğru inmesine

baktılar. Küçük kız gözlerini kapamış olduğu için bunu görmedi. Fakat acı, korkunç bir patlama gibiydi. Bu yakıcı, kavurucu acı ta kemiklerine dek işledi. İkinci değnek inince kolu uyuşur gibi oldu. Hele parmak uçlarına vurulunca acısı içine çöktü. Dislerini alt dudağına geçirerek durdu. Ağlamaktan utanıyordu ve bu haksızlığa çok kızdığı için gözlerini açıp Rahibe Agatha'ya da bakamıyordu. Rahibe Agatha'nın öğretmek istediği başka olmakla birlikte, küçük kız bundan ders almıştı.

Ancak öğle yemeği saati geldiğinde ellerinin acısı geçti. Meggie sabahı korku ve şaşkınlık içinde geçirmiş, söylenen ve yapılanlardan hiçbir şey anlamamıştı. Küçük çocuklar sınıfının arkasında bir sıraya itilip oturtulmuştu. Yanında kimin oturduğunu bile farketmemişti Meggie. Sonra Bob ve Jack'la bahçenin تنها bir köşesinde yemek yemişlerdi. Ancak Bob sert sert emir verince, küçük kız, Fee'nin frenk üzümü reçelli sandviçlerini yiyebilmişti.

Öğleden sonra dersleri için çan çalınca, Meggie arka sırada bir yer bulabildi. Artık etrafında olanları görebiliyordu. Sopa yemenin utancı hâlâ güçlüydü, ama başını dik tutarak, yakınındaki küçük kızların birbirlerini dürtmelerini ve fısıldaşmalarını anlamazlıktan geldi.

Rahibe Agatha elinde sopasıyla önde duruyordu. Rahibe Declean sıraların arasında dolaşıyordu. Rahibe Catherine de, küçük öğrencilerin sınıfındaki piyanonun başına geçerek, 'İleri Hıristiyan Askerler' ilâhisini marş gibi çalmaya başladı. Rahibe Catherine sevgili çocuklarının minik askerler gibi yürüdüklerini düşünüyordu gururla.

Üç rahibeden Declean, tıpkı Agatha'ya benziyordu, ama ondan on beş yaş gençti. Buna karşılık Rahibe Catherine de hâlâ insancıl bir şeyler kalmıştı. Otuzundaydı ve İrlandalıydı tabii. Henüz, hevesi de sönmemişti; ders vermekten hâlâ zevk alıyordu. Fakat o, büyük öğrencilere ders vermekteydi. Rahibe Agatha'nın yeteri kadar dövdüğü ve artık genç, yumuşak başlı öğretmenler karşısında da terbiyeli davranacaklarını düşündüğü büyük öğrencileri okutuyordu. Rahibe Agatha, en küçük çocukları alarak bu hamurdan kendi bildiği gibi kafalar ve kalpler yoğuruyordu. Orta sınıftakiler de Rahibe Declean'a bırakılmıştı.

Meggie sınıfın en arka sıralarından birinde olduğu ve gözlerden gizlendiği için, yanında oturan kıza bakmaya cesaret etti. Onun korkulu bakışlarına, dişleri eksik bir kız gülerek karşılık verdi. Kız, iri kara gözlü, esmer yüzlüydü. Beyaz tenlere ve çillerle alışıktır Meggie'yi büyüledi bu yüz. Çünkü siyah saçlı ve kara gözlü Frank'ın bile teni beyazdı. Bu yüzden Meggie, sıra arkadaşının o güne dek, gördüğü en güzel yaratık olduğunu düşündü.

Esmer güzeli, kurşun kaleminin ucunu kemirerek, «Adın ne?» diye mırıldandı.

Küçük kız, «Meggie Cleary,» diye fısıldadı.

Sınıfın önünden sert bir ses yankılandı: «Sen, oradaki!»

Meggie yerinden sıçrayarak etrafına bakındı. Sonra yüreği ağzına geldi. Herkes ona bakıyordu. Rahibe Agatha sıraların arasından hızla geçerek yaklaşıyordu. Meggie'nin dehşeti korkunçtu. Kaçabileceği bir yer olsaydı hemen koşarak gidecekti. Gözleri irileşip ince yüzünün yarısını kaplamıştı.

«Konuştun, Meghann Cleary.»

«Evet, Hemşire.»

«Peki ne dedin?»

«Adımı söyledim, Hemşire.»

Rahibe Agatha, «Adını ha! » diye alay etti. Aşağılamasını paylaşımlarını ister gibi öteki öğrencilere baktı. «Çocuklar onur duymuyor musunuz? Okulumuzda bir Cleary daha var. Hem de adını etrafa yaymak için sabırsızlanıyor!» Meggie'ye döndü. «Sana söz söylediğim zaman ayağa kalk! Seni küçük cahil, vahşi! Hem ellerini de uzat lütfen!»

Meggie yerinden çıktı. Ellerini kenetleyerek umutsuzlukla sıktı, ama Rahibe Agatha oralı olmadı. Sadece, bekliyor, bekliyor, bekliyordu... Sonra Meggie, zar zor avuçlarını uzatabildi. Fakat sopa inerken de korkuyla içini çekerek ellerini kaçırdı. Rahibe Agatha küçük kızın tepesindeki saçları tutup çekerek, onu kendisine yaklaştırdı.

«Ellerini uzat, Meghann Cleary.» Ses soğuk ve nazikti.

Meggie ağzını açtı ve Rahibe Agatha'nın elbisesinin önüne kustı. Sınıftaki çocukların dehşetle iç çekmeleri izledi bunu. Önünden kusmuklar akarken rahibenin yüzü öfke ve hayretten mosmor kesilmişti. Sonra sopa indi. Kadın nereyi bulursa vu-

ruyordu. Rahibe Agatha, kolları sopayı kaldıramayacak kadar yorulunca, kapıyı işaret etti. «Haydi evine git, iğrenç dınsız!» Kadın dönerek Rahibe Declean'ın sınıfına geçti.

Meggie telaşla bakarken Stu'yu gördü. Ağabeysi söyleneni yapması gerektiğini açıklar gibi başını sallıyordu. Mavimsi yeşil gözleri acıma ve anlayış doluydu. Meggie mendiliyle ağzını silerek sendeleye sendeleye kapıdan çıktı. Daha okulun tatil olmasına iki saat vardı. Etrafıyla ilgilenmeyerek yolda ilerledi. Ağabeylerinin ona yetişmeleri olanaksızdı. Tek başına eve dönüş olanları annesine itiraf etmek zorundaydı.

Fee içi ıslak çamaşır dolu kocaman sepetle sendeleyerek arka kapıdan çıkarken, az kalsın küçük kızın üstüne düşüyordu. Meggie arka verandanın üst basamağında başını öne eğmiş, oturuyordu. Parlak buklelerinin ucu yapış yapış olmuş, elbisesinin önü lekelenmişti. Fee belini bükten ağır sepeti yere bırakarak içini çekti. Bir tutam saç yorgun gözlerinden geriye itti.

Bezgin bezgin, «Ne oldu?» diye sordu.

«Rahibe Agatha'nın üstüne kustum.»

Fee ellerini kalçalarına dayadı. «Aman Tanrım!»

Gözleri yaşlarla dolu olan Meggie, «Hem dayak da yedim,» diye fısıldadı.

«Doğrusu pek tatsız bir durum.» Fee sepeti alarak sendeledi ve sonra bunu dengeli şekilde tuttu. «Meggie, sana ne yapmak gerektiğini bilemiyorum. Bekleyecek ve babanın ne diyeceğini göreceksin.» Kadın çamaşırların asılı durduğu arka avluya çıktı.

Meggie bitkin bir tavırla gözlerini ovuşturduktan sonra bir an annesinin arkasından baktı. Sonra kalkarak demirhaneye doğru gitti.

Frank, Mr. Robertson'un yağız kısırağını nallamıştı ve hayvanı bir bölmeye sokarken Meggie kapıda belirdi. Genç, dönüp onu görünce birden okulda çektiklerini anımsadı. Meggie çok küçük, bebek gibi tombul, masum ve iyiydi. Fakat gözlerindeki pırıltı haince söndürülmüştü ve bu gözlerdeki ifadeyi gören Frank o anda Rahibe Agatha'yı öldürmek istedi. Evet, o kadını öldürmeliydi. Çenesinin altından kat kat etlerin sarktığı boynunu yakalayıp sıkmalıydı. Hemen gereçlerini bırakıp önlüğünü çıkarak kardeşine yaklaştı.

Kızın yüzüne bakabilmek için iyice eğildi. «Ne var, şekerim?» O anda kızın kokusu midesini bulandırdıysa da kendisini tutarak geri çekildi.

«Oh, Frank... Frank!» Yüzü allak bullak olan Meggie'nin tuttuğu gözyaşları boşanıyordu artık. Kollarını ağabeysinin boynuna dolayarak sıkıca ona sarıldı. Acıyla, sessiz sedasız ağlamaya koyuldu. Bebeklikten kurtulan bütün Cleary çocukları böyle ağlardı. Bunu seyretmek çok feciydi, üstelik tatlı sözler ya da öpücüklerle onları avutmak da olanaksızdı.

Biraz sakinleşince küçük kızı kucağına alıp mis kokulu samanların üstüne oturttu. Meggie başını Frank'ın çıplak göğsüne dayamıştı.

Meggie, «Neden hepimize vurdu, Frank?» diye sordu. «Ona suçun bende olduğunu söyledim.»

«Biz yoksuluz, Meggie. Asıl neden bu. Rahibeler, yoksul öğrencilerden nefret ederler hep. Rahibe Agatha'nın küflü, eski okulunda birkaç gün daha kalınca, yalnız Clearyleri değil, Marshalları ve MacDonalldarı da dövdüğünü göreceksin. Bizler yoksuluz. Eğer zengin olsaydık ve okula O'Brienler gibi büyük bir arabayla gelseydik hepimize bayılırlardı. Ama biz kiliseye org armağan edemiyoruz. Veya altın işlemeli ayın elbiseleri veremiyoruz. Ya da rahibelere yeni at ve araba alamıyoruz. Onun için de bizlerin önemi yok. Bize ne isterlerse yapabilirler. Bir gün Rahibe Agnes'in bana çok kızdığını anımsıyorum. 'Tanrı aşkına ağla!' diye haykırıyordu. 'Bir ses çıkar Francis Cleary! Ağladığını duyma zevkini bana verirsen, sana bu kadar sık ve sert vurmam!'

«Bizden nefret etmesinin başka bir nedeni daha var. Bu bakımdan Marshallar ve MacDonalldardan üstünüz. O kadın, Clearyleri ağlatamaz. Güya onun potinlerini yalamamız gerekiyor. Çocuklara söyledim. Clearylardan biri sopa yerken inleyecek olursa ne yapacağımı bilirim. Senin için de aynısını söylemeliyim, Meggie. Seni çok feci de dövse ağzını açmayacaksın. Bugün ağladın mı?»

«Hayır, Frank.» Küçük kız esnedi. Frank onu samanların üstüne yatırıp bir şarkı mırıldanarak gülümseye gülümseye işinin başına döndü.

Paddy geldiğinde Meggie hâlâ uyuyordu. Adam durup, ör-

sün üstünde bir araba dingilini düzeltmekte olan Frank'a baktı. Sonra samanların üstünde uyuyan kızına ilişti gözleri.

Paddy kamçısını yere atıp yaşlı, bakla kır atı ambarın dibindeki ahıra soktu «Onun burada olduğunu tahmin etmiştim.»

Frank hafifçe başını salladı. Sonra kuşku ve güvensizlik dolu gözlerini babasına dikti. Paddy onun bu bakışlarına daima sinirlenirdi. Frank kızgınlıktan beyazlaşmış dingile döndü yenden. Akan terler yüzünden, çıplak böğrü parılıyordu.

Paddy hayvanın eğrini çıkarıp kepek ve yulaf verdikten sonra, demirhanenin dışındaki büyük yalağa gidip gömleğini çıkardı. Yüzünü, kollarını, göğsünü yıkadı ve bu arada saçlarıyla at pantolonunu da ıslattı. Eski bir çuvala kurulanırken de soru sorar gibi oğluna baktı. «Annen, Meggie'nin cezalandırılarak eve gönderildiğini söyledi. Ne olduğunu biliyor musun?»

Frank soğumakta olan dingili bıraktı. «Zavallı küçük, Rahibe Agatha'nın üstüne kusmuş.»

Paddy güldüğünün belli olmaması için hemen kaşlarını çatı. Bir an karşı duvara bakarak kendisini topladı. «Demek okula gittiği için çok heyecanlandı, ha?»

«Bilmiyorum. Bu sabah da hastalandı zaten. Bu yüzden okula geç kaldılar. Hepsine altışar sopa vurmuş rahibe. Ama Meggie, asıl kendisinin cezalandırılması gerektiğini düşünerek çok üzülmüş. Yemekten sonra Rahibe Agatha yine ona saldırmış. Meggie de rahibenin tertemiz siyah elbisesinin üstüne kusmuş.»

«Sonra ne olmuş?»

«Rahibe Agatha sopayla onu iyice dövmüş ve cezalı olarak eve yollamış.»

«Neyse, yeteri kadar ceza verilmiş. Rahibelere çok saygım vardır. Onların yaptıkları konusunda soru sormak da bize düşmez. Fakat hemen sopaya sarılmasalar iyi olacak. Bizim gibi kalın kafalı İrlandalılara ders öğretmek için dayak atmaları da gerekli. Ama küçük Meggie'nin okula başladığı ilk gündü bu.»

Frank hayretle babasına bakıyordu. O güne dek Paddy oğluyla erkek erkeğe konuşmamıştı. Frank, o anda her zamanki hoşnutsuzluğunu unuttu. Paddy'nin bütün övünmesine karşın, Meggie'yi oğullarından daha fazla sevdiğini anladı. O anda ba-

basını sever gibi oldu ve bu yüzden güvensizliğe kapılmadan gülümsedi.

Paddy dalmış, kızına bakıyordu. Meggie de kımıldandı ve sonra gözlerini açtı. Babasının Frank'ın yanında durduğunu görünce hemen doğrulup oturdu. Korkudan rengi solmuştu.

«Eee, Meggie, heyecanlı bir gün geçirmişsin. Öyle değil mi?» Paddy ona yaklaşıncı kokusunu duyduysa da aldırmayarak kızını kucağına aldı.

Küçük kız, «Dayak yedim, baba,» diye itiraf etti.

Adam güldü, «Rahibe Agatha'yı tanırım. Bu sonuncusu da olmayacak. Gidip annene soralım bakalım. Kazanda sıcak su varsa seni bir güzel yıkasın. Jarman'ın ağılından daha kötü kokuyorsun.»

Frank kapıya giderek, uzaklaşan kızıl saçlı adamla kızın arkasından baktı.

*
**

Meggie'nin kusmasının aslında gizli bir nimet olduğu anlaşıldı. Rahibe Agatha onu sık sık dövüyordu yine, ama başına aynı şey gelmesin diye uzaktan vuruyordu. Bu da genellikle isabet ettirememesine neden oluyordu.

Meggie'nin yanında oturan, Wahine'deki mavi renkli kahvenin sahibi olan İtalyan'ın küçük kızıydı. Adı Teresa Annunzio'ydu. Sakin olduğu için de Rahibe Agatha'nın öfkesinden uzak durabiliyordu. Dişleri çıkınca pek de güzel oldu kız. Meggie ona bayılıyordu ve ders aralarında oyun yerinde kol kola dolaşıyorlardı. İyi arkadaş olmuşlardı. Durmadan konuşuyor, konuşuyorlardı.

Bir gün öğle saatinde Teresa annesi, babası, ağabey ve ablalarıyla tanışması için Meggie'yi kahveye götürdü. Nasıl Meggie onların esmerliğini beğenmişse, aile de Meggie'nin altın alev rengi saçlarına hayran kaldı. Kızın siyah benekli gri gözlerine bakarak onun bir meleğe benzediğini söylediler. Meggie, annesinden kibar kimselere özgü o tarif edilmez havayı almıştı. Bunu herkes hemen hissediyordu. Annunzio ailesi de çabucak farketti. Ona iç yağında kızarmış patates ve kılçığı çıkarılmış balık ikram ettiler. Meggie ömründe bu kadar lezzetli yemek

yememişti. İçin için kahvede sık sık yemek yemeği istiyordu. Ama bu özel bir davetti ve annesiyle rahibelerden de izin alması gerekmişti.

Evde de daima 'Teresa dedi ki,' ve 'Teresa ne yaptı biliyor musunuz?' gibi sözler ediyordu. Sonunda sabrı tükenen Paddy, yeterince Teresa lafını dinlediğini söyleyerek azarladı Meggie'yi.

Adam tıpkı İngilizler gibi esmer renkli kimselerle, Akdenizlilere pek güvenemezdi. «Bu insanlarla böyle samimi olmak hiç de hoş değil,» dedi, ama Meggie'nin kendisine sitemle baktığını görerek sıkıldı. «Yani Dagolar pistir, kızım. Onlar sık sık yıkanmazlar,» diye ekledi.

Kız kardeşini Teresa'dan kıskanan Frank da babasının sözlerini onayladı. Bunun üzerine Meggie evdeyken arkadaşından fazla söz etmemeye başladı. Ama okulda Teresa'nın yanından ayrılmıyordu.

Bu arada Meggie, Rahibe Agatha'nın karatahtaya yazdığı anlaşılmaz şeylerden anlam çıkarmaya başlamıştı. Çok zeki bir çocuktuk ve Rahibe Agatha'ya duyduğu korkuyu bir yenebilseydi, parlak bir öğrenci olacaktı. Fakat kadın içine işleyen bakışlarla onu süzerek sert sert soru sorunca, kızcağız bildiğini unutarak kekelemeye başlıyordu.

Meggie okula gelene dek Rahibe Agatha'nın öfke ve sopasının hedefi Stuart olmuştu. Fakat Meggie çok daha iyi bir hedefti. Çünkü Stuart'ın sakinliği ve bir aziz gibi kayıtsızlığıyla Rahibe Agatha bile başa çıkamamıştı. Biri kadına neden Cleary'lere böyle gazez olduğunu sorsaydı cevap veremezdi herhalde. Fakat Rahibe Agatha adıyla benimsediği yaşamın sonucu içi kin dolan kadın, Clearyler gibi gururlu ve alingan bir aileye dayanamazdı doğrusu.

Neyse, Meggie'nin Teresa Annunzio'yla arkadaşlığı, okula dayanabilmesini sağlıyordu. Derslerde sabrederek oyun zamanının gelmesini bekliyordu. O zaman kolunu Teresa'nın beline doluyor, Teresa da onun beline sarılıyor ve büyük incir ağacının altında oturup konuşuyorlardı. Teresa, küçük kıza olağanüstü denilecek kadar yabancı gelen ailesi, sayısız bebekleri ve söğüt desenli porselen çay takımıyla ilgili türlü hikâyeler anlatıyordu.

Meggie, bu çay takımını görünce pek şaşırdı. Bu takım tam 108 parçadan oluşmuştu. Minik fincanları, tabakları, demliği, şekerliği, sütlüğü vardı. Yine minik çatal, bıçak ve kaşıklarla tam bir bebeğin kullanabileceği boydaydı bu. Teresa başka sayısız oyuncağa sahipti. En küçük ablasıyla aralarında epey yaş farkı olduğu için ailenin bebeği sayılıyordu. Hem İtalyan olduklarından aile, çocuklarına çok bağlıydı ve bu sevgiyi de açıklıyordu. Babasının olanakları ölçüsünde küçük kıza her şeyi verip şımartıyorlardı onu. İki çocuk da birbirlerini hayret ve hasetle inceliyordu. Bununla birlikte Teresa, Meggie'nin sert ve dar kafalı bir görüşle yetiştirilmesini beğenmemekteydi. Meggie'nin tam tersine ona acıyordu. İnsanın annesine koşup sarılmasına, öpmesine izin verilmemesi çok kötüydü. Zavallı Meggie!

Meggie ise Teresa'nın gülen, tombul annesini, kendinin ince, asık suratlı annesiyle kıyaslayamıyordu bile. Onun için de hiçbir zaman, 'Keşke annem beni kucaklayıp öpse,' diye düşünmüyordu. Bunun yerine, 'Teresa'nın annesi beni kucaklayıp öpse,' diyordu. Ama kafasında okşama ve öpücüklerden çok, desenli çay takımı vardı. Bu ne denli ince, ne zarif ve güzeldi. Böyle bir söğüt desenli çay takımı olsaydı, Agnes'e mavili beyazlı tabağına konmuş, mavili beyazlı fincanla çay verirdi.

Okulun kapanması yakındı. Aralık ayı ve Meggie'nin yaş günü geliyordu. Çok güzel bir yaz başlamak üzereydi. Meggie o zaman bütün kalbiyle istediği bir şeyin ne denli pahalıya mal olacağını anladı. Okula giderken annesinin saçlarını taraması için yüksek tabureye oturmuştu Meggie. Bu epey zor bir işti. Meggie'nin kolaylıkla kıvrılan gür saçları vardı. Geceleri başında paçavralarla uyuyor ve sabah da o yüksek tabureye çıkıp oturması ve Fee'nin kumaş parçalarını açarak buklelerini fırçalaması gerekiyordu. Kadın bütün saçları fırçalayıp kıvırdıktan sonra beyaz tafta kurdeleyle öndeki saçları bağlıyordu. Kurdele fiyonk yapınca artık Meggie hazır sayılırdı. Bütün küçük kızların saçları okula giderlerken örülüyor ve bukleler özel günlerde yapılıyordu. Fakat Fee bu konuda inat ediyor, sabahları vakit ayırmak zor olmasına karşın yine de Meggie'nin saçlarını daima

bukle bukle yapıyordu. Fee bu arada yaptığı iyiliğin hatalı olduğunu bilemiyordu. Çünkü kızın saçlarının okulda bir eşi daha yoktu. Her gün bu saçları bukle bukle kıvırdığı için de öteki kızlar Meggie'ye haset ediyor ve gazez oluyorlardı ona.

O sabah Fee, Meggie'nin saçlarını fırçalarken birden öyle garip bir ses çıkardı ki, kahvaltı sofrasındaki erkekler merakla başlarını çevirdiler.

Fee, «Aman Tanrım!» dedi.

Paddy hemen ayağa fırladı. Fee'nin Tanrı'nın adını boş yere ağzına almadığını bildiği için şaşırılmıştı. Kadın, Meggie'nin bir buklesini tutmuş, dehşet ve tiksintiyle bakıyordu. Paddy ve çocuklar onun etrafına toplandılar. Fee bukleyi güneş ışığına tutarak Paddy'e gösterdi. «Bak!» diye fısıldadı.

Güneşten altın gibi parıldayan saçta bir şey göremedi önce Paddy. Sonra Fee'nin elinin üstünde yürüyen yarattığı farketti. Bir bukleyi daha kaldırdı. Işıқта başka böceklerin de dolaştıklarını gördü. Meggie'nin saçları bunlarla doluydu.

Paddy söylendi. «Bitlenmiş!»

Bob, Jack, Hughie ve Stu da bir göz attıktan sonra babaları gibi uzağa çekildiler. Yalnızca Frank'la Fee büyülenmiş gibi Meggie'nin saçlarına bakıyorlardı. Meggie de iki büklüm olmuş oturuyor ve üzüntüyle ne yaptığını düşünüyordu. Paddy sandalyesine oturup gözlerini kırptırmaya başladı. Sonunda dönüp kötü kötü Fee'yi süzdü. «O, Tanrı'nın belâsı Dago kızının işi bu! Tanrı o namussuzları, alçak domuzları kahretsin!»

Fee şaşırılmıştı. «Paddy!»

«Küfrettiğim için bağışla beni. Fakat o kahrolasica Dago kızının Meggie'yi bitlendirdiğini düşünüyorum da... Şu anda Wahine'e gidip o pis kahveyi yerle bir edebilirim!» Adam öfkeyle sandalyenin kolunu yumrukluyordu.

Meggie sonunda, «Anne ne var?» diye sorabildi.

Annesi elini Meggie'nin burnuna doğru uzattı. «Bak bakalım, pis yaratık! Bunlar başına dolmuş. Pek samimi olduğun o İtalyan kızından almışsın biti! Şimdi seni ne yapacağım?»

Meggie annesinin elinde dolaşan küçük böceğe baktıktan sonra ağlamaya başladı.

Frank bir şey söylenmesine gerek kalmadan bakır kazanı atese oturtmuştu. Paddy de kalkmış mutfakta bir aşağı, bir yu-

karı dolaşarak kükrüyordu. Meggie'ye her bakışta öfkesi artıyordu. Sonunda kapının iç tarafındaki kancalardan birinden şapkasını alarak başına geçirdi. Bir çividen de uzun kamçısını kaptı.

«Ben Wahine'e gidiyorum, Fee. O, Tanrı'nın belâsı Dago'ya pis balık ve patates kızartmalarıyla ne yapacağını anlatacağım. Ondan sonra da Rahibe Agatha'ya gideceğim ve okula bitli kızlar soktuğu için hakkında ne düşündüğümü söyleyeceğim!»

Fee, «Dikkatli ol, Paddy!» diye yalvardı. «Ya suç İtalyan kızında değilse? Hem bitli de olsa, belki o da bunu Meggie gibi başkasından almıştır.»

Paddy, «Saçma!» diye söylenerek çıkıp gitti.

Fee de içini çekerek Frank'e baktı. «Babanız hapse düşmezse talihi var demektir. Frank, kardeşlerini içeriye getir. Bugün okul yok.»

Fee teker teker çocuklarının başlarına baktı. Sonra Frank'ın saçlarını inceledi. Frank'den de aynı şeyi kendisine yapmasını istedi. Zavallı Meggie'nin bitleri kimseye geçmemişti neyse. Fakat Fee bu işi kökünden halletmek niyetindeydi. Kocaman bakır kazanda su kaynarken, Frank duvarda asılı olan bulaşık leğenini indirdi. Buna yarı sıcak, yarı soğuk su koydu. Sonra bahçedeki kulübeden büyük bir teneke dolusu gazyağı getirdi. Çamaşırlıktan bir kalıp kükürtlü sabun alarak Bob'un saçlarını yıkadı. Her çocuğun başı önce leğene batırılıyor ve birkaç fincan gazyağı saçlarına dökülüyordu. Sonra bu yağlı saçlar sabunla yıkanıyordu. Gazyağı da, sabun da başlarını yakıyordu. Gözleri sulanan, başları yanan çocuklar İtalyanlardan öç alacaklarını söylüyorlardı.

Fee de gidip dikiş sepetinden büyük makasını aldı. Bir saat ten beri yerinden kımıldamaya cesaret edemeden oturan Meggie'ye yaklaştı. Güzel, uzun saçlara baktı kadın. Meggie'nin beyaz baş derisi yer yer gözükmeye başlamıştı. Kadın kuşkulu gözlerle Frank'a döndü. «Saçları traş etmek gerekli mi?»

Frank üzüntüyle elini kaldırdı. «Yok anne! Ne münasebet! Başını gazyağıyla yıkayınca sorun kalmaz. Lütfen saçlarını traş etmel!»

Meggie'yi iş masasına götürdüler. Başına fincanlarla gazyağı döktüler ve kalan saçları da o yakıcı sabunlarla bol bol yıkadılar. Anne oğul sonuçtan memnun kaldıklarına karar verdik-

lerinde küçük kızın yüzüyle başında kırmızılıklar belirmiş ve su toplamıştı. Frank yerdeki bukleleri sürüp ateşe attı. Sonra süpürgeyi de alarak gazyağı doldurduğu bir kaba soktu. Frank ve Fee de başlarını yıkadılar. Genç çocuk daha sonra mutfağın yerlerini de iyice yıkayıp sildi.

Mutfak bir hastane gibi dezenfekte edilince, yatak odalarındaki çarşaf ve battaniyeleri çıkardılar. Bütün günü, çarşaf, battaniye ve örtülerini yıkayıp kaynatmakla geçirdiler. Şilte ve yastıklar da arka çite serilip üzerlerine gazyağı püskürtüldü. Bütün çocuklar yardım ediyordu. Sadece cezalı olan Meggie işe karıştırılmıyordu. Küçük kız, ambarın arkasına büzülerek ağladı. Başı ovuşturulmaktan ve su toplayan berelerden sızıyordu. Meggie çok utandığı için kendisini arayıp bulan Frank'ın yüzüne bile bakamadı. Ağabeyi eve girmesi için kandıramadı onu.

Sonunda Frank, debelenen, tekme atan kızı sürükleye sürükleye eve soktu. Meggie bir köşeye büzüldüğü sırada, Paddy Wahine'den döndü. Akşam üzeri olmuştu. Adam, Meggie'nin kesilmiş saçlarına bakar bakmaz sandalyesine çöküp, elleriyle yüzünü kapatarak ağlamaya başladı. Aile bu durumdan rahatsız olmuş, ordan uzaklaşmak istiyordu. Fee çay yapıp Paddy'e bir fincan verdi ve adam da kendisini biraz toplar gibi oldu.

Kadın, «Wahine'de ne oldu?» diye sordu. «Orada pek uzun süre kaldın!»

«O, Tanrı'nın belâsı İtalyan'ı kamçıladım ve atların su içtiği yalağa attım. Sonra McLeod'un, dükkânının önünde durmuş seyrettiğini gördüm. Olanları anlattım ona. McLeod da meyhanedeki adamlardan birkaçını aldı ve bütün İtalyanları yalağa attık. Kadınları da öyle. Üstlerine de birkaç kilo koyun ilacı döktük. Sonra gidip okulda Rahibe Agatha'yı gördüm. Kadın hiçbir şeyi farketmemiş olduğu için pek sinirlendi doğrusu. O, Dago kızını sırasından çekip çıkardı ve saçlarına baktı. Kızın başı bit içindeydi tabii. Bunun üzerine kızı evine yolladı ve başı temizlenmedikçe de gelmemesini söyledi. Ben ayrılırken üç rahibe okulda herkesin başına bakıyorlardı. Bitli olan çoktu. Üç rahibe bile kimse farketmediği zaman deli gibi kaşınıyorlardı.» Adam bunu düşünerek gülerken, yine Meggie'nin başını görüp ciddileşti. «Sana gelince küçükhanım, artık ne Dago, ne de başkalarıyla ah-

bablık edeceksin. Ağabeylerin sana yeter. Onlar yeterli olmazsa, bu çok kötü işte! Bob sana söylüyorum. Meggie okulda olduğu sürece seninle ve ağabeylerinden başkasıyla konuşmıyacak.»

Bob başını salladı. «Peki baba.»

Meggie ertesi sabah okula gitmesi gerektiğini anlayınca dehşete kapıldı. Elleriyle başını tutarak inledi. «Hayır, hayır, anne, böyle okula gidemem. Orada Rahibe Agatha var!»

Annesi Frank'ın yalvaran bakışlarına aldırmadan karşılık verdi. «Pekâlâ gidebilirsin. Bu da sana ders olur.»

Bunun üzerine Meggie başında kahverengi bir eşarpla, ayaklarını sürüye sürüye okula gitti. Rahibe Agatha onu görmezlikten geldi, ama ders arasında kızlar onu yakalayıp başından eşarabı çekiverdiler. Yara dolu başı pek korkunçtu doğrusu. Bob olanları görür görmez gelip kardeşini alarak doğru arka bahçede تنها bir yere götürdü.

Kardeşinin başına eşarı beceriksizce bağlayarak, onun kazık kesilmiş omzunu okşadı. Sert bir sesle, «Onlara aldırma, Meggie.» dedi. «Kıskaç küçük kediler onlar!».

Öteki Clearyler de Meggie'nin etrafını aldılar ve çan çalana dek korudular onu.

Teresa Annunzio öğle tatilinde okula uğradı. Başı traş edilmişti. Kız, Meggie'ye saldırmaya kalktıysa da ağabeyleri onu kolaylıkla uzaklaştırdılar. Teresa gerilerken, sağ yumruğunu havaya kaldırıp, sol eliyle de kolunun üstüne vurdu. Bu garip, ama etkileyici hareketin anlamını kimse bilmiyordu. Fakat erkek çocuklar gelecekte yararlanmak üzere akıllarının bir köşesine yerleştirdiler bunu.

Teresa, «Senden nefret ediyorum!» diye haykırdı. «Babanın yaptıkları yüzünden babam buradan ayrılacak!» Dönüp ağlayarak kaçtı.

Meggie ağlamadı ve başını dimdik tuttu. Başkalarının düşündüklerinin önemi olmadığını anlıyordu. Bunlar önemli değildi... hiç değildi! Öteki kızlar da gerek ağabeylerinden korktukları, gerekse babasının başkalarıyla arkadaşlığı yasakladığını duydukları için Meggie'ye sokulmadılar. Böylece Meggie okuldaki son günlerini böyle afaroz edilmiş olarak geçirdi. Rahibe

Agatha bile bu yeni siyaseti uygun bularak öfkesini Stuart'dan çıkarmaya başladı.

Meggie'ye doğum gününde pek istediği söğüt desenli çay takımını verdiler. Frank'ın olmayan boş zamanında yaptığı pek biçimli mavi sandalyelerle masasının üstüne yerleştirilmişti takım. Yine Fee'nin olmayan vaktinde yaptığı yeni mavi elbiseyi giyen Agnes de iskemlelerden birinde oturuyordu. Meggie, her parçadaki mavi desenlere, küçük ağaçlara, süslü pagodaya, hareketli kuşlara sıkılarak baktı. Bu takımı alabilmek için olan parasını neden harcadığını da şöyle böyle, anlıyordu. Onun için de görevini yerine getirerek dört köşe, minik demlikle Agnes'e çay yaptı. Bundan pek memnun kalmış gibi davrandı. Yıllarca bir tek parçayı kırmadan, çatlatmadan kullanmaya devam etti. Kimse onun söğüt desenli çay takımı, mavi masa ve sandalyelerden, Agnes'in mavi elbisesinden nefret ettiğini aklının ucundan bile geçirmede.

1917'nin Noel'inden iki gün önce, Paddy haftalık gazetesiy-le kitaplıktan aldığı kitapları eve getirdi. Ama dikkati çeken de gazete oldu. Bunun ortasında Gelibolu'daki savaşla ilgili bulanık resimler vardı. Frank ilk fırsatta gazeteyi kaparak savaşla ilgili haberleri, İngiliz ordusundaki Avusturyalı ve Yeni Zelandalı askerlerin kahramanlığını öven uzun bir makaleyi okudu. Gözleri bir garip parlamaya başlamıştı. Sonra gazeteyi saygıyla masaya bırakarak, «Baba ben savaşa gitmek istiyorum,» dedi.

Eli titreyen Fee ocağın üstüne yahniyi döktü. Paddy de kitabını unutarak sandalyesinde doğruldu. «Çok gençsin, Frank.»

«Hayır, baba, onyedisindeyim. Erkek sayılıyorum artık. Savaşa gitmeliyim. Clearyler de üstlerine düşen görevi yapmalı!»

«Daha reşit değilsin, Frank. Seni almazlar.»

Frank, gözlerini Paddy'e dikerek, «İtiraz etmezsen alırlar,» diye karşılık verdi.

«Ama itiraz ederim. Şu anda tek çalışan sensin ve getirdiğin paraya ihtiyacımız olduğumu da biliyorsun.»

«Fakat orduda da bana para verirler!»

Paddy güldü. «Askerin harçlığı ha? Wahine'de demirci olmak Avrupa'da askerlik etmekten daha kazançlıdır.»

«Fakat oraya gidince belki daha iyi olanaklar elde ederim. Demircilikten daha iyi bir iş...»

«Saçma! Aman Tanrım! Sen ne dediğini bilmiyorsun oğlum. Savaş korkunçtur. Ben bin yıldır savaşta olan bir yerden geldiğim için ne dediğimi biliyorum. Zaten İngilizler, bizim askerleri öne sürüp harcıyorlar. Churchill, adamlarımızı Gelibolu gibi bir yere yollamış! Her elli binden bini ölüyor! Neden İngiltere'nin savaşlarına katılacaktıydın? İngiltere şimdiye kadar senin için ne yaptı? Sömürgelerinin kanını emmekten başka ne yaptı söylesene? İngiltere'ye gidecek olsan sömürgeciye geldiğin için sana tepeden bakarlar. Savaşa gidemezsin Frank. Asker olacak kadar büyük değilsin!»

Frank'in yüzü kızardı, dudakları gerildi. Boyunun kısalığına, ufak tefek yapısına daima sinirleniyordu zaten. Sınıfta da en kısa boylu çocuk olduğu için herkesten daha fazla kavgaya edip, dövülmüştü. Son zamanlarda korkunç bir kuşku benliğini sarmıştı. Çünkü onyedisine gelmesine karşın boyu hâlâ ondördündeki gibi bir ellisekizdi. Uzaklık için vücudunu çok yoruyor, geriniyor, egzersizler yapıyordu. Bu yüzden çektiklerini, o boş umutları kendisinden başka bilen de yoktu.

Demircilik, gencin vücuduyla kıyaslanmayacak bir güce sahip olmasına yol açmıştı. Korkunç güçlü genç, o güne dek hiç bir kavgada yenik düşmemişti ve Taranaki yarımadasında gücüyle ün yapmıştı. Paddy de Frank'ın ününü biliyor ve onun saygı uyandırmak için dövüşüğünü anlıyordu. O da ufak tefek olduğu için cesaretini göstermek amacıyla İrlanda'da çok dövülmüştü. Ama Yeni Zelanda'ya geldiğinde tam bir erkek sayılıyordu. Onun için de boyu yüzünden Frank gibi böyle üzülmemişti.

O anda genci dikkatle inceliyordu. Onu anlamaya çalışıyor, ama başaramıyordu. Çocuklarının arasında seçim yapmamak için ne denli uğraşırsa uğraşsın, kalbinden en uzak olan Frank'dı. Bu yüzden Fee'nin üzüldüğünü biliyordu. Karısı, oğluyla aralarında ki düşmanlık yüzünden endişeliydi. Ama Fee'ye olan sevgisi bile Frank'a karşı olan sabırsızlığını gideremiyordu.

O gece herkes yattıktan sonra, Meggie yatak odasının penceresinden usulca çıkarak odunluğa gitti. Etrafı kütükler, tah-talarla çevrilmiş olan odunluk çok büyüktü. Çünkü günlük ya-şamda odunların büyük rolü vardı. Frank kocaman bir okalıptüs kütüğünü yarıyordu. İki taraftan demir şişlerle tutturulmuş olan altmış santim çapındaki kütüğün üstündeydi Frank. Çok hızlı ha-reket eden balta, havada ısıklar çalıyordu. Küçük tahta parça-ları havaya fırlıyor, Frank'ın çıplak göğüs ve sırtından terler akıyordu. Genç çocuk terlerin gözüne kaçmasını önlemek için mendilini başına sarmıştı. Yaptığı tehlikeli bir işti. Baltayı vu-rurken bir hata yaparsa bir ayağı gidebilirdi.

Meggie, çıkarmış olduğu gömleğin yanına çömelerek onu seyretmeye başladı. Frank o sırada yeni bir balta almak için dönünce, geceliğiyle orada oturan küçük kardeşini farkettil. Meg-gie'yi paçavralar bağlı bukleler yerine kısa, kıvrıkcık saçla gör-mek Frank'ı hâlâ şaşırtıyordu. Ama bu erkeğimsi saçın da kar-deşine yakıştığını düşünmekteydi. Frank ona yaklaşarak yanın-da çömeldi. «Dışarıya nasıl çıktın, küçük yaramaz?»

«Stu uyuduktan sonra pencereden atladım.»

Frank arkasını bir kütüğe dayayıp oturarak bezgin bir tavır-la kardeşine döndü. «Ne var, Meggie?»

«Frank gitmeyeceksin, değil mi?» Endişeli gözlerle ağabey-sine bakıyordu.

Genç çocuk yumuşak bir tonla konuştu. «Gidebilirim, Meg-gie.»

«Oh, Frank, gitmemelisin! Annemle benim sana ihtiyacımız var! Sen olmazsan biz ne yaparız?»

Frank acı duymakla birlikte kardeşinin farkına varmadan Fee'yi taklit etmesine güldü. «Meggie, bazen her şey istediğin gibi olmaz. Bunu bilmen gerekir. Biz Clearyler daima hepimizin iyiliği için çalışırız. Hiçbir zaman önce kendimizi düşünmeyiz. Fakat ben bunu kabul etmiyorum. Önce kendimizi düşünmemiz gerekir bence. Gitmek istiyorum, çünkü onyedisindeyim ve ken-dime bir yaşam kurma zamanım geldi. Fakat babam, ailenin iyi-liği için evde kalmam gerektiğini söylüyor. Daha yirmibirinde olmadığım için onun dediğini yapmak zorundayım.»

Meggie, Frank'ın anlattıklarının içinden çıkmaya çalışarak ciddi ciddi başını salladı.

«Çok düşündüm, Meggie. Buradan gideceğim. Kararımı verdim. Annemle senin, beni özleyeceğinizi biliyorum. Ama Bob, artık büyüdü sayılır. Babamla çocukların beni arayacakları da yok. Babamı ilgilendiren sadece getirdiğim para.»

«Bizleri sevmiyor musun artık, Frank?»

Genç çocuk dönerek onu kollarına aldı. Üzüntü, azap ve açlıkla karışık bir zevkle kardeşini okşadı. «Oh, Meggie! Annemle seni, bütün erkek kardeşlerimden çok daha fazla seviyorum! Ah neden daha büyük değilsin? O zaman seninle rahat rahat konuşabilirdim. Ama belki böyle küçük olman daha iyi... Meggie büyüyünce durumu daha iyi anlayacaksın.»

Meggie, «Ne olur gitme,» diye mırıldandı.

Frank hıçkırır gibi güldü. «Oh, Meggie, sözlerimi duydun mı? Neyse bunun önemi yok. Ama bu gece beni gördüğünü kimseye söylemeyeceksin. Senin bu işe karıştığını sanmalarını istemem.»

«Her şeyi duydum Frank. Kimseye de bir şey söylemeyeceğim. Ama keşke gitmeseydin!»

Ağabeyesine düşüncelerini anlatamayacak kadar küçüktü. Frank giderse geriye kim kalacaktı? Kendisine sevgi gösteren, kucağına alıp okşayan yalnız Frank'dı. Daha küçükken babası onu sık sık kucağına alırdı. Fakat okula başladığından beri babası bundan vazgeçmişti. Boynuna sarılmasına bile izin vermiyor. «Artık büyük kız oldun, Meggie,» diyordu. Annesiyse sürekli çalışıyor ve yorgundu hep. O, ağabeyleriyle evi düşünüyordu daima. Agnes saçlarını kaybettiği günden beri Frank ona daha bir yakınlaşmıştı. Türlü derdi olmasına karşın hiç biri onu bu denli canevinden vurmamıştı. Ne sopa, ne Rahibe Agatha, ne de bitler... Çünkü daima Frank yanında olmuş, onu teselli etmişti.

Fakat Meggie kalkıp gülümsemeyi de başardı. «Gitmen gerekiyorsa n'apalım gidersin o zaman, Frank.»

Sabah Frank gitmişti. Fee, Meggie'yi yataktan kaldırmaya geldiği zaman suratlı ve sinirliydi. Meggie telaşla yataktan at-

layıp, küçük düğmelerin iliklenmesi için yardım bile istemeden giyindi.

Mutfakta ağabeyleri suratları bir karış oturuyorlardı. Paddy'nin sandalyesi boştu. Frank'inki de öyle. Meggie usulca yerine geçerken korkudan dişleri birbirine vuruyordu. Fee kahvaltıdan sonra kaşlarını çatarak onlara dışarıya çıkmalarını söyledi. Bob da ambarın arkasında Meggie'ye haberi verdi. «Frank kaçtı!» diye fısıldadı. «Orduya katılmaya gitti. Keske ben de büyük olup onunla birlikte gidebilseydim! Çok talihli doğrusu!»

«Ben de onun evde olmasını isterdim.»

Bob omuz silkti. «Sen kızsın, anlamazsın. Bir kızdan da böyle söylemesi beklenir zaten.»

Genellikle onu öfkeliendiren bu sözlerle cevap vermedi Meggie. Sonra annesinin ne istediğini anlamak için içeriye girdi.

Mendil ütölemesini söyleyen Fee'ye, «Babam nerede?» diye sordu.

«Wahine'e gitti.»

«Frank'ı geri getirecek mi?»

Fee söylendi. «Bu ailede bir sır saklamak olanaksız. Hayır, baban Frank'ı Wahine'de bulamayacağını biliyor. Wanganui'deki polisle orduya telgraf çekecek. Onlar Frank'ı geri getirecekler.»

«Oh, anne. Frank'ı bulacaklarını umarım! Onun gitmesini istemiyorum!»

Fee yayıktaki tereyağını masada duran kaba döktü. «Hiç birimiz Frank'ın gitmesini istemiyoruz. Baban da bunun için gitti zaten.» Dudakları titremeye başlamıştı. «Zavallı Frank! Zavallı, zavallı Frank'ım!» Kendi kendine konuşur gibiydi. «Neden günahlarımızın cezasını çocuklar çekmek zorunda bilmem. Zavallı Frank'ım...» Sonra Meggie'nin ütüyü bırakmış olduğunu fark ederek sustu.

Üç gün sonra polis, Frank'ı geri getirdi. Birlikte gelen Wanganui çavuş Paddy'e gencin büyük güçle direndiğini anlattı. «Ne eşsiz bir dövüşçü! Yakalanacağını anlayınca ok gibi fırlayıp kaçtı. Peşinde iki asker vardı. Eğer karşısına bir nöbetçi çıkmasaydı ele geçiremeyecektik. Hem fevkalâde dövüştü. Ancak beş er, bir olup ona kelepçeleri takabildiler.»

Çocuklar, büyüklerin altı metre kadar gerisinde, evin yan

tarafına gizlenmiş dinliyor ve bekliyorlardı. Bob, Jack ve Hughie, ağabeylerinin tekrar dövüşeceğini umuyordu. Stuart her zamanki gibi sakindi. Meggie ise birinin Frank'ın canını yakacağından korkuyordu.

Frank dönüp önce annesine baktı. Kara gözlerle gri gözler konuşmaya gerek kalmadan anlaştılar. Bakışları acıydı. Sonra Paddy'nin öfkeli mavi gözleri genci yendi. Adam aşağı gören bir tavırla onu süzüyordu. Frank sanki bunu beklermiş gibi gözlerini indirdi. Babasının kızmaya hakkı olduğunu kabul ediyordu. O günden sonra Paddy oğluyla hiç konuşmadı. Ancak gerekirse bir, iki kelime söylüyordu. Ama Frank asıl kardeşlerinden utanmıştı. Gökyüzünde dolaşmaya imkân bulamayan kuşun kanatlarını kesmişler, şakımasına engel olmuşlardı.

Meggie o gece Fee yatana dek bekledi ve sonra usulca pencereden çıkarak avluyu aştı. Frank'ın saman konan ambarda olduğunu biliyordu. Orada, babasının gözlerinden uzakta kalabiliirdi.

Karanlık ambara girerek, «Frank neredesin?» diye fısıldadı.

«Buradayım, Meggie.» Sesi pek yorgun çıkmıştı. Bu cansız, heyecansız ses, Frank'inkine hiç benzemiyordu.

Kız, sesin geldiği yöne gitti ve ağabeysinin yanına oturarak kolunu onun sırtına dolamaya çalıştı. «Oh Frank, geri geldiğine sevindim.»

Genç çocuk, inleyerek samanların üstünden aşağıya kaydı. Başını Meggie'nin dizlerine dayadı. Meggie, onun gür, siyah saçlarını okşamaya başladı. Küçük kızın sevgisi Frank'ın iradesini yitirmesine neden oldu. Vücudu azapla büküldü ve ağlamaya başladı. Gözyaşları Meggie'nin geceliğini ıslatıyordu. Meggie ağlamadı. Küçük ruhu, kadınlara özgü olgunlukla, ağabeysinin ona ihtiyacı olduğunu sezmişti. Meggie bu yeni sevince kapılarak, ağabeysi ağlamaktan bitkin düşene dek saçlarını okşadı.

İKİNCİ BÖLÜM

R A L P H

1921 — 1928

1

Rahip Ralph de Bricassart, güneşten kamaşan gözlerini yarı kısmış, Daimler arabasını tekerlek izleri olan, toprak yolda sürerken, gençliğini düşünüyordu. Drogheda'ya giden yol ona gençliğini anımsatmıştı. Burası güzel, yeşil İrlanda değildi. Drogheda ne bir savaş alanı, ne de bir iktidar merkeziydi. Eskisinden daha disiplinli ve her zamanki gibi keskin olan zekâsıyla rahip, Cromwell'i andıran Mary Carson'un imparatorlara özgü bir kötülükle hareket ettiğine inanıyordu. Bu kıyaslama pek de hatalı sayılmazdı. Çünkü bu kadın da, eski günlerdeki derebeyleri kadar güçlüydü ve pek çok kimseyi yönetiyordu.

Son kapı da ağaçların arasında göründü. Araba birden durdu. Rahip Ralph başını güneşten korumak için geniş kenarlı, eski, gri şapkayı giyerek arabadan indi. Tahta kapının çelik sürgüsünü çekti, sabırsızlıkla kânadı açtı. Gillanbone'deki kiliseyle Drogheda malikânesi arasında tam yirmi yedi kapı vardı. Her birinde de arabadan inmesi, kapıyı açması, oradan geçmesi ve tekrar inip kapıyı sürgülemesi gerekiyordu. Pek çok kez kapıları açık bırakarak yola devam etmek istemişti. Ama etrafındakilere saygı telkin eden bir durumda olsa bile, kapıların sahipleri bu yüzden onu katrana bulayıp, üzerine tüyler yapıştırır-

lardı. Atların da otomobiller kadar süratli olmasını isterdi. Çünkü insan attan inmeden kapıları açıp kapayabiliirdi.

Yeni Daimler'in panelini okşayarak, «İnsana kusursuz hiçbir şey verilmiyor,» diye mırıldandı. Otlarla dolu, ağaçsız son mili aşmak için arabayı çalıştırdı.

Şatolara, konaklara alışmış bir İrlandalı için bile Avustralya'daki bu malikâne etkileyiciydi. Bu bölgenin en eski ve en büyük çiftliğiydi Drogheda. Buraya tapan son sahibi de topraklara uygun bir malikâne yapmıştı. Beş yüz mil doğudaki ocaklardan çıkarılan tereyağ sarısı küfeki taşlarından yapılmıştı ev. George stili yapı iki katlıydı ve pencereleri de iyice büyüktü. Alt katı, demirden yapılmış bir parmaklığı olan veranda çevreliyordu. Her pencerenin iki yanında siyah renkli panjurlar vardı. Bunlar sadece süs değil, aynı zamanda yararlıydılar da, yazın sıcağında panjurlar kapanınca içerisi serin kalıyordu.

Mevsim sonbahardı ve evi saran sarmaşıklar yemyeşildi. Elli yıl önce yapıldığında dikilmiş olan mor salkımlar dış duvarları ve verandanın damını kaplıyordu. Dikkatle kırılmış birkaç dönüm çimen, evi çevrelemekteydi. Burada birkaç tane de çiçek bahçesi vardı. Güller, yıldız çiçekleri ve kadife çiçekleri renk renk açmıştı. Beyaz gövdeli, ulu kâfur ağaçlarının aşağıya sarkan dalları, evi yakıcı güneşten korumaktaydı. Bugenvilleaların dallara sarıldığı kısımlarda parlak sıklamın renkli çiçekler göz alıyordu. Hatta evin arka tarafındaki su depolarını bile bu sarmaşıklar sarmıştı. Böylece depolar da pek süslü duruyordu. Müteveffa Michael Carson, Drogheda'ya çok düşkün olduğu için su deposu konusunda da çok cömert davranmıştı. On yıl yağmur yağmasa bile bu depolar sayesinde Drogheda'nın çimenlerinin yemyeşil kalacağı ve çiçeklerinin de açacağı söylenirdi.

Buraya ilk yaklaşan kimse önce evi ve ulu ağaçları görürdü. Ancak sonra, evin arkasında, sağda ve solda bulunan yine küfeki taşından tek katlı binaları farkedirdi. Bu iki bina, emmerdiven korkuluklarıyla bağlanmıştı. Çakıl döşeli geniş bir araba yolu, kıvrılarak evin yan tarafındaki park yerine açılıyordu. Ama yol, park yerinin öbür tarafından devam ederek Drogheda'nın merkezine gidiyordu. Ambarlar, kırkma yerleri, depolar hep oradaydı. Rahip Ralph, o binaları gölgeleyen dev biber ağaçla-

rını, evin önündeki kâfur ağaçlarına tercih ederdi. Soluk yeşil yaprakları olan biber ağaçlarından arıların vızıltıları gelirdi sürekli. Böyle ıssız yerdeki bir merkez için de bu ağaçlar uygundu.

Rahip Ralph arabasını park edip çimenlikten geçerken, bir hizmetçi verandada belirerek beklemeye başladı. Kadının kırışık yüzü bir gülüşle aydınlanmıştı.

Adam, «Günaydın, Minnie,» dedi.

Kadın İrlandalı vurgusuyla cevap verdi. «Ah, Peder, bu güzel sabahta sizi görmek ne mutluluk!» Kapıyı ardına kadar açarak elini adamın rahiplikle ilgisi olmayan eski şapkasını almak için uzattı.

Rahip Ralph mermer zeminli, merdiveni pirinç trabzanlı, büyük ve loş holde, Minnie salona geçmesini işaret edene dek durdu.

Mary Carson yüksekliği dört buçuk metre olan açık bir pencerenin önündeki koltuğunda oturuyordu. İçeriye giren soğuk havaya aldırmadığı belliydi. Kadının kızıl saçları, gençliğindeki gibi parlaktı hâlâ. Ama çilli, kaba teni yaşlılık yüzünden daha da lekelenmişti. Altmış beşinde olmasına karşın yine de pek fazla kırışık yoktu yüzünde. Kadının inatçılığını, iri burnunun iki yanından inerek dudak uçlarını aşağıya çeken derin çizgilerle, soluk mavi gözlerindeki buz gibi ifade belirtmekteydi.

Rahip Ralph, Aubusson halısının üzerinde ilerledi ve kadının ellerini öptü. Uzun boylu, zarif bir erkek olduğu için bu hareket ona yakışmıştı. Üstelik giydiği sade, siyah cüppe yüzünden de bir saraylı hali vardı onda. İfadesiz gözlerinde birden bir pırıltı beliren Mary Carson, neredeyse kıkır kıkır gülecekti.

«Çay içer misiniz, Peder?» diye sordu.

«Ayın isteyip istemediğinize bağlı bu.» Rahip kadının karşısındaki koltuğa oturarak bacak bacak üstüne atınca, cüppesi sıyrıldı ve at pantolonuyla dize kadar çıkan çizmeleri görüldü. Rahip kilisenin bulunduğu bölge yüzünden böyle giyiniyordu. «Size Aşai Rabbani getirdim. Fakat ayın dinlemek isterseniz bunu birkaç dakika sonra söylemeye hazırım. Orucuma kısa süre daha devam etmeye itirazım yok.»

Kadın, herkes gibi onun da kendisine değil, parasına saygı gösterdiğini bilerek kibirli bir tavırla konuştu. «Bana çok iyi davranıyorsunuz. Peder. Lütfen çay için. Aşai Rabbani bana yeter.»

Adam hoşnutsuzluğunun yüzünde belirmesine engel oldu. Bu kiliseye geleli beri iradesini kullanmasını öğrenmişti. Öfkesi yüzünden bir kez hiçlikten kurtulma fırsatını yitirmişti. Ama aynı hatayı tekrar yapmayacaktı.

Kadın devam etti. «Son yılın çok zevkli olduğunu itiraf etmeliyim. Peder. Siz, yaşlı Rahip Kelly'den daha iyi bir çobansınız. Tanrı onun ruhunu çürütsün.» Son sözleri söylerken birden sesi sertleşip kinlenmişti.

Rahip pırıldayan gözlerini kadının yüzüne dikti. «Sevgili Mrs. Carson! Bu hiç de Katoliklere yakışacak bir söz değil!»

«Ancak doğru bu. O, alkolik bir ihtiyardı. İçki nasıl vücudunu çürüttüyse, Tanrı da aynı şekilde ruhunu çürütecektir. Bundan eminim.» Öne doğru eğildi. «Bu arada sizi epey tanıdım. Size birkaç soru sormaya hakkım var, değil mi? Drogheda'yı özel gezinti yeriniz gibi kullanmakta serbestsiniz. Burada atla dolaşabiliyor, Gilly'deki tatsız hayattan kaçırıyorsunuz. Sizi davet eden benim tabii, ama bu arada bazı cevapları almaya hakkım var sanırım. Öyle değil mi?»

Adam müteşekkîr kalması gerektiğinin hatırlatılmasından hoşlanmadı. Fakat kadının kendisine sahip çıktığını sanarak türlü şeyler isteyeceği günü beklemekteydi zaten. «Tabii hakkınız var, Mrs. Carson. Drogheda'da dolaşmama izin verdiğiniz ve bütün armağanlarınız... atlarım ve arabam için size ne kadar teşekkür etsem azdır.»

Kadın, daha fazla söze gerek görmeden, «Kaç yaşındasınız?» diye sordu.

«Yirmi sekiz.»

«Sandığımdan da gençmişsiniz. Böyle de olsa sizin gibi rahipleri Gilly gibi yerlere yollamazlar. Sizin gibi birini bu ıssız yere yollamaları için ne yaptınız?»

Erkek sakın sakın gülümseyerek, «Piskopos'a hakaret ettim.» diye karşılık verdi.

«Evet, böyle bir şey yapmış olmalısınız! Fakat sizin gibi

özel yetenekleri olan bir rahibin Gillanbone gibi bir yerde mutlu olabileceğini sanmıyorum.»

«Tanrı'nın isteği böyle.»

«Saçma! Buraya insanlara özgü hata yüzünden gelmişsiniz. Sizin ve piskoposun hatası... Tek kusursuz sayılan Papa'dır. Gilly ile hiçbir ilginiz yok. Hepimiz de bunu biliyoruz. Bununla birlikte genellikle yolladıkları para toplamaktan başka bir şey bilmeyen papazlar yerine, sizin gibi biri geldiği için minnettarız. Ama sizin yetenekleriniz ruhanî güce giden bir yola uygun. Burada atlar ve koyunlar arasına yakışmıyorsunuz. Size kırmızı kardinal cüppesi çok iyi giderdi.»

«Ne yazık ki buna olanak yok. Gillanbone, Papa'nın kardinal yapacağı kimseleri yolladığı bir yer değil. Ama durum daha kötü de olabilirdi. Burada siz varsınız, Drogheda var...»

Kadın bu kasıtlı iltifatı aynı şekilde kabul etti. Erkeğin güzelliğinden, ilgisinden, ince zekâsından, sivri dilinden zevk alıyordu. O, gerçekten de fevkalâde bir kardinal olabilirdi. Ömrü boyunca bu denli yakışıklı bir erkek daha gördüğünü hatırlamıyordu. Güzelliğini bu şekilde kullanabilen birine de rastlamamıştı. O da bunu biliyordu kuşkusuz. Uzun boyunun, vücudunun fevkalâde oranlarının, ince, soylu yüz hatlarının farkındaydı. Tanrı'nın büyük özen göstermiş olduğu ender kullarından biriydi. Siyah, dalgalı, gür saçlarından, koyu mavi gözlerine, küçük, biçimli el ve ayaklarına kadar her şeyiyle mükemmeldi. Evet, onun nasıl olduğunu bildiğinden kuşku yoktu. Bununla birlikte onda bir kayıtsızlık vardı. Güzelliğine hiçbir zaman hayran olmadığını ve olmayacağını belirtiyordu. Fırsat bulursa bu sayede istediklerini elde etmekte tereddüt etmeyecekti. Ancak o, güzelliğine bayılmıyor ve bunun etkisinde kalanları da aşağı görür gibi davranıyordu. Kadın, geçmişinde neyin buna yol açtığını anlamak için pek çok şey verebilirdi.

İşin garibi pek çok rahip, Adonis kadar yakışıklıydı ve Don Juan'ın cinsel çekiciliğine sahipti. Yoksa onlar bu durumun sonucundan kaçmak için mi böyle rahip olarak yalnızlığı seçiyorlardı?

Kadın, «Neden Gillanbone'a dayanıyorsunuz?» dedi. «Buna dayanmaktansa rahiplikten ayrılabilirsiniz. Yetenekleriniz saye-

sinde pek çok alandan birinde zengin ve güçlü olabilirsiniz. Hem hiç olmazsa gücün hoşunuza gitmediğini de bana söyleyemezsiniz.»

Erkek sol kaşını kaldırdı. «Sevgili Mrs. Carson, siz bir Katoliksınız. Ettiğim yeminlerin kutsal olduğunu biliyorsunuz. Öle-ne dek rahip olarak kalacağım. Bunu inkâr edemem.»

Kadın bir kahkaha attı. «Haydi, haydi! Yeminlerinizden vazgeçecek olursanız, felâketlere uğrayacağınıza, yıldırımlar, av köpekleri ve çiftelerle peşinizden geleceklerine gerçekten inanmıyorsunuz, değil mi?»

«Ne münasebet. Hem cezadan korktuğum için rahip olarak kaldığımı düşünecek kadar aptal olduğunuza da inanmam.»

«Aman diliniz pek iğneli, Rahip de Bricassart! Öyleyse sizi bağlayan ne? Gilly'nin toz, sıcak ve sineklerine dayanmanızın sebebi ne olabilir? Çünkü bildiğiniz gibi bu, müebbet hapis de olabilir.»

Genç adamın mavi gözleri bir an bulutlandı, ama sonra kadına acırmış gibi güldü. «İnsanı iyi teselli ediyorsunuz, değil mi?» Tavana bakarak içini çekti. «Doğduğum andan itibaren rahip olmak üzere yetiştirildim. Fakat hepsi bu kadar da değil. Bunu bir kadına nasıl anlatabilirim? Ben boş bir kabım, Mrs. Carson. Zaman zaman Tanrı'yla doluyorum. İyi bir rahip olsaydım boş kaldığım süre olmazdı. Hem Tanrı'yla dolmanın yerle de ilgisi yok. Bu Gillanbone ya da bir psikoposun sarayındayken de olur. Ancak bunu tanımlamak zor, çünkü bu rahipler için bile büyük bir sır. Başka insanların hiçbir zaman bilemeyecekleri Tanrısal bir sahip çıkma. Bunu bırakmak mı? Yapmam.»

«Demek bu bir güç. Öyle mi? O halde neden rahiplere verilsin? Bıktırarak kadar uzun bir tören sırasında sürülecek kutsal yağın insana bu gücü verebileceğini neden düşünüyorsunuz?»

Rahip başını salladı. «Dinleyin, yıllarca çalışma demektir bu. Hatta rahiplikten önce bile. Kafanın dikkatli bir şekilde geliştirilmesi sayesinde bu kapı Tanrı'ya açılır. Bu kazanılır! Her gün kazanılır. Yeminlerin amacı da budur işte. Rahiple, bu kafa durumu arasına hiçbir şey girmemelidir. Ne bir kadının aşkı, ne para sevgisi, ne de başkalarının emirlerine itaat etmeme

isteği. Benim için yoksulluk yeni bir şey değil. Zengin bir aileden değilim. Bakirliğimi de kolaylıkla korurum. Ya itaat? İşte benim için üçünden en zor olanı da bu. Ama itaat ederim, çünkü kendimi, Tanrı'nın bir aracı olarak çalışmamdan daha önemli sayacak olursam mahvoldum demektir. Gerekirse müebbet hapis olarak Gillanbone'e dayanmaya da razıyım.»

Kadın, «Öyleyse siz bir budalasınız!» diye karşılık verdi. «Ben de Tanrı'ya âşıklardan çok daha önemli şeyler olduğunu düşünüyorum. Fakat Tanrı'nın içine gireceği bir kap bunlardan biri değil. Tuhaf. Tanrı'ya bu denli ateşle bağlı olduğunuzu farketmemiştim. Sizin belki de kuşkuvarı olan bir erkek olduğunuzu sanıyordum.»

«Kuşkuvarım var. Düşünen hangi adam kuşkuvarmaz ki? İşte bu yüzden zaman zaman boşum. Biliyor musunuz, mükemmel bir rahip olabilmek için her arzu ve isteğimden vazgeçebilirim sanırım.»

Mrs. Carson, «Ne olursa olsun mükemmellik dayanılmayacak kadar tatsızdır,» diye mırıldandı. «Kendi hesabıma biraz mükemmellikten uzak olanı tercih ederim.»

Erkek ona, hasetle karışık bir hayranlıkla bakarak güldü. Mary Carson fevkalâde bir kadındı doğrusu.

Otuz üç yıldanberi duldu Mrs. Carson. Tek çocuğu, daha bebekken ölmüştü. Gillanbone'daki özel durumu dolayısıyla tanıdıkları olan hırslı erkeklerin tekliflerini kabule yanaşmamıştı. Michael Carson'un dul eşi olarak tartışmasız bir kraliçe sayılıyordu. Fakat birinin eşi olursa, bütün gücünü başkasına vermesi gerekecekti. Oysa Mary Carson hiçbir zaman ikinci durumuna düşmek istemezdi. Onun için vücudunun arzularını bir yana bırakıp güçlü olmayı seçmişti. Onun bir âşığı olabileceği de akla yakın değildi. Çünkü Gillanbone'da böyle şeyler hemen duyulur ve dedikodu konusu olurdu.

Ama kadın artık vücudunun isteklerinden kurtulacak yaşıydı. Yeni, genç rahip ona karşı olan görevlerinde titizlikle davranınca, kadının bir otomobil gibi küçük armağanlarla onu ödüllendirmesi şaşılacak bir şey de sayılmazdı. Kadın, ömrü boyunca kiliseyi ve onun ruhani liderini desteklemişti. Hatta sarhoş Rahip Kelly'nin yerine gelen rahipten tek memnun olan da o değildi. Rahip Ralph de Brilcassart'ı zengin, yoksul bütün ce-

maat seviyordu. Çok uzakta oturanlar rahibi görmeye gelemelerse, genç adam kalkıp onları görmeye atla gitmişti. Sabrı ve iyiliği sayesinde onu seviyorlardı. Bugela'dan Martin King, rahibin oturduğu evi baştan aşağıya döşetmişti. Dibban'dan Dominic O'Rourke de, iyi bir kâhyanın aylığını veriyordu.

Yaşı ve durumu dolayısıyla Mary Carson da, Rahip Ralph ile ahbaplıktan zevk alıyordu. Kendisi kadar akıllı biriyle çekişmekten hoşlanıyordu. Onun düşüncelerini tahmine çalışıyor ve aslında onun düşüncelerini gerçekten anlayıp anlayamadığını da pek bilemiyordu.

Kadın arkasına yaslandı. «Gilly'nin Papa hazretlerinin kardinal yapacağı kimseleri yolladığı bir yer olmadığını söylemişsiniz. O saygıdeğer beyefendinin Gilly'i dünyasının merkezi gibi görmesi için ne lazım acaba?»

Rahip üzgün üzgün gülümsedi. «Bunu söylemek olanaksız. Birden bin ruhu birden kurtarmak... Sakat ve körlerin birden iyileşmesini sağlamak... Fakat mucizeler çağı çoktan geçti artık.»

«Haydi, haydi! Buna inanmam! Sadece O, tekniğini değiştirdi artık. Tanrı bu günlerde para kullanıyor.»

«Hiçbir şeye inanmayan bir insansınız! Belki de bu yüzden sizden bu kadar hoşlanıyorum, Mrs. Carson.»

«Adım Mary... Lütfen bana Mary de.»

Minnie çay arabasını iterek içeriye girdiği sırada Rahip de Bricassart, «Teşekkür ederim Mary,» diye mırıldandı.

Taze pide, kızarmış ekmekle yapılmış ançüvezli sandviçleri yerlerken, Mary Carson içini çekti. «Sevgili Peder, bu sabah benim için fazlasıyla dua etmenizi istiyorum.»

«Bana Ralph de.» Sonra muzip muzip devam etti. «Senin için her zamankinden daha fazla dua edebileceğimi sanmıyorum, ama elimden geleni yapacağım.»

«Oh, çok hoşsun! Yoksa bu söz bir ima mıydı? Her şeyin uluorta söylenmesinden hoşlanmam. Fakat senin imalarından emin değilim. Belki de bunlar daha derin olan bir şeyi gizliyor. Bu tıpkı önüne havuç asılan atın onu yakalamak için koşması gibi bir şey. Aslında hakkımda ne düşünüyorsun, Rahip de Bricassart? Bunu hiçbir zaman bilemeyeceğim. Çünkü hiçbir zaman bunu bana söyleyecek kadar patavatsız olmayacaksın. Çok

ilginç, çok ilginç... Fakat benim için dua etmelisin. Yaşlıyım ve çok günah işledim.»

«Yavaş yavaş yaşılanıyoruz ve ben de günah işledim.»

Kadın kuru bir sesle güldü. «Nasıl günah işlediğini bilmek için çok şey verirdim! Gerçekten verirdim.» Bir an sustuktan sonra konuyu değiştirdi. «Şu anda yine bir kâhyam eksik.»

«Yine mi?»

«Son yılda beş tanesi gitti. Dürüst bir adam bulmak gittikçe zorlaşıyor.»

«Söylentilere göre, ne cömert, ne de düşünceli bir patron-muşsun.»

Kadın, «Küstah!» diyerek gülmeye başladı. «Sana ata binmemen için yepyeni bir Daimler alan kim?»

«Ah, ama bak senin için ne kadar çok dua ediyorum!»

Mary Carson birden, «Michael senin yarın kadar kişilik sahibi ve hazırcevap olsaydı,» dedi. «Ona âşık olabilirdim belki.» Yüzü değişerek kinlendi. «Dünyada hiçbir yakınım olmadığını ve paramı da, topraklarımı da Kilise'ye bırakacağımı mı sanıyorsun?»

Rahip kendine çay koyarak sakın sakın cevap verdi. «Hiçbir fikrim yok.»

«Aslında pek çok oğlu olan bir erkek kardeşim var.»

Rahip, «Ne kadar iyi,» diye karşılık verdi.

«Evlendiğimde hiçbir şeyim yoktu. İrlanda'da iyi bir evlilik yapamayacağımı biliyordum. Orada kadınların zengin bir koca yakalayabilmeleri için kibar olmaları ve tanınmış bir soydan gelmeleri gerekir. Onun için canım çıkana dek çalıştım ve zengin adamların böyle titiz olmadıkları bir ülkeye gitmek için yol parası biriktirdim. Buraya geldiğimde güzel bir yüzüm, biçimli bir vücudum ve kadınlarda olduğu sanılmayan bir kafam vardı. Bunlar da zengin bir budala olan Michael Carson'u avlamama yetti. Kendisi ölene kadar bana taptı.»

«Rahip onun konudan uzaklaştığını düşünerek sordu: «Ya kardeşin?»

«Kardeşim benden on bir yaş küçüktür. Yani şimdi elli dörtünde olmalı. Sağ kalan yalnız ikimiziz. Onu pek tanımıyorum. Ben Galway'den ayrıldığımda, o, küçük bir çocuktuk. Kendisi şimdi Yeni Zelanda'da oturuyor. Ama zengin olmak için oraya git-

tiyse bunu basaramamış. Dün gece kâhyanın eşyasını alıp gittiğini haber verdikleri zaman birden Padraic'i düşündüm. Yaşlanıyorum ve yanımda ailem de yok. O zaman Paddy'nin topraktan anladığını, fakat toprak sahibi olacak parası bulunmadığını anımsadım. Kendi kendime, 'Neden ona mektup yazıp oğullarıyla buraya gelmesini istemiyorum?' dedim. Ben ölünce Drogheda ve Michar Şirketi onun olur. Kendisi tek kardeşim ve İrlanda'daki tanımadığım uzak yeğenlerden çok daha bana yakın tabii.»

Kadın gülümsedi. «Beklemek saçmalık olur, değil mi? Şimdiden buraya gelmeli. Kara topraklı düzlüklerde koyunlara bakmayı öğrenmeli. Buradaki koyunlar Yeni Zelanda'dakinden farklı sanırım. Ben ölünce de acemilik çekmeden yerime geçer.» Basını eğmiş dikkatle Rahip Ralph'i süzüyordu.

«Bunu neden daha önceden düşünmedin?»

«Oh, düşündüm. Fakat son zamanlara kadar çevremde son nefesimi vermemi bekleyen akbabaların bulunmasını istemediğime inanıyordum. Ancak son zamanlarda ölüme daha yaklaştığımı hissediyorum ...Kendi kanımdan kimselerin yanımda bulunmalarının iyi olacağını sanıyorum.»

Erkek gözlerinde gerçek bir ilgiyle sordu. «Ne var? Hasta olduğunu mu düşünüyorsun?»

Mary Carson omuz silktili. «Hiçbir şeyim yok. Bununla birlikte altmışbeşe basmakta meşum bir taraf var. Birden yaşlılık ileride başıma gelecek bir şey olmaktan çıktı. Yaşlıyım artık.»

«Ne demek istediğini anlıyorum ve haklısın. Evde genç sesler duymak senin için çok zevkli olacaktır.»

Kadın, «Hayır,» dedi. «Burada oturmayacaklar. Onlar benden uzakta derenin yanındaki baş kâhyanın evinde oturabilirler. Çocuklardan da, seslerinden de hoşlanmam.»

«Arada yas farkı da olsa tek kardeşine böyle davranman hoş mu, Mary?»

Mrs. Carson kaba kaba, «Burası ona kalacak,» diye söyledi. «Onun için çalışıp bunu haketmeli.»

Fiona Cleary, Meggie'nin dokuzuncu doğum gününden altı gün önce bir erkek çocuk daha doğurdu. O arada bir şey ol-

madığı ve sadece iki kez çocuk düşürdüğü için kendisini talihli sayıyordu. Dokuzundaki Meggie, tam bir yardımcı olacak yaşıydı artık. Fee ise kırkına gelmişti ve artık çocuk doğurmak onu yoruyor, gücünü alıp götürüyordu. Harold adını verdikleri bebek pek zayıftı. Onun için de doktor sık sık eve geliyordu.

Sıkıntılar arka arkaya gelirdi. Clearyler için de öyle oldu. Savaş sonu, bolluk yerine kriz başladı. İş bulmak gitgide güçleşiyordu.

Bir gün tam çaydan kalkacakları sırada yaşlı Angus Mac Whirter eve bir telgraf getirdi. Paddy telgrafların iyi haber getirmedigine inanarak kâğıdı titreyen ellerle açtı. Frank dışında oğulları da başına toplanmıştı. Frank, çayını alarak masadan ayrılmıştı. Gözleriyle onu izleyen Fee, kocası inleyince birden ona döndü. «Ne var?»

«Archibald bizi istemiyor.»

Bob hiddetle yumruğunu masaya vurdu. O da babasıyla kırkıcı yardımcısı olarak gitmeyi ummuştu. «Neden bize bu kötü oyunu oynadı baba? Yarın oraya hareket edecektik.»

«Nedenini yazmamış, Bob. Herhalde benden daha ucuz çalışan birini buldu.»

Fee içini çekti. «Oh, Paddy!»

Bebek Hal ocağın karşısındaki beşikte ağlamaya başladı. Ama daha Fee kımıldayamadan Meggie onun yanına koştu. Frank, geri dönmüş, kapının önünde durmuştu. Elinde çay fincanı seyreliyordu. Meggie sobanın yanında ısınmakta olan kat kat konmuş bezlerden birini alarak dikkatle iş masasına yaydı. Ağlayan çocuğu beşikten çıkarıp, annesi kadar ustalıkla bezini değiştiriverdi.

Frank, «Küçük anne,» diye ona takıldı.

Meggie hırsla cevap verdi. «Anne değilim. Sadece anneme yardım ediyorum.»

Frank sevgiyle mırıldandı. «Biliyorum. Sen iyi bir kızsın, küçük Meggie.»

Kızın gri gözleri büyük bir sevgiyle ağabeysinin yüzüne dikildi. Frank o anda bir acı duydu. Meggie bebeği Anges'le oynayacağı yaşta böyle çalışıyordu. Annesi ve Meggie olmasaydı çoktan çıkıp gidecekti. Kötü kötü babasını süzdü. Evde bu ka-

dar karışıklığa neden olan yeni bebekten o sorumluydu. İşini kaybetmesi de iyi olmuştu doğrusu.

Frank'ın düşüncelerinde Hal, öteki kardeşleri ve hatta Meggie'den daha fazla rol oynuyordu. Fee'nin beli kalınlaşmaya başladığında, Frank evlenecek ve baba olacak yaşıydı. Küçük Meggie dışında hepsi de bu durumdan rahatsız olmuşlardı. Özellikle annesi sıkılmıştı. Oğullarının gizli gizli bakışları karşısında kadın büzülmüştü. Frank'ın gözlerine bakamamış ve kendi kendine artık reşit olduğunu ve çıkıp gitmesi gerektiğini söylüyordu. Babasının işini kaybetmesine memnun olmuştu. Dürüst bir erkek, annesini rahat bırakırdı.

Yeni elektrik ışığında annesinin saçları soluk altın gibiydi. Paddy'e bakan kadının profili kusursuzdu. Neden onun gibi güzel ve kibar biri, Glaway'in çayırlarından gelme cahil bir koyun kırkıcıyla evlenmişti? Kendisini de konuk odasında kimse-nin görmediği Spoda porselenleri, damaks örtüleri, İran halıları gibi ziyan ediyordu. Bu eşyaları hiç kimse görmemişti, çünkü annesi, Paddy'nin arkadaşlarının akranı değildi. Kadının yüzünden onlar kaba seslerini farkediyorlar ve masadaki birden fazla çatalı görüncə şaşıyorlardı.

Fee bazen pazar günleri ıssız konuk odasına girerek pencerenin altındaki piyanonun önüne geçiyor ve çalmaya başlıyordu. Fakat uzun zaman çalmadığı ve çalışmadığı için ancak basit parçaları çıkarabiliyordu. Frank da pencerenin altında ley-laklar ve zambakların arasında oturup gözlerini kapatarak dinliyordu. O anda annesinin açık pembe dantelden bir tuvalet giymiş, etrafında şamdanlar yanan fildişi salonda piyano çaldığını hayâl ediyordu. Bu yüzden ağlamak istiyordu. Fakat polis, kendisini eve getirdikten sonra ambarda ağladığından beri hiç göz-yaşı dökmemişti. Ağlamıyordu artık.

Meggie, Hal'i beşiğine yatırarak annesinin yanına gitti. O da zıyan olmuştu. Onun profili de annesininki gibi çok düzgün ve güzeldi. Yüzü gururlu ve hassastı. Vücudu, elleri de annesininkileri andırıyordu. O da bir kadın olunca tıpkı annesine benzeyecekti. Onunla kim evlenecekti? Budala bir İrlandalı koyun kırkıcısı mı? Yoksa Wahine'de süthanede çalışan bir ahmak mı? O, çok daha iyisine lâyıktı, ama zengin bir yaşama doğmamıştı.

Kurtuluş çaresi yoktu. Herkes bunu söylüyordu. Her yaşadığı yıl da bunun doğruluğunu açıklar gibiydi.

Paddy'nin işini kaybetmesinden üç gün sonra Mary Carson'un mektubu geldi. Adam bunu alır almaz Wahine postanesinde açtı. Eve bir çocuk gibi zıplaya hoplaya döndü. Pahalı tür mektup kâğıtlarını ailesinin şaşkın yüzlerine doğru salıyarak, «Avustralya'ya gidiyoruz!» diye bağırdı.

Derin bir sessizlik oldu. Bütün gözler ona dikilmişti. Fee ve Meggie şaşırmışlardı, ama erkeklerin gözleri sevinçle parlıyordu. Frank'ın gözleriye ateş saçmaktaydı.

Fee mektubu okuyunca, «Fakat Paddy!» dedi. «Ablan neden bunca yıldan sonra seni hatırlamış? Ona miras yeni kalmamış ki! Sonra yıllardır da yalnız. Şimdiye dek bize yardım teklif ettiğini anımsamıyorum!»

Paddy de Fee gibi kendisini ikna etmeye çalışıyordu. «Sanırım yalnız ölmekten korkuyor ablam. Yazdıklarını gördün. 'Genç değilim. Sen ve oğulların vârislerimsiniz. Ölmeden birbirimizi görmeliyiz. Sana miras kalacak şeyi nasıl yöneteceğini öğrenmenin de zamanı geldi. Seni baş kâhyam yapacağım. Böylece işi öğreneceksin. Çalışacak yaşta olan oğullarını da işçi olarak alacağım. Drogheda, yabancıların yardımı olmadan ailece yönetilecek, bir yer olacak,' diyor.»

Fee, «Avustralya'ya gitmemiz için yol paramızı vereceğini de söylüyor mu?» diye sordu.

Paddy'nin vücudu gerildi. «Ondan bunun için para istemek aklımdan bile geçmez! Yeteri kadar para biriktirdim. Ondan dilenmeden de Avustralya'ya gidebiliriz.»

Fee, «Yol paramızı vermeli,» diye ısrar edince hepsi sastı. Çünkü kadın pek ender olarak fikrini söylerdi. «Mektuptaki bir vaat yüzünden neden buradaki yaşamını bırakıp onun yanına çalışmaya gidecekmisşin? Şimdiye dek bize yardım için küçük parmağını bile oynamadı. Ona güvenmiyorum. Onunla ilgili olarak tek anımsadığım şey de, kendisinin çok sıkı elli olduğunu söylemendir. Hem Paddy, onu iyi tanıımıyorsun. Kendisi Avustralya'ya gittiğinde sen okula başlamamışsın bile!»

«Bu bir şey değiştirmez. Sıkı elliye bize daha fazla miras kalacak demektir. Hayır, Fee. Avustralya'ya gideceğiz ve yol paramızı da kendimiz vereceğiz.»

••

Gemide koğuşta yatacaklardı, ama yolculuk üç gün süre-ceği için bunun pek ziyanı yoktu. Hem yanlarına giysilerini, mut-fak takımlarını, çarşaflarını ve birkaç raf dolusu değerli kitabı alabileceklerdi. Kalan eşyalar da Fee'nin konuk odasındaki pi-yano, halı ve sandalyelerin nakil parasını sağlamak için satıla-caktı.

Paddy, Wahine adlı gemide sekiz kişilik bir koğuş ayırtmak için Wanganui'ye indi. Ağustos sonunda yola çıkacaklardı. Kö-pekleri komşulara vermiş, atlarla arabayı satmışlardı. Eşyalar da açık artırma için bir arabaya yüklenip kasabaya götürülmüştü.

Frank annesini eski piyanonun yanında buldu. Kadın bunun pembemsi renkli kaplamasını okşuyor ve parmaklarına bulaşan yaldıza dalgın dalgın bakıyordu.

Frank, «Bu piyano hep sende miydi?» diye sordu.

«Evet, bu benimki. Evlendiğim zaman da elimden alamadı-lar. Piyano, İran halıları, XVI. Louis stili koltuk ve kanepeler, Regency stili yazı masası... Fazla değildi, ama benimdi.» Kadın üzüntüyle duvardaki yağlıboya resme baktı. Resim zamanla bi-raz solmuştu, ama kat kat kırmalı, açık pembe tuvalet giymiş, altın sarısı saçlı kadın seçiliyordu hâlâ.

Frank merakla, «Kim o?» dedi. «Bunu bilmek istedim hep.»

«Büyük bir hanımefendi.»

«Akraban olması gerek. Çünkü biraz sana benziyor.»

«O mu? Akrabam mı?» Gri gözler biraz da alayla oğluna çevrildi. «Bende onun gibi bir akrabası olacak hal var mı?»

«Evet.»

«Senin kafan örümcek bağlamış. Temizle onları.»

«Bana anlatmanı isterdim, anne.»

Kadın içini çekerek piyanoyu kapattı ve parmaklarına bu-laşan yaldızı sildi. «Anlatacak bir şey yok... hiçbir şey yok. Hay-

di bunları odanın ortasına çekmeme yardım et. Böylece baban bunları sandıklara koyar.»

Deniz yolculuğu bir karabasandan farksız oldu. Wellington limanından çıkar çıkmaz hava patladığı için hepsini deniz tuttu. Paddy, erkekleri acı rüzgâr ve dalgalara aldırmandan güvertede oturtup, kendi sık sık aşağıya, karısıyla Meggie ve bebeğe bakmaya indi. Kamara çok küçüktü ve kokuyordu. Üstelik başaltında olduğu için daha da fazla sallanıyordu.

Neyse Sydney'e varmalarına üç saat kala deniz birden sakinleşti. Ama bu kez de yoğun bir sis geminin etrafını sardı. Mide bulantısından kurtulan Meggie, sis düdüklerini duyuyordu. Kendisine Avustralya'yı tanıtan bu sis düdüklerini ömrü boyunca unutmuyacaktı.

1921 yılının ağustos ayı sonunda sisli bir kış sabahı Pyrmont'a çıktılar. İskelenin gerisinde sıra sıra taksiler bekliyordu. Paddy zar zor, hepsini bir taksiye bindirdi. Şoför onları Sydney'in en ucuz oteline götüreceğini söyledi. «Orası tam sana göre, ahbab. İşçiler için açılmış bir yerdir.»

Caddeler otomobillerle doluydu. Hızla giden arabaların arasında ender olarak ata rastlanıyordu. Wellington'u görünce şaşırmışlardı, ama Sydney'in yanında orası küçük bir kasabadan farksızdı.

Fee küçük otelde dinlenirken, Paddy de tren bileti almaya gitti. Gillanbone'a tren olup olmadığını anlayacaktı. Kendilerine gelmiş olan çocuklar da onunla birlikte gelmekte ısrar etmişlerdi. Onların gençliklerine imrenen Paddy de razı olmuştu. Bu arada üç gün deniz tuttuktan sonra pek fazla yürüyemeyeceğini sanıyordu. Frank, Meggie ve Fee, bebekle kalmışlardı. Onlar da gelmek istemiş, fakat annelerini merak ettikleri için onunla kalmayı uygun bulmuşlardı. Fee, gemiden indikten sonra bir tas çorba içip, bir dilim de ekmek yiyince kendini toparlar gibi olmuştu.

Paddy geri dönünce, «Bu gece gitmezsek bir hafta beklememiz gerekecek, Fee,» dedi. «Bu gece tren yolculuğuna dayanabilecek misin?»

Fee titreyerek doğruldu. «Dayanabilirim.»

Frank araya girdi. «Beklememiz gerek. Annemin yola çıkacak durumda olduğunu sanmıyorum.»

«Anlamadığın bir şey var, Frank. Bu geceki treni kaçırırsak bir hafta bekleyeceğiz. Oysa cebimde bir hafta Sydney'de kalacak para yok. Burası büyük bir ülke ve gidebileceğimiz yere de her gün tren yokmuş. Yarın trenle Dubbo'ya gidebiliriz. Orada aktarma yapar ve bir banliyö trenine binebiliriz. Fakat bu geceki ekspresle gidersek o kadar yorulmazsınız.»

Fee, «Dayanabilirim,» diye tekrarladi. Susması için gözle-riyle Frank'a yalvarıyordu.

«Öyleyse Mary'e bizi yarın beklemesi için bir telgraf gönderelim.»

Clearyler o güne dek Genel İstasyon kadar büyük bir yer görmemişlerdi. Binlerce yolcunun arasından geçerek güç belâ Gillenbone'a gidecek trenin kalkacağı perona eriştiler. Paddy onlara ikinci mevkide boş bir kompartman buldu. Büyük oğullarını pencerenin yanına oturttu. Fee, Meggie ve bebeği de koridora açılan kapının yanına yerleştirdi. Zaman zaman yer bulmak umuduyla yolcular içeriye bakıyor ve o kadar çok çocuğu görünce dehşete kapılıyorlardı. Bazen fazla çocuklu bir aile olmak bir avantaj sayılıyordu.

Gece çok soğuk olduğu için bavulların üstlerine bağlanmış battaniyeleri çıkardılar. Tren hareket edince Meggie, «Orası ne kadar uzakta, acaba?» diye sordu.

«Epey uzak, Meggie. Altı yüz on mil. Yarın öğleden sonra orada olacağız.»

Çocuklar hayretle iç çektiler, sonra dışardaki ışıklara daldılar. Tren bir mil yol almıştı, ama dışarıda hâlâ evler vardı. Daha sonra Paddy, Fee'nin Hal'i emzirmesi için oğullarını dışarıya çıkardı. Meggie hasretle onların arkasından baktı. Artık ağabeyleriyle birlikte olamıyordu. Bebek yaşamını değiştirmiş ve onu eve bağlamıştı. Ama kendi kendine sadakatle buna aldırmadığını tekrarlıyordu. Pek güzel olan bebek, yaşamının en büyük zevkiydi. Hem annesi de kendisine artık büyük bir insan gibi davranıyordu. Annesinin bebek yapmasına neyin sebep olduğunu bilmiyordu, ama sonuç fevkalâdeydi.

Paddy bir ara tren durunca, Fee'ye bir fincan sıcak çay ge-

tirdi. «Frank da size sandviç alıyor. Çocukları da doyuracağım. Gece geç vakit Blayney adlı bir yerde duracağız. Ancak o zaman yine bir şeyler yiyip içebiliriz.»

Birden çok heyecanlanan Meggie, Frank'ın getirdiği sandviçi yutuverdi. Sonra annesinin karşısındaki kanepeye uzandı. Annesi bebekle orada yatıyordu. Stuart ve Hughie de iki kanepenin arasına, yere yatmışlardı. Paddy karısına Bob, Frank ve Jack'ı birkaç kompartıman ötedeki kırkıcıların yanına götüreceğini ve onlarla konuşacağını, geceyi de orada geçireceğini söylemişti. Tren, gemiden çok daha rahattı doğrusu.

Sabah uyanınca dışarıya bakıp hayâl kırıklığına uğradılar. Burası hiç de Yeni Zelanda'ya benzemiyordu. Burada da tepeler vardı, fakat her şey kahverengi ve griydi! Hatta ağaçlar bile öyleydi. Kavuran güneş, kış buğdayının başaklarını kahverengimsi gümüş rengine çevirmişti. Fee etrafına bakarken her zamanki gibi sakindi. Fakat hiç yeşili olmayan bu ucu bucağı bulunmaz yerleri gören Meggie'nin gözleri yaşlarla dolmuştu.

Gece havanın buz gibi olmasına karşılık, güneş yükseldikçe ortalık dayanılmayacak kadar sıcak oldu. Bu yüzden Yeni Zelanda'ya uygun kalın, kışlık çamaşırları vücutlarına yapışıp onları kaşındırıyordu. Cehennem dışında hiçbir yer bu denli sıcak olamazdı herhalde.

Güneş batacağına yakın Gillanbone'a geldiler. Hiç ağacı bulunmayan bir yerde durdu tren. Tozlu geniş bir yolun iki yanında eski, tahta evler vardı. Burası ıssız bir taşra kentiydi.

Istasyon avlusunda fevkalâde bir siyah otomobil duruyordu. Yerdeki birkaç parmak kalınlığındaki toza hiç aldırmadan kendilerine doğru gelen rahibi de gördüler. Adamın uzun cüppesi ona geçmiş çağlardan kalmış biri havasını veriyordu. San ki o, herkes gibi yürümüyor, düşteki gibi uçuyordu. Etrafında tozlar kalkıp havalanıyordu.

Adam, elini Paddy'e uzatarak, «Merhaba,» dedi. «Ben Rahip de Bricassart'ım. Siz Mary'nin kardeşi olacaksınız. Ona çok benziyorsunuz.» Sonra Fee'ye dönerek onun gevşek elini dudaklarına götürdü. Bir taraftan da hayretle gülümsüyordu. Çünkü kimse kibar bir kadını Rahip Ralph kadar çabucak fark edemezdi. «Aman, siz çok güzelsiniz!» Fakat bunu bir rahip için çok doğal bir sözmüş gibi söylemişti. Sonra birbirine sokulmuş du-

ran çocuklara gitti gözleri. Bir an bakışları kara gözlü Frank'ın üstünde gezindi. Sonra hepsinin gerisinde sanki Tanrı'ya bakarmış gibi ağzını açmış duran Meggie'yi gördü. Rahip, çocukların yanından geçip Meggie'nin omuzlarını tuttu. Gülümseyerek, «Peki sen kimsin bakalım?» diye sordu.

«Meggie.»

Frank bu güzel adamdan da, çok uzun boyundan da nefret ederek kaşlarını çattı. «Adı Meghann.»

«En sevdiğim addır Meghann.» Adam doğruldu ve Meggie'nin elini tutarak, «Bu gece kilisenin evinde kalmanız daha doğru.» dedi. Meggie'yi arabaya doğru götürdü. «Sabah sizi Drogheda'ya arabayla bırakırım. Sydney'den trenle gelince o yol insana çok uzak gözükür.»

Hava karardığı için serinlik basmıştı. Fakat rahibin evindeki şöminede kocaman bir kütük yanıyordu. Hem de geride bir yerden mis gibi yemek kokuları yükseliyordu. Çok canlı bir kadın olan yaşlı İskoçyalı kâhya, neşeli neşeli konuşarak onlara odalarını gösterdi.

Wahine'deki rahiplerin kimseyi kendilerine yaklaştırmamalarına alışmış olan Clearyler, Rahip Ralph'ın neşeli, canayakın halini yadırgadılar. Sadece Paddy yumuşadı, çünkü doğduğu Galway'deki rahiplerin dostluğunu ve yoksullara olan yakınlıklarını hâlâ anımsıyordu. Ötekiler akşam yemeğini sessiz sedasız yiyip ilk fırsatta üst kattaki odalarına kaçtılar.

Hepsi gidince Rahip Ralph, sevdiği koltuğuna yerleşip ateşe bakarak bir sigara yaktı. Gülümsüyordu, çünkü gözlerinin önünden Clearyler geçmekteydi. Adam, Mary'e çok benziyordu. Fakat sürekli çalışmaktan sırtı kamburlaşmıştı ve Mary gibi aksi olmadığı da anlaşılıyordu. Bitkin, güzel karısıysa aslında bir çift kır atın çektiği zarif arabadan inecek bir tipti. Siyah saçlı, asık suratlı Frank'ın gözleri de karaydı. Kara gözler!.. Oğullarının çoğu adama benziyordu. Yalnız küçük Stuart, annesine çekmişti ve büyüyünce yakışıklı bir erkek olacaktı. Bebeğin ne olacağını kestirmeye imkân yoktu. Meggie de şimdiye dek gördüğü en tatlı, en güzel kızdı. Saçlarının rengini tanımlamak güçtü. Ne kıızıl, ne de altın sarısıydı saçları. İkisinin tam bir karışımıydı. Kendisine bakan saf gözler de gümüşümsü griydi. Tıpkı eritilmiş mücevherlere benziyordu bunlar. Omuz silkerek siga-

rasını ateşe atıp ayağa kalktı. Bu yaşta hayallere dalmaya başlamıştı. Eritilmiş mücevherler ha! Aslında kendi gözleri hastalanmıştı galiba!

Sabah konuklarını Drogheda'ya götürdü. Alistığı manzaraya kayıtsız kaldığı için de onların sözleriyle eğlendi. Son tepe iki yüz mil doğuda kalıyordu. Oraların kara topraklı düzlüklerle dolu olduğunu anlattı.

Meggie üzgün üzgün pas rengi sürülere bakarak, «Bu koyunlar çok pis!» dedi.

Rahip mırıldandı. «Yeni Zelanda'yı seçmem gerektiğini anlıyorum. Orası İrlanda gibi galiba. Koyunlar da krem rengi ve güzel!»

Paddy, «Evet, birçok bakımdan orası İrlanda'ya benzer.» diye cevap verdi. «Fakat daha vahşidir.» Rahip Ralph'dan çok hoşlanmıştı.

Bob son kapıyı da kapatarak arabaya dönünce, rahip içini çekti. «İnip bu kapıları açıp kapamamak ne büyük bir zevk.»

Avustralya'nın türlü yenilikleri karşısında iyice şaşırان Clearyler, Drogheda'yı görünce birden eve gelmiş gibi oldular. Binlerce gülü, mor salkımlarıyla evin güzel cephesi hoşlarına gitmişti.

Meggie güçlükle, «Biz burada mı oturacağız?» diye sordu.

Rahip hemen atıldı. «Pek öyle sayılmaz. Oturacağınız ev bir mil gerideki derenin yanında.»

Mary Carson onları çok büyük olan oturma salonunda bekliyordu. Kardeşini karşılamak için ayağa kalkmadı. Berjerinde oturarak kardeşinin yanına gelmesini bekledi. Tatlı sayılacak bir sesle, «Eee, Paddy.» derken gözlerini kucığında Meggie'yle duran Rahip Ralph'a dikmişti. Kız da adamın boynuna sıkı sıkı sarılmıştı. Mary Carson, Fee'yi ve çocukları selamlamaya gerek görmeden ağır ağır ayağa kalktı.

«Hemen duayı dinlelim. Rahibin de Bricassart'ın yoluna gitmek için sabırsızlandığından eminim.»

«Hic de öyle değil, sevgili Mary.» Gözleri parıldavan adam güldü. «Önce dua edeceğiz, sonra güzel, sıcak bir kahvaltı edeceğiz. Ondan sonra da söz verdiğim için Meggie'ye oturacağı yeri göstereceğim.»

Mary Carson, «Meggie?» dedi.

«Evet, bu Meggie. Tanıştırmaya sondan başladım, değil mi? Baştan başlayayım. Mary, bu Fiona.»

Mary Carson başını salladı. Çocukların adları sayılırken de pek aldırmadı. Hâlâ rahiple Meggie'yi seyrediyordu.

**

2

Baş kâhyanın evi, dereden dokuz metre kadar yüksekte kalıyordu. Etrafını kâfur ve salkımsöğüt ağaçları sarmıştı. Drogheda malikânesinden sonra burası pek sade ve gösterişsizdi. Ama içi Yeni Zelanda'da bıraktıkları eve benziyordu. Odalar kırımızı tozla kaplanmış, sağlam Victoria stili eşyalarla doluydu.

Onları verandaya çıkaran Rahip Ralph, «Burada bir banyo olduğu için talihiniz var,» dedi.

Gerçekten de bir banyo vardı. Küvet çinkodan yapılmıştı. Arka verandanın bölünüp kapatılmış bir kısmında da termosifon duruyordu. Fakat tuvalet evden iki yüz metre geride, yerde bir delikten ibaretti ve kokuyordu. Yeni Zelanda'ya kıyasla bu ilkelidi.

Fee, parmağını büfedeki toza sürerek, «Burada kim oturmuş pek temiz değilmiş,» diye mırıldandı.

Rahip güldü. «Bu tozdan kurtulmak için kazanamayacağınız bir savaşa gireceksiniz. Burada yenemeyeceğiniz üç şey vardır: sıcak, toz ve sinekler. Ne yaparsanız yapın onlardan kurtulamazsınız.»

Fee, genç adama baktı. «Bize çok iyi davranıyorsunuz, Peder.»

«Neden davranmayayım? Sizler iyi dostum Mary Carson'un tek akrabalarısınız.»

Kadın etkilenmeyerek omuz silkti. «Bir rahiple dost olmaya alışık değilim. Yeni Zelanda'da rahipler cemaatle pek ilgilenmezler.»

«Siz Katolik değilsiniz herhalde?»

«Hayır, Paddy Katoliktir. Çocuklar da Katolik olarak yetiştirildiler. Sizi üzen buysa söyleyeyim.»

«Bu hiç aklıma gelmemişti. Bu duruma sinirleniyor musunuz?»

«Umurumda bile değil.»

«Katolikliği kabul etmediniz mi?»

«Ben iki yüzlû değilim Rahip de Bricassart. Kendi kiliseme olan inancımı yitirdim. Aynı derecede anlamsız olan başka bir meshebi kabul etmeye de niyetim yok.»

«Anlıyorum.» Ön verandada durmuş, Drogheda'daki büyük eve giden yola bakan Meggie'yi süzdü. «Kızınız çok güzel. Böyle kızılsı altın saçları pek beğenirim. Ressamlar onun saçını görseler hemen fırçalarını ellerine alırlardı. Tek kızınız mı?»

«Paddy'nin de, benim ailemde de erkek çocuk fazladır. Kızlara önder rastlanır.»

Rahip anlaşılmaz bir şey söyledi. «Zavallılık!»

**

Sydney'den sandıklar gelince, ev kitaplar, porseïenler ve konuk odasına yerleştirilen Fee'nin eşyalarıyla aşına bir hal aldı. Stu dışında erkek çocuklar her gün Mary Carson'un seçtiği iki adamla beraber diler. Onlardan Yeni Zelanda ve Avustralya koyunlarının arasındaki farkları öğreniyorlardı. Fee, Meggie ve Stu da, Yeni Zelanda'da bir evle, Drogheda'da kâhyanın yerinde oturma arasındaki farkları görmekteydiler. Mary Carson'u rahatsız etmemeleri gerektiğini anlamışlardı. Ama kadının kâhyası ve hizmetçileri onlara yardıma hazır dı.

Drogheda kendi başına bir dünyaydı. Bu, ucu bucağı bulunmayan topraklarda ahırla, bir demirhane, garajlar, tohumluk buğdaydan makinelere kadar türlü şeyin durduğu depolar, köpek kulübeleri, ambarlar, içinde yirmi altı bölme bulunan çok büyük bir koyun kırkma yeri, türlü avlular vardı. Yine burada kümesler, domuz ahırları, ağıllar, süthane, yirmi altı kırkıcının yatacağı yerler, kâhya yardımcılar için iki küçük ev, bir mezbaha ve odunluklar da bulunuyordu.

Bütün bunlar çapı üç mil olan ağaçsız bir düzlükteydi. Baş kâhyanın bulunduğu yerin arkasında kalıyordu orman. Bununla

birlikte evler, kulübeler, kümesler ve ahırların civarında da ağaçlar vardı. Çoğu da ulu birer ağaçtı. Bunlar sığınılacak gölgeyi sağlıyordu. Daha gerideki otluklarda da atlar, inekler tembel tembel karınlarını doyuruyorlardı.

Evin arkasındaki tulumbalar sayesinde dereden eve su çekiliyordu. Fakat bu yeşilimsi kahverengi suda yıkanma ve çamşırırlarla bulaşığı yıkamak Fee'yle Meggie'ye önceleri pek zor geldi. Arkadaki yüksek sütunlar üstüne yerleştirilmiş pas tutmaz altı depoya yağmur suyu doluyordu. Bu da içmek için kullanılmaktaydı.

Önceleri toprakların büyüklüğü onları şaşırttı. Drogheda, iki yüz elli bin dönümdü. En uzun sınırı seksen mil vardı. Evin bulunduğu yer, Gillanbone'dan kırk mil ve yirmi kapı ötedeydi. Zaten bu malikânenin biraz benzerine bile oralarda rastlanmıyordu. Doğudaki kısa sınırı Barwon ırmağı meydana getiriyordu. Bin mil boyundaki bu çamurlu akarsu, Murray Nehriyle birleşerek Güney Avustralya'nın bin beş yüz mil ilerisindeki denize dökülüyordu. Baş kâhyanın evinin yanından geçen Gillian deresi de iki mil ileride Barwon'a karışmaktaydı.

Paddy ve çocuklar oraya bayılmışlardı. Bazen günlerce evden uzak kalıyor ve vakitlerini at sırtında geçiriyorlardı. Uçsuz bucaksız topraklarda, yıldızlarla dolu gökyüzünün altında kamp kuruyorlardı.

Bu grimsi kahverengi topraklar çok canlıydı. Binlerce kangurudan oluşan sürüler, ağaçların arasından zıplaya zıplaya geçip çitlerden atılıyorlardı. Uzun bacaklı, iri emu kuşları yuvalarını otların arasına yapıyorlardı ve yumurtaları da futbol topu büyüklüğündeydi. Isırınca çok can yakan iri karıncalar toprakta büyük yuvalarda yaşıyorlardı.

Avustralya'da sayılamayacak kadar değişik tür kuş vardı. Hem bunlar, birer, ikişer dolaşmıyor, binlercesi bir arada uçuyordu. Fee'nin muhabbet kuşu dediği yeşil ve sarı renkli minik yaratıklar, kırmızı, mavi renkli ufak papağanlar, göğüsleri kırmızı renkli, iri gri papağanlar, sarı ibikli, bembeyaz ve kocaman yabani horozlar, kırlangıçlar, ardıc kuşları, sıgırcıklar, nehirde yılan avlamak için dalan balıkçılar ve daha bin türlü... Hem bu kuşlar insan gibiydiler. Yüzlercesi bir arada ağaçlara tünüyor ve korkusuz, zeki gözlerle etrafı seyrediyor, bağılıyor, gülü-

yor, konuşuyorlardı. Duydukları bütün sesleri taklit etmekteydiler.

Korku veren bir buçuk, iki metre boyundaki kelerler de çeviklikle ağaçlara zıplıyorlardı. Bunlara 'goanna' deniliyordu. Daha ufak olmakla birlikte yine de insanı korkutan başka tür kertenkeleler vardı. Boyunlarında kolye gibi sıra sıra dikenleri bulunan yaratıklar ya da parlak, mavi renkli, şiş dilleri olan kertenkelelerle... Hele yılan türünün sonu gelmiyordu. Clearyler en kocaman ve korkunç görünen yılanın genellikle en zararsız olduğunu da öğrendiler. Oysa otuz santim boyundaki bir yılanın öldürücü zehiri olabiliyordu. Orada halı yılanları, bakır yılanları, ağaç yılanları, kırmızı karınlı kara yılanlar, kahverengi yılanlar ve öldürücü kaplan yılanları da vardı.

Hele böcekler başa çıkılamayacak kadar faziydi. Çekirgeler, peygamber atları, her tür sinek, at sinekleri, yusuçuklar, dev pervaneler ve cins cins kelekler... Bacakları beş, on santim uzunluğundaki, kıllı, kocaman, siyah örümcekler pek korkunçtu. Yine tuvalette gizlenen, ufak, siyah renkli örümcekler de çok tehlikeliydi. Bazıları ağaç dallarının arasına yaptıkları ağlarda yaşıyorlardı. Bazılarıysa koca ağlarını uzun otların arasına germişti. Bir kısmı da toprakta yaşamaktaydılar.

Bunlardan başka hiçbir şeyden korkmayan vahşi, et yiyen yabandomuzları vardı. Bunlar bir inek kadar oluyordu. Avustralya'nın Dingo adı verilen vahşi köpekleri de sürüler halinde geziniyordu.

Koyun ve sığırları bu yaratıkların bir kısmından korumak gerekiyordu. Özellikle yavruladıkları zaman bu çok gerekiyordu. Kangurularla tavşanlar yararlı otları yiyorlardı. Domuzlarla dingolar da kuzuları, buzağıları ve hasta hayvanları avlamaktaydılar. İri kargalar da göz oyuyordu. Clearylerin avlanmasını öğrenmeleri gerekiyordu. Bir zaman sonra atla dolaşırken tüfek taşımaya başladılar. Bazen acı çeken bir hayvanı acısından kurtarıyor, bazen de bir yabandomuzu ya da dingo vuruyorlardı.

Erkek çocuklar sevinçle, 'İşte hayat bu.' diye düşünüyorlardı. Sinekler gözlerinin etrafına, burunlarına konup, ağızlarına, kulaklarına kaçtığı zaman bile Yeni Zelanda'yı aramıyorlardı. Sineklerle engel olmak için Avustralyalılar gibi şapkalarının geniş kenarlarına sicimle mantarlar asıyorlardı. Böceklerin pan-

tolonlarına girmemesi için de dizlerinin altına 'bovyang' denilen kanguru derileri bağlıyorlardı.

Eve bağlı kalan Fee ve Meggie, bu hayattan hiç hoşlanmamışlardı. Çünkü onların atla gezmeleri için bir neden yoktu. Yine onlara zevk verecek değişik işleri de bulunmamaktaydı. Sıcakla, sineklerle, tozla, çamurlu sularla uğraşmak zorundaydılar. Özellikle sıcak dayanılacak gibi değildi. Oysa daha baharın başıydı. Ama yine de gölgeli verandada termometre her gün 38 dereceye çıkıyordu. Mutfakta ocak da yandığı için sıcaklık 40 dereceyi bulmaktaydı.

Giydikleri kat kat seyler, Yeni Zelanda'ya göre idi. Çünkü orada evlerin içleri genellikle serin olurdu. Mary Carson bir gün gelinini ziyaret ettiğinde, onun yüksek yakalı, yere kadar inen basma entarisine aşağı gören bir tavırla baktı. Kendisi yeni modaya göre giyinmişti. Krem rengi ipek elbisenin beli oturmuyordu, yakası iyice açık, kolları da boldu. Elbise baldırlarının ortasına kadar iniyordu.

Duvarları yeni krem rengine boyanmış olan konuk odasındaki İran halılarına, paha biçilmez zarif takıma bakarak, «Doğrusu pek demodesin, Fiona,» dedi.

Fiona, ev sahibesi olmasına rağmen yine de sert konuştu: «Başka türlü olabilecek vaktim yok.»

«Artık erkekler çoğu zaman evden uzak olduklarına göre, daha az yemek pişireceksin ve böylece daha fazla vaktin olacak. Eteklerini kısalt. İç eteği ve korse giymekten de vazgeç. Yoksa yaz gelince sıcaktan ölürsün. Hava o zaman yedi, sekiz derece daha ısınır.» Gözleri tablodaki imparatoriçe Öjeni stili giyinmiş kadına kaydı. Eliyle işaret etti. «Bu da kim?»

«Büyükanmem.»

«Sahi mi? Ya bu eşyalarla halılar?»

«Büyükanmemden kaldı.»

«Sahi mi? Sevgili Fiona epey düşmüşsün. Öyle değil mi?»

Fiona iradesini kaybetmezdi hiç, ama ince dudakları daha da gerildi. «Öyle sanmıyorum, Mary. İyi bir erkekğim var. Bunu bilmen gerekir.»

«Ama meteliksiz. Kızlık adın neydi?»

«Armstrong.»

«Sahi mi? Roderick Armstrong. Armstronglardan mısın?»

«Kendisi büyük ağabeyimdir. Ona büyük dedemin adını vermişler.»

Mary Carson geniş kenarlı şapkasıyla sinekleri kovarak kalktı. «Sen Clearylerden çok daha üstün bir ailedensin. Bütün bunlardan vazgeçecek kadar çok mu sevdi Paddy'yi?»

Fee sakın bir sesle, «Yaptıklarımın nedenleri yalnızca beni ilgilendirir, Mary,» diye cevap verdi. «Seni ilgilendirmez. Ablasıyla bile kocamdan söz etmem.»

Mary Carson'un burnunun iki yanındaki çizgiler derinleşti ve gözleri hafifçe dışarıya uğradı. «Pek de kibirlisin!»

Bir daha da gelmedi kadın. Fakat kâhya Mrs. Smith sık sık uğruyor ve Mary Carson'un elbise konusundaki öğütlerini tek rarlıyordu. Bir seferinde, «Dinleyin,» dedi. «Da'remde hiç kullanmadığım bir dikiş makinem var. İki adam çağırıp makineyi buraya taşıyacağım. Bir şey dikmem gerekirse, ben de buraya gelirim.» Gözleri, yerde neşeli neşeli yuvarlanan Hal'a gitti. «Çocukların sesini duymayı severim. Mrs. Cleary.»

Posta atı haftada bir, Gillanbone'dan atlı arabayla geliyor-du. Dış dünyayla tek ilişkileri de buydu. Drogheda'da bir Ford kamyon, arkasında özel su deposu olan başka bir kamyon, bir Ford otomobil ve bir de Rolls Royce araba vardı. Fakat arada bir Gilly'e inen Mary Carson dışında kimse bu taşıtlardan yararlanmıyordu.

Fee'nin ismarladığı top top kumaşlar gelince kadın oturup kendisi ve Meggie için bol, pamuklu elbiseler yaptı. Sonra erkekler için ince pantolon ve tulumlar dikti. Pencerelelere perdeler de taktı. O, kat kat iç çamaşırları ve sıkı oturan kılklardan sonra bu elbiselerin daha serin olduğundan kuşku yoktu.

Meggie pek yalnız kalmıştı. Stuart dışında bütün erkekler babalarıyla çalışıp iş öğreniyorlardı. Ama Stuart öteki ağabeyleri gibi değildi. Özel bir dünyası olan bir çocuktü o. Saatlerce tek başına oturuyor ve ağaca tırmanmaktansa karıncaıarı seyreğiyordu. Hoş, ağaca tırmanmaya bayılan Meggie'nin de bunu yapacak vakti yoktu. Stuart'la çok çalışıyorlardı. Odun kırıp eve taşıyor, sebze bahçesine bakıyor, kümes hayvanları ve domuzları doyuruyorlardı. Ayrıca yılan ve örümcekleri öldürmesini de öğrenmişlerdi, ama bunlara duydukları korku geçmiyordu bir türlü.

Yağmur fazla değildi. Otlar hâlâ yeşildi fakat depoların yarısı boşalmıştı. Mary Carson sıkıntılı sıkıntılı, «Daha da kötü olacak,» dedi.

Ancak kuraklıktan önce selle karşılaştılar. Ocak ayının ortasında kuzeybatıdan gelen mevsim rüzgârlarıyla birlikte şiddetli yaz yağmurları da başladı. Yağmur yağıp geçmiyor, tufan gibi devam ediyordu. Posta arabasını süren Bluey Williams gelip onlara tehlikeyi haber verdi neyse. Adam arabasının arkasına bağladığı on iki yedek atla çıkageldi.

Bir sigara sararak arabaya yüklemiş olduğu fazla miktardaki kuru yiyeceği işaret etti. «Cooper, Barcoo ve Diamantina'nın suları iyice yükseldi. Queensaln ile çevresi yarım metre su altında kaldı. Oradaki zavallılar sürüleri götürecek yüksek toprak arıyorlar.»

Paddy ve oğulları telaşa kapılarak deli gibi çalışmaya başladılar. Sürüleri dereyle nehrin kıyısından uzaklaştırarak daha yukarıda kalan araziye çıkardılar. Rahip Ralph da gelerek atını eğerledi ve Frank'la en iyi çoban köpeklerini alıp, Brown'un kıyısındaki otlakları boşalttı. Bu arada Paddy ve yardımcıları da yanlarına birer çocuğu alarak öbür yönlere gittiler.

Rahip Ralph, hayvancılıktan çok iyi anlıyordu doğrusu. Adam, Mary Carson'un kendisine armağan ettiği safkan doru kısırağa binmişti. Bej at pantolonu, dizlerine kadar çıkan parlak taba rengi çizmeleri, kaslı kolları ve düzgün, esmer göğsünü açıkta bırakan tertemiz, beyaz gömleğiyle pek şıktı. Eski, gri bir pantolonla pamuklu atlet giymiş olan Frank, kendisini onun yanında yoksul bir akraba gibi hissetti. 'Aslında da öyleyim,' diye düşünerek kısırağıyla önden giden dimdik adama baktı. Kendi bindiği, son derece aksi ve inatçı, bakla kırıcı bir hayvandı, öteki atlardan da nefret ediyordu. Köpekler heyecanla bağırıp zıplıyor ve birbirlerine hırlayarak kavgaya kalkıyorlardı. Fakat Rahip Ralph, kamçısını şiddetle sallayınca hayvanlar hemen ayrıldılar. Bu adamın yapamayacağı bir şey yokmuş gibi gözüküyordu. Köpeklerin çalışmasını sağlayan özel ısıkları iyi bildiği gibi, daha Avustralya'daki işleri yeni öğrenen Frank'dan daha ustalıkla sallıyordu kamçısını.

Köpek sürüsünün başındaki mavimsi renkli kocaman canavar, rahibe bir tutsak gibi bağlanmıştı. Onun istediklerini hemen

yapıyordu. Bu yüzden de Frank, ikinci adam durumuna düşmüştü. Bir bakıma buna aldıracağı yoktu. Paddy'nin oğullarından yalnız Frank, Drogheda'daki yaşamdan hoşlanmıyordu. Aslında Yeni Zelanda'dan da kaçmayı istemişti, ama bu duruma gelmeyi de arzu etmemişti. Durup dinlenmeden ağılları dolaşmaktan, gecelerin çoğunu toprak üstünde uyuyarak geçirmekten, ehileşemeyen ve görevlerini yapmayınca vurulan vahşi köpeklerden nefret ediyordu.

Bununla birlikte yine de o bulutlu havada atla ilerlemenin serüveni andıran bir yönü vardı. Rahip Ralph, büyük bir hevesle çalışıyor, köpekleri durumundan kuşkulananmayan sürülerin peşinden salıyor, hayvanların bir araya gelerek koşa koşa su kenarlarından uzaklaşmalarını sağlıyordu. Bir avuç adam, ancak köpekler sayesinde Drogheda kadar büyük bir hayvan çiftliğini yönetebiliyorlardı. Bu köpekler inanılmayacak kadar zekiydi ve fazla emir verilmesine de gerek kalmıyordu.

Gece çökerken Rahip Ralph ve köpekler birkaç günlük işi görmüşlerdi. Frank da beceriksizce elinden geleni yapmaya çalışmıştı. Rahip ikinci ağılın yakınında kısırağından atladi. Yağmurlar başlamadan bütün sürülerin toplanacağına dair iyimser sözler ediyordu. Köpekler dilleri dışarıda, otların üstüne serilmişlerdi. Mevsimi renkli, iriyarı köpek, hâlâ Rahip Ralph'in ayakları dibinde yaltaklanıyordu. Frank, çantasını açıp, tiksinti verici kanguru etini çıkararak köpeklerle attı. Köpekler etlerin üstüne atılarak kısıkanlıkla birbirlerini ısırıyorlardı.

Frank, «Korkunç canavarlar,» diye söylendi. «Bunlar köpek gibi davranmıyorlar. Aslında çakal bunlar.»

Rahibin sesi yumuşaktı. «Bence onlar Tanrı'nın köpek diye yarattığı yaratığa en yakın olanlar. Zeki, dikkatli, saldırgan ve pek de terbiye kabul etmeyen hayvanlar. Kendi hesabıma onları ev köpeklerine tercih ederim.» Gülümsedi. «Kediler de öyle. Onları ağılların yanında görmedin mi? Panter kadar vahşi ve acımasızlar. İnsanı yanlarına yaklaştırmıyorlar. Fakat fevkalâde avlanıyorlar. Hiçbir insani da efendi ya da yiyeceklerini sağlayan kimse olarak kabul etmiyorlar.»

Rahip, eyer çantasından bir parça soğuk koyun eti, kâğıda sarılmış ekmek ve tereyağı çıkardı. Etten biraz keserek kâğıdını Frank'a verdi. Yağla ekmeği de aralarındaki kütüğün üstüne

bırakarak büyük bir keyifle beyaz dişlerini ete geçirdi. Susuzluklarını da yanlarındaki tulumla giderdikten sonra sigaralar sarıldı.

Yakında bir tek ağaç vardı. Rahip Ralph, sigarasıyla onu işaret etti. «İşte tam uyunacak yer.» Battaniyesini açıp, eyerini de eline aldı. Frank da onun peşinden gitti. Yağmur başlayacak olursa o çok sık dallı ağaç altında korunacaklardı.

Rahip içini çekip yatarak bir sigara daha sardı. «Mutlu değilsin sanırım, Frank. Öyle değil mi?»

Bir metre kadar uzaktaki genç, ona kuşkuyla baktı. «Mutluluk nedir?»

«Şu anda baban ve kardeşlerin mutlu. Fakat sen, annen ve kız kardeşin mutlu değilsiniz. Avustralya'yı sevmedin mi?»

«Hiç sevmedim. Sydney'e gitmek istiyorum. Belki orada bir şey olabilme imkânını bulurum.»

«Sydney mi? Orası günah yuvası.» Adam gülümsüyordu.

«Umurumda değil! Burada da Yeni Zelanda'daki gibi hapisim. Ondan kurtulamıyorum.»

«O mu?» Fakat Frank bunu söylemek istememişti ve konuşmaya da niyeti yoktu artık. Rahip, «Kaç yaşındasın Frank?» diye sordu.

«Yirmi iki.»

«Ah, evet. Peki aileden hiç uzaklaştığın oldu mu?»

«Hayır.»

«Bir dansa gittin mi? Bir kız arkadaşın oldu mu?»

«Hayır.» Frank ona 'Peder' demeyi reddediyordu.

«Öyleyse o, seni daha fazla tutamayacaktır.»

«Ölene dek beni tutacaktır.»

Rahip Ralph esneyerek uyumak için döndü. «İyi geceler.»

Ertesi gün de koyun sürülerini üst kısımdaki ağillara sürdüler. Gece olurken yağmur başladı. Frank'la rahip, derenin kenarındaki eve doğru dörtnala gittiler. Rahip Ralph, «Artık koyunları unut!» diye bağırdı. «Atını mahmuzla. Yoksa çamurda boğulursun oğlum!»

Onlar gibi kupkuru yerler de bir an içinde sırılsıklam olmuştu. Birden balçık çamuruna dönen toprakların üstünde ilerlemek zorlaştı. Otlı kısımlarda yine yol alabildiler, ama dereye yaklaşınca atların adım atması zorlaştı ve bu yüzden yere at-

ladılar. Atlar yüklerinden kurtulunca hiç tükezelemeden ilerlemeye başladılar, fakat Frank dengesini bulmakta çok zorluk çekmekteydi. Yerler bir buz pateni alanından daha kaygandı. El ve dizlerinin üstünde emekleyerek derenin yüksek kıyısına eriştiler ve sonra birden aşağıya kaydılar. Genellikle üstünde bir karış kadar durgun su olan taş yol, şimdi hızla köpürerek akan sulardan gözükmüyordu. Frank, rahibin güldüğünü duydu. Neyse atlar, bağırmalar ve ıslak şapkalarla sağrılarına vurulması sayesinde karşıya geçebildiler. Ama Frank ve rahip geçemedi. Tam rahip bir salkımsöğüt dalına tırmanmalarını teklif ederken, karşı kıyıda binicisiz atları gören Paddy durumu anladı ve elinde bir iple gelerek onları kurtardı.

Rahip Ralph gülümseyip başını sallayarak Paddy'nin davetini reddetti. «Beni büyük evden bekliyorlar,» diye açıkladı.

Mary Carson onun seslendiğini evdeki hizmetkârlardan önce farkettiler. Çünkü adam odasına daha kolay erişeceğini düşünerek yandan dolaşıp evin önüne gelmişti.

Kadın verandada durarak, «Bu halde eve gelemezsin,» diye çıktı.

«Öyleyse bana bir iyilik et de bavulundan birkaç havlu alıp bana veriver.»

Kadın, onun gömleğini, çizmelerini ve at pantolonunu çıkarmasını hiç sıkılmadan seyretti. Erkek, çamurları havluya silerken, Mary Carson da verandada oturma salonunun yarı açık penceresine dayanmış bakıyordu.

«Gördüğüm en güzel erkeksin, Ralph de Bricassart,» dedi. «Neden rahiplerin çoğu yakışıklı? Bunun nedeni İrlandalı olmaları mı? İrlandalılar bir hayli güzel. Yoksa güzel erkekler, kendilerini korumak için mi rahip oluyorlar? Gilly'deki kızların, senin için deli olduklarına iddiaya girerim.»

Erkek güldü. «Âşık olan kızlara aldırmamasını uzun zaman önce öğrendim. Ellisinden genç olan bir rahibe onların bir kısmı musallat olur. Otuzbeşinden genç bir rahibe ise genellikle hepsi musallat olur. Ama yalnız Protestan kızları beni açık açık baştan çıkarmaya çalışıyorlar.»

«Sorularına hiçbir zaman doğrudan doğruya cevap vermiyorsun.» Doğrulan kadın, avcunu onun göğsüne dayadı. «Zev-

kine düşkünsün, Ralph. Güneşte yatıyorsun. Bütün vücudun böyle esmer mi?»

Erkek gülümseyerek başını eğdi. Bir taraftan da pamuklu kilotunun düğmelerini çözüyordu. Bu da yere düşünce bir tekmede uzağa itti ve Praxiteles'in bir heykeli gibi hareketsiz durdu. Kadın ağır ağır onun çevresinde dolaşarak dikkatle bakıyordu.

Son iki gün Ralph'i pek canlandırmıştı. Kadının sandığından daha zayıf olduğunu anlamak ona zevk verdi. Hem kadını tanıyordu ve onun için de güvenle sordu. «Sana aşk yapmamı mı istiyorsun, Mary?»

Kadın, onun gevşek seks organına bakarak katıla katıla güldü. «Seni bu kadar derde sokmak aklımdan bile geçmez! Bir kadına ihtiyacın var mı, Ralph?»

Rahibin başı aşağı gören bir tavırla geri gitti. «Hayır!»

«Ya erkek?»

«Onlar kadınlardan da beterdir. Hayır, onlara da ihtiyacım yok.»

«Ya kendin?»

«Bunu hiç istemem.»

«İlginç!» Kadın, pencereyi iyice yukarıya iterek oturma salonuna girdi. «Ralph, Kardinal de Bricassart!» diye alay etti. Ama erkek cradan uzaklaşınca, koltuğuna çökerek yumruklarını sıktı. Böylece kaderin haksızlığından yakınıyordu.

Çırılçıplak kalan Rahip Ralph, verandadan inerek biçilmiş çimenlerin üstünde durdu. Kollarını havaya kaldırıp, gözlerini kapattı. Ilık yağmur üstüne yağıyor. çıplak vücudundan akan sular ona büyük zevk veriyordu. Ama yine de arzusu uyanmamıştı.

*
**

Şubat başında Meggie'yle Stuart'ın yaşamı birden değişti. Daha yakında bir okul olmadığı için, onları yatılı olarak Gillanbone'daki bir manastıra gönderdiler. Mary Carson cömertlik ederek onların okul masraflarını karşılayacağını söylemişti. Bu arada Jack ve Hughie'nin artık okumayacaklarına da karar verilmişti. Drogheda'nın onlara ihtiyacı vardı.

Meggie ve Stuart, Wahine'deki kilise okulundan sonra Kut-

sal Haç Manastırı'nın şaşılacak kadar huzurlu ve rahat olduğunu gördüler. Rahip Ralph, oradaki rahibelere iki çocukla ilgilediğini ve onların halalarının da Yeni Güney Gal'in en zengin kadını olduğunu söylemişti. Böylece Meggie'nin çekingenliği bir suç olmaktan çıkarak bir meziyet halini aldı. Yalnızlık sevgisi, saatlerce boşluğa bakması yüzünden de Stuart'ın bir aziz gibi olduğu söylendi. O çevrenin zenginleri, çocuklarını Sydney'deki yatılı okullara yollamayı uygun buldukları için manastırda pek az öğrenci vardı. Manastır cila ve çiçek kokuyordu. Loş koridorlar sessiz sedasızdı. Kimse çocuklara vurmuyor ve azarlamıyordu. Hem Rahip Ralph da çoğu zaman oradaydı.

Rahip Ralph, sık sık onları görmeye geliyordu. Sonra çoğu zaman da kalmaları için onları evine götürüyordu. Hatta Meggie'nin yattığı odanın duvarlarını açık yeşile boyatmış, pencereye perde ve yatağa da bir örtü aldirmıştı. Stuart hâlâ krem ve kahverengi olan odada uyuyordu. Rahip Ralph, Stuart'ın mutlu olup olmadığını hiç düşünmemişti. Bu arada Meggie'ye neden bu kadar düşkün olduğunu da bilemiyordu. Zaten bu konuyu pek düşünmüyordu. Bu sevgi, kızı tozlu istasyonda görüp acımasıyla başlamıştı. Öteki kardeşlerinden farklıydı kız. Ancak Frank da farklı sayılırdı, ama adam ona hiç acılamıyordu. Frank'da insanın yumuşak duygularını öldüren bir şey vardı. Gencin kalbi karanlıktı ve ruhu da aydınlanmamıştı. Fakat Meggie? Kız rahibi dayanılmayacak kadar duygulandırmaktaydı ve bunun nedenini de bilemiyordu. Saçlarının rengi hoşuna gidiyordu. Gözlerinin biçimi ve rengi annesininkini andırıyordu, dolayısıyla güzeldi. Fakat bu gözler daha tatlı, daha anlamlıydı. Kızın kişiliği de güçlüydü. Pasif olmakla birlikte güçlüydü Meggie ve rahip bunun ideal kadın karakteri olduğunu düşünüyordu. Meggie isyankâr değildi. Tam tersine ömrü boyunca erkeğe boyun eğecek ve kadınca kaderinin sınırları içinde hareket edecekti.

Bununla birlikte bütün bunlar toplanınca da sonuç ortaya çıkmıyordu. Belki de adam kendisini daha iyi inceleyeydi, kıza karşı duyduklarının zaman, yer ve insanın tuhaf sonucu olduğunu anlardı. Kimse Meggie'ye önem vermiyordu. Böylece rahip için kızın yaşamında bir yer vardı. Onun şebekesinden emin olabiliirdi. Hem Meggie çocuk olduğu için de adamın yaşamı ve rahiplik ünü için bir tehlike değildi. Kız güzeldi ve Ralph güzel-

likten zevk alıyordu. Bu arada kendisine itiraf etmediği bir şey daha vardı. Kız, Tanrı'nın dolduramadığı boş bir köşeye yerleşmişti. Çünkü kız sıcaktı ve insandı. Meggie'ye armağanlar vererek ailesini utandırmasının doğru olmayacağını bildiği için, onunla mümkün olduğu kadar fazla dostluk ediyordu. Ona evinde verdiği odayı döşemek için vakit harcıyordu. Bunu da kızı memnun etmek için değil, benimsediği bu mücevher için uygun bir dekor hazırlamayı istediği için yapmaktaydı.

Mayısın başında koyun kırıkcılar Drogheda'ya geldiler. Mary Carson, Drogheda'da her şeyin nasıl yapıldığını çok iyi bilirdi. Onun için de kırıkcılar gelmeden birkaç gün önce Paddy'i evine çağırırdı. Koltuğundan kımıldamadan kardeşine yapacaklarını en küçük ayrıntısına kadar anlattı. Paddy'nin başı dönmüştü. Drogheda'da yirmi altı kırkma yeri vardı. Orada yalnızca Drogheda koyunlarını kırmakla kalmayacak, Bugela, Dibban ve Beel-Beel'den gelen hayvanları da kırkacaklardı. Bu da; orada yaşayan her erkek ve kadın için çok yorucu iş demektir.

Kırıkcılar kendi aşçıları birlikte getirir ve yiyeceklerini de çiftliğin kumanyalığından satın alırlardı. Ama onlar için bu yiyecekleri sağlamak, kalacakları barakaları temizlemek gerekliyordu. Bu barakaların mutfakları ve ilkel tuvaletleri temizlenecekti. Hiçbir koyun çiftliği, kırıkcılara, Drogheda kadar cömert davranmazdı. Mary Carson da sadece bu iş için kesenin ağzını açardı. Burası Yeni Güney Gal'in en büyük koyun kırkma merkeziydi ve bir mevsimde en az üç yüz bin hayvan kırılmaktaydı.

Frank da bu yüzden iki hafta eve uğrayamadı. Yanında kâhya yardımcısı olan Bira Fıçısı Pete ve köpeklerle, koyun sürülerini kırılacak yere getirmiş, onları türlerine göre ayırmışlardı. Her ağılın kendi ayırma avlusu vardı. Hayvanlar burada türlerine göre ayrılıp, işaretleniyordu. Kırkma yerlerinin hepsine birden ancak on bin hayvan alınabiliyordu. Onun için öteki hayvanlar ayrılıyor ve kırılma sırası gelene dek bekletiliyordu.

Frank mutfığa girdiğinde, annesinin her zamanki gibi masanın başında durmuş, patates soyduğunu gördü. Sesinde bir

sevinçle, «Anne, ben geldim!» dedi.

Kadın dönünce karnı ortaya çıktı ve Frank inledi. «Oh, Tanrım!»

Oğlunu gördüğü için mutluluktan gözleri parlayan Fee birden durgunlaştı. Yüzü utançtan kızardı ve elbisesinin gizleyemediği karnını elleriyle örtmeye kalktı.

Frank titriyordu. «Pis ihtiyar teke!»

«Frank, böyle şeyler söylemene izin veremem. Sen artık bir erkeksin. Bunu anlamın gerekir. Bunun senin dünyaya gelmen arasında bir fark yok. Bu da aynı şekilde saygıya değer. Bu pis değil. Hem babana böyle söyleyince bana hakaret etmiş oluyorsun.»

Frank, «Hakkı yoktu buna,» diye homurdandı. «Seni rahat bırakmalıydı!» Titreyen dudaklarında beliren köpüğü eliyle sildi.

Kadın, «Bu pis değil,» diye tekrarladı. Yorgun gözlerle oğluna bakarken, bu utançtan tümüyle kurtulmaya karar vermiş gibiydi. «Bu pis değil, Frank. Bunu yaratan hareket de öyle.»

Bu kez, gencin yüzü kızardı. Annesinin yüzüne bakamayarak dönüp Bob, Jack ve Huggie ile paylaştığı odaya gitti. Daracık yatakların durduğu, duvarları boş oda onunla alay eder gibiydi. Bu odayı ısıtacak, bir anlam verecek kimse yoktu. Annesinin altın saçlarının çevrelediği güzel, yorgun yüzü, o korkunç yaz sıcağında kıllı ihtiyar tekeyle yaptıkları şey yüzünden pırıl pırıl parlıyordu. Bunu nasıl düşünebilir, buna nasıl izin verebilir, nasıl dayanırdı? Annesini kutsal, saf ve lekесiz olarak görmek istiyordu. Ama bu düşüncelerine aykırı davranması, çıldırarak gibi olmasına yol açıyordu.

Madeni bir ses duyarak başını eğip baktı. Farkına varmadan yatağın ayak ucundaki pirinç çubuğu büküp kıvrırmıştı. Ona. «Neden sen babam değilsin?» dedi.

Annesi, kapının önünden seslendi. «Frank.»

Frank başını kaldırdı. Gözleri tuhaf tuhaf parlıyordu. «Sonunda onu öldüreceğim!»

Fee yaklaşıp yatağa oturdu. «Bunu yaparsan beni öldürürsün.»

Frank umut ve çılgınlıkla, «Hayır, seni bağımsızlığına kavuştururum!» diye karşılık verdi.

«Frank, ben hiçbir zaman bağımsız olamam. Hem bağımsız

olmayı da istemiyorum. Bu körlüğünün nereden geldiğini bilmeyi isterdim. Ama bilemiyorum. Bunun benimle de, babanla da ilgisi yok. Mutlu olmadığını biliyorum. Fakat bunun hıncını benimle babandan çıkarmaya hakkın var mı? Neden her şeyi bu kadar güçleştiriyorsun? Neden?» Gözlerini ellerine dikmiş olan kadın başını kaldırıp oğluna baktı. «Bunu söylemek istemezdim fakat mecburum. Artık kendine bir kız bulup evlenmenin ve aile sahibi olmanın zamanı geldi, Frank. Drogeda'da yer var. Bu bakımdan kardeşlerin konusunda endişem yok. Onlar sana benzemiyorlar. Fakat senin bir eşe ihtiyacın var, Frank. Bir eşin olursa beni düşünmeye vakit bulamazsın.»

Frank annesine arkasını dönmüştü. Ona bakmayı da istemiyordu. Kadın beş dakika kadar onun bir şey söyleyeceğini umarak yatakta oturdu, sonra içini çekerek kalkıp çıktı.

*
**

3

Kırkıcılar gittikten sonra Gillanbone'un yıllık gösteri ve Piknik Yarışlarına geldi sıra. Toplumun en önem verdiği bu olay iki gün sürüyordu. Fee kendisini bu eğlenceye katılacak kadar iyi hissetmiyordu. Onun için Paddy, Mary Carson'u Rolls Royce arabasıyla kente indirdi.

Herkes bu eğlenceye katılmaya niyetliydi. Yaramazlık etmemeleri tembih edilen çocuklar, Bira Fıçısı Pete, Jim, Tom ve Mrs. Smith ve hizmetçilerle birlikte kamyonu bindiler. Ama Frank, Ford arabayla daha önceden ve tek başına gitmişti. Gruptaki büyükler ikinci günkü yarışlar için de kalacaklardı. Mary Carson, Rahip Ralph'in kilise evinde kalması teklifini her nedense reddetmişti. Fakat Paddy'le Frank'a bu teklifi kabul etmelerini söylemişti. İki kâhya yardımcısıyla bahçeye bakan Tom'un nerede kaldıklarını kimse bilmiyordu. Ama Mrs. Smith'le hizmetçilerin Gilly'de yanlarında kalabilecekleri ahbabları vardı.

Paddy sabah onda ablasını Imperial Oteli'nin en iyi odasına yerleştirip doğru bara gitti. Frank'ı orada tezgâhın başın-

da, elinde bir bira dublesiyle buldu.

Paddy dostça, «Bundan sonraki de benden, ahabap, dedi. «Mary Halanı Piknik Yarışları yemeğine götüreceğim. Ona dayanabilmek için biraz içmem gerek.

Alışkanlık ve çekingenlik insanların hareketlerini kısıtlar. Frank da o anda istediği şeyi yapamayacağını anladı. O kala-balık barda bardağındaki birayı babasının yüzüne atamazdı. Onun için de birasının kalanını bir yudumda içerek zorla gülümsemeye çalıştı. «Özür dilerim, baba. Fakat gösteri yerinde bazı arkadaşlarla buluşacağıma söz verdim.»

«Pekâlâ, git öyleyse. Ama şunu al ve kendine harca. İyi eğlenmene bak. Sarhoş olursan da annene durumu belli etme.»

Frank onun elindeki gıcır gıcır beş Sterlinlik kâğıt paraya baktı. Bunu yırtıp babasının suratına atmak istiyordu. Ama bu da olmazdı. Parayı katlayıp saat cebine sokarak babasına teşekkür etti. Bardan bir an önce ayrılmalıydı.

En iyi lacivert elbisesini giymiş, yelek düğmelerini ilikle-miş, altın saatini ve bunun kösteğine de Lawrance madeninden çıkarılmış bir parça altın takmış olan Paddy, tanıdık bir yüz görmek umuduyla etrafına bakındı. Drogheda'ya geldiğinden beri dokuz ay geçmesine karşın, Gilly'e pek ender inmişti. Ama Mary Carson'un kardeşi ve vârisi olduğu için, onu iyi tanıtıyorlar, kasabaya ne zaman inse büyük dostluk gösteriyorlardı. Birkaç adam ona gülümsedi. Birkaç kişi de bira ikram etmeye kalktı. Kısa süre içinde dost bir grup arasına giren Paddy, Frank'ı unuttu.

Meggie'nin saçları örülüyordu artık. Hiçbir rahibe Mary Carson'un parası uğruna bile bu saçları kıvırmazdı. Lacivert kurdelelerle bağlanmış kalın iki örgü, kızın sırtına bırakılmıştı. Kut-sal Haç Manastırı'nın ağırbaşlı lacivert üniformasını giymiş olan kızı, bir rahibe manastırdan alarak rahibin evine götürüp ona bayılan kâhyaya teslim etti.

Rahip bir kez bunun nedenini sorduğunda yaşlı kadın, «Ah, küçük kızın saçları pek güzel,» demişti. Oysa kâhya Annie, küçük kızlardan hiç hoşlanmaz ve kilise okulunun eve yakınolmasın-dan da yakınırdı.

Frank, babasıyla barda karşılaştığı için hâlâ sinirinden titreyerek rahibin evine geldi. Ne yapacağını bilmiyordu.

Elini uzatarak. «Haydi gel, Meggie,» dedi. «Seni panayıra götürüyüm.»

Bunun üzerine Rahip Ralph da elini uzattı. «Neden ikinizi de ben götürmüyorum sanki?»

Çok sevdiği iki erkeğin arasında, onların ellerini tutan Meggie, o anda cennetin yedinci katındaydı sanki.

Gillanbone panayırı, Barwon Nehrinin kıyısında ve yarış alanının da bitişiğindeydi. Selden beri altı ay geçmesine rağmen yerler hâlâ çamurluydu. Yarışma için getirilmiş koyun, sığır, domuz ve keçilerin bölmelerinin öbür yanında, el işleri ve yiyecek satan çadırlar vardı. Üçü durup hayvanlara, pastalara, örgü şallara, bebek elbiselerine, işlemeli masa örtülerine, kedi, köpek ve kanaryalara baktılar.

Tam karşıda kalan yarış alanında, genç erkek ve kadınlar, jürinin önünde atlarını koşturuyorlardı. Kadınlar pek şıktı ve hepsi de atlarına yan oturmuşlardı. Başlarında da üstlerine tül sarırlı silindir şapkalar vardı. Meggie atın üstüne böyle eğreti oturan birinin nasıl hızlı gidebileceğini düşündü. Ama sonra eşsiz bir yaratığın atını birkaç engelden aşarak geldiğini gördü. Birinci yarışın başlamasından önce olduğu gibi yine kusursuzdu. Sonra o hanımefendi, atını mahmuzlayarak çamurlu yerden dört-nala geçti ve Meggie, Frank ve Rahip Ralph'ın yolunu kesti. Kız yan eğerde gururla oturuyordu. Sonra azametli bir tavırla eidenvenli elini uzatarak, «Peder! Lütfen inmemeye yardım edin!» dedi.

Adam uzanarak onu belinden tuttuğu gibi hemen yere indirdi. Ama kızın ayakları yere değer değmez adam ellerini çekti. Atın dizginini yakalayarak yürüdü. Kız da onun yanındaydı.

Rahip son derece kayıtsız bir sesle konuştu. «Bu yarışı kazanacak mısınız, Miss Carmichael?»

Kız somurttu. Genç ve güzeldi. Rahibin kayıtsızlığı onu sinirlendirmişti. «Kazanacağımı umuyorum. Ama emin değilim. Miss Hopeton ve Mrs. Anthony King de yarışıyorlar. Bununla birlikte bu yarış almasam bile öbürünü mutlaka kazanacağım.»

Kız çok iyi eğitilip yetiştirilmiş genç hanımefendiler gibi her kelimeyi tek tek ve düzgün söylüyordu. Sesinde bir sıcak-

lık ya da konuşmasını süsleyecek yerel bir deyim de yoktu. Rahip Ralph'ın da kızla konuşurken, sesi değişti. O da aynı şekilde karşılık veriyordu. Sanki kızın yüzünden bir zamanlar o da böyle konuştuğunu anımsamıştı. Meggie kaşlarını çatı. Onların neşeli fakat imalı sözlerine şaşmıştı. Rahip Ralph'da bir değişiklik olduğunu anlamış ve bundan da memnun kalmamıştı. Frank'ın elini bıraktı, çünkü hepsinin yan yana yürümesi olanaksızdı.

Onlar büyük bir su birikintisine geldikleri sırada Frank geride kalmıştı. Rahip Ralph'ın, bu küçük bir gölcük sayılacak suya bakarken gözlerinde bir pırıltı belirdi. Sonra sıkıca elini tuttuğu çocuğa dönerek büyük bir sevgiyle baktı. Nazik nazik konuştuğu hanımefendiye böyle bir yakınlık göstermemişti. Kız da bunun farkındaydı zaten.

«Sırtımda pelerinim yok, Meggie. Onun için senin şövalyen olamayacağım. Sevgili Miss Carmichael kusura bakmayın lütfen.» Dizginleri kızın eline verdi. «Sevdiğim kızın ayakkabılarının çamurlanmasına izin veremem, değil mi?»

Meggie'yi kaldırarak kucağına aldı. Miss Carmichael'i de bir eliyle uzun eteğini toplaması, öbürüyle de atın dizginini çekmesi için geride bıraktı. Hele Frank'ın alaylı alaylı kahkaha atması kızın daha da sinirlenmesine yol açtı. Su birikintisini geçer geçmez Miss Carmichael yanlarından ayrıldı.

Rahip, Meggie'yi yere bırakırken Frank, «Elinden gelseydi kız sizi bir kaşık suda boğardı,» diye mırıldandı. Bu karşılaşma ve rahip Ralph'ın kasıtlı hainliği onu büyülemişti. Frank, kızın çok güzel ve kibirli olduğunu, onunla hiçbir erkeğin başa çıkamayacağını düşünmüştü. Oysa Rahip Ralph, kızın silah olarak kullandığı kadınlığı yüzünden onun kendisine duyduğu güveni bir anda yok edivermişti. Frank, kadınlar dünyası denilen bu eşsiz esrarın içyüzünü bilemiyordu. Rahip de o kızıdan ve bütün kadınlardan nefret eder gibi davranmıştı. Annesinin sözlerine alınan Frank, Miss Carmichael'in dikkatini çekmek istemişti. Oysa kız onun varlığından bile haberi yokmuş gibi davranmıştı. Bütün dikkatini, seksi olmayan, erkeklikten çıkmış rahibe vermişti. Rahip Ralph, uzun boylu, esmer ve yakışıklı da olsa erkek sayılmazdı.

Rahip Ralph, «Üzülme,» diye karşılık verdi. «O, aynı dersi

almak için yine gelecektir. Kendisi zengin. Onun için pazar gününü kibirli bir tavırla para tabağına on Sterlin atacaktır.» Frank'ın yüzünü görerek güldü. «Senden fazla büyük değilim, oğlum. Hem rahip olmama rağmen dünyayı iyi tanıyan bir insanım. Bunu aleyhimde bir şey olarak sayma. Sadece tecrübeme ver.»

Yarış alanını geride bırakarak panayırın eğlence bölümüne gelmişlerdi Orası pek kalabalıktı. Çocuklar her tarafa koşuyor, üstlerinde 'Dünyanın En Şişman Kadını', 'Yılan Dansözü Prenses Huri', 'Hintli Lastik Adam', 'Dünyanın En Güçlü Adamı', 'Deniz Kızı Thetis' yazılı çadırların önünde gözlerini hayretle açarak duruyorlardı.

En dipte bir tahta köprü ve bunun yanındaki tahta perde de de büyük bir afiş vardı. Orada elinde megafonla duran bir adam kalebalığa bağırıyordu.

«Burada baylar bayanlar! Jimmy Sherman'ın ünlü boks trupu! Dünyanın en ünlü sekiz boksörü burada! Onlardan biriyle karşılaşmaya razı olan kimse büyük para kazanacak!»

Kadınların oradan uzaklaşmalarına karşılık her taraftan erkekler o yöne gidiyorlardı. Afişin yanındaki tahta köprüde, sekiz boksör vardı. Sargılı ellerini kalçalarına dayamış olan adamlar, bacaklarını aralamış dimdik duruyor ve halkın hayran hayran bağırması karşısında da gururlanıyorlardı. Meggie onların iç çamaşırıla olduklarını sandı. Çünkü hepsi de uzun çoraplar, yelekler, vücutlarına sıkıca oturan ve belден bacak ortalarına kadar inen kilotlar giymişlerdi. Göğüslerinde de 'Jimmy Sherman'ın Trupu' yazılıydı. Adamların hepsi ayrı boydaydı. Kimi kısa, kimi orta, kimi uzundu. Fakat hepsinin vücutları da iyice kaslıydı.

Megafonlu adam, «Haydi gelen yok mu?» diye bağırdı. «Onlarla dövüşmek isteyen babayığit nerede? Bir eldiven giyin ve beşlik kazanın!»

Birden Frank, «Ben dövüşeceğim!» diye haykırdı. «Ben! Ben!»

Kendisine engel olmaya çalışan Rahibin elinden kurtularak ilerledi. Oraya toplaşmış olanlar ufak tefek genci görünce gülmeye başladılar ve alay olsun diye onu öne ittiler.

Fakat megafonlu adam çok ciddiydi ve tahta köprüde bekleyenlerden biri dostlukla elini uzatarak Frank'ın merdivenden

çıkmasına yardım etti. Adam da, «Gülmeyin, beyler,» dedi. «O, İriyarı değil. Fakat ilk gönüllü! Dövüşte köpeğin boyu değil, köpeğin içindeki güç önemlidir! İşte bu ufak tefek genç denemeye hazır... Ya siz iriyarı erkekler? Birkaçınız gelmez misiniz? Eldiven giyin ve beş Sterlin kazanın!»

Bu işe razı olanların sayısı yavaş yavaş çoğaldı. Sıkılarak ellerindeki şapkaları buruşturan genç adamlar, orada duran profesyonelleri yan gözle süzüyorlardı. Rahip Ralph, orada kalmayı ve olacakları görmeyi çok istiyordu. Fakat Meggie'yi oradan götürmenin zamanı gelmiş, hatta geçmişti. Onun için kızı kucağına alarak dönüp yürüyecek oldu. Ama Meggie bağırmaya başladı. O uzaklaştıkça feryatlar daha yükseliyordu. Herkes dönüp bakmaya başlamıştı. Çok tanınan biri olduğu için bu durum hem utandırıcı, hem de gurur kırıcıydı.

«Dinle, Meggie, seni oraya sokamam! Baban haklı olarak diri diri derimi yüzer!»

Kız tepiniyor ısırmaya çalışarak haykırıyordu. «Frank'ın yanında kalmak istiyorum! Frank'ın yanında kalmak istiyorum!»

Rahip Ralph küfrü basarak cebinden gereken parayı çıkardı. Büyük çadırın kapısına yaklaştı. Oradaki adam afalladı. «Çocuğu buraya sokamazsınız, Peder!»

Rahip Ralph, gözlerini gökyüzüne kaldırdı. «Gilly'deki bütün polisler, küçük bir çocuğa sarkıntılık ettiğimizi sanarak bizi yakalamadan onu buradan nasıl götürebileceğimi söylersen memnunlukla giderim! Fakat ağabeyi dövülecek. Kız da buradan gitmek istemiyor!»

Adam omuz silkti. «Peki Peder, sizinle tartışamam, değil mi? İçeriye girin, ama çocuğun ayak altında dolaşmasına engel olun kuzum. Hayır Peder, paranızı cebinize koyun. Jimmy bundan hoşlanmaz.»

Çadır erkek çocuk ve adamlarla doluydu. Hepsi de ortadaki ringin çevresini almıştı. Rahip Ralph geride bir yer bularak Meggie'yi sıkı sıkı tuttu. Etraf sigara kokuyor ve çamuru emmesi için atılmış talaş tozları havada uçuşuyordu.

Oradaki boksörler dünyaca tanınmış olmamakla birlikte Avustralya'nın ünlüleri idi. İçlerinde şampiyonlar da vardı. Frank, cüssesi yüzünden bir sinek siklet boksörle dövüştürüldü. Üçüncü yumrukta onu nakavt eden Frank, başkasıyla karşılaşmak

istediğini söyledi. Onu da yendi. Gencin üçüncü profesyonelle dövüştüğü duyulunca da, çadır tıklım tıklım doldu. İçeriye hevesli bir tek seyirci bile almaya imkân yoktu artık.

Frank'a rakibi eldivenini bile değdirmemişti. Daha önce yediği bir, iki yumruk da gencin öfkesini büsbütün arttırmıştı. Deliliye dönmüş saldırırken, her rakibin Paddy olduğunu sanıyordu. Drogheda'ya geleli beri hiç dövüşmemişti. Oysa ancak dövüş sayesinde öfke ve acıdan kurtulabiliyordu. Seyirciler, «Vur!» «Vur!» diye bağırıyorlardı. Ama Frank'ın içindeki ses, «Öldür!» demektiydi. «Öldür! Öldür!»

Daha sonra Frank'ın karşısına şampiyonlardan birini çıkardılar. Hafif sıklet şampiyona uzak dövüşmesi ve gencin yumruk atmak kadar boksu bilip bilmediğini de anlaması tembih edilmişti. Jimmy Sherman'ın gözleri pırıl pırıldı. Daima şampiyonlar arıyordu o. Bu ıssız taşra panayırlarında da birkaç şampiyon bulmuştu. Hafif sıklet şampiyon, denileni yaparak uzak dövüştü ama buna ve üstün boyuna rağmen Frank'a yaklaşmadı. Bu arada öldürmek arzusuyla yanıp tutuşan Frank, kendisinden dans ederek uzak durmaya çalışan boksörün üstüne üstüne gitti. O zaman büyük öfke duymakla birlikte şampiyonların dövüş sırasında da düşünebildiklerini anladı. Hem bu derse de dayandı. Gözü şişer, kaşı ve dudağı patlarken karşı durabildi. Fakat o arada yirmi Sterlin ve çadırdaki herkesin de saygısını kazanmıştı.

Meggie, Rahip Ralph'in gevşeyen elinden kurtularak çadırdan kaçmıştı. Adam onu dışarıda bulduğunda kızın kusmuş olduğunu anladı. Küçük bir mendille kirlenmiş ayakkabılarını temizlemeye çalışıyordu. Adam ses çıkarmadan ona kendi mendilini uzattı. Hıçkıran kızın saçlarını okşayarak, «Frank'ı beklemek ister misin?» diye sordu. «Yoksa şimdi mi gitmemizi ister sin?»

Meggie fısıldadı. «Frank'ı bekleyeceğim.» Adamın sakinliği ve anlayışı yüzünden minnet duyarak ona yaslandı.

Rahip onun kendisini dinleyemeyecek kadar hasta ve bitkin olduğunu düşünerek, pek çok yalnız insan gibi yüksek sesle konuştu. «Neden olmayan kalbimi sızlatıyorsun acaba? Bana anımsatıyorsun. Kız kardeşim de yoktu. Sen ve berbat ailen

le ilgilenmemin nedenini bilmeyi isterdim... Çok zor bir yaşamın mı oldu, sevgili Meggie?»

Kaşına bir flaster yapıştırılmış olan Frank, paralanmış du-
dağına mendilini bastırarak çadırdan çıktı. Rahip Ralph'ın gör-
düğü günden beri ilk kez mutluydu genç. Rahip, «Çoğu erkek bir
kadınla iyi bir gece geçirince böyle olur,» diye düşündü.

Hâlâ ringin heyecanından kurtulamamış olan Frank homur-
dandı. «Meggie burada ne yapıyor?»

Rahip Ralph hesap vermek zorunda kaldığı için sinirlendi.
«El ve ayağını bağlayıp ağzına da tıkaç sokmadıkça onu bur-
dan götürmeme imkân yoktu.» Bir yandan da Frank'ın kendisi-
sine de saldırmeyeceğini düşünüyordu. Ondan korktuğu yoktu,
fakat herkesin içinde olay çıkarmak istemiyordu. «Senin hesa-
bına korktu, Frank. Sana bir şey olmadığını görmek için bura-
da kalmak istedi. Ona kızma. Zaten yeteri kadar üzüldü.»

Frank, Meggie'ye, «Sakın babama buraya geldiğini söyle-
me,» diye tembih etti.

Rahip duruma hâkim olma gereğini duydu. «Bu gezintiyi kısa
kesmemize bir itirazınız yok ya? Hepimiz gidip kilise evinde
çay içip biraz dinlenirsek iyi olacak.» Meggie'nin burnunu sıktı.
«Genç hanım, senin de ykanman gerekiyor sanırım.»

*
**

Paddy ablasının yanında çok sıkıntılı bir gün geçirmisti.
Fee'nin tersine, Mary Carson türlü emirler veriyor, pek çok şey
istiyordu. Adam onun dışarıdan gelen ayakkabılarını çamurla-
madan yürümesine yardım etmiş, ahbablarıyla konuşurken va-
nında beklemiş, yarışta birinci gelen kimseye Gillanbone Ödülü
olan zümrüt bileziği vermesini seyretmişti. Paddy altın kaplama
bir kupayla para yerine, bu kadın süsünü vermelerine akıl erdi-
rememişti. Bu yarışa katılanların amatör ruhunu da anlamıyor-
du. Oradakiler bayağı saydıkları parayı istemiyorlar ve kazan-
diklarını kayıtsızlıkla karılarına veriyorlardı. Atı Kral Edward'la
zümrüt bileziği kazanan Horry Hopeton, daha önceki yarışlar-
da da bir yakut, bir pırlanta, bir safir bilezik almıştı. Adamın bir
eşi ve beş kızı vardı. Onun için de altı bilezik kazanana dek
yarışlara devam edeceğini söylüyordu.

Paddy kolalı gömleği ve kâğıt yakasından rahatsız olmuştu. Lacivert elbisesi de pek kalındı. Hem koyun etine alışmış midesi, öğle yemeğindeki deniz ürünleri ve şampanyadan hoşlanmamıştı. Kendini budala buluyor ve öyle olduğuna da iyiden iyiye inanıyordu. En iyi elbisesi bile ucuz terzi elinden çıkmıştı ve modaya da uymuyordu. Oradakiler de anlaşılabileceği kimse-ler değildi. Tvid elbiseli erkekler, kibirli kadınlar, ata binen genç kızlar sosyetenin en üstün kimseleri sayılıyordu. Aslında onlar, son yüzyılda buraya gelerek, toprak sahibi olduklarını ve bu hale gelene dek çalışıp didindiklerini unutmak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Onlar kıtanın en haset edilen insanları durumuna gelmişlerdi. Kendi siyasal partileri vardı. Çocuklarını çok özel olan Sydney'deki okullara yolluyorlardı. Oraya gelen İngiltere veliahtıyla ahbablık ediyorlardı. Oysa bir işçi olan Paddy Cleary'nin, kendisine karısının ailesini hatırlatan ve bu yüzden rahatsız olmasına yol açan bu sömürge soylularıyla ortak bir yanı yoktu.

Bu yüzden de adam, rahibin evinin oturma odasına girip Rahip Ralph, Frank ve Meggie'nin ateşin önünde oturduklarını görünce sinirleniverdi. Onlarda çok zevkli, neşeli güzel bir gün geçirmiş insanlara özgü hal vardı. Fee'nin yumuşak desteğini arıyordu ve İrlanda'daki çocukluğunda olduğu gibi ablasına sinirleniyordu hâlâ. Sonra Frank'ın kaşındaki flasteri ve şiş yüzünü farkettti. Bunu da iyi bir bahane saydı.

«Bu yüzle annenin karşısına nasıl çıkacaksın?» diye haykırdı. «Bir gün yanımdan ayrıldın ve hemen gidip kavga ettin. Sana yan bakanlarla bile dövüşmeye kalkıyorsun!»

Rahip Ralph şaşırarak, yatıştırıcı bir şey söylemek için ayağa fırladı. Ama Frank daha çabuk davranmıştı. Flasteri işaret ederek hafif sesle konuştu. «Ben bu sayede yirmi Sterlin kazandım. Birkaç dakika çalışmaya karşılık yirmi Sterlin. Bu, Mary Halanın bir ya da ikimize verdiği aylıktan daha fazla. Jimmy Sherman'ın çadırında üç boksörü nakavtla yendim ve hafif sıklet şampiyonun karşısında da dayandım. Belki bu ne yapmam gerektiği konusundaki fikirlerine uymuyor, ama bugün öğleden sonra orada hazır bulunan her erkeğin saygısını kazandım!»

«Bir kasaba panayırında yumruktan sersemlemiş, vakti geçmiş, yorgun boksörlerle dövüştüğün için övünüyorsun ha? Büyü

artık Frank! Vücudunun daha fazla gelişmeyeceğini biliyorum, ama annenin hatırı için kafanı geliştir biraz!»

Frank'ın solan yüzü bir kurukafayı andırıyordu. Kimse ona bundan daha ağır bir şekilde hakaret edemezdi! Bu sözleri söyleyen de babasıydı. Ona vuramazdı. Ellerini kaldırmamak için kendisini zorlarken soluğu bir garip çıkmaya başladı. «Eski boksörler değil, baba Jimmy Sherman'ın kim olduğunu benim kadar bilirsin. Hem Jimmy Sherman, boksör olarak fevkalade bir geleceğim olabileceğini de söyledi. Beni yanına alıp yetiştirmek istiyor. Sonra para da verecek! Belki boyum daha uzamaz ve gelişemem, ama anasından doğmuş her adamı yenecek kadar büyüğüm! Buna sen de dahilsin, kokmuş, ihtiyar teke!»

Bu son sözün anlamını sezdi Paddy. O da oğlu gibi bembeyaz oldu. «Bana bunu söylemeye nasıl cesaret edersin?»

«Sen başka nesin ki? İğrençsin, pis bir tekedен daha iğrenç! Onu rahat bırakamıyor musun? Ellerini ona sürmesen olmaz mı?»

Meggie, «Hayır, hayır!» diye haykırdı. Rahip Ralph'ın elleri pençe gibi omuzlarına batıyordu. Adam onu sıkıca yakalamıştı. Yüzünden yaşlar süzülen kız, kendisini kurtarmak için bütün gücüyle, ama boşuna uğraşıyordu. Yine tiz sesle feryat etti. «Oh, baba, hayır! Frank, ne olur! Ne olur!»

Fakat onu tek duyan Rahip Ralph oldu. Frank ile Paddy, birbirlerine duydukları nefret ve korkuyu sonunda itiraf etmiş, karşılıklı duruyorlardı. Fee'ye duydukları sevgi, bu duygularını örtmüyordu artık.

«Ben onun kocasıyım. Tanrı'nın lutfuyla çocuklarımız oldu.» Paddy kendine hâkim olmaya çalışarak sakın konuşuyordu.

«Sen, bulabildiğin her dişi köpekle yatan bir... bir itten farksızsın!»

Paddy, «Sen de baban olacak o pis itten daha iyi değilsin,» diye gürledi. «Kendisi her kimse...» Sonra birden sustu. «Aman Tanrım!» O anda öfkesinden eser kalmadı. Adam çöktü, bütüldü. Söylenmemesi gereken lafları ettiği için dilini koparmak ister gibi elini ağzına götürdü. «Böyle demek istemedim. Böyle demek istemedim!»

Rahip, bu sözleri duyar duymaz Meggie'yi bıraktığı gibi Frank'ı yakaladı. Frank'ın sağ kolunu arkasına çekip bükte. Ken-

di kolunu da onun boğazına boğacakmış gibi dolamıştı. Genç ondan kurtulmak için debelendi ve sonra direnci kalmayarak itaatle başını eğdi. Meggie yere dizüstü yıkılıp kalmış, ağlıyordu. Bir babasına, bir ağabeyine bakan gözleri umutsuzluk ve acı doluydu.

Frank boğuk bir sesle konuşabildi. «Söylediğin doğruydun. Bunu bilmem gerekiyordu. Her an anlamalıydım bunu.» Başını çevirip rahibe bakmaya çalıştı. «Beni bırakın, Peder. Ona dokunacak değilim. Tanrı yardımcım olsun. Elimi bile süreceksin değilim.»

«Tanrı yardımcın mı olsun? Tanrı ikinizin ruhunu da çürüt-sün! Eğer çocuğu mahvettinizse ikinizi de öldüreceğim!» Öfkelenen rahip gülüyordu. «Çocuğu burada tutup da bu sözleri dinlemesine sebep olduğumu anlıyor musunuz? Birbirinizi öldüreceğinizden korkarak onu buradan götüremedim. Aslında birbirinizi gebertmenize izin vermeliydim, sizi kendilerini beğenmiş, aşağılık budalalar!»

Frank ifadesiz, garip bir sesle mırıldandı «Artık yapılacak bir şey yok. Ben gidiyorum. Jimmy Sherman'a katılacağım. Bir daha da dönmeyeceğim.»

Paddy, «Bunu yapamazsın,» diye fısıldadı. «Annene ne derim? Onun için sen, hepimizden çok daha değerlisin. Beni asla bağışlamayacaktır!»

«Ona hayatta bir şey olabilmek için Jimmy Sherman'a katıldığımı söyle. Gerçek bu.»

Frank'ın ailesininkine benzemeyen gözlerinde aşağıya gören bir parıltı belirdi. Rahip, Frank'ı ilk gördüğünde gri gözlü Fee ve mavi gözlü Paddy'nin siyah gözlü bir oğulları olmasına anlam verememişti. Rahip Ralph, Mendel kanununu biliyordu. Fee'nin gri gözlerinin bile bunu sağlayamayacağından emindi.

Frank ceketıyla şapkasını aldı. «Evet, bu doğruydu! Bunu daima bildim sanırırsın. Hiçbir zaman sahip olamayacağın o oda da değildin. Sen benden sonra geldin. Annem önce benimdi.» Sessizce güldü. «Oysa bunca yıl annemi bu hale düşürdüğün için seni suçladım. Oysa ben yapmışım!»

Rahip onu engellemeye çalışarak bağırdı. «Kimse bir şey yapmadı, Frank! Bu, Tanrı'nın bilinemeyen büyük planının bir bölümü. Böyle düşünmeye çalış.»

Frank onun elini iterek kararlı adımlarla kapıya gitti. Rahip Ralph'ın beyninden bir ses, kardinal olabilecek beyninden bir ses, 'O, boksör olarak doğmuş,' dedi.

Genç adamın alaylı sesi geldi kapıdan. «Tanrı'nın bilinmeyen büyük planı! Siz rahip rolü yaptığınız zaman bir papağandan farksızınız, Peder de Bricassart! Asıl Tanrı sizin yardımcınız olsun! Çünkü içimizde kim olduğunu tek bilemeyen sizsiniz!»

Yüzü kül gibi olan Paddy, koltuğa oturmuş, dehşet dolu gözlerini ateşin önünde diz çökmüş ağlayan Meggie'ye dikmişti. Ayağa kalkıp kızının yanına gitmek istedi. Fakat Rahip sert bir hareketle onu itti.

«Kızı rahat bırak. Yapacağını yaptın! Büfede viski var. Biraz iç. Ben çocuğu yatağına yatıracağım. Ama seninle konuşmak için döneceğim. Onun için gitme. Beni duyuyor musun, be adam?»

«Burada olacağım, Peder. Onu yatırın.»

Rahip, üst kattaki açık yeşil renkli, güzel yatak odasında küçük kızın elbisesinin ve gömleğinin düğmelerini açtı. Onu yatağın kenarına oturup, ayakkabılarıyla çoraplarını çıkardı. Geceliği, yastığın üstünde duruyordu. Bunu kıza giydirdikten sonra alttan uzun paçalı kilotu çekip aldı. Bu arada türlü sözler söylüyor, kıza şakalar yapıyordu. Fakat Meggie'nin anlayıp anlamadığı belli değildi. Gözleri yaşından umulmayacak bir acıyla dolu olan kız, onun omzunun üstünde bir yere bakıyordu.

«Haydi yat sevgili kızım ve uyumaya çalış. Ben biraz sonra gelip yine sana bakacağım. Sakın üzülme. O zaman konuşuruz.»

Rahip odaya dönünce Paddy, «Kızın bir şeyi yok ya?» diye sordu.

«Bilemiyorum. Tanrı aşkına Paddy, İrlandalıların en büyük belâsı içki mi, yoksa öfke mi?» Rahip Ralph büfenin üstünde duran viski şişesine uzanarak bir bardağı yarısına kadar doldurdu. «Yok, buna cevap vermeye çalışma! Öfke. Söylediğin doğru tabii. Onu ilk gördüğüm an, senin olmadığını anlamıştım.»

«Gözünüzden bir şey kaçmıyor, değil mi?»

«Öyle sanırım. Bununla birlikte cemaatimden bazı kimsele-
rin dertli olduklarını ya da acı çektiklerini anlamak için üstün
bir görüşe de gerek yok. Böyle bir şeyi görünce, görevim onlara
yardım için elimden geleni yapmaktır.»

«Sizi Gilly'de çok seviyorlar, Peder.»

Rahip acı acı, «Bunu da yüzüme ve vücuduma borçluyum,
kuşkusuz.» dedi. İşi şakaya vurmak istemiş, fakat başarama-
mıştı.

«Böyle mi düşünüyorsunuz? Bunu kabul edemem, Peder.
İyi bir rahip olduğunuz için sizi seviyoruz.»

Rahip Ralph rahatsız olmuştu. «Sanırım sizin sorunlarınıza
ryice karıştım. Şu işi anlatıp rahatlasan iyi olur sanırım.»

Paddy ateşe baktı. Elindeki boş kadeh titriyordu. Rahip kal-
karak viski bardağına içki koydu. Paddy koca bir yudum aldı-
ktan sonra içini çekip yüzünde kalan yaşları sildi.

«Frank'ın babasının kim olduğunu bilmiyorum. Ben Fee'yle
tanışmadan önceydi bu. Karımın ailesi Yeni Zelanda'nın en sa-
yılan kimseleridir. Babasının Güney Adası'nda, Ashburton'da
çok büyük bir buğday ve koyun çiftliği vardı. Paraya aldırış bile
etmiyorlardı. Fee de adamın tek kızıydı. Anladığım kadarıyla,
adam onun yaşamını kendince planlamıştı. Kızını Londra'ya yol-
layacak, orada saraya tanıtılmasını sağlayacaktı. Sonra uygun bi-
riyle evlendirecekti. Fee evde elini soğuk sudan sıcak suya sok-
mamıştı tabii. Hizmetçileri, aşçıları, atları, arabaları vardı. Lord-
lar gibi yaşıyorlardı.

«Ben orada ineklere bakıyordum. Bazen Fee'yi de uzaktan
görüldüm. Yanında on sekiz aylık bir erkek çocukla dolaşırdı.
Daha sonra James Armstrong benimle konuşmaya geldi. Kızı-
nın aileye leke sürdüğünü söyledi. Kızı evli değildi ve bir çocu-
ğu olmuştu. Bu işi örtbas etmişlerdi tabii. Ama Fee'yi oradan
uzaklaştırmaya kalkınca, büyükannesi kıyameti koparmıştı. Onun
için de bu tatsız duruma rağmen kadını çaresiz yanlarında alı-
koymak zorunda kalmışlardı. Büyükanne ölmek üzereydi ve
Fee'yle çocuğunu başlarından atmalarına engel olacak kimse de
kalmamıştı. James Armstrong, 'Sen bekârsın', dedi. 'Onunla ev-
lenip Güney Adası'ndan götüreceğine söz verersen, sana yol
masrafından ayrı beş yüz Sterlin veririm.'

«Peder, bu benim için bir servetti. Hem bekârlıktan da bık-

miştım. Fakat çok utangaç olduğum için kızlara yaklaşmıyordum. Bu teklif bana iyi göründü. Emin olun çocuğa da aldırmadım. Büyükkannesi, çok hasta olmakla birlikte durumu duyunca beni çağırttı. Zamanında pek aksi biri olduğundan eminim, fakat tam bir hanımefendiydi. Bana biraz Fee'den söz etti. Yalnız çocuğun babasının kim olduğunu söylemedi. Ben de sormak istemedim. Neyse, kadın, Fee'ye iyi bakmam için benden söz aldı. Öldüğü an Fee'yi oradan uzaklaştıracaklarını biliyordu. Onun için oğluna Fee'ye bir koca bulmasını söylemişti. Zavallı ihtiyara acıdım. Fee'yi çok seviyordu.

«İnanır mısınız, Peder, Fee'ye merhaba diyecek kadar yaklaştığım ilk an evlendiğimiz gündü.»

Rahip çok alçak bir sesle, «İnanırım buna,» dedi. Bardağındaki içkiyi bitererek yeniden şişeye uzandı. İki bardağı da doldurdu. «Böylece kendinden üstün bir hanımefendiyle evlendin, Paddy.»

«Evet, başlangıçta ondan ödüm patlıyordu. O zamanlar çok güzeldi, Peder. Hem de... bu işle hiç ilgisi yoktu... Ne demek istediğimi anlıyorsunuz... Sanki orada değildi ve her şey de başkasına olmuş gibi davranıyordu.»

Rahip Ralph yumuşaklıkla, «Karin hâlâ güzel. Paddy,» dedi. «Yaşlanmaya başlamadan nasıl olduğunu anlamak için Meggie'ye bakmak yeterli.»

«Bu yaşam onun için kolay olmadı, Peder. Fakat başka ne yapabilirdim bilmem! Hiç olmazsa yanımda güvendeydi ve aşagılanmıyordu. Ancak iki yıl sonra cesaret bularak... ona gerçek bir koca olabildim. Ona yemek yapmasını, yerleri süpürmesini, çamaşırları yıkayıp ütölemesini öğrettim. Bunları hiç bilmiyordu. Bunca yıldır evliyiz Peder. Onun bir kez yakındığını, ağladığını ya da güldüğünü duymadım. Yaşamımızın birlikte geçen en özel saatlerinde bile duygularını belli etmiyor. O zaman bile konuşmuyor. Bunu istiyorum, ama bir yandan da konuşmasından korkuyorum. Çünkü ağzını açacak olursa o adamın adını söyleyecekmiş gibi geliyor bana. Oh, beni ve çocukları sevmediğini iddia etmiyorum. Onu çok fazla seviyorum, ama onun içinde böyle bir duygu kalmamış. Yalnızca Frank'a düşkün. Onu hepimizden çok daha fazla sevdiğini biliyorum. Onun babasını da

sevmiş olmalı. Ama o adamı bilmiyorum. Fee'nin onunla neden evlenemediğinden de haberim yok.»

Rahip Ralph, ellerine bakarak gözlerini kırptırdı. «Oh, Paddy, yaşamak cehennem azabından farksız! Hayatın eteklerinden ileriye gitme cesaretini bulamadığım için Tanrı'ya şükürler olsun.»

Paddy sendeleyerek kalktı. «Şimdi yapacağımı yaptım, değil mi Peder? Frank'ı uzaklaştırdım ve Fee beni asla bağışlamayacaktır.»

«Bunu karına söyleyemezsin, Paddy. Hiçbir zaman söylememelisin. Ona sadece Frank'ın boksörlerle gittiğini anlat. Frank'ın ne kadar huzursuz olduğunu biliyor zaten. Onun için sana inanır.»

Paddy dehşete kapıldı. «Bunu yapamam, Peder!»

«Yapman gerekiyor, Paddy. Karın yeteri kadar acı çekmedi mi? Omuzlarına daha fazlasını yükleme.» O sırada, 'Kimbilir,' diye düşünüyordu. 'Sonunda Frank'a olan sevgisini sana ve yurtdaki küçük kıza vermesini öğrenebilir belki.'

«Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz, Peder?»

«Evet. Bu gece olanlar daha ileri gitmemeli.»

«Ya Meggie? O, her şeyi duydu!»

«Meggie için üzülme. Ben bu işle ilgilenirim. Kız, Frank'la kavganız sırasında olanları pek anlamadı sanırım. Frank gittikten sonra kavgayı anlatmasının, annesini daha da üzeceğini söylerim. Hem bana kalırsa, Meggie zaten annesine pek bir şey anlatmıyor.» Ayağa kalktı. «Yat artık Paddy. Yarın normal gözükmek ve Mary Carson'la ilgilenmen gerekiyor.»

Meggie uyumamıştı. Gözlerini iri iri açmış yatıyordu. Rahip onun yanına oturunca saçlarının hâlâ örülü olduğunu farketti. Dikkatle lacivert kurdeleleri çözerek alev gibi saçları açtı. «Frank gitti, Meggie,» dedi.

«Biliyorum, Peder.»

«Nedenini de biliyor musun, şekerim?»

«Babamla kavga etti.»

«Şimdi ne yapacaksın?»

«Frank'la gideceğim. Onun bana ihtiyacı var. Bu gece gidip onu bulacağım, ama bacaklarım yoruldu ve karanlığı da sevmem. Ama gündüz gidip onu arayacağım.»

«Hayır, bunu yapmamalısın, Meggie. Frank'ın kendi hayatını yaşaması gerek. Onun gitme zamanı gelmişti. Ağabeyinin ayrılmasını istemediğini biliyorum. Fakat o, uzun süredir gitmeyi düşünüyordu. Bencil olmamalısın. Büyüyünce, yettiğimiz evden uzaklaşmayı istememiz doğaldır. Frank da bir erkek artık. Onun da kendi evi, karısı, ailesi olmalı. Bunu anlıyor musun, Meggie? Babanla kavgaları da bu gitme isteğinin bir belirtisiydi. Kavga-gaya birbirlerini sevmedikleri için girişmediler. Genç adamlar evden ayrılacakları zaman böyle bir bahane bulurlar. Frank uzun süredir gitmek istiyordu ve o kavga da bir bahane oldu. Anlıyor musun, sevgili Meggie?»

Kızın rahibe çevrilen yaşlı gözleri bitkin ve acı doluydu. «Biliyorum, Frank ben küçük bir kızken de gitmek istemiş, ama başaramamıştı. Babam onu getirip bizlerle oturmaya zorladı.»

«Ama baban bu kez onu getiremeyecek, Meggie, Frank bir daha gelmeyecek.»

«Onu bir daha görmeyecek miyim?»

Rahip dürüstlikle, «Bilmiyorum,» diye cevap verdi. «Göreceğini söylemeyi isterdim, ama kimse geleceği bilemez. Annene babanla kavga ettiğini söylememelisin, Meggie. Bu, anneni çok üzer.»

«Yeni bir bebek olacağı için mi?»

«Bu konuda ne biliyorsun?»

«Annem bebek büyütmeyi çok seviyor. Bunu çok yaptı. Hem, iyi olmadığı zaman bile pek güzel bebekler yetiştiriyor. Peder. Ben de Hal gibi bir bebek yetiştireceğim. O zaman Frank'ı fazla özlemem, değil mi?»

«Talihin açık olsun, Meggie. Ya bebek yetiştiremezsen?»

Kız uykulu uykulu mırıldandı. «Ama Hal var. Peder siz de gitmeyeceksiniz, değil mi?»

«Bir gün Meggie. Ama hemen şimdi değil. Onun için üzülme.» Gözleri acıyla dolan rahip ekledi. «Gilly'de uzun süre kalmak zorunda olduğumu sanıyorum.»

Evde kimse Frank'ın sözünü etmiyordu. Fakat Fee postacı-nın geldiğini duyunca, heyecanlanıyor, ama Frank'dan mektup çıkmayınca tüm canlılığı sönüveriyordu.

Annesi ikiz doğurduğu için Meggie çaresiz eve dönmüştü. Annesine yardım etmek zorundaydı. Kızıl saçlı minik iki erkek çocuğa James ve Patrick adları verilmişti. Her ikisi de babaları gibi neşeli ve iyi huyluydu. Fee onlarla emzirmek dışında hiç ilgilenmiyordu. Kısa süre sonra adları Jims ve Patsy olarak kısaltılan çocuklar, büyük evdeki çocuksuz dul kâhya kadınla, evde kalmış hizmetçi kızların sevgilisi haline geldi. Böylece Fee'nin onları unutmaması da kolaylaştı. Çocukların zamanlarının çoğunu büyük evde hizmetçilerle geçirmeleri olağan sayılıyordu artık.

Fee hâlâ Frank'ı özliyordu. Zamanla onun yerini de Stuart almaya başladı. Bu, bir bakıma kaçınılmaz bir şeydi. Çünkü bütün çocuklarının içinde kendisine en benzeyen Stuart'tı. On dört yaşındaki çocuk, babası ve ağabeyleri için tıpkı Frank gibi esrarlı bir yaratıktı. Ama Frank'ın tersine onda sertlikten, düşmanlıktan eser yoktu. Söylenenleri yakınmadan yapıyor ve herkes gibi fazla çalışıyordu. Saçları kızıl olmakla birlikte çocukların en esmer tenlisi oydu. Koyu gözleri dünyaya sakın sakın bakıyordu. Hem Paddy'nin ileride yakışıklı olacak tek oğlu da Stuart'tı. Kimse onun ne düşündüğünü bilmiyordu, çünkü o da Fee gibi az konuşuyor ve düşüncelerini söylemiyordu. Çocuğun en yakın olduğu kardeşi de Meggie'ydi.

Rahip, Meggie'nin manastırdan ayrılmasından bir süre sonra Stuart'ı da alıp eve getirdi. «Bu çocuk normal değil!» diye açıkladı. «Açlık grevi yapmış. Eve dönmek istediğini söylemiş mi? Hayır. Meggie'yi özlediğini de söylememiş. Yalnızca yemek yemekten vazgeçip gerçeğin kalın kafalılarından biri olmak için sabırla beklemiş. Bir kez ağzını açıp yakınmamış. Ona gidip, 'Eve mi dönmek istiyorsun?' diye bağırdığım zaman yalnızca gülümseyerek başını salladı.»

Zaman geçtikçe, Stuart'ın Paddy ve ağabeyleriyle birlikte çalışamayacağına sessiz sedasız karar verildi. Stu evi koruyacak, odun yaracak, sebze bahçesine bakacak ve süt sağacaktı.

Yani Fee ve Meggie'nin evdeki üç bebek yüzünden yetişemedikleri işleri yapacaktı. Zaten evde bir erkek olması da iyiydi. O, henüz yetişmemiş de olsa, evde bulunması civarda başka erkeklerin de olduğunu açıklardı. Çünkü eve sık sık yabancılar gelip yiyecek istiyorlardı. Onlar işlerini kaybetmiş ya da bir iste fazla tutunamayan kimselerdi. Zaman zaman da kötü bir erkek, soymak için yalnız kadınların yaşadığı bir ev arıyordu. Bu yüzden Fee, mutfağın köşesinde bir çiftte bulunduruyordu. Stuart, evde kalınca Fee de memnurlukla tüfeği ona teslim etti.

**

Rahip Ralph sevgiyle Meggie'yi seyrediyordu. Kız, Patsy'nin kıvrırcık, kızıl saçlarını fırçalıyordu. Jims de uslu uslu kendi sırasının gelmesini beklemekteydi. İki kız mavi gözlerini hayran hayran ablalarına dikmişlerdi. Meggie minik bir anneye benziyordu. Rahip bu duygunun, onun içinde olduğunu düşündü. Çocuklara çok düşkünlü kız. Oysa onun yaşındaki biri kardeşlerine bakmayı böyle zevk değil, görev olarak kabul ederdi. Ama Meggie işi kasıtlı uzatıyor, Patsy'nin saçlarını parmakları arasında bükerek bukle yapmaya çalışıyordu. Rahip bir süre büyülenmiş gibi onu seyrettikten sonra, kamçısını tozlu çizmesine vurarak sıkkın sıkkın büyük eve baktı. Oradaki yaşlı örümcek, büyük yuvasının ortasına yerleşmiş, nasıl bir ağ örüyordu acaba?

Meggie, «Bakmıyorsunuz, Peder!» diye onu suçladı.

«Özür dilerim, Meggie. Düşünüyordum.» Dönünce kızın Jims'in saçlarını da fırçalamış olduğunu ve üçünün umutla kendisini süzmekte olduğunu gördü. Eğilip ikizleri kucağına aldı. «Haydi gidip Mary Halanızı görelim.»

Meggie doru kırsığı dizgininden tutup çekerek onu izledi. Rahip dereyle büyük ev arasında bir mil olmasına rağmen çocukları kolaylıkla taşıyordu. Müstakil mutfığa gelince ikizleri sevinçle bekleyen Mrs. Smith'e teslim etti. Yanında Meggie'yle büyük eve girdi.

Mary Carson koltuğunda oturuyordu. Paddy işleri başarıyla yürüttüğü için kadının yerinden kalkmasına pek gerek kalma-

mıştı artık. Rahip Ralph, Meggie'nin elini tutmuş olduğu için kadın çocuğu kötü kötü süzdü. Rahip, kızın nabzının hızlandığını hissederek sevgiyle bileğini sıktı. Küçük kız eğilip selam vererek, duyulmaz bir şeyler söyledi.

Mary Carson aksi aksi, «Mutfağa git ve Mrs. Smith'le çay iç.» dedi.

Rahip Ralph, kendisinin olarak kabul etmeye başladığı koltuğa yerleşti. «Neden ondan hoşlanmıyorsun?»

Kadın, «Sen hoşlandığın için,» diye cevap verdi.

Rahip ilk kez şaşaladı. «Yok canım. O, zavallı bir küçük, Mary.»

«Ama sen kızı öyle görmüyorsun ve bunu da iyi biliyorsun.»

Genç adamın güzel gözleri alayla kadına dikildi. Rahatlamıştı artık. «Yani çocuklara musallat olduğumu mu sanıyorsun? Düşünecek olursan ben bir rahibim!»

«Sen önce erkeksin, Ralph de Bricassart! Rahip olmak seni sadece güvene kavuşturuyor. Hepsi bu kadar.»

Şaşırın adam güldü. Bugün kadınla mücadele edemeyecekti. Mary zırhında bir çatlak bulmuşa benziyordu. Oradan kendisini sokup zehirliyordu örümcek. Hem kendisi de değişmekteydi. Belki de yaşlanmakta ve Gillanbone'da küçük bir rahip olarak kalmaya da rıza göstermekteydi. İçindeki ateş sönüyordu. Yoksa bu ateş başka şeyler için mi yanıyordu şimdi?

«Ben erkek değil, rahibim... Belki de bu sıcak, toz ve sineklerden böyleyim... Ama rahibim, Mary. Erkek değil.»

Kadın alay etti. «Oh Ralph, ne kadar değiştin! Duyduğum Kardinal de Bricassart mı?»

Adamın gözlerinden bir mutluluk geçti. «Bu imkânsız. Bunu istediğimi sanmıyorum artık.»

Kadın koltuğunda sallanarak gülmeye başladı. «İstemiyor musun, Ralph? Neyse bir süre daha böyle sıkılman için seni rahat bırakacağım. Ama hesap gününün yaklaştığını da bil. Daha iki, üç yıl vakit var, fakat bu gelecek. Tıpkı Şeytan gibi sana teklifte bulunacağım... Neyse yeteri kadar söyledim! Hep azap çektireceğimden kuşum yok. Şimdiye kadar rastladığım en büyüleyici erkeksin. Budalalığımı aşağı görerek güzelliğini yüzümüze vuruyorsun. Fakat seni zayıflığından yakalayıp duvara

çivileyeceğim. Boyalı bir fahişe gibi kendini satmanı sağlayacağım. Bundan kuşkun var mı?»

Rahip gülümseyerek arkasına yaslandı. «Bunu deneyeceğinden kuşkun yok. Yalnız beni sandığın kadar tanıyorsun.»

«Öyle mi? Bunu zaman gösterecek, Ralph. Sadece zaman. Zaten zamandan başka bir şeyim kalmadı.»

Rahip, «Ya benim nem olduğunu sanıyorsun, Mary?» diye sordu. «Zaman... sadece zaman. Zaman, toz ve sinekler.»

Clearyler Avustralya'nın en kötü havasını gördüklerini sanmakla yanılıyorlardı. Henüz kuraklığın kavurduğu topraklardaki yağmursuz fırtınalarla karşılaşmamışlardı. Paddy gökyüzüne yığılan bulutları farkederek yağmur geleceğini ummaya başladı. Fakat Mary Carson, «Kuru fırtına,» dedi. «Yağmur yağmaz. Uzun süre yağmur yağmayacaktır.»

Günlerle hava öyle kapalı kaldı. Kış olmuştu ve hava kar yağmamasına karşın inanılmayacak kadar soğuktu. Geceleri yerler beş, on santim kalınlığında buzla kaplanıyordu. Köpekler kulübelerinde titreyerek birbirlerine sokuluyor ve kanguru etiyile, sığırların iç yağın yiyip ısınabiliyorlardı. Evde bütün şömine-lerde ateş yakılıyordu. Paddy ve oğulları mümkün olur olmaz eve dönüyorlardı. Çünkü bir gece açıkta yatmak, donmak demekti.

Hava hâlâ bulutlarla kaplıydı. Yağmurdan öncesini andıran fırtına durmadan kahverengi tozları kaldırıyordu. Uçuşan tozlar da yağmuru andırmaktaydı.

Çocukların elleri ve dudakları çatlamıştı. Kanayan bacak ve ayaklarına yapışan çorapları çıkarmakta güçlük çekiyorlardı. Bu şiddetli rüzgârda ısınabilmek olanaksızdı. Buz gibi yatak odalarına gidip yatıyor ve yine buz gibi odalarda uyanıyorlardı.

Bir gün küçük Hal öksürüp kesik kesik solumaya başladı. Kısa süre içinde de durumu birden fenalaştı. Fee mangal kömürüyle yaptığı sıcak lapayı onun küçük göğsüne koydu. Ama bu da çocuğu rahatlatmadı. Kadın başlangıçta pek telaşlanmadı. Ancak saatler ilerledikçe, çocuğun durumu ağırlaşmaktaydı ve Fee ne yapacağını şaşırdı. Meggie kardeşinin yanına otur-

muş. ellerini oğuşturuyor ve durmadan dua ediyordu. Paddy akşam üzeri eve döndüğünde, Hal'in hırıltılı solukları verandadan duyuluyordu ve dudakları da morarmıştı.

Paddy hemen telefon etmek için büyük eve koştu. Fakat doktor millerce uzaktaki başka bir hastayı görmeye gitmişti. Boğazına dolan balgamları çıkarması için yaktıkları kükürdü yüzüne tuttular, ama Hal, öksürmek için göğsünü kasamadı bile. Meggie onu tutmuş oturuyor ve kardeşinin ölebileceği aklına bile gelmiyordu. Paddy de ne yapmak gerektiğini bilmediği için, orada dizüstü çökerek duaya başladı. Geceyarısı Meggie'nin hareketsiz çocuğu tutan kollarını çözdü. Bebeği oradaki yastıkların üstüne yatırdı.

Hal çırpınmaktan vazgeçtiği için dalar gibi olan Meggie'nin gözleri açıldı. «Oh, baba, kardeşim daha iyi.»

Paddy, 'Hayır' der gibi başını salladı. Birden çöküp yaşlanmıştı sanki. «Hayır, Meggie. Hal iyi değil. Ama huzura kavuştu. Tanrı'ya giderek acısından kurtuldu.»

Fee ifadesiz bir sesle konuştu. «Baban onun öldüğünü anlatmak istiyor.

«Olmaz baba, olmaz! Hal ölemez!»

Ama yastıkların üstündeki küçük çocuk ölmüştü. Meggie o ana dek ölümü bilmemesine rağmen, Hal'a bakar bakmaz bunu anladı. Hal artık bir çocuğa değil, taş bir bebeğe benziyordu. Kalkıp ateşin yanında bekleyen ağabeylerinin yanına gitti. «Hal, şimdi öldü.»

Stuart daldığı düştten uyandı. «Böylesi daha iyi. O, huzuru buldu.» Fee mutfığa gelince ayağa kalktı. «Anne yorgun olmalısın. Gel, yat. Odadaki şömineyi yakarım. Haydi gel, yat.»

Fee dönüp bir kelime söylemeden onu izledi. Bob kalkıp verandaya çıktı. Öteki çocuklar da bir süre sonra ona katıldılar. Kâhya Mrs. Smith bir şey söylemeden köşedeki çocuk arabasını alarak Jims ve Patsy'yi içine yatırdı. Gözlerinden yaşlar akarak Meggie'ye baktı. «Ben ikizleri alıp eve gidiyorum. Onların bir süre yanımızda kalması daha doğru. Sabaha gelirim. Annene öyle söyle.»

Meggie bir sandalyeye oturarak ellerini kucağında kenetledi. 'O benimdi', diye düşünüyordu. 'Benimdi ve öldü!' Baktığı, sevdiği ve annelik ettiği küçük Hal ölmüştü! Dört uzun yıl ço-

cuğun ağırlığını göğsünde duymuştu. Bir daha Hal'in göğsüne yaslanmayacağını bilmek ne feciydi. Ama bu ağlayacak bir şey değildi. Gözyaşları geride bıraktığı çocukluğunda kalmıştı. Yaşama gücü bazılarında fazla, bazılarında az olurdu. Meggie'deki bu güç inanılmayacak kadar çoktu.

Rahip Ralph doktorla geldiğinde onu öyle oturur buldu. Kız sessiz sedasız koridoru işaret ettiyse de yerinden kımıldanmadı. Rahip de ancak uzun süre sonra yapmak istediği şey için vakit bulabildi. Meggie'ye gitmeyi, bu küçük, garip dişiye kendinden bir şeyler vermeyi istemişti. Hal'in onun için ne demek olduğunu ötekilerin pek anlamadığından emindi.

Rahip Ralph, boynundan çıkarmayı unuttuğu mor şalla mutfağa girerek, ocaktaki ateşi canlandırdı. Masadaki lambayı kısıtı ve Meggie'nin karşısındaki tahta sıraya oturdu. Bir anda kız çok büyümüş gibiydi. Kendisini geride bırakıp gideceğe benziyordu. Rahip ona bakarken ilk kez cesaretini yitirir gibi oldu. Fakat neden korkuyordu? Karşılaşmaktan çekindiği neydi? Başkaları hesabına güçlü olabiliyordu. Yine başkalarından korkmuyordu. Fakat en ummadığı anda içinde o adlandıramadığı şeyi hissetmişti. Kendisinden on sekiz yıl sonra doğmuş olan Meggie, onun erişemeyeceği kadar büyümekteydi.

Kız aslında bir azize değildi. Başkalarından pek farklı da sayılmazdı. Sadece hiç yakınmıyordu. Onda durumları olduğu gibi kabul etme yeteneği vardı. Olanlara ya da olacılara dayanıyor ve kabul ediyordu. Ona bunu kim öğretmişti? Hem bu öğretilen bir şey miydi? Yoksa Meggie'yle ilgili bu düşünceleri sadece kendi hayalinin ürünü müydü? Hangisi daha önemliydi? Meggie'nin gerçek yüzü mü, yoksa hayalindeki Meggie mi?

Acz içinde, «Oh, Meggie,» diyebildi.

Kız dönerek ona baktı. O, acısının arasında coşkun bir sevgiyle gülümsedi adama. Kadınlığın sınırlandırmaları ve yasaklarının onun dünyasında henüz yeri yoktu. Böyle sevilmek adamı sarstı, benliğini yaktı. Zaman zaman varlığından kuşku duyduğu Tanrı'dan, evrende Ralph de Bricassart değil de rastgele biri olmayı istedi. Bu bilmediği şey neydi? Oh Tanrım, bu kızı neden bu kadar seviyordu? Her zaman olduğu gibi yine kimse ya-

nıtlamadı sorusunu ve Meggie hâlâ oturduğu yerden ona gülümsüyordu.

Şafak vakti Fee kahvaltı hazırlamak için kalktı. Stuart da ona yardım ediyordu. Daha sonra kâhya Mrs. Smith ve hizmetçi kızlar da geldiler. Dört kadın, Meggie ve rahibin anlamadığı bir kederle birleşerek hafif sesle konuşmaya başladılar. Kahvaltıdan sonra Meggie, ağabeylerinin yapmış olduğu cilalanmış küçük tahta tabuta, Fee'nin vermiş olduğu sararmış, eski, beyaz saten elbisesinin parçalarını yaydı. Rahip Ralph da daha önce bunun içine havlu kaplamıştı. Sonra sateni raptiyelerle tabutun içinde tutturdular. Fee de bebeğe, en iyi kadife elbisesini giydirip, bu içi yumuşak yere yatırdı. Paddy ağlayarak tabutun kapğını örttü. İlk kez bir çocuğunu kaybediyordu.

*
**

Bir süre sonra kimse Hal'dan söz etmez oldu. Meggie büyük üzüntüsünü kendisine saklamıştı. Çocuklardan Bob dışında ötekiler pek etkilenmemişlerdi. Epey büyümüş olan Bob, küçük kardeşini pek sevmişti. Paddy derin bir yasa gömülüydü. Fakat kimse Fee'nin üzülp üzümediğini bilmiyordu. Kadın, kocasından, çocuklarından ve tüm duygularından daha da uzaklaşmışa benziyordu. Bu yüzden Paddy, annesine çok ilgi gösterdiği ve büyük bir sevgiyle baktığı için Stu'ya minnet duydu. O gün yanında Frank olmadan Gilly'den döndüğünde, Fee'nin kendisine nasıl baktığını başkası görmemişti. Kadının yumuşak, gri gözlerinde ne bir sertlik, ne suçlama, ne nefret, ne de üzüntü görmüştü adam. Fee, tıpkı öldürüleceğini bilen, kaderden kaçamayacağını anlayan bir mahkum gibi son darbenin inmesini beklemişti.

Fee, «Onun geri dönmeyeceğini biliyorum,» demişti.

«Hemen mektup yazarsan belki döner, Fee.»

Kadın, 'Hayır' der gibi başını sallamış, ama düşüncesini açıklamamıştı. Frank'ın Drogheda ve kendisinden uzak bir yaşam kurması daha iyiydi. Oğlunu çok iyi tanıyor ve bir tek sözünün onu geri getirmeye yeteceğine inanıyordu. Onun için de hiçbir zaman bu sözü söylememeliydi. Paddy'i kendisi seçmemişti, ama dünyada Paddy'den daha iyi bir erkek de olamazdı. Kendisi

duyguları dayanılmayacak kadar yoğun olan insanlardan biriydi. Yirmi beş yıla yakın bir süredir bu duyguları ezip ortadan kaldırmaya çalışmaktaydı ve sonunda sebatı sayesinde bunu başaracağını sanıyordu.

Meggie'nin onbeşinci doğum günü yaklaşırken yazın sıcağı da artmaya başladı. Kız, bir gün kilosunda kahverengimsi lekeleri farketti. Bir, iki gün sonra bunlar kayboldular. Ama altı hafta sonra aynı şey tekrarlanınca, kızın utancı dehşete döndü. İlk kez, bunu pis olmasına vermiş ve sıkılmıştı. Fakat ikinci kez bunun kan olduğunu görmüş ve korkmuştu. Kanın nereden geldiğini bilemiyordu. Bu dibinden geliyordu herhalde. Bu ağır kanama üç gün sonra geçti. İki ay süreyle de tekrarlanmadı. Meggie çamaşırlarını kendi yıkadığı için de kimse durumu farketmedi. Ertesi sefer bu kanama büyük sancı da yaptı. İlk defa böyle ağrı çekiyordu ve kan da fazlaydı. Bu yüzden ikizlerin bezlerini çalarak kendine bağladı. Kanın ortaya çıkmasından korkuyordu.

Meggie, Fee'ye ya da Paddy'e giderek dibindeki, kötü bir hastalıktan dolayı ölmekte olduğunu açıklayabilir miydi? Bu ıstırabını ancak Frank'a anlatabilirdi. Fakat Frank da çok uzaktaydı. Onu nerede bulacağını bilemiyordu. Çay saatlerinde kadınların tümörler, kanserler, ıstırap vererek öldüren kötü hastalıklardan söz etmelerini dinliyordu. Meggie'ye böyle bir hastalık için yiyerek yavaş yavaş korku dolu kalbine doğru çıkmış gibi geliyordu.

Bu yüzden kız iyice sessizleşti. Fakat onunkisi Stuart'ın huzurlu, herkesten uzaklaşmasını sağlayan sessizliğinden farklıydı. Bir canavar karşısında donup kalmış bir hayvanı andırıyordu. Biri anı bir şey söylese yerinden zıplıyor ve vakit buldukça Hal'in mezarlığına kaçıyordu. Ondan başka ölen birini tanımamıştı.

Herkes ondaki değişikliği farketmiş, fakat bunu büyümesi ne vermişti. Ancak Meggie için büyümenin ne olduğunu da kendilerine sormaya gerek duymamışlardı. Kız, eski dersleri iyi öğrenmişti. Kimse içindekileri anlamamalıydı. Önünde Fee'den Stu-

art'a kadar örnekler vardı. Kendisi de onların kanındandı. Böyle davranması da onun kişiliğinin bir yönüydü.

Fakat Drogheda'ya sık sık gelen Rahip Ralph, ondaki değişikliğin canlılığını alıp götürdüğünü farketmişti. Bu yüzden ilgisi önce endişe, sonra korkuya dönüştü. Gözlerinin önünde erimekteydi kız. Meggie onlardan uzaklaşıyordu. Rahip onun ikinci bir Fee olmasına dayanamazdı. Yalnız gözlerden ibaret gibi duran kalp biçimi küçük yüzün, hiç çillenmemiş beyaz teni şeffaflaşmış gibiydi. Rahip böyle devam ederse kızın eriyip yok olacağını düşünüyordu.

Adam zor kullanmak pahasına da olsa, gerçeği Meggie'den öğrenmeye kararlıydı. Mary Carson da o arada isteklerini rattırmıştı ve rahibin başkâhyasının evinde geçirdiği her anı bile kısıkanıyordu. Rahip Ralph, sadece büyük sabrı sayesinde onun, kendisini böyle benimsemesine isyan etmiyordu. Fakat rahibin ikinci bir yönü daha vardı. Bu yüzden kendini beğenen, etrafa emre alışık kadını yenmeyi de arzuluyordu. Bunu daima istemişti zaten! O yaşlı örümcek, kendisini hiçbir zaman yenemezdi!

Sonunda Mary Carson'un elinden kurtularak gidip Meggie'yi küçük mezarın başında buldu. Yüzünden korkusu okunan kız burada ne yapıyordu? Sonra, 'Fakat ben burada ne yapıyorum?' diye düşündü. 'Neden civcivini arayan telaşlı bir tavuk gibi davranıyorum? Bu, üstüme vazife değil. Onun derdini annesinin ya da babasının anlaması gerekir. Fakat onlar bir şeyin farkında değiller.' Meggie'nin mutsuzluğuna dayanamıyordu. Buna rağmen, biriken olaylar yüzünden gitgide kıza bağlanmasından da çekinmekteydi. Kızla ilgili türlü olay ve anı kafasına yerleşmişti ve bu da rahibi korkutuyordu. Bir insanın kendisi için bu kadar gerekli olmasından korkmaktaydı.

Meggie onun geldiğini duyunca başını çevirip baktı. Rahip de onun yanına oturup ellerini dizlerinin üstünde kenetledi. Boş laflarla vakit kaybetmemeye kararlıydı. Bu durumda kızın konuyu değiştireceğini biliyordu. «Ne var, Meggie?»

«Hiç, Peder.»

«Sana inanmıyorum.»

«Rica ederim, Peder. Bunu size anlatamam.»

«Oh, Meggie! İncanın çok az! Bana her şeyi anlatabilirsin. Ben bu yüzden buradayım. Ben bir rahibim. Dünyada Tanrı'mı-

zın seçilmiş temsilcisiyim. Onun yerine dinler ve hatta onun yerine bağışlarım. Bana ne olduğunu söylemelisin, yavrum. Çünkü mümkünse sana yardım edeceğim. Yaşadığım sürece sana yardım etmeye, seni korumaya çalışacağım.» Derin bir soluk aldı. «Meggie, beni seviyorsan söyle!»

Kız, ellerini kenetledi. «Peder ben ölüyorum! Kanser oldum!»

Adam önce gülmek istedi. İçi birden rahatlamıştı. Sonra kızın şeffaflaşmış tenine, zayıflamış kollarına baktı. Birden hiçkırıkıra ağlamak geldi içinden. Bu haksızlık yüzünden haykırmayı arzuladı. Meggie durup dururken bunu hayâl etmezdi. Geçerli bir neden olmalıydı. «Bunu nereden biliyorsun şekerim?»

Meggie bunu anlatmakta güçlük çekti. Elleriyle yüzünü örttü. «Bu başlayalı altı ay oldu, Peder. Karnımda çok büyük acı duyuyorum. Sonra... ah Peder... altımdan çok kan geliyor!»

Rahip o anda büyük zevk veren bir huzur duydu. Fee'ye olan öfkesi de korkunçtu. O anda kadını öldürebilirdi. Meggie gibi küçük bir yaratığın bu büyük derde böyle dayanmasına hayran oldu. Hem onun çok utandığının da farkındaydı.

Kendisi de Meggie gibi zamanın mahkumuydu. Dublin'den Gillbone'a dek bildiği bütün yerlerde, bayağı kızlar sırf onu tahrik etmek için günah çıkarmaya gelirler ve hayâllerini fısıldarlardı. Türlü ahlâksızlıkları, şehvet oyunlarını, zina gibi şeyleri anlatırlardı. Rahip, sadece tiksınmeyle karışık bir küçümseme duyarak dinlerdi bunları. Rahip okulunda iyi yetiştirilmiş olduğu için, bu tür sınav onun gibi bir erkek için kolay olmuştu. Ama böyle şeylerin sözünü etmeyen masum kızlar bambaşkaydı. Rahip kendisini zorladıysa da yüzünün kızarmasına engel olamadı. Rahip Ralph de Bricassart, ilk kez kızarmanın utancını eliyle gizleyerek oturdu.

Fakat bu durumda Meggie'ye yardım edemiyordu. Yüzünün kızarmasının geçtiğine inanınca ayağa kalktı ve Meggie'yi de kaldırıp düz bir mermere oturttu.

«Meggie, bana bak! Hayır, bana bak!»

Kız üzüntülü gözlerini kaldırıncı, onun gülümsediğini gördü ve ruhuna sonsuz bir huzur doldu. Ölmekte olsaydı rahip gülümsemezdi. Meggie, onun için ne kadar değerli olduğunu biliyordu. Çünkü adam bunu hiçbir zaman gizlememişti.

«Meggie, ölmüyorsun ve kanserin de yok. Bunu anlatmak

bana düşmezdi, fakat böyle yapmam gerektiğini anlıyorum. Annen bunu yıllar önce anlatmalı ve seni hazırlamalıydı. Böyle yapmayışına aklım ermedi.»

Yukarıda kalan bir mermer melege bakarak garip bir sesle güldü. «Sevgili Tanrım, bana ne işler veriyorsun!» diye düşünüyordu. Sonra bekleyen Meggie'ye döndü. «Yıllar geçip büyüyünce, bu günkü utançla anımsamaya kalkışabilirsin. Ama bunu yapma, Meggie. Bunda utanacak ya da sıkılacak bir şey yok. Çok korkmuşsun ve yardıma ihtiyacın var. Tanrı da sana yardım etmem için beni yolladı. Sadece bunu unutma, Meggie. Sen de bütün kadınlar gibisin. Her ay birkaç gün böyle kanama olacak. Bu, genellikle on iki, on üç yaşında başlar. Kaç yaşındasın, Meggie?»

«Onbesindeyim, Peder.»

«On beş mi? Sen ha?» Adam, yarı inanarak başını salladı.

«Doğru söylediğine inanıyorum. Neyse, bu durum, artık olgunlaştığını gösterir ve elli yaşına dek sürer. Olgunluğun ne olduğunu biliyor musun?»

«Evet, Peder. Büyümek demek.»

«Öyle diyelim. Bu kanama devam ettiği sürece çocukların da olabilir.»

Meggie, rahibin tıpkı Frank gibi konuştuğunu düşündü. Sanki eşitmişler gibi davranıyordu. Fakat o, Frank'dan daha büyük, daha akıllı ve çok daha bilgiliydi. Olağanüstü bir dert ortağıydı da. Böylece Meggie'nin korku ve üzüntüsü geçti. Ne de olsa genç ve meraklıydı, mümkün olan her şeyi öğrenmek istiyordu. «Bunu neden bana söylemek istemediniz, Peder? Neden annemin anlatması gerektiğini düşünüyorsunuz?»

«Kadınlar bu konuyu daima aralarında konuşurlar. Bunu erkekler ya da erkek çocuklar önünde söylemek doğru sayılmaz.»

«Neden?»

Rahip güldü. «Açıkcasını istersen ben de bilmiyorum. Keşke böyle olmasaydı. Ama bana inanmalısın, böyle işte. Bunu annen dışında kimseye açma ve bana anlattığını da söyleme.»

«Peki, Peder. Söylemem.»

«Meggie, eve gitmeli ve durumu annene açmalısın. O, sana ne yapman gerektiğini anlatır.»

«Yani aynı şey anneme de oluyor mu?»

«Bütün sağlıklı kadınlarda olur bu. Ama bebek bekledikleri sırada kesilir. Böylece kadınlar bebek beklediklerini anlarlar.»

«İyi ama neden?»

«Bilmiyorum. Gerçekten bilmiyorum, Meggie. Özür dilerim.»

«Neden, kan dibimden geliyor, Peder?»

Rahip dik dik melek heykeline baktı. Ama kadınların sorunlarına aldırmayan melek bu bakışlara sakın sakın karşılık verdi. Rahip Ralph zor duruma düşmüştü. Bu çekingen kızın böyle ısrarı garipti! Ama adam onun kitaplardan öğrenemediği şeyleri kendisine sorduğunu biliyordu. Kızı utandıracak olursa, bir daha hiçbir şey sormayacağını da farkındaydı. Meggie içine kapanacaktı. Onun için de sabırla cevap verdi. «Öyle değil, Meggie. Dibinde gizli bir yol vardır. Bu çocuklarla ilgilidir.»

Kız, «Oh, demek çocuklar oradan çıkıyorlar!» dedi. «Bunu daima merak etmiştim.»

Adam, gülümseyerek onu oturduğu mermer kaideden kaldırdı. «Artık öğrendin. Bebeklerin nasıl olduğunu biliyor musun, Meggie?»

Kız bir şey bilmenin gururuyla, «Oh, evet,» diye atıldı. «Onları büyütürsünüz.»

«Onların büyümesine yol açan nedir?»

«Bunu, içten istersiniz.»

«Kim söyledi sana bunu?»

«Hiç kimse. Kendi kendime düşünüp buldum.»

Rahip Ralph, gözlerini kapatarak, 'İşi burada bıraktığım için kimse bana korkak diyemez,' diye düşündü. Kıza acıyordu, ama daha fazla yardım edemezdi. Bu kadarı yeterdi.

*
**

Mary Carson yetmişikisine basacaktı. Onun için de Drog-heda'da elli yıldan beri eşi görülmemiş bir parti planlamaktaydı. Doğum günü kasımın başına geliyordu. Hava sıcak fakat yine de Gillylerin dayanabileceği gibi olacaktı.

Minnie, «Buna dikkat edin, Mrs. Smith,» diye fısıldadı. «O, kasımda doğmuş. Yani bir Akrep Burcu kadını!»

Kâhya söylendi. «Neden söz ettiğini anlayamadım, Min?»

Cat atıldı. «Bir kadın için bundan daha kötü bir burç olmaz. Onlar Şeytan'ın çocukları sayılırlar!»

«Aman Minnie, sen ve Cat iyice çıldırdınız!» Kâhya bu söz-
lere aldırış bile etmedi.

Bu arada evdekiler giderek heyecanlanmaktaydılar. Koltuğu-
ğunda oturan yaşlı örümcek, ardi arkası kesilmeyen emirler ve-
riyordu. İrlandalı iki hizmetçi gümüşleri parlatıyor, en iyi tür
Havilland porselenlerini yıkıyor, balo salonunu ve bitişiğindeki
yemek odalarını hazırlıyorlardı.

Clearylerin çocuklarıyla işçiler, çimenleri kırptılar, tarhlar-
daki otları yoldular. Bu arada yerleri de silip, dans edilebilmesi
için balo salonunun yerlerine toz kireç sürdüler. Sydney'den
Clarence O'Toole un orkestrası gelecekti. Yine oradan istiridy-
e, karides, yengeç ve istakozlar yollanacaktı. O gece yardım et-
meleri için Gilly'den de birkaç kadın tutulmuştu.

Evde böyle çalışırken Mary Carson da koltuğundan kal-
karak yazı masasının başına geçti. Bir parşömen kâğıt alarak
yazmaya başladı. Yazarken de hiç durmadı. Çünkü beş yıldan
beri yazacaklarını kafasında tasarlamıştı. Her şeyi kelimesi ke-
limesine kararlaştırmıştı. Az sonra yazısını bitirdi. Yazı bir say-
fadan biraz fazla sürmüştü. Son cümleyi de yazdıktan sonra bir
an öyle kaldı. Yazı masası büyük pencerelerden birinin yanın-
daydı. Başını çevirince çimenliğe bakabiliyordu. Dışarıdan yan-
kılanan bir kahkahayı duyarak tembelce döndü ve sonra öfkey-
le vücudu kasıldı. 'Tanrı onun da, tuttuğu şeyin de belâsını ver-
sin!' diye düşündü.

Rahip Ralph, Meggie'ye ata binmesini öğretmişti. Yoksul
kız, o zamana dek ata yan binmesini bilmiyordu. Zaten yoksul
köylü ailelerinin kızları pek ata da binmezlerdi. Ata binmek,
kentte de, köyde de zengin kızların eğlencesiydi. Meggie gibi
kızlar araba kullanırlar, hayvanları idare ederlerdi. Ama bir kızın
ata binmesi için fazla para gerekirdi.

Rahip Ralph, Gilly'den yanları lastikli çizmeler ve at panto-
lonu alıp getirmiş ve Clearylerin mutfak masasına bırakmıştı.

Paddy de okuduğu kitaptan hayretle başını kaldırıp, «Onlar nedir, Peder?» diye sormuştu.

«Meggie için at kılığı.»

Paddy, «Ne?» diye gürlemişti.

Meggie de hayretten tiz bir ses çıkarmıştı.

«Meggie için at kılığı. Açıkçasını istersen sen birinci sınıf bir budalasın, Paddy. Yeni Güney Gal'deki en büyük, en zengin çiftliğin vârisisin ve tek kızını daha ata bindirmemişsin! Miss Carmichael, Miss Hopeton ve Mrs. Anthony King gibi iyi binicilerin yanında nasıl yerini alacak o? Meggie'nin ata binmesini öğrenmesi gerek. Duyuyor musun? İşin olduğunu görüyorum ve onun için de ata binmesini Meggie'ye ben öğreteceğim. Hoşuna gitse de gitmese de umurumda değil. Bu yüzden evdeki işleri kalırsa kötü. Fakat haftada birkaç gün Fee, Meggie'siz idare eder artık.»

Paddy'nin yapamayacağı şeylerin biri de bir rahiple tartışmaktı. Böylece Meggie de ata binmesini öğrenmişti. Yıllardır bunu istemişti zaten. Hele ata binmeyi Rahip Ralph'den öğrenmek onu çok mutlu etmişti, ama bu duygusunu herkesten gizliyordu. Çünkü Rahip Ralph'a olan hayranlığı genç kızlara özgü bir sevgi halini almıştı. Hep adamı hayâl ediyor, onun tarafından öpülmenin nasıl olacağını düşünüyordu. Bundan sonra ne geldiği konusunda bir fikri yoktu. Bir rahiple ilgili hayâl kurmanın kötü olduğunu bilse bile kendisine engel olamıyordu. Düşüncelerinin bu gizli yönlerini adamdan saklayabilmekteydi.

Mary Carson, oturma odasının penceresinden bakarken, Rahip Ralph'le Meggie, büyük evin sağ tarafından, epey uzakta kalan ahırlardan çıktılar. Çiftlikte çalışan adamlar, ömürleri boyunca ahır yüzü görmemiş olan adi atlara binerlerdi. Ama Drogheda'da ahırlar vardı ve bunlardan da sadece Rahip Ralph yararlanıyordu. Mary Carson, orada rahibin binmesi için iki safkan at bulunduruyordu. Adam, Meggie'nin de atlarına binip binemeyeceğini sorunca kadın reddedememişti tabii. Kız yeğeniydi ve rahip haklıydı. Onun doğru dürüst ata binmesini öğrenmesi gerekiyordu.

Mary Carson'un şişmiş vücudundaki kemikler öfkeden sızılıyordu. Keske bu teklifi reddedebilseydi ya da onlarla ata binebilseydi. Ama ne reddedecek, ne de bir atın üstüne oturabilecek durumdaydı artık. Onların çimenlikten geçmelerini seyrederken korkunç bir hiddet duydu. Dizlerine kadar çıkan çizmeler, at pantolonu ve beyaz gömlek giymiş olan adam, bir dansör kadar zarıftı. At pantolonlu kız, daha çok, güzel bir erkek çocuğu andırıyordu. Aralarında büyük bir dostluk olduğu belliydi. Mary Carson, belki bir milyonuncu kez, neden kendisinden başka birinin bu yakın, fazla samimi ilişkiye kızmadığını düşündü. Paddy bunu fevkalâde buluyordu. Bir odun kadar duygusuz olan Fee, her zamanki gibi sesini çıkarmamaktaydı. Çocuklar da onlara ağabey gözüyle bakıyorlardı. Yoksa kendisi Ralph de Bricassart'a âşık olduğu için mi başkalarının göremediği şeyi seziyordu? Yoksa bunu hayâl mi etmişti? Otuzunu geçmiş adamla henüz tam gelişmemiş kız arasında dostluktan başka bir şey yok muydu? Fakat Ralph de Bricassart dahil, otuzbeşinde her erkek bu açmakta olan gülü farkedirdi. Ralph de Bricassart da mı? Tabii! Özellikle Ralph de Bricassart! O adamın gözlerinden bir şey kaçmazdı.

Elleri titriyordu. Kaleminden son sayfaya mürekkep damlamıştı. Eğrilmiş parmaklar gözden bir kâğıt daha çekti. Kadın, kalemli yine hokkaya batırarak ilk seferki gibi güvenle aynı sözleri yazdı. Sonra zar zor ayağa kalkarak kapıya doğru gidip, «Minnie!» diye seslendi.

Kâhya yerine çağırılmasına şaşan hizmetçinin kapıda belirdiğini görünce de emretti. «Bana hemen çiftçiyle Tom'u gönder.»

«Önce kâhyaya haber vermeyeyim mi?»

«Hayır, sana dediğimi yap kız!»

Bahçeye bakan yaşlı Tom'la çitleri onaran adam, birkaç dakika içinde geldiler. Acele ettikleri için üstlerinde iş pantolonları, fanila ve eski gömlekleri vardı. Telaşla ellerindeki şapkalarını evirip çeviriyorlardı.

Mrs. Carson, «İkiniz de yazı yazmasını biliyor musunuz?» diye sordu.

Adamlar yutkunarak başlarını salladılar.

«İyi. Şu kâğıda imzama atarken bakmanızı istiyorum. On-

dan sonra da imzâmin altına ad ve adreslerinizi yazın. Siz de imza atın.»

İki adam yine başını salladı.

«Her zamanki gibi imza atın ve adresleriniz de okunaklı olsun.»

İki adam, kadının adını yazmasını seyrettiler. Sonra Tom, yaklaşarak güç belâ adını, adresini yazdı. Çiftçi de iri harflerle 'Chas Hawkins' diye yazdı. Sydney'deki adresini de ekledi. Kadın onlara bakıyordu. İşleri bitince ikisine de onar Sterlin verdi ve ağızlarını tutmalarını emretti.

Meggie'yle rahip çoktan gözden kaybolmuşlardı. Kadın yazı masasının başına oturarak, bir kâğıt daha çekti. Yine yazmaya başladı. Ama bu kez zaman zaman durup düşünüyordu. Yazdıklarının hepsini bir zarfa koydu, sonra yapıştırıp arkasına da kırmızı balmumu bastırdı.

••

İkizlere bakacakları için evde bırakılan Hughie ve Stuart aslında memnun olmuşlardı. Mary Carson ömründe ilk defa kesenin ağzını açmış, herkese yeni elbise almıştı.

Paddy, Bob ve Jack kolalı gömlek giyip, yüksek yakalar, beyaz papyonlar takmışlardı. Üçü de beyaz yelek ve fraklıydı. Bu çok resmi bir davetti. Erkeklerin fraklı, kadınların tuvaletli olması şart koşulmuştu.

Fee'nin elbisesi mavimsi gri kreptendi ve kendisine pek yakışmıştı. Tuvaletin yakası açık, kolları uzundu ve Kraliçe Mary'nin kılıkları gibi boncuklarla işlenmişti. Yine tıpkı Kraliçe Mary gibi saçlarını kabartıp tepeye toplanmıştı. Fee, Gilly'deki bir dükkândan da ancak dikkatle inceleyenlerin sahte olduğunu anlatabilecekleri bir inci gerdanlık ve bir çift inci küpe almıştı. Elbisesinin rengine boyanmış fevkalâde bir devekuşu tüyü yelpaze kılığını tamamlıyordu.

Fee ve Paddy odalarından çıkınca çocuklar onlara bakakaldılar. Anne ve babalarının o güne dek böyle şık ve kibar olduğunu görmemişlerdi. Paddy altmışbirindeydi ve yaşı da belli oluyordu, ama bir devlet adamı kadar seçkin görünüşü vardı. Fee

ise, kırksekizinde olmasına rağmen birden on yaş gençleşmişti sanki. Kadın güzel ve canlıydı, üstelik gülümsüyordu da.

Ama hepsi de en fazla Meggie'ye baktı. Belki de Gilly'deki terzi, kendi genç kızlığını anımsamış ve öteki kızların tuvaletlerini Sydney'den ısmarlamalarına kızarak Meggie'nin elbisesine çok özenmişti. Kolsuz elbisesinin, drapeli yakası epey açıktı. Bir tür kalın şifon olan krep jorjetten yapılan tuvaletin beli hafifçe oturuyor ve kalçalarına yine aynı kumaştan kalın bir kuşakla bağlanıyordu. Bu soluk pembemsi bir griydi. O günlerde bu renge güllerin külü adı veriliyordu. Terziyle Meggie, bütün tuvalette pembe, minik güller işlemişlerdi. Hem Meggie, moda-ya uyan Gilly kızları gibi saçlarını da kısa kesmişti. Saçları düz durmayıp kıvrılıyordu, ama bu ona, uzun saçtan daha yakışmıştı.

Paddy ağzını açarak gürlmeyi düşündü, çünkü karşısındaki küçük kızı Meggie değildi. Fakat ses çıkaramadı. Frank'la uzun süre önce rahibin önünde kavga etmesi ona ders olmuştu. Hayır, onu uzun süre küçük bir kız olarak saklayamazdı. Meggie genç bir kızdı ve aynaya bakıp kendisindeki değişikliği görünce de sıkılmıştı. Zavalılığı daha fazla üzmenin ne anlamı vardı?

Adam tatlı tatlı gülümseyerek elini ona uzattı. «Oh, Meggie, pek güzelsin! Gel, senin kaval-yen olacağım. Bob ve Jack da annene kaval-yelik ederler artık.»

Kızın onyedisine girmesine bir ay vardı. Paddy ömründe ilk kez kendini yaşlı hissetti. Ama Meggie, en değerli hazinesiydi ve onun ilk partisinin zevkini hiçbir şey kaçırmamalıydı.

Ağır ağır büyük eve doğru yürüdüler. Daha davetlilerin gelmesine vakit vardı. Mary Carson'la yemek yiyecek, sonra onunla birlikte davetlileri karşılayacaklardı.

Rahip Ralph yine cüppesini giymişti. Yakasından etek ucuna dek küçük düğmelerle kapanan ve eteği hafifçe bollaşan, beline kenarları mor çizgili rahip kuşağı takılmış bu sade kılık, ona moda olan bütün erkek giysilerinden daha fazla yakışmıştı.

Mary Carson, beyaz saten, beyaz dantel ve beyaz tavuskuşu tüylerini seçmişti. Fee şaşkınlığından kayıtsızlığını unutarak ona bakakaldı. Bu gelinlere yakışacak kılık, onda çok garip du-

ruyordu. Neden bu kadın, evlenmeyi hayâl eden evde kalmış bir kız gibi giyinmişti? Hem kadın son zamanlarda çok şişmanladığı için bu kılık daha da biçimsiz duruyordu.

Ama bir şeyin farkına varmayan Paddy gidip ablasının elini tuttu ve tatlı tatlı gülümsedi. Rahip Ralph, yarı alay, yarı kayıtsızlıkla onlara bakarak, 'Paddy ne iyi bir adam,' diye düşündü.

«Aman Mary! Ne güzel olmuşsun! Tıpkı genç bir kıza dönmüşsün!»

Oysa kadının yüzü bitkindi. Kocaman burnunun iki yanından ağzının köşelerine inen çizgiler derinleşmişti. İnce dudaklarından inatçılığı okunuyordu. Buz gibi gözlerini de hiç kırpmadan Meggie'ye dikmişti. Rahip Ralph'ın güzel gözleri yeğenden halaya ve tekrar yeğene gitti.

Mary Carson, Paddy'e gülümseyerek elini onun koluna dayadı. «Beni yemeğe sen götürebilirsin, Padric. Rahip de Bricasart da Fiona'ya eşlik eder. Çocuklar da Meghann'ı aralarına alırlar.» Omzunun üstünden Meggie'ye baktı. «Bu gece dans edecek misin, Meghann?»

Paddy bir babalık görevini daha unutmuş olduğunu anımsayarak hemen atıldı. «O, daha çok genç Mary. Onyedisine bile girmedir.»

Mary Carson, «Yazık,» diye mırıldandı.

Fevkalâde, eşsiz güzel bir partiydi. Daha doğrusu davetliler bu sözleri söylüyorlardı. Royal O'Mara, karısı, oğlu ve kızıyla iki yüz mil uzaktaki malikânesi İnishmurray'den gelmişti. Gilly'dekiler bir kriket maçı görmek için bile iki yüz mili düşünmeden aşarlardı. Hele bir partiye gitmek için bu pek kısa bir mesafe sayılırdı. Yine büyük çiftlik sahibi Duncan Gordon, Martin King, eşi, oğlu Anthony ve gelini de oradaydı. Martin King, Gilly'nin en eski ailesindendi. Horry Hopeton ve sosyeteyi oluşturan herkes oradaydı. Salonda toplaşanlardan bazıları İngiliz Lordlarını küçümseyecek denli zengindiler. Gilly'nin en büyük çiftliği olan Drogheda ise, Avrupa'daki birkaç prensliğin toplam topraklarından daha büyüktü. Çiftler, Sydney'den gelen orkestranın çaldığı valsere uyarak dönüyor ve sonra çocukların çarliston oynamasını seyretmek için pistten çekiliyorlardı. İstakoz, soğutul-

muş çiğ ıstırdıye yiyip, on beş yıllık şampanya ve on iki yıllık viski içiyorlardı.

Hem o gece bütün masrafları Mary Carson karşılamaktaydı. Kadın, bu kadar parayı rahatlıkla harcayabilirdi. Onun, İngiltere Kralını alıp satabileceğine dair söylentiler dolaşırdı. Kadın, çelikten, çinkodan, bakırdan, altından ve daha türlü şeyden para kazanmaktaydı. Drogheda uzun yıllar önce onun ana gelir kaynağı olmaktan çıkmıştı. Kadın için burası kazançlı bir eğlence sayılabilirdi.

Rahip Ralph, yemekte Meggie'yle hiç konuşmadı. Gece olunca da bilerek, ona aldırış etmedi. Alman Meggie, adam her salona girişinde dikkatle bakıyordu. Rahip de bunun farkındaydı ve kızın yanına gidip onunla Miss Carmichael, Miss Gordon ya da Miss O'Mara'dan daha fazla ilgilenmesinin dedikoduya yol açacağını söylemek istiyordu. Meggie gibi o da dans etmiyordu. Pek çok kimse Meggie gibi ona bakmaktaydı. Salondaki en güzel iki insan da onlardı zaten.

Rahip Ralph bir bakıma kızın kısa saçından, güzel elbisesinden, güllerin külü rengi ipek ayakkabılarından nefret etmişti. Beş santim topuklu ayakkabılar sayesinde daha da boylu duruyordu kız. Zaten epey gelişmiş, vücudu da biçimlenmişti. Ama öte yandan Meggie'in yanında öbür kızların sönük kalmasından da gurur duyuyordu. Miss Carmichael'in soylu bir profili vardı, ama saçları kızılımsı altın değildi. Miss King'in sarı bukleleri eşsizdi fakat vücudu Meggie'ninki gibi güzel değildi. Miss Mac-kail'in vücudu fevkalâdeydi, ancak yüzü bir atınıkini andırıyordu. Bununla birlikte adam hayâl kırıklığına uğramış ve acı duymuştu. Zamanı geriye çevirmek isterdi. Meggie'nin büyümesini arzu etmiyordu. Kendi hazinesi olarak gördüğü küçük kıızı istemekteydi.

Vakit ilerledikçe içilen içki, şampanya ve viskiden, rom ve biraya döndü. Davetlilerin asıl zevk aldıkları bunlardı. Danslar da daha coşkunlaşmıştı. Paddy ve Fee hâlâ oradaydılar. Fakat Bob, Jack ve Meggie tam geceyarısı ayrılmışlardı. Fee ve Paddy bunun farkına bile varmamışlardı. Onlar gecenin tadını çıkarıyorlardı. Çocukları dans bilmiyordu, ama onlar dans edebiliyorlardı. Genellikle de birlikte dans etmekteydiler. Rahip Ralph, onların birbirlerine çok uyduklarını düşündü. Adam onları yan-

larında hiç olmazsa bir çocuk olmadan gördüğünü anımsamıyordu. Paddy neşeli ve eğlenceliydi. Fakat Fee o gece gerçekten pırıl pırıl parlıyordu. Kocasını bir çiftlik sahibinin karısını dansa kaldırıncaya hevesli kavalierler hemen Fee'nin etrafını alıverdiler.

Bununla birlikte Rahip Ralph, Fee ve Paddy'yi seyredecek pek vakit bulamadı. Meggie salondan çıkar çıkmaz, kendini on yaş daha genç hisseden adam birden canlandı. Fevkalâde dans ederek Miss Hopeton, Miss Mackail, Miss Gordon ve Miss O'Mara'yı ve Miss Carmichael'i şaşırttı. O sırada herkes iyice gevşemiş ve çevresindekilere dostluk duymaya başlamıştı. Onun için kimse rahibi ayıplamadı. Hatta onun iyiliğine hayran oldular. Çünkü adam en çirkin kızları bile dansa kaldırmıştı. Kimse kızının Rahip de Bricassart'la dans etme fırsatını bulmadığını söyleyemezdi. Bu özel bir parti olmasaydı, rahip dans pistine adım atmazdı tabii. Ama böyle hoş bir adamın bir kez olsun gerçekten neşelendiğini görmek çok zevkliydi.

Mary Carson gece üçte ayağa kalkarak esnedi. «Hayır, siz eğlenmeye devam edin! Yorgunsam gider yatarım. Zaten bunu yapacağım. Ama bol yiyecek ve içecek var. Orkestra da dans etmek isteyenler olduğu sürece çalmak için tutuldu. Biraz gü-rültü sayesinde daha çabuk uyurum. Peder, lütfen merdivenden çıkmama yardım eder misiniz?»

Fakat salondan çıkınca merdivene gidecek yerde, rahibi oturma odasına götürdü kadın. Kilitlenmiş olan kapıyı açması için anahtarı verdi. Sonra önden içeriye girdi.

Rahip, «Güzel bir partiydi, Mary,» dedi.

«Son partim.»

«Bunu söyleme, şekerim.»

«Neden? Yaşamaktan bıktım, Ralph. Onun için duracağım artık.» Sert gözleri alaylıydı. «Benden kuşkulaniyor musun? Yetmiş yıldan beri her istediğimi yaptım. Ölüm gideceğim zamanı kendisi seçeceğini sanıyorsa yanılıyor. Ben seçtiğim zaman öleceğim. Hem bu intihar da olmayacak. Bizi yaşatan irademizdir, Ralph. Eğer istersek durmamız zor değildir. Durmayı istiyorum. Bu kadar basit işte.»

Ralph da yorulmuştu. Yaşamaktan değil, iklimden, ortak yönleri olan dostlar bulamamaktan, kendisinden bıkmıştı. De-

ğerli bir lambanın yakut rengi camlarından süzölen ışık, Mary Carson'un yüzüne şeytanca bir ifade veriyordu. Rahibin ayakları ve sırtı ağrıyordu. Son dansları bildiğini düşünerek gururlanırdı hep, ama uzun süreden beri bu kadar dans etmemişti. Otuz yaş yasına gelmişti ve hâlâ taşrada bir rahipti. Kilisede bir güç olamazdı artık. Daha başlamadan bitmişti. Ah gençlik hayalleri! Gençliğin taşkınlığı yüzünden söylenen sözler... Gençlik öfkesi! O sınavı geçecek gücü olmamıştı. Fakat bir daha aynı hatayı asla yapmazdı... Asla... asla!..

Rahatsız olarak kıınıldandı ve içini çekti. Bunun ne yararı vardı? Bir daha eline aynı fırsat geçmeyecekti ki! Artık gerçekleri görmesinin, umutlanmaktan, düş kurmaktan vazgeçmesinin zamanı gelmişti.

«Ralph bilmem hatırlıyor musun? Seni kendi silahınla yeneceğimi söylemişim.»

Kadının yaşlı, kuru sesi yorgunluk yüzünden daldığı hayâlden kurtardı onu. Mary Carson'a bakarak gülümsedi.

«Sevgili Mary, söylediğin hiçbir şeyi unutmam. Bu son yedi yıl sen olmasaydın ne yapardım bilmem? Zeki sözlerin, sivri dilin ve ileriye görüşün...»

«Genç olsaydım seni başka türlü yakalardım, Ralph. Otuz yaş gençleşebilmek için neler vermezdim. Şeytan gelip tekrar genç olmama karşılık ruhumu isteseydi, hiç düşünmeden sattardım. Hem budala, yaşlı Faust gibi bundan pişman da olmazdım. Ama Şeytan yok. Bildiğin gibi ne Tanrı'ya, ne Şeytan'a inanıyorum. Onların varlıklarını kanıtlayan en küçük belirtiyi bile görmedim. Sen gördün mü?»

«Hayır, ama inanç sadece kanıta dayanmaz, Mary. İmana dayanır. İman da Kilise'nin temelidir. İnsanda bu inanç doğar. Benim için bunun sürekli bir savaş olduğunu itiraf ediyorum, fakat vazgeçmiyorum da.»

«Seni mahvetmeyi isterdim.»

Erkeğin mavi gözleri neşeyle parıldadı. «Ah, sevgili Mary, bunu biliyorum.»

Adam benliğini kaplayan korkutucu şefkati yenmek için uğraşıyordu. «Nedenini biliyorum Mary ve üzüldüğüme de inan.»

«Annen dışında seni kaç kadın sevdi?»

«Acaba annem beni hiç sevdi mi? Bilmiyorum, ama bunun-

da benden nefret etti. Öteki kadınlara gelince... Sanırım yalnız Meggie... Fakat o, küçük bir kız. Yüzlerce kadının beni istediğini söylemem bir abartma olmaz, ama beni sevmeleri? Bundan kuş-kum var işte.»

Kadın acınacak bir tavırla, «Seni sevdim,» diye mırıldandı.

«Hayır, sevmedin. Yaşlılığın yüzünden seni sinirlendirdim. Bana baktıkça yaşın yüzünden olamayacak şeyleri anımsıyorsun.»

«Yanılıyorsun. Seni sevdim. Hem de nasıl! Yaşlı olduğum için sevmeyeceğimi mi sanıyorsun? Sana bir şey söylememe izin ver, Ralph de Bricassart. Bu berbat vücudun içinde hâlâ gencim... Hâlâ hissediyor, hâlâ istiyor, hâlâ hayâl kuruyor, hâlâ beni sınırlandıran bu bedene kızıyorum. Kinci Tanrı'mız bizi yaşlandırmakla en büyük öcü alır. Neden kafalarımızı da aynı şekilde yaşlandırmaz sanki?» Arkasına yaslanarak gözlerini kapattı. «Ben cehenneme gideceğim tabii. Fakat bunu yapmadan Tanrı'ya ne denli kötü ve kıskanç olduğunu da söyleyeceğim.»

«Çok uzun süre dul kalmışsın, Mary. Tanrı sana seçme özgürlüğünü vermiş. İsteseydin yeniden evlenebilirdin. Sen tekrar evlenmemeyi seçmiş, dolayısıyla da sonunda dayanılmazacak kadar yalnız kalmışsın. Suç Tanrı'da değil, sende.»

Kadın bir an bir şey söylemedi. Koltuğun kenarlarını elleriyle sıkıyordu. Sonra ellerini gevşeterek gözlerini açtı. Lambanın ışığında gözleri parladı. Ama bunun nedeni yaşlar değil, daha sert bir şeydi. Adam soluğunu tuttu. O anda korkmuştu. Kadının tıpkı bir örümceğe benziyordu.

«Ralph, yazı masamın üstünde bir zarf var. Lütfen onu bana getirir misin?»

Rahip korkarak kalkıp masaya giderek zarfı aldı ve merakla baktı. Üstünde yazı yoktu. Ama arkası kırmızı balmumuyla kapatılmıştı. Mumun üstünde de kadının mühürü vardı. Mektubu kadına götürdü, fakat Mary zarfı almadan adama oturmasını işaret etti.

«Bu senin,» diyerek kıkır kıkır güldü. «Kaderin buna bağlı. Ralph. Uzun süren savaşımızda bu son saldırım. Ne olacağını görmek için burada olamayacağıma üzülüyorum. Bu zarfın içinde senin yaşamının ve ruhunun kaderi var. Seni kaybedip Meg-

gi'ye vermek zorundayım, ama onun da seni elde edememesini sağladım.»

«Neden Meggie'den bu denli nefret ediyorsun?»

«Sana bir kez daha söyledim. Çünkü onu seviyorsun?»

«Sandığın şekilde değil! O, benim hiçbir zaman olamayacak çocuğum. Yaşamının neşesi. Meggie sadece bir fikir Mary.»

Ama yaşlı kadın alay etti. «Değerli Meggie'inden söz etmek istemiyorum! Bir daha seni görmeyeceğim. Onun için o kızdan söz ederek vaktimi ziyan etmek niyetinde değilim. Cese-dimi gözlerinle görene dek, o mektubu açmayacağına yemin et. Ama beni gömmeden önce o mektubu açıp okuyacaksın. Yemin et!»

«Yemine gerek yok, Mary. Dediğini yapacağım.»

«Yemin et yoksa mektubu geri alırım.

Ralph omuz silkti. «Pekâlâ. Bir rahip olarak mektubu senin ölünü görene dek açmayacağıma yemin ediyorum. Sen gömülmeden zarfı açacağım.»

«İyi, iyi!»

«Mary, lütfen endişelenme. Seninkisi sadece boş bir kuruntu. Sabah buna güleceksin.»

«Sabahı görmeyeceğim. Bu gece öleceğim. Seni tekrar görme zevkini bekleyecek kadar zayıf değilim. Ben artık yatmaya gidiyorum. Beni lütfen merdivenin sahanlığına kadar çıkarır mısın?»

Rahip ona inanmamıştı, fakat tartışmanın bir anlamı da yoktu. Kadın oyalanacak havada değildi. Ancak Tanrı insanın ne zaman öleceğine karar verirdi. Ya da insan kendi canını alırdı. Ama Mary bunu yapmayacağını söylemişti. Onun için kesik kesik soluyan kadının merdiveni çıkmasına yardım etti. Yukarıda onun ellerini avuçlarına alarak öpmek için eğildi.

Kadın, ellerini çekti. «Hayır, bu gece olmaz. Dudaklarımdan! Seni ki sevgiliymisiz gibi beni dudaklarımdan öp, Ralph!»

Sonra parti için yakılan dört yüz mum takılı avizenin ışığında adamın yüzündeki tiksintiyi gördü. O anda ölmeyi istedi.

«Mary, ben rahibim! Bunu yapamam!»

Kadın tiz ve uğursuz bir sesle güldü. «Oh, Ralph, ne kadar sahtesin. Sahte erkek, sahte rahip! Düşünüyorum da bir kez benimle sevişmeyi teklif etme küstahlığında bulunmuştun! Red-

dedeçeğimden o kadar emin miydin? Keşke reddetmeseydim! O geceye geri dönüp, senin bu işten nasıl kurtulacağını görmek için ruhumu verirdim! **Sahtekâr... Sahtekâr... Sahtekâr!** Sen böylesin, Ralph! İktidarsız, işe yaramaz, bir sahtekârsın! Onu uyandıramadığından da emin. Bunu hiç başarabildin mi, Rahip de Bricassart? **Sahtekâr!»**

Şafak sökmesine henüz vakit vardı. Karanlık yoğun ve sıcaaktı. Eğlence çığrından çıkmış, gürültüler büsbütün artmıştı. Rahip Ralph, kusanların ve âşıkların civarına uğramadan sessiz sedasız çimenlikten geçti. Kafasındaki azap yüzünden nereye gittiğini bilmiyor ve buna aldırmiyordu. Sadece o güzel gecede ölüm ağını ördüğünden emin olduğu korkunç, yaşlı örümcekten uzaklaşmak isteğindeydi. Hafif, ılık rüzgâr, güllerin kokusunu getiriyordu.

Çimenliği geçince, durarak Tanrı'yı arar gibi gökyüzüne baktı. Evet, orada bir yerde, göz kırpan ışıkların arasında olmalıydı Tanrı. İnsan yıldızlarla dolu gökyüzünü görünce, sensuzluğa ve Tanrı'ya inanırdı.

'Mry haklı tabii,' diye düşündü. 'Ben sahtekârim. Ne bir rahibim, ne de erkek. Sadece her ikisini de bilmeyi isteyen biriyim! Erkek olmak, rahip olamamak demektir. Neden o kadının ağına dolandım? Zehiri güçlü, belki sandığımdan daha da güçlü. Mektupta ne var? Mary'den beni böyle avlaması beklenirdi zaten. Acaba ne kadarını biliyor ve ne kadarını tahmin ediyor? Sadece işe yaramamam ve yalnızlığımı mı? Kuşkularım ve acılarımı mı? Sürekli azap. Fakat sen yanıldın Mary, iktidarım var. Sadece bunu istemiyorum. Yıllarla uğraşıp cinsel arzunun kontrol edilebileceğini, bunun ortadan kaldırılabileceğini kendime kanıtladım. Çünkü iktidar erkeklerde olur. Oysa ben rahibim.'

Biri mezarlıkta ağlıyordu. Meggie'ydi o tabii. Kimse böyle bir yeri düşünemezdi. Rahip cüppesinin eteklerini toplayarak, dövme demir parmaklığın üstünden atladı. O gece Meggie'nin karşısına çıkması gerektiğini hissediyordu. Yaşamındaki kadınlardan biriyle yüzleştigiine göre, öbürüyle de uğraşması şarttı. O alaycı kayıtsızlığına kavuşuyordu yine. Yaşlı örümcek bunu ortadan kaldıramazdı.

Çiğle ıslanmış otlara, kızın yanına oturarak, «Sevgili Meggie, ağlama,» dedi. «Doğru dürüst bir mendilin olmadığından

eminim. Kadınlarda büyük bir mendil olmaz. Benim mendilimi al ve iyi bir kız gibi gözlerini kurula.»

Meggie mendilini alarak denileni yaptı.

«Güzel tuvaletini bile değiştirmemişsin. Gece yarısından beri burada mı oturuyorsun?»

«Evet.»

«Ne var, Meggie?»

«Bu gece benimle konuşmadınız!»

«Ah, böyle olacağı aklıma gelmişti! Haydi Meggie, bana bak!»

Doğuda gökyüzünde hafif bir pırıltı belirmişti. Drogheda'nın horozları şafağın geldiğini haber veriyorlardı. Adam o hafif ışıktaki gözyaşlarının bile gözlerin güzelliğini etkilemediğini gördü.

«Meggie, sen partideki en güzel kızdın. Drogheda'ya da çok sık geldiğim biliniyor. Ben rahibim ve onun için de kuşku-
ların ötesinde olmalıyım. Ne yazık ki insanların kafaları pek temiz değil. Hem genç bir rahibim ve pek de çirkin sayılmam.»
Durup 'Mary Carson, kendimi beğenmezmiş gibi konuşmamı dursaydı kimbilir ne derdi?' diye düşünerek sessizce güldü.
«Sana azıcık bir ilgi gösterseydim durum hemen Gilly'e yayılırdı. Ne demek istediğimi anlıyor musun?»

Kız başını salladı. Hafif ışıktaki bukleleri parlıyordu.

«Sen dünyada olanları bilemeyecek kadar küçüksün. Ama öğrenmen gerek. Her şeyi sana öğretmek de bana düşüyor, değil mi? Yani insanlar seninle bir rahip gibi değil, bir erkek olarak ilgilendiğimi söylerlerdi.»

«Peder!»

«Ne korkunç, değil mi?» Adam gülümsedi. «Ama böyle söyleyeceklerinden emin olabilirsin. Meggie, sen artık küçük bir kız değilsin. Genç bir hanımsın. Fakat bana olan sevgini gizlemesini de öğrenemedin henüz. Onun için o kadar insan bakarken seninle konuşmak istemedim. Bana bakışından yanlış sonuç çıkarabilirlerdi.»

Meggie onu garip garip süzüyordu. Sonra birden başını çevirdi. «Evet, anlıyorum. Bunu anlamamakla budalalık ettim.»

«Artık eve gitmen yerinde olur sanırım. Herkes uyumuştur

tabii... Ama biri uyanırsa başın derde girer. Kendi ailene bile benimle olduğunu söyleyemezsin, Meggie.»

Kız ayağa kalkarak onu süzdü. «Gidiyorum, Peder. Keşke sizi daha iyi tanısalardı. O zaman hakkınızda böyle şeyler düşünmezlerdi. İçinizde böyle şeyler yok. Öyle değil mi?»

Bu sözler bir neden yüzünden onu Mary Carson'un iğneli laflarından çok daha fazla sarstı. «Hayır, Meggie haklısın. İçimde böyle bir şey yok.» Ayağa fırlayarak acı acı gülümsedi. 'Keşke içimde olsaydı' desem tuhaf mı karşılardın?» Elini başına götürdü. «Hayır, bunu hiç istemiyorum! Evine git Meggie, evine git!»

Kızın yüzü üzgündü. «İyi geceler, Peder.»

Ralph eğilip onun ellerini tutarak öptü. «İyi geceler, sevgili Meggie.»

Kızın, mezarlıkların arasından geçip, parmaklığın üstünden atlayarak uzaklaşmasını seyretti. Gonca işlemeli tuvaletle Meggie kadınımsı ve biraz da gerçekten uzak gibiydi. Güllerin külleri. Rahip, mermer meleklerle, «Ne kadar da uygun,» dedi.

**

Öğleden sonra geç vakit biri omzuna dokundu. Rahip kendinde gözlerini açacak gücü bulamayarak bu eli tutup yanağına dayamaya çalıştı ve, «Meggie,» diye mırıldandı.

«Peder, peder, lütfen uyanın!»

Kâhya Mrs. Smith'in telaşlı sesini duyan Ralph birden kendine geldi. «Ne var, Mrs. Smith?»

«Mrs. Carson... Mrs. Carson, öldü, Peder.»

Saate bakınca akşam üzeri altı olduğunu anladı. Günün korkunç sıcaklığı yüzünden pijamasını sersem sersem çıkararak rahip kılığını giydi. Boynuna dar bir mor şal doladı. Takdis yağı, kutsal su, büyük gümüş haçıyla, abanoz tesbihini aldı. Mrs. Smith'in yanılıp yanılmadığını bir an bile düşünmemişti. Örumceğin öldüğünü anlamıştı. Yoksa kadın bir şey mi almıştı? Kadın intihar etmişse onu kutsaması mümkün müydü? Ama bunu yapmak zorundaydı. Reddederse o zaman türlü tatsızlık çıkar ve otopsi yapmaya da kalkarlardı. Ancak kutsal şeyleri Mary Carson'un cesedine sürmek ona pis geliyordu.

Kadın ölmüştü. Hem de yatak odasına çekildikten birkaç dakika sonra öldüğü anlaşıyordu. Yani aradan on beş saat geçmişti. Pencere sıkıca kapalıydı. Odada teninin genç kalması için daima koydurttuğu su dolu kaplar vardı. Garip bir ses dikkati çekiyordu. Rahip bir an şaşaladıktan sonra duyduğu sesin sineklerin vızıltısı olduğunu anladı. Kadının üstüne üşüşmüş sayısız sinek, onunla karnını doyuruyor ve yine onun üstüne yumurtluyordu.

Yüzü bembeyaz olan Rahip, «Tanrı aşkına pencereleri aç, Mrs. Smith.» diyebildi.

Ceset sertleştikten sonra vakit geçince yine yumuşamıştı. Açık gözlerine sinekler doluyordu. İnce dudakları mosmordu ve her tarafında sinekler vardı. Latince duaları söyleyerek cesedi kutsarken, kâhya kadına sinekleri kovdurması gerekti. Bu ne komedi idi! Hem nasıl kokuyordu! Kokusu bir at leşininkinden daha feciydi. Yaşadığı zamanda olduğu gibi ölümünde de ona dokunmak rahibi tiksindirdi. Özellikle sineklerin pislediği dudaklar iğrençti.

Sonunda görevini tamamladı. Doğrularak, «Hemen Mr. Cleary'e git Mrs. Smith.» dedi. «Ona söyle, oğulları çabucak bir tabut hazırlasınlar. Gilly'den tabut getirmecek vakit yok. Ceset gözlerimizin önünde çürüyor. Aman Tanrım, midem bulanıyor! Ben banyo yapacağım. Üstümdekileri de kapının dışında bırakacağım. Onları hemen yak. Üstlerine sinen kokuyu hiçbir zaman çıkaramam!»

Rahip Ralph, odasına dönünce at pantolonuyla beyaz gömlek giydi. Yanına iki cüppe almayı akıl edememişti. O sırada mektubu ve yeminini anımsadı. Saat yediyi vurdu. Hizmetçiler parti verilen salonu temizliyor ve ertesi günkü cenaze töreni için hazırlıyorlardı. O gece Gilly'ye gidip bir cüppeyle cenaze ayini için gerekli kılığı almalıydı. Evden uzakça bir yere gideceği zaman küçük, siyah cantasına gerekli şeyleri koyardı. Doğum, ölüm, takdis için gerekli kutsal şeyleri yanına alırdı. Ama o, İrlandalıydı ve bir cenaze ayini için siyah yas kılığını taşımak kadere kafa tutmak sayılırdı. Uzaktan Paddy'nin sesi yankılandı. Ama o anda Paddy'le konuşacak halde değildi. Mrs. Smith'in gerekeni yapacağını biliyordu.

Pencerenin önüne oturarak çantasından Mary Carson'un

mektubunu çıkarıp elinde tuttu. Kadın gömülmeden önce mektubunu okuması için ısrar etmişti. İçinden bir ses bunu hemen açmasını söylüyordu. O gece Paddy ve Meggie'yi gördükten sonra değil, şimdi okumasını tekrarlıyordu o ses.

Zarftan dört sayfa kâğıt çıktı. Bunlara bakınca alttaki ikisinin vasiyetname olduğunu anladı. Aşağıdaki mektubu okumaya başladı.

«Sevgili Ralph,

Zarftaki ikinci belgenin vasiyetnamem olduğunu gördün. Aslında Gilly'de Harry Gough'un bürosunda imzelayıp mühürlediğim bir vasiyetnamem var. Mektuba eklediğim çok daha sonra hazırladığım bir vasiyetnamedir. Dolayısıyla de bu Harry'deki vasiyetnameyi geçersiz kılmaktadır.

Bunu Harry hazırlamadı, ama yine de tam anlamıyla yasalara uygun. Malımı, mülkümü dağıtma konusunda fikrimi değiştirdiğime göre, yeni vasiyetnameyi de neden Harry'e yaptırmadığımı düşüneceksin herhalde. Bunun nedeni basit, sevgili Ralph. Bu vasiyetnamemin varlığını sen ve benden başkasının bilmesini istemedim. Bu bir tek kopye ve onu da sana verdim. Bu durumu hiç kimse bilmiyor. Bu da planımın çok önemli bir bölümü.

Elimde Şeytan'a özgü bir güç bulunması ve bununla sevdiğimi baştan çıkarmaya çalışmam ne kadar zevkli. Düseceğin bunalımları hayâl etmek son yıllarımı zevkle geçirmiemi sağladı. Ölüme yaklaştıkça daha da eğlenmekteyim. Bu vasiyetnameyi okuyunca ne demek istediğimi daha iyi anlayacaksın. Ben cehennemde yanarken, sen dünyada olacaksın. Fakat Tanrı'nın yaratabileceği en korkunç cehennemden daha kızgınında yanacaksın. Oh Ralph, sana fevkalâde bir oyun oynadım. Belki baska bir şey yapmasını bilemedim. Fakat sevdiklerime nasıl azar ceptirileceğini daima bildim. Hem ölen sevgili eşim Michael'den daha zevkli bir rakiptin.

Seni ilk tanıdığımda Drogheda'yı ve paramı istiyordun. Öyle değil mi, Ralph? Böylece hakkın olan mesleğe dönme olanağını elde edecektin. Fakat sonra Meggie geldi ve böylece beni kandırmaya çalışmaktan vazgeçtin. Artık Meggie'yi görebilmek için Drogheda'ya gelip, bana uğruyordun. Aslında servetimi kesin olarak bilseydin böyle birden değişebilir miydin acaba? Bu ko-

nuda bir fikrin yok. Ralph. Karar vermen gerekince gerekli bilgiye sahip olman için açıklayayım: Birkaç yüz bin eksik ya da fazla, servetim on üç milyon Sterlin tutmaktadır.

Vasiyetnamemi oku, Ralph. Ondan sonra da bununla ne yapacağına karar ver. Bunu uygulaması için Harry Gough'a mı vereceksin, yoksa yakıp kimseye bundan söz etmeyecek misin? İşte bu konuda karar vermen gerekiyor. Bu arada Paddy'nin gelmesinden sonra yaptığım vasiyetname Harry'de. Bununla her şeyi kardeşime bıraktım. Onun için kayıp ve kazancın ne olacağını biliyorsun.

Ralph, seni öyle seviyorum ki! Beni istemediğin için seni öldürebiliydim. Ama bu çok daha etkili bir intikam. Ben soylu biri değilim. Seni seviyor fakat azapla haykırmamı da istiyorum. Çünkü alacağın kararın ne olacağını biliyorum. Onun için vasiyetnameyi oku, benim güzel, hırslı rahibim! Oku ve kaderini çiz.»

Mektupta imza yoktu. Ralph, terlerin ensesinden sırtına aktığını hissediyordu. O anda kâğıtları yakmayı ve vasiyetnameyi hiç okumamayı istiyordu. Fakat şişko, yaşlı örümcek avını iyi tanımişti. Dayanamayacak kadar merak ettiği için, bunu okuyacaktı. 'Tanrım! Kadının böyle öç alması için ona ne yaptım?' diye düşündü. 'Neden kadınlar bana bu kadar azap veriyor? Neden ufak tefek, eğri büğrü, çirkin biri olmadım? Öyle olsaydım mutluluğa kavuşurdum belki.'

İki sayfayı dolduran yazılar, kadının ruhu kadar kötü ve haindi.

«Ben, Mary Elizabeth Carson, aklım başımda ve sağlığım yerinde olarak sen vasiyetnamemi hazırladım. Böylece tarafımdan hazırlanmış olan, bundan önceki vasiyetnamele: hükümsüzdür.

Özel birkaç kişiye bırakılan paralar dışında her şeyim Kutsal Roma Katolik Kilisesi'ne kalacaktır. Ancak bu da bazı koşullara bağlıdır.

Bir : Bundan böyle 'Kilise' diye sözü geçecek olan Kutsal Roma Katolik Kilisesi, rahibi Ralph de Bricassart'a ne kadar saygı ve sevgi duyduğumu bilmektedir. Sırf onun iyiliği, ruhani

yol göstermesi ve devamlı desteği yüzünden mirasımı Kilise'ye bırakmaktayım.

İki : Kilise, adı geçen Ralph de Bricassart'ın değer ve yeteneklerini anladığı sürece bu mirastan yararlanabilecektir.

Üç : Sözü geçen Rahip de Bricassart, menkul, gayri menkul ve paralarımın yönetimiyle sorumlu olacak, terekemi bildiği gibi idare edecektir. Kendisi, ölmeden yerine birini seçecektir. Bu kimse, Kilise'den olmayabilir.

Dört : Drogheda'daki çiftlik hiçbir zaman satılmayacak ve bölünmeyecektir.

Beş : Kardeşim Padraic Cleary, Drogheda'nın yöneticisi olarak kalacak ve kendisine evimde oturma hakkı tanınacaktır. Ona, Rahip de Bricassart'ın uygun göreceği bir aylık verilecektir.

Altı : Kardeşim Padraic Cleary, ölünce dul eşi ve çocuklarının Drogheda'da kalmalarına izin verilecektir. Kardeşimin yerine Frank dışında sırayla oğulları Robert, John, Hugh, Stuart, James ve Patrick geçecektir.

Yedi : Patrick'in ya da kardeşimin son kalan oğlunun ölümü üzerine aynı haklar Padraic Cleary'nin torunlarına verilecektir.

Özel Koşullar :

Padraic Cleary'e Drogheda çiftliğindeki evlerimin eşyalarını bırakıyorum.

Kâhyam Mrs. Eunice Smith'e beş bin Sterlin bırakıyorum. Kendisi istediği sürece iyi bir aylıkla işinde kalabilir. İşten ayrılınca da kendisine beş bin Sterlin verilecektir.

Minerva O'Brien ve Catherine Donelly de istedikleri sürece dolgun aylıkla işlerine devam edeceklerdir. Onlara biner Sterlin bırakıyorum. İşten ayrılınca da onlara biner Sterlin verilecektir.

Rahip Ralph de Bricassart'a yaşadığı sürece özel ihtiyaçları için her yıl on bin Sterlin verilecektir.»

♦♦

Vasiyetname imzalanmış ve gereken şekilde tanıklar tarafından da onaylanmıştı.

Rahip, «Bravo,» dedi. «Beni yendiğini itiraf ediyorum, Mary. Bu eşsiz bir darbe. Budala olan sen değil, benmişim.»

Gözyaşlarından yazıları göremiyordu. Islanmaması için kâğıtları yüzünden uzaklaştırdı. **On üç milyon Sterlin. On üç milyon Sterlin!** Gerçekten de Meggie gelmeden, kadının servetini elde etmeyi düşünmüştü. Fakat kız gelince, onu mirasından yoksun bırakamayacağını anlayarak bu planından vazgeçmişti. Ama o sırada yaşlı örümceğin servetinin miktarını bilseydi ne olurdu? Kaçının servetinin bunun onda biri olduğunu bile sanmamıştı. **On üç milyon Sterlin!**

Paddy ve ailesi, yedi yıldır baş kâhyanın evinde oturuyor ve Mary Carson için çalışıp canlarını çıkarıyorlardı. Buna karşılık kadın onlara pek az aylık vermişti. Üstelik Rahip Ralph, Paddy'nin hiç yakındığını da duymamıştı. Herhalde ablası ölünce işçi aylığına kâhyalık yapmasının karşılığını bol bol alacağını ummuştu. Adam, Drogheda'yı da kendisininmiş gibi sevmişti. Bunun kendisinin olacağını ummakta da hakkı vardı.

Rahip Ralph, «Bravo, Mary,» diye yineledi. Çocukluğundan beri ilk kez ağlıyordu. Gözyaşları ellerine damlıyor, fakat kâğıtları ıslatmıyordu.

On üç milyon sayesinde Kardinal de Bricassart olma imkânını elde edebilirdi. Buna karşılık Paddy, karısı, oğulları ve Meggie'yi harcayacaktı. Mary şeytanca onun içini okumuştü! Eğer Paddy'den her şeyi alsaydı o zaman rahip bunu kabul edemezdi. Hemen mutfağa gidip vasiyetnameyi düşünmeden ocağa atardı. Fakat kadın, Paddy'nin parasızlık çekmemesini sağlıyordu. Hem adam, ablasının ölümüyle Drogheda'da daha rahat edecekti. Ayrıca Drogheda'yı tümüyle ondan alamayacaklardı. Evet, inanılmaz on üç milyonluk servetin sahibi olamayacaktı. Ama rahat bir yaşam sürecekti ve saygı görecekti. Meggie de aç kalmayacaktı. Ancak Miss Carmichael ve ötekiler gibi yüksek sosyeteden bir genç kız olamazdı. Ona iyi davranacaklardı, fakat asla kendilerinden üstün görmeyeceklerdi.

On üç milyon sayesinde Gillanbone'dan çıkabilir. Kilise Yönetimi'ndeki yerini alır, kendisiyle aynı durumdakilerle üstün olanların dostluklarını da kazanırdı. Mary Carson birden Papa'nın dikkatini Gillanbone'a çekmişti. Bu olayın etkisi Vatikan'da da görüldü. Kilise zengin olmakla birlikte, on üç milyon da, on

üç milyondur. Kilise bile buna kayıtsız kalamazdı. Mary Carson'un da yazdığı gibi, bu parayı Kilise'ye sağlayan kendisiydi. Paddy'nin bu vasiyetnameye itiraz etmeyeceğini biliyordu. Evet, Paddy çok kızacaktı kuşkusuz ve kendisini bir daha görmek istemeyecekti. Ama bu öfke yüzünden mahkemeye başvurmayacaktı.

Karar vermesi gerekiyor muydu? Daha vasiyetnameyi okur okumaz ne yapacağını anlamamış mıydı? Gözyaşları dindi. Rahip Ralph ayağa kalkarak kapıya gitti. Gilly'den bir cüppeyle tören kılığını almalıydı. Ama önce tekrar Mary Carson'a bakmak istiyordu.

Pencereler açık olmasına rağmen içerinin kokusu dayanılacak gibi değildi. Sakin adımlarla yatağa yaklaştı. Sineklerin yüze bırakmış olduğu yumurtalardan kurtlar çıkıyordu. Cesedin içindeki gazlar, bedenin şişip yeşilimsi bir renk almasına neden olmuştu. 'Aman Tanrım!' diye düşündü. 'İğrenç, yaşlı örümcek. Sen kazandın. Fakat Meggie'mi yenemezsin. Hiçbir zaman senin olmayan şeyi de ondan alamazsın. Belki cehennemde senin yanın sıra yanarım. Fakat senin için özellikle düzenlenen Cehennemini biliyorum. İkimiz sonsuza dek çürürken, sana olan kayıtsızlığımı göreceksin daiıma...'

Paddy onu holde bekliyordu. Adam sersemlemişti ve hasta gibi bir hali vardı.

Hemen yaklaşarak, «Ah, Peder,» dedi. «Ne korkunç, değil mi? Onun böyle gideceği hiç aklıma gelmezdi! Dün gece ne kadar iyiydi! Ah Tanrım şimdi ben ne yapacağım?

«Onu gördün mü?»

«Tanrı yardımcım olsun, evet!»

«Öyleyse ne yapılması gerektiğini biliyorsun. Bir cesedin bu kadar çabuk çürüdüğünü görmemiştim. Onun sabah erkenden gömülmesi gerek. Boşuna tabutu süslemeye çalışmayın. Bunu bahçeden güllerle filan örtersiniz artık. Haydi kımıldanmayın! Ben ayın kılığı almak için Gilly'e gidiyorum.»

Paddy, «Ne olur çabuk dönün, Peder,» diye yalvardı.

Ama Rahip Ralph, kiliseye gitmekle kalmadı. Geri dönmeyen Gillanbone'un kibar, zengin semtinde, güzel bahçeli büyük bir eve uğradı.

Avukat Harry Gough tam yemeğe oturuyordu, ama hizmetçi, rahibin uğradığını haber verince hemen konuk odasına geldi. «Peder, bizimle yemek yemez misiniz? Sığır, lahana ve patates var.»

«Hayır Harry, kalamayacağım. Sana Mary Carson'un bu sabah öldüğünü haber vermeye geldim.»

«Aman Tanrım! Dün gece oradaydım. Mary çok iyi gözü-küyordu, Peder!»

«Biliyorum. Gece üçte kendisini merdivene götürdüğümde de iyiydi. Yatar yatmaz ölmüş sanırım.»

«Yarın mı gömülecek?»

«Öyle olması gerekiyor.»

«Saat kaç? On mu? Bu sıcakta İspanyollar gibi geç yemek yiyoruz. Fakat yine de bu ara herkese telefon edebilirim. Sizin için bunu yapmamı ister misiniz, Peder?»

«Çok teşekkür ederim. Ayın yarın sabah dokuzda.»

«Paddy'e söyleyin. Gelirken vasiyetnameyi yanıma alırım. Cenaze töreninden sonra bu işi hallederiz. Siz de vasiyetnamede varsınız, Peder. Onun için törenden sonra kalmanızı rica edeceğim.»

«Korkarım küçük bir sorun çıktı, Harry. Mary başka bir vasiyetname yapmış. Dün gece partiden sonra bana mühürlü bir zarf verdi. Ancak ölüsünü gördüğüm an bunu açmam için benden söz aldı. Zarfı açınca yeni vasiyetnameyi buldum.»

«Mary yeni bir vasiyetname mi yaptı? Bensiz mi?»

«Öyle anlaşıyor. Bunu uzun süredir düşünüyordu sanırım. Fakat neden bunu gizli yaptığını bilemiyorum.»

«Vasiyetname yanınızda mı, Peder?»

«Evet.» Rahip gömleğinin içinden katlı kâğıtları çıkardı.

Avukat kâğıtları hemen okudu ve başını kaldırdığında gözlerinde Rahip Ralph'ın görmeyi hiç istemediği şeyler vardı: Hayranlık, öfke ve küçümseme. «Eh, Peder, tebrikler! Sonunda hepsini ele geçirdiniz!» Adam Katolik olduğu için asıl duygularını söyleyemiyordu.

«Emin ol, Harry, buna senden daha çok şaşıtm.»

«Demek Mary bunu size dün gece geç vakit verdi?»

«Evet.»

«Öyleyse neden bunu ortadan kaldırıp, zavallı Paddy'nin

hakkı olan şeylere kavuşmasını sağlamadınız? O zaman Kilise, Mary Carson'un servetinde hak iddia edemez.»

Rahibin sözleri sakindi. «Ama bu doğru olmazdı, Harry. Servet Mary'nindi ve bunu istediği gibi dağıtmaya hakkı vardı.»

«Paddy'e itiraz etmesini söyleyeceğim.»

«Bunu yapman iyi olur.»

Böylece ayrıldılar. Sabah Mary Carson'un cenaze törenine gelecek kimseler, durumu çoktan öğrenmiş olacaktı. Rahip adını atmıştı artık ve geri dönemezdi.

*
**

Rahip Ralph, Drogheda'ya döndüğünde saat sabahın dördüydü. Yolda hiç acele etmemişti. Paddy, Fee ve Meggie'yi düşünmemeye karar vermişti. Arabayı evin epey gerisine bırakarak indi ve yürümeye başladı. Pencerelemin hepsinde ışık vardı. Mrs. Smith'in iki hizmetçiyle bir ilâhi okuduğunu duyuyordu. Birden sarmaşıkların orada bir gölge kımıldadı. Adam durakladı, ama karşısındaki sabırla dönmesini bekleyen Meggie'den başkası değildi. Genç kız, at pantolonu ve çizme giymişti

Rahip sertçe bir sesle, «Beni korkuttun,» dedi.

«Özür dilerim, Peder. Bunu yapmak istemedim. Fakat babam ve ağabeylerimle o evde kalmak içimden gelmedi. Annem küçüklerle kaldı. Mrs. Smith ve öbürleriyle oturup dua etmem gerekiyor galiba. Fakat onun için dua etmeyi de arzuluyorum. Bu bir günah sayılır, değil mi?»

Rahip Ralph, Mary Carson'un anısına saygı duyacak durumda değildi. «Bunun günah olduğunu sanmıyorum, Maggie. Oysa ikiyüzlülük günahdır. O... pek iyi bir insan değildi.» Birden gülümsedi. «Bak ben daha fazla günaha girdim. Çünkü herkesi sevmem gerekiyor. Senin omuzlarında böyle bir yük yok.»

«Bir şeyiniz yok ya, Peder?»

«Hayır, iyiyim.» Eve bakarak içini çekti. «Sadece orada olmak istemiyorum. Karanlığın şeytanları uzaklaşana dek, o kâdının olduğu yere girmek istemiyorum. Atları eğerlersem benimle şafağa kadar dolaşır mısın?»

Kız, onun koluna dokundu. «Ben de içeriye girmek istemiyorum.»

«Cüppemi arabaya koyana dek bekle öyleyse.»

«Ben ahırlara gideyim.»

Kız ilk kez onunla yaşıtmış gibi konuşmaya çalışıyordu. Nasıl Mary Carson'un güzel bahçelerindeki güllerin kokusunu duyuyorsa, kızdaki değişikliği de aynı şekilde hissediyordu. Her tarafta güller vardı, yaprakları yerlere dökülmüştü. Pembe güller, ayışığında solmuş, gri gibi renk almışlardı. Güllerin külleri... Adam kendi kendine, «Senden vazgeçtim, Meggie,» dedi. «Ama artık bir tehlike halini aldığını görmen gerekir. Onun için seni yükselme hırsıyla ezdim. Benim için otların üstündeki ezik bir gülden farkın yok artık.»

Ata binerken mırıldandı. «Güllerin külleri. Şu güllerin kokusundan kurtulacak kadar uzağa gidelim. Sabah ev gül dolu olacak.»

Doru kısırağı mahmuzlayarak önden gitti. Dereye doğru ilerliyordu. Birden çok kısa süre sonra oradan ayrılacağını anlamıştı. Bu bir gerçektir. O inanılmaz vasiyetnamenin koşullarını öğrenince, kendisini bir gün bile Gilly'de bırakmazlardı. Hemen Sydney'e çağırılırdı. İçindeki acıdan kaçmaya çalışıyordu. Ömründe böyle bir azap duymamıştı. Hem bu acı ondan ayrılmıyordu. Paddy'nin tiksintiyle başını çevirdiğini görür gibiydi. Ondan sonra da Drogheda'da istenmez ve Meggie'yi de bir daha göremezdi.

Dörtnala Boarhead'e doğru giderken kendisini eğitmeye başladı. Gitmesi iyi olacaktı. Bir piskoposun sarayına geçince acısı gitgide azalacak ve sonunda kaybolacaktı. Böyle olması daha iyiydi. Gilly'de kalıp, Meggie'nin istemediği bir yaratık haline gelmesini görmekten, bir gün onu bilmediği bir adamla evlendirmekten daha iyiydi böylesi. Göz görmeyince gönül unutturdu.

Öyleyse orada kızla ne işi vardı? Bunun nedenini düşünmüyor, sadece acıyı hissediyordu. Bu kalleşliğin doğurduğu bir acı değildi. Buna kafasında yer yoktu. Sadece Meggie'den ayrılacağı için acı çekiyordu.

«Peder! Peder! Size yetişemiyorum! Lütfen ağır gidin!»

Kendisini toplayan Rahip Ralph, dizginlerini çekerek kısrakı çevirdi. Meggie'nin kendisine yetişmesini bekledi.

Biraz ileride atlardan inerek devrilmiş bir kütüğün üstüne oturdular. Meggie, «Ne var, Peder?» diye sordu.

Erkek gülümsedi. «Seni sattım, Meggie. On üç milyon gümüş için, seni sattım.»

«Sattınız mı?»

«Sözgelişi bu.. Artık önemi yok. Gel, yakınımda otur. Bir daha konuşmamız için fırsat çıkmayabilir.»

«Yani halam için yas tutarken mi?» Kütükte yan yan giderrek rahibe sokuldu. «Yas tutmak neyi değiştirir?»

«Bunu söylemedim, Meggie. Ben buradan gidiyorum.»

Kız ne ağladı, ne de itiraza kalktı. Yerinde biraz büzülerek soluğunu tuttu. «Ne zaman?»

«Birkaç gün içinde.»

«Oh, Peder! Frank'ın gitmesinden de zor olacak bu!»

«Benim için yaşamımın en zor şeyi olacak. Teselli verecek bir şey de yok. Hiç olmazsa senin ailen var.»

«Sizin de Tanrınız var.»

«İyi söyledin, Meggie. Büyüyorsun artık!»

«Peder, ahırlarda 'Güllerin külleri,' dediniz. Elbisemin rengini mi söylediniz?»

«Bir bakıma öyle, ama başka bir şey kasdettim.»

«Neyi?»

«Bunu anlayamazsın, sevgili Meggie. Sadece doğmaması gereken bir duygunun ölümü.»

«Her şeyin, hatta duyguların da doğmaya hakkı vardır.»

Ralph, başını çevirerek kızı süzdü. «Neden söz ettiğimi biliyorsun, değil mi?»

«Öyle sanırım.»

«Her doğan şey iyi değildir, Meggie.»

«Ama bu doğmuşsa, öyle olması gerekmiş demektir.»

«Bir cizvit gibi tartışmıyorsun. Kaç yaşındasın?»

«Bir ay sonra on yedi olacağım, Peder.»

«Bu on yedi yıl boyunca hep çalıştın. Zor işler bizi vaktinden önce yaşlandırır. Vaktin olduğu zamanlar ne düşünüyorsun, Meggie?»

«Oh, Jims, Patsy ve ağabeylerimi, annem, Hal, Mary Halayı. Bazen de bebekleri büyötmeyi düşünüyorum. Bunu çok isterim işte. Ata binmek, koyunlar...»

«Evlenmeyi düşündün mü hiç?»

«Hayır, ama bebeklerim olacaksa evlenmem gerekir sanıyorum. Bir bebeğin babasız kalması hoş değil.»

Adam acı çekmekle birlikte gülümsedi. Meggie hem saf, hem de dürüsttü. Birden yan dönerek onun çenesini tuttu ve gözlerinin içine baktı. Yapılması gereken şeyi nasıl halledecekti?

«Meggie, kısa süre önce bir şeyi farkettim. Bunu uzun süre önce anlamam gerekirdi. Düşündüklerini anlatırken pek de dürüst konuşmadın, değil mi?»

«Ben...» Kız sustu.

«Beni düşündüğünü söylemedin, değil mi? Bunda bir suçluluk duygusu olmasaydı, adımı babaninkiyle birlikte söylerdin. Onun için de gitmem yerinde olacak. Öyle değil mi? Çocukça sevgilere kapılmak için yaştın büyük. Saflığını beğeniyorum, ama okul kızlarına özgü aşkların ne üzücü olduğunu bilirim. Bu yüzden çok rahatsız oldum.»

Meggie konuşacak oldu, ama sonra yaşlarla parlayan gözlerini kapatarak geri çekilip başını kurtardı.

«Meggie, seninkisi kadınlığa giden yolda yalnızca bir du-rak. Kadın olup evleneceğin erkekle karşılaşınca, yaşamaya da-lıp beni düşünmeyi aklına bile getirmeyeceksin. Belki yürürken sorunlarında sana yardım eden eski bir dost olarak anımsaya-caksın beni. Yalnız romantik bir şekilde beni düşünmekten vaz-geçmelisin. Seni hiçbir zaman bir kocanın yapacağı gibi düşü-nemem. Seni bu şekilde göremiyorum, Meggie. Beni anlıyor mu-sun? Seni sevdiğimi söylediğim zaman bir erkek olarak sev-diğimi kasetmiyorum. Ben bir rahibim, erkek değil. Onun için kafanı benimle ilgili hayâllerle doldurma. Ben buradan gidiyo-rum. Burayı ziyarete geleceğimi bile sanmıyorum.»

Bu yüke dayanamazmış gibi omuzları düşmüştü kızın. Ama başını kaldırarak adamın yüzüne baktı. «Kafamı sizin hayalinizle doldurmayacağım. Bunun için üzölmeyin. Rahip olduğunuzu bili-yorum.»

«Bu mesleği seçerken yanıldığımı sanmıyorum. Bu, hiçbir

insanın, hatta senin bile karşılık veremeyeceğin bir ihtiyacı cevaplıyor.»

«Bunu biliyorum. Ayın sırasında bunu görüyorum. Sizde bir güç var.» Sonra birden konuyu değiştirdi. «Siz gidince nasıl dayanacağım bilmem, Peder. Önce Frank, şimdi siz... Hal'da durum değişti. Onun öldüğünü ve geri gelemeyeceğini biliyorum. Fakat siz ve Frank sağsınız! Nasıl olduğunuzu, ne yaptığınızı düşüneneğim hep. Hatta sizin sağ olup olmadığınızı merak edeceğim. Öyle değil mi?»

«Ben de öyle düşüneneğim, Meggie. Frank'ın da aynı şeyleri hissettiğinden eminim.»

«Hayır, Frank bizi unuttu... Siz de unutacaksınız.»

«Yaşadığım sürece seni unutmama imkân yok, Meggie. Ceza olarak da çok uzun süre yaşayacağım.» Ayağa kalktı ve Meggie'nin ellerini tuttu. Onu çekerek kaldırıp kolunu sevgiyile, gevşekçe beline doladı. «Vedalaşıyoruz, Meggie. Bundan sonra yalnız kalamayız.»

«Peder, rahip olmasaydınız, benimle evlenir miydiniz?»

Peder sözüz, adamı rahatsız etti. «Daima bana böyle deme! Adım Ralph.» Bu da kızın sorusuna cevap vermedi.

Kıza sarılmakla birlikte öpmek niyetinde değildi. Ay battığı, etraf karanlık olduğu için onun yüzünü pek seçemiyordu. Meggie'nin küçük, dik göğüslerinin göğsüne değdiğini hissetti. Bu yüzden kapıldığı garip his, onu rahatsız etmekteydi. Meggie sanki her gün erkeklerin kollarındaymış gibi doğal bir şekilde hareket ederek birden onun boynuna sarıldı.

Ralph bir âşık gibi kimseyi öpmemişti. Bunu yapmak da istemiyordu. Meggie'nin de böyle bir şey istemediğini düşünmekteydi. Kız, babası, bir yere gidecek olsaydı, ona çabucak sarılır ve yanağından öperdi. Meggie hassas ve gururluydu. Onun değerli hayâllerini öyle kayıtsızca incelerken kızı derin yaralamıştı kuşkusuz. Meggie de bir an önce vedalaşıp ayrılmak istiyordu herhalde. Çektiği azabın onun acısından beter olduğunu bilmek teselli verir miydi acaba? Başını eğerek onu yanağından öpeceği sırada kız, ayaklarının ucunda yükseldi. Bir rastlantı sonucu dudakları erkeğin dudaklarına değdi. Ralph, örümceğin zehirini tatmış gibi oldu. Sonra başını öne eğerek

ona bir şeyler söylemeye çalıştı. Meggie de cevap vermek için dudaklarını aralamıştı. O anda dudakları birleşti. Kızın vücudunda hiç kemik kalmamış, sanki o sıcak karanlıkta erimişti. Erkek bir kolunu onun beline sıkıca sarmış, öbür eliyle de başını tutmuştu. Meggie denilen bu inanılmaz varlığı anlayamadan, onun kaçıp gideceğinden korkar gibi davranıyordu. O anda kollarındaki Meggie kendisine yabancıydı. Çünkü onun Meggie'si bir kadın değildi. Kadın gibi duyguları yoktu. Ralph için o, hiçbir zaman kadın olamazdı. Aynı şekilde kendisinin de Meggie için bir erkek olması imkânsızdı.

Bu düşünce sayesinde benliğini kaplayan duygulardan kurtuldu. Kızın boynuna sarılı kollarını açıp itti. Ondan uzaklaşarak yüzünü görmeye çalıştı. Fakat Meggie başını eğmiş, ona bakmak istemiyordu.

«Artık gitme zamanı geldi, Meggie,» dedi.

Kız bir şey söylemeden dönüp atına bindi ve Rahibi bekledi. Oysa genellikle onu bekleyen Ralph olurdu.

*
**

Rahip Ralph haklıydı. O mevsimde Drogheda'da bütün güller açardı. Evin içi de gülle dolmuştu. Sabahın sekizinde bahçede hiç gül kalmamış gibiydi. Gelecek olanlar için küçük yemek salonunda kahvaltı hazırlanmıştı. Mary Carson, aile mezarlığına gömüldükten sonra, büyük yemek salonunda daha zengin bir sofraya oturulacaktı. Böylece çok uzaklardan gelenler, karınlarını doyurup evlerine döneceklerdi. Bu arada miras konusu bir anda Gilly'e yayılmıştı.

Miss Carmichael çıkışır gibi, «Sizi kaybedeceğimizi duy-dum, Peder,» dedi.

Dantelsiz cüppe ve gümüş haçlı ayin kılığını giymiş olan adam, o sabah bütün duygulardan yoksunmuş gibi duruyordu. Sanki ruhu uçmuş ve orada yalnızca bedeni kalmıştı. Bir süre dalgın dalgın Miss Carmichael'e baktıktan sonra, kendisini top-layarak gerçek bir neşeyle gülümsedi. «Tanrı'nın işine akıl er-mez, Miss Carmichael,» diyerek başka biriyle konuşmaya gitti.

Cenaze töreninde konuşurken de bazıları onun gözlerinin

alayla parladığını söylediler. Bazılarıysa adamın gözlerinde gerçek ve derin bir acı gördüklerinde ısrar etmekteydiler.

Neysə, ceset koktuğu için kimsenin taşımayı istemediği tabut, bir el arabasına koyularak çimenlikten geçirildi ve aile mezarlığına götürüldü. Ancak ondan sonra herkes rahatlamaya başladı.

Törene gelenler büyük salonda yemek yer ya da yer gibi davranırlarken, Harry Gough, Paddy'yi, ailesini, Rahip Ralph. kâhya Mrs. Smith'i ve iki hizmetçiyi oturma odasına soktu. Gelenlerin hiçbiri o ara evden ayrılmak niyetinde değildi. Onun için yemek yer gibi yapmaktaydılar. Paddy'nin vasiyetname okunduktan sonra ne hale geleceğini merak ediyorlardı. Aslında adam ve ailesi tören sırasında yeni zengin olanlara özqı tavırlar takınmamışlardı doğrusu. İyi kalpli Paddy, ablası için ağlamış, Fee de her zamanki gibi kendisine ne olacağına aldırmazmış gibi davranmıştı.

Avukat inanılmaz belgeyi sert ve öfkeli bir sesle okuduktan sonra, «Paddy,» dedi. «Vasiyetnameyi geçersiz kılmak için mahkemeye başvurmanı istiyorum.»

Mrs. Smith rahibi sevmekle birlikte, Clearylere daha düşküdü. O aile sayesinde yaşamına bebekler, çocuklar karışmıştı. Dayanamayıp mırıldandı. «Kötü huylu, ihtiyar kaltak!»

Fakat Paddy başını 'Hayır' der gibi salladı. «Yok, Harry bunu yapamam! Mal onundu, değil mi? Onun için de istediğini yapmaya hakkı vardı. Madem parayı Kilise'ye vermek istemiş, mesele yok. Biraz hayâl kırıklığına uğradığımı gizlemeyeceğim. Fakat ben rastgele bir insanım. Onun için böylesi daha iyi sanırım. Drogheda kadar büyük bir yere sahip olmanın sorumluluğunu istemezdim sanırım.»

Avukat bir çocuğa dert anlatır gibi ağır ağır konustu. «Anlamıyorsun, Paddy. Ben sadece Drogheda'dan söz etmiyorum. Ablanın bıraktıkları içinde en önemsizinin Drogheda olduğunu inanabilirsin. Kendisi büyük para qetiren yüz büyük şirketteki hisse senetlerinin çoğuna sahipti. Çelik fabrikaları, altın madenleri vardı. Sydney'de on katlı bir bürosu olan Michar Şirketi onundu. Kendisi Avustralya'da herkesten zengindi. Daha dört hafta önce benden Michar şirketiyle temasa geçerek servetinin ne

kadar olduğunu anlamamı istedi. Öldüğünde on üç milyon Sterlin'den daha fazla bir servete sahipti.»

Paddy, «On üç milyon Sterlin!» derken kafasının böyle bir sayıyı almadığı belliydi. «Bu iş tamam, Harry. Böyle bir paranın sorumluluğunu istemem.»

«Bu sorumluluk değil, Paddy! Hâlâ anlamıyor musun? Böyle para kendi kendini yönetir. Yüzlerce adam bu serveti senin adına, idare etmek için bekliyor. Lütfen son vasiyetnameye itiraz et, Paddy! Sana ülkenin en güçlü avukatlarını tutarım. Sonuna dek, savaşıyoruz!»

Paddy birden durumun kendisi gibi ailesini de ilgilendirdiğini düşünerek, Floransa mermeri bir bankta oturan Bab ve Jack'e döndü. «Çocuklar siz ne diyorsunuz? Mary Halanızın on üç milyonunun peşinden gitmek istiyor musunuz? Bunu isterseniz mahkemeye başvururum.»

Bob, «Ama nasıl olsa Drogheda'da oturabileceğiz, değil mi?» diye sordu. «Vasiyetname öyle demiyor mu?»

Harry, yanıtladı. «Burada sadece babanızın torunlarından biri de kalsa kimse sizi Drogheda'dan atamaz.»

Paddy, «Bu büyük evde Mrs. Smith ve kızlarla oturacağız ve iyi para kazanacağız,» derken kötü değil iyi talihine inanmaz gibiydi.

Bob kardeşine baktı. «Başka ne isteyebiliriz, Jack? Sen de bu kanıda değil misin?»

«Ben memnunum.»

Rahip Ralph rahatsız rahatsız kımıldandı. Cenaze töreni ayını için gerekli kılığı çıkarmamıştı. Odanın gerisinde tek başına gölgede dururken esmer, yakışıklı bir sihirbaza benziyordu. Yüzü ifadesizdi ve mavi gözlerinde de korkuyla karışık bir hoşnutsuzluk vardı. Büyük öfke ya da hor görmeyle bile cezalandırılmayacaktı demek. Paddy her şeyi ona iyi niyetle verecekti.

Rahip sert sesle Paddy'e, «Fee ve Meggie'ye sormadın!» dedi. «Kadınlarını insan yerine koyup fikir almaz mısın?»

Paddy bir an kaygılandı. «Fee?»

«Ne istersen yap, Paddy. Umurumda değil.»

«Meggie?»

Gözlerini Rahip Ralph'a diken Meggie, «Onun on üç milyon gümüşünü istemiyorum,» diye karşılık verdi.

Paddy avukata döndü. «Bu iş bitti, Harry. Vasiyetnameye itiraz etmek istemiyoruz. Bırak Kilise Mary'nin parasını alsın.»

Harry ellerini birbirine vurdu. «Kahretsin! Hakkınızdan olmanızı istemiyorum.»

Paddy yumuşak bir sesle, «Mary için Tanrı'ya şükrediyorum,» diye mırıldandı. «O, olmasaydı hâlâ Yeni Zelanda'da geçinmeye çalışacaktım.»

Oturma odasından çıkınca, Paddy, Rahip Ralph'i durdurarak yemek salonunun kapısına toplanmış, merakla bakan kimselerin önünde elini uzattı. «Peder, bizim bu yüzden size kızdığımızı sanmamalısınız. Mary'yi ömrü boyunca hiç kimse etkilemedi. Ne bir rahip, ne kardeşi, ne de kocası. Emin olun, o, istediği şeyi yaptı. Siz ona çok iyi davrandınız. Bize de öyle. Bunu hiçbir zaman unutmayacağız.»

O suç... O yüz! Rahip Ralph az kalsın parmakları eğrilmiş, leke içinde kalmış eli sıkmayacaktı. Ama Kardinal kafası kazandı. Bu eli sıkıca tutarak acıyla gülümsedi. «Teşekkür ederim, Paddy. Hiçbir zaman bir eksiklik olmayacağına güvenebilirsiniz.»

Rahip bir daha Drogheda'ya uğramadı ve bir hafta içinde de gitti. Ayrılmadan önce o çevrede Drogheda dışında Katolik ailelerin bulunduğu bütün çiftlikleri ziyaret etmişti.

Rahip Ralph de Bricassart, Başpiskopos Cluny Drake'in özel sekreteri olduğu sırada, Gal'den Rahip Watkin Thomas'ı da Gil-lanbone'a yolladılar. Fakat Rahip Ralph'in işi hafifti. Emrinde iki sekreter vardı. Vaktini Mary Carson'un sahip olduğu şeyleri ortaya çıkarmakla geçiriyordu. Bu büyük serveti Kilise adına yönetecekti.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

P A D D Y

1929 — 1932

1

Yeni yıl geçmiş fakat Clearyler daha büyük eve taşınamamışlardı. Fee hiç olmazsa büyük evin oturma salonunun hazırlanmasından sonra taşınmalarını söylemişti. Kimsenin acele ettiği de yoktu. Ama hepsi de bunu beklemekteydiler. Bazı bakımlardan orası, oturdukları yerden farklı değildi. Büyük evde de elektrik yoktu ve sinekler fazlaydı. Yalnız yazları orası serin oluyordu. Çünkü evin taş duvarları çok kalındı ve kâfur ağaçları gölgeliyordu. Ayrıca banyosu da gerçek bir lüks sayılırdı. Çünkü mutfaktaki dev termosifon sayesinde oraya yaz kış sıcak su veriliyordu. Hem büyük evde ve buna bağlı olan küçük binalarda kapalı tuvaletler vardı. Gilly'de bu, duyulmamış bir lüks sayılıyordu. Çünkü İmperial Oteli, iki meyhane ve Katolik rahibinin evinden başka her yerde tuvaletler bahçedeydi. Yerdeki deliklerden sonra bu tuvaletler olağanüstü sayılırdı tabii.

Rahip Ralph aralık başında Paddy'e beş bin Sterlinlik bir çek yollamıştı. Mektubunda da o ara bununla idare etmesini yazıyordu.

Paddy hayretle bağırarak çeki de mektubu da Fee'ye verdi. «Ömür boyu çalışsam yine de bu kadar para kazanamazdım.»

Fee de çeke bakarak, «Bununla ne yapacağım?» diye sordu. Sonra paraylan gözlerini kocasına dikti. «Para Paddy! Sonunda paramız oldu! Bunu anlıyor musun? Mary'nin on üç milyon Sterlini umurumda değildi. Çünkü bu hayâl ürünü gibi bir şeydi. Ama bu gerçek! Bununla ne yapacağım?»

Paddy kısaca, «Harca,» dedi. «Çocuklara ve kendine yeni giysiler alsan. Hem belki büyük ev için almak istediğin şeyler de vardır. Bize gereken başka bir şey düşünemiyorum.»

«Ben de öyle. Ne garip değil mi?» Fee kahvaltı sofrasından kalkarak, bir kraliçe gururuyla Meggie'ye işaret etti. «Gel, kızım. Gidip büyük eve bakacağız.»

Mary Carson öleli üç haftadan fazla olmuştu, ama Clearylerden hiçbirisi büyük evin civarına gitmemişti. Fee arkasında Meggie, Mrs. Smith, Minnie ve Cat'le bütün odaları teker teker gezdi. Meggie annesini hiç böyle canlı görmediği için şaşırmıştı. Kadın durmadan kendi kendine mırıldanıyordu. «Bu pek çirkin... Bu korkunç... Mary renk körü müydü acaba?.. Onun hiç zevki yok muydu?»

Fee en fazla oturma salonunda kaldı. On iki metre boyunda, dokuz metre eninde, dört buçuk metre yüksekliğindeki salon zevksiz döşenmişti. Krem rengi duvarlar zamanla sarımsı bir hal almıştı. Bu renk tavanın süslerinin ve duvardaki oymalı kaplamaların güzelliklerini ortaya koymuyordu. Yerden tavana kadar olan ve veranda boyunca giden büyük pencerelere ağır kahverengi kadife perdeler takılmıştı. Bunlar odadaki çirkin kahverengi koltuklara, inanılmayacak kadar güzel siyah mermer masalarla yine eşsiz iki Floransa mermeri banka, iç karartıcı bir hava veriyordu. Cilalanmış tik ağacı zemine geometrik düzenle eşsiz üç Aubusson halısı yayılmıştı. İki metre yüksekliğindeki Waterford kristali avize tavana yapışmış gibiydi.

Fee, «Seni tebrik etmeliyim, Mrs. Smith,» dedi. «Burası inanılmayacak kadar çirkin, ama çok temiz. Temizlemekten zevk alacağın bir oda yaratacağım. Bu eşi bulunmaz bankalara yazık doğrusu! Bu salonu ilk gördüğüm an, içeriye giren herkesin hayran olacağı ve aynı zamanda rahat edeceği bir yer yapmak istemiştim.»

Mary Carson'un yazı masası Victoria stili pek çirkin bir şeydi. Fee, üstünde telefon duran masaya yaklaştı. «Buraya be-

nim yazı masam yakışır. İşe bu odadan başlayacağım. Ancak burası bitince taşınacağız. Böylece içimiz sıkılmadan oturabileceğimiz bir yer olur.» Kadın oturarak telefonu açtı.

Kızıyla hizmetçiler şaşkın şaşkın bakarlarken, Fee, Avukat Harry Gough'u aradı. Sydney'in ünlü dükkânlarından döşemelik, duvar kâğıdı, boya örnekleri yollayacaklardı. Daha kadının istediği türlü şey gönderilecekti. Harry onun istediği gibi usta bir dösemeci ve boyacılar bulacağına söz verdi. Mrs. Cleary, Mary Cerson'u tümüyle evden süpürüp atmaya kararlıydı.

Kadın telefonu kapatınca, herkes perdeleri indirmelerini emretti. Kahverengi kadifeler çıkarılıp çöpe atıldı.

Fee zamanın modasına uymak niyetinde de değildi. «Bura-ya perde takmayacağız. Nasıl olsa veranda güneşin eve girmesini önleyecek kadar geniş. Perdeye ne gerek var? Bu odanın görülmesini istiyorum.»

İstenen kumaş, vb.'yle birlikte döşemeci ve boyacılar da geldi. Meggie ve Cat, merdivenlere çıkarak üst camları sildiler. Mrs. Smith ve Minnie de alt camlarla uğraşıyorlardı. Fee ortaklıkta dolaşüyor ve her yapılamazla dikkatle bakıyordu.

Ocağın ikinci haftasında her şey hazır oldu. Bu sırada haber Gilly'de duyulmuştu. Mrs. Cleary, Drogheda'daki oturma salonunu bir saraya çevirmişti. Onun için Mrs. Hopeton, Mrs. King ve Mrs. O'Rourke, büyük eve gidip, aileye orada mutlulukla oturmalarını temenni etmeliydiler.

Hiç kimse Fee'nin çalışmasının sonucunun eşsiz bir güzellik sağladığını inkâr etmedi. Ayna gibi parlayan yerlere, yeşil yapraklı, pembe, kırmızı gülleri olan krem renkli Aubusson halıları rasgele serilmişti. Duvarlar ve tavan, krem rengine boyanmıştı. Tavanın süsleri tekrar yaldızlanarak belirtilmişti. Waterford avize, en alt kristalleri yerden iki metre yukarıda kalacak şekilde aşağıya indirilmişti. Avizenin binlerce kristali pırıl pırıl parlatılmıştı. İncecik bacaklı yaldızlı masalarda Waterford kristali lambalar, tablalar ve içlerine krem ve pembe renkli güller konulmuş. Waterford vazoları duruyordu. Rahat koltukların hepsine krem rengi ipek geçirilmişti. Güneş bir köşedeki, üstüne pembe ve krem güller dolu kocaman bir vazoya konmuş olan, antika piyanoyu aydınlatıyordu. Şöminenin üstünde, Fee'nin büyükannesinin tablosu asılıydı.

Fee, «Artık derenin yanındaki evden taşınabiliriz.» dedi. «Öteki odaları yavaş yavaş düzeltereğim. Oh, insanın parası ve bunu harcayacağı iyi bir evi olması ne hoş, değil mi?»

Taşınmalarından üç gün önce sabahın erken saatinde Fee, kendi porselenlerini sararmış, eski gazetelere sarıyordu. Elindeki Sydney Morning Herald'a bakarak mırıkdandı. «Paddy de neden bütün gazeteleri almamızda ısrar ediyor bilmem. Kimse-nin bunları okuyacak vakti yok. Şuna bakın! Bizim bu eve taşınmamızdan önce alınmış.»

Meggie annesinin böyle neşeli olmasına çok seviniyordu. Hepsi de büyük eve taşınmayı istiyordu tabii, ama annesi bu konuda bayağı heyecanlıydı. Sanki vaktiyle büyük bir konakta yaşamış da şimdi o günleri anımsıyordu.

Meggie'yi mutlu eden başka bir şey daha vardı. Babası. Gilly'deki bir kuyumcuya gitmiş ve beş bin Sterlin'in bir kısmını annesine gerçek bir inci gerdanlıkla, inci küpe almak için harcamıştı. Hem küpenin küçük elmasları da vardı. Babası bu armağanı büyük evde yiyecekleri ilk akşam yemeğinde verecekti. Genç kız, annesinin yüzünün eskisi gibi sert olmadığını görüyordu. İncileri alınca ne sevinecekti, kimbilir...

Ama sonra birden annesinin bir sandalyeye çökerek kaldığını gördü. Elinde bir Smith's Weekly gazetesi vardı. Yüzü bembeyaz olmuş, dudakları kıpırdıyordu. Meggie, altı yaşındaki Jims ve Patsy'nin odalarında güldüklerini duyuyordu. Ağabeyleri de işe gitmek için hazırlanıyorlardı.

Fee cevap vermedi. Gözlerinde derin bir acıyla hareketsiz oturuyordu.

Meggie korkuya kapılarak seslendi. «Baba, baba!»

Kızın korku dolu sesini duyan adam, gömleğini giyemeden mutfığa koştu. Bob, Jack, Hughie ve Stu da onun peşindeydi. Meggie bir şey söylemeden annesini işaret etti.

Paddy'nin yüreği ağzına geldi. Fee'ye doğru eğilerek gevşek duran ellerinden birini tuttu. «Ne var şekerim?» Çocukları adamın hiç böyle tatlı sesle konuştuğunu duymamışlardı, ama kendileri civarda yokken babalarının, annelerine daima böyle davrandığını biliyorlardı.

Fee, o güzel sesi duyunca o korkunç şoktan kurtulur gibi ol-

du. Artık genç olmayan, yorgun, iri gri gözlerini adamın yüzüne dikti. Gazetenin sonlarındaki bir haberi işaret etti. «İşte.»

Paddy gazeteyi alarak yüksek sesle okumaya başladı. Sesi gitgide hafifliyor, üzüldüğü belli oluyordu.

«Profesyonel bir boksör olan 26 yaşındaki Francis Armstrong bugün Goluborn Mahkemesi tarafından Ronald Albert Cummings adlı bir işçiyi öldürmekle suçlu bulunmuştur. Jüri, on dakikada karar vermiş ve suçluya en ağır cezanın verilmesini önermiştir. Sanık, geçen temmuzun 23'ünde Harbour Otelinin barında Cummings'le kavga etmiştir. Daha sonra polis, otelin arkasındaki yolda, Cleary'nin yerde baygın yatan Cummings'in kafasını tekmelediğini görmüştür. Adamın ellerindeki kanlar da dikkati çekmiştir. Cleary, saldırma suçuyla tutuklanmış, fakat ertesi gün Cummings ölünce, suç, cinayete çevrilmiştir.

Saniğin avukatı Mr. Arthur Whyte, savunmasında müvekkilinin akli dengesinin bozuk olması yüzünden suçlu sayılamayacağını ileriye sürmüştür. Fakat tanık olarak çağrılan dört doktor, Cleary'nin akıl hastası sayılamayacağını belirtmişlerdir. Yargıç Fitz Hugh Cunnely, karar verirken suçlunun ellerini bir tabanca ya da bıçak gibi kullandığını belirtmiştir. Katilin içki yüzünden cinayeti işlediğini ve ortada kasıt bulunmadığı için onu asamayacaklarına üzüldüğünü söylemişti. Cleary, müebbed hapse mahkûm edilerek Goulbourn hapishanesine gönderilmiştir. Suçluya bir söyleyeceği olup olmadığı sorulduğu zaman, sadece, 'Annem duymasın,' demiştir.»

Paddy tarihi anlamak için gazeteye baktı. 6 Aralık 1925 yazıyordu. Umutsuzlukla, «Üç yıldan daha fazla süre önce olmuş,» diye mırıldandı. Kimse bir şey söylemedi, yerinden de kımıldanmadı.

Fee, inledi. «Sadece... annem duymasın... Kimse bana haber vermedi zaten! Tanrım! Zavallı, zavallı Frank!»

Paddy elinin tersiyle gözyaşlarını sildi. Sonra karısının karşısında çömelerek dizini okşadı. «Fee, şekerim, eşyalarını topla. Ona gidelim.»

Kadın kalkacak gibi olduysa da sonra olduğu yerde kaldı. Küçük, beyaz yüzünde gözleri camlaşmış gibiydi. «Gidemem.

Beni görmek onu öldürür. Oh, Paddy, bu onu öldürür! Onu çok iyi tanıyorum. Gururlu ve hırslıydı. Önemli biri olmak istiyordu. İstedığı buysa, bu utanca da tek başına katlansın. Okudun. 'Sadece annem duymasın,' demiş. Sırrını saklaması için ona yardım etmeliyiz. Onu görmemizin ya da bizi görmesinin ne yararı olabilir?»

Paddy hâlâ ağlıyordu, ama Frank için gözyaşı dökmüyordu. Yüzünde canlılık kalmayan, gözlerindeki pırıltı kaybolan Fee için ağlıyordu. O genç, hep uğursuzluk getirmişti. Daima Fee'yle arasına girmiş, kadının kendisini ve öteki çocuklarını sevmesine engel olmuştu. Fee için mutlu olma fırsatı çıkınca, Frank bunu yokedivermişti. Fakat Paddy'nin Fee'ye olan aşkı, onun Frank'a duyduğu sevgi gibi çok derindi ve silinmesi de olanaksızdı. Hem rahibin evindeki geceden sonra Frank'ı suçlu da bulamazdı.

Adam, «Pekâlâ, Fee» dedi. «Madem öyle istiyorsun... Bununla birlikte durumunu anlamak ve ona yardım etmek isterim. Rahip de Bricassart'a yazarak Frank'la ilgilenmesini isteyeyim mi?»

Gözler canlanmadı, ama yanaklar biraz pembeleşir gibi oldu. «Evet, Paddy, bunu yap. Yalnız Rahip, Frank'a durumu öğrendiğimizi söylemesin Frank gerçeği bilmediğimizi sanırsa biraz rahat eder.»

Fee birkaç gün sonra yine güçlendi. Büyük evi döşemek onu oyalıyordu. Ama yüzü eskisi gibi ifadesiz ve soğuktu. Kadın, ailesini değil, büyük evi düşünür gibiydi. Belki de onların kendi ruhlarıyla ilgilenebileceklerini ve bedenleriyle ilgili isteklerini de kâhya ve hizmetçilerin yerine getirebileceğini düşünüyordu.

Fakat Frank'ın başına gelenler hepsini çok etkilemişti. Büyük çocuklar, annelerinin haberi okuduğu anki halini unutamıyorlardı. Annelerini çok seviyorlardı ve onun son birkaç haftadaki neşesini de akıllarından çıkaramıyorlardı. Annelerinin yine böyle olabilmesi için neler vermezlerdi. Paddy'den Stu'ya kadar bütün Cleary erkekleri onu memnun etmek için sözbirliği etmişlerdi. Kimse Fee'yi üzmemeliydi. Paddy incileri verdiğinde de kadın, ifadesiz bir yüzle teşekkür etti. İncilere bakarken göz-

lerinde ilgi ya da sevinç yoktu. Hepsi de Frank olayı olmasaydı onun bambaşka tepki göstereceğini düşündüler.

O sırada büyük eve taşınmasalardı, zavallı Meggie her zamankinden daha fazla acı çekecekti. Çünkü babası ve büyük ağabeyleri, Fee'nin sinirlendiği, tiksindiği işleri Meggie'nin yapmasını istiyorlardı. Fee'ye en tiksinti veren de en küçük oğullarıydı. Neyse Mrs. Smith, onları büyük bir sevgiyle kucakladı ve bakımlarını üstüne aldı. Meggie annesine acıyordu, ama öbürleri kadar keder etmiyordu. Çünkü Fee'nin, Patsy ve Jims'e karşı gitgide kayıtsızlaşmasını bağışlayamıyordu. Meggie, 'Çocuklarım olunca onları birbirinden ayırmayacağım,' diye düşünüyordu. «Hiçbirini daha fazla sevmeyeceğim.»

Büyük evde oturmak gerçekten farklıydı. Bir kez özel bir odası vardı Meggie'nin. Sonra artık hiç ev işi yapmıyordu. Minnie, Cat ve Mrs. Smith, çamaşır, ütü, yemek ve her şeyle başa çıkıyorlardı. Yine az ücretle tutulan adamlar odun kırıyor, tavuklara, domuzlara yem veriyor, inekleri sağlıyorlardı.

Paddy bu arada Rahip Ralph'la mektuplaşıyordu.

«Mary'nin bıraktıklarından yılda dört milyon Sterlin gelir sağlanıyor. Bunun nedeni de Michar Şirketi'nin sermayesinin büyük kısmının çelik, gemiler ve madenlere yatırılmış olması,» diye yazmıştı Rahip Ralph. «Onun için size ayırdığım, bu gelirin yalnızca bir damlası. Hem aldığınız Drogheda'nın kazancının onda birini bile tutmuyor. Bu arada kötü yılları da düşünüp üzülmeyin. Drogheda'nın durumu fevkalâde. Gerakirsa çiftliğin kazancının faiziyle size sonsuza dek para verabilirim. Onun için size gelen parayı hakediyorsunuz. Bunun Michar Şirketi'ne zarar verdiği de yok. Aldığınız, şirketin değil, çiftliğin parasıdır. Sizden bütün istediğim, defterleri uygun şekilde tutmanızdır.»

Paddy özellikle bu mektuptan sonra, ailesiyle güzel oturma salonunda bir konuşma yaptı. O gece herkes evdeydi. Adam krem ipek kaplı koltuğa yerleşmiş, ayaklarını da yine krem ipek kaplı bir pufa dayamıştı. Piposu da kristal bir tablada duruyordu. «Burası ne güzel!» Etrafına zevkle bakarak gülümsedi. «Bunun için annenize teşekkür etmeliyiz. Öyle değil mi, çocuklar?»

Erkekler, bir ağızdan teşekkür edince bir zamanlar Mary Carson'un koltuğu olan krem rengi ipek kaplı berjerdeki Fee, hafifçe başını eğdi. Meggie kanepede ayaklarını altına almış

oturuyor ve gözlerini de yamadığı çoraptan ayırmak istemiyordu.

Paddy devam etti. «Rahip de Bricassart, her şeyi hall etmiş ve bize de çok cömert davranmış. Bankaya adıma yedi bin Sterlin yatırmış. Herbirinize de bankada ikişer bin Sterlin verilecek. Bob da yardımcım olarak yılda üç bin Sterlin alacak. Çalışan oğullarım, yani Jack, Hughie ve Stu da yılda ikişer bin Sterlin alacaklar. İkizlere de büyüyüp yapacakları işe karar verene kadar yılda biner Sterlin verilecek.

«İkizler büyüyünce, burada çalışmayı istemeseler bile, onlara ağabeyleri kadar para verilecek. Jims ve Patsy onikisine gelince yatılı olarak Sydney'deki Riverview Koleji'ne gidecekler. Onların eğitim parası da çiftlikçe karşılanacak.

«Annenize de, Meggie'ye de yılda ikişer bin Sterlin verilecek. Bu arada ev masraflarımız için de yılda beş bin Sterlin alacağız. Peder, ev için neden bu kadar çok paraya gerek olduğunu düşünmüş bilmem! Kendisi bunun, yapmak isteyebileceğimiz büyük değişiklikler için gerekli olabileceğini yazmış. Mrs. Smith, Cat, Minnie ve Tom'a ne kadar aylık vereceğimi de belirtmiş. Onun çok cömert olduğunu söylemeliyim. Öteki işçiler için ben karar vereceğim. Yönetici olarak ilk iş, altı adam alacağım. Böylece Drogheda gereken şekilde çalıştırılabilir.» Paddy ablasının yönetimi konusunda bundan fazlasını söylemedi.

Hiçbiri ömründe bu kadar çok para sahibi olmamıştı. Ses çıkarmadan oturarak ne kadar talihli olduklarını düşündüler.

Fee, «Bunun yarısını bile harcayamayız, Paddy,» dedi. «Peder bize para harcayacak yer bırakmamış.»

Paddy sevgiyle ona baktı. «Biliyorum, şekerim. Fakat bir daha para için endişelenmeyeceğimizi düşünmek ne zevkli, değil mi?» Hafifçe öksürdü. «Şimdi anneniz ve Meggie, işsiz kalmaktan sıkılacaklardır. Ben hesaptan pek anlamam. Ama anneniz bir matematik öğretmeni gibi toplama, çıkartma, çarpma ve bölme yapmasını bilir. Onun için anneniz, Drogheda'nın muhasebecisi olacak. Bu iş için eskiden Harry Gough birini tutuyormuş. Ama adamı gitmiş. Onun için işi bize bırakmakla memnun olacağını söyledi. Zaten annenizin iyi bir muhasebeci ola-

cağını ık söyleyen de o. Anlaşılan bu epey karışık bir iş. Harry, işi sana öğretmek için Gilly'den birini yollayacak Fee. Masrafları, harcamaları, geliri, gideri kaydedeceksin. Bu arada bir deftere de bütün olanları yazacakmışsın. Böylece epey işin olacak. Ama bu, yemek ve çamaşır gibi seni yormayacak.»

Meggie, neredeyse, 'Ya ben? Ben de annem gibi yemek pişirip, çamaşır yıkadım,' diye bağıracaktı, ama tuttu kendisini.

Fee, Frank olayından beri ilk kez gülüyordu. «Bu iş hoşuma gidecek, Paddy. Kendimi Drogheda'nın bir parçası gibi hissedeceğim.»

«Bob, sana yeni Rolls Royce'u kullanmasını öğretecek. Çünkü Gilly'e bankaya ve Harry'e gideceksin. Ayrıca bize gerek olmadan istediğin yere de gidebilirsin böylece. Meggie'yle sana araba kullanmayı öğretmek istedim hep, ama şimdiye dek vakit olmamıştı. Tamam mı, Fee?»

Kadın mutlulukla, «Evet, Paddy,» diye karşılık verdi.

«Şimdi sıra sende Meggie. Senin, tanıdığımız bazı çiftlik sahiplerinin kızları gibi tembel ve züppe olmanı istemiyorum. Onun için sen de her gün çalışacaksın, küçük Meggie. Yukarı kısımdaki ağıllara bakacaksın. Yavrulama zamanı biz de yardım edeceğiz tabii. Ama öteki zamanlar tek başına olacaksın. Jack sana köpekleri idareyi ve kamçı kullanmasını öğretecektir.»

Meggie'nin yüzü sevinçle parladı. «Oh, baba, bu işi çok beğendim!»

Stuart da atıldı. «Ya ben, baba?»

«Artık sana evde ihtiyaç yok. Sen de yine koyunlara bakacaksın, Stu.»

Genç, daha şimdiden özlemiş gibi Fee'ye baktıysa da itiraz etmedi. «Peki baba.»

*
**

Fee ve Meggie, Mary Carson'un ölümünden bir hafta önce gelen, Rolls Royce'u kullanmasını öğrendiler. Meggie bir yandan köpekleri nasıl idare edeceğini öğrenirken, annesi de defter tutma işini kavramaya çalışıyordu.

Rahip Ralph'ın yokluğu olmasaydı, Meggie kendisini çok mutlu hissedecekti. Daima bunu istemişti. Açık havada atına

biniyor ve işçiler gibi çalışıyordu. Fakat Rahip Ralph yüzünden acı çekmekteydi. Onun öpüşünün hayali aklından çıkmıyordu.

Adam, Frank'la ilgili bir mektup yollayınca, Meggie onun, Drogheda'ya gelmeyeceğini anlayarak düş kırıklığına uğradı. Rahip, Frank'ı hapishanede görmüştü. Aileyi üzmemek için de mektubu çok dikkatle yazmıştı. Frank'ın ruhsal durumunun giderek bozulduğundan söz etmemişti. Frank'ı suç işleyenlerin yollandığı Morriset Akıl Hastanesine yatırmaya çalışmış, fakat onu dinlememişlerdi. Onun için de Frank'ın topluma borcunu ödemeye çalışarak kaderine razı olduğunu yazıyordu. Frank, ailesinin durumu öğrendiğini de bilmiyordu. Rahip, Frank'a olayı Sydney gazetelerinde okuduğunu, aileye durumu haber veremeyeceğini söylemişti.

Paddy, rahibin doru kısırağını satmaktan söz ediyordu. Meggie eskiden zevk için bindiği yağız atla artık koyunların peşi sıra dolaşıyordu. Durumu duyunca, «Ne olur, o atı satma baba,» diye yalvardı. «Ona da binebilirim! Hem bize büyük iyilik eden Peder ziyarete gelip atı sattığımızı öğrenirse ne der?»

Paddy düşünceli düşünceli ona baktı. «Meggie, rahibin bir daha buraya geleceğini sanmıyorum.»

«Ama gelebilir! Bunu bilemezsin!»

Kızının gözleri tıpkı Fee'ninkilere benziyordu. Adam, onun daha fazla acı çekmesini istemediği için bir şey söylemedi. «Pe-kâlâ Meggie. Kısırağı satmayacağım. Fakat hem kendi atını, hem de kısırağı çalıştıracaksın. Drogheda'da şişman bir at istemem.»

Meggie o güne dek Rahip Ralph'ın atına binmemişti. O günden sonra çalıştırılmaları için iki ata sırayla binmeye başladı.

.*.

Kış kuru geçmiş ve yaz yağmurları da gelmemisti. Dizbovu yükselen gür otlar, kızgın güneşte kavrulup kuruyordu. Her taraf kuruydu. Hatta ağaçlar bile kuruyor ve kabukları üstlerinden soyulup düşüyordu. Bununla birlikte koyunların acı kalma tehlikesi yoktu. Otlar onlara en az bir yıl daha yeterdi.

Meggie, sıcak ve sineklere rağmen koyunlar arasındaki yaşamını seviyordu. Meleyen koyunların ardından kısırağını sürü-

yordu. Köpekler de onu izliyor ve sürüden ayrılmaya kalkan koyunları hemen kovalayıp yerine dönmelerini sağlıyorlardı. Buna karşılık sığırları idare etmek daha zordu tabii. Çünkü zaman zaman sığırlar koşuyor ve hatta köpekleri ezip öldürdükleri de oluyordu. Bu kocaman yaratıklarla başa çıkmak için kamçı kullanmak gerekiyordu. Bu işle Paddy ilgileniyordu.

Her yer sinek doluydu tabii. Meggie, şapkasının üstüne bir tül geçirmişti. Ama çıplak kollarını ısıriyordu sinekler. Doru kısarak da durmadan kuyruğunu sallıyordu.

Genç kız, bir gün atıyla ilerlerken kulaklarına arıların vızıltısı geldi. Sonra atın ayağı çürümekte olan bir kütük parçasına çarpıp, onu ters çevirdi. Meggie kütüğün altına bakınca midesinin bulandığını hissetti. Küçük, iri sülükler, kocaman kırkayaklar ve örümceklerle doluydu. Biraz ilerleyince bir yuvayı deşmeye çalışan bir karıncayıen ürkerek kaçtı.

Genç kız, ormandan eve giden anayola çıktı. Karınları pembe renkte olan galah kuşları sürü halinde alçaktan uçarak üstünden geçtiler.

İleride otları yemekte olan belki iki bin kanguru, kuşlardan korkmuştu. Birden zıplayarak hızla kaçtılar. Onlar kadar hızlı kosan hayvanlar az bulunurdu. Atlar bile kangurulara yetişemezdi.

Meggie zevkle doğayı incelerken yine Ralph'ı düşünüyordu. Meggie, adama duyduğu hissin bir okul öğrencisine özgü beğenme değil, kitaplarda okuduğu türden bir sevgi olduğuna inanıyordu. Hissettikleri aşk romanlarında tanımlananlardan farklı değildi. Hem Ralph'ın rahipliği gibi saçma bir engelin aralarına girmesi de haksızlıktı. Genç kız, onun kocası olmasını istiyordu. Onunla tıpkı anne ve babası gibi uyumlu bir yaşamları olacaktı. Tıpkı babasının Fee'ye tapması gibi Ralph da onu sevecekti. Meggie, babasının hayranlığını kazanan annesinin bu konuda pek bir şey yapmadığını sanıyordu. Bununla birlikte babası ona tapıyordu. Ralph da kısa süre içinde tek başına yaşamaktansa, onunla beraber olmanın iyiliğini anlayacaktı. Ralph'ın rahipliğinden hiçbir zaman vazgeçemeyeceğini anlayamıyordu. Evet, bir din adamına evlenmenin yasaklandığını biliyordu. Ama kız, onun rahiplikten vazgeçeceğini düşünmekteydi.

Hayalinde Ralph'la yaşadığı, tıpkı anne babası gibi onunla aynı odada uyuduğunu canlandırıyordu. Onun yakınlığını düşünmek bile kızı heyecanlandırıyordu. O zaman durmadan öpüşüklerini hayâl ediyordu. Çünkü bu konuda başka bir şey bilmiyordu. Koyunlara bakmak da onun cinsel konudaki bilgisini arttırmamıştı. Köpeklerin kokusunu alan koç ve koyunlar çiftleşme arzusunu unutuyorlardı. Ayrıca belirli bir ağıldaki koyunların arasına koçlar salınınca Meggie'yi başka bir yere yolluyorlardı.

Meggie böyle düşünürken babasının yoldan çıktığını gördü. O da eve gidiyordu. Meggie gülümseyerek dizginleri çekip onu bekledi.

Paddy, yaşlı bakla kır atıyla kızına yaklaşıp, «Bu ne hoş süröriz!» dedi.

«Ya öyle.»

Adam, «Ömrümde bu kadar çok kangruyu bir arada görmedim,» diye anlattı. «Milparinka taraflarından söz ediyordu. Fakat ordunun makineli tüfeklerini de kullansalar kanguruların sayısını azaltamazlar.»

Babası ne kadar iyi, ne düşünceli bir insandı. Hem kin tutmayan, sevgi dolu bir erkekti. Meggie ender olarak onunla yalnız kalıyordu. Meggie, o anda dayanamayarak bütün güvenine rağmen içini kemiren soruyu sordu. «Baba, neden Rahip de Bricassart hiç bizi görmeye gelmiyor?»

«İşi var, Meggie.» Paddy'nin sesi ihtiyatlıydı.

«Fakat rahipler de tatil yaparlar, değil mi? O, Drogheda'yı çok severdi. Tatillerini burada geçirmek isteyeceğinden eminim.»

«Rahiplerin de tatilleri vardır, ama onlar daima görev başında sayılırlar. Örneğin, ömürleri boyunca her gün tek başlarına da kalsalar dua etmek zorundadırlar. Bence Rahip de Bricassart çok akıllı bir adam. Geçmişte kalan bir yaşama dönmeyeceğini biliyor. Bunu yapmakla eski zevki alamayacağını farkında.»

Genç kız umutsuz bir sesle, «Yani bizi unuttuğunu söylüyorsun,» diye mırıldandı.

«Hayır. Öyle olsaydı sık sık mektup yazmazdı. Ya da hepimizle ilgili haberler istemezdi.» Eyeğinde döndü. Mavi gözleri

merhamet doluydu. «Onun hiç gelmemesi en doğrusu. Onun için de kendisini davet ederek bunu düşünmesini sağlamak istemiyorum.»

«Baba!»

Paddy, çaresiz devam etti. «Bana bak, Meggie. Bir rahibi düşünmen hatadır. Bunu anlamam gerekir artık. Sen sırrını iyi sakladın ve durumu benden başka bilen olmadığını sanıyorum. Ama soruları hep bana soruyorsun, değil mi? Şimdi beni dinle. Bu işten vazgeçeceksin. Rahip de Bricassart, kutsal yemin etmiş. Bu yemini bozmaya niyeti yok ve onun dostluğunu da sen yanlış anladın. Karşılaştığınız zaman o, olgun bir erkek, sen de küçük bir kıydın. Bugün bile seni böyle düşünüyor, Meggie.»

Kız ne cevap verdi, ne de yüzü değişti. Adam, 'Evet, o, Fee'nin kızı,' diye düşündü.

Bir süre sonra Meggie güçlükle konuşabildi. «Fakat o, rahiplikten vazgeçebilir. Yalnız kendisiyle bunu konuşma fırsatını bulamadım.»

Paddy'nin yüzündeki dehşet, sözlerinden çok daha etkiliydi. Genç kız da bu yüzden onun sert sözlerine inandı. «Meggie! Oh Tanrım, bu ıssız yerde yaşamamızın kötülüğü bu! Sen okula gitmeliydin, kızım. Mary Halan daha önce ölseydi seni Sydney'e yollar ve hiç olmazsa iki yıl okuturdum. Fakat artık okuyacak yaşta değilsin. Bu yaşta sana gülmelerini istemem, zavallı küçük Meggie.» Daha yumuşak sesle devam etti. Hain davranmak istemiyor, fakat kızının kafasındaki hayalleri ortadan kaldırmak için böyle konuşuyordu. «Rahip de Bricassart bir din adamı, Meggie. O, hiçbir zaman rahiplikten vazgeçmez. Bunu iyi bil. Ettiği yeminler vazgeçilemeyecek kadar kutsaldır. Bir erkek, rahip oldu mu, bir daha geri dönemez. Rahip okulundaki öğretmenleri de yemin etmeden önce ona bu gerçeği öğretirler. Böylece neden yemin ettiğini bilir. Rahip de Bricassart yemin etmiş ve bunu hiçbir zaman unutmayacaktır. Bunu anladın, değil mi? Bundan böyle Rahip de Bricassart'la ilgili hayâl kurman için bir bahane kalmadı artık.»

Eve yaklaşımlardı. Meggie bir şey söylemeden dönerek atını ahırlara doğru sürdü. Babasını yola devam etmek için yal-

nız bıraktı. Adam o anda kendisinden de, söylemesi gereken şeylerden de nefret etti. Kadın erkek ilişkilerine küfrü bastı.

Rahip de Bricassart'ın sesi buz gibi olmakla birlikte gözle-
rindeki ifadeden sıcak sayılırdı. Ölçülü bir tavırla konuşurken
gözlerini genç rahibin soluk yüzünden ayırmıyordu. «Sen Tan-
rı'nın rahiplerinden istediği şekilde davranmadın. Bu durumu seni
suçlayan bizlerden daha iyi biliyorsun. Başpiskopos'un adına
seni takdir etmekle sorumluyum. Ona tam itaat borçlusun. Onun
hisleri ve kararları konusunda tartışmaya kalkmak da sana düş-
mez.

«Adına çalıştığın kiliseye ve dinine sürdüğün lekeyi ger-
çekten anlıyor musun? Bekâret yeminin de, öteki yeminlerin
kadar ciddi ve bağlayıcıydı. Bunu bozmak büyük günah işlemek
demektir. Bir daha o kadını görmeyeceksin tabii. Fakat bu du-
rumda baştan çıkmamaya çalışırken sana yardım etmek zorun-
dayız. Hemen kuzey bölgesinde Darwin Kilisesi'ne gideceksin.
Bu gece trenle Brisbane ve sonra uçakla Darwin'e geçeceksin.
Şu anda eşyaların toplanıyor. Bunlar trene yollanacak. Onun
için şimdiki kilisene uğramana da gerek yok. Haydi, Rahip
John'la küçük kiliseye git ve tren vaktine kadar dua et. Seni
teselli etmek ve yardım için Rahip John da birlikte Darwin'e
gelecek. Gidebilirsin.»

Yönetim bölümündeki rahipler akıllı ve ileriye gören kimse-
lerdi. Onlar günahkârın, seviştiği kızla bir daha konuşmasına
fırsat vermeyeceklerdi. Bu genç rahip, çalıştığı kilisede bir re-
zalete neden olmuştu. Kız bir süre onu bekler ve duruma an-
lam veremezdi. Genç Rahip Darwin'e varana dek kendisine mü-
kemmel bir din adamı olan Peder John göz kulak olacaktı. Pe-
der John'a da Rahip Ralph emir vermişti zaten. Ondan sonra
gencin Darwin'den yollayacağı her mektup açılacaktı. Şehirler
arası telefon etmesine izin verilmeyecekti. Kıza nereye gittiği
söylenmeyecek, kız da bunu öğrenemeyecekti. Ayrıca artık baş-
ka kızla ilişki de kuramazdı o. Darwin, çok az kadın olan bir
sınır kasabasıydı. Genç rahip yemin etmişti. Bu yeminleri boz-

masına izin verilemezdi. Kendisine hâkim olamayacak kadar zayıfsa, o zaman bunu, onun yerine Kilise yapardı.

Ralph de Bricassart, genç rahiple yanına verilen muhafızın odadan çıkmasını seyrettikten sonra masasından kalkıp iç odaya geçti. Başpiskopos Cluny Dark, her zamanki koltuğunda oturuyordu. Sağ tarafında da yine başında takkesi ve belinde mor kuşağı olan başka biri vardı. Başpiskopos gür, kır saçları, parlak, mavi gözleri olan, iriyarı, neşeli, boğazını seven bir adamdı. Ziyaretçisiyse onun tam tersiydi. Ufak tefek ve zayıftı. Başındaki takkenin altından seyrek, siyah saçları gözüküyordu. İnce yüzü esmerdi. Koyu renk gözleri de iriydi. Yaşı otuzla elli arasında olabilirdi. Ama aslında otuzdokuzundaydı. Rahip Ralph de Bricassart'dan üç yaş büyüktü.

Başpiskopos, dostlukla, «Otur, Peder,» dedi. «Bir fincan çay iç. Tekrar sıcak çay istememiz gerekeceğini düşünmeye başlamıştım. O genç adamı, tutumunu düzeltmesi için uygun şekilde azarladın mı?»

«Evet, Altes.» Rahip de Bricassart, incecik sandviçler, kekler, çörekler, tereyağlı ekmekler, kristal kaplarda reçeller ve gümüş çay takımıyla porselen fincanların, tabakların bulunduğu masanın yanındaki üçüncü koltuğa oturdu.

Ziyaretçi konuştu. «Böyle olaylara insan çok üzülüyor, sayın Başpiskopos. Fakat bizim gibi, Tanrı'nın seçtiği rahipler bile zayıf, insanca yönleri olan yaratıklardır. O genç rahibe için için acıyorum. Gelecekte daha güçlü olabilmesi için bu gece dua edeceğim.»

Konuşmasından yabancı olduğu belliydi. Aslında İtalyan'dı adam. Kendisi Avustralya'daki Katolik Kilisesi'nin Papalık Elçisi Başpiskopos Vittorio Scarbanza di Contini Verchese'ydi. Vatikan'la Avustralya'daki Katolik Kilisesi arasındaki bağı sağlamada ona düşen nazik bir görevdi. Bu yüzden kendisi, dünyanın o bölümündeki en önemli rahibi demektir.

Adam, bu görevi almadan, Amerika Birleşik Devletleri'ne atanacağını ummuştu. Fakat sonra düşününce Avustralya'nın daha iyi olduğu kanısına varmıştı. «Bu ülke öbürü kadar kalabalık değildi, ama Katolik sayısı fazlaydı. Hem İngilizce konuşan diğer ülkelerin tersine Katolik olmak bir ayakbağı sayılmıyor, yükselmek isteyen bir politikacı, iş adamı ya da yargıcı engelle-

miyordu. Sonra Avustralya zengin ülke olduğu için, Kiliseyi iyi destekliyordu. Adam, Avustralya'dayken Roma'nın kendisini unuttacağından korkmazdı.

Papa'nın Elçisi Başpiskopos, çok da akıllı bir adamdı. Altın yaldızlı fincanın üstünden Başpiskopos Cluny Dark'a değil, Rahip Ralph de Bricassart'a bakıyordu. Çünkü o yakında kendi özel sekreteri olacaktı. Başpiskopos Cluny'nin sekreterini çok sevdiği bilinen bir gerçektir. Ancak Papa'nın Elçisi ondan nasıl hoşlanacağını düşünüyordu. Bu İrlandalı rahiplerin hepsi de çok iriyarıydı, tepesinden bakıyordu. Onların yüzünü görebilmek için başını hep havaya kaldırmaktan bezmişti.

Rahip de Bricassart'ın şimdiki amiri karşısındaki tutumu mükemmeldi. Saygılı, sakin, erkek erkeğe konuşabilen, neşeli biriydi. Fakat o, çok farklı bir amirin yanında nasıl çalışırdı acaba? Papa'nın elçilerinin sekreterlerini İtalyan Kilisesi'nden seçmek âdeti. Fakat Vatikan, Rahip de Bricassart'la çok ilgileniyordu. Bir kez kendisi zengin olduğu için öteki rahiplerden farklıydı. (Sanıldığı gibi amirleri ona kalan parayı elinden alma gücüne sahip değillerdi. Rahip de bunu kiliseye vermeyi teklif etmemişti.) Bu adam, tek başına büyük bir serveti Kilise'ye getirmişti. Bunun üzerine Vatikan, Papa Elçisi Başpiskopos'un onu sekreter olarak almasına, kendisini inceleyip nasıl bir insan olduğunu anlamasına karar vermişti.

Bir gün Kutsal Peder, Avustralya Kilisesi'ne bir kardinallik verecekti. Ama buna daha vakit vardı. Onun için Ralph de Bricassart'ın yaşattığı olan rahipleri incelemek de Papa'nın elçisine düşüyordu. Bu grup içinde en baştaki aday da yine Rahip de Bricassart'dı. Onun için Rahip de Bricassart'ın zekâsını kendisine karşı denemesine izin verecekti İtalyan. Bu ilginç olabilirdi. Fakat neden bu adam biraz ufak tefek değildi?

Rahip Ralph, çayını minnetle içerken olağanüstü denecek kadar sessizdi. Papa Elçisi onun, sadece küçük bir sandviç yediğini ve sofradaki öteki lezzetli şeylere el sürmüyerek dört çay içtiğini farketti. Çayına şeker ve süt de koymamıştı. Zaten aldığı raporda da rahibin pek sade bir yaşamı olduğu belirtiliyordu. Onun tek zayıf yönü, güzel, hızlı otomobillerdi.

Papa'nın Elçisi, yumuşak bir sesle konuştu. «Adınız Fran-

sızca, Peder. Fakat anladığıma göre, İrlandalıymışsınız. Bu nasıl oluyor? Aileniz Fransız mıydı?»

Ralph gülümsedi. «Bu bir Norman adı, Altes. Çok eski ve onurlu bir ad. Ben, Fatih Giyom'un sarayında bir baron olan Ranulf de Bricassart'ın soyundan geliyorum. O, Giyom'la 1066'da İngiltere'yi zaptetmeye gelmiş. Oğullarından biri, alınan İngiliz topraklarına yerleşmiş. Aile, İngiltere'deki Norman Kralları sırasında zenginleşmiş. Daha sonra bazıları IV. Henry zamanında İrlanda'ya geçmişler. VIII. Henry, Roma Kilisesi'nden ayrılınca, ailem, Giyom'un dinine bağlı kalmış. Böylece önce Londra'ya değil, Roma'ya bağlı olduğumuzu belirtmişler. Fakat Cromwell zamanında topraklarımızı ve soyluluk payelerimizi kaybetmişiz. Bunlar bir daha bize verilmemiş.

«Artık eskisi gibi tanınmamakla birlikte, hâlâ Kilise'ye ve Roma'ya bağlıyız. Ağabeyimin County Meath'de damızlık yetiştirdiği zengin bir çiftliği var. Ben, ailenin ikinci oğluyum. Ailede ikinci oğullar arzu ederlerse Kilise'ye bağlanırlar. Adım ve soyumla çok gururlanırım. Bin beş yüz yıldan beri Bricassartlar var.»

Bu iyiydi işte. Eski, soylu bir ad ve türlü zorluklara karşı koyup inanca bağlı kalmak.

«Ya Ralph?»

«Ranulf'un zamanla değiştirilmiş hali, Altes.»

«Anlıyorum.»

Başpiskopos, bir çöreğin üstüne bol reçel ve kaymak koyarak ağızına attı. Sonra, «Seni çok arayacağım, Peder,» dedi.

Rahip Ralph ona güldü. «Beni zor durumda bırakıyorsunuz, Altes. Eski efendimle venis'nin arasında oturuyorum. Birini hoşnut edecek cevap verirsem, öbürü memnun kalmayacak. Fakat Altes'e hizmet etmeyi umarken sizi özleyeceğimi de söyleyebilir miyim. Altes?»

Bu, bir diplomataya uydun bir cevaptı. Başpiskopos Contini Verchese, böyle bir sekreterin iyi olacağını düşünmeye başlamıştı. Fakat o, fazla yakışıklıydı. Yüz hatları kusursuz, göz ve ten rendi hoş, vücudu biçimliydi.

Rahip Ralph yine sessizliğe büründü. Görmeyen gözlerle çay masasına bakıyordu. Gözlerinin önünde biraz önce azarladığı genç rahip belirmişti. Sevgilisini bir daha göremeyeceğini

anlayan genç adamın gözlerinden acısını okumuştı. 'Tanrım,' diye düşündü. 'Ya bu durumda Meggie'yle ben olsaydık? İnsan dikkatli davranırsa bir süre bu durumu idare edebilir. Hele yıllık tatilinde Kilise'sinden uzağa gidip, yalnızca bir kadınla ilişki kurarsa, bu sonsuza dek de sürebilir. Ama birine ciddi bir ilgi duyacak olursa, Kilise er geç işi anlar.'

Bazen saray kilisesinin mermer zemininde diz çöküyor ve can acısı duyana kadar da öyle kalıyordu. Ancak böylece ilk trenle Gilly'e, Drogheda'ya dönmesine engel olabiliyordu. Geçici bir zayıflık anında Meggie'yi öptüğü için bir şey olmadığını kendi kendine tekrarlıyordu. Ona duyduğu sevginin gerçek dünyayla ilgisi yoktu. Çünkü durumun değiştiğini itiraf edemezdi. Meggie'nin küçük bir kız olduğunu düşünüyor ve bunu yalanlayacak şeyleri de görmemezliğe geliyordu.

Ancak yanılmıştı. Duyduğu acı azalmamış, büsbütün artmış, daha kötü bir hal almıştı. Daha önceleri yalnızlığı doğal sayarak bu yalnızlığı hiç kimsenin ortadan kaldıramayacağını söyleyebilmişti. Fakat şimdi yalnızlığın bir adı vardı: Meggie. Meggie, Meggie, Meggie...

Daldığı hayâlden kurtulunca, Başpiskopos Contini Verchese'nin göz kırpmadan kendisine bakmakta olduğunu gördü. Hem bu adamın kahverengi gözleri şimdiki efendisinin yuvarlak gözlerinden daha tehlikeliydi. Rahip Ralph, bu bakışları görmemezlikten gelmenin aptallık olduğunu biliyordu. Onun için adama keskin nazarlarla baktı ve sonra hafifçe gülümseyerek omuz silkti. Böylece, 'Her erkek üzülebilir,' demek istiyordu. 'Bir acıyı anımsamak günah değildir.'

İtalyan sakin sakin sordu. «Söyleyin, Peder. Ekonomik bunalım, yönettiğiniz işleri etkiledi mi?»

«Şimdiye dek endişe edecek bir şey olmadı. Altes. Michar Şirketi, piyasadaki oynamalar yüzünden kolay kolay etkilenmez. Mrs. Carson, servetini yatıracığı yerleri iyi seçmiş. Buna karşılık rasgele yatırılan servetlerin sahipleri zararlı çıktılar sanırım. Drogheda çiftliği kazanç getiremez bu arada tabii, çünkü yün fiyatı düşüyor. Ancak Mrs. Carson, parasını sadece tarıma yatırmayacak kadar akıllıydı. O, madenin daha sağlam olduğunu düşünmüş. Bununla birlikte, bence tam toprak almanın zamanıdır. Yalnız çiftlik değil, büyük kentlerde ev ve binalar alınabi-

lir. Fiyatlar inanılmayacak kadar düşük. Ama hep böyle kalacak değildir kuşkusuz. Şimdi alırsak ileride gayrimenkulden kazançlı çıkabiliriz.»

Papa'nın Elçisi, «Doğru,» diye karşılık verdi. Demek Rahip de Bricassart sadece diplomat değil, aynı zamanda bir iş adamıydı! Roma'nın ona dikkat etmesi yerinde olacaktı.

★ ★

2

Fakat 1930 yılındaki ekonomik bunalım, Drogheda'yı etkiledi. Avustralya'nın her tarafında işsizlik vardı. Erkekler, eşlerini, çocuklarını bırakarak iş bulmak için uzaklara gidiyorlardı. Yiyecek fiyatları da düşmüştü. Paddy de, Drogheda'nın kilerini ve depolarını yiyeceklerle doldurmuştu. Oraya uğrayan bir adam, karının iyice doyurulacağından emin olabilirdi. İşin garibi gelenler bir süre bile kalmayıp, sıcak bir yemek yiyip, torbalarına da yiyecek doldurduktan sonra gidiyorlardı. Onların ne aradıkları belli değildi. Ayrıca öteki çiftlikler, Drogheda gibi cömert de davranmıyordu. Onun için adamların durmayıp gitmesine şaşıyorlardı. Belki de evi kalmayan kimseler, amaçlarını da yitirdikleri için böyle dolaşmaktaydılar.

Stuart yine evde bekliyor ve çifte de mutfağın kapısının yanında duruyordu. Bol işçi bulunduğu için Stuart'ın dışarıda çalışmasına gerek yoktu. Fee ortada para bırakmıyordu artık. Stuart da kasayı dua yeri olarak kullanılan salondaki mihrabın arkasındaki, bir dolaba saklamıştı. Hoş, gelenlerin çoğu da kötü değildi, ama evdeki kadınları korumak isteyen Paddy'e herkes hak verirdi.

Ağustosta büyük bir fırtına patladığında yalnız Paddy evden çok uzaktaydı. Adam, atından inip, onu bir ağaca bağladıktan sonra altına oturarak beklemeye başladı. Beş köpeği korkudan titreyerek ona sokulmuştu. Başka bir ağıla nakletmek istediği koyunlar da gruplar halinde dağılmış, oradan oraya koşuyorlardı. Fırtına korkunçtu. Paddy, parmaklarını kulaklarına tıkayıp, gözlerini kapatarak dua etmeye başladı.

Oturduğu vilga ağacının biraz ilerisinde uzun otların etrafını sardığı kurumuş kökler vardı. Onların arasında da kurumuş fakat ayakta kalmış ulu bir kâfur ağacı yükseliyordu. Çıplak ağacın gövdesi kapkara bulutlara doğru on iki metre kadar yükselmekteydi.

Paddy'nin gözleri kapalıydı. Fakat yine de çok parlak, mavi bir ışık yüzünden gözleri yanar gibi oldu. Ayağa fırladıysa da bir anda korkunç bir güç onu yere çarptı. O anda başını kaldırıp kuru kâfur ağacına düşen yıldırımın kör edecek kadar güçlü, mavili morlu ışınlarını seçti. Dev ağacın ucundan alevler yükseldi ve aynı anda çevresindeki kökler ve kuru otlar da tutuştu. Alevler rüzgârda hızla yayıldılar. Paddy atına erişecek vakit bile bulamamıştı.

Paddy'nin altında oturduğu susuz kalmış vilga ağacı da tutuşmuştu. Ağacın içindeki reçineler patlar gibi dışarıya fırladı. Paddy etrafına baktı. Ağaçlar homurtulu sesler çıkararak yanıyordu. Ayaklarının altındaki otlar alevler içindeydi. Atının korkuyla bağırıldığını duyuyordu. Hayvana çok acıdı. Onu öyle bağlı bırakamazdı. Bir köpek havladı ve sonra sesi acı dolu bir çığlığa döndü. Alev alan köpek, canlı bir meşaleye benziyordu. Bir an çığına döndü ve sonra yanan otların arasına düşerek kaldı. Kaçmakta olan öteki köpeklerin acı bağırışları yankılandı. Alevler onları da yakalamıştı. Fırtınadan hızlı gitmeyen birinin alevlerden kaçabilmesine olanak yoktu.

Paddy atına gidebilmek için bir çare düşündü. Yere bakınca yanmakta olan büyük bir papağanı gördü.

Paddy birden sonunun geldiğini anladı. Bu cehennemden ne kendisinin, ne de atının çıkmasına olanak vardı. Bunu düşünürken gerideki bir ağaç patlar gibi dağıldı ve içindeki reçineler etrafa yayıldı. Alevlerden Paddy'nin kollarının derisi kararıp büzülmüştü. Saçlarından daha kızıldı alevler. Alevler dıstan içeriye doğru işliyordu. Böyle ölmek korkunçtu. En son pişen ve çalışmaz hale gelen beyin ve kalpti. Üstü tutuşan Paddy, o cehennemde bir yere koşmaya çalışarak haykırıyor, haykırıyordu. Her korkunç feryat da karısının adıydı.

Öteki erkekler fırtına patlamadan Drogheda'ya dönebilmişlerdi. Fee'nin aydınlık oturma salonundaki krem ve pembe renkli mermer şöminede ateş gürül gürül yanıyordu. Yanan okalıptüs kütüklerinin kokusu pek hoştu. Çay arabasıyla getirilen türlü kek ve sandviçler de insanın ağızını sulandırıyordu. Kimse Paddy'nin çay saatinde eve erişebileceğini sanmıyordu.

Saat dörde doğru bulutlar doğuya kaydı. Herkes rahat so-luk almaya başladı. Kuru bir fırtına sırasında insanın rahat edebilmesi olanaksızdı. Drogheda'da her binanın paratoneri vardı, ama yine de insan endişeleniyordu. Jack ve Bob kalkıp biraz hava almak için dışarıya çıktılar.

Bob eliyle batıyı işaret etti. «Bak!»

Hayvanların ağıllarının gerisinde kalan ağaçların oradan, kapkara dumanlar yükselip rüzgârda dağılıyordu.

Jack. «Tanrım!» diye bağırarak telefona koştu.

Telefonu açarak, «Yangın! Yangın!» diye haykırdı. Odadakiler ona hayretle baktılar. Sonra durumu anlamak için dışarıya koştular. «Drogheda'da yangın çıktı. Hem de büyük bir yangın!» Bu kadar yeterliydi. Telefonlar paraleldi ve kim aranırsa aran-sın herkes hemen reseptörleri kaldırıp dinlerdi. Clearyler ge-eli beri Drogheda'da büyük bir yangın olmamıştı, ama herkes es-ki yangını anımsıyordu.

Gençler atlara binmek için koştular. İşçiler barakalardan fırladılar. Mrs. Smith, depolardan birini açarak düzinelerle kaba kendir çuvalı çıkarıp dağıttı. Fee, uzun eteklerini çıkarıp, Paddy'nin bir pantolonunu giydi ve Meggie'yle ahırlara koştu. Çuval tutabilecek olan herkese ihtiyaç vardı.

Mrs. Smith mutfakta ocağı yaktı ve hizmetçiler de tavan-daki çengellere asılı kocaman tencereleri indirmeye başladılar. Kâhya, «Dün bir sığır kesilmesi iyi oldu,» dedi. «Minnie, içki deposunun anahtarını al. Cat'le git, ne kadar bira ve rom varsa çıkar. Ben yahni yaparken siz de ekmeği yoğurun. Hıem çabuk olun!»

Fee ile Meggie ahırdan çıkardıkları atları eyerlemeye çalış-ıyorlardı. Hayvanlar duman kokusu aldıkları için huysuzlanmak-taydılar. O sırada Gilly yolundan iki işçi çıkageldi. «Yangın sa-nyor! Bize verecek iki atınız var mı? Birkaç da çuval verin!»

«Depodan alın. Tanrım, orada işçilerin kalmadığını umarım!» Böyle söyleyen Meggie, babasının nerede olduğunu bilmiyordu.

İki adam, Mrs. Smith'den kaba kendir çuval ve su tulumlarını kaparcasına aldılar. Bob ve adamları gideli beş dakika olmuştu. Onları iki adam izledi. Fee ve Meggie de dörtmala dereye gittiler. Bunu aşip dumanlara doğru yol aldılar.

Tom da kamyonun büyük deposuna su doldurup motoru çalıştırdı. Şiddetli bir yağmur yağmazsa bu yangın sönmezdi. Kamyondaki suyun bir yararı olamayacaktı. Ama bu sayede hiç olmazsa çuvalların ıslak kalmasını sağarlardı. Yaşlı adam dereye doğru gitti. Bir an boş duran kâhyanın evine baktı. Sonra durarak bu evi hortumla iyice ıslattı. Çünkü yangının o tarafa geleceğini anlamıştı.

Meggie ve Fee ilerlerken batıdaki meşum bulut gitgide büyüdü. Daha şiddetlenen rüzgâr yanan şeylerin kokusunu getiriyordu. Hava karanmaya başlamıştı. Batıdan kaçan binlerce kanguru, yabandomuzu, sığırlar, emular, goannalar, tavşanlar hızla koşarak geçiyorlardı. Meggie, Bob'un ağıl kapılarını açık bıraktığını farketmişti. Böylece dışarıdaki koyunların buralara girmesini sağlayacaktı. Fakat koyunlar çok aptaldı. Onlar bir çitle karşılaşınca durur ve üç adım ötedeki açık ağıl kapısını görmezlerdi.

Yaklaştıkları zaman yangın on millik bir alanı kaplamıştı. Hem gittikçe büyüyerek ilerlemekteydi. Kuru otlar ve ağaçlar anında alevler içinde kalıyordu. Anne kız, umutsuzlukla Batı'ya baktılar. Yangını burada durdurmaya kalkmanın yararı yoktu. Bir ordu bile bunu başaramazdı. En iyisi eve dönerek oradaki binaları, ağıl ve depoları korumaya çalışmaktı. Daha şimdiden alevler beş mil uzunluğunda bir yeri kaplamıştı. Yorgun atlarını hemen mahmuzlayıp dönmezlerse onlar da yanacaklardı. Oralarda kalan koyunlara yazık olacaktı, ama yapabilecekleri bir şey yoktu.

Yaşlı Tom hâlâ derenin oradaki evleri hortumla ıslatmaktaydı. Bob, «Aferin, Tom!» diye bağırdı. «Burası fazla sıcak olana dek kal. Ama alevler yaklaşıncı hemen kaç! Dediğimi duyuyor musun? Kahramanlığın gereği yok! Sen tahta ve cam parçalarından daha değerlisin!»

Evin çevresindeki çimenlik ve yola arabalar dolmuştu. Gilly yolundan gelmekte olan öteki otomobillerin farlarını görüyorlardı. Bob, ahırların avlusuna girince, onları beklemekte olan büyük bir grup erkeklerle karşılaştı.

Martin King, «Yangın ne kadar büyük, Bob?» diye sordu.

Bob umutsuzca cevap verdi. «Karşı konulamayacak kadar büyük sanırım. Alevler beş mil genişliğinde bir yeri kaplamış, ilerliyor. Rüzgâr dörtlüğe giden bir at kadar hızlı esiyor. Evi ve öteki binaları kurtarıp kurtaramayacağımızı bilemiyorum. Yalnız Horry, kendi yerini korumak için hazırlansın. Çünkü bizden sonra ona gelecek. Bunu nasıl durduracağımızı bilemiyorum!»

«Böyle büyük bir yangını uzun süredir bekliyorduk. En son büyük yangın, 1919'da oldu. Beel - Beel'e gitmesi için bir grup ayarlayabilirim. Hem epey varız ve daha da geliyorlar. Gilly'den yangını söndürmek için beş yüz erkek kadar çıkar. Bir kısmımız burada kalıp size yardım edeceğiz. Evim Droghe-da'nın batısında olduğu için Tanrı'ya şükrediyorum.»

Bob gülümsedi. «Doğrusu insanı iyi teselli ediyorsun. Martin!»

Martin etrafına bakındı. «Baban nerede, Bob?»

«Yangının batısında. Bugela'da olabilir. Yavrulayacak koyunları toplamaya gitmişti. Yangının başladığı yerin en az beş mil batısında olmalı.»

«Kaybolduğunu düşündüğün adamın var mı?»

«Çok şükür yok.»

Meggie eve girerken, bunun bir tür savaş olduğunu düşünüyordu. Herkes belirli bir hızla sürekli çalışıyor, güç ve cesaretini koruyabilmek için de yiyip içiyordu. Hâlâ adamlar geliyordu. Onlardan bir kısmı ağılların oraya giderek derenin yakınındaki birkaç ağacı kesmeye başladılar. Yine o civardaki bütün otları da temizlediler.

Herkes Gilly'deki büyük yangınlardan söz ediyordu. İşin garibi uzun süren kuraklıklarda yangın bir tehlike sayılmıyordu. Çünkü yangının yayılmasına neden olan ot bulunmuyordu. Ancak bir, iki yıl bol yağmurdan sonra iyice uzayan otlar kurumaya başlayınca, yangın tehlikesi çıkıyordu ortaya.

Martin King, Drogheda'yı korumak için geriye kalan üç yüz adamın başına geçti. Kendisinin büyük bir çiftliği vardı ve elli yıldır yangınla savaşıyordu.

Adam, «Bugelada'ki topraklarım yüz elli bin dönümdür,» diye anlattı. «1905'de oradaki bütün koyun ve ağaçları kaybettim. Kendime gelebilmem için on beş yıl geçmesi gerekti.»

Gece olmuştu ve rüzgâr uluyordu. Ama batıda gökyüzü kıpkırmızıydı ve dumanlar hepsinin öksürmesine yol açıyordu. Ağaçların bulunduğu yerin batısında kalan ağaçlar da tutuştu. Meggie verandada durmuş, alevlerle mücadeleye çalışan adamları dehşetle seyrediyordu.

Sonra annesinin sesini duydu. «Meggie, içeriye gir ve tabakları büfeye kaldır! Piknik yapmıyoruz, biliyorsun!» Kız istemeye istemeye döndü.

İki saat sonra bitkin bir grup adam, biraz yiyip içmek ve güçlenip yine savaşa dönmek için geldi. Kadınlar onlara yahni, ekmek, çay, rom ve bira veriyorlardı. Üç yüz erkek için bile bol yiyecek ve içecek vardı. Yüzleri, gözleri kurumdan kapkara olmuş adamlar, bitkinlikten ayakta sallanarak bol bol içiyorlar ve sonra ekmekle yahniyi yutuyorlardı. Son bir bardak rom içtikten sonra yine yangın yerine gidiyorlardı.

Tom çılgın gibi kamyondaki depoya su dolduruyor, gidip alevlerin saldırmaya kalktığı evleri ıslatıyordu. Yaşlı adam, de-reyle su deposu arasında mekik dokuyordu. Ama birden rüzgâr hızlandı ve evler tutuştu. Tom ağlayarak kamyonla geri çekildi.

Martin King, «Yangın batımızdayken rüzgâr hızlanmadığı için diz çöküp Tanrı'ya şükretmelisin,» dedi. «Öyle olsaydı büyük evle birlikte biz de yanardık. Amanın, Beel-Beel'de durumun iyi olduğunu umarım.»

Fee ona bardak dolusu rom verdi. Martin King, genç bir erkek değildi, ama adamları gereken şekilde yönetmiş ve canla başla çalışmıştı.

Kadın, «Çok saçma,» diye mırıldandı. «Her şey yanıp kül olacak gibiymken aklıma olmayacak şeyler geldi. Ölmeyi ya da çocukları düşünmedim. Bu güzel evin yanacağı da aklıma gel-

medi. Sadece dikiş sepetimi, bitiremediğim örgüyü, yıllardır sakladığım türlü cins düğmeyi, Frank'ın uzun süre önce yaptığı kalp biçimi kek kalıplarını anımsadım. Bunlarsız yaşayamayacağımı düşündüm. Yani yerine konmayacak, dükkânlardan alınmayacak küçük şeyler...»

«Kadınların çoğu böyle düşünüyor zaten. Kafanın tutumu ne garip, değil mi? 1905'de eve girmeye kalkan karımın arkasından deli gibi bağırdığımı anımsıyorum. Evde kalan kasnağını almak istemişti.» Adam güldü. «Neyse evi kaybettikse de oradan vaktinde çıkabildik. Yeni bir ev yapar yapmaz karım kasnak-taki işi bitirdi.» Boş bardağı bırakarak kadınların garipliği yüzünden başını salladı. «Gitmem gerek. Gareth Davis'in bize Narrengang'da ihtiyacı olacak. Eğer yanılmıyorsam Rudna Hunish'deki Angus'un da öyle.»

Fee'nin rengi soldu. «Oh, Martin! O kadar uzakta da mı?»

«Haber geldi, Fee. Booroo ve Bourke yanıyormuş.»

♦♦

Yangın üç gün şiddetini sürdürdü. Sonra bir yağmur geldi ve dört gün devam edip, yanmakta olan ağaç, ot ve her şeyi söndürdü. Ama yangın yüz millik bir yeri simsiyah etmiş, Drog-heda'nın ortasından Gillenbone'un doğusunda kalan Rudna Hunish'e kadar yirmi mil genişliğinde kapkara bir yol açmıştı.

Yağmur başlayana kadar kimse Paddy'den haber beklemedi. Onun, yangının öbür yanında güvende olduğunu sanıyorlardı. Yangın yüzünden telefon bağlantısı kesilmeseydi, Martin King'in arayacağını sanıyorlardı. Çünkü en akla yakını, Paddy'nin Bugela'ya sığınmak için batıya gitmiş olmasıydı. Ama yağmur başladıktan sonra altı saat geçip de Paddy'den haber çıkmayınca endişelenmeye başladılar. Dört gün süreyle, üzülecek bir şey olmadığını söyleyerek kendilerini avutmaya çalıştılar.

Bob oturma salonunda bir aşağı, bir yukarı dolaşarak, «Şimdiye kadar gelmesi gerekirdi!» dedi.

Jack sordu. «Ne düşünüyorsun, Bob?»

«Gidip onu aramamızın vakti geldi. Belki yaralanmıştır. Ya da, yürüyerek eve gelmek için yola çıktı. Atı paniğe kapılıp onu sırtından atmış olabilir. Belki bir yerde yatıyor ve kımıld-

yacak hali yok. Şimdi etrafı telaşa vermemiz gereksiz. Fakat bugün güneş batana dek onu bulamazsak, Dominic'e ineceğim ve yarın bütün bölgedekileri toplayacağım.»

Titreyen Fee'nin gözlerinde vahşi sayılabilecek bir pırıltı belirmişti. «Bir pantolon giyeyim. Burada beklemeye dayanmam.»

Bob, «Anne sen evde kal,» diye yalvardı.

«Yaralandıysa herhangi bir yerde olabilir. Meggie'yle birlikte gidersek karşılaşacağımız duruma çare bulacak kadar güçlü oluruz.»

Bob razı oldu. «Pekâlâ. Sen Meggie'nin öbür atına bin. Herkes tüfek ve bol mermi alsın.»

Dereden geçerek kapkara olmuş topraklara doğru ilerlediler. Hiçbir yerde yeşil ya da kahverengi bir şey gözükmüyordu. Ortalık ıslanmış, simsiyah kömürlerle kaplıydı. Yer yer küçük yığınlar görüyorlardı. Bunlar yanmış koyunlardı. Arada sırada rastladıkları büyükleri de sığır ya da domuzdu. Yağan yağmur gözyaşlarına karışıyordu. Birlikte ilerlerken her an Paddy'nin ortaya çıkacağını sanıyorlardı.

İlerleyince yangının Wilga ağılının daha gerisinden başlamış olduğunu anlayarak büyük bir üzüntüye kapıldılar. Bob dizginleri çekerek durup ötekilere döndü. «Buradan başlayacağız. Ben batıya gideceğim. Babam o tarafta olabilir ve en güçlüünüz de benim. Hepinizde bol mermi var mı? İyi. Bir şey bulursanız havaya üç el ateş edin. Bunu duyanlar bir el ateşle karşılık verecekler. Sonra bekleyeceksiniz. Üç el ateş eden kimse, beş dakika sonra yine havaya üç kurşun sıkacak. Beş dakika aralıklarla buna devam edecek.

«Jack, sen yangın hattını izleyerek güneye git. Hughie sen de güneybatıya. Anne, sen de Meggie'yle kuzeybatıya git. Stu, sen yangın hattını izleyerek kuzeye doğru ilerle. Hepiniz ağıridin lütfen. Yağmur yüzünden ilerisi pek görülmüyor ve yerler yanmış kütük dolu. Sık sık seslenin. Babam sizi görmeyebilir, ama sesinizi duyar. Tanrı hepimizin yardımcısı olsun.»

Birbirlerinden ayrılarak ilerlemeye başladılar. Stuart yarım mil kadar gidince, yangın hattının hemen yakınında kömür olmuş kütükleri gördü. Orada kömür olmuş bir vilga ağacı ve yangının sınırında büyük bir kökün kalıntısı vardı. Sonra büyük bir

kâfur ağacının gövdesine yapışıp kömür olan Paddy'nin atını farkettiler. Paddy'nin köpeklerinden ikisi de yanmış, sırtüstü yatıyordu. Havadaki bacakları birer kırık dalı andırıyordu.

Stu attan inerek bileklerine kadar çamura battı. Eyerden tüfeğini alırken sessiz bir dua okumaktaydı. At ve köpekleri, görmeseydi, orada bir serserinin alevler arasında kaldığını sanabilirdi. Paddy'nin yanında atı ve köpekleri vardı. Oraya gelen kırkıcı da olamazdı. Burası Bugelalı işçilerin gelemeyecekleri kadar uzaktı. İleride üç köpeğin kömürleşmiş cesedini seçti. Beş köpek bulmuştu. Bunlar babasının idi.

İleride, attan biraz uzakta, bir kütüğün gizlediği yanmış bir adam vardı. Bunda yanılmasına imkân yoktu. Yağmur yüzünden pırl pırl parlayan siyah ceset, sırtüstü yatıyordu. Vücut bir yay gibi bükülmüştü. Sadece omuzları ve kaba etler yere değiyordu. Kollar, Tanrı'ya yalvarır gibi yukarıya doğru kıvrılmıştı. Etler yandığı için parmakların kemikleri ortaya çıkmıştı. Dizler bükülmüş, kavrulmuş yüz, gökyüzüne doğru dönmüştü.

Stuart'ın berrak gözleri bir an babasının üstünde dolaştı. O anda kömürleşmiş adamı değil, yaşamakta olan babasını görüyordu. Tüfeğin namlusunu havaya çevirerek ateş etti. Tekrar doldurdu ve ateş etti. Üçüncü defa kurşun sıktı. Uzaktan bir patlama cevap verdi ona. Bunu daha hafif bir patlama izledi. Stu, yakındaki cevabın, annesiyle Meggie'den geldiğini anlamıştı. Onlar kuzeybatıda, kendisi kuzeydeydi. Beş dakika beklemeden yine silahını doldurdu. Yine arka arkaya üç el ateş etti. Sonra tüfeği yere bırakarak güneye bakıp etrafı dinlemeye başladı. Bu kez ilk cevap batıdan, Bob'dan geldi. Bunu Jack ya da Hughie izledi. En son annesi ateş etti. Stu rahat bir soluk aldı. Yanına ilk erişeceklerin annesi ve kız kardeşi olmasını istemiyordu.

Bu yüzden, kuzey tarafındaki ağaçların arasından çıkan iri yabandomuzunu göremedi. Bir inek kadar kocaman olan hayvanın vücudu, güçlü, kısa bacaklarının üstünde sarsılıyordu. Hayvan başını eğmiş, yanık, ıslak yaprakları yararak geliyordu. Patlamalar onu rahatsız etmişti ve yarası vardı. Dalmış olduğu sessiz hüzünden sıyrılan genç, başını çevirdi ve sonra eğilerek silahını almak istedi, ama bunun boş olduğunu anladı o anda.

Yabandomuzu durup hareketsiz kaldı. Kızarmış küçük göz-

lerinde acı yüzünden çılgınca bir ifade vardı. Uzun, sarı dişleri, yarım daire gibi yukarıya doğru kıvrılmıştı. Hayvanın kokusunu alan Stuart'ın atı kişnedi. Dpmuz, kocaman kafasını çevirerek ona baktı. Sonra saldırmak için başını yere eğdi. Yabandomuzu ata baktığı anda Stuart fırsattan yararlanıp tüfeğini kapmış ve cebinden mermi çıkarmıştı. Fakat yabandomuzu tüfeğin şakirtisini duydu. Son anda at yerine Stuart'a saldırdı. Genç, yabandomuzu üstüne atıldığı sırada tetiği çekti ve onu göğsünden vurdu. Fakat kurşun hayvanın hızını kesmemişti. Uzun, kıvrık dişler kasiğine saplandı. Yarasından kanlar fışkıran Stu, yere yuvarlandı.

Yabandomuzu, kurşunun acısını hissederek döndü ve ona tekrar vurmak için yaklaştı. Hayvan sendeliyor, tökezliyordu. Sonra yedi yüz elli kiloluk hayvan, gencin üstüne devrilerek kaldı. Stu bir an ondan kurtulmak için parmaklarıyla çamurları kazdı. Ama boşunaydı bu. Demek daima bildiği şey olmuştur. Bu yüzden Stu, hiçbir zaman umutlanmamış, hayâl kurmamış ve plan yapmamıştı. Sadece oturup yaşamı kana kana içmişti. Kendisini bekleyen kaderi düşünüp kederlenmişti. 'Anne, anne, seninle kalamayacağım!' diye düşünürken kalbi dayanamadı.

.*.*

Silah seslerinin geldiği yöne giderlerken Meggie, «Stu neden tekrar ateş etmedi acaba?» diye sordu. Çamurda hızlı ilerleyemiyorlardı ve son derecede endişeliydiler.

«Herhalde Stu silah seslerini duymuş olduğumuz kanısına vardı.» Ama kadın, kendisinden ayrılmadan önce ellerini sıkıca tutan ve yüzüne bakıp gülümseyen oğlunu düşünerek kaygılanıyordu. «Pek uzakta değiliz sanırım.»

Fakat Jack ve Bob, onlardan önce olay yerine varmışlardı. Onun için kadınların yaklaşmasına engel olabildiler.

Fee attan inerken Bob, «Oraya yaklaşma anne,» dedi.

Jack da gidip Meggie'nin kollarını tutmuştu.

İki çift gri göz şaşkınlık ya da endişeyle değil, bilinçle bakı. Kendilerine bir şey söylenmesine gerek olmadığını belirtir gibiydiler.

Fee, kendisine yabancı gelen bir sesle mırıldandı. «Paddy?»

«Evet ve Stu.»

İki oğlu da kadına bakamıyordu.

«Stu mu? Stu! Ne demek istiyorsunuz? Oh, Tanrım ne oldu? Ne var? İkisi birden... olamaz!»

«Babam yangından kaçamamış ve ölmüş. Stu da bir yabandomuzunu ürkütmüş sanırım. Hayvanı vurmuş, ama yabandomuzu ölürken onun üstüne düşmüş ve boğulmasına sebep olmuş. O da ölmüş, anne.»

Meggie haykırıyor, debeleniyor, Jack'in elinden kurtulmaya çalışıyordu. Ama Bob'un kanlı elleriyle tuttuğu Fee, taş kesilmiş gibiydi. Gözleri camlaşmıştı.

Yüzünden yağmur suları akan kadın, sonunda Bob'a baktı. «Bu kadarı çok fazla. Bırak onlara gideyim, Bob. Birinin karısı, öbürünün de annesiyim. Beni uzaklaştıramazsın. Bunu yapmaya hakkın yok. Bırak onların yanına gideyim.»

Meggie sakinleşmiş, kendisine sarılmış olan Jack'in omzuna başını dayamış duruyordu. Bob'un kolunu beline doladığı Fee ilerleyince, Meggie onun arkasından baktı, ama kımıldanmadı. Yağmurda Hughie'nin yaklaştığını gördüler.

Jack başıyla annesini ve Bob'u işaret etti. «Onların peşinden git ve yanlarında kal. Ben Meggie'yle Drogheda'ya dönüyorum. Arabayı getireceğim.» Meggie'yi bırakıp doru kısırağa binmesine yardım etti. «Haydi gel. Hava kararmaya başladı. Onları gece burada böyle bırakamayız. Biz dönene kadar da hiç biri buradan ayrılmayacaktır.»

Fakat arabayı ya da tekerlekli bir şeyi o çamurda sürüp götürmeye imkân yoktu. Sonunda Jack ve yaşlı Tom, büyük bir oluklu saçı zincirle iki atın arkasına taktılar. Tom başka bir ata binerek iki hayvanı dizginlerinden çeke çeke götürdü. Jack da elinde Drogheda'da bulunan en büyük lambayla önden gidiyordu.

Meggie evde kalarak oturma odasındaki ateşin karşısına çöktü. Bir şeyler yemesi için onu kandırmaya çalışan Mrs. Smith, kızın şok geçirdiğini anladı. Ağlamıyordu bile. O sırada kapı çalınca kadın, bu çamurda kimin Drogheda'ya gelmeyi başarmış olduğunu düşünerek gitti. Bu ıssız yerde haberin böyle çabuk yayılmasına şaşmıştı.

Rahip Ralph verandada duruyordu. Binici kılığı ve muşamba giymiş olan adam, sıırılsıklam ve çamur içindeydi.

«İçeriye girebilir miyim, Mrs. Smith?»

Kadın, «Oh, Peder, Peder!» diye bağırarak şaşırın adamın kollarına atıldı. «Nasıl haber aldınız?»

«Mrs. Cleary bana telgraf çekti. Çiftlik yöneticisinin mal sahibine gösterdiği bu nezaketi çok beğendim. Başpiskopos di Contini Verchese'den buraya gelmek için izin aldım. Ne zor ad. İnanır mısın, bu adı her gün yüz kez söylemem gerekiyor. Bindiğim uçak alana inerken az kaldı yere çakılıyordu. Bunun üzerine etrafın çamurlu olduğunu anladım. Sevgili, güzel Gilly! Bavulumu rahibin evinde bırakıp, meyhane sahibinden bir at aldım. Adam benim deli olduğumu sandı ve buraya erişemeyeceğime dair bir şişe viskisine iddiaya girdi. Mrs. Smith ağlama böyle. Bir yangın yüzünden dünyanın sonu gelmedi ya!» Adam gülümseyerek onun omzunu okşadı. «Lütfen ağlama.»

Kadın, «Öyleyse bilmiyorsunuz!» diye hıçkırdı.

«Neyi bilecektim? Ne oldu?»

«Mr. Cleary ve Stuart öldü.»

Rahibin yüzünden kanı çekildi. Kâhyayı iterek gürledi. «Meggie nerede?»

«Oturma salonunda. Mrs. Cleary hâlâ ölümlerle dışarıda. Jack ve Tom, onları alıp getirmeye gittiler. Oh, Peder, dindar olmakla birlikte bazen Tanrı'nın çok hain olduğunu düşünüyorum! Neden ikisini birden aldı sanki?»

Ama Rahip Ralph yalnızca Meggie'nin nerede olduğunu duymuştu. Muşambasını çıkarıp, yerleri çamurlayarak oturma odasına girdi.

Genç kız koltuktan kayarak onun kollarına sığındı. Başını adamın ıslak gömleğine dayayarak büyük acı ve keder duymasına rağmen yine de çok mutlu oldu. Ralph gelmişti. Bu da onun üstündeki gücünü gösteriyordu. Yenilmemişti.

Adam, yanağını onun saçlarına dayayarak, «İslağım, sevgili Meggie,» diye fısıldadı. «Sırılsıklam olacaksın.»

«Zıyanı yok. Geldin.»

«Evet, geldim. Senin güvende olduğunu bilmek istiyordum. Bana ihtiyacın olduğunu hissettim. Durumu kendim görmek istedim. Oh, Meggie, baban ve Stu! Nasıl oldu bu?»

«Babam yangından kurtulamamış. Onu Stu buldu. Bir yabandomuzu Stu'yu öldürdü. Ağabeyimin vurduğu hayvan, onun üstüne düşüp, boğulmasına neden olmuş. Jack ve Tom onları getirmeye gittiler.»

Erkek bir şey söylemeyerek, sanki bir bebekmiş gibi onu sallamaya başladı. Bu arada ateşte üstü ve saçları biraz kuru-muştu. Sonra kızı çenesinden tuttu. Meggie yüzüne bakarken de eğilip hiç düşünmeden onu öptü. Buna arzu değil, kızın gri gözlerindeki ifade sebep olmuştu. Meggie'nin kolları ona dolandı, ama o anda Rahip dayanamayarak acıyla inledi.

Genç kız biraz geri çekildi. «Ne var?»

«Uçak inerken kaburgalarımı vurdum. Uçağın başı Gilly'nin çamuruna gömülüyordu az kalsın. Önümdeki koltuğun üstünde buldum kendimi.»

«Dur, bakayım.»

Meggie, sakın bir tavırla ıslak gömleğin düğmelerini açıp erkeğin sırtından çıkardı. Tam göğüs kafesinin üstünde boydan boya mor bir çürük vardı.

«Oh Ralph! Gilly'den buraya kadar bu halde mi geldin? Kim bilir ne canın yanmıştır! Nasılsın? Bayılacak gibi misin? Belki de iç organlarına bir şey oldu!»

«Yok, iyiyim. Emin ol bunu farketmedim bile. Bir an önce buraya gelmek, senin iyi olduğunu görmek istiyordum. Onun için de bu acıyı kafamdan çıkarıverdim. İç kanama olsaydı, şimdiye kadar çoktan anlardım sanırım. Tanrım... Yapma, Meggie!»

Kız başını eğmiş berelere dudaklarını değdiriyordu. Avuçlarını da, erkeği şaşırtan kasıtlı bir şehvetle, göğsünden omuzlarına doğru kaydırmıştı. Sinirlenen ve dehşete kapılan Ralph, ne olursa olsun kurtulmak için başını geriye çekti. Fakat bu yüzden tam tersi sonuç aldı. Kız, onun kollarındaydı. Kendisine sıkı sıkı sarılmıştı. O anda iradesini kaybetti adam. Acıyı da, Kilise'yi de, Tanrı'yı da unttu. Ağız, Meggie'nin dudaklarını buldu. Açlıkla zorlayıp araladı bu dudakları. Kızı büyük bir şiddetle istiyordu. İçindeki arzuyu bastırabilecek kadar sarılamıyordu ona. Meggie öpmesi için ona boynunu uzattı. Teni ipek gibi olan omuzlarını açtı. Bu tıpkı boğulmaya benziyordu. Erkek çaresizleşiyordu, ruhunu eziyor, karanlık arzularının birden canlanıp, coşmasına neden oluyordu. Ağlamak da istiyordu. Birden ken-

dini toplayarak kızın kollarını itti. Yere oturarak başını öne eğdi. Sanki dizlerinin üstünde titreyen ellerini seyre dalmıştı. 'Meggie bana ne yaptın?' diye düşünüyordu. 'Bıraksaydım bana neler yapacaktın?'

«Meggie, seni seviyorum. Daima da seveceğim. Fakat ben bir rahibim. Onun için de... bu imkânsız!»

Genç kız çabucak ayağa kalkarak hemen bluzunu düzeltti. Erkeğe bakarak hafifçe gülümsedi. Ama bu yüzden gözlerindeki acı daha belirli bir hâl aldı.

«Zıyanı yok, Ralph. Gidip sana yiyecek bir şey getirmesi için Mrs. Smith'le konuşayım. Sonra sana merhem getiririm. Bu çürüklerin acısını hemen alır. Ağrıyı öpücüklerden çok daha iyi keser doğrusu!»

Rahip, «Telefon çalışıyor mu?» diyebildi.

«Evet, iki saat kadar önce geçici bir tel çekip tekrar bağladılar.»

Ama kız çıktıktan birkaç dakika sonra ancak Fee'nin yazı masasının başına oturabildi rahip.

«Ben Drogheda'dan Rahip Ralph de Bricassart. Oh, merhaba Doreen, demek hâlâ santralde sen varsın! Ben de sesini duyduğuma memnun oldum. Sydney'de Papa'nın Elçisi sayın Başpiskopos'la acele konuşmak istiyorum. Sydney'i beklerken beni Bugela'ya bağla Doreen.»

Sydney bağlanana dek Martin King'e olanları anlattı. Böylece Gilly'deki telefonu dinleyen meraklılar da hemen durumu öğrendiler. Artık bu çamurdan korkmayanlar cenaze törenine gollerlerdi.

«Altes... Ben Rahip de Bricassart... Evet, teşekkür ederim. Sağ salım geldim, ama uçak çamura battı. Trenle dönmek zorundayım... Çamur, Altes... Ça...mur! Hayır Altes, yağmur yağınca burada yollar kapanır. Gillanbone'dan Drogheda'ya atla gelmek zorunda kaldım... Bu yüzden telefon ediyorum, Altes. Geldiğim çok iyi oldu. İçime doğdu sanırım. Evet, durumlar çok kötü. Pdraic Cleary ve oğlu Stuart ölmüş. Biri yangında yanmış, öbürünü de yabandomuzu öldürmüş. İzninizle cenaze törenlerini yönetmek istiyorum. Adamin dul kalan eşi ve çocuklarıyla ilgileneceğim... Evet, Altes... teşekkür ederim. Kısa süre içinde Sydney'e dönmeye çalışacağım.»

Meggie elinde atlara sürülen ağır ilacıyla geldi. Ama bunu sürmeyi teklif etmedi. Sessiz sedasız şişeyi Ralph'a verdi. Sonra Mrs. Smith'in bir saat içinde küçük salonda sofrayı kuracağını söyledi. Onun için rahibin banyo yapacak vakti vardı. Adam, 'Meggie kendisini düş kırıklığına uğrattığıma inanıyor,' diye düşündü. Bundan da rahatsız oldu. Çünkü kızın neden öyle düşündüğünü bilemiyordu. Hem neye dayanarak karar vermektedir? Meggie onun ne olduğunu biliyordu. Bu durumda neden kıızıyordu?

Şafak sökerken ölüleri getiren küçük grup, dereye erişerek durdu. Sular taşmamıştı, ama yağmur yüzünden iyice kabarak hızla akmaya başlamıştı. Rahip Ralph, doru kırsağıyla sudan geçerek onları karşıladı. Şalını omzuna atmıştı ve rahiplikte gereken her şey de eyer çantasındaydı. Fee, Bob, Jack, Hughie ve Tom orada beklerken adam cesetlerin üstlerindeki brandaları sıyırdı. Onları kutsal yağla takdis etmeye hazırlandı. Mary Carson'dan sonra hiçbir şey onu tiksindiremezdi. Ama Paddy ve Stu'da iğrenç bir taraf bulamadı. İkisnin rengi de karararmıştı. Paddy yanıp kömürleşmişti. Stu da boğulduğu için morarmıştı. Fakat rahip sevgi ve saygıyla ikisini de öptü.

Ölüleri yatırdıkları oluklu demir, on beş millik yolda çamurlara batarak ilerleyen iki atın ardı sıra sürüklenmişti. Ama atlarda hal kalmamıştı artık. Köpürerek akan su yüzünden hayvanlar Drogheda'nın öbür tarafında kalacaklardı. Hepsi de yağmurda durarak bir çare düşündüler.

Bob, Rahip Ralph'a dönerek, «Bir fikrim var,» dedi. «Peder sadece sizin atınız yorulmadı. Onun için siz gitmelisiniz. Bizimkiler bu suyu sadece bir kez aşabilirler. Çamur ve soğuktan halleri kalmadı. Gidin ve birkaç tane büyük varil bulun. İçlerine su girmemesi için de gerekiyorsa kapaklarını sıkıca kapattırın. Hatta bunları lehimlettirebilirsiniz. On iki varile ihtiyacımız var. Bunları birbirine bağlayıp dereден geçirin. Biz de varilleri oluklu saçın altına bağlarız ve bunu bir sal gibi sudan geçiririz.»

Bi fikri beğenen Rahip, bir şey demeden söyleneni yaptı. Dibban'dan Dominic O'Rourke, iki oğluyla gelmişti. Çiftliği uzak-

ta olmakla birlikte en yakındaki komşu oydu. Rahip Ralph yapılacakları anlatınca, adamlar hemen işe koyuldular. Boş varilleri bahçıvan kulübesinden çıkardılar, içlerinde yulaf bulunanları boşalttılar. Bunlara kapaklar da bulup varillere lehimlediler. Bu arada yağmur durmadan yağıyordu, iki gün daha kesilmeyeceği belliydi.

«Dominic böyle bir şeyi senden istemek beni üzüyor. Fakat zavallılar eve yarı ölü halde dönecekler. Oysa cenaze törenini yarın yapmalıyız. Gilly'deki adam tabutları vaktinde yetiştirse bile bu çamur yüzünden onları buraya yollayamaz. İçiniden biri, iki tabut yapabilir mi acaba? Varilleri geçirmek için sadece bir kişi gerek bana.»

O'Rourke'un oğulları başlarını salladılar. Paddy'nin yangın ve Stu'nun yabandomuzu yüzünden ne hale geldiğini görmek istemiyorlardı.

Rahip Ralph ve Dominic O'Rourke, varilleri atlarının arkasında sürükleyerek dereye indiler. Suyu yüzerek geçtiler.

Dominic bağırdı. «Bir tek şey var, Peder! Bu Tanrı'nın belâsı çamurda mezar kazmamıza gerek yok! Mary Michael için evin arkasında mermerden bir kabir yaptırdığı zaman bunun gereksiz olduğunu düşünmüştüm. Ama Mary şu anda karşımda olsa kendisini öperdim!»

Rahip de, «Haklısın!» diye haykırdı.

Varilleri oluklu demirin altına iki sıra halinde dizip, bağladılar. Sonra brandaya sarılı ölüleri de demir levhanın üstüne sıkıca oturttular. Bitkin atları yüzdürerek karşıya geçirdiler. Hayvanlar karşı kıyıya geçince deredeki salı çekecekti. Suyun yüzünde dengesini kaybedecek gibi sallanan sal, sonunda öbür kıyıya erişince çekip yukarıya aldılar. Atlar varilleri arkalarında sürükleyerek kırkma yerine kadar geldiler.

Varillere bağlı ölüleri, katran, ter, lanolin ve tezek kokan büyük kırkma kulübelerinden birine yerleştirdiler. Muşambalara sarılmış olan Minnie ve Cat, ilk nöbeti tutmak için büyük evden çıkıp geldi. Saç levhanın iki yanında çömelerek tesbîh çekip bir ağızdan dua etmeye başladılar

Ev dolmaya başlamıştı. Duncan Gordon, Each Lisage'dan, Gareth Davis Marrengang'dan, Horry Hopeton, Beel - Beel'den, Eden Carmichael Barcoola'dan gelmişti. Yaşlı Angus MacQueen de yük taşıyan bir treni durdurup, makinistle dostluk ederek, Gilly'e kadar gelmiş, orada da Harry Gough'dan bir at alıp çamura aldırmadan iki yüz mil yolu aşmıştı.

Konuklar yemek salonunda biftekle böbrekleri atıştırırken Horry, «Mahvoldum, Peder,» dedi. «Yangın çiftliğimin bir tarafından girdi öbür tarafından çıktı. Ne bir koyun, ne bir ağaç kaldı. Son birkaç yıl bolluklu olmuştu neyse. Bundan başka bir şey söyleyemem. Bu sayede tekrar koyun alabilirim ve yağmur da devam ederse otlar çabucak yeşerir. Ama bu on yıl içinde başka bir felâketten Tanrı bizi korusun. Çünkü böyle bir şeyi karşılayabilecek param olmayacak.»

Gareth Davies, Mrs. Smith'in yaptığı nefis çöreği büyük bir zevkle keserek söze karıştı. «Hiçbir felâket bu çevredeki çiftçilerin iştahını uzun süre kapatamaz. Benden gençsin Horry. Topraklarımın yarısını ve koyunlarımın da üçte ikisini kaybettim. Kötü talih. Dualarınıza ihtiyacımız var Peder.»

Yaşlı Angus da, «Öyle,» diye mırıldandı. «Benim zararım Harry ve Garry'ninki kadar büyük değil. Ama yine de kötü durum. Topraklarımın altmış bin dönümünü ve koyunlarımın da yarısını kaybettim. İşte böyle zamanlarda, delikanlıyken İskoçya'da kalmış olmayı istiyorum, Peder.»

Rahip Ralph gülümsedi. «Bu geçici bir istek, Angus. Bunu sen de biliyorsun. Senin İskoçya'dan ayrılmanla benim İrlanda'yı bırakmamın nedeni aynı. Orası bize çok küçük geliyordu.»

«Evet, kuşkusuz öyle. İrlanda'nın fundaları buradaki kâfur ağaçları gibi güzel yanmaz, değil mi, Peder?»

Rahip Ralph, etrafına bakınarak, 'Bu garip bir cenaze töreni olacak,' diye düşündü. 'Gelen ziyaretçilerin hepsi erkek. Burada sadece Drogheda'nın kadınları var.'

Mrs. Smith, Fee'yi soyup kuruladıktan ve Paddy'le paylaştığı büyük karyolaya yatırdıktan sonra, Rahip onun büyük dozda uyku ilacı almasını sağlamıştı. Fee ağlayarak bunu içmeyi reddedince de, Rahip onun burnunu acımasızca sıkıp, ilacı zorla yutturmuştu. Fee'nin böyle üzüntüden perişan olabileceği hiç aklına gelmemişti doğrusu. İlaç etkisini çabucak gösterdi. Cün-

kü kadın, yirmi dört saatten beri yemek yememisti. Fee'nin uyuduğundan emin olunca içi daha rahat etmişti rahibin. Meggie'nin mutfakta Mrs. Smith'le yemek hazırladığını biliyordu. Delikanlılar yatmıştı. Bitkin düştükleri için üstlerindeki ıslak şeyleri çıkarır çıkarmaz uyuyakalmışlardı. Ölüler, boş ve kutsanmamış bir yere konduğu için, inançlar gereğince Minnie ve Cat onların başında bekliyorlardı. Az sonra Gareth Davies ve oğlu Enoch, onların yerini alacaktı.

Genç adamların hiç biri yemek salonundaki büyüklere katılmamıştı. Hepsi mutfakta güya Mrs. Smith'e yardım ediyordu, ama aslında gençler Meggie'ye bakıyorlardı. Rahip Ralph bunu anlayınca hem sinirlendi, hem de rahatladı. Meggie'nin onlar gibi birini koca olarak seçmesi gerekiyordu ve eninde sonunda da bunu yapacaktı. Enoch Davies, yirmi dokuz yaşında, siyah saçlı, kara gözlü, yakışıklı bir erkekti. Yirmialtınsındaki Liam O'Rourke, kahverengi saçlı, mavi gözlüydü. Yirmibeşindeki kardeşi Rory de ona benziyordu. Connor Carmichael tıpkı kız kardeşini andırıyordu. Otuzikisindeki adam biraz küstah olmakla birlikte çok yakışıklıydı. Rahip Ralph, onların içinde en çok yaşlı Angus'un torunu Alastair'i beğeniyordu. Yirmidördündeki erkeğin yaşı da Meggie'ye uygundu. O, büyükbabasının güzel mavi gözlerini almıştı. Saçları da ailenin bütün erkekleri gibi erken kırışmaya başlamıştı. Rahip, 'Meggie onlardan birine âşık olmalı,' diye düşünüyordu. 'Onunla evlenip çok istediği çocuklara kavuşmalı. Oh Tanrım, ne olur benim için bunu yap. O zaman onu sevmenin acısına seve seve katlanacağım...'

Bu tabutların üstünü örten çiçekler yoktu ve mihrap bulunan salonda vazoların hepsi boştu. İki gün öncesine kadar süren yangından kurtulabilen çiçekler de yağmur yüzünden boyunlarını büküp çamurlara düşmüşlerdi. Hem herkes çok yorgundu. Paddy'i sevdiklerini belirtmek için millerce uzun çamurlu yolları aşanlar bitkindi. Ölülerini getirenlerin de kimildayacak halleri yoktu. Rahip Ralph yorgunluktan kendini bir düste sanıyordu. Gözleri Fee'nin ufalmış, umutsuz yüzünden, Meggie'nin kederle karışık öfkeyle dolu çehresine gidiyordu. Acı çeken

Bob, Jack ve Hughie'ye bakıyordu.

Rahip, ölülerini öven bir konuşma yapmadı. Martin King orada toplananlar adına duygulu sözler söyledi. Rahip Ralph da hemen ayine geçti. Bu kez kâse, kutsal yağ ve şalı yanındaydı. Çünkü hiçbir rahip teselli ya da yardım için gittiği zaman bunlarsız yola çıkamazdı. Ancak ayin kılığını getirmemişti. Fakat yaşlı Angus, Gilly'den gelirken rahibin evine uğrayarak Yas Ayini için gerekli kılığı alıp bir muşambaya sarmış getirmişti. Onun için de dışarıda yağmur dam ve pencereleri döverken, rahip uygun kılıkta ayini yönetti.

Daha sonra mezarlığa gittiler. Fakat Mary Carson'un cenazesinin tersine bu kez tabutları taşımak isteyenler vardı. Adamlar omuzlarında tabutlarla çamurda kayarak yürüyor ve yağmurda nereye gittiklerini görmeye çalışıyorlardı.

Böylece tören sona erdi. Cenaze töreni için gelenler muşambalarını giyip atlarına binerek yorgun argın ayrıldılar. Onlardan kimi mahvolduğunu düşünerek üzülmüyordu. Kimi de ölümden ve yangından kurtulduğu için Tanrı'ya şükrediyordu. Rahip Ralph da birkaç parça eşyasını topladı. Bir an önce gitmesi gerektiğini biliyordu. Aksi halde oradan hiç ayrılmayacaktı.

Rahip, Fee'yle konuşmak için aşağıya indi. Kadın yazı masasının başında oturmuş, gözlerini ellerine dikmiş, hareketsiz duruyordu.

Rahip onun görebileceği bir yere ilişerek, «Fee, duruma dayanabilecek misin?» diye sordu.

Ruhunu kaybetmiş benzeyen kadın ona dönünce, rahip korkarak gözlerini kapattı.

«Evet, Peder, dayanacağım. Tutmam gereken defterler var. Beş de oğlum kaldı. Frank'ı sayarsanız altı... Fakat Frank'ı sayabileceğimizi sanmıyorum. Öyle değil mi? Onun için de size teşekkür ederim. Oğlumla ilgilendiğinizi bilmek, beni nasıl teselli ediyor bilerseniz... Böylece onun hayatı biraz olsun kolaylaşıyor. Ah onu bir kez olsun görebilseydim.»

«Fee, bir konuda düşünmeni istiyorum.»

«Evet, ne?...» Kadın yine daldı.

Rahip kaygılanarak sert bir sesle, «Beni dinliyor musun?» diye sordu.

Uzun bir süre kadının tümüyle içine kapandığını ve sesini

bile duymadığını sandı. Fakat az sonra Fee'nin dudakları aralandı. «Zavallı Paddy! Benim zavallı Stuart'ım! Zavallı Frank'ım!» Yas tutan kadın kendisini toplamaya çalıştı. Gözleri nerede olduğunu bilemezmiş gibi odada dolaştı. «Evet, Peder, dinliyorum.»

«Fee, ya kızın? Bir kızın olduğunu hiç düşünmüyor musun?»

Kadın, gri gözlerini onun yüzüne dikerek âdeta acır gibi baktı. «Hangi kadın kızını düşünür? Bir kız evlât nedir ki? Yalnızca çekilen acıları anımsatan biri. İnsanın kendi yaptıklarının eşini yapacak, aynı gözyaşlarını dökcek genç bir kopyesi! Hayır, Peder. Bir kızım olduğunu unutmaya çalışıyorum. Onu düşündüğüm zamanlar da oğullarımdan biri gibi görmeye zorluyorum kendimi. Bir anne sadece oğullarını düşünür.»

«Sen ağlar mısın, Fee? Sadece bir defa gözyaşı döktüğünü gördüm!»

«Bir daha da görmeyeceksiniz. Çünkü artık gözyaşlarıyla ilğim kalmadı.» Birden vücudu sarsıldı. «Biliyor musunuz Peder... İki gün önce Paddy'i ne kadar çok sevdiğimi anladım. Fakat bütün herşey gibi bu da çok geçti... Artık onun için de çok geç, benim için de. Onu kollarımın arasına alarak kendisini sevdiğimi söyleyebilmek için bir şans verilmesini ne kadar istedim bir bilseniz! Oh Tanrım, başka hiç kimsenin bu acıyı çekmeyeceğini umarım!»

Adam, onun allak bullak olan yüzüne bakmamak için döndü Kadına sakinleşmesi için vakit vermek ve bu arada esrarlı bir yaratık olan Fee'yi anlamak istiyordu.

Sonra, «Kimse senin acını hissedemez,» dedi.

Fee'nin dudakları sert bir gülüşle büküldü. «Evet. Bu da bir teselli sayılır, değil mi? Haset edilecek bir şey değil, ama bu acı yalnızca bana aittir.»

«Bana bir söz vermeni istiyorum, Fee.»

«Nasıl istersiniz.»

«Meggie'yle ilgilen. Onu unutma. Kızın danslara gitmesini, birkaç gençle tanışmasını sağla. Evliliği ve yuva kurnayı düşünmesi için onu teşvik et. Bugün bütün genç adamların ona baktıklarını gördüm. Meggie'ye, bundan daha mutlu koşullar altında onlarla karşılaşması için imkân var.»

«Nasıl isterseniz, Peder.»

Adam içini çekerek, yine beyaz ellerini seyre dalan Fee'nin yanından ayrıldı.

Meggie onunla birlikte ahırlara kadar gitti. Meyhanecinin, atı orada bol saman ve kepek yiyerek iki günden beri kendince bir cennet hayatı sürmekteydi. Rahip, meyhanecinin eski eyerini hayvana takarak kayışlarını bağladı. Meggie de bir balya samana dayanmış, onu seyrediyordu.

Adam işini bitirip doğrulunca, Meggie, «Bakın Peder, ne buldum,» diyerek elindeki grimsi açık pembe gülü uzattı. «Sadece bu vardı. Bunu depoların oradaki bir ağacın altında buldum. Anlaşılan alevlerin sıcakından ve yağmurdan korunmuş. Bunu sizin için kopardım. Böylece beni anımsarsınız.»

Rahip yarı açılmış goncayı alırken eli titriyordu. Bir süre çiçeğe baktı. «Meggie, seni anımsamam için bir şeye gerek yok. İleride de olmayacak.»

Kız, ısrar etti. «Fakat anılarda bir gerçek vardır. Bunu alır bakarsınız. Bunu görünce, aksi halde unutacağınız şeyleri anımsarsınız. Lütfen alın, Peder.»

Erkek, «Adım Ralph,» diye karşılık verdi. Küçük çantasını açarak incilini çıkarttı. Kendi malı olan bu kitabı, ölen babası on üç yıl önce rahip olduğunda kendisine armağan etmişti. Kitabı açarak gülü iki sahifenin arasına koydu, sonra kitabı kapattı. «Benden bir hatıra mı istiyorsun, Meggie? Sorun bu mu?»

«Evet.»

«Sana böyle bir şey verecek değilim. Beni unutmanı istiyorum. Dünyaya bakmanı ve iyi erkek bularak evlenmeni, çok istediğin çocuklara kavuşmanı arzu ediyorum. Sen anne olarak yaratılmışsın. Bana bağlanmamalısın. Bu doğru değil. Seninle tam anlamıyla dürüst konuşacağım. Kilise'den ayrılmak istemiyorum, çünkü seni bir kocanın seveceği gibi sevmiyorum. Bunu anlıyor musun? Beni unut, Meggie!»

«Son kez beni öpmez misin?»

Rahip cevap yerine ata binip oturdu ve kapıya doğru giderken meyhanecinin eski fötr şapkasını da başına geçirdi. Mavi gözleri bir an parıldadı. Sonra hayvan yağmura çıkarak çamurlarda istemeye istemeye Gilly'e doğru ilerledi. Meggie onun ardından gitmeye kalkmadı. Loş, nemli ahırda durmuş, samanla-

rın kokusunu duyuyordu. Bu da ona, Yeni Zelanda'daki ambarı ve Frank'i anımsatmaktaydı.

Rahip Ralph, otuz saat sonra Papa'nın Elçisi Başpiskopos'un odasına girdi. Yaklaşıp efendisinin yüzüğünü öptükten sonra bitkin bir tavırla bir koltuğa çöktü. Ancak, kendisine dikilmiş, her şeyi sezen güzel gözleri görünce, ne kadar garip bir halde olduğunu anladı. Rahip Watty Thomas'ın evine bıraktığı bavulunu unutarak gece trenine atlamıştı. O yük treninde ıslak at pantolonu, çizme ve gömleğiyle altı yüz mil yolu aşmış ve soğuğu da hiç farketmemişti. Üzgün bir gülüşle önce kendine sonra Başpiskopos'a baktı.

«Özür dilerim, Altes. O kadar şey oldu ki, kılığımı unutmuşum.»

«Özür dileme, Ralph.» Adam, sefelinin tersine sekreterine küçük adıyla hitap ediyordu. «Bu kılıkta çok hoş ve romantiksin. Yalnız bunun biraz dünyevi olduğunu kabul edersin, değil mi?»

«Dünyevi olduğunu kesinlikle kabul ediyorum. Romantikliğe gelince, Altes Gillenbone'da genellikle ne giyildiğini görmemişler.»

«Ralph, üstüne çuval giyip, başına külleri döksen yine de romantik ve yakışıklı gözüküyorsun! Bu arada at kılığının sana yakıştığını da söylemeliyim. Siyah cüppe kadar iyi gidiyor sana. Bunu farketmediğini söyleyerek de boşuna soluğunu tüketme. Bu kılığın rahiplerin siyah elbisesinden daha iyi durduğunu biliyorsun. Hareketlerin ilgi çekici ve hoş. Hem biçimini de korumuşsun. Belki de daima koruyacaksın. Roma'ya çağırıldığım zaman seni de beraber götürmeyi düşünüyorum. Senin tombul, kısa boylu İtalyan rahiplerinin üstündeki etkini seyretmek bana zevk verecek. Şaşkın, tombul güvercinler arasında zarif bir kedi.»

«Roma!» Rahip Ralph koltuğunda doğrulup oturdu.

Başpiskopos, kucağında hırlayan kara kedisini yüzüklü eliyle okşamaya devam ederek, «Çok mu kötüydü, Ralph?» diye sordu.

«Korkunçtu, Altes.»

«O insanları çok seviyorsun galiba.»

«Evet.»

«Hepsini aynı derece mi seviyorsun, yoksa içlerinden birine mi daha düşkünsün?»

Ne var ki, Rahip Ralph da Başpiskopos kadar zekiymiş ve uzunca bir süredir adamın yanında olduğu için onun kafasının çalıştığını biliyordu. Onun için adamın kuşkularını hemen yatıştıran, kandırıcı bir dürüstlikle cevap verdi. Karşısındaki son derece zeki ve cin gibi adam, bu gösteri dürüstlüğüne kaçamak cevaplardan çok daha kötü olduğunu bilmiyordu.

«Hepsini seviyorum, fakat dediğiniz gibi bazılarına daha fazla önem veririm. En sevdiğim de Meggie adındaki kız. Aile erkek çocuklara düşkün olduğu için kızın varlığını unutuyor. Bu yüzden onu, özel sorumluluğum sayarım.»

«Meggie kaç yaşında?»

«Tam bilmiyorum. Yirmi dolayında galiba. Neyse annesinden başını hesap defterlerinden biraz kaldırıp, kızı danslara yollaması, birkaç genç adamla tanıştırması için söz aldım. Kızcağız, Drogheda'da gömülüp kalacak ve hayatı ziyan olacak. Yazık doğrusu.»

Söylediklerinin hepsi de doğrudu. Başpiskopos bunu hemen sezdi. Adam sekreterinden sadece üç yaş büyük olmakla birlikte, Kilise'de Ralph gibi engellerle karşılaşmamıştı. Pek çok bakımdan da kendisini Ralph'dan yaşlı buluyordu. Genç yaşta Vatikan'a giren birinin canlılığı biraz yokolurdu. Oysa Ralph tam anlamıyla yaşam dolu biriydi.

Adam, yine sekreterini gözlemeye devam etti. Bu onun için taze bir oyundu. Rahip Ralph de Bricassart'ın nasıl biri olduğunu anlamak istiyordu. Onun mutlaka bedenle ilgili zayıf bir yönü olduğunu düşünmüştü önce. Bu kadar yakışıklı bir erkek pek çok arzuya hedef olmuştu kuşkusuz. Bu yüzden rahibin sağlığını kaybetmiş olması gerekirdi. Hem Rahip Ralph kendi durumunun da farkında olmalıydı.

Başpiskopos, zaman geçince yarı haklı olduğunu anlamıştı. Adam kendi durumunu biliyordu, ama bunun yanı sıra son derece masumdu. Onun maharetli ve dayanılmaz eşcinsellerle bir araya gelmesini sağlamış ve bir sonuç alamamıştı. Onun ül-

kenin en güzel kadınlarıyla konuşmasını gözletmişti. Yine bir sonuç çıkmamıştı. Rahip Ralph değil ufak bir arzu, ilgi bile göstermemişti. Üstelik gözletildiğinin farkında da değildi. Çünkü Başpiskopos, çoğu zaman rahibi kendi gözletlemiyor, bunun için kiliseyle ilgisi olmayan adamlarından yararlanıyordu.

Artık onun zayıf yönünün rahip olmaktan duyduğu gurur olduğunu düşünmeye başlamıştı. Evet gururlanıyordu ve hırslıydı. Başpiskopos, bunları anlıyordu. Çünkü kendisinde de aynı şeyler vardı. Bütün büyük ve kendi kendine gelişen kurumlar gibi Kilise'de de hırslı adamlara yer bulunurdu. Söylentilere göre, Rahip Ralph sevdiğini iddia ettiği Clearylerin hakkı olan mirasın üstüne oturmuştu. Eğer bunu yapmışsa onu bırakmama değerdi. Sonra Roma'nın sözü geçince o güzel mavi gözler nasıl da parlamıştı. Belki, yeni bir oyun denemesinin zamanı gelmişti.

Tembel bir tavırla söze başladı, ama kirpiklerinin arasından adamı süzüyordu. «Sen burada yokken Vatikan'dan haber aldım, Ralph. Sevgili Seba, çok bencilsin. Bacaklarım uyustu senin yüzünden.» Kediye hafifçe çekti.

«Ya?» Rahip koltuğa gömülüp kalmıştı ve gözlerini açık tutmakta zorluk çekiyordu.

«Evet, yatmaya gidebilirsin, ama sözlerimi duymadan olmaz. Kısa süre önce Kutsal Baba'mıza özel bir haber gönderdim. Cevabını da bugün dostum Kardinal Monteverdi'den aldım... Monteverdi acaba ünlü bestecinin soyundan mı? Onu görünce bunu sormak aklıma gelmiyor. Oh, Seba, mutlu olunca tırnaklarını etime gömmekte neden ısrar ediyorsun sanki?»

Rahip Ralph gülümseyerek, «Dinliyorum, Altes,» diye mırıldandı. «Henüz uyuyakalmadım. Kedileri bu kadar sevmenize şaşmamalı. Siz de avıyla oynayarak eğlenen bir kedisiniz.» Parmaklarını şaklattı. «Seba, onu bırak ve bana gel. O, iyi kalpli değil.»

Kedi hemen morlu kucaktan atlayarak halıdan geçti ve rahibin dizlerine çıktı. Kuyruğunu sallayarak at, çamur gibi değişik kokuları büyülenmiş gibi içine çekti. Ralph'in mavi gözleri Başpiskopos'un koyu kahverengi gözlerine dikilmişti. Gülümseyordu rahip. İkisinin gözleri de yarı kapalıydı, ama o anda son derece uyanıklardı.

Başpiskopos, «Bunu nasıl yapıyorsun?» diye sordu. «Bir kedi başkalarına gitmez. Fakat kendisine hayvar ve valeryen vermişsin gibi hemen sana geliyor!»

«Bekliyorum, Altes.»

«Seni beklettiğim için kedimi alarak beni cezalandırıyor-sun. Pekâlâ sen kazandın. Hiç kaybettiğin oldu mu? Bu ilginç bir soru. Seni kutlamak gerekir, sevgili Ralph. Gelecekte piskoposluk taç ve cüppesini giyeceksin. Sana Sayın Piskopos de Bricassart diyecekler.»

O zaman mavi gözlerinin birden açıldığını zevkle gördü Pa-pa'nın Elçisi. Rahip Ralph ilk kez gerçek duygularını saklamaya gerek görmemişti. Tatlı tatlı gülümsüyordu.

★★

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

L U K E

1933 — 1938

1

Kavrulan toprakların kısa süre içinde değişmesi şaşılacak gibiydi. Bir hafta içinde yapışkan çamurdan yemyeşil otlar çıkmaya başladı. İki ay sonra da kavrulan ağaçlar yapraklanmaya başladı. Orada yaşayan insanlar sert ve dayanıklıydı, ama bunun nedeni de topraklardı. Toprak onların başka türlü olmalarına izin vermiyordu. Zaten zayıf olanlar ve inanılmaz bir direnci bulunmayanlar uzun süre Büyük Kuzeybatıda kalamıyorlardı. Ancak yangının bıraktığı bütün izlerin yok olması için de yıllar isterdi. Ağaçların gövdelerinin beyaz, kırmızı ya da gri olabilmesi için tekrar tekrar kabuklanmaları ve bunların soyulup düşmesi gerekiyordu. Bu arada bazı ağaçlar tümüyle ölmüştü. Onlar canlanmayacak, öyle kapkara kalacaktı.

Drogheda yangında beşte bir kadar toprağını kaybetmiş durumdaydı. Yirmi beş bin koyun yanmıştı. Ama iyi yıllarda yüz yirmi beş bin kadar koyunu olan bir çiftlik için bu hiç de önemli sayılmazdı. Kaderden yakınmak, Tanrı'nın gazabından söz etmek anlamsızdı. Oradakiler bunun doğal bir felâket olduğunu kabul ediyorlardı. Zararı unutup tekrar işe başlamak gerekiyor-

du. Böyle bir felâket ilk kez başlarına gelmiyordu. Hem bu sonuncusu da olmayacaktı.

Fakat Drogheda'daki bahçelerin baharda bomboş kalmasına herkes üzüldü. Michael Carson'un su depoları sayesinde kuraklığa dayanabilirdi çiçekler. Ancak yangın ne varsa silip süpürmüştü. Hatta tam goncalandığı sırada yakıcı alevlerle karşılaşan mor salkım bile çiçek açmadı. Yangını izleyen yağmur sayesinde su depoları dolup taşmıştı. Onun için Drogheda'da herkes boş vakit bulunca bahçeyi canlandırmaya çalışan yaşlı Tom'a yardıma koşuyordu.

Bob, babası gibi, Drogheda'yı çalıştırmak için dışarıdan adam almıştı. Kırkma zamanı adam tutmak doğru değildi. Çünkü bu tür adamlar serseriliğe alışmışlardı ve akıllarına esince basıp gidiyorlardı. Çiftlikte daima kalacak kimseler gerekliydi.

Derenin epey gerisinde yapılan yeni evlerde evli olan adamlar oturuyorlardı. Yaşlı Tom da at avlularının gerisinde bir biber ağacının altına yapılan üç odalı yeni kulübesine taşınmıştı.

Fee, kocasının rahiple olan mektuplaşma görevini üstüne almıştı. Hem Piskopos Ralph'ın çiftlikle ilgili sözleri dışında mektupta yazılı olan şeyleri de kimseye söylemiyordu. Meggie o mektupları kapıp okumak istiyordu. Ancak Fee ona bu fırsatı vermiyordu. Mektupları gözden geçirir geçirmez çelik bir kutuya kilitliyordu. Paddy ve Stu da öldükten sonra Fee'ye erişmeye artık hiç olanak kalmamıştı.

Zaten rahip ayrıldıktan sonra verdiği sözü de unutmuştu kadın. Meggie dans ve parti davetlerini nazikçe reddediyordu. Durumun farkında olan Fee, ona hiçbir şey söylemiyor ya da gitmesi için ısrara kalkmıyordu. Liam O'Rourke, her fırsatta çiftliğe geliyordu. Enoch Davies sık sık telefon ediyordu. Connor Carmichael ve Alastair Macqueen de aynı şekilde kızı arıyorlardı. Fakat Meggie hepsine ağır davranıyor ve genç adamlar onun ilgisini çekemedikleri için üzüyorlardı.

.*.*

Telefon iki kez uzun bir kez kısa çaldı. Drogheda'yı arıyorlardı. Fee cevap vererek oğluna döndü. «Seni istiyorlar, Bob.»

«Alo, ben Bob... Sen misin Jimmy?.. Evet... İyi! Referans-

ları var mı?... Tamam, onu bana yolla. O kadar iyiye işe alındığını söyleyebilirsin. Fakat yine de onu görmek istiyorum. Çünkü referanslara pek güvenemem... Olur. Teşekkürler.»

Bob yine yerine oturdu. «Yeni bir adam geliyor. Hayvandan çok iyi anlıyormuş. Longreach ve Charleville civarında çalışmış. Üstelik at terbiyecisiymiş. Hem kırkıcılık da yapmış. Jimmy, onun günde iki buçuk Sterlin aldığını söylüyor. İşte bu kuşku mu uyandırdı. Neden böyle bir acemi işçi yövmiyesine razı olsun?»

Bob yıllar geçtikçe Avustralyalılar gibi konuşmaya başlamıştı. Kelimeleri uzatarak söylüyordu, ama buna karşılık çok acele konuşuyordu. Otuzuna yaklaşmıştı. Gittiği birkaç dansa kızlara ilgi göstermediği için Meggie düş kırıklığına uğramıştı. Aslında Bob çok mahçuptu. Ayrıca toprağa çok bağlıydı. Başka şeyle ilgilenmeden yalnızca toprağı sevmek istiyordu. Jack ve Hughie de gitgide ona benzemekteydiler. Mermer sıralardan birinde oturdukları zaman onları üçüz sanabilirlerdi. Onlar odadaki rahat koltuklara yaklaşmıyorlardı. Ağlların civarında kamp kurmak daha hoşlarına gidiyordu. Evde oldukları zaman da odalarında yatakta değil, yerde yatıyorlardı. Yatakların kendilerini yumuşatacağından korkmaktaydılar. Güneş ve rüzgâr, çilli, beyaz tenlerini kavurup iyice karartmıştı. Esmer yüzlerde mavi gözleri pırıl pırıl parlıyordu. Uzaklara ve parlak gümüşümsü otlara bakmaktan gözlerinin etrafında çizgiler belirmişti. Yaşlarını tahmin etmek, ya da hangisinin büyük, hangisinin küçük olduğunu söyleyebilmek güçtü. Üçünün burnu da Paddy'ninki gibi iriydi, fakat vücutları babalarındakinden güzeldi. Paddy yıllar boyu koyun kırmaktan kamburlaşmıştı. Oysa oğulları dimdik duruyorlardı. İnce ve oldukça boyluydular. Yalnız hiç biri kadın, rahat ve eğlence aramıyordu.

Fee, kâğıda bir cetvel ve kırmızı mürekkepli kalemle düzgün çizgiler çizerek, «Yeni adam evli mi?» diye sordu.

«Bilmiyorum. Sormadım. Yarın gelince anlarız.»

«Buraya nasıl gelecek?»

«Jimmy onu arabayla getirecek.»

«Adamın bir süre kalacağını umalım. Evli değilse birkaç hafta sonra çıkıp gidecektir sanırım. Hayvanlara bakanlar berbat insanlar doğrusu.»

Jims ve Patsy, Riverview'da yatılı okuldaydılar. Onlar on-

dördüne basar basmaz okuldan ayrılacaklarına yemin ediyorlardı. Yasalara göre o yaştan sonra okumaları zorunlu değildi. İkizler de Bob, Jack ve Hughie'yle çalışacakları günü bekliyorlardı. Böylece Drogheda'yı yine aile çekip çevirecekti. Dışarıdan gelenler de istedikleri zaman gidebilirlerdi. Koyun kırkma onların en sevdiği şeydi. Buna karşılık sırf okumak için okula gidilmezdi. İnsan eğer çantasına ya da cebine koyduğu bir kitabı öğle üzeri bir vilga ağacının gölgesinde daha zevkle okurdu. Büyük pencereci sınıflar, yemyeşil oyun alanları, bahçeler ve türlü yenilik onları ilgilendirmiyordu. Müzeler, konser salonları ve resim galerileriyle dolu Sydney'den de hoşlanmıyorlardı. Öteki çiftçilerin oğullarıyla arkadaşlık ediyor ve onlara Drogheda'nın inanılmayacak topraklarını anlatarak övünüyorlardı.

Meggie yeni adamı görene dek aradan birkaç hafta geçti. Annesi onun adını hemen deftere geçirmişti. Adamın adı Luke O'Neill'di. Öteki çalışanların tersine evde ondan epey söz edilmişti. Bir kez adam barakalardan birinde kalmaya yanaşmamıştı. Derenin oradaki son boş eve yerleşmişti. Sonra gidip kendisini Mrs. Smith'e tanıtmıştı. Yabancıları sevmeyen kâhya kadın ondan hoşlanmıştı. Meggie de görmediği adamı merak ediyordu.

Meggie doru kısrakla öbür atı ahıra koyduğu için her gün erkeklerden daha geçe kalıyordu. Hem çoğu zaman çiftlikte çalışanlara da rastlamıyordu. Ama bir gün akşam üzeri Luke O'Neill'le karşılaşmıştı.

Meggie, Borehead'den dönmüş, dereye doğru gidiyordu. Adam da güneydoğudan aynı yöne gitmekteydi.

Güneş adamın gözüne geldiği için o, kızı farketmeden Meggie kendisini gördü. Adam yele ve kuyruğu siyah olan, son derece aksi, büyük kır ata binmişti. Atlara bakmakla görevli Meggie, son günlerde o hayvanı neden görmediğini düşünmüştü. Çünkü işçilerden hiç biri o atı sevmez ve mecbur kalmadıkça da ona binmezlerdi. Oysa bu adam ata aldırmiyordu bile. Bundan daha iyi bir binici olduğu anlaşılıyordu. Aksi hayvan sırtına bineni yere atmaya ve ineni de çiftlemeye kalkardı.

Attaki bir adamın boyunu tahmin etmek zordu. Ama adam uzuna benziyordu. Yalnız bazen gövdesi uzun, bacakları kısa

kimseler de böyle dururlardı. Meggie onun için karar veremedi. Yalnız orada çalışan adamların gri pazen gömlek ve gri at pantolonu giymelerine karşılık o, beyaz gömlekle, beyaz ince deri pantolonu tercih etmişti. Genç kız kendi kendine, 'Anlaşılan süsüne düşkün,' diye güldü. 'Durmadan çamaşır yıkamaktan çekinmiyorsa mesele yok.'

Karşılaşınca adam başından şapkasını çıkararak selam verdi. «İyi günler hanımefendi.»

Sonra neşeli mavi gözlerini yanına gelen Meggie'ye dikerrek gizlemediği bir hayranlıkla baktı. «Buranın hanımı değilsiniz herhalde! Bu durumda onun kızı olacaksınız. Ben de Luke O'Neill'im.»

Meggie ağzının içinden bir şeyler mırıldandı, fakat bir daha adama bakmadı. Şaşırmış ve öfkelenmiş olduğu için ne diyeceğini bilemiyordu. Bu haksızlıktı! Onun gözleri ve yüzü tıpkı Rahip Ralph'a benziyordu! Sadece bakışları yabancıydı. Gözlerindeki pırıltı da öyle. Meggie'ye bakışları da rahibinkinden farklıydı. Meggie, Gilly tren istasyonunda yanında çömelen Rahip Ralph'a ilk baktığı an, onun gözlerindeki sevgiyi görmüştü. Bu adamın gözlerine bakıp Ralph'ı görmemek acı bir saka, bir cezaydı!

Luke O'Neill, kızın düşüncelerinden habersiz, huysuz atını Meggie'nin kısırağının yanına sürüyordu. Derenin sularını sıçratarak karşıya geçtiler.

Adam kendi kendine, 'Gerçekten güzel kız!' diyordu. 'Saçlara bak! Clearylerin saçları havuç rengi, ama bu küçüğünki öyle değil. Başını bir kaldırırsa da yüzünü iyice görsem.'

O sırada Meggie başını kaldırdı, fakat öyle bir baktı ki adam şaşırdı. Kız kendisinden nefret eder gibi bakmamıştı, fakat bu gözlerde garip bir şey vardı. Bir şey görmeye çalışıyor, ama bunu bulamıyordu. Ya da bir söz söylemiş ve buna pişman olmuş gibi bir tavır takınıyordu. Luke kadınların kendisini süzdükten sonra beğenmemelerine alışık değildi. Kızın kızılımsı altın saçlarına ve yüzüne hayran olmuştu ve onun hoşnutsuzluğu da merakını tahrik etmişti. Kız hâlâ bakıyordu. Pembe dudakları hafifçe aralanmış, kırmızımsı renkli kaşları hayretle havaya kalkmıştı.

Luke gülümseyince Rahip Ralph'inkini andıran düzgün, be-

yaz dişleri gözüktü. Fakat gülüşü onunkinden farklıydı. «Biliyor musun, bu anda tıpkı bir bebeğe benziyorsun.»

Meggie başını çevirdi. «Özür dilerim. Böyle bakmak istemedim. Yalnız bana birini anımsattın da. Hepsî o kadar.»

«O halde istediğin kadar bak. Böylece ben de yüzünü görüyorum. Sana kimi anımsattım?»

«Önemli birini değil. İnsanın tanır gibi olduğu, fakat yabancı olan birini görmesi çok garip!»

«Adın ne, küçük Miss Cleary?»

«Meggie.»

«Meggie... Pek ahım şahım bir ad değil ve sana uymuyor. Adının Belinda veya Madelene gibi bir şey olmasını isterdim. Ama madem Meggie, bir şey demeyeceğim. Meggie neyin kısaltılmışı? Margaret'in mi?»

«Hayır, Meghann.»

«İşte bu iyi! Sana Meghann diyeceğim.»

Kız, «Hayır,» diye çıkıştı. «Bu addan nefret ederim!»

Fakat erkek sadece güldü. «Şimdiye dek pek başına buyruk olmuştun, küçük Miss Meghann. Sana beğendiğim adı takabilirim.»

Ağıllara yaklaştımlardı. Adam attan kayıp durdu ve hayvanın kafasına bir yumruk atarak huysuzlanmasını önledi. Kızın attan inebilmek için kendisine ellerini uzatmasını bekliyordu. Ama Meggie doru kısırağı mahmuzlayarak yoluna devam etti.

Luke onun arkasından, «O zarif kısırağı bu adi atların arasına bırakmıyor musun?» diye seslendi.

Meggie başını çevirmeden cevap verdi. «Bırakmıyorum tabii!»

Bu, dayanılacak gibi değildi. Adam ayakta durduğu zaman da tıpkı Rahip Ralph'a benziyordu. Omuzları geniş, kalçaları darı ve onun gibi zarif halliydi. Yalnız Rahip Ralph, bir dansör gibi hareket ederdi. Luke O'Neill daha çok bir atleti andırıyordu. Saçları da rahibinki gibi simsiyah, gür ve dalgalıydı. Gözleri de onunki gibi mavi, burnu biçimli ve düz, dudakları da dolgundu. Fakat öte yandan Rahip Ralph'a hiç benzemiyordu.

Meggie bu rastlantıdan sonra Luke O'Neill hakkında söylenenleri duymak için konuşulanları dinlemeye başladı. Bob ve ağabeyleri onun işinden memnundı. Luke, herkesle iyi anla-

şıyordu. Bob'a göre çok da çalışkandı. Fee bile bir gece ondan söz ederek çok yakışıklı olduğunu söyledi.

Yüzüstü yere yatmış, bir kitap okuyan Meggie, kayıtsız bir tavırla, «Luke sana birini anımsatmıyor mu?» diye sordu.

Fee bir an düşündü. «Evet, galiba biraz Rahip de Bricas-sart'a benziyor. Vücut yapısı, saç, ten ve göz renkleri aynı. Ama dikkati çeken bir benzeiş değil. İkisi çok farklı.» Sonra kızına baktı. «Meggie, kitap okumak için bir hanımefendi gibi koltu-ğa otursan! At pantolonu giymekle kız olduğunu unutmama-lısın.»

Meggie dudak büktü. «Aman, kim farkediyor sanki!»

Evet iki erkek arasında benzer taraflar vardı. Fakat bu yüz-lerin gizlediği kişilikler birbirlerinden son derece farklıydılar. Meggie, acı çekiyordu. Çünkü onlardan birine âşıktı ve öbürünü yakışıklı bulmasına sinirleniyordu. Mutfağa gittiğinde kâhyanın adamı şımarttığını görüyordu. Bu arada onun her gün temiz be-yaz gömlek ve pantolon giymesinin sırrını da anlamıştı. Onun cazibesine kapılan Mrs. Smith, pantolon ve gömleklerini yıka-yıp ütölüyordu.

Minnie bir seferinde, «Ah ne yakışıklı İrlandalı!» diye içini çekti.

Meggie onun damarına bastı. «Avustralyalı.»

«Burada doğmuş olabilir, sevgili Meggie. Fakat O'Neill adı onun İrlandalı olduğunu açıklıyor. O siyah saçlar, mavi gözlerle Mr. Luke'un İrlandalı olmaması imkânsız. Eski günlerde O'Neill-ler İrlanda Krallarıymış.»

Meggie ona takıldı. «Ben O'Connorların Kral olduğunu sa-nıyordum.»

Minnie'nin yuvarlak gözleri parladı. «Ah, Miss Meggie, ora-sı büyük ülke. Bizimkiler de, O'Neiller de kral olmuştur.»

«Yok canım. İrlanda aşağı yukarı Drogheda kadar bir yer. Hem O'Neill bir Protestan adı. Beni kandıramazsın.»

«Bu doğru. Fakat bu büyük bir İrlandalı aile adı. Hem da-ha Protestanlar yokken, O'Neill'ler vardı. Özellikle Ulster'de bu adı taşıyanlar vardır, sevgili Miss Meggie.»

Meggie tartışmaktan vazgeçti. Koyu Katolik olan Minnie, iş Luke O'Neill'e gelince Protestanlara bile ses çıkarmıyordu.

Bir hafta kadar sonra yine derenin orada Luke O'Neill'e

rastladı. Kız, onun orada kendisini beklemekte olduğundan kuşkulandı, ama böyle bir durumda ne yapması gerektiğini de bilmiyordu.

«İyi günler, Meghann.»

Meggie, gözlerini atının başına dikerek karşılık verdi. «İyi günler.»

«Gelecek cumartesi gecesi Braich Pwall'da yüncüler dansı var. Benimle gelir misin?»

«Davet ettiğin için teşekkürler. Fakat ben dans bilmem. Onun için bunun anlamı yok.»

«Sana çabucak dans etmesini öğretirim. Onun için bu bir engel değil. Seni götüreceğime göre, Bob, yenisi değilse bir eski Rolls Royce'u almama izin verir mi?»

Meggie dişlerini sıktı. «Gitmeyeceğimi söyledim!»

«Sen dans edemediğini söyledin. Ben de bunu öğreteceğimi belirttim. Benimle gelmeyi istemediğini açıklamadın. Onun için de bana değil, dansa itiraz ettiğini sandım! Şimdi cayacak mısın?»

Öfkelenen genç kız, ona kötü kötü baktı.

Fakat adam güldü. «Seni fazla şımartmışlar, Meghann. Artık her aklına geleni yapamayacağını öğrenmenin zamanıdır.»

«Ben şımarık değilim!»

«Haydi bu sözleri bırak! Tek kızsın. Ağabeylerin etrafında pervane gibi dönüyorlar. Bu topraklar, para, eşsiz bir ev, hizmetçiler... Bu toprakların Katolik Kilisesi'ne ait olduğunu biliyorum. Fakat Clearyler de parasız değiller.»

Meggie zaferle, 'işte aralarındaki büyük fark bu,' diye düşündü. 'Onunla karşılaştığımdan beri anlayamamıştım. Rahip Ralph, hiçbir zaman dış görünüşe önem vermez. Ama bu adam duygusuz. O, bir insanın içindekileri anlayacak duygulara sahip değil.»

Şaşırان Bob, yeni Rolls Royce'un anahtarlarının itiraz etmeden verdi. Bir an konuşmadan Luke'a baktıktan sonra birden güldü. «Meggie'nin bir dansa gideceği hiç aklıma gelmemişti. Ama onu götürmene memnun oldum, Luke! Bundan zavalıciğın mem-

nun kalacağını biliyorum. Hiçbir yere gitmiyor. Aslında onu düşünmemiz gerekir, fakat nedense bunu yapmıyoruz.»

Ahbablıktan hoşlandığı anlaşılan Luke, «Neden sen, Jack ve Hughie de gelmiyorsunuz?» diye sordu.

Bob dehşete kapılarak başını salladı. «Yok, teşekkür ederim. Biz danstan pek hoşlanmayız.»

Meggie başka kılığı olmadığı için güllerin külü rengi elbisesini giymişti. Rahip Ralph'ın adına bankaya yatırdığı biriken paradan birazını alıp parti ve balo kılıkları yaptırmak aklına bile gelmemişti. O güne dek davetleri reddetmeyi başarmıştı, çünkü Enoch Davies ve Alastair MacQueen gibi erkeklerin cesaretini kesin bir 'Hayır'la kırmak mümkündü. Onlar Luke O'Neill gibi küstah değildi.

Fakat aynada kendisine bakarken ertesi hafta annesi Giliy'e inerken birlikte gitmeyi düşündü. Yaşlı Gert'e uğrar ve birkaç elbise ısmarlardı.

Çünkü bu kılığı giymekten nefret ediyordu. Eğer dans için uygunca başka bir kılığı olsaydı bunu hemen çıkaracaktı. Elbiseye bakarken başka bir siyah saçlı erkeği anımsıyordu. Aşk, hayaller, gözyaşları ve yalnızlığı temsil ediyordu bu. Onu O'Neill gibi birine giymek saygısızlıktı.

Meggie duygularını gizlemeye alışmıştı. Daima sakın ve mutluymuş gibi görünüyordu. İradesi inanılmayacak denli güçlenmişti. Ama bazen geceleri annesini düşünüyor ve titriyordu.

Kendi kendine, 'Sonunda annem gibi bütün duygulardan uzaklaştıracak mıyım?' diyordu. 'Vaktiyle Frank'ın babası olduğu sırada annem de benim gibi mi davranmıştı? Annem, Frank'la ilgili gerçeği öğrendiğimi bilse ne der acaba? Rahibin evindeki o sahne!' Bunu dün gibi anımsıyordu. Babasıyla Frank birbirlerine saldırmaya hazırlanırken Ralph da onu canını yakacak kadar sıkı tutmuştu. Sonra o korkunç şeyleri bağışmışlardı. O vakit Meggie, her şeyi olduğu gibi anlamıştı. Hem artık bebeklerin sandığı gibi istemekle doğmadıklarını da biliyordu. Buna sadece evli çiftler arasında izin verilen fiziki bir dokunma neden olmaktaydı. Zavallı annesi kimbilir Frank yüzünden ne kadar utanmış ve küçülmüştü. Meggie onun bu hale gelmiş olmasına da şaşmıyordu. Meggie, 'Bu benim başıma gelseydi,' diye düşünüyordu. 'Ölmek isterdim.' Okuduğu romanlarda sadece en adi, en

aşâğılık kızlar evlilik dışı çocuk doğuruyorlardı. Fakat annesi adi değildi. Hiçbir zaman da öyle olamazdı. Meggie, annesinin bu konuyu anlatmasını çok istiyordu. Ya da bunu açması için annesine ısrar edecek cesareti olsaydı. Belki annesine biraz olsun yardım edebilirdi o zaman. Ne var ki, annesi kimsenin yaklaşabileceği biri değildi. Kendisi de samimi olmaktan hoşlanmazdı. Meggie içini çekerek aynaya bakıp, «Başıma hiçbir zaman böyle bir şey gelmeyeceğini umarım,» diye mırıldandı.

Bununla birlikte gençti. O anda sırtında güllerin külleri rengi elbiseyle aynaya bakarken hissetmeyi, duyguların benliğini sarmasını arzuluyordu. Ömrü boyunca bir robot gibi yaşamak istemiyordu. Değişikliğe, canlılığa ve sevgiye ihtiyacı vardı. Sevgi, bir eş ve bebekler. Hiçbir zaman elde edemeyeceği bir erkeği istemesinin ne yararı olabilirdi? Ralph onu istemiyordu. Hiçbir zaman da istemeyecekti. Çünkü o, Kilise'yle evlenmişti. Bütün erkekler bunu yaparlar mıydı? Cansız bir şeyi böyle kadından daha fazla sevebilirler miydi? Hayır, her erkek böyle olmazdı. Belki türlü kuşukları bulunan, fazla yönlü güç erkekler böyleydi. Ama basit erkekler de olmalıydı. Her şeyden çok bir kadını sevebilecek erkekler. Örneğin, Luke O'Neil gibi erkekler...

Luke, Rolls Royce'u çalıştırırken, «Şimdiye kadar gördüğüm en güzel kızsın sanırım,» dedi.

Meggie, komplimanlara alışık değildi. Onun için de hayretle adama bakarak ses çıkarmadı.

Luke onun konuşmamasına aldırmadı. «Ne hoş, değil mi? Anahtarı çeviriyor, bir düğmeye basıyorsun ve araba çalışıyor. Eski tür arabalar gibi insanı uğraştırmıyor. Böyle yaşamın güzel olduğundan kuşku yok, Meghann!»

Kız, «Neden beni rahat bırakmıyorsun?» diye söylendi.

«Aman Tanrım! Benimle geldin, değil mi? Böylece bütün gece benimsin demektir. Hem kimseye de sana yaklaşma fırsatı vermeyeceğim.»

«Kaç yaşındasın, Luke?»

«Otuz. Ya sen?»

«Yirmiüçüme yaklaştım.»

«O kadar varsın ha? Oysa bir bebek gibi duruyorsun.»

«Bebek değilim.»

«Ya! Peki hiç âşık oldun mu?»

«Bir kez.»

«Hepsi bu kadar mı? Yirmiüçüncü? Tanrım! Senin yaşındayken ben on iki defa âşık olup, soğumuştum.»

«Herhalde ben de aynı şeyi yapacağım. Fakat Drogheda'da âşık olunabilecek pek az insan bulunuyor. Şimdiye dek burada çalışanlar içinde bir tek sana 'Merhaba,' dedim.»

«Dans bilmediğin için partilere gitmezsen, topfumsal yaşamın dışında kalırsın. Ama neyse buna çare bulacağız. Bu gece sona ermeden dans edeceksin ve birkaç hafta sonra da şampiyon olacaksın.» Kıza bir göz attı. «Fakat öbür çiftliklerdeki erkeklerin seni danslara davet etmemiş olduğunu iddia edemezsin sanırım. Hayvan bakıcılarını söylemiyorum, çünkü onlardan üstün durumdasın. Ama çiftlik sahiplerinin oğulları mutlaka sana yaklaşmışlardır.»

«Eğen senden üstünsem neden bana yaklaştın?»

Luke güldü. «Oh, ben küstahım. Haydi, konuyu değiştirme. Gilly'de seni dansa davet eden erkekler olmalı.»

Meggie, «Birkaç tane var,» diye itiraf etti. «Ama hiçbir zaman gitmek istemedim. Sen beni zorladın.»

«Öyleyse o erkekler işe yaramaz yaratıklarmış. Ben iyi bir şeyi görür görmez anlarım.»

Genç kız, onun konuşma tarzından hoşlanmamıştı. Fakat Luke'la başa çıkmaya olanak yoktu.

Yüncüler dansına çiftlik sahiplerinin oğulları ve kızları da dahil olmak üzere, işçiler, kırkıcılar, eşleri, hizmetçiler, dadılar, yani orada yaşayan herkes giderdi. Bu tür partilerde daha samimi bir hava olurdu. Müzisyenler yorgunluktan bitkin düşene dek çalarlardı.

Meggie, bunun Mary Carson'un doğum günü partisinden çok farklı olduğunu düşündü. Burada köy dansları, polkalar, kadriller, mazurkalar yapılıyordu. Çiftler birbirlerine sarılarak romantik bir şekilde dans etmiyorlardı.

Meggie kısa süre içinde uzun boylu, yakışıklı kavalyesi yüzünden kendisine haset edildiğini anladı. Tıpkı Rahip Ralph'a yaptıkları gibi onu da baştan çıkarıcı bakışlarla süzüyorlardı.

Luke sözünü tutarak Meggie'yi bir an bile yalnız bırakmadı. Enoch Davies ve Liam O'Rourke da oradaydı. Onlar da kızla dans etmek için can atıyorlardı. Fakat Luke, onlara hiç fırsat

vermedi. Meggie iyice şaşırmış olduğu için kavalyesi dışında erkeklerle dans etmeye hakkı olduğunu bile anlayamadı. Bu arada hakkında söylenenleri de duymadı. Ama Luke duymuştu ve için için gülüyordu. Erkekler adi bir hayvan yetiştiricisinin Meggie'yi ellerinden alma küstahlığına çok içerlemişlerdi. Fakat Luke böyle şeylere aldırılmazdı. Onlar, ellerine geçen fırsatları kaçırmışlardı.

Son dans valsti. Luke, Meggie'nin elini tuttu ve kolunu da beline dolayarak onu kendine doğru çekti. Çok iyi dans ediyordu doğrusu. Meggie dansta onu izlemekten başka bir şey yapması gerekmediğini anlayarak şaşırdı. Hem bir erkeğin sarılması, onun göğüs kaslarına dayanmak, vücudunun ısınıp duymak olağanüstü bir histi. Rahip Ralph'a sarıldığında hisleri çok yoğun olduğu için bu durumu farkedememişti. Hem onun kollarında duyduklarını başkasının yanında hissedemeyeceğine de inanmıştı. Yalnız şimdiki durum çok farklı olmakla birlikte heyecan vericiydi. Kalbi hızlı hızlı çarpmaya başlamıştı ve adamın kendisine daha sıkı sarılıp, yanağını da saçlarına dayamasından durumu sezdiğini anladı.

Rolls Royce bozuk yolda sarsılmadan ilerlerken pek konuşmadılar. Braich Pwll, Drogheda'dan on yedi mil uzaktaydı. Civar da ne bir ev, ne bir ışık vardı. Luke birden arabayı durdurarak indi ve gelip Meggie'nin kapısını açtı. Genç kız da onu izledi. Biraz titriyordu. Yoksa Luke kendisini öpmeye kalkarak her şeyi bozacak mıydı? Burası çok sessiz ve ıssızdı.

Bir yanda eski bir tahta parmaklık uzanıyordu. Luke topuklu ayakkabılarıyla sendelemesi için Meggie'yi kolundan hafifçe tuttu. Tavşan yuvalarıyla dolu, çukurlu tümsekli yerden geçirdi. Genç kız, tahta parmaklığı sıkı sıkı yakalayarak durdu. Önce korkudan sesi çıkmamıştı. Şimdi de paniği geçtiği için adamın kendisine dokunmaya kalkmamasına şaşmış susuyordu.

Ay, uzanıp giden ucu bucağı bulunmaz toprakları aydınlatıyordu. Tek duyulan ses, ılık rüzgâr yüzünden hisirdayan ağaçların yapraklarıydı. Luke dönerek tütün kesesini ve sigara kağıtlarını çıkardı. Kendisine bir sigara sarmaya koyuldu.

«Sen burada mı doğdun, Meghann?» diye sordu.

«Hayır, ben Yeni Zelanda'da doğdum. Drogheda'ya on üç yıl önce geldik.»

Adam tütünleri kâğıda sokup, ustalıklı sardı ve sonra kâğıdı yalayıp yapıştırdı. Bir kibritle sigarasını yaktı.

«Bu gece eğlendin, değil mi?»

«Oh, evet!»

«Seni bütün danslara götürmek isterim.»

«Teşekkür ederim.»

Adam susup, Rolls Royce'un üstünden karşıdaki ağaçlara baktı. Sigara küçülünce yere atarak çizmesinin topuğuyla iyice ezip ateşi söndürdü.

Meggie içini çekerek döndü ve adam onun arabaya binmesine yardım etti. Luke daha işin başında onu öpmeye kalkmayacak kadar akıllıydı. Mümkün olursa kızla evlenmek istiyordu. Onun için de önce Meggie öpülmeyi arzulamalıydı.

Yaz ilerlerken başka danslara da gittiler. Evdekiler Meggie'nin kendisine çok yakışıklı bir erkek arkadaş bulunduğunu kabul etmişlerdi artık. Ağabeyleri ona takılmaktan kaçınıyorlardı. Çünkü Meggie'yi seviyorlardı ve Luke'dan da hoşlanmaktaydılar. Luke O'Neill o güne dek tuttukları en çalışkan işçiydi. Onun hakkında bundan daha iyisi olamazdı. Kendilerini malsahibi değil, işçi sınıfından gördükleri için de, Cleary erkekleri, onun yoksulluğuna bakıp karar vermeye kalkmamışlardı. Bu konuda titizlikle davranıp, adamın değerini anlayabilecek tek Fee vardı, ama bunu yapmayı isteyecek kadar ilgilenmiyordu kadın. Hem Luke, sanki rasgele hayvan yetiştiricilerinden farklıymış gibi bir tavır takınmaktaydı. Bunun da yararı görüldü. Aile, ona kendi dengiymiş gibi davrandı.

Luke geceleri iş konusunda bilgi vermek için ahırlara gidecek yerde büyük eve geliyordu. Bir süre sonra da Bob, Cleary sofrasında bol yemek varken onun tek başına yemek yemesinin saçma olduğunu söyledi. Böylece adam da onların sofrasına oturmaya başladı. Ondandır uyuması için kendisini bir mil ötedeki evine yollamanın anlamsız olacağını düşündüler. Çünkü Luke, geç vakitlere kadar evde kalıp Meggie'yle arkadaşlık ediyordu. Sonunda onun, arkadaki küçük konuk evlerinden birine taşınmasına karar verildi.

Meggie de onu fazla düşünmeye başlamıştı. Hem eskisi

gibi onu daima Rahip Ralph'la kıyaslayıp aleyhine de düşünmüyordu artık. Eski yara kapanmaya başlamıştı. Bir süre sonra da Luke'un Rahip Ralph gibi gülümsediğini unuttu. Luke'un mavi gözlerinin huzursuz bir ateşle parlamasına karşılık, Rahip Ralph'ın sakın sakın baktığını anımsamaz oldu.

Meggie gençti ve aşkın tadını çıkaramamıştı. Bunu sadece bir, iki an tadabilmişti. Oysa aşkın zevkine varmak istiyordu şimdi. Rahip Ralph, Piskopos Ralph'dı artık ve hiçbir zaman kendisine dönmeyecekti. Adam, kendisini on üç milyon gümüş için satmıştı ve bunu unutmamıştı kız. O gece bu sözü kullanmamış olsaydı, Meggie bu konuda düşünmeyecekti. Ama Ralph bunu söylemişti ve Meggie, sayısız geceler yatağında bu sözlerle ne demek istediğini düşünmüştü.

Uzun uzun konuşuyorlar, fakat genellikle koyun kırkma, toprak, hayvanlar, erkeğin yaşamdan istedikleri şeylerden söz ediyorlardı. Luke pek az kitap okumuştur. Meggie gibi okumaya düşkün değildi. Kız ne denli uğraşırsa uğraşsın ilginç bulduğu kitapları ona okutamıyordu. Yine derin konuları açmıyordu, en ilginç ve sinir bozucu yönü de Meggie'nin yaşamıyla ilgilenmesi, ona hayattan ne istediğini sormamasıydı. Meggie bazen kendisini koyun ve yağmurdan çok daha ilgilendiren önemli konularda fikirlerini açıklamak istiyordu. Ama söze başlarken Luke hemen konuyu değiştiriyordu.

Luke O'Neill, zeki, kendini beğenmiş, çok çalışkan ve zengin olmak için didinen bir erkekti. Batı Queensland'deki küçük bir kasabada, bir kulübede dünyaya gelmişti. Babası zengin fakat ikinci bir İrlandalı ailenin reddettiği serseri oğluydu. Anne-siyse Winstonlu bir Alman kasabın kızıydı. O, Luke'un babasıyla evlenmeye kalkınca aile tarafından reddedilmişti. O sıcak kasabada on çocuktu. Hiç birinin ayakkabısı yoktu. Fakat sıcak, nemli Longreach kasabasında ayakkabıya gerek de yoktu zaten. Luke'un babası, içinden gelince koyun kırkıp para kazanırdı. Ama canı daha çok rom içip, tembellik etmek isterdi. Luke on iki yaşındayken babası meyhanede çıkan bir yangında ölmüştü. Biraz daha büyüyünce Luke kırkıcılarla birlikte giderek

katrancı olarak çalışmaya başlamıştı. Kırkıcı, yanlışlıkla yünle birlikte koyunun etini de keserse Luke kızgın katranı hemen yaranın üstüne dökerdi.

Luke'un tek korkmadığı şey fazla çalışmaktır. Belki babasının bir meyhane kuşu olması onu böyle tepki göstermesine yol açmıştı. Belki de bu çalışkanlığı, Alman annesinden almıştı. Yalnız kimse bunu öğrenme zahmetine katlanmamıştı.

Luke biraz daha büyüyünce katrancılıktan yamaklığa yükseldi. Kırkılıp uçan yünleri toplayarak temizlemesi için tezgâha getiriyordu. Ondan sonra da temizleyiciliği öğrendi. Kırkılan yünlerin pis kısımlarını ayırıp, varillere atıyordu. Daha sonra da kırkıcılığa başladı. Kısa süre içinde ustalaştı. Hem iyi bir koyun kırkıcı fazla para kazanırdı.

Artık Luke, Batı Queensland'de çalışkan bir işçi olarak tanınıyordu. İyi de bir isim yaptığından kırkılacak koyun bulmakta güçlük çekmiyordu. Ona hemen bakması için bir ağıl dolusu hayvan veriliyordu. Luke haftada altı gün çalışıyordu. Hem günde iki yüzden fazla koyunu tarayıp kırabiliyordu.

Aslında bu, çok yorucu bir işti. Bacaklarının arasına sıkıştırdığı koyunu tepeden kuyruğa kadar kesiyordu. Kâhyayı memnun etmesi için yünü ikinci bir kez ve deriye yakın olarak kesmesi gerekiyordu. Kâhya, yünü deriye yakın kesmeyen kırkıcıları hemen işten atabiliirdi.

Luke tere ve günde altı litre su içmesine sebep olan sıcağa aldırmiyordu. Hatta ısırdıkları zaman acı veren sineklere bile aldırış etmiyordu. Pek çok türü olan ve kırkıcıların bir karabaşan gibi gördükleri koyunlar bile ona vızgeliyordu.

Hayır, Luke işten kaçınıyordu. Ne kadar fazla çalışırsa kendini o denli iyi hissediyordu. Onu sinirlendiren gürültü, bir ağıla kapanmak ve pis kokuydu. Dünyada hiçbir yer bir kırkıcı kulübesi kadar berbat olamazdı. İşte bu yüzden koyun kırkıcılarının başı olmaya karar verdi. Kırkıcıbaşı denilen adam, hayvanlara ilişmez, yalnızca hayvanların yünlerini kesen işçileri kontrol ederdi.

Luke buna karar vermişti. Ömür boyunca iki büküm, hayvan kırmak istemiyordu. Bu yüzden sırtının kamburlaşmasına, kollarının uzamasına dayanamazdı. O, açık havada çalışmak ve bol para kazanmak niyetindeydi.

Luke bu arada kendi sınırları içinde istediğini elde etmek için başka bir yola da başvurmuştu. Genç adam, kadınların kendisini çok beğendiklerini anlamıştı. İlk önce Gnarlunga çiftliğinde talihini denemişti. Bu çiftliğin oldukça genç, güzelce sayılabilecek genç bir vârisi vardı. Fakat kız, onun yerine, serüvenleriyle ün yapan bir İngiliz'i seçmişti. Bu duruma sinirlenen Luke, oradan ayrılıp, Bingelly'e giderek at terbiyesi işini üstüne almıştı. Gözü de dul babasıyla oturan çirkin vâristeydi. Dot adındaki çirkin kızı da kandırarak gibi olmuştu. Ama kız sonunda babasının isteğine boyun eğerek komşu çiftliğin sahibi olan atmışlık adamla evlenmişti.

Bu iki serüven Luke'un üç yılını almıştı. Genç adam yirmi ay bir çiftlik vârisiyle uğraşmanın çok uzun ve sıkıcı olduğu kanısına varmıştı. Onun için biraz dolaşmaya ve uygun, zengin bir kız bulmaya karar vermişti. Batı Queensland'ın çiftliklerini sırayla dolaşarak Yeni Güney Gal Bölgesi'ne kadar gelmişti. Otuzundaydı ve altın yumurta yumurtlayacak tavuğu bulması için fazla zamanı da kalmamıştı.

Herkesten Drogheda'nın adını duymuştu. Fakat Luke, ailede tek bir kız olduğunu öğrenince kulak kabarttı. Çiftliğin kıza kalması olasılığı yoktu. Ama aile drahoma olarak ona hiç olmazsa Kynuna ya da Winton dolayında yüz bin dönümlük bir yer alırdı herhalde. Gilly çevresindeki topraklar da güzeldi. Fakat Luke, Batı Queensland'ın gözlabildiğine giden otluklarını arıyordu. Orada ağaca pek rastlanmazdı. Bu otların ucu bucağı bulunmazdı. Talihli olan bir adam oradaki otlar sayesinde çok koyun yetiştirebilirdi. Otlar, güneş, sıcak ve sinekler Luke O'Neill için sıkılacak şeyler değildi. Adam böyle bir yere sahip olmak istiyordu. Bu, onun için cennet demektir.

Luke, Drogheda'nın öyküsünü kendisini çiftliğe getiren canlı hayvan kooperatifinin temsilcisi Jimmy Strong'dan dinlemişti. Drogheda'nın sahibinin Katolik Kilisesi olduğunu öğrenmek ağır bir darbeydi doğrusu. Bununla birlikte çiftliklerde pek az kadın vâris olduğunu da biliyordu artık. Jimmy Strong, ailenin tek kızı bulunduğunu ve ağabeylerinin üstüne düştüğü kızın da bankada toplu parası olduğunu söyleyince, Luke planını uygulamaya karar verdi.

Luke, Kynuna ya da Winton dolayında yüz bin dönüm toprak

istiyordu. Bu amaç için de olanca gücüyle çalışmaktaydı. Ama aslında parayı satın alabileceği şeylerden çok daha fazla sevmekteydi. Toprak sahibi olmak ve bunun vereceği güç, bankada adına yatırılacak paralar kadar önemli değildi. O, Gnarlunga ya da Bingelly'i değil, aslında çiftliklerin bedeli olan parayı istemişti. Onun gibi bir erkek, parasız Meggie Cleary'i almaya razı olmazdı.

..

Luke haftalardır Meggie'yi gezdirmekteydi. Gilly'deki Kut-sal Haç salonundaki dans da bunlardan biriydi. Bu, kızın gittiği onüçüncü danstı. Adamın nerelerde parti olduğunu nasıl anladığını ve davetiyeleri nasıl aldığını bilemiyordu Meggie. Fakat Luke her cumartesi Bob'dan Rolls Royce'un anahtarlarını istiyordu. Kızı 150 millik çevrede bir yere götürüyordu.

O gece hava soğuktu ve Meggie, eski, tahta parmaklığın yanında durmuş, karanlık topraklara bakarken ayaklarının altında çıtırdayan donu hissediyordu. Kış yaklaşıyordu. Luke kolunu beline dolayarak onu kendine doğru çekti. «Üşüyorsun. En iyisi seni evine götürüyim.»

Kız ondaki değişikliği sezdi. Kendisini gevşekçe tutan kola dayanıp vücudundan çıkan sıcaklığı hissetmek ne hoştu. Meggie, hırkasının üstündeki eli bile hissetmekteydi. Adam onu hafif hafif okşarken bir soru sorar gibiydi. Meggie o anda üşüdüğünü söyleyecek olsa Luke duracaktı. Ağzını açmazsa erkek onun ileriye gitmesi için izin verdiğini düşünecekti. Meggie gençti ve aşkı tatmayı da çok istiyordu. Ralph'in dışında kendisini ilgilendiren tek erkek de Luke'du. Onun için Luke'un nasıl öptüğünü bilmek istiyordu. Yalnız bunların Ralph'in öpücüklerinden farklı olmasını istemekteydi.

Luke onun sessizliğini razı olma kabul ederek öbür elini de emzuna dayadı. Meggie'yi kendisine doğru çevirip başını eğdi. Bu dudakların dokunuşu nasıldı? Yalnızca bir tür basınçtı bu! Hoşlandığını belirtmek için ne yapmalıydı? Erkeğin dudaklarının değdiği dudaklarını oynattı ve sonra pişmen oldu buna. Basınç fazlaştı. Erkek ağzını iyice açtı. Dişleri ve diliyle zorlayarak onun ağzını da açtı. Dilini Meggie'nin ağzının içine sok-

tu. İğrençti bu! Neden Ralph öptüğünde kıza çok farklı gelmişti bu? O zaman öpüşmenin böyle tiksinti verici olduğunu düşünmemişti bile. Hem Luke ne yapıyordu? Kafası ondan uzaklaşmayı isterken, neden vücudu ona yapışıyordu?

Luke öpüşme sırasında kızın pek hevesli olmadığını farketmişti. Öpüşmekten vazgeçerek dudaklarını onun boynuna dayadı. Meggie bundan hoşlanmışa benziyordu. Kesik kesik soluyarak erkeğe sarıldı. Ama Luke'un eli boynundan aşağı kayarak elbisesini, omzundan aşağıya çekmeye kalkınca kız hemen onu iterek geriledi.

«Bu kadarı yeter, Luke!»

Bu olay onu düş kırıklığına uğratmış ve biraz da tiksindirmişti. Luke da onu arabaya bindirip canının pek çektiği sigarayı sararken durumun farkındaydı zaten. O, kendisini olağanüstü bir âşık sanmaktaydı. O ana dek hiçbir kız yakınmamıştı. Fakat onlar Meggie gibi iyi aile kızları değildi. Hatta Meggie'den çok zengin olan Bingelly çiftliğinin vârisi Dot MacPherson bile aslında kabaydı. Meggie gibi iyi yetiştirilmemişti Luke, çok yakışıklı olmasına karşılık, iş cinsel tecrübesine gelince çiftlikteki yanaşmalardan farksızdı. Kendi hoşlandığı şeylerden başkasını pek bilmiyordu. Seviştiği pek çok kız, ona zevk aldığı söylenmişti. Ama aslında bu sözler pek doğru da değildi. Bir kız, evlenme umuduyla bir serüvene girişirdi. Erkek de Luke gibi yakışıklı ve çalışkan olunca, kız onu memnun etmek için her türlü yalan söyleyebilirdi. Luke'u en memnun eden de, 'Senden iyisi olamaz,' sözüydü. Luke kendisi gibi pek çok erkeğin bu sözlerle kandırılmış olduğunu bilmiyordu.

Babasının bir koyun leşiyle bir kırkıcı kulübesine bir hafta süreyle kapanmasından sonra ancak komşu çiftçiyle evlenmeye razı olan Dot'u düşünen Luke, omuz silkti. Meggie'yi elde etmenin zor olduğunu anlamıştı. Onu korkutması ya da tiksindirmesi kendi aleyhine olurdu. Yani eğlence ve gönül eğlendirmenin zamanı vardı. Şimdi kızı istediği gibi ilgisiyle kendine bağlayacak ve pek bu tür işlere kalkmayacaktı.

Tatsız sessizlik uzunca bir süre devam etti. Sonra Meggie içini çekti. «Bağışla, Luke.»

«Ben de özür dilerim. Alınmanı istemezdim.»

«Oh... Alınmadım. Yalnızca korktum.»

«Oh, Meghann.» Kızın kenetlediği ellerini tuttu. «Bunun için üzülme. Küçük bir kızsın ve ben ileriye gittim. Bunu unutamam.»

«Olur.»

Luke merakla, «O, seni öpmedi mi hiç?» diye sordu.

«Kim?»

Kızın sesinde korku mu vardı? Fakat sesinde korku olması için bir neden var mıydı? «Bir kez âşık olduğunu söylemistin. Onun için tecrübeli olduğunu sandım. Özür dilerim, Meghann. Seninki gibi bir aileyle bu ıssız yerde yaşadığına göre, seni fark bile etmeyen bir adama âşık olduğun anlaşılıyor. Bu çocukça bir sevgiymiş.»

Evet, evet böyle düşünmesi daha iyiydi. «Çok haklısın, Luke. Bu sadece çocukça bir aşktı.»

Evin önünde inince erkek onu kendisine çekerek dudaklarından hafifçe öptü. O açık ağız numarasına kalkışmamıştı. Kız karşılık vermediyse de memnun kaldı. Luke da işi altüst etmediğine sevinerek konuk evine gitti.

Meggie, yatağına uzanarak lambanın tavana vuran ışığına baktı. Bir tek şeyi anlamıştı. Luke'un öpüşünde ona Ralph'i anımsatan bir yön yoktu. Hem sonuna doğru garip bir heyecana kapılmıştı. Buna, erkeğin boynunu öpmesi neden olmuştu. Luke'la Ralph'i kıyaslamamanın bir yararı yoktu. Bunu yapmayı da istemediğini sanıyordu. Ralph'i unutmalıydı. O, kocası olamazdı. Ama Luke olabilir.

Luke'un ikinci kez öpüşünde, Meggie çok değişik davran-
dı. Rudna Hunish'de fevkalâde bir partiye gitmişlerdi. Gece başından sonuna dek zevkli geçmişti. Luke pek neşeliydi ve türlü şakalar yaparak onu güldürmüştü. Sonra parti boyunca da sevgi dolu bir ilgi göstermişti. Hem Miss Carmichael de, Luke'u onun elinden almak için gereken her şeyi yapmıştı! Kız onların yanına gelmiş ve Luke'la açık açık flört etmeye kalkmıştı. Erkeği kendisiyle dans etmeye de zorlamıştı. Bu balonsu bir partiydi ve Luke da Miss Carmichael'le ağır bir vals yapmıştı. Ama dans biter bitmez Meggie'nin yanına dönmüştü ve gözlerini tavana dikip, içini çekerek Miss Carmichael'in pek sıkıcı bir ya-

ratık olduğunu ima etmişti. Bu da Meggie'nin pek hoşuna gitmişti. Kız, Gilly'deki panayırdan neşesini kaçırdığı günden beri Miss Carmichael'den hoşlanmazdı. Rahip Ralph'ın küçük bir kızı su birikintisinin üstünden geçirmek için kucağına alarak Miss Carmichael'i ihmal etmesini unutamıyordu. O gece Luke de aynı şekilde davranmıştı. Kız içinden, 'Bravo Luke,' diyordu. 'Eşsizsin doğrusu!'

Dönüş yolu epey uzun, hava da çok soğuktu. Luke yaşlı Angus MacQueen'den birkaç sandviç ve bir şişe de şampanya alabilmek için dil dökmüştü. Daha yarı yola gelmeden arabayı durdurdu. O sırada Avustralya'daki arabalarda radyatör bulunmuyordu pek. Ama Rolls Royce öyle değildi. Yerde beş santim don varken pek zevkli bir sıcaklık veriyordu doğrusu.

Meggie, Luke'un uzattığı şampanya dolu açılır kapanır tür bardağı alarak, «Böyle bir gecede paltosuz oturabilmek ne hoş, değil mi?» dedi. Sonra jambonlu sandviçi ısırdı.

«Evet, öyle. Bu gece çok güzelsin, Meghann.»

Bu kızın gözleri ne harikaydı! Luke gri gözden hoşlanmazdı aslında. Fakat Meggie'nin gri gözlerinin mavinin her tonuna döndüğünü, menekşe rengi ve hatta lacivert olduğunu görüyordu. Hem bu gözler mücevher gibi parlıyordu. Uzun, kıvrık kirpikler de altın tozuna batırılmış gibi ışıklıydı. Adam uzanıp bir gözün kirpiklerine dokundu ve sonra dikkatle parmak ucuna baktı.

«Ne var, Luke?»

«Kirpiklerine altın tozu sürüp sürmediğini merak ettim. Biliyor musun şimdiye dek senin gibi kirpikleri altın yaldızlı bir kız daha görmedim!»

«Ya!» Meggie de kirpiklerine dokunup parmaklarına baktı. «Doğru, ama bu altın hiç çıkmıyor!» Şampanyanın gazı burnunu gıdıklıyordu. O anda hayatından pek memnundu.

«Sonra altın rengi kaşların da pek biçimli. Saçların da inanılmayacak denli güzel bir altın rengi. Bir bebeğinki gibi de yumuşak saçların. Tenine de altın pudra sürmüşsün sanki... Ne kadar parlak... Güzel dudakların da öpülmek için yaratılmış.»

Genç kız biçimli pembe dudaklarını hafifçe aralamıştı. Erkek onun elindeki bardağı alarak, «Biraz daha şampanyaya ihtiyacın var sanırım.» diye mırıldandı. Bardağı doldurdu.

«Burada durup biraz dinlenmemiz iyi oldu. Mr. MacQueen'den sandviç ve şampanya istemeyi akıl ettiğin için de tesekkür ederim.»

Büyük Rolls Royce'un motoru sessizce çalışıyor, içeriye sıcağı doluyordu. Luke kravatını çıkarıp yakasını açtı. Fazla geldiği için ceketlerini çıkarıp arkaya koymuşlardı.

«Oh, rahat ettim. Kravatı icat edenin ve her iyi giyinen erkeğin takmasını şart koşanın kim olduğunu bilmiyorum. Ama o adamı bulsam kendisini icat ettiği kravatla boğarım.»

Birden dönerek başını eğdi ve kızı dudaklarından öptü. Ona elini sürmemiş, sarılmamıştı. Fakat Meggie'ye birbirlerine kilitlenmiş gibi geliyordu. Sonra erkek onun başını tuttu ve kendisine inanılmayacak biçimde karşılık veren dudakları öpmeye devam etti. Kızın kolu onun boynuna dolandı ve titreyen parmakları da saçlarına gömüldü. Luke içini çekerek kendini bu zevke bıraktı. Sonunda bu ipek gibi yumuşak dudaklar kendisine uymuştu. Kızın öbür eli de Luke'un esmer boynuna dayandı. Erkek, bu kez acele etmedi. Ama kıza daha ikinci bardak şampanyayı vermeden heyecanlanıp arzuya kapılmıştı. Meggie'nin başını bırakmadan yanaklarını, kapalı gözlerini, kaşlarını öptü. Sonra yine pürüzsüz yanaklara döndü. Çocuksu biçimini beğendiği pembe dudakları öptü doyasıya. Daha ilk gördüğü gün, bu dudaklar adamın aklını başından almıştı.

Sonra kızın boynuna ilişti dudakları. Omuzunun teni serin ve yumuşaktı... Erkek artık duramayacak denli arzuluydu. Kızın da böyle bir arzuya kapılmasından çok korkuyordu, ama yine de uzanıp elbisesinin düğmelerine gitmişti eli. Karşıkoymadan duran kızın omuzlarından aşağıya sıyırdı. Sonra bol saten gömleğinin askılarını da çekti. Yüzünü Meggie'nin göğsüne gömerek sıkıca sarıldı. Kızın titrediğini hissediyordu. Sonra öpmeye başladı yine. Göğsünü tutup okşarken acıyla karışık bir zevk duydu. Dudaklarını Meggie'in göğsünden ayırmıyordu. Çok hoşlanırdı bundan. Böylece zevkin doruğuna erişirdi hep. Ne kadar güzeldi... Güzel... güzel! Adam ses çıkarmadı. Yalnızca bir an, vücudu sarsıldı. Kızın göğsünü bırakarak hareketsiz kaldı. Kesik kesik soluyordu. Kızın saçlarına değen dudaklarını, gömleğinin içindeki elini hissediyordu. Birden kendine gelerek gözlerini

açtı. Kıza önce gömleğini ve sonra elbisesini giydirerek ustalıklıla düğmeleri ilikledi.

Tatlı tatlı bakarak, «Benimle evlenmelisin, Meghann,» dedi. «Ağabeylerinin yaptıklarımızı hoş karşılayacaklarını sanmıyorum.»

Kızın yanaqları pembeleşti. «Evet, evlenmem doğru olur.»

«Neden olmasın? Ne denli çabuk evlenirsek o kadar iyi.»

«Gelecek cumartesi seni Gilly'e götürürüm. Rahip Thomas'ı görürüz... Herhalde bir kilise düğünü isteyeceksin. Bunu ayarlar ve nişan yüzüğünü alırız.»

«Teşekkür ederim, Luke.»

Bu iş olmuştu. Artık geriye dönmesi olanaksızdı. Kağıtlar asılmasından sonra, yani birkaç hafta içinde Luke'la evlenecekti. O zaman Mrs. Luke O'Neill olacaktı! Ne garipti bu. Neden 'Evet' demişti? Genç kız, 'Çünkü o evlenmem gerektiğini söyledi,' diye düşündü. 'Ama neden? Kendisini tehlikeden uzaklaştırmak mı istiyor? Kendini mi, yoksa beni mi korumayı düşünüyor? Ralph de Bricassart, bazen senden nefret ettiğime inanıyorum...'

Arabadaki olay onu şaşırtmış ve heyecanlandırmıştı. Bu ilk seferinkine hiç benzemiyordu. Kendisini korkutan çok zevkli duygulara kapılmıştı. Oh, Luke'un elleriyle dokunması ne zevkliydi! Göğüslerini okşaması Meggie'ye büyük heyecan vermişti. Hem bunu tam zamanında yapmıştı. İçinden bir ses ona elbisesinin çıkarılmasının doğru olmadığını, bağırmasını, adamı tokatlayarak kaçmasını söylemişti. Fakat okşayışlardan çok zevk alarak bu sesi dinlememiş, mantığını susturmuştu. Meggie ömrünü böyle zevk duyarak geçirmeyi arzu ediyordu. Fakat neyi istiyordu? Bunu kendisi de bilemiyordu! Luke onu iterek uzaklaştığı an, Meggie ayrılmak istememişti. Hatta bir vahşi gibi Luke'un üstüne atılmak geçmişti içinden. Bu durum onun Luke O'Neill'le evlenme kararını güçlendirmişti. Ayrıca, erkeğin yaptıkları yüzünden artık bebeği olacağına da inanıyordu.

Kimse bu habere şaşmadı ve kimse itiraz etmeyi düşünmedi. Sadece Meggie'nin haberi, Piskopos Ralph'a yazmalarına iti-

raz etmesine şaşılar. Bob, Piskopos Ralph'u Drogheda'ya davet ederek evde büyük bir düğün yapmalarını söyleyecek olunca Meggie, «Hayır!» diye haykırdı. «Hayır! Hayır!» Oysa Meggie sesini hiç yükseltmezdi. Anlaşılan kızcağız, onun kendilerini görmeye gelmemesine alınmıştı. Piskopos Ralph onları görmeyi istemediğine göre, Meggie de onu Drogheda'ya gelmeye zorlayacak bir neden çıkarmak istemiyordu.

Fee de mektubunda bunu yazmayacağına söz verdi. Zaten kadının duruma aldırıldığı da yoktu. Meggie'nin yaptığı seçimle de ilgilenmiyordu. Drogheda gibi büyük bir yerin defterlerini tutmak fazla zaman alıyordu. Çünkü iş yalnızca hesaplarla kalmıyordu. Koyunların durumu, mevsim değişiklikleri, her günkü hava ve hatta Mrs. Smith'in hazırladığı akşam yemeklerini bile yazmaktaydı. 22 Temmuz 1934 Pazar günü kayıt defterine şunlar yazılmıştı: Hava açık, bulut yok. Şafakta ısı sıfır dereceydi. Bugün ayın yok. Bob evde, Jack adamlarla Murrimbah'da. Hughie bir işçiyle Budgin'de. Saat üçte ısı 18 dereceye yükseldi. Rüzgâr batıdan esiyor. Akşam yemeği için sığır rostosu, haslanmış patates, havuç, lahana ve erik tatlısı var. Meghann Cleary. 25 Ağustos Cumartesi günü Kutsal Haç Kilisesi'nde işçi Mr. Luke O'Neill'le evlenecek. Gece dokuzda ısı 7 dereceye düştü.

2

Luke, Meggie'ye küçük olmakla birlikte güzel bir pırlanta nişan yüzüğü aldı. Yarım kıratlık iki pırlanta, platinden yapılmış iki kalbin ortasına takılmıştı. 25 Ağustosta Kutsal Haç Kilisesi'nde nikâh kırılacak, bunu Imperial Oteli'ndeki aile arasında bir yemek izleyecekti. Mrs. Smith, Minnie ve Cat de davetliydi tabii. Ama Jims ve Patsy, gelmeyecekti. Çünkü Meggie anlayamadıkları bir tören için 600 mil yolu asıp gelmelerinin saçma olacağını kesinlikle söylemişti. Kız, onlardan kutlama mektupları almıştı. Jims uzun ve çocukça bir mektup yazmıştı. Patsy'nin mektubuysa 'Talihin açık olsun,' sözlerinden ibaretti. Tatil-

lerde Drogheda'da atla birlikte dolastıkları için ikisi de Luke'u tanıyordu tabii.

Mrs. Smith, Meggie'nin küçük bir düğünde ısrar etmesine pek üzülmüştü. O, ailenin tek kızının Drogheda'da günlerle sürecektir fevkalâde bir düğünle evlenmesini istemişti. Ama Meggie böyle etrafı telaşa vermek istemediği gibi gelinlik giymeyi de reddediyordu. Günlük bir elbise ve şapka giyip nikâhlanacaktı. Luke, pazar günü evlenme planlarını yaptıktan sonra onun karşısındaki koltuğa yerleşerek, «Sevgilim,» dedi. «Balayı için seni nereye götüreceğime karar verdim.»

«Nereye?»

«Kuzey Queensland'e. Sen terzideyken, Imperial'in barında birkaç kişiyle konuşmaya daldım. Bana güçlü ve çalışmaktan korkmayan bir erkeğin, şeker kamışı topraklarında iyi para kazanacağını söylediler.»

«Fakat Luke, burada iyi bir işin var!»

«Bir erkek kayınbiraderlerinin sırtından geçinmek istemez. Batı Queensland'de bir yer alacak parayı kazanmak istiyorum. Hem bunu orada çalışmayacak denli yaşlanmadan önce istiyorum. Bu ekonomik bunalım sırasında eğitim görmemiş bir adamın dolgun, ücretli bir iş bulması zor. Ama Kuzey Queensland'de adam sıkıntısı varmış. Hem orada Drogheda'da kazandığının on katını alacağım.»

«Ne yaparak?»

«Şekerkamışı keseceğim.»

«Şekerkamışı kesmek mi? Bu Çinlilere göre bir iştir!»

«Hayır, yanılıyorsun. Çinliler beyaz işçiler gibi boylu boslu olmadıkları için iyi çalışmıyorlarmış. Hem Avustralya yasaları bu tür işler için Çinli ya da Zenci işçilerin ülkeye getirtilmesini de yasaklıyor. Şekerkamışı kesici sıkıntısı varmış. Para da fevkalâde. Pek az adam şekerkamışı kesecek kadar iriyarı ve güçlüdür. Ama ben öyleyim. Bu işin üstesinden geleceğim!»

«Yani Kuzey Queensland'a yerleşmemizi mi düşünüyorsun, Luke?»

«Evet.»

Kız, onun omzunun üzerinden pencerelere baktı. Gideceği yerde ne kâfur ağaçları, ne ağıllar, ne de orman vardı. Drogheda'da kalamayacaktil Piskopos Ralph'in kendisini bulamaya-

cağı bir yere gidecek, bir daha onu görmeden yaşayacaktı. Karşısında oturan şu yabancıya uyacaktı. Geriye dönüş de yoktu artık... Luke'un canlı, sabırsız yüzüne dikilen gri gözler daha güzelleşmekle birlikte çok üzgündü. Erkek de bunu hissetti. Oysa kız ağlamıyordu ve dudakları da aşağıya doğru bükülmemişti. Ancak Meggie'nin üzüntüleriyle ilgilenmek niyetinde değildi. Onun kendisini endişelendirecek kadar önem kazanmasına izin vermeyecekti. Bingelly çiftliğindeki Dot MacPherson gibi cırcın, yaşını almış bir kızla evlenmeye kalkan biri için, Meggie büyük bir ödül sayılırdı. Fakat kızın çekiciliği ve yumuşaklığı Luke'un duygularına daha fazla baskı yapmasına yol açıyordu. Çünkü Meggie kadar güzel ve iyi bir kadın bile, kendisine ne yapacağını söyleyecek kadar onu etkilememeliydi.

Bu yüzden de hemen kafasındaki konuya geçti. Zaman zaman yalana başvurması gerekmişti. Ancak bu iste acık konuşmak daha uygundu. «Meghann, ben eski kafalı bir erkeğim.»

Kız hayretle ona baktı. «Öyle mi?» diye sorarken. Aslında 'ne önemi var?' der gibiydi.

«Evet. Bir erkekle bir kadın evlendiğinde, kadının bütün malının erkeğin olması gerektiğine inanırım. Senin biraz paran olduğunu biliyorum. Evlendiğimizde bu parayı bana vermen gerektiğini de şimdiden söylüyorum. Bunu kabul ettiğine dair imza atacaksın. Henüz bekârken düşündüklerimi bilmen uygun olur. Böylece benimle evlenmek isteyip istemediğine karar verirsin.»

Meggie parasını elinde tutmayı hiç düşünmemişti. Evlenince bunun kendisinin değil, Luke'un olacağına inanmıştı. Avustralya'da ancak iyi eğitilmiş ve kendilerini erkeklerin malı olarak görmeyecek şekilde yetiştirilmiş olan kadınlar, paralarını yönetmek isterlerdi. Öbürleri parasını erkeğe verirdi ve Meggie de bu gruptandı. Babası daima Fee ve çocukları idare etmişti. O öldükten sonra da Fee, babasının yerini alan Bob'dan fikir soruyordu. Para, ev, eş ve çocuklar erkeğin malı savılırdı. Meggie onun bu hakkından hiç şüphe etmemişti.

«Ben imza atmak gerektiğini bilmiyordum. Luke. Evlenince benim olan her şeyin sana verileceğini sanıyordum!»

«Eskiden öyleydi. Fakat Canberra'daki budalalar, kadınlara oy hakkı tanıyarak bu işi engellediler. Aramızda her şeyin doğ-

ru dürüst olmasını istiyorum, Meghann. Onun için de sana durumun nasıl olacağını anlatıyorum.»

«Peki, Luke. Nasıl istersen.»

Meggie bunu eski kafalı bir eş gibi kabul etti. Oysa Dot, parasını böyle hemen vermeye razı olmazdı. «Kaç paran var?»

Kız, «Şimdilik on dört bin Sterlin,» diye karşılık verdi. «Her yıl iki bin Sterlin alıyorum.»

Erkek, bir ısıklık çaldı. «On dört bin Sterlin! Amanın! Bu büyük para, Meghann. Bu paraya benim bakmam daha doğru. Gelecek hafta banka müdürünü görmeye gideriz. O zaman gelecek paraların da adıma yatırılacağını adama söylemeyi unutturma sakın. Böylece ileride kendi çiftliğimizi alırız. Önümüzdeki birkaç yıl çok çalışacak ve kazandığımız bütün parayı biriktireceğiz. Tamam mı?»

Kız başını salladı. «Evet, Luke.»

.*.

Luke'un basit bir hatası yüzünden az kalsın evlenme planı suya düşüyordu. O, katolik değildi. Rahip Watty bunu anlayınca dehşetle ellerini havaya kaldırdı. «Aman Tanrım! Luke bunu neden daha önce bana söylemedin? Ah Tanrım, düğünden önce seni Katolik yapabilmek ve vaftiz etmek için çok uğraşmamız gerekecek.»

Luke hayretle Rahip Watty'e baktı. «Katolik olacağımı kim söyledi, Peder? Ben hiçbir şey olmadığım için memnunum. Ama istiyorsanız benim herhangi bir dinden olduğumu kaydedin. Yalnız Katolik olmaya niyetim yok.»

Ona boşuna yalvardılar. Luke dinini değiştirmeyi bir an bile düşünmemişti. «Katolikliğin aleyhinde değilim. Bence Ulster'deki Katolikler çok çekiyorlar. Fakat ben Protestanım ve döneklık de edemem. Eğer Katolik olsaydım ve beni Protestan yapmaya kalksaydınız yine aynı şekilde tepki gösterirdim. Ben Katolikliğe değil, döneklığe itiraz ediyorum. Onun için beni cemaatinize alamayacaksınız, Peder.»

«O zaman evlenemezsin.»

«Neden evlenemeyecek miyim? Bizi evlendirmezseniz Ang-

likan Kilisesi'nin rahibine başvururum. Ya da bir nikâh memuruna giderim.»

Fee, Paddy ve bir rahiple tartışmasını anımsayarak acı acı güldü. Sonunda kendisi kazanmıştı.

Meggie korkuyla, «Fakat Luke, kilisede evlenmeliyim!» diye itiraz etti. «Bunu yapmazsan günah içinde yaşarım!»

Bazen umulmayacak şekilde inadı tutan Luke, homurdandı. «Bana sorarsan döneklilik etmektense günah içinde yaşamayı tercih ederim.» Meggie'nin parasını eline geçirmek isteyen adamın böyle bir saplantısı vardı işte.

Fee, rahibe, «Bu saçmalıkları bırakın,» dedi. «Paddy'le benim gibi yapın. Biz tartışmayı böyle sonuçlandırmıştık. Rahip Watty kilisesini kirletmek istemiyorsa sizi evinde evlendirebilir.»

Bu durum Meggie'ye günah işlediği korkusunu vermişti. Yalnız bu günah, Cehenneme gitmesine neden olacak kadar büyük sayılmazdı. Yaşlı kâhya kadın, Rahip Watty'nin çalışma odasına bir kilise havası verebilmek için elinden geleni yapmış, içerisini çiçekler ve mumlarla doldurmuştu. Fakat çok sıkıcı bir tören oldu. Hoşnut olmayan rahip, sırf bir belediye nikâhının utancından korunmak için buna razı olduğunu herkese hissettirdi.

Bununla birlikte nikâh kıyıldı. Meggie, Mrs. Luke O'Neill olmuştu. Kuzey Queensland'a gidecekti. Balayı da bu yolculuk yüzünden biraz erteleniyordu. Luke cumartesi gecesini Imperial Oteli'nde geçirmeyi reddetti. Çünkü Goondiwindi'ye haftada bir tren vardı. Pazar gecesine kalkan trene yetişecekler, sonra da Cairns ekspresine bineceklerdi.

Goondiwindi treni iyice kalabalıktı. Üstelik bunda yataklı vagon da yoktu. Yalnız kalamayan çift sabaha dek uyuyamadı. Kuzeydoğuya yol alan tren, makinist kendisine çay yapmak istediği veya demiryoluna bir sürü çıktığı zaman duruyordu. Ya da makinist yolda bir ahababını görerek treni durdurup biraz konuşuyordu.

Pazar günü Goondiwindi'nin yeşil renge boyalı iç karartıcı istasyonunda tahta sıralara oturmuş bekliyorlardı. Zavallı Meggie hem sinirli, hem endişeliydi.

Luke ise konuşmak istemiyordu ve karnı da çok acıkmıştı.

Pazar olduğu için bir fincan çay bulmalarına bile olanak yoktu. Ancak pazartesi sabahı Brisbane posta treni durunca, karınlarını doyurup, susuzluklarını giderebildiler. Brisbane'e gelince kentten geçip Roma Yolu istasyonuna gittiler ve Cairns trenine bindiler. O zaman Meggie, Luke'un kendilerine ikinci mevki bileti almış olduğunu anladı.

Yorgun ve sinirli olduğu için de, «Luke para sıkıntımız yok ki!» diye çıktı. «Bankaya gitmeyi unuttunsa çantamda Bob'un verdiği yüz Sterlin var. Neden bize birinci mevki yataklı bileti almadın?»

Erkek ona hayretle baktı. «Dungloe'ya yalnızca üç gün üç gecede gideceğiz. Neden ikimiz de genç, sağlıklı ve güçlüyken yataklı vagon için para harcayayım? Bir süre trende oturmak seni öldürmez, Maghann! Artık bir çiftlik sahibi değil, sadece bir işçiyle evlendiğini anlamanın zamanı geldi!»

Meggie Luke'un kaptığı pencere yanındaki yere çökerek titreyen çenesini eline dayadı ve gözyaşlarının görülmemesi için pencereden baktı. Luke karşısında sorumsuz bir çocuk varmış gibi konuşmuştu. Belki de gerçekten kendisini öyle görüyordu. İçinden isyan etmek geliyordu, ama korkunç gururu yüzünden kavga edemezdi. Bunun yerine kendi kendine o adamın karısı olduğunu söyledi. Luke da henüz bu yeni duruma alışmamıştı. Zamanla her şey düzelecekti. Meggie, onun yemeklerini pişirecek, çamaşırlarını onaracak, her şeyine bakacak, bebeklerini doğuracak ve iyi bir eş olacaktı. Babası, annesini ne kadar takdir etmiş ve sevmişti. Luke'a biraz zaman vermeliydi.

Cairns'den elli mil kadar geride kalan Dungloe adlı bir kente gidiyorlardı. Bin milden fazla bir yol aşacaklardı ve kompartmanda uzanabileceği boş bir yer de yoktu. Geçtikleri yerler Gilly'den daha canlı ve renkliydi, ama Meggie bunlara bakacak iliyi duymuyordu.

Başı ağrıyor, midesi bulandığı için yemek yiyemiyordu. Sıcak da Gilly'ninkinden çok daha fazlaydı. Güzel, pembe ipek nikâh elbisesi, yağlı kurumlardan simsiyah olmuştu. Üstü başı ter içindeydi ve neredeyse Luke'dan nefret edecekti. Onun yorulmadığı ve rahatsız da olmadığı belliydi. Gradwell'e giden iki adamla konuşmaya dalmıştı. Üstelik Meggie'nin de kendisi kadar rahat ve çok da mutlu olduğunu sanıyordu. Geçtikleri sahile

bakan kız, daha oralara ayak basmadan gazez olduğunun farkındaydı.

Cardwell'de iki adam indi. Luke da istasyonun arkasındaki yola çıkarak balık ve kızarmış patates satan bir dükkâna gitti. Elinde gazeteye sarılı yiyeceklerle döndü.

«Cardwell balığının inanılmayacak kadar lezzetli olduğunu söylerler, Meghann. Dünyanın en lezzetli balığıymış bu. Al bir ye bakalım. Emin ol Queensland gibi bir yer daha bulunmaz.»

Meggie una bulanıp tavada kızartılmış olan yağlı balıklara baktıktan sonra mendilini ağzına tıkayarak tuvalete koştu. Bir süre sonra bembeyaz bir yüzle ve titreyerek dışarıya çıktığında, Luke koridorda bekliyordu.

«Ne oldu? Kendini iyi hissetmiyor musun?»

«Goondiwindi'den ayrıldığımızdan beri iyi değilim.»

«Aman Tanrım! Neden bana söylemedin?»

«Neden farketmedin?»

«Bana iyiymişsin gibi geldi.»

Meggie derdini anlatamayacağını anlayarak vazgeçti. «Ne kadar yolumuz kaldı?»

«Üçle altı saat arası bir şey. Burada trenler tarifelere pek uymuyor. O adamlar gittiği için kompartmanda yer var. Haydi yat ve ayakcıklarını da kucağıma koy.»

Meggie öfkeyle, «Benimle bebekmişim gibi konuşma!» diye çıkıştı. «O adamlar trenden iki gün önce inselerdi daha iyi olurdu!»

«Haydi, Meghann, surat etme. Neredeyse yerimize varacağız. Tully ve Innisfail'i geçtik mi Dungloe'da olacağız.»

Trenden indikleri zaman akşam üstüne yakındı. Meggie, doğru dürüst yürüyemeyeceğini itiraf etmeyecek kadar gururlu olduğu için sıkıca Luke'un koluna yapışmıştı. Adam, istasyon şefine işçilerin kaldığı türden bir otel sordu. Sonra bavulları alarak caddeye çıktı. Meggie sarhoş gibi sallanarak onun peşinden gitti.

Luke, «Neyse, otel bir blok ötede, caddenin öbür tarafında,» diye avutmaya çalıştı. «Şu gördüğün iki katlı, beyaz bina.»

Odaları çok küçük ve Victoria stili kocaman eşyalarla dolu

olmasına karşın Meggie cennete gelmiş gibi oldu. İki kişilik karyolanın üstüne çöküp kaldı.

«Yemekten önce biraz yat, sevgilim. Ben gidip dışarıya bir bakacağım.» Nikâh sabahındaki gibi dinlenmiş ve canlı gözükken Luke odadan çıktı. Cumartesi evlenmişlerdi ve şimdi perşembe akşam üzeriydi. Beş gün kalabalık trenlerde sigara dümldüğünü duyarak dönüp gülümsedi.

Meggie hâlâ trende gibi sallanıyordu, ama başını yastığa gömerek hemen uyuyakaldı.

∴

Biri ayakkabılarıyla çoraplarını çıkarıp, üstüne de bir çarşaf örtmüştü. Meggie kımıldanıp gözlerini açtı ve etrafına bakındı. Luke pencerenin içine oturmuş, sigara içiyordu. Meggie'nin kımıldandığını duyarak dönüp gülümsedi.

«İyi gelinsin doğrusu! Ben balayımızı beklerken, karım sı-zıp iki güne yakın bir süre uyanmıyor! Seni uyandıramayınca biraz endişelendim. Fakat meyhaneci, tren yolculuğu ve nemli havanın kadınları böyle etkilediğini, uyumanın iyi geleceğini söyledi. Şimdi nasılsın bakalım?»

Meggie doğrulup oturarak gerindi ve esnedi. «Eskisinden çok iyiyim. Oh, Luke! Genç ve güçlü olduğumu biliyorum, ama kadını. Senin gibi yorgunluğa dayanamıyorum.»

Erkek gelip yatağın kenarına ilişerek pişman olmuş gibi onun kolunu oksadı. «Çok üzüldüm, Meghann. Gerçekten üzüldüm. Senin kadın olduğun için yorulacağın aklıma gelmedi. Şimdiye dek karım olmadığı için bunu düşünemedim. Aç mısın, sevgilim?»

«Hem de çok açım. Yemek yemeyeli bir haftaya yakın zaman olduğunu düşünabiliyor musun?»

«Öyleyse hemen banyo yapıp, temiz bir elbise giy de dışarıya çıkalım. Dungloe'ya bir göz atarsın.»

Otelin hemen bitişiğinde bir Çin lokantası vardı. Meggie orada ilk kez Çin yemeği yedi. O denli açtı ki, ne yese lezzetli gelecekti. Fakat yemekler gerçekten nefisti. Gillanbone'da Çin lokantası yoktu ve Çinlilerin fare kuyruğu, köpekbalığı kanadı, tavuk barsağı gibi şeylerden yemek yaptıkları söylenirdi. Ama

öyle bile olsa Meggie'nin umurunda değildi. Luke otelden aldığı iki şişe birayı kahverengi bir kesekâğıdına koyup, yanında getirmişti.

«Önce pek su içme,» diye öğüt verdi. «Bira mideni bozmaz.»

Sonra Meggie'yi kolundan tutarak gururla Dungloe'da dolaştırdı. Sanki orası kendi malıymış gibi davranıyordu. Ama Luke, Queensland'de doğmuştu. Dungloe, batıdaki kent ve kasabalara hiç benzemiyordu. Büyüklüğü Gilly'e yakındı fakat binalar bir anacaddenin iki yanına sıralanmıymıştı. Ayrıca bütün ev ve dükkânlar da kahverengi değil, beyaza boyalıydı. Pencereler küçük ve tahtadandı, camları yoktu. Herhalde rüzgâr gelmesi için açılmıştı bunlar. Zaten gerekmediği zaman damları bile örtmemişlerdi. Sinemanın da böyle tahta pencereleri ve içinde de bir perdesiyle sıra sıra sandalyeleri vardı, ama damı yoktu.

Kasabanın çevresini büyük bir orman sarmıştı. Her yerde sarmaşıklar vardı. Drogheda'nın kâfur ağaçlarından daha ulu hindistancevizi ağaçları masmavi gökyüzüne doğru yükeliyordu. Meggie her baktığı yerde türlü canlı renklerle karşılaşlıyordu. Ağaçların mor, turuncu, kırmızı, mavi, beyaz çiçekleri vardı.

Siyah ipek pantolon, beyaz çoraplarla küçük, siyahlı beyazlı ayakkabılar, yakasız gömlekler giymiş, saçları örgülü pek çok Çinli gördü Meggie. Hem onların kadını ve erkeği birbirine çok benziyordu. Burada ticaret Çinlilerin elindeydi. Gilly'dekinden daha da büyük olan elbise mağazasının üstünde bir Çinlinin adı vardı. Tabelâda 'Ah Wong' yazılıydı.

Bütün evler Drogheda'daki baş kâhyanın evi gibi kazıkların üstüne oturtulmuştu. Luke, «Bu sayede evler daha havadar oluyor,» diye anlattı. «Ayrıca buradaki termitler, temelleri kemirip evlerin bir yıl içinde çökmesine sebep olurlar. Oysa karıncılar bu tür evlere ilişemiyor.» Her kazığın üstünde kenarları içe kıvrık bir tenekç vardı. Termitler bunu aşarak çıkıp evin tahtalarını yiyemiyorlardı. Bu arada kazıkları kemirmekteydiler, ama eskiyen kazıkların yerine hemen yenileri takılıyordu. Bu da yeni ev yapmaktan daha kolay ve masrafsızdı. Bahçelerin çoğu zambu, palmye bulunan ve ormanı andıran yerlerdi. Ev sahipleri bunlarla başa çıkamamışa benziyordu.

Meggie kadın ve erkeklerin kılıklarına şaşıtı. Kendisi Luke'la

yemek yiyip gezeceği için gereken şekilde topuklu ayakkabı, ipek çorap, saten gömlek, beli kemerli, kısa kollu bir ipek elbise giymişti. Başında geniş kenarlı hasır şapkası, ellerinde de eldivenleri vardı. Gelip geçenlerin kılığını garip bularak bakmalarına sinirleniyordu.

Erkekler yalınayak ve bacakları çıplaktı. Çoğunun belden yukarısı da çıplaktı. Yalnızca hâki rengi şort giymişlerdi. Bazılarının üstünde atlet vardı, ama gömlek giyen yoktu. Kadınların kılığı daha beterdı. Üstlerine kısa birer pamuklu elbise geçirmişlerdi. İç çamaşırları olmadığı belliydi ve bacaklarında da çorap yoktu. Ayaklarında biçimsiz sandaletler vardı. Ama kadınların çoğu pek kısa şortlarla oğüslerini kapatan yeleğimsi üstleri tercih etmekteydiler. Dungloe bir sahil köyü değil, uygar bir kentti, ama oradaki beyazlar böyle yarı çıplak dolaşıyorlardı. Çinliler çok daha iyi giyinmişti.

Yollarda pek çok bisiklet ve az sayıda otomobil vardı. Hele hiç ata rastlanmıyordu. Evet, burası Gilly'den çok farklıydı. Üstelik çok da sıcaktı. Bir termometrenin yanından geçerlerken, otuz dereceyi göstermesine inanmadı Meggie. Gilly 40 dereceyken bile buradan serin olurdu. Soluk almakta güçlük çekiyor, ciğerlerine su doluyormuş gibi geliyordu.

«Luke, dayanamayacağım! Lütfen, geri dönebilir miyiz?»

«İstersen döneriz. Yoğun nemi hissediyorsun. Burada nem yüzde doksandan aşağıya düşmez. Kış, yaz aynıdır. Isı da ender olarak yirmi sekizin altına iner ya da otuz beşin üstüne çıkar. Mevsimler arasında pek fark yoktur. Fakat yazın mevsim rüzgârları nemi yüzde yüze çıkarır.»

«Yani sadece yazın mı yağmur yağar?»

«Burada bütün yıl yağmur yağar. Mevsim rüzgârları sık eser. O yoksa, güneypoğu rüzgârı vardır. Bu rüzgârlar da çok yağmur getirir.»

Meggie otele vardıklarında, «Peki burası geceleri serinlemez mi?» diye sordu. Gilly'nin sıcak geceleri bile bu buhar banyosundan çok iyiydi.»

«Pek serinlemez. Fakat buna alışırsın.» Oda kapılarını açarak Meggie'nin girmesi için geri çekildi. «Ben bir bira içmek için bara gidiyorum. Ama yarım saat sonra gelirim. Böylece yeteri kadar vaktin olacak.»

Şaşıran kız, onun yüzüne baktı. «Peki, Luke.»

Dungloe, Ekvatorun on yedi derece güneyindeydi. Bu yüzden birden gece oldu. Güneş henüz batarken birden etrafa karanlık çöktü. Hem karanlık gece çok da sıcaktı. Luke geri döndüğünde Meggie ışığı kapatmış, bir çarşafı çenesine kadar örtmüş yatıyordu. Erkek gülerек uzanıp çarşafı çektiği gibi yere attı.

«Hava sıcak sevgilim. Çarşafa gerek yok.»

Meggie, onun odada dolaştığını duyuyor, üstündekileri çıkarıp attığını görüyordu. «Pijamanı konsolun üstüne koydum,» diye fısıldadı.

«Pijama mı? Bu havada mı? Biliyorum, Gilly'de bir erkek pijama giymek zorundadır. Bunun aksini duyanların yüreğine iner. Ama burası Dungloe! Sen gerçekten gecelik mi giydin?»

«Evet.»

«Öyleyse çıkar. O gereksiz şey sadece baş belâsı olacak zaten.»

Meggie, Mrs. Smith'in düşün gecesi için işlemiş olduğu ince pamuklu geceliği zar zor çıkardı. Oda karanlık olduğu ve Luke kendisini göremediği için memnundu. O, haklıydı. Geceliksiz yatınca insan biraz serinliyordu. Küçük, tahta pencerelerden giren rüzgârı hissediyordu teninde. Fakat yatakta, yanında ikinci bir sıcak vücut olması düşüncesi sıkıcıydı.

Karyolanın somyası gıcırdadı. Meggie, nemli tenin koluna değdiğini duyarak irkildi. Erkek yan dönerek onu kollarına alıp öptü. Meggie önce hareketsiz yatarak, vücudunda dolaşan dudakları düşünmeye çalıştı. Fakat sonra bundan kurtulmaya çabaladı. Bu sıcakta Luke'un kendisine sarılmasını, öpmesini istemiyordu. Zaten Luke'u da arzulamıyordu. Bu seferki Rolls Royce'la Rudna Hunish'den geri döndükleri geceki sevmeye benzemiyordu hiç. Erkeğin onu hiç düşünmediğinin de farkındaydı. Luke'un tırnakları kaba etlerine battı. Meggie'nin korkusu dehşete dönüşmüştü. Adamın yalnız gücünden, kararlılığından değil, kendisine hiç aldırmayışından da korkuyordu. Fakat Luke birden onu bırakarak kendine doğru eğildi. Yandan aldığı bir şeyi çekti.

Soluk soluğa, «Haydi,» diye söylendi. «Bunu bilmiyor musun?»

Meggie, 'Hayır, bir şey bilmiyorum, Luke' diye bağırarak istedi. Ama, «Bu yaptığın korkunç, aşağılık bir şey! Buna ne Kilise, ne insan yasaları izin verebilir!» diyebildi ancak.

Korku ve bitkinliğin arasında duyduğu acıya dayanamayarak bir çığlık attı.

Luke, «Sus,» diye inledi. Elini onun saçlarından çekerek ağzına dayadı. «Tanrının belâsı meyhanede, herkesin seni öldürdüğümü sanmasını mı istiyorsun? Kimıldama. O zaman canın yanmaz.»

İkinci ve üçüncü sevişmeleri de Meggie'ye aynı şekilde acı verdi. Acılarının sihirli değnekle dokunulmuş gibi geçmesini uman Luke, onun hâlâ bağırmasına anlam veremeyerek kızdı. Sonra arkasını dönerek uykuya daldı. Meggie'nin gözlerinden akan yaşlar saçlarına kayıyordu. Hâlâ ölmek istiyordu ya da Drogheda'daki eski yaşamına kavuşmalıydı.

Rahip Ralph, yıllar önce çocuklarla ilgili gizli kapaklı söz ederken bunu mu kasdetmişti? Boş yere bunu daha açık şekilde anlatmasını istememişti! Herşeye rağmen Luke, bu işten zevk aldığı için arka arkaya üç kez tekrarlamıştı. Demek onun canı yanmıyordu. Meggie, Luke'dan da, bu durumdan da nefret ettiğini anladı.

Luke uyanarak döndü. Meggie onun omzunu öptüğünü hissetti. Çok yorgundu ve evini de özlemişti. Onun için utanmayı ve üstünü örtmeyi bile düşünmedi.

Erkek elini onun kalçasına dayayarak, «Haydi Meghann,» dedi. «Sana bir bakayım. İyi bir kız gibi yüzünü dön bakalım.»

Meggie için o sabah hiçbir şeyin önemi yoktu artık. Dönerek donuk gözlerle adamı süzdü. Karşı çıkmış olmak için de, «Meghann hoşuma gitmiyor,» diye söylendi. «Meggie demeni tercih ederim.»

«Meggie'yi beğenmedim. İstersen Meg derim.» Memnun memnun gözlerini onun vücudunda gezdirdi. «Ne güzel vücudun var. Hele bunlar.» Meggie'nin göğsüne dokundu. Sonra yasıklara dayanarak emir verdi. «Haydi Meg, beni öp. Sevişme sırası sende. Belki böylesi daha hoşuna gider, ha?»

Meggie onun gelişmiş, kaslı, esmer, kıllı vücuduna bakarak. 'Yaşadığım sürece seni öpmek istemiyorum,' diye düşündü. Meggie kadınların yanında üstündekilerin hiçbirini çıkarmayan erkeklerle büyümüştü. Sıcak havalarda sadece gömleklerinin açık yakasından kıllı göğüsleri gözükürdü. Fakat onlar açık renkli erkekler oldukları için, bu durumdan rahatsız olmazdı. Oysa yanındaki esmer adam kendisini tiksindiriyordu. Ralph'ın saçları da siyahtı, fakat Meggie onun tüysüz, koyu tenli göğsünü anımsıyordu.

«Sana söyleneni yap, Meg. Beni öp!»

Meggie istemeye istemeye bu duruma dayandı. Böylece bir bebeği olacağını umuyordu. Aksi halde her şeyi kesinlikle reddedecekti.

Luke otelin yemek salonunda kahvaltı ederlerken, «Sana bir iş buldum,» dedi.

«Ne? Daha evimizi yerleştirmeden mi, Luke? Daha bir evimiz bile olmadan mı?»

«Ev tutmamızın bir anlamı yok, Meg. Ben şekerkamışı keseceğim. Bu işi ayarladım. Queensland'de en iyi şekerkamışı kesiciler İsveçli, Polonyalı ve İrlandalılardan oluşmuş bir grup. Başlarında da Arne Swenson adında biri var. Sen bitkin düşün uyurken gidip onunla konuştum. Bir adamı eksikmiş ve beni sınamayı kabul etti. Haftada altı gün, güneşin doğuşundan batana dek şekerkamışı keseceğiz. Yani onlarla birlikte barakalarda kalacağım. Sadece bu kadar da değil. Oradaki iş bitince sahilde başka bir yere gideceğiz, kazanacağım para, keseceğim kamışa bağlı. Eğer Arne'nin grubuyla çalışacak kadar iyi olursam, haftalarca yirmi Sterlin alacağım! Düşünebiliyor musun?»

«Yani birlikte oturmayacağımızı söylemeye mi çalışıyorsun Luke?»

«Birlikte oturamayız, Meg! Erkekler barakalarda kadın istemezler. Senin tek başına bir evde oturman da anlamsız. Onun için çalışman daha iyi. Böylece çiftlik almak için para biriktiririz.»

«Fakat nerede oturacağım? Nasıl bir iş yapacağım? Bura-

da koyun da yok!»

«Ya, çok yazık. Onun için sana evde bir iş buldum, Meg. Orada yatacak yerin olacak ve karnın doycak. Böylece seni beslemek için masraf da etmeyeceğim. Himmelhoch'da hizmetçi olarak çalışacaksın. Orası Ludwig Mueller'in yeri. Kendisi bu çevrenin en büyük şekerkamışı tarlalarının sahibi. Karısı da sakat. Kendi başına ev işlerini yapamıyormuş. Yarın sabah seni oraya götüreceğim.»

«Fakat seni ne zaman göreceğim, Luke?»

«Pazarları. Luddie senin evli olduğunu biliyor. Onun için pazarları evden ayrılmana ses çıkarmayacak.»

«Ya! Her şeyi istediğin gibi ayarlamışsın anlaşılan.»

«Öyle sanırım. Oh, Meg zengin olacağız! Çok çalışacağız ve her meteliği biriktireceğiz. Kısa süre sonra da kendimize Batı Queensland'ın en güzel çiftliğini alacağız. Gilly'deki bankada on dört bin Sterlinim var. Yılda iki bin Sterlin de oraya yatacak. Aramızda da yılda bin üç yüz Sterlinden fazla kazanacağız. Uzun sürmeyecek, sevgilim. Söz veriyorum. Benim için bu duruma katlanmalısın. Şimdi fazla çalışırsak kısa süre sonra kendi mutfağında olacaksın demektir. Bu durumda kiralık evi ne yapacaksın?»

«Madem öyle istiyorsun...» Meggie çantasına baktı. «Luke, yüz Şterlinimi sen mi aldın?»

«Onu bankaya yatırdım. Üstünde bu kadar fazla para taşıman doğru değil, Meg.»

«Fakat bütün paramı almışsın! Bir meteliğim bile yok- Harçlığım ne olacak?»

«Neden harçlık istiyorsun? Sabah Himmelhoch'da olacaksın. Orada hiç para harcayamazsın. Otel hesabını da ben ödeyeceğim. Artık bir işçiyle evlenmiş olduğunu anlamalısın, Meg. Sen savuracak parası olan şımarık, zengin kızı değilsin. Mueller aylığını doğrudan doğruya bankadaki hesabıma yatıracak. Senin paraların da orada benimkilerle birikecek. Parayı kendime harcamadığımı biliyorsun, Meg. İkimiz de bu paraya dokunacak değiliz. Bu geleceğimiz, çiftliğimiz demek.»

«Evet anlıyorum. Çok akıllıca davranıyorsun, Luke. Fakat ya çocuğum olursa?»

Adam bir an ona koruyucu kullandığını açıklamak istedi.

Çiftliği alması gerçekleşene dek çocukları falan olmayacaktı. Fakat Meggie'nin gözlerindeki anlam, bu açıklamayı yapmaktan vazgeçirdi onu.

«Çayı görmeden paçaları sıvamayalım, değil mi? Çiftliğimi zi alana dek bebeğimiz olmamasını tercih ederim. Onun için de bebeğimiz olmayacağını umalım,» demekle yetindi.

Ne bir yuva, ne para, ne de bebekler! Hoş bu durumda kocası da yoktu ya! Meggie gülmeye başladı. Luke da ona katıldı ve çay fincanını kadeh gibi havaya kaldırdı. «Prezervatifler için,» dedi.

Sabah bir otobüse binerek Himmelhoch'a gittiler. Pencere-lerinde cam olmayan eski Ford, on iki kişilikti. Meggie kendisini daha iyi hissediyordu. Çünkü Luke onu rahat bırakmıştı. Çocuk için deli olmakla birlikte cesareti kalmamıştı. Ama ertesi pazar kendini zorlayıp yeniden deneyecekti. Belki bir bebek oluşmaya başlamıştı bile. Eğer durum böyleyse, yeni bir bebek isteyene dek kocasına yanaşmayacaktı.

Dışarıya baktı, burası insanın soluğunu kesecek kadar güzeldi. Gilly'den ne denli farklıydı. Meggie burasının Gilly'den daha güzel olduğunu kendi kendine itiraf etmek zorunda kaldı. Toprak kan kırmızıydı. Şekerkamışları da bununla hoş bir tezat yapıyordu. Luke'un kolu kadar kalın, kırmızımsı sapların ucunda yemyeşil, uzun yaprakları vardı.

Luke övünür gibi anlatmaya başladı. «Dünyanın hiçbir yerinde şekerkamışı bu kadar uzamaz. Hem şeker bakımından da böyle zengin olamaz. Kırmızı topraklarda kamışın iyice gelişmesi için gereken her şey vardır. Hem yağmur fazla yağdığı için de kamışlar hemen boy atarlar. Burası dışında dünyanın hiçbir yerinde beyazlar şekerkamışı kesmez. Beyaz erkekler bol para kazanma hırsıyla yaparlar bu işi.»

Meggie alaylı alaylı, «İyi nutuk atıyorsun,» diye söylendi.

Luke kuşkuyla ona baktıysa da, o sırada otobüs inmeleri için durdu ve adamın bir şey söylemesine fırsat kalmadı.

Himmelhoch'daki beyaz, büyük ev bir tepenin üstüne yapılmış, çevresini hindistancevizleri, muz ağaçları ve palmyeler sarmıştı. Bambu ağaçlarından oluşan bir orman, evin kuzeybatıdan esen mevsimin rüzgârlarından korunmasını sağlıyordu. Ev

tepede olmakla birlikte yine de beş metre yüksekliğinde kazıkların üstüne oturtulmuştu.

Meggie bavulunu taşıyan Luke'un yanında tepeye tırmanırken soluk soluğa kalmıştı. Ayaklarında kılığına uygun ayakkabıları vardı. Yine çorap ve şapka giymişti. Şekerkamışı kralı karısı verandada belirdi. Kadın iki kol değneği sayesinde yürüyebiliyordu. Meggie gülümseyen kadının iyilik dolu gözlerine, tatlı yüzüne bakınca, biraz rahat etti.

Kadın, Avustralyalı vurgusuytu konuşarak, «İçeriye gelin!» dedi.

Meggie kadının Alman olmadığını anlayınca daha da sevindi. Luke bavulu yere koydu. Kadın koltuk değneklerinden birini bırakarak onun elini sıktı. Sonra Luke ileriden dönecek otobüse yetişmek için koşarcasına merdivenden inip gitti. Arne Swenson, saat onda onu meyhanenin önünden alacaktı.

«İlk adın nedir, Mrs. O'Neill?»

«Meggie.»

«Ne güzel ad! Benimki de Anna. Bana Anna demeni tercih ederim. Burada çalışan kız, bir ay önce beni bırakıp gittiğinden beri çok yalnız kaldım. Evde çalışacak iyi yardımcı da kolay bulunmuyor. Onun için tek başıma uğraşıyordum. Sadece Lud-die ve bana bakacaksın. Çocuğumuz yok. Bizimle kalmaktan memnun olacağını umarım, Meggie.»

«Bundan eminim, Mrs. Mueller... Anna.»

«Sana odanı göstereyim. O bavulu taşıyabilecek misin? Ben pek bir şey taşıyamam da.»

Oda da evin öbür tarafları gibi pek sade döşenmişti. Meggie bambudan yapılmış eşyalara hayretle baktı. Odada üstü kumaş kaplı bir koltuk bile yoktu.

Anna, «Burası çok sıcak olduğu için insan kadife ve benzeri gibi kalın kumaşlara dayanamıyor,» diye anlattı. «Onun için bambu ve hasır takımlar kullanıyoruz. Üstümüze de mümkün olduğu kadar az şeyler giyiyoruz. Sana bunu öğretmem gerekecek. Aksi halde sıcaktan ölürsün. Burada bu kadar fazla giyinmemelisin.»

Kadın, yakası iyice açık, kolsuz bir yelekle, pek kısa bir şort giymişti. Şort onun ince, sakat bacaklarını açıkta bırakıyordu.

Meggie kısa süre içinde aynı kılığa girdi. Giydiklerini ona Anna ödünç vermişti. Luke'u yeni giyecek almak için kandırana dek bunlarla yetinecekti. Kendisine hiç para verilmediğini anlatmak zorunda kaldığı için çok sıkıldı. Ama bu sıkıntı pek az şey giymekten dolayı kapıldığı utancı unutturdu.

Anna, «Şortum sana daha yakıştı.» diye gülümsedi. Ondan sonra Meggie'ye yapacaklarını anlattı. «Odunu Luddie getirir. Sen odun kırmayacak ya da odunu yukarıya taşımayacaksın. Dunny'nin yakınındaki yerler gibi burada da elektrik olsaydı keşke. Belki gelecek yıl Himmelhoch'a da elektrik gelecek. Ama o güne dek bu eski gaz ocağına dayanacağız çaresiz. Ama Meggie buraya elektrik gelir gelmez hemen bir fırın, bir buz dolabı alacağım. Ev de elektrikle aydınlanacak.»

«Ben onlarsız yaşamaya alıştım.»

«Fakat geldiğin yerde kuru sıcak olur. Burası çok daha betterdir. Sağlığının bozulmayacağını umarım. Burada doğup büyümemiş kadınların çoğu hastalanırlar. Biz Bombay ve Rangoon'la aynı enlemdeyiz. Burada doğmayan insan ve hayvanlar bu iklimi kolay kolay dayanamazlar.» Birden gülümsedi. «Oh, buraya geldiğine çok seviniyorum! Seninle çok iyi vakit geçireceğiz. Okumaktan hoşlanır mısın? Luddie ve ben okumaya bayılırız.»

Meggie'nin gözleri parladı. «Ah, evet.»

«Harika! Böylece yakışıklı kocanı özlemeye vakit bulamayacaksın.»

Meggie cevap vermedi. 'Luke'u mu özleyeceğim?' diye düşünüyordu. 'Yakışıklı mı? Onu ömrüm boyunca görmesem memnun olurum. Ancak o kocam. Yasalar onunla beraber yaşamam gerektiğini söylüyor. Bu işe bile bile girdim. Kendimden baska kimseyi suçlayamam. Belki para biriktirip Batı Queensland'de bir çiftlik alırsak, o zaman Luke'la beraber yaşamaya vakit buluruz. Birbirimizi daha iyi tanır ve geçiniriz.'

Luke kötü bir insan değildi. Fakat çok uzun yıllar tek başına kalmıştı. Onun için de yaşamını bir başkasıyla paylaşmasını bilemiyordu. Hem hayatta tek bir amacı olan basit bir adamdı. Elle tutulur bir şeyi hayâl edip istemekteydi. Durmadan çalışıp fedakârlık yaparak buna erişebilirdi. Bu yüzden ona saygı duymak gerekirdi. Meggie onun parayı kendi zevki için harcamayacağını biliyordu. İçtenlikle konuşmuştu. Para bankada kalacaktı.

İşin kötü yanı, onun bir kadını anlayacak vakti olmamasıydı. Zaten bunu yapmaya hevesli de değildi. Bir kadının farklı olacağını, kendisinden daha değişik şeyler isteyebileceğini anlamıyordu. Ancak durum daha da kötü olabilirdi. Luke onu Anna Mueller'den anlayışsız ve soğuk birinin yanında çalışmaya da zorlayabilirdi. Bu tepede oturduğu sürece kendisine bir şey olmazdı. Fakat burası Drogheda'dan ne kadar uzaktı!

Evi dolaştıktan sonra oturma odasının verandasında durarak, dışarıya, Himmelhoch'a baktılar. Tarlalardaki şekerkamışlarının yemyeşil yaprakları rüzgârda sallanıyordu. Geride, sık ağaçların arasında bir ırmak vardı. Barwon'dan daha da genişti bu. Sonra ırmağın gerisinde yine şekerkamışı tarlaları başlıyordu. Büyük bir dağın eteğine kadar uzanıyordu bu tarlalar. Gökyüzü de Gilly'dekinden daha maviydi. Burada renkler çok parlaktı.

Anna, dağı işaret ederek, «Bu, Bartle Frere,» dedi. «Deniz düzeyinden bin sekiz yüz metre yüksektir. Dağın kalay dolu olduğunu söylüyorlar, ama ormanlar yüzünden madeni çıkarmaya imkân yok.»

Rüzgârla birlikte ağır, pis bir koku geliyordu. Meggie otobüsten indiğinden beri bu kokudan kurtulamamıştı. Bu, çok tatlı, genzi yakan, mide bulandırıcı bir kokuydu.

Anna, Meggie'nin kabaran burun kanatlarını farkedip, «Kokusunu duyduğun, bir tür şeker pekmezidir,» diyerek bir Ardath sigarası yaktı.

«Çok kötü.»

«Biliyorum. Zaten bu yüzden sigara içiyorum. Fakat kokuya bir dereceye kadar alışırsın. Ancak pek çok kokunun tersine bu hiç kaybolmaz.»

«İrmağın kıyısındaki siyah bacalı binalar nedir?»

«Fabrika. Orada kamıştan şeker çıkarılır. Şekerle posa güneye... Sydney'e yollanır. Orada şeker rafine hale koyarlar. Yollanan şekerden, pekmez, kahverengi şeker, beyaz şeker ve glikoz yapılır. Posaları da basınçla sıkıştırıp Masonit denilen in-saat kerestesi haline koyarlar. Yani şekerkamışının hiçbir şeyi

ziyan edilmez. Onun için de bu ekonomik bunalımda bile şeker kamışı yetiştirmek kazançlı bir iştir.»

..

Arne Swenson bir seksen beş boyunda, yani tam Luke kadardı. Onun gibi de yakışıklıydı. Çıplak vücudu sürekli güneşte kalmaktan bronzlaşmıştı. Parlak, sarı saçları kıvrır kıvrırdı. Mavi gözlü, yüz hatları düzgün bir erkekti.

Luke da deri pantolon ve beyaz gömlekten vazgeçerek şort giymişti. Arne'yle birlikte eski bir kamyonu binerek Goondiwindi'de şeker kamışı kesen adamların yanına gittiler. Luke'un elden düşme aldığı bisikletle bavulu, kamyonun arkasındaydı. Adam bir an önce işe başlamak için can atıyordu.

Şafaktan beri şeker kamışı kesmekte olan adamlar, barakaların oradan gelen Arne ve peşindeki Luke'a bakmadılar bile. İşçiler, şort, kalın yün çorap, çizme ve branda bezi şapkalar giymişlerdi. Luke, gözlerini kısarak adamları süzdü. Çünkü hepsi tepeden tırnağa kadar kapkaraydı.

Arne, «Kamışın kurum ve pisliği.» diye açıkladı. «Kesmeden kamışları yakmamız gerekiyor.»

Eğilip iki bıçak alarak birini Luke'a verdi. «Buna şeker kamışı bıçağı denir. Kamışı bununla kesersin. Ne yapacağını bilirsen iş kolaydır.» Sırıtarak Luke'a kamışı nasıl keseceğini gösterdi. İşi olduğundan kolay hale sokmaktaydı.

Luke tuttuğu korkunç şeye baktı. Bu, Batı Karayipler'deki uzun ot bıçaklarını andırıyordu. Fakat ucu incelemek yerde genişleyip bir üçgen olmuştu. Hem öbür ucunda da horozun mahmuzu gibi sivri bir çengeli vardı.

Arne kamışı kesmeyi bitirerek, «Kuzey Queensland kamışı için uzun ot bıçakları küçüktür.» dedi. «Uygun olanı bu oyuncak. Bıçağını daima keskin tut. Talihin açık olsun.»

Adam uzaklaşıp kendi yerine giderek Luke'u orada bıraktı. Luke bir an kararsız kaldıktan sonra omuz silkerek çalışmaya başladı. Birkaç dakika içinde de bayazların bu işi neden tutsaklara ve başka ırktan ucuz işçilere bıraktıklarını anladı. Eğilip kamışı dibinden kesiyordu. Sonra yaprakları sıkıca tutarak

kamıştan kesip ayırıyordu. Yaprakları yere bırakıp, kestiği kamış öbürünün yanına atıyor ve ilerdeki kamışa gidiyordu.

Şekerkamışları türlü zararlı yaratıkla doluydu. Fareler, hamamböcekleri, bir tür kurbağalar, örümcekler, yılanlar, eşekarıları, sinekler ve daha türlü böcek vardı. Onun için de kesiciler önce kamışları yakıyorlar ve kurum içinde kalmış kamışları kesmeyi yeğ tutuyorlardı. Bununla birlikte yine de türlü yaratık ve böcek, adamları sokuyor, ısıırıyordu. Luke'un çizmeleri olmasaydı ayakları ellerinden daha beter hale gelecekti kuşkusuz. Ama hiçbir kesici eldiven giymiyordu. Çünkü bu, işi ağırlaştırırdı. Hem eldiven giymek kadınca bir şeydi.

Güneş batarken Arne durmalarını söyledi. Sonra Luke'a bakmaya geldi. Luke'un sırtına vurarak, «Hiç de fena değil ahbab!» diye bağırdı. «Beş ton! İlk gün için hiç fena sayılmaz!»

Barakalarla tarlaların arası fazla değildi, ama geriye dönene kadar güneş battı. İçeriye girmeden önce soyunup genel duşlarda temizlendiler. Sonra bellerine havlularını sararak barakalara daldılar. O hafta aşçılık görevi yapan kesicinin pişirmesini bildiği yemek masada hazırды. Adam biftek ve patetes kızartmış, ekmek ve reçeli tatlı yapmıştı. İşçiler yemeklere saldırıp büyük bir açlıkla tabaklarını boşaltıverdiler.

Oluklu saçtan yapılmış olan büyük bir barakanın iki tarafına demir karyolalar sıralanmıştı. İşçiler şekerkamışına türlü küfürler yağdırıp, kendilerini yataklara attılar ve cibinlikleri indirdiler. Birkaç dakika içinde uykuya daldılar.

Arne, Luke'un hemen uyumasına engel oldu. «Ellerini göreyim.» Kanayan kesiklere, su toplamış yerlere ve böcek ısırıklarına baktı. «Şu ilacı sür. Beni dinlersen, bu işi yaptığın sürece her gece ellertne kakao yağı sürmelisin. Ellerin büyük. Eğer sırtın dayanırsa iyi bir kesici olabilirsin. Bir hafta içinde alışsın ve vücudun da böyle ağrımaz.»

Luke'un vücudundaki her kas ayrı sızıyordu. Kendisini mahveden bu korkunç acıdan başka bir şeyi düşünemiyordu. Elllerine ilacı sürüp bağladıktan sonra kendisine verilen yatağa uzanıp cibinliği indirdi. Gözlerini kapattı. Böyle çalışacağını bilseydi gücünü Meggie'ye asla harcamazdı. Meggie artık kafasının gerisinde bir yere itilmiş, istenmeyen, arzulanmayan bir yaratık halini almıştı. Kamışları kestiği sürece Meggie kendisin-

den bir şey bekleyemezdi.

Arne'nin dediği gibi bir haftada ise alıstı. Adamın yanında ki işçilerden istediği gibi, günde en az sekiz ton kamış kesmeye başlamıştı. Ondan sonra da Arne'yi geçmeye karar verdi. Paranın en fazlasını, belki de bir ortaklık istiyordu. Fakat en çok istediği, herkesin Arne'ye olduğu gibi ona hayran olmasıydı. Queensland'ın en iyi şekerkamışı kesicisi olan Arne, âdeta bir Tanrı sayılıyordu. Cumartesi geceleri kente inince erkekler Arne'ye rom ve bira ikram etmek için yarışıyorlardı. Oranın kadınları da adamın etrafında döneniyordu. Arne ve Luke'un çok benzer tarafları vardı. İkisi de kendisini beğenmişti. Kadınların hayranlığını uyandırmaktan zevk duyuyorlardı. Ama hepsi bu kadardı. Kadınlara verecekleri bir şey yoktu. Her şeylerini sekerkamışlarına vermekteydiler.

Luke için bu iş, tüm yaşamında beklemiş olduğu güzellik ve acıyı temsil ediyordu. Yaptığı işte rasgele insanların anlayamayacağı bir esrar vardı. Arne'nin öğrettiği gibi çalışarak başarılı olursa, dünyadaki en seçme işçi grubunun, en üstün üyesi sayılacaktı. Nerede olursa olsun gururla dolaşacaktı. Çünkü karşılaştığı her erkeğin sekerkamışı tarlasında bir gün bile dayanamayacağını bilecekti. İngiltere Kralı da ondan üstün değildi. İngiltere Kralı kendisini tanısa hayran olurdu. Doktorlara, avukatlara, çiftlik sahiplerine acıyarak ve küçümseyerek bakabilirdi. Şekerkamışı kesmek, paraya susamış beyaz erkeklerin işiydi. Bu da en büyük başarı sayılırdı.

Meggie ancak dört hafta sonra görebildi Luke'u. Her pazar günü parlamış burnuna pudra sürüyor, güzel, ipek elbisesini gi-
yiyordu. Ama artık gömlek ve çoraplardan vazgeçmişti. Ondan sonra da gelmeyen kocasını bekliyordu. Anna ve Luddie Mueller hiçbir şey söylemiyorlardı. Sadece pazar akşamı olunca genç kadının canlılığının birden sönüverdiğini görüyorlardı. Aslında Meggie'nin Luke'u istediği yoktu. O, kocasıydı yalnızca. Meggie haftalardır beklediği adamın kendisini bir an bile düşünmemesi çok aşağılayıcı bir şeydi. Bu yüzden Meggie öfkeleniyor, kavkı-
lanıyor, acı ve üzüntü duyuyordu. Dunny'nin meyhanesinin üs-

tündeki otelde olanlardan tiksinimişti. Ama acıyla bağırarak yerde dilini koparmış olmayı istiyordu. İşin aslı buydu. Böyle acı çekmesi Luke'un zevk almasına engel olmuştu. Önceleri kayıtsızlığı yüzünden adama kızan Meggie artık kendisini suçluyordu.

Dördüncü pazar giyinme zahmetine katlanmadı. Üstünde yelek ve şortla yalınayak mutfakta dolaşıyordu. Luddie ve Anna'ya haftada bir sıcak kahvaltı hazırlamayı âdet edinmişti. Arka merdivenden yankılanan ayak seslerini duyunca, tavada pişmekte olan domuz pastırmasını bırakarak döndü. Bir an kapıdaki iriyarı, kıllı adama baktı. Luke? Bu Luke muydu? O, insanlıkla ilgisi olmayan, taştan yapılmış bir heykele benziyordu. Fakat o heykel yaklaşp da onu sesli sesli öptükten sonra masanın yanındaki sandalyelerden birine oturdu. Meggie de yumurtaları tavaya kırıp daha domuz pastırması ekledi.

İçeriye giren Anne Mueller ona nazik nazik gülümsediyse de aslında öfkelenmişti. Yeni evlendiği karısını böyle bırakıp ne işlere kalkışmıştı bu ahlâksız adam?

«Bir karın olduğunu anımsadığına sevindim,» dedi. «Haydi verandaya gel. Luddie ve benimle otur. Birlikte kahvaltı ederiz. Luddie, Meggie'nin pastırmalı yumurtaları taşımasına yardım ediver. Ben akmek kabını alırım.»

Ludwig Mueller, Avustralya'da doğmuştu. Fakat onun Alman asıllı olduğu belliydi. Yüzü güneş ve biradan kıpkırmızıydı. Açık mavi gözleri bu yüzden pek soluk duruyordu. Gerek adam, gerekse karısı, Meggie'yi pek sevmiş ve onun gibi bir yardımcı bulduklarına memnun olmuşlardı. Özellikle Anna'nın eskisinden daha mutlu olduğunu gören Luddie, Meggie'ye minnettardı.

Adam tabağına domuz pastırması ve yumurta alarak, «Kesme işi nasıl gidiyor, Luke?» diye sordu.

Luke tabağına yiyecek doldururken güldü. «Bunu sevdiğimi söylesem, inanır mısın?»

Luddie'nin zeki gözleri, yakışıklı adamın yüzünde dolaştı. «Tabbi. Bu işe uygun bir kişiliğin ve vücudun var. Böylece kendini öbür erkeklerden üstün hissediyorsun.» Miras kalan şeker-kamışı tarlaları yüzünden üniversiteden uzaklaşan Luddie, insanları incelemeye bayılırdı. Adam, Freud, Jung, Huxley ve Russel'in kitaplarını okumuştı.

Anna kızarmış ekmeğine tereyağı sürdü. «Artık Meggie'yi görmeye gelmeyeceğini sanıyordum.»

«Arne'yle bir süre pazarları da çalışmaya karar verdik. Yarı da Ingham'a gidiyoruz.»

«Bu yüzden de zavallı Meggie seni sık sık göremeyecek.»

«Meg, anlıyor. Birkaç yıldan fazla sürmeyecek bu durum. Hem yazın boş kalacağız. Arne bana Sydney'de iş bulacağını söylüyor. O zaman Meg'i götürebilirim belki.»

Anna, «Neden bu kadar çok çalışmak zorundasın, Luke?» diye sordu.

«Batıda alacağım çiftlik için para biriktirmeliyim. Meg bundan söz etmedi mi?»

«Yanılmıyorsam, bizim Meggie özel şeylerden söz eden biri değil. Sen anlat, Luke.»

Üçü, mavi gözleri heyecanla parlayan adamı seyrederek sözlerini dinlediler. O geleli beri Meggie ağzını açıp tek bir söz etmemişti. Luke anlatıyor, anlatıyordu.

«İşte bir gün o toprakların büyük bir bölümü benim olacak. Meg, bunun için biraz para verdi. Böyle çalışırsak, dört, beş yıl geçmeden çiftliği alırız. Eğer daha küçük bir yere razı olsam daha önce de alabilirim. Ama şekerkamışı kesmekle ne kadar kazandığımı görünce biraz daha dayanmaya karar verdim. Böylece iyi bir yer alacağım.» Öne eğilerek yara izi içindeki elleriyle çay fincanını tuttu. «Biliyor musunuz, geçen gün Arne'yi de geçtim. Bir günde on bir ton şekerkamışı kestimi!»

Luddie, gerçek bir hayranlıkla ılık çaldı. Sonra iki adam şekerkamışı konusuna daldılar. Meggie sütsüz koyu çayını yudumluyordu. 'Ah, Luke!' diye düşünüyordu. 'Başlangıçta iki yıldır. Şimdi dört, ya da beş yıl oldu. Gelecek sefere bu yıllar daha da artabilir. Bu işi sevdiğin belli. Acaba zamanı gelince bundan vazgeçebilecek misin? Hem acaba bunu anlamak için bekleyebilecek miyim?'

Muellerler çok iyi insanlardı ve evde yorulmuyordu Meggie. Fakat kocasız yaşayacaksa Drogheda'da oturmalıydı. Himmelhoch'a geleli bir ay olmuştu ve bir tek gün bile kendisini iyi hissetmemişti. Canı yemek istemiyordu. Sık sık barsakları bo-

zuluyordu. Sonra üstündeki bitkinliği de atamıyordu. Daima sağlıklı olan Meggie, bu durumundan korkuyordu.

Luke kahvaltıdan sonra, onun bulaşıkları yıkamasına yardım etti. Sonra Meggie'yi alarak dolaşmaya çıkardı. Bir yandan da şeker kamışı kesmenin fevkalâdeliğini, Arne'nin grubundaki adamları ve bu işin yün kırmaktan ne kadar farklı olduğunu anlatıyordu hâlâ.

Geri dönüp tepeye tırmanınca, Luke onu evin altındaki çok serin, mağramsı yere soktu. Anna orasını ser yapmış ve türlü sarmaşıklar, çiçekler dikmişti. Tavandan asılı olan büyük tel sepetlerde renk renk çiçek açmış begonyalar, orkideler vardı. Meggie'nin en sevdiği yer, Himmelholch'un Drogheda'dan üstün olan tek yeri burasıydı. Çünkü Drogheda'da böyle küçük bir yerde türlü çiçek ve bitki yetiştirilemezdi. Havada bunu sağlayacak fazla nem yoktu.

«Burası güzel değil mi, Luke? Acaba iki yıl sonra oturabileceğim bir ev tutabilir misin? Kendi yerim olmasını çok istiyorum.»

«Tek başına bir evde oturup ne yapacaksın? Burası Gilly değil Meg. Burada tek başına bir kadın güvende olamaz. Emin ol bu durumda daha rahatsın. Burada mutlu değil misin?»

«Başkasının evinde ne kadar mutlu olunabilirse ben de o kadar mutluyum işte.»

«Bana bak, Meg. Batıya gidene dek şimdiki durumundan memnun olmalısın. Evler tutup, sana rahat bir yaşam sağlayarak para birikteremeyiz. Beni duyuyor musun?»

«Evet, Luke.»

Erkek çok sinirlendiği için genç kadını oraya neden getirdiğini unuttu. Onu öpmek istemişti. Bunun yerine Meggie'nin kalçasına canını yakacak kadar sert bir tokat attı. Sonra çıkıp bisikletine gitti. Trene ya da otobüse para verecek yerde Meggie'yi görmek için yirmi mil yolu bisikletle aşmıştı. Bu durumda geri dönmek için yirmi mil gitmesi gerekiyordu.

Anna, Luddie'ye. «Zavalıcılık,» dedi. «O adamı öldürebilirim!»

Ocak ayı gelip geçti. Şeker kamışı kesiciler için pek iş bulunmayan bu ayda da Luke gözükmedi. Meggie'yi Sydney'e gö-

türeceğinden söz etmiş, ama karısı yerine Arne'yle gitmişti. Arne bekardı ve Sydney'de evi olan bir teyzesi vardı. Bu ev şeker rafinerisine de yakındı. Luke ve Arne o fabrikada şeker çuvallarını taşıyor ve boş zamanlarında da yüzmeye gidiyorlardı.

Muellerlerin yanında kalan Meggie, 'Islak' adı verilen mevsime güçlkle dayanabildi. Kuru mevsim marttan kasıma dek sürüyordu. Bu mevsim de öyle pek kuru sayılmazdı. ama 'Islak'la kıyaslanınca fevkalâdeydi doğrusu. Islak mevsimde, durmadan yağmur yağıyordu. Bu arada her yerden buharlar yükseliyordu. Şekerkamışları, topraklar, orman ve dağdan yükselen beyaz buharları görüyorlardı.

Zaman geçtikçe Meggie evini daha da fazla özlemekteydi. Kuzey Queensland'da kalamayacağını biliyordu. İklima alısamamıştı. Hem yalnızlıktan, bitkinlikten de nefret ediyordu. Sonra oradaki yaratıklardan da bezmişti. Her gece dev kurbağalar, zehirli tarantula örümcekleri, hamamböcekleri, farelerle uğraşıyorlardı. Onların eve girmesine engel olamıyorlardı. Meggie'nin bu yaratıklardan ödü patlıyordu. Hepsi de kocaman, saldırgan ve açtı. Hele tuvaletler dayanılacak gibi değildi. Böyle ıslak topraklarda yere delik açmak, tifo ve öbür barsak hastalıklarının ortaya çıkmasına neden olurdu. Onun için de tuvalet 'Dunny' adı verilen pis kokulu, içi katran kaplı bir tenekeydi. Dunny haftada bir değiştirilip yerine yenisi konuyordu. Fakat bu bir hafta çok uzun bir süreydi. Meggie, böyle şeyleri doğal sayan Dungloeluların düşüncelerine isyan ediyordu. Ömrü boyunca Kuzey Queensland'de kalsa yine de bu tür şeylere alışamazdı. Bununla birlikte ömrünü orada geçireceğini düşünüyordu acı acı. Ya da Luke şekerkamışı kesemeyecek denli yaşlanana kadar orada oturacaktı. Drogheda'yı çok özlemekle birlikte ailesine Luke'un kendisini ihmal ettiğini açıklayamayacak kadar gururluydu. Bunu yapmaktansa, bu müebbet hapse katlanacağını söylüyordu kendi kendine

Aylar ve sonra bir yıl geçti. İkinci yıl da epey ilerlemişti. Meggie yalnızca Muellerlerin sürekli iyiliği yüzünden Himmelhoch'da kalabilmışti. Bob'a mektup yazsa kendisine hemen yol parası gönderirdi. Fakat zavallı Meggie aileye Luke'un kendisini

meteliksiz bıraktığını söyleyemezdi. Ancak Luke'dan ayrıldığı gün bunu yapabiliirdi. Henüz böyle bir adım atmak için de kararını vermemişti. Yetiştirilme tarzı dolayısıyla Luke'u bırakamıyordu. Ona evliliğin kutsal olduğu öğretilmişti. Hem öte yandan da bir gün çocuğu olacağını umuyordu. Bu arada kendisini de suçlu bulmaktaydı. Hatalı olmasa Luke başka türlü davranırdı belki.

Kocasını bu on sekiz aylık sürgün sırasında sadece altı defa görmüştü. Eşcinsellik diye bir şeyi bilmeyen genç kadın, Luke'un aslında Arne'yle evlenmesi gerektiğini düşünüyordu. Çünkü o, Arne'yle oturuyor ve onun dostluğunu tercih ediyordu. İkisi tam ortak olmuş, bin millik sahilde dolaşarak şeker kamışı hasatlarını kolluyorlardı. İki adam yalnızca çalışmak için yaşıyordu. Luke karısını görmeye geldiğinde de ona yaklaşmak istememişti. Bir, iki saat Muellerlerle oturup çene çalmış ve Meggie'yi çıkarıp biraz dolaştırdıktan sonra dostça bir tavırla öpüp gitmişti.

Luddie, Anna ve Meggie, boş zamanlarını kitap okuyarak geçiriyorlardı. Himmelhoch'un kitaplığı Drogheda'nınkinden çok büyüktü. Orada sadece birkaç raf dolusu kitap vardı. Hem bunlar basit, piyasa romanlarıydı. Meggie bunu Himmelhoch'da anlamıştı. Genç kadın okuyor ve pek çok şey öğreniyordu.

1936 haziranının bir pazar günü hayatlarından pek memnun olan Luke ve Arne birlikte geldiler. Meggie'yi fevkalâde bir eğlenceye götürmek için geldiklerini söylediler. Ceilidh denilen bir İskoç eğlencesine götüreceklerdi onu.

Meggie, Luke ve Arne'nin İskoç etekleri giymiş olduklarını görünce şaşırdı. Fakat bu kılığın iki erkeğe de çok yakıştığını dan kuşku yoktu.

Meggie yola çıkınca, «Ceilidh nedir?» diye sordu.

«Bu bir toplantı, eğlence anlamına gelir.»

«Peki siz neden İskoç eteği giydiniz?»

«Bunu giymezsek bizi içeriye almazlar. Oysa bizi Bris'le Cairn'deki bütün Ceilidhlerde çok iyi tanıdılar.»

«Ya? Gerçekten pek çok İskoç eğlencesine gittiğiniz anlaşıyor. Aksi halde Luke, bir İskoç eteğine para vermezdi. Öyle değil mi, Arne?»

Luke kendisini savunur gibi konuştu. «Bir erkek biraz da dinlenmelidir.»

Ceilidh, Dungloe Nehrinin ağzındaki mangrovlarla dolu ba-

taklıkların orada, yıkılmakta olan bir ambarda yapılıyordu. Meggie bataklığın pis kokusunu duyarak içini çekti. Bu topraklarda türlü pis koku vardı doğrusu! Şeker pekmezi, küf, Dunnyler ve şimdi bataklık. Sahile vurup çürüyen şeyler de bu kokuya karışmaktaydı.

Oraya gelen her erkek, İskoç eteği giymişti. Meggie onlara bakarken, bir dişi tavuskuşunun neden erkeğinin yanında kendisini pek çirkin bulduğunu anladı. Bu erkeklerin yanında kadınlar silinmişti sanki. Gece ilerledikçe bu düşüncesi güçlendi.

Sallanan platformda açık mavili Andersen klanı etekleri giymiş iki gaydacı duruyordu. Birlikte neşeli bir parça çalmaktaydılar. Birkaç çift de dans ediyordu. Fakat kalabalık, durmadan bardakları uzatan bir grup adamın etrafındaydı. Onlara İskoç viskisi veriyorlardı. Meggie kendisini birkaç kadınla birlikte bir köşede buldu. İskoç kadınları kareli etek giymezler, kendi klanlarının renginde şal takarlardı. Ama o sıcakta bunu yapmaya olanak yoktu. Bu nedenle de Kuzey Queensland'e uygun çirkin pamuklu elbiseler giymiş kadınlar, etekli erkeklerin yanında pek sönük kalmışlardı.

Luke'la Arne'nin iyi tanındığı ve sevildiği anlaşılıyordu. Meggie, 'Onlar beni almadan sık sık böyle eğlencelere gidiyorlar demek!' diye düşündü. 'Peki bu gece neden beni buraya getirdiler?' İçini çekerek duvara dayandı. Öteki kadınlar ona ve özellikle parmağındaki nişan yüzüğüne merakla bakıyorlardı. Luke ve Arne'ye hayrandı kadınlar. Onun için de Meggie'ye haset etmekteydiler. Genç kadın kendi kendine, 'Onlara iriyarı, esmer erkeğin kocam olduğunu söylesem,' dedi. 'Son sekiz ayda kendisini iki defa gördüğümü ve benimle yatmayı da hiç düşünmediğini anlatsam ne yaparlar acaba? Kendilerini beğenmiş şu süslü yaratıklara bak! Aslında ikisinin de İskoçluğa falan aldırıldığı yok. Sadece İskoç eteklerinin kendilerine yakıştığının farkındalar. Böylece dikkati çekmekten zevk alıyorlar. İkiniz de aslında işe yaramaz, çok yakışıklı erkeklersiniz. Kendinize âşık olduğunuz için de başkasının sevgisine ihtiyacınız yok.'

Geceyarısı kadınlar geri çekilip duvarların önünde durdular dans ciddi şekilde başladı. Sadece erkekler vardı ortada. Türlü parçalar birbirini izliyordu. Oradaki her erkek, kolkola girip ortada dönüp ayaklarını yere vurarak oynuyordu. Sonra hepsi baş-

larını havaya kaldırıp sevinç ve şevkle bağıryorlardı. Bu arada seyreden kadınları unutmuşlardı.

Sabah dörde doğru Ceilidh sona erdi. Arne onları eski Ford'a bindirdi. Yola çıktıklarında Luke, «Eğlendin mi?» diye sordu.

«Eğer biraz dans etseydim belki eğlenirdim.»

«Ne? Bir Ceilidh'de mi? Haydi Meg, kendine gel! Orada yalnızca erkekler dans eder.»

«Bana kalırsa pek çok şeyi sadece erkekler yapabiliyor. Özellikle zevk alınacak, iyi şeyleri...»

Luke öfkeyle, «Özür dilerim,» diye söylendi. «Biraz değişiklik olsun diye seni oraya götürdüm. Bunu yapmak zorunda olmadığımı da biliyorsun! Müteşekkirmen kalmadığına göre de seni bir daha götürmem.»

Meggie ona baktı. «Bunu tekrar yapmak niyetinde değildin zaten. Beni yaşamına kabul etmen yeterli değil. Şu son saatlerde pek çok şey öğrendim. Fakat bunlar bana öğretmeye çalıştığın şeyler değil. Beni kandırman gittikçe zorlaşıyor, Luke. Senden de, bu yaşamdan da, her şeyden de bıktım!»

Erkek dehşete kapıldı. «Suss! Yalnız değiliz!»

Meggie, «Öyleyse yalnız gel!» diye çıkıştı. «Seni birkaç dakikadan fazla yalnız görme fırsatını ne zaman buldum?»

Arne arabayı Himmelhoch'un dibinde durdurarak anlayışlı bir tavırla Luke'a gülümsedi. «Haydi ahbap, sen onu götür. Seni burada beklerim. Hiç acele etme.»

Meggie, Arne'den uzaklaşır uzaklaşmaz, «Sözlerimde samimiyim, Luke,» dedi. «Maymunun gözü açıldı. Duyuyor musun? Sana itaat edeceğime söz verdim. Fakat sen de beni seveceğine, sayacağına söz vermiştin. Onun için ikimiz de yalancıyız! Drogheda'ya eve dönmek istiyorum.»

Adam yılda iki bin Sterlini düşündü. Bunun bankadaki hesabına yatmaması korkunç olurdu. Aciz bir tavırla mırıldandı. «Oh, Meg, dinle sevgilim. Bu daima böyle olmayacak. Söz veriyorum! Bu yaz seni Sydney'e götüreceğim. O'Neill'lerin sözüne inana bilirsin. Arne'nin teyzesinin evinin bir katı boşalıyormuş. Orada üç ay oturur fevkalâde vakit geçiririz! Bir yıl daha kamış kesmeme dayan. Sonra çiftliğimizi alır yerleşiriz. Olur mu?»

Ayıışığı yüzünü aydınlatmıştı. O anda üzgün, endişeli, pişman gözüküyor ve tıpkı Ralph de Bricassart'a benziyordu.

Meggie hâlâ çocuk istediği için razı oldu. «Pekâlâ. Bir yıl daha. Fakat Sydney sözünü aklından çıkarma, Luke.»

3

Meggie ayda bir defa Fee, Bob ve öbürlerine mektup yazıyor, Kuzey Queensland'den neşeli bir şekilde söz ediyordu. Luke'la anlaşılmadıklarını imaya bile yanaşmıyordu. Yine gururu ona engel olmaktaydı. Drogheda'dakiler, Muellerleri Luke'un yakın ahbabları sanıyorlardı. Güya Meggie kocası çok sık yolculuk yaptığı için orada kalmaktaydı. Genç kadının mektuplarından bu çifte duyduğu derin sevgi belliydi. Onun için de Drogheda'da kimse Meggie için endişe etmiyordu. Yalnız onun hiç ziyarete gelmeyeşine üzüliyorlardı. Fakat Meggie onları görmeye gelecek parası olmadığını, Luke'la evliliğinin içyüzünü açıklamadan nasıl anlatabilirdi?

Zaman zaman cesaretini toplayıp Piskopos Ralph'ı da soruyordu. Bob da Fee'den öğrendiği birkaç kelimeyi unutmayıp yazıyordu bazen. Fakat sonunda rahiple ilgili bir mektup aldı.

Bob, «Piskopos Ralph, bir gün çıkageldi,» diye yazmıştı. «Biraz üzgün ve yorguna benziyordu. Seni burada bulamadığı için çok şaşırdı sanırım. Kendisine senin Luke'la evlendiğini haber vermediğimiz için de çok kızdı. Ama sonra annem, senin bu konuda garip davrandığını ve evleneceğini Rahip Ralph'a söylemememiz için ısrar ettiğini anlattı. Ondan sonra sustu ve bir şey demedi. Ama hepimizden çok seni özlemişti sanırım. Bu da doğal sayılır, çünkü içimizden sen daima onunla daha fazla ilgilenirdin. Seni küçük kız kardeşi gibi görüyordu sanırım. Zavallı, seni ararmış gibi dolaştı burada. Hem kendisine gösterecek resim de yoktu. Zaten o, fotoğrafları görmek isteyene kadar da durumu farketmemiştim. Düğün resmi çektirmemiş olman garip! Çocukların olup olmadığını sordu. 'Olduğunu sanmıyorum,' dedim. Çocuğun yok değil mi, Meggie? Sen evleneli ne kadar oldu? İki yıla yakın sanırım. Öyle olması gerek, çünkü şimdi Temmuz. Zaman çok çabuk geçiyor. Yakında çocuğun ola-

cağını umarım, çünkü Piskopos buna pek sevinecektir. Kendisine adresini vermeyi teklif ettim. Fakat istemedi. Çünkü bir süre yanında çalıştığı Başpiskopos'la Atina'ya gidecekmış. Neyse senin Drogheda'da olmadığını anlayınca fazla kalmadı. Bir iki defa ata bindi. Her sabah bizim için dua etti ve geldiğinden altı gün sonra ayrıldı.»

Meggie mektubu bıraktı. Artık Ralph durumu biliyordu! Aca- ba ne düşünmüş, ne kadar üzölmüştü? Hem neden kendisini bu işe zorlamıştı? Bu yüzden durum daha iyi olmamıştı ki! Luke'u sevmiyordu ve hiçbir zaman da sevmeyecekti. Ralph de Bricassart'dan çocukları olmasını istemişti. Luke da ona rahibe benzeyen çocuklar verebilecek biriydi sadece. Ah, bu ne tatsız durumdu!

Rahip Ralph, ancak on bir bin mil uzaklaşıp Atina'ya geldikten sonra. Meggie'yi gözyaşları dökmeden düşünebildi. Yine de Akropol'de dururken bir an gözleri bulutlanmıştı. Kıza yapması gereken şeyi kendisi söyledikten sonra onu nasıl suçlayabilirdi? Meggie'nin evlendiğini neden kendisine açıklamak istemediğini de hemen anlamıştı. Kocasıyla karşılaşmasını ya da yeni yaşamının bir parçası olmasını arzu etmişti. Rahip onun evleneceği erkeği Drogheda'ya ya da hiç olmazsa Gillenbone'a getireceğini sanmıştı. Böylece Meggie'nin tehlike ve üzüntülerden uzak, güvende olduğunu bilecekti. Ama düşününce Meggie'nin bunu asla istemediğini anlıyordu. Hayır, oradan uzaklaşması gerekmişti. Luke O'Neill denilen adamla bir arada olduğu sürece geri gelmeyecekti. Bob onların Batı Queensland'de çiftlik almak için para biriktirdiklerini söylemişti. Bu haber de bir ölüm çanından farksızdı. Meggie bir daha dönmek istemiyordu. Rahibin kendisini ölmüş saymasını arzuluyordu.

Erkek, 'Peki mutlu musun, Meggie?' diye düşündü. 'Kocan sana iyi davranıyor mu? Luke O'Neill denilen adamı seviyor musun? Benden uzaklaşmana neden olan adam nasıl biri? Neden rasgele bir işçiye Enoch Davies, Liam O'Rourke ya da Alastair MacQueen'e tercih ettin? Onu tanımadığım için mi seçtin? Yoksa bana karşılık vermek, azap çektirmek için mi bunu yap-

tın? Fakat neden çocukların yok? O adam neden bir serseri gibi diyar diyar dolaşıp seni arkadaşlarının yanında bırakıyor? Çocukların olmamasına şaşmalı. Adam yeteri kadar yanında kalmıyor. Meggie, neden? Neden Luke O'Neill denilen adamla evlendin?

Sonra Akropol'den ayrılarak kalabalık yollardan geçip Omonio Alanındaki çok lüks ve pahalı olan otele döndü. Başpiskopos di Contini Vercehese, balkonun önünde bir koltuğa oturmuş sakın sakın düşünüyordu. Rahip Ralph içeriye girince başını çevirerek gülümsedi. «Vaktinde geldin, Ralph. Dua etmek istiyorum.»

«Bir şey mi oldu, Altes?»

«Kötü bir şey değil. Kardinal Monteverdi'den Kutsal Baba'mızın isteklerini bildiren bir mektup aldım.»

Piskopos Ralph birden omuz kaslarının gerildiğini hissetti. «Anlatın.»

«Buradaki işler biter bitmez... zaten bitti sayılır... Hemen Roma'ya döneceğim. Orada Kutsal Baba'mızın emrinde çalışacağım.»

«Ya ben?»

«Sen Başpiskopos de Bricassart olarak Avustralya'ya dönecek ve Papa'nın Elçisi olarak yerime geçeceksin.»

Rahibin yüzü kızardı. Başı dönüyordu. İtalyan olmamakla birlikte Papa'nın Elçisi onurunu elde etmişti demek! Bu, duyulmamış bir şeydi. Fakat bu gidişle Kardinal de Bricassart da olacaktı!

«Önce Roma'da eğitim görüp, talimat alacaksın tabii. Bu, altı ay kadar sürecek. O sırada ben de yanında olacağım ve seni dostlarımla tanıştıracacağım. Seni tanımalarını istiyorum, çünkü zamanı gelince Vatikan'daki işime yardım etmen için seni çağıracağım.»

«Altes, size ne denli teşekkür etsem azdır! Bu büyük fırsatı sizin sayenizde elde ettim!»

«Tanrı bana, bir köşede bırakılmaması gereken çok yetenekli bir adamı farkedecek aklı vermiş. Ralph. Şimdi diz çöküp dua edelim! Tanrı çok iyidir.»

Tespihi ve dua kitabı yandaki masada duruyordu. Rahip Ralph tespihe uzanırken dua kitabını yere düşürdü. Kitap açıl-

dı. Daha yakında olan Başpiskopos kitabı alarak içindeki yam-yassı olmuş, kuru güle merakla baktı.

«Ne tuhaf! Bunu neden saklıyorsun? Bu evden ya da annenden bir hatıra mı?» Yalanı hemen sezen gözler, Rahibe dikilmişti. O anda Ralph'ın duygularını ve endişesini gizlemesine olanak yoktu.

«Hayır. Annemi anımsamayı hiç istemem.»

«Fakat en sevdiğin kitabın içine koyduğuna göre, bu çiçeğin sence büyük anlamı olmalı. Bu neyi ifade ediyor?»

«Tanrıma duyduğum kadar saf bir aşkı, Vittorio. Bu çiçek, kitaba yalnızca onur verir.»

«Seni tanıdığım için bunu tahmin etmiştim. Fakat bu aşk, Kilise'ye olan sevgini tehlikeye atmıyor mu?»

«Hayır. Çünkü Kilise için ondan vazgeçtim. Daima da böyle olacak. Ondan öyle uzaklaştım ki, bir daha geri dönmem olanaksız.»

«Sonunda üzüntünün nedenini anladım, sevgili Ralph! Bu sandığın kadar kötü bir şey değil. Sen yaşayacak ve pek çok insana büyük iyilik edeceksin. Pek çok kimse tarafından sevi-leceksin. Böyle eski, güzel bir anının sahibiyse hiçbir zaman bu yokluğu hissetmeyecek. Çünkü sen bu gülle birlikte onun sevgisini de saklamışsın.»

«Oh, onun anladığını hiç sanmıyorum.»

«Yok onu bu denli sevdinse bunu anlayacak kadar kadın demektir. Yoksa onu çoktan unutur ve bu kuru çiçeği de atardın.»

«Sırf ona koşmamak için saatlerce diz çöküp dua ettiğim oldu. Böylece işimin başında kalabildim.»

Başpiskopos koltuğundan kalkarak çok sevdiği bir dost olan yakışıklı erkeğin yanında diz çöktü. «Kiliseden ayrılmayacaksın, Ralph. Bunu sen de biliyorsun. Sen daima Kilise'ye aittin ve hep öyle kalacaksın. Sen gerçek mesleğini seçmişsin. Şimdi dua edelim. Ömrüm boyunca senin gül için de dua edeceğim artık. Sevgili Tanrımız sonsuz hayata geçene dek bize pek çok dert ve acı verir. Buna dayanmasını ikimizin de öğrenmesi gerekir.»

Meggie ağustos sonunda Luke'dan bir mektup aldı. Adam, Weil hastalığı yüzünden Townsville hastanesinde yattığını yazı-

yordu. Ama hayatı tehlikede değildi ve yakında çıkacaktı.

«Tatile gitmek için yıl sonunu beklememize gerek kalmadı, Meg. Yüzde yüz iyileşene kadar şekerkamışı kesemem. Onun için bir hafta sonra gelerek seni alacağım. Atherthon Dağı'ndaki Eacham Gölü'ne gideceğiz. Ben iyileşip işe dönene dek iki hafta orada kalırız.»

Meggie bu mektuba güçlkle inanabildi. Hem Luke'la baş başa kalmayı isteyip istemediğini de bilmiyordu. Dunny'nin meyhanesinin üstündeki balayı azabını zor unutmuştu. Ama aradan uzun süre geçtiği için korkmuyordu artık. Hem pek çok kipta okudukları ona bu duruma Luke'la kendisinin bilgisizliğinin neden olduğunu öğretmişti. Sevecek bir çocuğu olursa bu yaşama daha rahat katlanabilirdi. Anna ve Luddie de bir bebeğe itiraz etmezlerdi. Belki Meggie'ye yüz kez çocuk doğurmasını söylemiş, Luke'un gelip bu durumu halledeceğini ummuşlardı.

Meggie, onlara mektuptakileri anlatınca ikisi de sevinmekle birlikte bir yandan da buna inanamadılar. Anna kocasına, «O ahlâksız yine bir bahane bulup Meggie'yi almadan gidecektir,» dedi.

Oysa Luke nereden bulduysa bir arabayla gelerek Meggie'i sabah erkenden aldı. Adamın benzi sararıp solmuş, derisi kırıkmıştı. Şaşırان genç kadın bavulunu ona verip arabaya binerken sordu. «Weil hastalığı nedir, Luke? Tehlike olmadığını yazdın fakat halinden çok hastalandığın anlaşıyor.»

«Kesicilerin çoğunun er geç yakalandıkları bir tür sarılık. Şekerkamışlarındaki fareler taşıyor bunu. Biz de bir kesik ya da yara yüzünden hastalığı alıyoruz. Yine de sağlığım iyi sayılır. Öbürlerine oranla hastalığım hafif geçti. Doktorlar kısa süre içinde bir şeyim kalmayacağını söylediler.»

Arabayla dağa tırmandılar. Eacham Gölü yukarıdaki düzlükteydi. Hem orada hava temiz ve serindi. Meggie rahat rahat soluk alabiliyordu artık.

Hele, yumuşak, serin bir yatakta yatabilmek ne zevkliydi. Üstünden terler akarken uyumaya çalışmaktan çok farklı olacaktı.

Luke odaya yerleşir yerleşmez soyunup çantasını açarak çıkardığı bir avuç küçük şeyi komodinin üstüne dizdi.

Meggie uzanarak onlardan birini alıp merakla, «Bu nedir?» diye sordu.

«Prezervatif.» Erkek ona iki yıl önce koruyucu kullandığını söylememeye karar verdiğini unutmuştu. «Bunu kullanmazsam çocuğumuz olabilir. Oysa çiftliği alana dek çocuk yapacak durumda değiliz.» Yatağın yanında çıplak oturuyordu. Sıskalıktan kaburgaları ve kalça kemikleri fırlamıştı. «Yaklaştık, Meg. Sonuna geldik sayılır. Beş bin Sterlinimiz daha oldu mu, çiftliği alırız.»

Meggie, sakın bir sesle, «Öyleyse tamam,» diye karşılık verdi. «Piskopos Bricassart'a yazar borç isterim. O, bizden faiz de almaz.»

Luke homurdandı. «Ne münasebet! Başkasının parası yerin dibine batsın! Gururun nerede kaldı, Meg? Biz her şeyi kendimiz çalışıp yapacağız. Borç almayacağız! Kimseye ömrümde kurşun borcum olmadı ve bundan sonra da böyle bir şey yapacak değilim.»

Genç kadın onun sözlerini güçlkle duyabilmişti. Korkunç bir öfkeyle süzüyordu kocasını. Ömründe bu denli hiddetlendiğini bilmiyordu. Luke, yalancı, namussuz, bencilin tekiydi. Kendisine bu oyunu nasıl oynamıştı? Çocuğu olmasını engellemiş, çiftlik alacağını söyleyerek kandırmıştı! Oysa Arne Swenson ve şeker kamışlarından başka bir şey istemiyordu o.

Luke ışığı söndürerek onu yatağa çekti. Meggie'ye sarıldı. Bir süre sonra da Dunny'nin meyhanesinin üstündeki odada duyduğu sesleri işitti.

Genç kadın canının ne denli yandığını gizlemeye çalışarak buna dayandı. Eğer, bu doğal bir şeyse neden canı bu kadar yanıyordu?

Adam daha sonra, «Yine olmadı, değil mi, Meg?» diye sordu. «Sende bir şey olmalı.»

Meggie bitkin bitkin konuştu. «Ne önemi var?»

«Biraz arzulu olabilirsin, Meg!»

Erkek yine arzuluydu. İki yıldır kadınlara ayıracak vakti ya da enerjisi olmamıştı. Kendisine heyecan veren, yasaklanmış bir kadınla bir arada olmak ne zevkliydi! Meg'le evli değilmiş gibi geliyordu ona. Bu, Kynuna meyhanesinin arkasındaki ahırda bayağı bir kadınla sevişmek ya da kibirli Miss Carmichael'le kırkma kulübesinde yatmaktan farksızdı. Meggie'nin biçimli, dik

göğüsleri vardı. Adamın en hoşuna giden de bunlardı.

Luke ihtirasla onu öperken, Meggie, koruyucu kullanmasına vakit bırakmadı. Birden bunu düşünmüş ve uygulamıştı. Luke gözlerini açtı ve Meggie'yi itmeye çalıştı. Ama koruyucu olmayınca çok daha fazla zevk aldığını anlamıştı. Oysa o ana dek hep bunları kullanmıştı ve aradaki farkı bilmiyordu. İhtirası yüzünden kadını itemedi.

Daha sonra kadını hafifçe öptü. Meggie, «Luke,» diye mırıldandı.

«Ne var?»

«Her zaman böyle olamaz mıyız? Bak, görmüyor musun? Ayağa kalktım. Çocuğumuz olmayacak.»

Hiçbir insan mantıklı şekilde sunulan bu mükemmel zevke karşı koyamazdı. Luke başını salladı, çünkü bu konuda Meggie kadar bilgili değildi. «Pekâlâ, Meg. Söylediğin doğru sanırım. Hem beni itmediğin zaman daha memnun oluyorum. Bundan sonra böyle yaparız.»

Luke sahilin sıcaklığı ve neminden uzaklaşınca, çabucak kendine geldi. Bol yemek yiyerek topladı ve renginin sarılığı da geçti. Meggie yatakta ona karşılık vererek iki haftalık tatili, üçe ve sonra dörde çıkarmakta güçlük çekmedi. Ama bir ay dolunca adam isyan etti. «Artık burada kalmamız için neden yok, Meg. Eskisi gibi sağlıklıyım. Bir kral ve kraliçe gibi oturmuş para harcıyoruz. Arne'nin bana ihtiyacı var.»

«Bir kez daha düşün, Luke. İstersen çiftliğini hemen alabilirsin.»

«Bir süre daha böyle idare edelim, Meg.»

Luke, itiraf etmiyordu, ama şeker kamışları onu çekiyordu. Bazı erkekler böyle zor işten zevk alırlardı. Meggie bir çocukları olursa, onu kandırıp bir çiftlik aldırabileceğini umuyordu.

.*.*

Meggie, Himmelhoch'a dönerek umutla beklemeye başladı. Çocuk için dua ediyordu. Bir bebek her şeyi halledecekti. Sonunda istediği oldu. Anna ve Luddie haberi alınca çok sevindiler. Meggie, Anna'yla birlikte bebek odasını hazırlamaya başladı. Fakat sıcak ya da mutsuzluğu yüzünden bebek. Meggie'yi

rahatsız ediyordu. Aş erme süresi dolunca bile bulantılar geçmedi. Çok zayıf olmasına karşın vücudu su tutmaya başlayıp tansiyonu da fırlayınca, Doktor Smith iyice endişelendi. Önce kadının hamileliği süresince Cairns'deki hastanede yatmasını önerdi. Fakat Meggie tek başına kalmaktansa kendisini seven Anna ve Luddie'den ayrılmamasının iyi olacağını düşündü. Yalnız hamileliğinin son üç haftasını hastanede geçirmesi şarttı.

Doktor Luddie'ye, «Kocasını bulup buraya getirmeye çalışın!» diye bağırdı.

Meggie kadınca duygulara kapılarak Luke'a durumu yazmıştı. Artık ortada kaçınılmaz bir durum olduğuna göre, Luke'un fikrini değiştirip pek sevineceğini sanıyordu. Ama adamın cevabı bu umutları ortadan kaldırdı. Luke çok kızmıştı. Hem onun için baba olmak, durup dururken iki kişinin birden karnını doyurmaya başlamak demektir. Bu, Meggie için çok ağır oldu. Fakat bunu da kabullendi, çünkü yapabileceği bir şey yoktu. Gururu gibi, doğacak bebek de onu adama sıkı sıkıya bağlıyordu.

Fakat hastaydı artık. Hiç sevilmediğini düşünüyordu. Hatta bebek bile onu sevmiyordu. O, yaratılmayı, dünyaya gelmeyi istememişti. İçindeki minik yaratığın doğmamak için direndiğini duyar gibiydi. İki bin millik tren yolculuğuna dayanabilseydi, evine dönecekti. Ancak Doktor Smith buna izin vermedi. Böyle bir şeye kalkışırsa Meggie'nin bebeği düşüreceğinden emindi.

Hem Doktor Smith, kadının su toplayan vücudundan, yükselen tansiyonundan endişelenmekteydi. Zehirlenmeden söz ediyor, daha bir sürü tıp terimi kullanıyordu. Anne ve Luddie bebeğin Himmelhoch'da doğmasını istemekle birlikte yine de korkarak doğumun hastanede olmasını kabul ettiler.

Mayıs sonunda bebeğin doğmasına dört hafta kalmıştı. Meggie böylece bu dayanılmaz yükten, bu nankör bebekten kurtulacaktı. Daha önceleri çok istediği bu çocuktan nefret etmeye başlamıştı. Doğduktan sonra Luke'un bebeği isteyeceğini sanmıştı. Oysa durum hiç de öyle değildi.

Artık bunun bir felâket olduğunu kabul ediyordu. Saçma gururunu bir yana bırakıp bu yıkıntıdan bir şeyler kurtarmaya çalışacaktı. İki de yanlış nedenler yüzünden evlenmişlerdi. Luke onun parasını istemişti. Kendi de bir yandan Ralph de Bricassart'dan kaçarken, öte yandan da ona sahip olmayı arzulamış-

tı. Ortada sevgi filan yoktu. Ancak sevgi sayesinde Luke'la anlaşılabilir, değişik amaçlarının neden olduğu zorlukları hallederlerdi.

İşin garip tarafı Luke'den nefret etmiyordu. Buna karşılık Ralph de Bricassart'a büyük kin beslemekteydi. Oysa Ralph ona Luke'dan çok daha iyi ve dürüst davranmıştı. Kendisini dost ve rahip olarak görebileceğini söylemiş, bunun dışında bir imada bulunmamıştı. Öpüşükleri her iki seferde de suç Meggie'deydi.

Fakat o halde neden Luke'dan değil de Ralph'den nefret ediyordu? Aslında kendini suçlu bulmalıydı. Çok sevdiği ve istediği erkek tarafından reddedilince sinirlenmişti. Bu yüzden de budalalığa kapılıp Luke O'Neill'le evlenmişti. Böylece hem kendine hem de Ralph'a kötülük etmişti. Onunla evlenememiş, yatamamış, ondan bir çocuk doğuramamış olması önemsizdi. Ralph'ın kendisini istememesinin de önemi yoktu. Ortada tek bir gerçek vardı: Meggie O'nu istiyordu. Daha azına asla razı olmaması gerekirdi.

Fakat yanılırları bilmek durumu düzeltmezdi. Hâlâ Luke O'Neill'le evliydi ve karnında onun çocuğunu taşıyordu. Luke'un istemediği bir çocuk onu nasıl mutlu ederdi? Zavallı küçük yaratık! Ama hiç olmazsa doğunca o da bir insan olacaktı. Onu kendi kişiliği için sevebilirdi. Ralph de Bricassart'ın çocuğunu doğurmak için neler vermezdi! Ama bu imkânsızdı ve olamayacaktı. O, erkekliğini bile elinden alan bir kuruma hizmet ediyordu. Kilise kendi gücünü belirtmek için Ralph'dan bu fedakârlığı da istiyordu.

Birden kalkarak yalpalaya yalpalaya Anna'nın oturduğu odaya gitti.

«Anna, sanırım istediğin olacak.»

Kitap okuyan Anna dalgın dalgın başını kaldırdı. «Ne dedin şekerim?»

«Doktor Smith'e telefon et. Bu baş belâsı bebeği hemen burada doğuracağım!»

«Aman Tanrım! Hemen geç, bizim odamızdaki yatağa yat!»

Doktor Smith bebeklerin kader ve karanlıklarına küfrü basarak yanma ebeyi de alıp, külüstür arabasıyla geldi. Kadını hastaneye götürmeyeceği için ihtiyaç duyacağını sandığı tüm gereçleri de getirmişti.

Peşinden ebeyle merdiveni çıkarak, «Kocasına haber verdiniz mi?» diye sordu.

«Bir telgraf çektim. Meggie benim odamda. Daha geniş bir yer gerekir diye düşündüm.»

Anna onların ardından koltuk değneklerine dayanarak yatak odasına girdi. Meggie yatakta yatıyordu. Zaman zaman yumruklarını sıkması ve vücudunun gerilmesi, çok acı çektiğini gösteriyordu, fakat ağzını açmıyordu. Sonra başını çevirerek Anna'ya gülümsedi. Kadın, onun gözlerinin korku dolu olduğunu gördü.

Meggie mırıldandı. «Cairns'e gidemediğime seviniyorum. Annem doğurmak için hiç hastaneye gitmedi. Hal'i doğururken çok sıkıntı çekmiş. Ama anneme bir şey olmadı. Bana da olmayacak. Biz Cleary kadınlarını öldürmek güçtür.»

Doktor saatler sonra verandaya, Anna'nın yanına gitti. «O, küçük kadın için çok uzun ve zor bir iş bu. İlk çocuk zaten kolay değildir. Fakat bu seferkinin durumu gerçekten iyi değil. Kımıldamıyor bile. Cairns'de olsaydık sezeryan yapılırdı. Burada bu da mümkün değil.»

«Meggie kendinde mi?»

«Oh, evet. Zavalılık pek cesur. Ne bağırıyor, ne yakınıyor. Bana sık sık Ralph'ın gelip gelmediğini soruyor. Ona Johnstone'u sel bastığına dair bir yalan söyledim. Ama kocasının adını Luke sanıyordum!»

«Öyle.»

«Hımm! Belki bu yüzden Ralph denen adam kimse, onu soruyor. Luke pek iyi biri değil galiba!»

«Luke, namussuzun biridir.»

Anna ellerini verandanın parmaklığına dayayarak yola baktı. Bir taksi Himmelhoch'a yaklaşıyordu. Arkada oturan siyah saçlı adamı da seçmişti. Sevinçle bağırdı. «Gözlerime inanmıyorum, ama Luke sonunda bir karısı olduğunu hatırladı galiba!»

«Ben hastanın yanına döneyim. Kocasıyla sen konuş. Anna, Zavallıya bir şey söylemeyeceğim. Belki gelen kocası değildir. Kocasıysa ona bir fincan çay ver. Durumun ağır olduğunu sonra anlat.»

Taksi durdu ve Anna şoförün inip arka kapıyı açtığını gö-

rerek saşırdı. Dunny'nin tek taksisini süren Joe Castiglione böyle nezaket kurallarını bilmezdi.

Şoför yerlere kadar eğilerek, «Himmelhoch, Altes.» dedi.

Siyah cüppe giymiş bir adam arabadan indi. Belinde de mor renkte grogren bir kuşak vardı. Anna bir an Luke'un kendisine bir oyun onadığını sandı. Sonra adamın çok farklı olduğunu gördü. Hem o, Luke'dan en az on yaş büyüktü. Adam basamakları ikişer ikişer atlayarak çıkarken Anna, 'Aman Tanrım!' diye düşündü. 'Onun kadar yakışıklı bir erkek daha görmedim! Hem de bir Başpiskopos! Fakat Katolik bir Başpiskopos, Luddie ve benim gibi iki Luteryen'den ne isteyebilir?'

Rahip kayıtsız gözüken mavi gözlerini ona dikerek, «Mrs. Mueller?» diye sordu. Bu gözler pek çok şey görmüşe benziyordu.

«Evet, Anna Mueller benim.»

«Ben Başpiskopos Ralph de Bricassart'ım. Kutsal Papa'nın Avustralya'daki Elçisi. Anladığıma göre Mrs. Luke O'Neill adında biri yanınızda kalıyormuş.»

«Evet, efendim.» Ralph mi? Ralph bu adam mıydı?

«Bu hanım çok eski bir dostuyum. Acaba onu görebilir miyim?»

«Çok memnun olacağından eminim, Başpiskopos.» Hayır, bir Başpiskopos'a böyle denmezdi. Joe Castiglione gibi 'Altes' demesi gerekirdi. «Fakat şu anda Meggie doğum yapmak üzere ve çok sancı çekiyor.»

Kadın o zaman adamın duygularını tümüyle silememiş olduğunu anladı. Yalnızca iradesiyle duygularını bastırmasını öğrenmişti. Anna, masmavi gözlerin içinde boğulur gibi oldu. Bu gözlerde gördüğü anlam, Meggie'nin bu adam için ne ifade ettiğini düşündürdü ona.

«Bir şey olduğunu biliyordum! Bir şey olduğunu uzun süreden beri hissetmekteydim. Ama son zamanlarda bu endişe bir sabit fikir halini aldı. Lütfen izin verin de kendisini göreyim! Bir neden istiyorsanız ben rahibim.»

Anna onu reddetmeyi hiç düşünmemişti. «Buyrun. Altes. Buradan geçeceksiniz.» Anna koltuk değneklerine dayanarak iler-

lerken kendi kendine. 'Ev temiz ve toplu mu?' diye soruyordu. 'Acaba toz almış mıydım? O kadar koyun budunu attık mı? Yoksa unuttuk mu? Böyle önemli bir adam da tam gelecek zamanı buldu! Luddie, traktörden inip eve dönmeyecek misin? Yolladığım çocuk seni çoktan bulmalıydı!'

Rahip sanki odada yoklarmış gibi Doktor Smith ve ebenin önünden geçti. Yatağın yanında diz çökerek ellerini uzattı.

«Meggie!»

Genç kadın dalmış olduğu ve korkunç düşlerle dolu uykudan uyanarak sevdiği yüzü yakınında gördü. Siyah saçların şakakları ağırmıştı artık. Soylu hatlı ince yüz, biraz çizgilenmişti. Ona bakan mavi gözler sevgi ve özlem doluydu. Luke'u nasıl olmuştu da ona benzetmişti? Kimse onun gibi olamazdı. Meggie için yeryüzünde ondan başkası olamazdı. Luke onun gölgesi bile değildi. Ralph güneş kadar şahane ve yine o denli uzaktı. Ah onu görmek ne güzeldi!

«Bana yardım et, Ralph,» dedi.

Erkek onun elini sevgiyle öperek yanağına bastırdı. «Daima Meggie. Bunu biliyorsun.»

«Benim için de, bebek için de dua et. Bizi kurtarabilecek biri varsa o da sensin. Sen Tanrı'ya bizlerden daha yakınsın. Kimse bizi istemiyor. Hiçbir zaman istemediler. Hatta sen bile...»

«Luke nerede?»

«Bilmiyorum ve aldırıyorum.» Gözlerini kapatarak yastıkta başını çevirdi, ama rahibin elini sıkıca tutmuş, bırakmıyordu.

Doktor Smith onun omzuna dokundu. «Altes, artık dışarıya çıkmalısınız.»

«Hayatı tehlikeye girerse beni çağırır mısınız?»

«Tabii.»

Neyse, Luddie dönmüştü. Ortada kimseyi görmeyince çok telaşlanmıştı. Yatak odasına girmeye de cesareti yoktu.

Karısı Başpiskopos'la odadan çıkınca telaşla, «Anna, Meggie nasıl?» diye sordu.

«Hâlâ öyle. Doktor pek bir şey söylemiyor, ama umutlu sanırım. Luddie, bir konuğumuz var. Başpiskopos Ralph de Bri-cassart. Meggie'nin eski bir dostu.»

Luddie bu konularda karısından daha bilgili olduğu için bir dizinin üstünde çökerek adamın yüzüğünü öptü. «Oturun, Al-

tes. Siz Anna'yla konuşun. Ben çay yapayım.»

Anna koltuk değneklerini bambu bir masaya dayayarak oturup, karşısına geçen rahibe, «Demek Ralph sizsiniz!» dedi. Bacak bacak üstüne atmış adamın pırıl pırıl cilalı siyah at çizmeleri gözüküyordu. Sandığı kadar yaşlı değildi. Kırkını geçmiş olacaktı yalnızca. Bu kadar güzel bir erkeğe yazık olmuştı doğrusu!

«Evet, Ralph benim.»

«Meggie, doğum sancısı başladığından beri Ralph adında birini çağırıp duruyor. Şaşırdığımı söylemeliyim. Şimdiye kadar Ralph adında birinden söz etmemişti.»

«Hayır, sözümü etmez.»

«Meggie'yi nereden tanıyorsunuz, Altes? Hem ne zamandan beri?»

Rahip bezgin bir tavırla gülümseyerek biçimli ellerini kenetledi. «Meggie'yi Yeni Zelanda'dan geldiği sırada, yani on yaşındayken tanıdım. Onu uzun zamandır hem de tüm duygularımla tanıyorum. Meggie, ölümlülüğümü yansıtan aynadır.»

Anna şaşırdı. «Onu seviyorsunuz!»

«Daima.»

«Bu, ikiniz için de felâket!»

«Bunun yalnızca benim için bir felâket olacağını umdum. Bana ondan söz edin. Evlendiğinden bu yana olanları anlatın. Yıllardır görmemiştım, ama onu düşünerek üzüliyordum.»

«Anlatacağım. Fakat önce siz Meggie'den söz edin. Oh, özel şeyleri sormuyorum. Yalnızca Dunny'e gelmeden önce nasıl bir yaşamı vardı? Luddie'yle ben, onun hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Sadece Gillenbone yakınında bir yerde yaşadığını duyduk. Ancak bize bir şey anlatmadı. Buna gururu engel oldu sanırım.»

Luddie çay ve üzerinde türlü yiyecek bulunan tepsiyi getirip masaya koydu ve rahip onlara Meggie'nin Luke'la evlenmeden önceki yaşamını anlatırken bir sandalye çekip oturdu.

«Bir milyon yıl düşünsem yine aklıma gelmezdi! Luke O'Neill onu böyle bir yaşamdan uzaklaştırıp bir hizmetçi olarak çalıştıracak cüreti göstermiş demek! Üstelik zavallının aylığını bankadaki hesabına yollamamızı istemek küstahlığına da kalkıştı. Biliyor musunuz, zavallılık buraya geldiğinden beri beş parasız. Geçen Noel'de Luddie'ye ona armağan olarak para vermesini söyledim. Ama o kadar eksigi vardı ki, parayı bir günde

harcadı. Bizden bir şey almak da istemiyor.»

Ralph de Bricassart hafif bir haşinlikle konuştu. «Meggie'ye acımayın. O, kendine acımıyor. Özellikle paraya aldırıyor. Zaten para ona hiç de mutluluk getirmemiş. Paraya ihtiyacı olduğu zaman nereye gideceğini de biliyor. Bence parasızlıktan çok, Luke'un ilgisizliği onu üzmüş. Zavallı Meggie!»

Anna ve Luddie, adama Meggie'nin oradaki yaşamını anlattılar. Rahibin kılı bile kıpırdamadı. Her şeye uzaktan bakarmış gibi gözüken gözlerinin ifadesi de değişmedi. Kardinal di Contini Verchese'nin yanında çalışmaya başladığından beri çok şey öğrenmişti.

Hikâye sona erince adam içini çekerek endişeli çifte baktı. «Luke yardım etmediğine göre, bu işi bizim yapmamız gerek. Luke onu gerçekten istemiyorsa Drogheda'ya dönmesi daha doğru. Onu kaybetmek istemediğinizi anlıyorum. Fakat iyiliği için onu kandırmalı, evine dönmesini sağlamalısınız. Sydney'den size onun için bir çek göndereceğim. Böylece ağabeyinden para isteyerek sıkılmasına gerek kalmayacak. Evine dönünce ailesine dilediğini anlatır artık.» Yatak odası kapısını baktı. «Sevgili Tanrım, çocuğun doğmasına izin ver!»

Fakat çocuk ancak yirmi dört saate yakın bir süre sonra doğabildi. Meggie yorgunluk ve acıdan ölecek hale gelmişti. Doktor Smith ona bol bol uyku ilacı vermişti. Genç kadın durmadan korkunç karabasanlar görüyordu. Bazen Ralph'ın yüzü bir an karşısında beliriyor, sonra büyük bir acı arasında kayboluveriyordu. Fakat adamı gördüğünü anımsıyordu. Ralph orada oldukça ne kendisi, ne de bebek ölürdü.

Doktor hastasını ebeye emanet ederek biraz yemek yedi ve bir kadeh rom içti. Bu arada Anna ve kocasının anlatmayı uygun buldukları öyküyü dinledi.

Doktor, «Haklısın, Anna,» dedi. «Bu kadar çok ata binmiş olması yüzünden bu sorun çıktı sanırım.»

Başpiskopos yumuşak bir sesle konuştu. «Bunun asılsız olduğunu duymuştum.»

Doktor Smith ona kötü kötü baktı. Zaten Katolik rahiplerini sevmezdi. Onları kendilerini beğenmiş, geveze budalalar sayardı. «Siz dilediğinizi düşünebilirsiniz. Size bir şey sormama

izin verin, Altes. Meggie'nin hayatıyla bebeğinki arasında bir seçim yapmak gerekirse vicdanınız ne der?»

«Kilise bir konuda kararlıdır. Doktor. Seçim yapılmamalıdır. Anneyi kurtarmak için çocuk öldürülemez. Ya da çocuğu kurtarmak için anne feda edilemez.» Doktor Smith'e aynı şekilde acı acı gülererek karşılık verdi. «Fakat iş bu kerteye gelirse, Meggie'yi kurtarmanızı söylemekten çekinmem. Bebeği gözden çıkarabilirim.»

Doktor hayretle içini çekti ve sonra gülererek rahibin sırtına vurdu. «Bravo doğrusu! İçiniz rahat etsin. Söylediklerinizi baskalarına anlatmayacağım. Ama şimdilik çocuk sağ ve onu öldürmekle bir şey sağlayamayız.»

Anna, 'Acaba çocuk sizin olsaydı cevabınız ne olurdu. Sayın Başpiskopos?' diye düşünüyordu.

Üç saat sonra doktor odadan çıkarak. «Neyse bu iş bitti,» diye memnurluğunu açıkladı. «Meggie bitkin düştü. Ama Tanrı'nın izniyle iyileşecek. Bebek de kocaman kafalı, huysuz, iki buçuk kiloluk sıska bir şey. Ömrümde bu denli kızıl bir saç daha görmedim! O bebeği bir baltayla bile öldüremezsiniz. Denediğim için bunu biliyorum.»

Luddie çok sevinerek, saklamakta olduğu bir şişe şampanyayı açtı. Rahip, doktor, ebe, çifçi ve sakat kadın, anneyle aksi bebeğin sağlığına içtiler. Haziranın biri, yani Avustralya kışının ilk günüydü.

Bebeğe bakmak için bir hemşire gelmişti. Ebe ve doktor evden ayrılınca Anna, Luddie ve rahip, Meggie'yi görmeye gittiler.

Meggie iki kişilik yatakta pek ufak ve bitkin gözüküyordu. Rahip bu acıyı da kafasına gömdü. Daha sonra üzerinde düşünecek ve bu acıya dayanacaktı. Kendi kendine, 'Paralanmış, bitmiş Meggie'im,' dedi. 'Seni hep seveceğim. Fakat Luke O'Neill'in istemeye istemeye de olsa sana verdiği şeyi hiçbir zaman veremem.'

Bütün bunlara neden olan bebek, sepetinde yatıyordu. Etrafına toplananlardan huysuzlanan çocuk, olanca sesiyle ağlamaya başladı ve sonunda hemşire onu sepetiyle alıp bebek odasına taşımak zorunda kaldı.

Başpiskopos, «Çocuğun ciğerleri sağlam,» diyerek yatağın kenarına ilişip, Meggie'nin elini tuttu.

Meggie de gülümsedi. «Yaşamı pek sevdiğini sanmıyorum.» Ralph, ne kadar yaşlanmıştı! Yine eskisi gibi ince ve biçimliydi, ama öncelere kıyasla yaşlanmıştı. Anna ve Luddie'ye dönerek öbür elini uzattı. «Sevgili dostlarım! Siz olmasaydınız bilmem ne yapardım? Luke'dan bir haber var mı?»

«Bir telgraf aldım. Gelemeyecek kadar işi olduğunu belirtip sana başarılar dilemiş.»

«Fevkalâde davranmış doğrusu!»

Anna eğilip onu yanağından öptü. «Seni Başpiskopos'la konuşmak üzere yalnız bırakalım, şekerim. Herhalde birbirinize anlatacak çok şeyiniz var.»

Rahip kapı kapanıp yalnız kaldıkları zaman, «Yaygaracı kızına ne ad takacaksın?» diye sordu.

«Justine.»

«Güzel bir ad. Fakat neden bunu seçtin?»

«Bir yerde okuyup beğenmiştim.»

«Onu istemiyor musun, Meggie?»

Genç kadının yüzü incelmış, gözleri daha irileşmişti. Bakışları yumuşak olmakla birlikte gözlerinde sevgi belirtisi yoktu. «İstiyorum sanırım. Evet istiyorum. Ona sahip olmak için yeterince plan kurdum. Ama onu karnımda taşıırken beni istemediğini hissettim. Justine hiçbir zaman benim ya da Luke'un olmayacak. O, hep kendine ait olacak sanırım.»

Rahip tatlı bir sesle, «Artık gitmem gerek, Meggie,» dedi.

Gözler daha parlayıp sertleşti. Kadının dudakları gerildi. «Bunu bekliyordum! Hayatımdaki erkeklerin kaçıp gitmeleri ne tuhaf, değil mi?»

Adam irkildi. «Böyle sinirlenmemelisin, Meggie. Seni böyle bırakıp gitmeye dayanamam. Geçmişte sana ne olduysa oldu, ama yumuşaklığını daima korudun. Bence en hoş yanın da bu. Bu yüzden değişip sert olmamalısın. Luke'un sana aldirmayarak gelmediğini düşünmen çok korkunç, hiç kuşkusuz. Ama yine de değişme. Yoksa benim Meggie'im olamazsın.»

Ama Meggie ona nefret edermiş gibi bakıyordu. «Aman Ralph, bunları bırak. Senin Meggie'in filan değilim ve hiçbir zaman da olmadım! Beni istemediğin için Luke'a yolladın. Benim bir azize ya da rahibe olduğumu mu sanıyorsun? Değilim işte! Ben rasgele bir insanım ve sen hayatımı mahvettin! Bunca yıl

seni sevdim ve senden başkasını da istemedim. Seni bekledim... Seni unutulmak için çok uğraştım. Sonra da sana biraz benzediğini sandığım bir erkekle evlendim. O da beni istemiyor. Bana ihtiyaç duymuyor. Bir erkekten bunları istemek çok mu fazla?»

Hıçkırmaya başladıysa da sonra kendini tuttu. Ralph'ın o ana dek görmediği ve acı çekmekten oluşmuş çizgiler vardı yüzünde. Hem bunların dinlenmekle geçmeyeceğini de anlamıştı adam.

Meggie devam etti. «Luke kötü bir erkek değil. Hatta beğenilmeyecek biri de değil. Yalnızca bir erkek işte. Hepiniz aynısınız. Kocaman birer pervane gibi bir camın arkasındaki ışığa erişmek istiyorsunuz. Başınızı, o göremediğiniz cama vuruyorsunuz. Bunun arkasına geçmeyi başarsanız da yanıp ölüyorsunuz. Oysa bu sırada, serin gecede, sevgi ve doğabilecek küçük pervaneler var. Ama bu gerçeği görüyor ya da istiyor musunuz? Hayır! Yine ateşin peşinden koşuyor ve yanıp ölene dek uğraşıyorsunuz!»

Rahip ne diyeceğini bilemedi. Meggie'nin bu yanını ilk kez farkediyordu. Onun bu yanı hep var mıydı? Yoksa bu korkunç üzüntü ve yalnız bırakılmış olmaktan mı böyle olmuştu? Meggie böyle şeyleri nasıl söylerdi? Erkek bütün bunlara, onun yalnızlığının ve suçluluk duygusunun neden olduğunu anlayamamıştı.

Şefkatle, «Drogheda'dan ayrılırken bana verdiğin gülü anımsıyor musun?» diye sordu.

«Evet, anımsıyorum.» Sesindeki canlılık kaybolmuştu. Gözlerindeki sert ışık da öyle. Artık annesininkileri andıran camlaşmış gözlerle bakıyordu.

«Bu hâlâ dua kitabımda duruyor. Ne zaman o renkte bir gül görsem seni düşünüyorum, Meggie. Seni seviyorum. Sen benim gülümsün. Yaşamımdaki en güzel insan hayalisin, en güzel düşüncesi.»

Meggie'nin dudakları yine öfkeyle büküldü. Gözleri de nefretle parladı. «Bir insan hayâli ve düşüncesi! Doğru. Senin için yalnızca böyleyim! Sen yalnızca hayâllere kapılan romantik bir budalasın, Ralph de Bricassart! Yaşam konusunda benzediğin pervaneden farkın yok. Boşuna rahip olmamışsın! Rasgele bir erkek olsaydın bu sıradan yaşama dayanamazdın.

«Beni sevdiğini söylüyorsun, fakat sevginin ne olduğu konu-

sunda bir fikrin yok. Boyuna hoş olduğunu sanarak ezberlediğin sözleri söylüyorsun. Yalnız neden biz kadınları tümüyle uzaklaştıracak bir çare bulamadınız? Birbirinizle evlenecek bir usul bulursanız çok mutlu olursunuz!»

«Meggie, lütfen yapma! Lütfen yapma!»

«Of, git buradan! Yüzüne bakmak istemiyorum! Hem değerli güllerinin bir yanını unutuyorsun! Onların çok sivri, kötü dikenleri de vardır.»

Adam, ardına bakmadan odadan çıktı.

Luke, Justine adlı bir kızı olduğunu bildiren telgrafa cevap vermek zahmetine kalkışmadı. Meggie yavaş yavaş kendine gelirken bebek de tombullaştı. Meggie ona süt verebilseydi belki huysuz kıızıyla daha iyi anlaşabilecekti. Ama hiç sütü yoktu. Kırımızı yüzlü, kızıl saçlı bebeğe biberonla süt veriyor, arada sırada altını değiştiriyordu. Bu arada bir gün ona karşı büyük bir sevgi duyacağını umuyor, ama şimdilik içinden böyle bir şey gelmiyordu. Minik yüzü öpücüklere boğmak istemiyordu. Annelerin yapmaktan zevk aldıkları türlü saçma şeylere kalkışmıyordu. O, kendi çocuğu gibi değildi. Kendisi nasıl bebeği istemiyorsa, bebek de ona ihtiyaç duymuyordu.

Luddie ve Anna durumun farkında değillerdi. Meggie'nin, Justine'i, vaktiyle baktığı küçük kardeşleri kadar sevmediği akıllarından bile geçmiyordu. Justine ağlar ağlamaz Meggie koşup onu kucağına alıyor, sallıyor, ninni söylüyordu. İşin garibi, Justine böyle şeyler istemiyor ve tek başına bırakılırsa daha çabuk susuyordu.

Zaman geçtikçe bebek de güzelleşmeye başladı. Yüzünün kırmızılığı kayboldu. Kızıl saça çok iyi giden saydam, beyaz bir teni vardı artık. Kol ve bacakları da tombul tombul olmuştu. Kıvrılıp gürleşmeye başlayan saçlar, büyükbabası Paddy'ninki kadar kızıldı. Hepsî de gözlerin ne renk olacağını iddia etmekteydi. Anna'ysa bebeğin göz renginin annesine çekeceğini söylüyordu. Meggie'nin bu konuda bir fikri yoktu. Fakat Justine'in gözleri tam da sandıkları renge dönmedi. Dokuzuncu hafta gözlerin rengi kesinlikle belli oldu. İrislerin etrafında simsiyah, ka-

lin birer çizgi belirmişti. Bu çizginin içinde kalan kısım da açık, parlak bir griyi andırıyordu.

Bu arada Luke hiç gözükmemişti. Meggie ona arka arkaya bir sürü mektup yazmıştı; fakat adam ne cevap vermiş, ne de çocuğu görmeye gelmişti. Genç kadın bir bakıma memnundu. Luke gelecek olsa ne diyeceğini bilmiyordu. Hem o tuhaf bir yaratık olan kızını da beğenmeyecekti, kuşkusuz. Justine gürbüz bir oğlan çocuğu olsaydı belki adam yumuşardı. Meggie de işte buna seviniyordu, çünkü böylece Luke'un mükemmel olmadığı açıklık kazanıyordu. Öyle olsaydı çocukları erkek doğardı.

Bebek, Meggie'den daha çabuk kendine gelmişti. Dört aylıkken ağlaması azaldı. Sepetinde yatarak erişebildiği yere asılmış olan renkli boncuklarla oynuyordu. Ama kimseye gülümse-miyordu.

Aralığın başında bir gün Anna verandaya çıkarak Meggie'nin yanına oturdu. Dikkatle onu süzüyordu. Evet, genç kadın çok zayıflamış, cansızlaşmıştı. Hatta parlak altın saçları bile matlaşmıştı.

«Meggie, hatalı bir iş yapıp yapmadığını bilmiyorum. Ama olan oldu. Onun için de 'Hayır' demeden önce beni dinlemeni istiyorum.»

Meggie dağa bakmaktan vazgeçerek ona dönüp gülümsedi. «Çok ciddisin, Anna. Dinlemem gereken nedir?»

«Luddie'yle ben haline üzülmüyoruz. Justine doğduktan sonra tam anlamıyla kendine gelemedin. Şimdi yağmur mevsimi yüzünden daha da bitkin haldesin. Yemek yemiyor, zayıflıyorsun. Bu iklimin sana yaramadığını biliyorum, ama yine de iyi dayandın. Fakat şimdi hasta olduğunu düşünüyoruz. Bir şeyler yapılmazsa daha da hastalanacaksın.»

Kadın derin bir soluk aldı. «Onun için iki hafta önce bir turist bürosundaki arkadaşşıma mektup yazdım. Tatil yapman için sana yer ayırttım. Para sorununu öne sürerek itiraz etme. Bu yüzden ne Luke zarar görecektir, ne de biz. Başpiskopos bize senin için epey para yolladı. Ağabeyin Bob da seninle çocuk için bir çek gönderdi. Bunun Drogheda'dakilerin aralarında topladıkları para olduğunu belirtmiş... Sanırım eve dönmeni ima ediyor o. Luddie'yle konuştuk ve paranın bir bölümünü tatil yapmak üzere harcamanın uygun olacağı kanısına vardık. Ne Jus-

tin, ne Luke olacak yanında. Ne de biz... Hiç tek başına kaldın mı, Meggie? Artık bunu yapmanın zamanı geldi. Onun için sana Matlock Adası'nda iki ay için bir ev tuttuk. Ocak başından marta kadar orada kalacaksın. Luddie'yle ben Justine'e bakarız. Bebeğe bir zarar gelmeyeceğini biliyorsun. Hem bir şey olursa sana derhal haber veririz. Zaten adada telefon da var. O zaman çabucak dönebilirsin.»

«Anna, son üç yıl Luddie ve sen olmasaydınız çıldırırdım herhalde. Bunu biliyorsun. Bazen gece uyanıyor ve 'Luke beni acımasız kimselerin yanına verseydi ne olurdu?' diye düşünüyorum. Benimle, Luke'dan daha fazla ilgilendiniz.»

«Saçma! Luke seni kötü insanların yanına verseydi hemen Drogheda'ya dönerdin. Hem belki böylesi daha da iyi olurdu.»

«Hayır, Luke'la aramızda durum hiç de hoş değil. Ancak burada kalıp her şeyi halletmem gerekliydi. İyi olmadığım konusunda haklısınız. Justine'e hamile kaldığımdan beri iyi değilim. Kendimi toplamaya çalıştım, ama bunu yapacak gücüm olmadığını da anlıyorum. Oh Anna ne kadar yorgun ve umutsuzum! Justine'e iyi bir anne bile olmadım. Oysa öz evlâdına bunu borçluyum. Doğmayı o istemedi. Ama daha çok Luke kendisini mutlu etmeme fırsat vermediği için umutsuzum. Benimle oturmak istemiyor. Ona bir yuva yapmamı da arzu etmiyor. Çocuklarımızı da istemiyor. Onu sevmiyorum... Bir kadının evlendiği erkeği sevmesi gerekir. Onu bu şekilde sevedim. Galiba Luke bunu sezdi. Belki onu sevseydim başka türlü davranırdı. Bu yüzden nasıl suçlayabilirim onu?»

«Sen Başpiskopos'u seviyorsun, değil mi?»

«Ah, onu çocukluğumdan beri seviyorum! Buraya geldiğinde kendisine haşın davrandım. Zavallı Ralph! Ona böyle şeyler söylemeye hakkım yoktu. Çünkü o, hiçbir zaman bana umut vermedi. Sözlerime acı, bitkinlik ve korkunç mutsuzluğun neden olduğunu anladığını umarım. O sırada bu çocuğun onun olması gerektiğini düşünüyordum. Oysa bu imkânsızdı ve hiçbir zaman da olamazdı. Protestan rahipleri evleniyor. Neden Katolikler de evlenmesin? Hem Protestan rahiplerinin Katolikler kadar cemaatlerine ilgi göstermediklerini de söyleyemezsin. Buna inanamam. Ama Katolik rahiplerinin evlenmeleri yasak olduğu için Ralph'dan uzaklaşıp başkasıyla bir yaşam kurmak, onun çocu-

ğunu doğurmak zorunda kaldım. Hem biliyor musun, Anna? Ralph'ın yeminlerini bozması kadar korkunç bir günah bu.»

«Bir süre buradan uzaklaş, Meggie. Dinlen, uyu, yemek ye ve üzülmekten de vazgeç. Belki geri dönünce Luke'u çiftliği almaya razı edebilirsin. Onu sevmediğini biliyorum, ama sana bir fırsat verecek olursa belki bu adamla mutlu olursun.»

«Fakat sorun bu, Anna! Luke'la Atherton'a gittiğimizde gücü olduğu sürece şekerkamışı kesmekten vazgeçmeyeceğini anladım. Gerçekten o yaşamı seviyor. Kendi gibi güçlü ve bağımsız erkeklerle bir arada olmaktan zevk alıyor. Oradan oraya gitmekten hoşlanıyor. Şimdi düşünüyorum da onun hep böyle diyar dolaşmış olduğunu anlıyorum. Onun için kadın yalnızca zevk verecek bir yaratık, ama şekerkamışı kesmekten kadınlara karşı arzu bile duyamıyor. Hem Luke yemeğini bir sandığın üstünde yiyip, yerde uyumaya da aldrış etmiyor. Anlamıyor musun? O, güzel şeyleri seven bir erkek değil. Bu yüzden de bazı şeylerin yokluğundan etkilenecek bir yanı yok. Bazen güzel, hoş şeyleri aşağıladığını düşünüyorum. Çünkü bu tür şeylerin onu yumuşatacağını sanıyor. Onu şimdiki yaşamından ayırabilecek türden çekici şeylere sahip değilim.»

Bezgin bezgin verandanın damına baktı. «Bilmem daha on, on beş yıl yalnızlığa, yuvasızlığa dayanabilecek miyim? Luke yorulana dek bekleyebilecek miyim? Burada senin yanında rahatım. Nankörlük etmek istemem. Fakat bir yuvam olmalı! Justine'in kız ve erkek kardeşleri olmasını istiyorum. Kendi eşyamm tozunu almak, pencerelerim için perdeler yapmak, kendi ocağım da kendi ekmeğim için yemek pişirmek istiyorum. Oh, Anna ben sıradan bir kadını. Hırslı, zeki ya da kültürlü değilim. Bunu biliyorsun. Yalnızca bir eş, çocuklar ve kendi evimi istiyorum. Biri de beni biraz sevmeli!»

Anna mendilini çıkarıp gözlerini silerek gülmeye çalıştı. «Ne sulu göz kadınlarız! Fakat gerçekten anlıyorum, Meggie. Ben on yıldır Luddie'yle evliyim. Ömrümün gerçekten en mutlu on yılı bu. Beş yaşında çocuk felci geçirdim. Böyle sakat kaldım. Kimsenin yüzüme bakmayacağından emindim. Luddie'yle karşılaştığımda otuz yaşındaydım ve hayatımı kazanmak için öğretmenlik yapıyordum. O, benden on yaş küçüktü. Bu yüzden beni sevdiğini ve evlenmek istediğini söyleyince ciddiye almadım

Genç bir erkeğin hayatını mahvetmek ne korkunç, Meggie! Tam beş yıl süreyle ona yapmadığım kalmadı. Fakat o yine de beni bırakmadı. Bunun üzerine evlendim onunla ve mutlu oldum. Luddie de mutlu olduğunu söylüyor, ama bilemiyorum. O, çocuk sahibi olmak dahil pek çok şeyden vazgeçmek zorunda kaldı. Zavallı artık benden de yaşlı duruyor.»

«Yaşam böyle, Anna. Bir de bu iklim.» Bir an durduktan sonra devam etti. «Gideceğim, Anna. Beni düşündüğün için teşekkür ederim. Herhalde böyle bir tatile ihtiyacım var. Fakat Justine'in sizi yormayacağından emin misiniz?»

«Yok, yok! Luddie bu işi halletti. Senden önce burada çalışan Anna Maria'nın on altı yaşında bir kız kardeşi var. O gelip bebeğe bakacak. Kızın ailesinde çok çocuk olduğu için bu işi iyi biliyor.»

«Matlock Adası nerede?»

«Great Barrier Burnu'nun ve Whitsunday Boğazı'nın yakınında. Orası daha çok balayı yapan çiftlerin geldiği sakın, sessiz bir yerdir. Otel yerine küçük evler var. Böylece kalabalık bir yemek salonuna girmen, tanımadığın insanlara nazik davranman da gerekmiyor. Hem yaz fırtınaları yüzünden bu mevsim orası pek tenhadır. Buna karşılık haziran, temmuz ve ağustosta adada yer bulunmaz, pek çok kimse yerini üç yıl önceden ayırtır.»

♦♦

4

1937'nin son günü Meggie, Townsville'e giden trene bindi. Tatili yeni başlamasına karşın kendini çok daha iyi hissetmekteydi. Çünkü şeker pekmezi kokan Dunny'i geride bırakmıştı. Townsville, Kuzey Queensland'in en büyük kentlerinden biriydi. Bu hareketli kentte kazıklar üstüne kurulmuş beyaz evlerde oturuyordu insanlar. Meggie hemen gemiye yetişmek zorunda olduğu için dolaşıp kenti gezemedi. Acele acele rıhtıma giderken, on altı yıl önce yaptığı tatsız deniz yolculuğunu düşünmekteydi. Bu yüzden de Wahine'den daha küçük bir gemide otuz altı saat geçireceği için pek mutlu değildi.

Fakat gemi pek rahattı ve dümdüz suları yarararak ilerliyordu. Hem artık o da on değil, yirmi altı yaşındaydı. Meggie ögle üzeri kamarasına çekilip yatarak hemen uykuya daldı. Ancak ertesi sabah kamarot gelip kapıyı vurduğu zaman uyandı. Adam çay ve bisküvi getirmişti.

Genç kadın güverteye çıkınca yine değişik bir Avustralya gördü. Renksiz gibi duran gökyüzü berraktı ve doğu ufkunda tatlı bir pembelik belirmişti. Sonra güneş doğdu. Gemi sakin denizde hızla yol alıyordu. Uzakta sular yeşilimsi mavi bir renk almaktaydı. İki yanda da sahilleri kumluk, küçük adalar uzanıyordu.

Gemicilerden biri, «Şu düz olanlar, gerçek mercan adalarıdır,» diye anlattı. «Halka biçiminde olup ortalarında göl bulunanlara 'Atol' denir. Ama denizden yalnızca kayalar yükseliyorsa onlara 'Cay' derler.»

Meggie, «Matlock Adası nerede?» diye sordu.

Adam onu tuhaf tuhaf süzdü. Matlock gibi bir balayı adasına bir kadının tek başına gitmesi garipti doğrusu. «Biz şimdi Whitsunday Boğazı'ndan geçiyoruz. Sonra Pasifik'e çıkacağız. Matlock Adası oradadır. Adanın Pasifik'e bakan tarafını durmadan dalgalar döver. Dalgaların gürültüsüne dayanamaz insan. Bir dalganın üstüne çıkıp yüz mil gidebilmeyi düşündünüz mü hiç?» Adam istekle içini çekti. «Güneş batmadan Matlock'da olacağız. Madam.»

Güneş batmadan yarım saat önce küçük gemi, köpüklü dalgaların arasından geçerek salaşpur bir rıhtıma yanaştı. Meggie gerideki yüksek kayalık sahili görünce buranın hiç de düşünde canlandırdığı gibi bir yer olmadığını düşündü. Yaslıca bir adam rıhtımda durmuş, bekliyordu. Kadının inmesine yardım edip, bavullarını da gemiciden aldı.

«Nasılsınız, Mrs. O'Neill?» diye kadını selamladı. «Ben Rob Walter. Kocanızın da buraya gelme fırsatını bulacağını umarım. Matlock'da bu mevsimde pek fazla insan olmaz. Aslında burası bir kış sayfiyesidir.»

Güneş batarken tahta iskeleden geçerek kayalıklara doğru gittiler.

«Deniz çekildi. Aksi halde yolculuğunuz pek rahat geçmezdi. Doğudaki sisi görüyor musunuz? İşte orası Great Barrier

Burnu'nun ucudur. Matlock Adası'nı da dalgalardan o burun korur. Bununla birlikte dalgaların vurmasından ada bazen sallanır gibi olur.» Kadının otomobile binmesine yardım etti. «Burası Matlock'un rüzgâr alan yanı. Ama öbür tarafı görene dek bekleyin. Çok beğeneceksiniz!»

Palmiyeler ve sık bitkiler arasındaki dar yoldan hızla ilerlediler. Adanın ortasında dik bir tepe gökyüzüne doğru uzanıyordu. Sonra kumluk koyun üstündeki yola çıktılar. Meggie, «Ah, ne güzel!» diye içini çekti. Yarım ay biçimindeki koy, pek sığıdı. Bu koyu koruyan açıktaki yüksek mercan kayalarına vuruyordu dalgalar. Ama içte kalan sular sakin ve dümdüzdü.

Rehberi anlattı: «Ada dört mil genişliğinde ve sekiz mil uzunluğundadır.» Dükkânı andıran büyük verandalı beyaz bir binanın önünden geçtiler. «Burası da adanın dükkânı. Ben karımla orada oturuyorum. Karım buraya yalnız bir kadının geleceğini duyunca hiç hoşlanmadı. Baştan çıkacağımlı söyledi. Seyahat bürosu sizin sessizlik istediğinizi bildirmişti. Onun için sizi en uzaktaki eve yerleştireceğimi anlatınca karımın içi rahatladı biraz. Orada hiç kimsecikler yoktur. Sadece öbür yanınızda bir çift kalıyor. Üstünüze hiçbir şey giymeden dolaşabilirsiniz. Kimse sizi görmez. Bir şeye gerek olursa telefonu açın, hemen istediğinizi getiririm. Dükkâna kadar yürümenizin anlamı yok. Hem her gün güneş batarken uğrar, bir isteğiniz olup olmadığını da sorarım. O zaman evde olun. Karımla birlikte gelebilirim. Onun için bir elbise giymeniz iyi olur.»

İki odalı, beyaz, küçük evin kendi özel koyu vardı ve yol burada sona eriyordu. Evin içi pek yalın düşünmüş olmakla birlikte rahattı. Küçük bir buzdolabı, bir radyo ve telefonu gördü Meggie. Tuvalet sifonluydu ve banyo da güzeldi. Burası Drogheda'dan da, Himmelhoch'dan da daha konforluydu.

Rob, kıskanç karısına dönmek için ayrılınca, yalnız kalan Meggie bavullarını açtı ve evi dolaştı. Büyük çift kişilik yatak, kendi balayı yatağından çok daha rahattı. Ama burası gerçek bir balayı cennetiydi. Onun için de müşteriler rahat etmek isterlerdi. Buzdolabı ve üstteki dolaplarda türlü yiyecek vardı. Masanın üstünde de muz, ananas, mangolarla dolu kocaman bir

sepet duruyordu. Meggie burada bol bol yemek yiyip, uyuyacağını hemen anladı.

Gerçekten de Meggie ilk hafta yalnızca yemek yedi ve uyudu. O zamana dek ne denli yorgun olduğunu anlayamamıştı. Dungloe'nun ikliminin iştahını kapattığını da yeni farketmişti. O güzel yatağa yatar yatmaz en az, on, on iki saat uyuyordu. Drogheda'dan beri böyle iştahlı olmamıştı. Uyanır uyanmaz yemek yemeye başlıyor, hatta mangoları alıp banyoya götürüyordu. Zaten suları akan mangoları rahat rahat yiyebilmek için en uygun yer de banyo küvetiydi. Evin önündeki minik koyda deniz dümdüz ve sığdı. Hiç yüzme bilmediği için buna memnundu Meggie. Çok tuzlu olan su, onu kandırır gibiydi. Genç kadın yüzmeyi deniyor ve on saniye suyun üstünde kalabilirse seviniyordu.

Aslında kimseyi aramıyordu, fakat biri gelip ona yüzme öğretseydi memnun olacaktı. Tek başına kalması ne harikaydı! Anna'nın çok haklı olduğunu anlıyordu. Ömrü boyunca başkalarının evinde oturmuştu. Çevresinde kimse olmaması ne rahat, ne huzur vericiydi. Hem kendini yalnız da hissetmiyor, Anna, Luddie, Justine ya da Luke'u aramıyordu. Üç yıldan beri ilk kez Drogheda'nın özlemini çekmiyordu. Rob da onun yalnızlığına saygı gösteriyordu. Akşam üzeri arabasıyla küçük evin önüne kadar geliyor, Meggie verandadan el sallayınca her şeyin yolunda olduğunu anlayan adam, yanında kuşkucu, güzel karısıyla dönüp gidiyordu.

Adam bir sefer telefon edip, bir çifti, dibi cam motoruyla dolaştıracığını söyleyerek Meggie'ye gelmek isteyip istemediğini sordu.

Teklifi kabul eden Meggie, teknenin dibinden denize bakarken kendini yeni bir gezegende sandı. Canlı mercanlar, kentlerin hatıra eşya satan dükkânlarındaki gibi yapay ve fazla parlak renkli değildi. Açık pembe, bej ya da mavimsi griydiler. Hem her mercan dalının çevresinde titreşen sular gökkuşağı gibi renkler yaratıyorlardı. Otuz santim büyüklüğündeki deniz gelinciklerinin mavi, kırmızı, turuncu, mor göbekleri göz alıyordu. Hele kabukları oluklu saç gibi duran, kaya kadar kocaman beyaz

istiridyeler çok ilginçti. Suyun içinde türlü balıklar geziniyordu. **Motorun cam dibinden suya bakanlar o anda bir deniz kızı gör-seler şaşmayacaklardı doğrusu. Yalnız altın, gümüş, mercan pul-larla kaplı güzel balıklara karşılık, dişli baraküdalar, iğne burun-lu iri zarganalar, yılan balıkları da gördüler. Bir sefer de gri renkli bir köpekbalığı ağır ağır altlarından geçti.**

Rob, «Bunlar sizi endişelendirmesin,» dedi. «Şu anda açık denizdeyiz. Yüzdüğünüz yerlerde bunlar yoktur. Yalnız mercan-ların üstünde dolaşırken ayaklarınız çıplak olmasın. Çünkü ora-daki kaya balıkları tehlikelidir.»

Meggie dolaşmaya çıktığına memnun olmuştu. Fakat yeni-den gitmeye hevesi yoktu. Rob'un getirdiği balayı çiftiyle ahbap olmayı da arzu etmiyordu. Denize giriyor, güneşleniyor ve yü-rüyor, okunacak kitap bile aramıyordu. Çünkü çevresinde boyu-na seyredip ilgileneceği şeyler vardı.

Rob'un öğütüne uyarak giyinmekten vazgeçmişti. Önceleri **Dingo** kokusu almış bir tavşan gibi ürkekti. Bir dal çatırdasa, bir hindistancevizi ağaçtan düşse telaşla kaçıp eve saklanıyor-du. Ama birkaç gün yapayalnız kalınca oraya kimsenin gel-me-yeceğini, Rob'un söylediğinin doğru olduğunu anladı.

Meggie, Fee, ağabeyleri ve Luke'dan uzaklaşınca tam ra-hatı tatmıştı. Ömrü boyunca farkına varmadan onların emrinde kalmıştı. İlk kez çalışmıyor ve yalnızca düşünüyordu.

Rahip Ralph yıllar önce ona neler düşündüğünü sormuştu. Meggie de, «Babamı, annemi, Bob, Jack, Hughie, Stu, küçükler, Frank ve Drogheda'yı düşünüyorum,» demişti. Ralph'in adını ağ-zına almamıştı. Oysa listenin hep en başındaydı o. Şimdi bu listeye Justine, Luke, Anna ve Luddie de eklenmişti. Fakat Meg-gie gereken şekilde eğitilmemiş olduğu için oturup kendini dü-şünemiyordu. Meggie Cleary ya da Meggie O'Neill kimdi? Ne istiyordu? Bu dünyaya neden geldiğini sanıyordu? Genç kadın iyi eğitilmediği için üzülüyordu. Kitaplardan bir sürü şey öğren-mişti. Fakat eğitim eksikliğini ne denli zaman harcarsa gidere-mezdi. Bununla birlikte bol vakti vardı. Huzurluydu ve tembellik de ona yaramıştı. Onun için kumsalda oturup düşünmeye karar verdi.

'Önce Ralph var,' dedi. Sonra acı acı güldü. 'İyi bir yerden başlamadım. Bir bakıma Ralph, Tanrı gibi. Her şey onunla başla-

yıp onunla sonuçlanıyor. Gilly istasyonunda tozlarda çömelip, elimi tuttuğundan beri Ralph var. Ömrüm boyunca onu görmesem bile ölmeden önce son düşüneceğim kişi yine Ralph olacak.' Bir tek insanın bu denli çok şey ifade etmesi de korkunçtu.

'Peki Anna'ya ne dedim? İstek ve ihtiyaçlarımdan sıradan şeyler olduğunu söyledim. Bir koca, çocuklar ve kendi evim... Sevecek biri. Bu fazla sayılmaz. Çünkü kadınların çoğu bunları elde ediyor. Fakat kadınların ne kadar gerçekten mutlu acaba? Bana bunlar verilseydi gerçekten mutlu olurum. Çünkü istediklerimi elde etmek zor.'

'Gerçeği kabul et Meggie Cleary... Meggie O'Neill,' dedi. 'Senin istediğin Ralph de Bricassart. İşte onu ele geçiremiyorsun. Bir erkek olarak o, başkalarını sevmeni engelledi. Pekâlâ, istediğin erkeği elde edemeyeceğine göre çocukların olmalı. Böylece bu çocukları seversin. Onların sevgisiyle avunursun. Bu da Luke ve Luke'un çocukları demektir.'

'Aman Tanrım... Sevgili Tanrım! Bunu yapma! Hoş, Tanrı Ralph'ı elimden almaktan başka benim için ne yaptı sanki? Tanrı'yla pek sevişmiyoruz. Biliyor musun Tanrım, artık eskisi kadar beni korkutmuyorsun. Eskiden senden ve cezandan ne çok korkardım! Ömrüm boyunca senden korktuğum için doğru yolda yürüdüm. Bu sayede ne geçti elime? Kitabındaki bütün kuralları çiğneseydim yine bu kadarını verirdin. Ama artık beni korkutamıyorsun. Çünkü aslında Ralph'dan değil, senden nefret etmem gerek. Suç zavallı Ralph'da değil, sende. O da tıpkı benim gibi senden korkuyor. Hem seni sevebilmesini de anlamıyorum. Senin sevillecek bir yanını göremiyorum.'

'Bununla birlikte Tanrı'yı seven bir adama âşık olmaktan nasıl vazgeçerim? Ne kadar uğraşırsam uğraşayım bunu basaramıyorum. O, erişemeyeceğim, ay gibi bir şey ve ben onu elde etmek için çırpınıyorum. Ama artık bundan vazgeçmelisin. Meggie O'Neill, Luke ve Luke'un çocuklarıyla yetinmelisin. Ne yapıp yapacak ve Luke'u Tanrı'nın helâsı sekerkamısından avıracaksın. Onunla hiç ağaç olmayan bir yerde oturacaksın. Gilly'deki banka müdürüne bundan böyle paranın kendi hesabında kalacağını söyleyeceksin. Bununla Luke'un ağaçsız topraklardaki

evinde, onun sağlamayı düşünmediği rahatı satın alacaksın. Luke'un çocuklarını gereken şekilde okutacak ve bir eksikleri olmamasına özen göstereceksin.'

'İşte Meggie O'Neill için söylenecek başka bir şey yok. Ben Meggie de Bricassart değil, Meggie O'Neill'im. Oh, acaba hep onların Ralph'ın çocukları olmamalarına üzülecek miyim? Sorun bu değil mi? Bunu kendi kendine tekrarlamalısın. Hayatın senin Meggie O'Neill. Ömrünü bir erkek ve olamayacak çocukları hayâl ederek ziyan edemezsin.'

'İşte, kendime gerekeni söyledim! Geçmiş düşünmenin yararı yok. Bunun gömülmesi gerek. Gelecek önemli. Gelecek de Luke'la onun çocuklarına ait. Ralph de Bricassart'a değil. O, geçmişte kaldı...'

Meggie kumda yüzüstü dönerek ağlamaya başladı. Üç yaşımdan beri böyle ağlamamıştı. Onun hıçkırık ve iniltilerini yalnız yengeçler ve kuşlar duyuyordu.

Anna Mueller, Matlock Adası'nı özellikle seçmişti. Luke'u da ilk fırsatta oraya yollamayı düşünüyordu. Meggie gider gitmez Luke'a bir telgraf çekerek karısının ona çok ihtiyaç duyduğuna ve hemen gelmesi gerektiğini bildirdi. Kadın aslında başkalarının işine karışmayı sevmezdi. Ama Meggie'i hem seviyor, hem de acıyordu ona. Sonra Justine'e de bayılıyordu. Justine'in bir yuvası, anne ve babası olmalıydı. Çocuğun gitmesine üzülcekti fakat onların iyiliği için buna katlanmalıydı.

Luke iki gün sonra geldi. Zaten Sydney'e çalışmaya gittiği için Himmelhoch'a uğramak için pek masraf etmemişti. Hem bebeği de görmeliydi artık. Çocuk erkek olsaydı doğduğunda gelirdi. Ama kız yüzünden düş kırıklığına uğramıştı. Meggie bu kadar çocuk istediğine göre erkek doğursaydı bari. Hiç olmazsa, bir gün Kynuna'da alacağı çiftliği idare ederdi. Kızlar işe yaramaz, babalarının paralarını yedikten sonra evde çalışacaklarına başkasının işini görmeye giderlerdi.

Ön verandaya çıkan adam, «Meg nasıl?» diye sordu. «Hasta olmadığını umarım.»

«Sen um daha. Hayır, Meggie hasta değil. Bir dakika sonra durumu anlatacağım. Ama şimdi gel, güzel kızını gör.»

Adam ilgiyle bebeğe baktıysa da Anna onun duygulanmadığını sezdi. «Gözleri ne kadar tuhaf! Acaba kimden aldı bu gözleri?»

«Meggie, ailesinde böyle gözleri olan birinin bulunmadığını söyledi.»

«Benim soyum da öyle. Bu garip küçük, kimbilir kime çekmiş! Hem pek mutlu da görünmüyor, değil mi?»

Anna kendini tutamayarak, «Nasıl mutlu görünür?» diye çıkıştı. «Babasını hiç görmedi. Bir yuvası yok. Sen böyle dolaşırsan bu gidişle hiç yuvası olamayacak.»

«Anna, para biriktiriyorum!»

«Saçma! Ne kadar paran olduğunu biliyorum. Zaman zaman gelen gazetelerde Kynuna'dan daha yakında satılığa çıkarılmış çiftliklerin ilanlarını görüyorum. Hem bunlar daha da verimli. Ekonomik bunalım var, Luke! Şimdi çok güzel bir şeyi bankadaki parandan çok daha azıyla alabilirsin.»

«Zaten sorun bu! Karanlık var, topraklar susuzluktan çatlıyor. İkinci yıl oldu ve o topraklara daha yağmur düşmedi. Şimdi Drogheda'nın bile kavrulduğundan eminim. Yok, yok beklemem gerek.»

«Yani bol yağmurlu bir mevsim gelip, fiyatlar yükselene dek bekleyecek misin? Luke, arazi satın almanın tam zamanıdır! Meggie'nin her yıl gelen iki bin Sterliniyle de rahat rahat geçinir, on yıl kuraklık olsa bile sıkıntıya düşmezsiniz. Yalnızca bu ara hayvan alma. Yağmurlar gelene dek bekler ve sonra çiftliğe koyunları doldurursun.»

Adam hâlâ kızının etkileyici gözlerine bakıyordu. İnatla söylendi. «Şekerkamışını bırakamam henüz.»

«Gerçek de bu değil mi? Neden bunu itiraf etmiyorsun. Luke? Sen evli olmak istemiyorsun. Şimdiki gibi erkeklerin arasında olup, bütün gücünle çalışmak istiyorsun. Neden bu ülkedeki erkekler eşleri ve çocuklarıyla yuvalarında oturacak yerde bu yaşamı seçiyorlar? Eğer istediğiniz bekârlıksa neden gidip evleniyorsunuz? Yalnızca Dunny'de kaç tane bırakılmış kadın var, biliyor musun? Onlar babasız çocuklarını büyütebilmek için çalışıyorlar. Evet, hepsinin kocası da şekerkamışı kesmeve git-

miş. Bir süre sonra da dönecek güya! Zavallılar her posta gelişinde kapılarının önüne çıkıyorlar. Namussuzların biraz para yolladığını umuyorlar. Ama adamlar çoğu zaman para da yollamıyor.» Öfkeyle titreyen kadının yumuşak gözleri ateş saçıyordu. «Biliyor musun, gazetede okudum: Dünyada en fazla terkedilmiş eş, Avustralya'da bulunuyormuş. Bu konuda bütün ülkeleri geçtik. Bir rekor sayılır bu!»

«Sinirlenme, Anna. Ben Meg'i bırakmadım. O, güvende ve aç da değil. Sana ne oluyor?»

«Karına böyle davranmandan tiksiniyorum! İşte olan bu! Tanrı aşkına artık aklını başına al. Sorumluluklarını yüklen! Bir karın ve çocuğun var! Onlara bir yuva sağlamalısın!»

«Bunu yapacağım. Fakat şimdi olamaz. Birkaç yıl daha şerkerkamışı kesip işi sağlama almalıyım. Meg'in sırtından geçinmek istemem. Oysa durumlar düzelene dek böyle yapmam gerekiyor.»

Anna aşağılayıcı bir tavırla onu süzüp bir küfür etti. «Onunla parası için evlendin, değil mi?»

Luke'un esmer yüzü kızardı. Kadına bakamıyordu. «Paranın etkisi olduğunu saklamayacağım. Fakat onu öbür kızlardan daha fazla beğendiğim için evlendim.»

«Beğenmek ha? Ya sevmek?»

«Sevmek mi? Sevgi nedir? Yalnızca kadınların hayallerinin ürünüdür. Hem beni azarlaman bittiyse Meg'in nerede olduğunu söyle.»

«Meg iyi değildi. Onu bir süre tatile yolladım. Oh, paniğe kapılma! Senin paranla değil! Onun yanına gitmen için seni kandıracağımı umuyordum. Fakat bunun olanaksız olduğunu anlıyorum.»

«Asla olamaz. Arne'yle bu gece Sydney'e hareket edeceğiz.»

Bir an önce gitmek için can atan Luke omuz silktili. «Umu- rumda bile değil. Ona bir süre daha dayanmasını söyle. Bu aile işine başladığına göre bir de oğlan doğurmasına itirazım yok.»

Anna duvara dayanarak bebeği sepetinden aldı ve güç belâ gidip yatağın üstüne oturdu. Luke ona yardım etmemişti. Etkileyici gözleri olan kızından korkmuşa benziyordu.

«Haydi git. Luke! Sahip olduğun şeyleri hak etmiyorsun.

Yüzünü görmekten bıktım. Tanrı'nın belâsı Arne'yle şekerkamışlarına git ve belini kır.»

Adam kapıda durdu. «Kıza ne ad taktı? Sormayı unuttum.»

«Justine, Justine, Justine!»

Adam, «Ne budalaca bir ad!» diyerek çıktı.

Anna bebeği yatağa bırakarak ağlamaya başladı. 'Tanrı, Luddie dışında tüm erkeklerin belâsını versin!' diye düşünüyordu. 'Acaba Luddie'yi bir kadın kadar duyarlı olduğu için mi sevebiliyordu? Yoksa asıl haklı olan Luke mu? Sevgi, kadınların yarattığı bir hayâl ürünü mü sadece! Yoksa bunu kadınlar ve kadın gibi duygulu erkekler mi hissedebiliyor? Hiçbir kadın Luke'u tutamamış ve tutamayacak. Onun istediklerini bir kadın veremez.'

Anna ertesi gün sakinleşmişti. Artık boşuna uğraştığını düşünmüyordu. Meggie'den o sabah bir kart almıştı. Genç kadın Matlock Adası'nı övüyor ve çok iyi olduğunu yazıyordu. Neyse, hiç olmazsa bu planının bir yararı olmuştu. Meggie geri döndüğünde bu hayata daha iyi dayanabilecekti. Fakat Anna ona Luke'dan söz etmeyecekti.

Annunziata adlı İtalyan kızı, Justine'i verandaya çıkardı. Anna da çocuğu kucağına alarak kızın ısıtıp biberona doldurduğu sütle onu doyurmaya başladı. Ne kadar zevkliydi bu! Yaşam da güzeldi. Duke'un aklını başına getirmek için elinden geleni yapmış, ama başarısızlığa uğramıştı. Bu durumda Meggie ve Justine bir süre daha Himmelhoch'da kalacaklardı. Meggie sonunda Luke'la aralarının düzelemeyeceğini anlar ve Drogheda'ya dönerdi.

Dunny yolundan kırmızı, spor bir İngiliz arabası çıktı. Yeni ve pek pahalı bir otomobildi. Araba durunca kapıyı açıp atlayan adamı tanıyamadı bir an. Çünkü o da bütün Kuzey Queenslandliler gibi yalnızca şort giymişti. Anna, 'Aman, ne yakışıklı erkek!' diye düşündü. Merdivenin basamaklarını ikiye ikiye atlayarak çıkan adam, ona birini anımsatmıştı. 'Pek genç değil... Şakakları ne güzel kırılmış! Keşke Luddie de fazla yemek yemese... Şimdiye kadar böyle bir şekerkamışı kesicisi görmemişim!'

Ancak adam sakin, ifadesiz gözlerle kendisine bakınca onu tanıyabildi.

«Tanrım!» diyerek bebeğin biberonunu elinden düşürdü.

Adam biberonu yerden alarak Anna'ya uzatıp verandanın parmaklığına dayandı. «Emzik yere değmedi. Bebeğe sütünü içirmeye devam edebilirsiniz.»

Anna yine biberonu bebeğin ağzına dayarken, «Bu büyük bir sürpriz!» diyebildi. Şaşkın şaşkın adamı süzüyordu. «Doğrusu hiç de bir Başpiskopos'a benzemiyorsunuz! Hoş, o kılıktayken de pek benzemiyordunuz ya! Ben bütün mezheplerin Başpiskoposlarının şişman olduklarını sanırdım!»

«Şu anda bir Başpiskopos değil, yalnızca hakettiği tatile çıkmış bir rahibim. Onun için bana 'Ralph' diyebilirsiniz. Son geldiğimde Meggie'ye o kadar acı çektiren küçük bu mu? Onu bana verir misiniz? Biberonu uygun şekilde tutabileceğimi sanıyorum.»

Anna'nın yanındaki koltuğa oturup, bacak bacak üstüne atarak bebeğe biberonu verdi.

«Meggie ona Justine adını mı koydu?»

«Evet.»

«Bu ad hoşuma gitti Tanrım şu saçın rengine bakın! Tıpkı büvükbabasının saçı!»

«Meggie de öyle diyor. İleride zavallının çil içinde kalmayaacağını umarım. Fakat herhalde böyle olacak.»

«Meggie'nin de saçları kızılımsıdır, ama çilli değildir o. Ah, bu çocuğun ne kadar etkileyici gözleri var! Eşsiz gözler! Meggie'den de böyle olağanüstü bir bebek yapması beklenirdi zaten.»

«Siz harika bir baba olabiliymişsiniz, Peder.»

«Bebekleri ve çocukları çok severim. Daima da sevdim. Onlardan hoşlanmam zor değil. Çünkü babalara düşen tatsız görevlerim yok.»

«Hayır. Bunun nedeni biraz Luddie'ye benzemeniz. Sizin de kadınca bir yanınız var.»

Genellikle kimseyi istemeyen Justine de rahipten hoşlanmıştı galiba. Karnı doyar doymaz hemen uykuya daldı. Rahip onu kucağına yatırıp şortunun cebinden bir paket Capstan çıkardı. Bir sigara yakarak, «Meggie nerede?» diye sordu. «Özür dilerim, bir sigara almaz mıydınız?»

«Meggie burada değil. Justine doğduktan sonra bir türlü kendini toparlayamadı. Yağmur mevsimi de bardağı taşıran son damla oldu. Mart başında gelecek. Daha yedi hafta dinlenecek.»

Anna o anda rahibin değiştiğini farkettil. Sanki adam yaşama amacını bir anda yitirmiş, çok özel bir zevkten yoksun bırakılmıştı.

Rahip içini çekti. «İkinci kez vedalaşmaya geliyor ve onu bulamıyorum... Geçen sefer bir yıl süreyle Avustralya'dan uzakta kaldım. Paddy ve Stu öldüğünden beri Drogheda'ya da uğramamıştım. Fakat Meggie'yle vedalaşmadan Avustralya'dan ayrılamayacağımı anladım. Oysa Meggie evlenip oradan gitmişti. Onun peşinden gelmek istedim. Yalnız bu, Meggie'ye de, Luke'a da haksızlık olacaktı. Ama bu kez vedalaşmaya geldim. Çünkü artık bir zarar vermeyeceğini biliyordum.»

«Nereye gidiyorsunuz?»

«Vatikan'a. Kardinal di Contini Verchese, kısa süre önce ölen Kardinal Monteverdi'nin görevlerini üstüne aldı. Kendisi beni istetmiş. Bunu yapacağını biliyordum. Benim için büyük bir iltifat bu... Hatta daha fazlası. Gitmeyi reddedemem.»

«Orada ne kadar kalacaksınız?»

«Çok uzun bir süre sanırım. Avrupa'da savaş söylentileri dolaşiyor. Roma Kilisesi'nin bütün diplomatlarına gereksinmesi var. Kardinal di Contini Verchese sayesinde ben de diplomat sayılıyorum. Mussolini, Hitler'le ittifak yapmış. Vatikan'ın birbirine zıt iki fikri, Katolikliği ve Faşistliği uzlaştırması gerekiyor. Bu kolay olmayacak. İyi Almanca bilirim. Atina'dayken Rumca öğrendim. Roma'da İtalyanca. Bunlardan başka Fransızcam ve İspanyolcam da çok iyidir.» İçini çekti. «Dillere karşı yeteneğim vardı hep ve özellikle de bundan yararlandım. Beni Roma'ya nakledeceklerini biliyordum.»

«Yarın yola çıkmıyorsanız Meggie'yi görebilirsiniz. Peder.»

Anna bu sözleri düşünmeden söylemişti. Meggie, adamı gitmeden son bir kez görmeliydi. Hem Başpiskopos uzun süre geri dönmeyeceğine de inanıyordu.

Adam ona döndü. O ifadesiz, mavi gözler son derece zeki ve onu kandırmaya imkân yoktu. Kadının bu sözleri neden söylediğini, ne düşündüğünü biliyordu. Anna soluğunu tutarak

onun cevabını beklediğini farketti. Fakat rahip uzun süre sesini çıkarmadı. Anna sihirlenmiş gibi onun profiline bakıyordu. Burnu ne kadar düzgündü. Dudakları sır saklamaya alışık olduğunu belirtiyordu. Çenesi de iradeli ve kararlı olduğunu açıklamaktaydı. Acaba, uzaklara bakan erkek ne düşünüyordu? Sonra sigarasını dudaklarına götürdü. Anna ancak o zaman bu elin hafifçe titrediğini farketti.

Rahip belki on dakika konuşmadı. Bir sigara daha içti ve sonunda, «Meggie nerede?» diye sordu. Sesi son derece sakin idi.

Anna vereceği cevabın kararı etkileyeceğini anlamıştı. Düşünme sırası ona gelmişti. İnsanları bilmediği yerlere giden yön- lere itmeye hakkı var mıydı? Kadın, Meggie'ye sadıktı. Karşısındaki adama ne olacağına aldırmış bile etmiyordu. Bir bakıma o da Luke'dan farksızdı. Durmadan erkeklere özgü işlerle uğraşıyor ve bir kadının bunlardan daha önemli olabileceğini düşünmüyordu. Hem karışmış kafasındaki bir düşün peşindeydi galiba. Üstelik bu düşün gerçek bir yanı da yoktu. Şeker fabrikasının bacasından çıkan duman gibi bu da bir anda dağılıp yok olacaktı. Ama adam bunu istiyordu ve kendini de, ömrünü de işte o kafasına taktığını kovalamakla tüketiceğe benziyordu.

Ancak, Meggie'ye çok değer de verse hâlâ mantığını kullanabiliyordu. Anna o tuhaf ideali dışında adamın Meggie'yi her şeyden çok sevdiğine de inanmaya başlamıştı. Ama Meggie için bile olsa, bir gün elde edeceğini sandığı şeyi tehlikeye atmak istemiyordu. Hayır, bunu Meggie için bile yapamazdı. Anna, genç kadının kalabalık bir sayfiye otelinde olduğunu söylerse, adam tanınacağını düşünerek oraya gitmeyecekti. Kalabalıkta tanınmayacağını umabileceği bir tip değildi o.

Anna dudaklarını yaladı. Sonra, «Meggie, Matlock Adası'nda küçük bir evde,» dedi.

«Nerede?»

«Matlock Adası... Whitsunday Boğazı'nın ilerisinde bir sayfiye yerdir. Rahatsız edilmek istemeyen kimselere göre bir yerdir. Ayrıca yılın bu ayında orada kimse olmaz.» Dayanamayarak ekledi. «Üzülmeyin. Kimse sizi orada göremez.»

«Ne yatıştırıcı söz.» Uyuyan bebeği usulca kaldırıp Anna'ya verdi. «Teşekkür ederim,» diyerek kalkıp merdivene doğru yü-

rüdü. Sonra başını çevirip baktı. Gözlerinde biraz da acınacak bir yalvarış vardı. «Yanılıyorsunuz. Ben yalnızca Meggie'yi görmek istiyorum. Hepsi bu kadar. Ölümsüz ruhunu tehlikeye atacak bir şeye Meggie'yi karıştırmak istemem.»

«Ya da kendi ruhunuzu. Öyle değil mi? Öyleyse oraya Luke O'Neill adıyla gidin. Kendisi bekleniyor. O zaman Meggie de, siz de bir rezalete karışmazsınız.»

«Ya Luke gelirse?»

«İmkânsız. Sydney'e gitti ve marta kadar da dönmeyecek. Meggie'nin Matlock Adası'nda olduğunu bir tek benden öğrenebilirdi. Ben ona bir şey söylemedim.»

«Meggie, Luke'u beklemiyor mu?»

Anna acı acı gülümsedi. «Ne münasebet!»

Adam, «Ona zarar vermeyeceğim,» diye ısrar etti. «Yalnızca onu kısa bir süre görmek istiyorum.»

«Bunun farkındayım, Peder. Ancak ortada bir gerçek var. Daha fazlasını isterseniz, Meggie'ye daha az zarar verirsiniz.»

★ ★

Yaşlı Rob'un arabası yoldan çıktığı sırada Meggie küçük evin verandasındaydı. Her şeyin yolunda olduğunu belirtmek için elini sallamaya hazırlanıyordu. Adam geri dönmek için aynı yerde durdu, ama o sırada elinde bavulu olan gömlekli, şortlu, sandallı bir erkek arabadan atladı.

Rob da, «Yaşasın, Mr. O'Neill!» diye bağırarak uzaklaştı.

Fakat Meggie bir daha Luke O'Neill'le Ralph de Bricassart'ı birbirine benzetme yanılışına düşmedi. Adam uzaktaydı ve hava kararmaktaydı, ama gelen Luke değildi. Meggie orada sersem sersem durarak Ralph de Bricassart'ın yaklaşmasını seyretti. Demek sonunda Ralph onu istediğine karar vermişti! Luke O'Neill adıyla böyle bir yere gelmesinin başka bir nedeni olmazdı.

Meggie'nin kolları, bacakları hareket etmiyordu. Beyni ve kalbi de durmuş gibiydi. Ralph ona gelmişti. O halde neden bir şey hissetmiyordu? Neden yola çıkıp onun kollarına atılmıyordu? Onu gördüğü için çok mutluydu ve dolayısıyla hiçbir şeyin önemi kalmamıştı. Gelen Ralph'di. Meggie yaşamdan bir tek bu-

nu istemişti. Tam bir hafta uğraşıp onu kafasından çıkarmaya çalışmamış mıydı? 'Tanrı seni kahretsin!' dedi. 'Kahrol! Neden, tam seni kalbimden değilse bile kafamdan, çıkarmaya başlar-ken çıkageldin? Oh, yine her şey baştan başlayacak. Meggie öfkelenmiş orada duruyor ve kımıldamadan yaklaşan erkeğe bakıyordu.

Sonra sıkılmış dişleri arasından konuştu. «Merhaba Ralph.»

«Merhaba, Meggie.»

«Bavulunu içeriye getir. Bir fincan çay ister misin?» Bu söz-leri söylerken adama bakmaksızın önden yürüyerek oturma oda-sına girdi.

Ralph da onun kadar sıkılmıştı. «İyi olur.»

Meggie'nin peşi sıra mutfağa girerek onun çay yapmasını, fincan ve tabakları masaya dizmesini seyretti. Genç kadın ona üç kiloluk bir bisküvi tenekesi uzatınca, Ralph iki avuç kurabiye çıkararak bir tabağa koydu. Sonunda Meggie, demliği ve kura-biye tabağını alarak oturma odasına geçti. Ralph da fincanları alarak onu izledi.

Yatak odasının bir kapısı mutfağa, öbürü de oturma odası-na açılıyordu. Banyo geride kalıyordu. Yani evin iki verandası vardı. Bunlardan biri yola, öbürü koya bakıyordu. Onun için ikisi de birbirlerine bakmaktan çekinerek gözlerini dışarıya dikip ba-kacak bir yer buldular. Karanlık, tropiklere özgü şekilde birden basmıştı. Dışarıdan kayalara çarpan dalgaların hafif sesi geli-yordu.

Sessiz sedasız çaylarını içtiler. Fakat ikisi de kurabiyele-ri yiyemediler. Çay bitince de sessizlik uzadı. Ralph dönmüş ona bakıyordu. Fakat Meggie'nin gözleri dışarıdaki bir palmyeye di-kilmişti.

Erkek çok yumuşak bir sesle, «Ne var, Meggie?» deyince genç kadının kalbi deli gibi çarpmaya başladı. O anda acıdan ölecek gibi oldu. Ralph, yine eskisi gibi, karşısında bir çocuk varmış gibi konuşmuştu. O, kadını değil, çocuğu seviyordu. Ralph kadınlaştığı an ondan nefret etmişti.

Rahibe hayret, öfke ve kinle baktı. Hâlâ da aynı şekilde düşünüyordu! Bu bakış karşısında irkildi adam. Bir an soluğunu tuttu. O berrak gözlerde olgunlaşan kadını görmüştü.

Rahip, Anna Mueller'e söylediklerinde samimiydi. O, yalnız-

ca Meggie'yi görmek istemiş, başka bir şey arzu etmemiştir. Meggie'yi sevmekle birlikte onun âşığı olmaya niyeti yoktu. Sadece onu görmek, konuşmak, dost olmak için gelmişti. Oturma odasındaki divanda yatacak ve bu arada Meggie'nin kendisini neden büyülediğini anlamaya çalışacak. Anlayınca da belki ruhsal yollara başvurarak bunu ortadan kaldırılabildi.

Dolgun göğüsleri, ince bir beli, yuvarlak kalçaları olan bir Meggie'ye alışabilmek zordu. Ama berrak gözlerine bakarak kendi Meggie'sini gördüğü için bu duruma dayanabiliyordu. Kızı ilk gördüğü andan beri kafasının ve ruhunun etkisinden kurtulamamıştı. O kafa ve ruh, azap verecek denli değişmiş olan vücudun içindeydi hâlâ. Fakat onun gözlerinden ruhunu okuyabildiği sürece değişmiş vücudu kabul edebilirdi.

Geçen konuşmalarında Meggie'nin kafasındaki hayâl ve fikir olduğunu söylemişti. Onun da aynı şeyleri düşündüğünden kuşku etmemiştir. Fakat genç kadın birden öfkeli bir kedi gibi saldırmıştı. Rahip o sırada bunu Meggie'nin katlandığı ruhsal azaba vermişti. Ama şimdi ona bakarken gerçeği görüyordu. Onun ne zaman çocukluktan çıkıp kadın olduğunu saniyesine kadar biliyordu. Mary Carson'un doğum günü partisinden sonra mezarlıkta konuştukları zaman, erkek, ona özel ilgi göstere-memesinin nedenini anlatmıştı. Bunun yanlış yorumlanacağını söylemişti. O zaman Meggie, gözlerinde anlayamadığı bir ifadeyle kendisine bakmış, sonra başını çevirmişti. Tekrar döndüğünde de o ifade kaybolmuştu. Artık Meggie'nin o andan itibaren kendisini başka gözle gördüğünü anlıyordu. Onu sırf geçici bir arzu yüzünden öpmemiştir Meggie. Ondan sonra da eski dostluğa dönmemiştir. Rahip onu çocuk gibi görerek, bu hayâli saklamış, büyütmüş ve kalbine yerleştirmişti. Oysa bu arada Meggie, onu bir kadının gözleriyle görmüştü.

Ralph, 'İlk öpüştüğümüz andan sonra onu istediğimi itiraf ediyorum,' diye düşündü. 'Fakat bu arzu ona olan sevgim kadar azap vermedi bana. Ben bunları aynı şeyin iki yüzü gibi değil, apayrı konular olarak gördüm. Zavallı Meggie de durumu yanlış anladı.'

O anda mümkün olsaydı Matlock Adası'ndan kaçırdı. Ama adadan ayrılmak olanaksızdı. Bütün gece dışarıda dolaşmaktan sa onun karşısında oturacak cesareti de vardı. Kendi kendine,

'Ne yapabilirim?' dedi. 'Durumu nasıl tamir edebilirim? Onu seviyorum! Onu sevdiğime göre de duygularımın bugünkü durumuyla ilgisi var. Onu istasyonda gördüğüm küçük kız olarak sevmiyorum. Onda beğendiğim kadınca taraflarıydı. Her türlü acıya, zora dayanması... Onun için gözlüğünü çıkar Ralph de Brissart, onu eskiden olduğu gibi değil şimdiki haliyle gör. Aradan on altı yıl... inanılmaz on altı yıl geçti... Ben kırkdördündeyim. O da yirmialtınsında. İkimiz de çocuk değiliz. Fakat asıl olgunlaşmamış olan benim.'

'Rob'un arabasından indiğin an, sonunda teslim olduğuma inandın değil mi, Meggie? Ama daha sen kendini toplayamadan ne kadar yanılmış olduğunu ortaya koydum. Hayâlini, sanki pis bir paçavraymış gibi paralayıverdim. Oh, Meggie! Sana ne yaptım? Nasıl böyle kör ve bencil olabildim? Buraya gelmekle bir şey başaramadım ve seni daha da kırdım. Bunca yıldır ikimiz de başka hayâllere kapılarak sevmişiz.'

Meggie, hâlâ onun gözlerinin içine bakıyordu. Kendi gözleri de utanç dolmuştu. Erkeğin yüzündeki umutsuzlukla karışık acımayı görünce, hatasının büyüklüğünü iyice sezerek dehşete kapıldı. Dahası da vardı: Ralph onun yanlış fikre saplandığını anlamıştı.

'Haydi koş, Meggie.' diye düşündü. 'Buradan kaç. Sana kalan birazcık gururu koruyarak kaç!' O anda sandalyesinden kalkarak kapıya koştu.

Fakat daha verandaya erişmeden onu yakaladı Ralph. Hızla kaçan kadını tutup çekerken de sendeledi. O anda ruhunun bütünlüğünü koruyabilmek için girişmiş olduğu yorucu savaşı unuttu. Uzun süre iradesiyle arzusunu bastırmış, bazı anlar ona bir ömür gibi uzun gelmişti. İçinde uyuyakalmış olan güç birden canlandı. Vücudunun isteği kafasının iradesini yendi.

Meggie'nin kolları boynuna dolanmıştı. Ralph eğilerek dudaklarını buldu. Meggie'nin dudakları artık istenmeyen bir anı değil, bir gerçektir. Genç kadın onu bırakmaya dayanamayacakmış gibi sarılmıştı. Ralph yıllarla bu anı ve Meggie'yi istemiş, fakat gerçeği yadsıyarak onun kadın olduğunu bile düşünmemeye çalışmıştı.

Meggie'yi yatağa taşıdı mı, yoksa birlikte mi yürüdüler? Ralph, onu kucağında taşımış olduğunu sanıyordu fakat emin

değildi. Sadece Meggie yataktaydı ve kendisi de oradaydı. Ellerin altında onun vücudu vardı. Erkek, 'Oh, Meggie!' diye düşündü. 'Meggie! Çocukluğumdan beri bunun günah olduğunu düşünenecek şekilde eğittiler beni. Bunu nasıl yapabildiler?'

Zaman durmuştu sanki. Artık Ralph eski amacını anlayabiliyordu. O, erkek olmayı istememişti. Bir erkek değil, ondan çok daha üstün biri olmayı arzulamıştı. Oysa onun kaderi burada ellerinin altındaydı. Ralph, «Ben sadece bir erkekmişim!» dedi. «Sonsuzluğa dek bir erkek. Sevgili Tanrım, bunu benden gizleyemez miydin? Ben bir erkeğim ve hiçbir zaman Tanrı olamayacağım. Boşuna Tanrılığı hayâl kurmuşum.»

Meggie'ye sarılarak yaşlı gözlerle ışıqlanmış gibi parlayan yüze, aralanmış gül gibi dudaklara baktı. Sonra başını Meggie'nin omzuna gömüp, yanağını da saçlarına dayadı...

..

Meggie, 'Uyku nedir?' diye düşünüyordu. 'Yaşamdan biraz uzaklaşıp dinlenmek mi, ölümün bir yankısı mı, ısrarlı bir sıkıntı mı?' Ama uyku her neyse Ralph ona teslim olmuştu. Ancak uyurken bile başını Meggie'nin omzuna dayayıp kolunu da üstüne atmıştı. Meggie de yorgundu, ancak uyumak istemiyordu. Çünkü uyuyacak olursa uyandığında Ralph yanında olmayabilirdi. Ancak o kalktıktan sonra, sır saklamaya alışık, biçimli dudaklardan ilk sözler döküldükten sonra uyuyabilirdi. Acaba ne söyleyecekti? Pişman mı olmuştu? Erkeğe terk ettiklerine değecek bir zevk verebilmiş miydi? Ralph yıllarla buna karşıkoymuş, kendisini de birlikte bu savaşa zorlamıştı. Meggie sonunda onun silahlarını bıraktığına güçlükle inanabiliyordu. Ama gece ıstırapla söylediği şeyler artık Meggie'yi inkâr etmediğini açıklamıştı.

O anda inanılmayacak denli mutluydu. Böyle bir mutluluğu anımsamıyordu hiç. Ralph, kendisini kapıdan çevirdiği andan itibaren büyük zevk veren saatler yaşamışlardı. Meggie içini çekti. 'Onun için, yalnızca onun için yaratılmışım ben... Bu nedenle Luke'la olduğumdan pek bir şey hissetmedim! Ona mümkün olan her şeyi verebilmem, benim için yaşamdan daha gerekli şimdi. Bundan dolayı hiçbir zaman pişmanlık duymamalı. Oh, Ralph'ın

azabı! Zaman zaman bu azabı içimde hissettim.' Bu da mutluluğunu arttırıyordu. Çünkü onun azap çekmesi gerekliydi.

Ralph uyandı. Meggie onun gözlerinin içine baktı. Genç kadın bu mavilikle kendisini çocukluğundan beri ısıtan, yaşamına bir amaç veren aynı sevgiyi gördü. Hem o yorgundu. Fakat bu bedensel değil, ruhsal bir yorgunluktu.

Erkek tüm yaşamında hiç başka birinin yanında uyanmadığını düşünüyordu. Daha önceki sevişmeden daha içten bir şeydi bu. Duygusal bağları kasıtlı açıklayan bir şey. O anda bambaşka bir özgürlük duydu. İnanılmayacak kadar kanlı bir savaşa tutuşmuş ve sonunda yenilince de teslim olmanın savaştan çok daha zevkli olduğunu anlamıştı. 'Ama seninle iyi savaştım, Meggie! Ancak sonunda bir araya yapıştırmam gereken senin kırın-tıların değil, kendi parçalarım.'

'Benim gibi bir rahibin kibirinin ne denli boş ve hatalı olduğunu göstermek için hayatıma sokulmuşsun, Meggie. Tıpkı ben de Şeytan gibi sadece Tanrı'ya ait olana erişmeye kalktım. Yine tıpkı Şeytan gibi düşündüm. Ben saf, itaatli ve Mary Carson'u tanımadıktan önce yoksuldum. Fakat bu sabaha dek alçakgönüllülük denilen şeyi bilmiyordum. Sevgili Tanrım, benim için bu kadının bir değeri olmasa, bu yüke daha kolay dayanabilirim. Fakat bazen onu, senden daha çok sevdiğimi düşünüyorum. Bu da senin cezanın bir parçası. Ondan hiç kuşku yok. Ama sen? Bir hayâl, bir oyunsun. Bir hayâli nasıl sevebilirim? Fakat yine de seviyorum.'

Bir şey söylemek için çalıştı. «Kendimi toplarsam yüzmeye giderim ve sana kahvaltı yaparım.» Meggie'nin gülümsediğini gördü.

«Sen git yüz. Kahvaltıyı ben yaparım. Hem burada bir şey giymene gerek yok. Hiç kimse buraya uğramaz.»

«Tam Cennet!» Ayaklarını yere uzatıp doğrularak gerindi. «Güzel bir sabah. Bunun bir işaret olup olmadığını merak ettim.»

Ralph yataktan kalktığı için Meggie daha şimdiden ayrılığın acısını duymaya başlamıştı. Onun kumsala açılan kapıya gitmesini seyretti.

Erkek birden dönerek elini uzattı. «Benimle gel. Sonra birlikte kahvaltı ederiz.»

Deniz kabarmış ilerideki mercan kayaları gözükmez olmuş-

tu. Yeni doğan güneş yakıyordu fakat rüzgâr serindi. Kumlarda yengeçler koşuyordu.

Ralph etrafına uzun uzun bakarak, «Dünyayı şimdiye dek görmemişim gibi geliyor bana,» diye mırıldandı.

Meggie onun elini yakaladı. Bu güneşli günü tıpkı geceki hayâl gibi, gerçekten daha anlaşılmas bulmaktaydı. Erkeğe dikilen gözlerinde ıstırap vardı. Sonra içini çekti. «Bu dünyayı bilemezsin. Buna imkân var mı? Burası sürebildiği sürece ikimizin dünyası.»

Kahvaltıda Ralph, «Luke nasıl biri?» diye sordu.

Meggie başını yana eğerek düşündü. «Pek sana benzemiyor. Seni çok özlediğim, sensiz yaşamaya alışmadığım günlerde aranızda benzerlik olduğunu sanmıştım. Seni hatırlattığı için onunla evlendim herhalde. Zaten birini bulup evlenmek için kararımı vermiştim. Ötekilerden çok üstündü o. Daha değerli, iyi veya hoştu demiyorum. Ya da onda kadınların istedikleri şeylerin olduğunu da söylemiyorum. Ondaki özelliği kesin bilemiyorum. Sadece sana benziyordu. Onun da kadınlara ihtiyacı yok.»

Erkeğin yüzü kıristı. «Beni böyle mi görüyorsun, Meggie?»

«Oyle sanırım. Bunun nedenini anlayamadım fakat böyle düşünüyorum. Luke da, sen de bir kadına ihtiyaç duymanın zayıflık olduğuna inanıyorsunuz. Bir kadınla yatmayı söylemiyorum. Bir kadına gerçek ihtiyaç duymayı kastediyorum.»

«Bunu kabul etmene karşın bizi hâlâ isteyebilir musun?»

Meggie omuz silkerek biraz da acırmış gibi gülümsedi. «Oh, Ralph! Bunun önemsiz olduğunu iddia etmiyorum. Bu yüzden çok mutsuz oldum. Ancak durum böyle. Ortadan kaldırılamayacak bir şeyi yok etmeye çalıştığım için budalalık ettim. Yapabileceğim, bu zayıflıktan yararlanmaktı. Onu görmemeye kalkmam hatalıydı. Ama ben de istiyor ve ihtiyaç duyuyordum. Hem anlaşılan sen ve Luke gibi insanları istiyorum. Yoksa ikiniz yüzünden kendimi böyle tüketmezdim. Babam gibi bana gereksinme duyacak, beni isteyecek, iyi, merhametli, basit bir erkekle evlenirdim.»

Ralph söylediklerini hiç anlamamıştı. Gülümsüyordu. «Benim akıllı Meggie'im.»

«Bu akıllılık değil, Ralph. Yalnızca makûl olmak. Pek akıllı biri olmadığımı biliyorsun. Fakat ağabeylerime bir bak. Onla-

rın evleneceklerini, hatta sevgili bulacaklarını bile sanmıyorum. Hepsi de çok utangaç ve kadınların üstlerinde hak iddia etmesinden korkuyorlar. Hem hepsi de anneme düşkün »

♦♦

Günler geceleri kovalıyordu. Yazın şiddetli yağmurları bile güzeldi. Yağmurda çıplak dolaşüyor, damlaların dama vurmasını dinliyorlardı. Güneş çıkınca yürüyüş yapıyor, kumlarda yatıyor, denizde yüzüyorlardı. Çünkü Ralph ona yüzme öğretmekteydi.

Bazen erkek farketmediği anlarda Meggie ona bakıyor ve yüzünü beyninin derinliklerine naksetmek istiyordu. Çünkü Frank'ı o kadar sevmekle birlikte yıllar geçince çehresini unuttur gibi olduğunu biliyordu. Erkeğin gözlerini, burnunu, ağzını, siyah saçlardaki gümüşleri, ince ve genç kalan vücudunu inceleyordu. Ralph dönüp onun kendisini seyrettiğini görünce gözlerinde derin bir hüznü belirliyordu. Meggie bu bakışı anlıyordu. Onun Kilise'ye ve görevine dönmesi gerekiyordu. Artık eskisi gibi olamayacaktı fakat çok daha iyi hizmet edebilecekti. Çünkü ancak kayıp düşenler yoldaki engelleri bilebilirlerdi.

Bir gün güneş ufukta alçalırken kumsalda yatıyorlardı. Ralph ona dönerek, «Meggie,» dedi. «Ömrümde bu kadar mutlu ya da mutsuz olduğumu bilmiyorum.»

«Farkındayım, Ralph.»

«Bunu anladığına inanıyorum. Seni bu yüzden mi seviyorum? Sen rasgele kimselerden pek farklı değilsin, Meggie. Bununla birlikte asla rasgele biri de değilsin. Bunu o kadar yıl önce mi farketmişim? Öyle olması gerek. Kızılımsı altın rengi saçla bayılırdım! Bunun beni nereye sürükleyeceğini hiç bilmiyordum şum meğer. Seni seviyorum, Meggie.»

«Gidiyor musun?»

«Yarın. Gitmem gerek. Gemi bir haftadan daha kısa süre sonra Cenova'ya hareket edecek.»

«Cenova mı?»

«Aslında Roma'ya gidiyorum. Orada uzun bir süre... belki de ömrüm boyunca kalacağım. Orasını bilemiyorum.»

«Üzülme Ralph, gitmene hiç ses çıkarmayacağım. Benim

vaktim de dolmak üzere. Luke'dan ayrılarak Drogheda'ya döneceğim.»

«Ah, sevgilim! Benim yüzümden mi?»

Meggie, «Ne münasebet,» diye yalan uydurdu. «Sen gelmeden kararımı vermiştim. Luke'un beni istediği, sevdiği yok. Beni hiç aramayacaktır. Artık bir yerde bir evim olmasını arzu ediyorum. Hem Drogheda'nın bana daima yuva olacağını da anlıyorum. Justine'in hizmetçilik ettiği bir evde büyümesi doğru değil. Anna ve Luddie bana hizmetçi gözüyle bakmıyorlar, ama yine de doğru değil bu. Kendimi hizmetçi olarak görüyorum ve zavallı Justine de her şeyi anlayacak yaşa gelince, bir evi bulmadığını, benim hizmetçi olduğumu öğrenecek. Bu da hiç hoşuna gitmeyecektir tabii. Onun için elimden geleni yapmalıyım. Drogheda'ya döneceğim.»

«Sana yazacağım, Meggie.»

«Hayır, bunu yapma. Bundan sonra mektuplara ihtiyacım olacağını mı sanıyorsun? Aramızda seni tehlikeye düşürecek bir şey olmasını, bunun kötü niyetli kimselerin eline geçmesini istemem. Onun için mektup yok. Eğer Avustralya'ya gelirsen Drogheda'ya uğraman doğal sayılır. Ama bunu yapmadan sana durumunu haber vereyim, Ralph. Dünyada Tanrı'dan önce bana ait olduğun iki yer var: Matlock ve Drogheda.»

Erkek onu kollarının arasına alarak parlak saçlarını okşadı. «Meggie, seninle evlenebilmeyi, bir daha hiç ayrılmamayı bütün kalbimle isterdim. Senden ayrılmayı arzu etmiyorum... Bir bakıma senden hiçbir zaman kopamayacağım sanırım. Keşke Matlock'a gelmeseydim. Biz kendimizi değiştiremeyiz. Belki öylesi daha iyi. Buraya gelmeseydim hiçbir zaman bilemeyeceğim ya da karşı koyamayacağım yönlerimi öğrenemeyecektim. Bilinmeyenle yetinmektense, bilinene dayanmak daha iyidir. Seni seviyorum. Daima sevdim ve daima seveceğim. Bunu unutma.»

Ertesi gün Rob, Ralph'ı bıraktığından beri ilk kez geldi. Onlar vedalaşırken de sabırlı sabırlı bekledi. Yeni evli olmadıkları belliydi. Çünkü erkek daha sonra gelmiş ve daha önce dönmüyordu. Onlar sevgili de değillerdi. Evli oldukları her hallerinden anlaşılıyordu. Hem birbirlerine pek düşkündüler. Tıpkı kendisiy-

le karısı gibi. Zaten erkeğin yaşça büyük olması evliliğin mutlu geçmesini sağlardı.

«Hoşça kal, Meggie.»

«Hoşça kal, Ralph. Kendine iyi bak.»

«Olur. Sen de öyle.»

Ralph onu öpmek için eğildi. Meggie karar vermiş olmakla birlikte dayanamayarak ona sarıldı. Fakat erkek boynuna dolanan kolları çözünce, Meggie ellerini arkada kavuşturdu ve bir daha kıınılatmadı.

Ralph arabaya bindi. Rob geri dönerek oradan uzaklaşırken de camdan bir kez olsun bakmadı adam. Rob, 'Ender erkek bunu yapabilir,' diye düşündü. Sessiz sedasız dar yollardan geçerek rıhtıma geldiler. El sıkışırken Rob onun yüzüne bakarak şaştı. O ana dek böyle duygulu, böylesine üzgün gözler görmemişti. Başpiskopos Ralph'ın gözlerindeki kayıtsızlık tümüyle kaybolmuştu.

..

Meggie, Himmelhoch'a dönünce, Anna onu kaybedeceğini anladı. Evet, değişmemiş gibi gözüküyordu, ama aslında çok farklıydı. Başpiskopos, Matlock'a gitmeden kendisine ne söylemiş olursa olsun, adada onun değil, Meggie'nin istediklerinin olduğu anlaşılıyordu. Hem bunun zamanı da gelip geçmişti doğrusu.

Meggie çocuğa sahip olmanın anlamını yeni öğrenmiş gibi Justine'i kucağına aldı. Sonra odaya bakarak gülümsedi. Gözleri çok canlı, çok duyguluydu. Anna o anda aynı sevinçle gözlerinin dolduğunu hissetti.

«Anna, sana hiçbir zaman yeteri kadar teşekkür edemem.»

«Nedenmiş o?»

«Ralph'ı yolladığın için. Bu yüzden Luke'u bırakacağımı anlamıştın tabii. Onun için sana daha da teşekkür borçluyum. Bu sayede neler olduğunu bilemezsin! Luke'la kalmaya karar vermiştim. Şimdi Drogheda'ya döneceğim ve bir daha oradan ayrılmayacağım.»

«Gitmeni, hele Justine'i götürmeni hiç istemiyorum. Fakat

İkiniz hesabına da sevinçliyim, Meggie. Luke sana mutsuzluk-
tan başka bir şey veremez.»

«Onun nerede olduğunu biliyor musun?»

«Sydney'den döndü. Ingham civarında şeker kamışı kesiyor.»

«Gidip ona durumu söylemeliyim. Çok tiksirmekle birlikte kendisiyle yatmalıyım.»

«Ne?»

Meggie'nin gözleri parlıyordu. «Vaktimi iki hafta geçirdim. Bu hiç olmazdı. Sadece Justine'e hamile kaldığım zaman oldu-ydu. Bebek bekliyorum, Anna. Bunu biliyorum!»

Anna ömründe Meggie'yi hiç görmemiş gibi bakakaldı. Du-daklarını yalayarak güçlkle konuşabildi. «Belki yanılıyorsun.»

Fakat Meggie kesinlikle başını salladı. «Oh, hayır, hamile-yim. Bazı şeyleri insan bilir.»

Anna, «Çok tatsız bir işe karıştın,» diye mırıldandı.

«Oh, Anna, aptallık etme! Bunun ne demek olduğunu anla-yamıyor musun? Ralph hiçbir zaman benim olmayacak. Onu el-de edemeyeceğimi biliyordum zaten. Fakat işte şimdi elde ede-ceğim!» Gülerек Justine'e sarıldı. «Ralph'a ait olan ve Kilise'nin hiçbir zaman elde edemeyeceği şey benim artık. O, benim sa-yemde yaşayacak! Çünkü bir oğlum olacağını biliyorum! Onun da oğulları olacak. Onların da oğulları... Tanrı'yı yeneceğim. Ralph'ı on yaşından beri seviyorum. Yüz yaşına da gelsem se-veceğim. Fakat o, benim değil. Buna karşılık çocuğu benim ola-cak. Benim olacak, Anna!»

Meggie sakinleşti ve kadının tanıdığı yumuşak, tatlı yara-tık oldu yine. Ancak Anna artık ihtiyatlı davranmaktaydı. Ralph de Bricassart'ı Matlock Adası'na yollamakla ne yaptığını düşü-nüyordu. Bir insanın birden bu denli değişmesi mümkün mü-ydü? Anna sanmıyordu bunu. Demek Meggie bu yönünü kimse-nin göremeyeceği şekilde gizlemişti. Artık Meggie'nin kararın-dan dönmeyen çelik gibi iradeli biri olduğunu anlıyordu.

«Meggie, beni seviyorsan, hatırım için bir şeyi anımsamanı rica edeceğim.»

Gri gözler hafifçe kısıldı. «Elimden geleni yaparım.»

«Kendi kitaplarım bitince Luddie'ninkileri okudum. Özellikle Yunan efsaneleri beni çok ilgilendirdi. O efsanelerden her türlü durumun tanımlandığı söylenir.»

«Biliyorum. Luddie'nin kitaplarının bir kısmını ben de okudum.»

«O halde anımsıyor musun? Bu efsanelerden birinde bir şeyi çok fazla sevmenin tanrılara karşı işlenen bir suç olduğu söylenir. Sevilen kimseyi tanrılar çok kıskanır ve onu en başarılı çağında vurup devirirlermiş. Bundan alınacak bir ders var, Meggie. Bu kadar çok sevmek küfür sayılır.»

«Küfür mü, Anna? İşte bu söz ilginç. Ben Ralph'in bebeğini öyle sevmeyeceğim. Benimkisi çok saf ve temiz bir sevgi olacak tıpkı Meryem Ana gibi.»

Anna'nın kahverengi gözleri kederliydi. «Fakat onunkisi saf bir sevgi miydi? Hem sevdiği de genç yaşta öldü, değil mi?»

Meggie, Justine'i sepetine yatırdı. «Olması gereken olur. Ralph benim olamayacak. Fakat bebeği benim. Bunu hissediyorum. Artık yaşamımın bir amacı var sanırım! Son üç buçuk yılın en kötü tarafı da buydu, Anna. Yaşamımın bir amacı olmadığını düşünüyordum.» Kararlı bir tavırla gülümsedi. «Bu çocuğu elimden geldiği gibi koruyacağım. Ne pahasına olursa olsun koruyacağım. Hem Luke dahil kimse bu bebeğe verilecek olan soyadına itiraz edemeyecek. Luke'la yatma fikri bile midemi bulandırıyor. Fakat bebeğin geleceğine yardım olacağını bilsem Şeytan'la bile yatarım. Ondan sonra da Drogheda'ya gideceğim ve Luke'u da bir daha görmeyeceğimi umarım.» Dönüp kadına baktı. «Luddie'yle beni görmeye gelirsiniz, değil mi? Drogheda'da dostlarımız için daima yer vardır.»

«Yılda bir kez geliriz. Hem istersen her yıl geliriz. Luddie ve ben, Justine'in büyüdüğünü görmek istiyoruz.»

★ ★

Meggie yalnızca Ralph'in bebeğini düşündüğü için trenle Ingham'a giderken cesaretini koruyabiliyordu. İçinde büyüdüğüne inandığı yeni hayat olmasaydı, Luke'la tekrar yatağa gitmeyi kendisine karşı işlenen en büyük suç sayardı. Fakat Ralph'in çocuğu için gerçekten Şeytan'la bile anlaşabilirdi.

Bir bakıma bu iş kolay olmayacaktı. Bunun da farkındaydı. Fakat planını büyük bir dikkatle ve işin garibi Luddie'nin yardımıyla yapmıştı. Durumu adamdan saklamak olanaksızdı. Çünkü

Anna'nın ondan gizlisi saklısı yoktu. Luddie, Meggie'ye bakıp başını sallamış ve sonra çok iyi öğütler vermişti. Meggie'nin asıl amacının sözü edilmemişti, fakat Luddie iki kere ikinin dört ettiğini iyi bilirdi.

Luke, «Şekerkamışı kesmekten yorgun dönene dek Luke'a kendisini bırakacağını söyleme,» demişti. «Onu neşeli bir havadayken yakalaman daha iyi olur, değil mi? En iyisi onu bir cumartesi gecesi ya da, pazar günü gör. Hem yemek pişirme işinin ona düştüğü hafta sonunda. Duyduğuma göre işçilerin içinde en iyi yemek yapan Luke'muş. Aslında şekerkamışı kesicileri yemek konusunda kırkıcılar kadar titiz değillermiş. Luke da kırkıcılığa ilk başladığında yemek pişirmesini öğrenmiş. Yani kendisi iyi yemek yaptığı gibi bundan zevk de alıyormuş. Bu durumda barakanın mutfağında bir hafta sonu geçirdikten sonra neşeli olacaktır. Haberi o zaman verirsin, Meggie.»

Meggie eskisi gibi sıkılıp kızarmadığını hissederek Luddie'ye sakın sakın bakmıştı. «Acaba Luke'un hangi hafta yemek pişireceğini öğrenebilir misin?»

Adam neşeli neşeli gülmüştü. «Bana haber taşıyan adamlarım var. Bunu kolaylıkla anlarım.»

Meggie, Ingham meyhanesine cumartesi öğleden sonra vardı. Kuzey Queensland'ın meyhaneleri ünlüydü. Her köşebaşında bir meyhane bulunuyordu. Genç kadın, küçük bavulunu üst kattaki odasına koyduktan sonra bir telefon bulmak için aşağıya indi. Luke'un grubunun şekerkamışı kestiği Braun çiftliğine telefon etti. Cevap veren adama Luke'un karısı olduğunu söyledi. «Kendisine Ingham'da olduğumu ve onu görmek istediğimi iletin lütfen.»

Meggie odasına girerek rahat bir soluk aldı. Dışarısı bir maç için Ingham'a gelen sarhoş futbolcularla doluydu. Meggie onların halini görünce dışarıya tekrar çıkıp karnını doyuramayacağını anlamıştı. Dunny'e dönene kadar yemek yiyemeyecekti.

Yol boyunca içinden bir ses, 'Bu işi çabuk hallet!' diye bağırıp durmuştu. Himmelhoch'a gelene dek kadınların erkekleri baştan çıkarmalarıyla ilgili kitaplar okumamıştı. Şimdi bu konuda fikri olmakla birlikte yine de başarabileceğinden kuşkulanıyordu. Ancak her şeyden önce bunu yapması gerektiğinin farkındaydı. Çünkü Luke'la konuşmaya başlar başlamaz her şey

bitecekti. Ama Ralph'in bebeğiyle Drogheda'ya dönme arzusu, onun dayanabilmesini sağlayacaktı.

Meggie o sıcak havada titreyerek elbisesini çıkardı. Gözlerini kapayarak Ralph'in bebeğinin kazasız belâsız dünyaya gelmesinden başka bir şeyi düşünmemeye çalıştı.

Luke saat dokuzda meyhaneye girdi. Bir hafta aşçılık yaptığı sırada dinlenmişti ve şimdi eğlenmek istiyordu. Hayatından da pek memnundu. Barakanın mutfağında bulaşıkları yıkarken, Braun'un küçük oğlu, Meggie'nin haberini getirmişti. Arne ve öbürleriyle cumartesi gezmesine gitmeyi düşünen Luke, haberdan memnun kalmıştı. Meggie'yle hafta sonunu geçirmek daha zevkliydi. Atherton'daki tatilden sonra Luke, yorgun olmakla birlikte zaman zaman Meggie'yi arzulamıştı. Dunny'e yakın olduğu zamanlar bile, kadının onu Himmelhoch'dan götürmek için ısrar edeceğinden korkarak oraya uğramamıştı. Fakat şimdi kadın ona geldiğine göre, yatakta bir gece geçirmeye itirazı yoktu demek. Fakat kamyondan inip, bisikletiyle üç blok kadar gidince, hevesi biraz azalır gibi oldu. Eczaneler kapalıydı ve koruyucu bulamamıştı. Sonra omuz silkti. Bu tehlikeyi göze alacaktı. Yalnız bir gece geçireceklerdi. Bebek olursa bu kez talih yardım ederdi belki. Bir oğlu olurdu.

Adam kapıya vurunca, Meggie telaşla yataktan fırladı ve kapıya yaklaşarak, «Kim o?» diye sordu.

«Luke.»

Genç kadın kapıyı açarak geri çekildi. Luke içeriye girer girmez kapıyı kapatıp kilitledi. Meggie durup, erkeğe baktı. Luke da onu süzüyordu. Meggie'nin dolgun göğüsleri daha da güzelleşmişti. Zaten arzulu olan adama karısının göğüslerini görmek yetti. Onu yatağa doğru çekiyordu.

Sabah olduğunda Meggie daha ağzını açıp bir kelime bile söylememişti. Buna karşılık adamı ihtiraslara boğmuştu. Şimdi adamdan uzaklaşmış, hareketsiz yatıyordu ve bir yabancından farksızdı.

Erkek zevkle gerindi. «Ingham'a neden geldin, Meg?»

Kadın başını çevirerek onu aşağı gören bir tavırla süzdü.

Luke sinirlenerek, «Neden geldin?» diye tekrarladı.

Kadın cevap vermek zahmetine katlanmak istemezmiş gibi

onu süzüyordu hâlâ. Sonra birden gülümsedi. «Sana, Droghe-da'ya döneceğimi söylemeye geldim.»

Erkek bir an ona inanamadıysa da yüzüne dikkatle bakınca doğru söylediğini anladı.

«Beni Sydney'e götürmezsen ne olacağını sana söylemiş-tim.»

Luke pek şaşırdı. «Fakat Meg! Bu on sekiz ay önceydi! Hem seni tatile götürdüm. Atherton'da çok pahalıya mal olan dört hafta geçirdin. Bunun üstüne tekrar masraf edip seni Sydney'e götüremezdim!»

«Ondan sonra iki defa Sydney'e gittin ve beni götürmedin. İlk seferi anlıyorum. Çünkü o sırada Justine'e hamileydim. Ama son yağmur mevsiminde bir tatil yapabiliyordum.»

«Aman Tanrım!»

Meggie yumuşak sesle devam etti. «Ne pintisin, Luke. Benden tam yirmi altı bin Sterlin aldın. Aslında bu para benimdi. Ama yine de Sydney'e gitmem için birkaç Sterlini benden esir-gedin. Senden ve parandan tiksiniyorum.»

Erkek zorlukla, «Bu paraya dokunmadım. Para son meteli-ğine kadar duruyor ve üstüne de ekledim,» diyebildi.

«Doğru. Para bankada ve daima da orada kalacak. Bunu harcamaya niyetin yok, değil mi? Sadece buna tapmak istiyor-sun. İtiraf et Luke, sen cimrisin. Bu arada ayrıca bağışlanmaya-cak bir ahmaksın! Karınla çocuğuna kötü davrandın. İnsan kö-peklerine bile bu denli kötü davranmayı düşünemezdi! Kendini beğenmiş, burnunun ucunu göremeyen, aptal alçak!»

Bembeyaz kesilip titremeye başlayan Luke söyleyecek bir şey bulmaya çalıştı. Kadının haksızca suçlamalarına şaşırmıştı. Fakat amacının saflığını ona bir türlü anlatamıyordu. Kadınlar sadece ortada olan şeyleri görürler ve bunların gerisindeki ama-cı sezemezlerdi.

Onun için de, şaşkınlık, umutsuzluk ve çaresizlikle, «Oh, Meg,» diyebildi. «Sana hiç kötü davranmadım. Hayır, bunu hiç yapmadım! Kimse sana hainlik ettiğimi söyleyemez. Hiç kimse! Karnın doydu, barınacak bir yerin vardı, üşümedin ve...»

Meggie, «Evet,» diye onun sözünü kesti. «Bundan emin ol. Ömrümde bu kadar ısındığımı hiç bilmiyorum. Seni boşayacak değilim. Tekrar evlenmek istemiyorum. Eğer sen boşanmayı is-

tersen beni nerede bulacağını biliyorsun. Bu durumda seni terketmiş gibi gözüktüğüm için suçlu benim sayılacak herhalde. Ülkenin mahkemeleri durumu böyle görecektir. Artık yargıçla birlikte kadınların nankörlüğünü düşünüp birlikte ağlarsınız.»

«Ben seni asla terketmedim.»

«Yirmi bin Sterlinim sende kalabilir, Luke. Fakat benden artık bir metelik daha alamayacaksın. Bundan sonraki gelirimi Justine ve talihim varsa öbür çocuğuma bakmak için harcayacağım.»

Erkek, «Demek amacın buydu!» diye atıldı. «Bütün istediğin ikinci bir bebektir ha? Buraya bu yüzden geldin. Drogheda'ya götürecek bir armağanımı daha istedin! Yine pis bir bebek! İstediyim ben değilim, değil mi? Senin için sadece damızlıktım! Tanrım ne acı bir gerçek!»

Meggie hainlikle, «Erkeklerin çoğu kadınlar için böyle sayılır,» diye karşılık verdi. «Senin karşında en kötü yönlerim ortaya çıkıyor. Bunun derecesini de anlayamazsın. Ama sen keyfine bak! Son üç buçuk yılda sayemde şekerkamışından daha fazla para kazandın! Bir çocuğum olursa seni ilgilendirmez. Bu dakikadan itibaren seni ömrüm boyunca görmek istemiyorum.»

Giyinmişti bile. Küçük çantasını alıp kapıyı açacağı sırada durdu. «Bu arada sana bir öğüt vereyim. Şekerkamışı kesemeyecek kadar yaşlanıp yorulunca başka bir kadın almaya kalkabilirsin. Onun için öpüşmesini hiç bilmediğini anlamalısın. Ağzını fazla açıyor ve bir boğa yılanı gibi kadını yutmağa kalkıyorsun. İnsanı tükürüğe boğuyorsun!» Elinin tersiyle ağzını sildi. «Bu yüzden kusacak gibi oluyorum! Kendini olağanüstü bir erkek sanan Luke O'Neill, aslında sen hiçbir şey değilsin!»

Meggie gidince Luke yatağın kenarına oturarak uzun bir süre kapalı kapıya baktı. Sonra omuz silkerek giyinmeye başladı. Yani şortunu bacaklarına geçirdi. Acele ederse Arne ve arkadaşlarıyla birlikte barakalara dönebilirdi. Arne ne iyi dosttu. Kadınlar budalaydı. Cinsel ilişki fena değildi, ama asıl değerli olanlar bir erkeğin arkadaşlarıydı.

BEŞİNCİ BÖLÜM

F E E

1938 — 1953

1

Meggie, kimseye geleceğini haber vermek istememişti. Drogheda'ya yaşlı Bluey Williams'ın posta kamyonuyla döndü. Sepet içindeki Justine yanındaydı. Bluey onu görünce pek sevinmiş ve son dört yıl ne yaptığını anlamak için de türlü sorular sormuştu. Fakat Drogheda'ya yaklaşıırken kadının eve sessiz sedasız dönmek istediğini düşünerek sustu.

Meggie kahverengi topraklara, gümüş rengi otlara ve temiz havaya kavuştuğu için çok mutluydu. Bunların hiç biri Kuzey Queensland'de yoktu. Kangurular daha da artmıştı. Güzel vilga ağaçları etrafı gölgelendiriyordu. Emular hızla koşuyor, pembe renkli galahlar uçuyordu. Yolun kenarlarında beyaz tavşanlar zıplayarak gidiyorlardı.

Drogheda! Kâfur ve dev biber ağaçları, kum taşından yapılmış sarı binalar, büyük evin çevresinde Meggie'ye yabancı gelen yemyeşil çimenler, bahçede açmış olan sonbahar çiçekleri.

Meggie arka bahçede Mrs. Smith'e rastladı. Yaşlı kâhya kadın onu görür görmez durup bakakaldı. Sonra hem ağlamaya hem de gülmeye başladı. Minnie ve Cat de koşarak geldiler. Yaşlanmış kadınlar sıksa kollarıyla ona sarıldılar. Meggie onları

kucaklarken kalbinin daima Drogheda'ya bağlı olduğunu tekrar hissetti.

Fee de bu gürültünün nedenini anlamak için çıktı.

«Merhaba, anne. Ben eve döndüm.»

Gri gözlerde bir değişiklik olmadı, ama olgunlaşan Meggie durumu anladı. Annesi sevinmişti fakat bunu nasıl göstereceğini bilemiyordu.

Fee kendisi kadar Mrs. Smith ve iki hizmetçinin de durumu bilmeye hakkı olduğunu düşünerek sordu. «Luke'u bıraktın mı?»

«Evet. Bir daha ona dönmeyeceğim. O, ne ev, ne çocukları, ne de beni istiyor.»

«Çocuklar mı?»

«Oh, evet, bir çocuğum daha olacak.»

Hizmetçiler iç çektiler. Fee de mutluluğunu gizleyen sakin sesiyle konuştu. «Luke seni istemiyorsa eve gelmekle iyi etmişsin. Burada sana bakabiliriz.»

Meggie yine ahırlara ve bahçelere bakan eski odasına yerleşti. Bitişikteki oda da Justine'le doğacak bebeğe ayrıldı. Ah eve dönmek ne kadar iyiydi!

Bob da onu görünce sevindi. Ağabeysi gitgide Paddy'e benzemişti. Sırtı hafifçe kamburlaşmış, teni güneşten iyice kuru-muş ve biraz da kırıkmıştı. O, eskisi gibi iyiydi, ama evlenip çocuk sahibi olmadığı için Paddy gibi babacan bir hali yoktu. O da Fee gibi kendi kendine yetiyor, düşüncelerini açıklamaya gerek görmüyordu. Meggie hayretle, 'Bob otuzunu çoktan geçti,' diye düşündü. 'Hâlâ evlenmemiş!' Sonra Jack ve Hughie geldiler. Onlar da tıpkı Bob'a benziyorlardı fakat ağabeyleri kadar otoriter değillerdi. Mahçup mahçup gülerек memnunluklarını açıkladılar.

Cleary erkekleri o gece Jims ve Pats'nin Gilly'den aldıkları bir kamyon dolusu mısırı boşaltmak için evde kaldılar.

Bob, «Hiç böyle kuraklık görmedim, Meggie,» dedi. «İki yıldır bir damla yağmur düşmedi. Hem tavşanlar kangalardan daha da belâlı. Koyun ve kangaların toplamından daha fazla ot yiyorlar. Koyunlara elle yem vermeye çalışıyoruz, ama onların ne aptal olduklarını bilirsin.»

Meggie ağabeyesine baktı. «Benden yararlanabilirsiniz, değil mi?»

«Hem de nasıl! Meggie eskisi gibi ağıllara bakarsan biz de daha kolay ot biçeriz.»

İkizler de verdikleri karara uymuş ve temelli eve dönmüşlerdi. Ondördünde okulu bırakmış ve hemen Drogheda'ya koşmuşlardı. Daha şimdiden Bob, Jack ve Hughie'ye benziyordu onlar. Büyük Güneybatı'nın gri pazen gömlek ve gri pantolonunun yerini, beyaz gömlek, beyaz deri pantolon ve düz tepeli gri fôtr şapkayla yanları lastikli çizmeler almıştı. İkizler de bu kıkıttaydılar artık.

Doru kısarak da, yağız at da ölmüştü. Ahırlar boştu. Meggie işde kullanılan adi atlardan birine binebileceğini söyledi. Ama Bob, Martin King'in çiftliğine giderek yelesi ve kuyruğu siyah bir kır kısarakla bir de doru at aldı. Her ikisi de safkan hayvanlardı. Nedense doru kısrağın ölmesi Meggie'yi Ralph'den ayrılmaktan daha fazla sarstı. Sanki böylece Ralph'in gitmesini daha kesinlikle anlamıştı. Yalnız sabah ata binip, köpekleri önüne katarak koyunları kovalamak ne zevkliydi.

Büyük bir kuraklık vardı. Meggie otların kuraklığa dayandığını anımsıyordu. Fakat bu sefer durum farklıydı. Otların aralarında yer yer boşluk vardı. Kahverengi topraklar ortaya çıkmıştı. Bunun nedeni de tavşanlardı. Meggie'nin oradan uzak kaldığı dört yıl içinde tavşanlar birden çok çoğalmışlardı. Bu hayvanlar her yerdeki otları yiyorlardı.

Meggie zavallı yaratıkların çelik dişler arasında kalıp ölmelelerinden nefret etmekle birlikte yine de tuzak kurmasını öğrendi. Toprağı çok bağı olduğı için bundan kaçınmadı. Yaşayabilmek için öldürmek hainlik sayılmazdı.

Bob acı acı, «Vatan özlemi yüzünden ilk tavşanları İngiltere'den getiren Avustralyalıyı Tanrı kahretsin,» dedi. Tavşanlar, Avustralya'ya dışarıdan gelmişlerdi. Burada onları ortadan kaldırarak pek yırtıcı hayvan da yoktu. Dışarıdan getirilen tilkiler de Avustralya'da pek dayanamamışlardı. Onun için tavşanları insanlar avlamak zorundaydı.

Meggie'nin karnı at üstünde oturmasını engelleyecek kadar büyüünce, günlerini evde Mrs. Smith, Cat ve Minnie'yle bebek

için dikiş dikmek, örgü örmekle geçirmeye başladı. Bebeğin erkek olacağına inanıyordu. Bu bebek, Justine'in tersine onun bir parçasıydı. Onun yüzünden ne aş ermiş, ne de hastalanmıştı. Bu arada Justine de büyümekteydi. Çok zeki bir çocuk olmuştu. Uzun süre ona kayıtsız kalan Meggie, şimdi kızını okşamak, öpmek, ona sevgisini göstermek istiyordu. Fakat Justine bu tür sevgi gösterilerine nazik bir tavırla karşıkoymaktaydı.

Jim ve Patsy büyüdüğü için Mrs. Smith bu sefer de sevgisini Justine'e vermişti. Fakat kâhya kadın da çocuğun sevilme-yi istemediğini görerek şaşıtı.

Justine daha dokuz aylıkken yürümeye ve konuşmaya başladı. Ayağa kalkıp istediğini söylemeye başlayınca da, kendi bildiğini yapmaya ve arzu ettiği şeyleri ele geçirmeye koyuldu.

Yalnız en üzücü taraf, Justine'in gülmeyi reddetmesiydi. Drogheda'da herkes onu güldürmek için elinden geleni denedi ama başarıya ulaşamadı. Küçük kız ciddilik konusunda büyük-annesinden baskın çıkmıştı.

Ekim ayının birinci günü, yani Justine tam on altı aylıkken Meggie'nin oğlu Drogheda'da dünyaya geldi. Çocuk dört hafta kadar erken doğdu. Şiddetli bir ağrı duyan Meggie'nin halini gören Fee hemen doktora telefon etti. Ama aradan birkaç dakika geçince çocuk doğuverdi. Meggie çok kolay bir doğum yapmış olduğunu düşünüyordu. Kendisini de fevkalâde hissetmekteydi. Justine'e hiç süt verememişti. Buna karşılık oğlu için pek bol süt vardı. Bu kez mamalara, biberonlara gerek yoktu.

Hem çocuk çok güzeldi. Daha sonra değişeceğe benzemeyen gözleri canlı bir koyu maviydi. Biçimli başında sapsarı saçları vardı. Meggie onun gözlerini, burnunu, ağzını, ellerini ve hatta ayaklarını Ralph'dan aldığından emindi. Meggie, Luke'un da Ralph gibi boylu ve mavi gözlü olmasına sevinmekteydi. Fakat eller, alnın ve parmaklarının biçimi ona tümüyle Ralph'ı anımsatıyordu.

Çocuğu görünce büyülenmiş gibi olan Fee, «Bir ad düşünülmü?» diye sordu.

Meggie bebeği tutan annesine bakarak minnet duydu. 'An-nem yine sevebilecek,' diye düşünüyordu. 'Belki Frank'a duy-duğu büyük sevgiyi hissetmeyecek, ama yine de bebeği sevecek.'

«Ona Dane adını vereceğim.»

«Ne garip bir ad! Bu, O'Neill ailesinde bulunan bir ad mı? O'Neill'lerle ilgin kalmadığını sanıyordum!»

«Bunun Luke'la ilgisi yok. Bu, sadece oğlumun adı. Öyle aile adlarından da nefret ederim. Yaşlı birinin bir kısmını genç birine vermeye benzer bu. Justine'e bu adı koydum. Çünkü bunu beğenmiştim. Dane adını seçmemin nedeni de bu işte.»

Fee, «Ama boş bir ad,» diye kabul etti.

Göğüsleri süt dolu olan Meggie yüzünü buruşturdu. «Onu bana ver, anne. Aç olduğunu umarım.»

Meggie çocuğunu emzirirken onun siyah kirpiklerine, incecik kaşlarına, yuvarlak yanaklarına baktı. Bu çocuğu çok sevdiği için âdeta bir acı duymaktaydı.

'O, benim için yeterli,' diye düşündü. 'Başka çocuğum olmayacak. Fakat benden daha fazla sevdiğin Tanrı'nın üstüne yemin ederim, Ralph de Bricassart. Senden ve Tanrı'dan çaldığım şeyi hiçbir zaman bilemeyeceksin. Sana Dane'i hiçbir zaman anlatmayacağım. Oh, bebeğim, sen benimsin. Seni hiç kimseye verecek değilim. Hele seni kabul edemeyecek bir rahip olan babana asla vermem. Ne iyi değil mi?'

Gemi nisan başında Cenova limanına geldi. Başpiskopos Ralph, Akdeniz baharında karaya çıkarak Roma'ya aiden bir trene bindi. Haber verseydi Vatikan, Roma'ya gelmesi için soförlü bir araba da yollardı. Fakat Kilise'nin etkisini hemen hissetmek istemiyordu. O anı mümkün olduğu kadar geciktirmeliydi. Roma'da etrafına bakınarak, 'Ebedî Şehir' diye düşündü. Fakat güvercinlerle dolu alanlar, eski havuzlar, yüzyıllardan kalan Roma sütunları onu ilgilendirmiyordu. Rahip için önemli olanı, Roma'nın Vatikan adı verilen bölümüydü.

Siyahlı beyazlı bir cüppe giymiş bir Dominik keşişi onu müzelere yakışacak bronz ve mermer heykellerle dolu yüksek tavanlı, mermer koridorlardan geçirerek çok büyük bir salona soktu. Duvarlarda Giotto, Raphael, Boticelli, Fra Angelico'nun paha biçilmez tabloları dikkati çekiyordu. Ralph büyük bir Kardinale kabul salonlarından birindeydi. Zengin Contini Verchese

ailesi üstün Kardinalin dairesini güzelleştirmek için çok şey vermişti doğrusu.

Salonun öbür yanında, fildişiyle kırmızı renklerin ve altın yaldızın hâkim olduğu duvarları değerli halılarla kaplı odada oturuyordu Vittorio Scarbanza. Kardinal di Contini Cerchese. Adam yakut yüzüğün parladığı ufak elini hoşnutlukla uzattı. Başpiskopos Ralph da gözlerini yere dikebildiği için memnun olarak ilerledi ve bu eli tutup, yüzüğü öptü. Sonra yalan söyleyemeyeceğini bilerek yanağını bu ele dayadı.

Kardinal Vittorie, öbür elini de adamın omzuna koyup çıkması için keşişe işaret etti. Kapı kapanınca da sevdiği dostunun saçlarını okşadı. Saçlar değişmişti. Kısa süre sonra siyah değil, kır olacaktı bu saçlar. Başpiskopos Ralph, omuzlarını geriye vererek efendisinin yüzüne baktı.

Kardinal, 'Onda bir değişiklik var!' diye düşündü. 'Dudaklarından acı çektiği anlaşıyor. Gözlerinden de âciz kaldığı belli.'

«Gel, Ralph. Otur.»

«Monsenyör, günah çıkarmak istiyorum.»

«Daha sonra... Daha sonra. Önce İngilizce konuşalım. Bu günlerde her yerin kulağı var. Fakat çok şükür İngilizce anlayan kulaklar yok. Lütfen otur, Ralph. Seni görmek ne iyi! Senin uygun önerilerini, mantığını ve fevkalâde dostluğunu özlemiştim! Senin yarın kadar iyi birini bile veremediler bana.»

Ralph de Bricassart kırmızı muare cüppe giymiş, ince adamın karşısına geçerek oturdu.

Haftalardır duyduğu dayanılmaz bitkinlik biraz hafifler gibi olmuştu. Artık bu karşılaşmadan neden bu kadar çekinmiş olduğunu düşünüyordu. İçin için bağışlanacağını biliyordu nasıl olsa. Fakat sorun bu değildi. Başarısızlığa uğradığı, istediği gibi olamadığı için acı çekiyordu. Kendisiyle ilgilenen, çok iyi kalpli, gerçek bir dostu düş kırıklığına uğratacağı için azap duymaktaydı. Bu saf yaratığın karşısına gelirken suçlu suçlu yürümüşü. Çünkü kendisi öyle temiz değildi artık.

«Ralph, biz rahibiz. Fakat ondan daha önce insanız. Hem böyle seçilmiş kimseler de olsak yine de insanlığımızdan kaçamayız. Bizler insanlara özgü zayıf yönleri, kusurları bulunan erkekleriz. Yıllar boyunca seni inceledim. Bana ne anlatırsan anlat, o uzun yıllar boyunca düşünmüş olduğum şeyleri değiştiremez-

sin. Söyleyeceğin hiçbir şey yüzünden bu değerini kaybedemezsin. Yine bu yüzden seni daha az sevmeme imkân yoktur. Yıllardır sen bu zayıf insan yönünden kaçtın. Ama sonunda bunu anlayacağını biliyordum. Hepimiz bunu anlarız. Hatta en alçak gönüllü olan Kutsal Baba'mız bile bunu bilir.»

«Yeminlerimi bozdum. Monsenyör. Bu da kolay kolay bağışlanamaz. Bu, küfür sayılır.»

«Sen yoksul kalacağına dair de yemin etmiştin. Fakat yıllar önce Mary Carson'un sana bıraktığı parayı kabul ederek bu yeminini bozdun. Geriye bekâret ve itaat yeminleri kalıyor, değil mi?»

«Öyleyse her üçünü de unuttum, Monsenyör.»

«Bana eskisi gibi Vittorio demeli ve samimi konuşmalısın. Ne dehşete kapıldım, ne de düş kırıklığına uğradım. Ralph. Sadece Tanrı'mızın istediği olur. Belki de senin böyle yıkıcı bir şekilde büyük bir ders alman gerekiyordu. Ama yeminlerini önemsemeyerek, bunları değersiz sayarak bir şey yaptığını da sanmıyorum. Seni iyi tanırım. Rahipliği seviyor ve bununla övünüyorsun. Seçilmiş olduğunun farkındasın. Belki de bu ders sayesinde gururunun kırılması gerekti. Böylece insan olduğunu ve sandığın kadar da seçme olmadığını anladın.»

«Evet. Bende alçak gönüllülük yoktu ve bir bakıma Tanrı olmaya kalktım sanırım. Korkunç ve bağışlanmayacak bir günah işledim. Kendimi affedemediğime göre, nasıl kutsal affı umabilirim?»

«Gururu bırak, Ralph! Bağışlamak sana düşmez. Henüz bunu anlayamadın mı? Yalnızca Tanrı bağışlayabilir. Yalnız Tanrı! Eğer içtenlikle pişmansan, Tanrı affedecektir. Tanrı senden çok büyük olan azizlerin daha kötü günahlarını da bağışlamıştır.»

Başpiskopos'un yüzü allak bullak olmuştu. «Evet, haklı olduğunu biliyorum. Ne olduğumu soru sormadan kabul etmeli ve kendimle gururlanmadan daha iyi olmaya çalışmalıyım. Pişmanım ve günah çıkararak bağışlanmayı bekleyeceğim. Hem de çok pişmanım.» İçini çekerken, sözlerle anlatılmaz bunalımı da açıkladı.

«Fakat Vittorio, bir bakıma başka yapabileceğim de yoktu. Ya onu mahvedecek ya da kendim mahvolacaktım. O sırada başka yol yokmuş gibi geldi bana. Çünkü onu seviyordum. So-

nunda onun kaderi benimkinden daha önemli bir hal aldı. O ana dek önce kendimi düşünmüştüm. Bir rahip olduğum için, o kadından daha önemliydim. O, daha değersiz bir varlıktı. Fakat onu bu hale getirdiğim için sorumlu olduğumu anladım... Çocukken onu bırakmam gerekiymiş, ama ben yapamadım. Onu kalbimde sakladım ve bunu biliyordu. Eğer onu gerçekten kalbimden söküp atsaydım, bunu da bilecekti. O zaman kendisi etkileyemeyeceğim biri olacaktı.» Gülümsedi. «Yani gördüğün gibi çok gühah işledim. Kendimce birini yaratmaya kalktım.»

«Bu sözünü ettiğin, o Gül mü?»

«Başka biri olabilir mi? Tek yaratmaya kalktığım o işte.»

«Peki o Gül nasıl? Kendisini böyle bırakmakla daha kötü-lük yapmış olmayasın?»

«Bilmiyorum, Vittorio. Keşke bilebilsem. O sırada bu yapılacak tek şey gibi gözüktü. Hislere kapılınca kafamı kullanamadım... Zaten bu... kendiliğinden oldu. Belki en fazla ihtiyaç duyduğu da, ona verebildiğimdi. Onun kadın olduğunu farketmemiştim. Yani bunu bilmiyordum. Başlangıçta karşılaştığımız zaman bir kadın olsaydı durum değişebilirdi. Fakat yıllarca onu çocuk olarak gördüm.»

«Ralph, sırf kadın için kendini feda ettiğinden emin misin?»

Şaşırın adam, Kardinalin koyu renk, parlak gözlerine baktı. «Hayır. Ben bir erkeğim. Bir erkek olarak ondan varlığını bile hayâl etmediğim bir zevk aldım. Bir kadının böyle olabileceğini ya da onun bu kadar eşsiz bir mutluluk kaynağı olacağını hiç bilmiyordum. Ondan hiç ayrılmamayı istedim. Sadece vücudu için değil... Onunla beraber olmayı seviyordum. Onunla oturmak, konuşmak, yemeklerini yemek, düşüncelerini paylaşmak bana büyük zevk veriyordu. Onu yaşadığım sürece özleyeceğim.»

Kardinal konuşmayınca, Ralph devam etti. «Bu bakımdan onunla olanlar yüzünden pişman değilim. Beni tümüyle bağlayan yeminlere karşı geldiğim için pişmanım. Rahiplik görevlerimi eski hevesle, eski şevkle yapamayacağım artık. İşte bu yüzden çok pişmanım. Fakat Meggie?» Bu adı söylediğinde yüzünde beliren ifadeyi gören Kardinal Vittorio, kendi düşünceleriyle savaşımak için başını çevirdi.

«Meggie yüzünden pişman olmak, onu öldürmek sayılır.» Susup bitkin bir tavırla elini gözlerine götürdü. «Kafamdaki dü-

şünceleri berrak bir şekilde açıklayamıyorum. Yani Meggie'yle ilgili hislerimi doğru dürüst anlatamıyorum. Meggie'nin benim için kutsal olduğunu söylemeliyim.»

Kardinal, «Evet, anlıyorum,» diye içini çekti. «Bunu hissetmen de iyi. Böylece Tanrı huzurunda günahın biraz hafifleyecektir. Yalnız bu durumda Rahip Guillermo'ya değil, Rarip Giorgio'ya gidip günah çıkarmalısın. Rahip Giorgio senin duygularını ve düşüncelerini yanlış anlamaz. O, gerçeği görecektir. Oysa Peder Guillermo geniş görüş sahibi değildir ve gerekli şekilde pişman olmadığını düşünebilir.» İnce dudaklarında hafif bir gülüş titredi. «Onlar da erkek Ralph. Hem çok büyüklerin günahlarını dinliyorlar. Yaşadığın sürece bunu unutma. Onlar rahip olarak Tanrı'nın adına hareket ederler. Fakat öbür bakımlardan onlar da erkektir. Ağızlarından duyacağın af, Tanrı'dan gelir fakat erkek kafasıyla karar verirler.»

Kapıya vuruldu. Kardinal Vittorio sessiz sedasız oturarak masanın üstüne yerleştirilen çay tepsisine baktı.

«Görüyorsun ya Ralph... Avustralya'daki günlerimden beri çay tiryakisi oldum. Hem çayı mutfağımda iyi yapıyorlar.» Ralph çayı koymak için doğrulunca da elini kaldırdı. «Yok, hayır! Çayı ben koyacağım.»

Başpiskopos onun çay koymasını seyrederken, «Cenova'dan buraya gelirken pek çok kara gömlekli gördüm,» diye mırıldandı.

«Duce'nin özel adamları. Önümüzde çok zor günler var, Ralph. Kutsal Baba'mız, Kilise'yle İtalya'nın dünyasal hükümeti arasında bir kırılganlık istemiyor. Kendisi her konuda olduğu gibi bunda da haklı tabii. Ne olursa olsun biz bütün çocuklarımıza yardım edecek şekilde özgür kalmalıyız. Kalplerimiz ve duygularımız nasıl olursa olsun Kilise'nin siyasal ideolojiler ve devletler arası anlaşmazlıklardan uzak kalması gerekmektedir. Buraya gelmeni istedim. Çünkü ne düşünürsen düşün, ne görürsen gör, bunları yüzünden anlamaya olanak yoktur. Şimdiye dek senin kadar diplomasiye yeteneği olan birini tanımadım.»

Ralph acı acı güldü. «Bütün yaptıklarına rağmen yine de mesleğimde ilerlememi sağlayacaksın, değil mi? Seninle karşılaşmasaydım acaba ne olurdu?»

«Oh, Sydney Başpiskoposu olurdun. Bu önemli bir mevki-
dir.» Kardinal, gülümsüyordu. «Fakat yaşamlarımızın nedenleri
bize bağlı değildir. Biz böyle olması gerektiği için karşılaştık ve
şimdi de yine birlikte Kutsal Baba'mız için çalışacağız.»

Başpiskopos, «Yolun sonunda başarı göremiyorum,» diye
karşılık verdi. «Tarafsızlık yüzünden alınan sonuçla karşılaşa-
cağız sanırım. Kimse bizden hoşlanmayacak ve herkes bizi suçla-
yacak.»

«Bunu biliyorum. Kutsal Baba'mız da biliyor zaten. Fakat
başka bir şey yapamayız. Hem Duce ve Führer'in çabucak düş-
meleri için özel olarak dua etmemize engel olacak bir şey de
yok, değil mi?»

«Savaş olacağını düşünüyor musun?»

«Bundan kaçınmaya imkân yok.»

Kardinalin kedisi uyumakta olduğu güneşli köşeden kalka-
rak, biraz da zorlukla kırmızı kucağa atladı. Çünkü epey yaş-
lanmıştı.

«Seba, bana tercih ettiğin eski dostun Ralph'a, 'Merhaba'
demelisin.»

Parlak sarı gözler, Başpiskopos Ralph'ı kibirle süzdü ve son-
ra kapandı. İki adam da güldü.

★★

2

Drogheda'da bir radyo vardı. Sonunda Gillanbone'a uygar-
lık erişmişti. Herkes Avustralya İstasyonu'nu dinliyordu. Otur-
ma salonunda çok zarif bir dolabın üstünde duran ceviz kaplı
radyo aslında pek çirkin bir şeydi. Bataryası alttaki kapağın ar-
dına gizlenmişti.

Mrs. Smith, Fee ve Meggie, her sabah radyoyu açarak Gil-
lanbone'dan haberleri ve hava raporunu dinliyorlardı. Yine her
gece Fee ve Meggie, Avustralya Yayın İstasyonu'nun verdiği ha-
berleri izlemekteydiler. Avrupa'da ve dünyanın başka köşelerin-
de olan şeyleri böyle hemen öğrenmek ne garipti. Artık haber

almak için Bluey Williams'ın getirdiği eski gazetelere gerek kalmamıştı.

1 Eylül'de Avustralya radyosu Hitler'in Polonya'yı işgal ettiğini haber verdiğinde sadece Fee ve Meggie evdeydi. Onlar da bu habere aldırış bile etmediler. Bu söylentileri aylardır duymaktaydılar. Hem Avrupa onlardan çok uzaktaydı. Kadınlar için evrenin merkezi sayılan Drogheda'yla ilgisi yoktu bu haberin. Fakat 3 Eylül Pazar günü bütün erkekler ağılları bırakarak Rahip Watty Thomas'ın ayinini dinlediler. Adamların hepsi de Avrupa'yla ilgilenmekteydiler. Meggie de, Fee de onlara duydukları haberi söylemeyi düşünmediler bile.

Gece haberleri almak için yine radyo açıldı. Fakat Oxford İngilizcesiyle konuşan spiker yerine Avustralya Başbakanı Robert Gordon Menzies'in sesini duyular.

«Yurttaşlarım, Almanların Polonya'yı işgal etmesi üzerine, Büyük Britanya'nın da Almanya'ya savaş ilan ettiğini size açıklamak zorundayım. Avustralya'nın da savaşa girmiş olduğunu üzümlere belirtiyorum...»

Başbakanın konuşması kısa sürdü. Onu, İngiltere Başbakanı Neville Chamberlain'in İngilizlere hitabı izledi. Fee'yle Meggie odadaki erkeklere baktılar.

Bob sessizliği bozdu. «Frank'ı da sayarsak altı kişiyiz. Frank dışında hepimiz toprakla uğraşıyoruz. Onun için bizim askere alınmamız işlerine gelmez. Yanımızdaki işçilerden altısı gitmek isteyecek ve ikisi kalmayı düşünecektir sanırım.»

Gözleri parlayan Jack atıldı. «Ben gitmek isterim!»

Hughie de hevesliydi. «Ben de öyle!»

Jims hem kendi, hem de pek konuşmayan kardeşi adına bağırdı. «Biz de öyle!»

Sonra hepsi patron sayılan Bob'a baktılar.

Ağabeyleri, «Makul olmalıyız.» diye mırıldandı. «Yün, savaş için gerekli. Hem yalnız giyecekler için de değil. Yün, cephane ve patlayıcıların ambalajlanmasında da kullanılır. Ayrıca daha bilmediğimiz türlü şeyde işe yaradığına eminim. Yine yiyecek olarak sığır eti sağlayacağız. Koyunların iç derisinden lanolin çıkarılır. Sonra bu hayvanların kemiklerinden tutkal yapılır. Hepsi savaşta gerekecektir.

«Onun için buradan gidip, Drogheda'yı bırakamayız. Ne istersek isteyelim durum böyle. Buradan ayrılacak işçilerin yerlerine yenilerini bulmak da savaş yüzünden güç olacaktır. Kuraklığın üçüncü yılındayız. Tavşanların verdiği zarar yüzünden neredeyse çıldıracağız. Şimdilik görevimiz Drogheda'dadır. Savaşa katılmanın yanında pek heyecanlı bir iş sayılmaz. Ancak bu da gerekli. Burada kalmakla görevimizi yapacağız.»

Erkeklerin suratları asıldı, ama kadınların yüzleri güldü.

Hughie atıldı. «Ya savaş, Başbakanın sandığından daha uzun sürerse?»

Bob derin bir düşünceye dalmıştı. Onun için de yüzünün kırışıklıkları daha belirli bir hal almıştı. «Eğer savaş daha kötüye gider ve uzarsa, yanımızda iki işçi bulunması koşuluyla Clearylerden ikisini savaşa yollayabiliriz. Ama bu da ancak Meggie'nin eskisi gibi ağıllarda çalışması şartıyla olabilir. Her şey çok zor olacak. İyi dönemlerde bile bu kadar az adamla burasını yönetmek olanaksızdır. Fakat bu kuraklıkta beş erkek ve Meggie'nin haftada yedi gün çalışmasıyla Drogheda'yı idare edebiliriz. Yalnız iki küçük bebeği olan Meggie'den böyle bir şey istemek de zor doğrusu.»

Meggie, «Gerekiyorsa bunu yapmaya hazırım, Bob,» diye karşılık verdi. «Mrs. Smith nasıl olsa Justine'le Dane'e bakar. Drogheda'da bana gerek olduğunu söylediğin an atıma binerek ağıllara giderim.»

Jims gülümsedi. «O zaman ikimizi bırakabilirsiniz demek!»

«Hayır, Hughie'yle ben gideriz,» diye Jack atıldılar.

Bob, ağır ağır, «Jims ve Patsy'nin gitmesi daha doğru olur,» dedi. «Çünkü ikisi en genç ve işte en tecrübesiz olanlarımız. Savaşta biz de onlar kadar tecrübesiziz tabii. Ama siz henüz onaltındasınız.»

Jims, «İş kötüleştğinde onyedisine gelmiş oluruz herhalde,» dedi. «Hem yaşımızdan büyük duruyoruz. Eğer bize Harry Gough'un onaylayacağı bir mektup verirken, askere alınmakta zorluk çekmeyiz.»

«Pekâlâ. Neyse, bu ara kimse bir yere gitmiyor. Bakalım kuraklık ve tavşanlara rağmen Drogheda'yı verimli hale getirebilecek miyiz?»

Meggie, sessiz sedasız oradan ayrılarak çocuk odasına çıktı. Dane ve Justine, beyaza boyalı küçük karyolalarında uyuyorlardı. Kadın, kızının yanından geçip, durarak uzun süre oğluna baktı. Sonra, «Tanrı'ya şükürler olsun,» diye fısıldadı. «Sen henüz bebedsin.»

Ancak bir yıl sonra savaş Drogheda'yı etkiledi. Zaten o bir yıl içinde işçiler teker teker gitmişler ve tavşanlar da daha çoğalmıştı. Bob savaşa yardımları olabilmesi için bütün gücüyle çalışıyordu. Fakat 1940 Haziranında Avustralya Kuvvetlerine yine gönüllüler gerekti. Aralarında Jims ve Patsy bulunan binlerce genç, askerlik merkezlerine başvurular.

Dört yıl çiftlikte atla koyunların peşinde dolaşmak iki gencin iyi gelişmesine neden olmuştu. Hem güneşte yüzleri esmerleşmiş ve gözlerinin kenarlarında ince çizgiler belirmişti. Yine bu yüzlerde, burunlarından ağızlara inen derin çizgiler dikkati çekiyordu. Gençler getirdikleri mektupları verdiler ve hemen askere alındılar. Orada çiftliklerden gelen gençler tutuluyordu. Çünkü onlar iyi nişancı oldukları gibi emir almasını biliyorlardı. Aynı zamanda çok da dayanıklıydılar.

Jims ve Patsy, Dubbo'ya gidip gönüllü yazılmışlardı. Fakat Ingelburn kampına gideceklerdi. Bu yüzden aile onları geçirmek için tren istasyonuna gitti. Eden Carmichael'in en küçük oğlu Cormac da aynı kampa gideceği için oraya gelmişti. İki aile, üç çocuğunu birinci mevki bir kompartmana bindirdikten sonra istasyonda bekledi. Hepsi de aslında ağlamayı, öpüşmeyi istiyorlardı. Ama İngilizlere özgü olan duyguları göstermekten kaçınma yüzünden bunu yapamadılar. Büyük lokomotif tiz bir ses çıkarak ötüyor, istasyon şefi de düdüğünü çalıyordu.

Meggie çekinerek ikiz kardeşleri yanaklarından öptü. Sonra tıpkı ağabeyi Connor'a benzeyen Cormac'ı da öptü. Bob, Jack, Hughie ve Connor da gençlerin ellerini sıktılar. Ağlayan Mrs. Smith gençleri ayrı ayrı kucakladı. Eden Carmichael, eşi ve yaşlanmaya başlamasına karşın hâlâ güzel olan kızları da aynı şeyleri yaptılar. Sonra onlar istasyonda dururlarken tren ağır ağır hareket etti.

Herkes, «Güle güle,» diye bağırarak mendil sallıyordu ve tren arkasında kara dumanlar bırakarak gözden kayboldu.

Jims ve Patsy bir arada kalmak istediklerini belirtmişlerdi. Gençleri yarı eğitim görmüş Dokuzuncu Avustralya Tümenine vererek Mısır'a yolladılar. 1941'in başlangıcıydı ve askerler Bingazi'ye çıkarıldılar. O sırada komutayı eline almış olan General Erwin Rommel, Kuzey Afrika'da Müttefikleri geriletiyordu. Almanların Yeni Afrika Kuvvetleri karşısında öbür İngiliz güçleri utanmadan geri çekilirken, Dokuzuncu Avustralya Tümenine Tobruk'u alması ve tutması emri verildi. Bu planın uygulanmasını düşüncelerinin tek nedeni de oraya deniz yoluyla varılabilecekti. İngiliz gemileri Akdeniz'de dolaştığı sürece buraya malzeme gönderilebilecekti. 'Tobruk Fareleri' denilen Avustralya askerleri, sekiz ay orada kalarak kendilerine arka arkaya saldıran Rommel'in karşısında direndiler...

Er Col Stuart kendisine bir sigara sararak, «Neden burada olduğumuzu biliyor musunuz?» diye sordu.

Çavuş Bob Malloy konuşanı görmek için başındaki kasketi yukarıya kaldırıp siperde etrafına baktı. **Sonra sıırttı.** Çünkü çok sorulan bir şeydi. «Allah kahretsin, bilmiyorum!»

Er Jims Cleary, «Ama burada kalmak, gerideki garnizonda olmaktan daha iyidir,» diye fikrini açıkladı.

Col kibritini yere attı. «Ama geride olsaydın şimdi ateş altında kalmazdın.»

Bob, güneşten gözlerini korumak için kasketini öne eğdi. «Bütün bildiğim, sıkıntıdan gebermektense kurşunla ölmenin daha iyi olduğudur, ahbab.»

Güneybatıda çakıllı bir siperin içindeydiler. İleride mayınlar ve dikenli tellerin ardında Rommel, Tobruk'daki tek merkezini inatla tutmaktaydı. Siperde büyük bir 50 kalibrelik Browning makineli tüfeği ve sandıklarla cephane vardı. Tüfeklerini bir yana dayamışlardı. Güneşte süngüleri parlıyordu. Her tarafta sinekler vardı. Ama dördü de Avustralya çiftçisi olduğu için Tobruk ve Kuzey Afrika'nın sıcağı, tozu, sinekleri onları rahatsız etmiyordu.

Col, güneşlenen bir kertenkeleye taş attı. «Siz ikizler birbirinizden hiç ayrılmıyorsunuz. Tıpkı birbirinize bağlanmış gibisiniz.»

Jims gülerek Patsy'nin karnına vurdu. «Kıskanıyorsun. Tobruk'da Patsy'nin karnı kadar rahat bir yastık olamaz.»

Bob, «Senin için öyle, ama ya zavallı Patsy? Haydi Dilsiz, bir şey söyle!» diye takıldı.

Patsy gülümseyince beyaz dişleri gözüktü. Ama her zaman olduğu gibi sesini çıkarmadı genç. Kimse onun gereken 'Hayır' ya da 'Evet'den başka söz söylediğini duymamıştı. Bu yüzden de onu komik Marx Kardeşler'in küçüğüne benzetip. 'Dilsiz' adını takmışlardı.

Col birden sordu. «Haberı duydunuz mu?»

«Ne var?»

«Yedinci Tümenin, Matildalarını seksen sekizler Halfaya'da yerle bir etmişler. Çölde Matildaları ortadan kaldıracak kadar büyük tek silah da bu. O tankları hallaç pamuğu gibi atmış.»

Bob inanmamıştı. «Bana başka bir hikâye anlat! Çavuş olmama rağmen bir fısıltı bile duymadım. Sen er olmakla birlikte her şeyi biliyorsun. Almanlar, bizim Matilda Tank Tümenlerini yok edemezler.»

«Bir haber için Morshead'in çadırındaydım. O sırada telsizle haber geldi. Doğru söylüyorum.»

Bir süre kimse konuşmadı. Col'un haberini beğenmemişlerdi. Çünkü Tobruk'daki askerlerin hepsi Rommel'in çok güçlü bir düşman olduğunu biliyorlardı. Onlar, Rommel'e karşı koyuyor ve kendilerini püskürtmek için yapılan saldırılar karşısında dayanıyorlardı. Çünkü Avustralyalı askerler, Gurkalar dışında kendilerinden daha üstün savaşçı bulunmadığına inanıyorlardı. Gücün onda dokuzu inanç olduğu için de Avustralyalılar dayanıyordu

Jims, «İngilizleri kahretsin,» diye söylendi. «Kuzey Afrika'da bize daha fazla Avustralyalı gerek.»

Ötekiler bu sözü doğrularken sözleri siperin kenarındaki bir patlamayla kesildi. İri kertenkele havaya uçuştı. Dört asker hemen makineliyle tüfeklerine sarıldılar.

Bob rahat bir soluk aldı. «Dogo bombası. Gürültülü, ama işe yaramaz. Hitler'inkilerden biri olsaydı şimdi bulutların üstünde meleklerle harp çalıyorduk. Bu hoşuna giderdi, değil mi, Patsy?»

Bu kanlı kuşatmadan sonra Dokuzuncu Avustralya Tümeni ni deniz yoluyla Kahire'ye çektiler. Ancak Dokuzuncu Tümen

Tobruk'ta direnirken, durmadan Kuzey Afrika'ya yollanan İngiliz güçlerinin başına General Bernard Law Montgomery geçirilmişti.

★★

Avustralya Piyade Kuvvetlerinin küçük bir doğan güneş biçimindeki gümüş amblemini yakasına takıyordu Fee. Buna zincirle iki altın yıldız asılmıştı. Bu yıldızlar askerdeki oğulları için verilmişti. Kadın, her karşılaştığı kimseye savaş için elinden geleni yaptığını anlatıyordu. Meggie'nin savaşta eşi ya da oğlu olmadığı için böyle bir iğne takmaya hakkı yoktu. Luke'dan bir mektup almıştı. Adam, savaşa gitmeyeceğini ve şekerkamışı kesmeye devam edeceğini, Meggie'nin endişe etmemesini yazmıştı. Ingham'daki otel odasında o sabah karısının kendisine söylediklerini unutmuşa benziyordu adam. Meggie bezgin bir tavırla gülerek mektubu annesinin kâğıt sepetine attı. O sırada Fee'nin savaştaki oğulları için endişe edip etmediğini düşünüyordu. Fee, o rozeti her gün takmakla birlikte, bu konuda bir tek kelime söylemiyordu.

Zaman zaman Mısır'dan mektuplar geliyordu. Ama zarfları açınca kâğıtların delik deşik olduğunu görüyorlardı. Çünkü sansür mektuplardaki yer ve birlik, vb. adları makasla kesip çıkarmış oluyordu. Bu durumda mektuplardan bir şey anlaşılamıyordu. Ama bir tek şeyi biliyorlardı. Mektuplar geldiği sürece gençler sağdı.

Hiç yağmur yağmamıştı. Sanki doğa onların umudunu tümüyle ortadan kaldırmak istiyordu. 1941'de kuraklığın beşinci yılına girmişlerdi. Meggie, Bob, Hughie, Jack ve Fee ne yapacaklarını bilemiyorlardı artık. Drogheda'nın bankada çok dolgun hesabı vardı. Böylece koyunların sağ kalmasını sağlamak için istedikleri kadar yem alabilirlerdi. Ancak koyunların çoğu bir şey yemiyordu. Her ağılda daima bir baş bulunurdu. Bu hayvanı yem yemeye razı ederlerse durum düzelirdi. Yalnız bazen onun otları çiğnediğini görmek bile öteki koyunları canlandıramazdı.

Bu yüzden Drogheda'da kan dökülüyordu. Hiç ot kalmamıştı. Topraklar kuraklıktan çatlamıştı. Hepsi tüfekten başka bir

çağ da taşıyordu artık. Bir hayvanın bitkinlikten yığıldığını görünce, uzun süre acı çekerek ölmemesi için oracıkta boğazını kesiyorlardı. Bob, Drogheda'nın savaşa katkıda bulunması için sığır sayısını arttırmıştı. Hayvanlara elle yem verilmekteydi. Bu işte kazanç yoktu, çünkü tarım bölgelerine çok az yağmur düştüğünden yem fiyatları fırlamıştı. Yalnız Roma'dan gelen haberde masrafa aldirmeden her istediklerini yapmaları belirtilmişti.

Meggie sürekli olarak ağılda çalışmaya sinirleniyordu en çok. Drogheda'da bir tek işçi kalmıştı. Baska kimse de bulamamışlardı. Avustralya'da daima en az olan şey, insan gücüydü. Bob yorgunluk ve sinirli halini görüp de pazarları izin vermezse, haftada yedi gün çalışıyordu Meggie. Bununla birlikte Bob ona izin verdiği zamansa daha çok çalışmak zorunda kalıyordu. Onun için de kadın yorgunluğunu, sıkıntısını belli etmemek için elinden geleni yapıyordu. Bebeklerini bahane ederek bu işten vazgeçmek aklına bile gelmiyordu. Çocuklarına çok iyi bakılmaktaydı ve Bob'un ona çocuklardan daha fazla gereksinmesi vardı, Meggie onların yanında olmayı bencillik sayıyordu. Mrs. Smith, onlara büyük sevgi ve özen göstermekteydi. Ayrıca çocukların kendisine çok önem verdiklerine inanarak güven de kazanamıyordu. Onun için de her gün çalışıyor ve haftalarca çocukları ancak gece uyudukları sırada görebiliyordu.

Dane'e her bakışında içinin eridiğini hissetmekteydi Meggie. Çok güzel bir çocuktur. Fee kente indirdiğinde Gilly'deki yabancılar bile çocuğun güzelliğini övüyorlardı. Dane hep gülümseyordu. Hem sakin, hem de huzurlu ve neşeli bir çocuktur. O, çocuklara özgü acıları çekmeden kişiliğini bulmuşa benziyordu. Çünkü insanlar ve olaylar konusunda ender hata yapıyordu. Hiçbir şey kendisini sinirlendirip şaşırtmıyordu.

Meggie onun Ralph'a çok benzemesi karşısında bazen korkuya kapılıyordu. Ama neyse bunu kimse farketmiyordu. Ralph, Gilly'den gideli çok zaman olmuştu. Dane'in yüz hatları ve vücudu ona benzemekle birlikte durumu örten bir şey vardı. Saçları Ralph'inki gibi siyah değildi. Çocuğun saçları, Drogheda'nın otları gibi gümüşümsü bir sarıydı.

Justine ilk gördüğü andan itibaren kardeşine bayılmıştı. Dane'in her istediğini yapıyor, onun için her türlü sıkıntıyı bile seve seve kabulleniyordu. Hele Dane yürümeye başlayınca Jus-

tine onun yanından ayrılmaz oldu. Meggie de buna seviniyordu. Yaşlanmakta olan Mrs. Smith'le hizmetçilerin çocuğa gereken şekilde göz kulak olamayacaklarından korkmaktaydı.

Meggie boş kaldığı ender pazarlardan birinde kızını kucağına alarak Dane'e bakması gerektiğini ciddi ciddi anlattı.

«Evde kalıp ona bakamıyorum,» dedi. «Onun için bu işle sen ilgileneceksin, Justine. O, senin küçük kardeşin. Dane'e dikkat etmeli, tehlikeli bir durumda kalmamasını sağlamalısın.»

Dört yaşındaki kızın ilginç gözleri zekâ doluydu. Justine kendine güvenle başını salladı. «Üzülme, anne. Ben daima senin için Dane'e bakacağım.»

Meggie içini çekti. «Keşke bunu kendim yapabilsem.»

Kızı kendini beğenmiş bir tavırla, «Bunu istemem,» diye karşılık verdi. «Dane'in sadece benim olması hoşuma gidiyor. Onun için üzülme. Kardeşime bir şey olmayacak.»

Meggie bu sözleri hiç de iç yatıştırıcı bulmadı. O, büyümüş de küçülmüş gibi olan kız, oğlunu elinden almak niyetindeydi. Ama buna engel olması da olanaksızdı. Justine, Dane'i korurken yine ağıllara döndü. Bir canavar olan kızı, kendi yerine geçmişti. Bu kız kime çekmişti? Ne Luke'a, ne kendisine, ne de Fee'ye benliyordu.

Neyse Justine artık gülümsüyor ve kahkaha atıyordu. Dört yaşına gelene dek gülecek bir şey görmemişti kız. Gülmesini de Dane'e borçluydu. Çünkü o bebekliğinden itibaren gülmeye alıştı. Dane güldüğü için Justine de ona uyuyordu. Meggie'nin çocukları her şeyi birbirlerinden öğrenmekteydiler. Fakat onların anneleri olmadan böyle rahat yaşayabilmeleri de üzücüydü. Meggie, 'Bu tatsız savaş bitene kadar yaşanacağım,' diye düşünüyordu. 'O zaman Dane de büyüdüğü için gereken şekilde beni sevmeyecek. O daima Justine'e daha yakın olacak. Neden her sefer yaşamımı planladığımı sandığım zaman bir şey oluyor? Bu savaşı da, kuraklığı da isteyen ben değilim. Ama ikisi de benim başıma geldi.»

Drogheda'nın güç durumunda olması bir bakıma iyi sayılırdı. Çünkü aksi halde Jack ve Hughie de bir an düşünmeden sava-

şa koşacaklardı. Ama bu durumda çiftlikte kalıp, ileride 'Büyük Kuraklık' adı verilecek felâkete karşı çiftliği korumak zorundalardı. Büyük Kuraklık'ta bir milyon mil kareden daha büyük topraklardaki ürünler ve hayvanlar mahvolmuştu.

Fakat savaş da kuraklık kadar önemliydi. İkizler, Kuzey Afrika'da çarpışırken, Drogheda'dakiler durumu korkuyla karışık bir ilgiyle izlemekteydiler. Doğuştan işçi sınıfından oldukları için daima İşçi Partisi'ni destekliyorlardı. Liberal adını almış, fakat aslında tutucu olan hükümetten de nefret etmekteydiler. 1941 Ağustosunda Robert Gordon Menzies, yönetime devam edemeyeceğini açıklayarak istifa edince, aile pek sevindi. 2 Ekimde de İşçi Partisi lideri John Curtin'den hükümeti kurması istendi. Drogheda'nın yıllardır duyduğu ilk iyi haberi bu.

1940 ve 1941'de Japonya konusunda kuşkular iyice artmıştı. Özellikle Roosevelt ve Churchill, Japonların petrolünü kesince endişeleri daha da fazılaştı. Avrupa ve Hitler çok uzaktaydı. Hitler'in Avustralya'yı ele geçirmesi için ordularını on iki bin millik yoldan geçirmesi gerekirdi. Fakat Japonya, Asya'daydı. Sarı tehlike de zengin, boş, insanı az olan Avustralya'nın başında büyük bir belâydı. Onun için Japonlar, Pearl Harbour'a saldırdınca Avustralyalılar hiç şaşmadılar. Böyle bir şeyi bekliyorlardı. Birden savaş çok yaklaşmıştı. Avustralya'yı Japonya'dan büyük Okyanuslar değil, büyük adalar ve küçük denizler ayırmaktaydı.

1941'in Noel Günü'nde Hong Hong düştü. Fakat herkes Japonların Singapore'u alamayacağına güveniyordu. Sonra Japonların Malaya ve Filipinler'e çıktığı haberi geldi. 8 Şubat 1942'de de Japonlar dar Johore Boğazı'nı geçerek Singapore Adası'nın kuzeyine iniverdiler. Singapore savaşmadan düştü.

Ondan sonra da fevkalâde bir haber geldi! Kuzey Afrika'daki bütün Avustralya kuvvetleri yurda dönecekti. Başbakan Curtin, Churchill'in gazabına aldırmayarak Avustralya'nın erkeklerine önce kendi ülkesinin gereksinme duyduğunu söylemişti. Altıncı ve Yedinci Avustralya Tümenleri, İskenderiye'den gemilere bindirildi. Tobruk'daki kanlı savaşın etkilerinden kurtulmaya çalışan Dokuzuncu Tümen hâlâ Kahire'deydi. Gemi yolları yolalanmaz onu da geri çekeceklerdi. Fee gülümsüyordu Meggie sevinçten deli gibi olmuştu. Jims ve Patsy eve döneceklerdi.

Fakat ikizler gelemedi. Dokuzuncu Tümen gemi beklerken durum birden değişti. Sekizinci Ordu, Bingazi'den çekilerek kaçmaya başlamıştı. Başbakan Churchill, Başbakan Curtin'le bir anlaşma yapmıştı. Dokuzuncu Avustralya Tümeni, Kuzey Afrika'da kalacaktı. Buna karşılık Avustralya'yı korumak için Amerikan askerleri gönderilecekti. Zavallı askerler başka bir ülkenin kararı yüzünden oradan oraya yollanmaktaydılar. Ama bu, Avustralya için ağır bir darbe oldu. Ana Vatan İngiltere, Avustralya gibi tombul bir piliç dahil bütün Uzak Batı'daki civcivlerini yuvadan atıyordu.

.*.*

23 Ekim 1942 gecesi çölde derin bir sessizlik hüküm sürüyordu. Patsy, karanlıkta hafifçe yer değiştirerek küçük bir çocuk gibi Jims'in omzuna dayandı. Jims de kolunu onun sırtına attı ve karanlıkta öyle oturdular.

Bob içini çekti. «Bu bekleme beni öldürüyor.»

Patsy kendisinden umulmayan bir şey yaparak haykırdı. «Beni öldüren de bu sessizlik!»

Yüzbaşının fısıltısı duyuldu. «Tanrı aşkına susun! O bağırان budala kim?»

Altı kişi birden. «Patsy!» diye karşılık verdiler.

Bunu neşeli gülüşmeler izledi. Ama sonra yüzbaşı bir küfür sallayınca herkes sustu. Çavuş Malloy yine saatine baktı. Tam 9.40'tı.

Birden sekiz yüz seksen iki İngiliz topu bir anda konuştu. Yerler sarsılıyor, patlamaların sesleri yankılanıyordu. Toplar yaylım ateşine başladığı için kulakları sağır edici gürültünün arkası kesilmiyordu. General Montgomery, ne kadar silahı varsa hepsini mayın alanlarına çevirmişti. Bu yüzden de gece olmasına karşın çöl, güneş doğmuş gibi aydınlanmıştı. Bu yaylım ateş on beş dakika sürdü.

Sonra derin bir sessizlik oldu. Bu sessizlik de gürültü gibi sinir bozuyordu. Saat tam ona beş kala Dokuzuncu Tümendeki askerler kalkarak siperlerinden çıktılar. Süngü takılı tüfekleri nin emniyet mandallarını açıyor, fişekliklerini yokluyorlardı. Yaylım ateşte cehennem gibi kızan kumlar eriyip cam gibi olmuş-

tu. Fakat düşman hattıyla aralarında bir toz bulutu yükseliyordu. O an için güvendeydiler. Askerler mayın tarlasının kenarında durup beklediler.

Tam onda Çavuş Malloy düdüğünü çaldı. Yüzbaşı ileriye atılmaları için emir verdi. Dokuzuncu Tümen mayın alanına girdiği sırada arkalarından top ateşi başladı yine. Bu sayede gündüzmüş gibi önlerini görüyorlardı. Her üç dakikada bir toplar yüz metre daha ilerideki mevzileri dövüyorlardı. İlerleyen askerler, Montgomery'nin toplarının, mayınları yok etmiş olması için dua etmekteydiler. Hâlâ karşıda makineli silahların, 50 milimetrelilik küçük topların başında Almanlar ve İtalyanlar vardı. Bazen askerlerden biri bir mayına basıyor ve havaya uçup paralanıyordu.

Düşünecek, bir şey yapacak vakit yoktu. Her üç dakikada bir, yüz metre ilerlerken dua ediyorlardı. Mayın alanı ucu bucağı bulunmaz bir yerdi. Uzunluğu iki, üç mil kadardı. Bazen durdukları zaman kulaklarına uzaktan bir gaydanın tuhaf sesi geliyordu. Dokuzuncu Avustralya Tümeninin solunda İskoçyalılar vardı. Onların her birlik komutanının yanında bir de gaydacı yürüyordu. Bu İskoç için gaydanın peşi sıra savaşa girmek dünyanın en zevkli şeyi sayılabilirdi. Avustralyalılar için bu, dostça bir sestti. Fakat Alman ve İtalyanların gaydayı duyunca tüyleri diken diken oluyordu.

Savaş on iki gün sürdü. On iki gün de çok uzun bir savaş demekti. Mayın alanından geçerlerken ve Rommel'in bölgesine girerlerken ilk günler kayıplar azdı.

Col Stuart, küreğine dayanarak, «Burada siper kazmaktansa saldırıp vurulmayı yeğ tutarım,» dedi.

Çavuş söylendi. «Orasını bilemem ahbap. Geridekiler işlerini biliyorlar. Biz burada bütün işi görene dek onlar siperlerinde rahat bekliyorlar. Ondan sonra da mayın tarayıcılarla burasını silip süpürecekler ve Tanrı'nın belâsı tanklarına yol açacaklar.»

Jim, «Tankların suçu yok, Bob,» diye lafa karıştı. «Suç onlara emir veren yüksek rütbeli subaylarda.» Yeni kazdıkları siperin kendi tarafına düşen topraklara küreğiyle bastırıyordu. «Bizi bir süre bir yerde bırakacaklarını umuyordum! Son beş gün içinde bir karınca yiyiciden daha fazla toprak kazdım!»

Bob oralı olmadı. «Kazmaya devam et ahbab!»

Col, «Şuraya bakın!» diye bağırarak gökyüzünü işaret etti.

İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetlerinin on sekiz tane hafif bombardıman uçağı, yaklaşarak Alman ve İtalyan hatlarına bombalarını büyük bir isabetle atmışlardı.

Çavuş Bob Malloy uzun boyunu gererek havaya baktı. «Çok güzel!»

Üç gün sonra, ilerleme sırasında bir şarapnelin kolunu ve vücudunun yarısını parçaladığı çavuş öldü. Fakat kimsenin onunla ilgilenecek vakti yoktu. Sadece biri, yarısı uçmuş ağzından düdüğünü çekip aldı. Artık insanlar, sinekler gibi düşüp ölüyorlardı. Her zamanki dikkatlerini ve çevikliklerini koruyamayacak kadar yorulmuştu askerler. Ama ele geçirdikleri her karış toprağı da koruyorlardı. Çok güçlü bir ordunun olağanüstü direnişine aldırmadan dayanıyordu Avustralyalılar.

Dokuzuncu Tümen, Graf von Sponeck ve Lungerhausen'in saldırmasına engel olurken, tanklar da güneyden saldırıya geçtiler ve sonunda Rommel yenildi. 8 kasımda Alman Generali Mısır'ın sınırı gerisinde kalan kuvvetlerini toplamaya çalışıyordu. Montgomery de bütün savaş alanını ele geçirmişti.

★★

Dokuzuncu Avustralya Tümeninden geri kalanlar, Japonlara karşı savaşmak için yurtlarına döneceklerdi. 1941 yılının mart ayından beri savaşta olan Dokuzuncu Avustralya Tümeni, Kuzey Afrika'ya eğitilmeden ve iyi donatılmadan gelmişti. Ama şimdi ülkelerine, yalnız Hindistan'ın Dördüncü Tümeninin aşabildiğı büyük bir ünle dönüyorlardı. Dokuzuncu Tümenle birlikte Jims ve Patsy de sağ salım geri gittiler.

İkizlere Drogheda'ya gitmeleri için de izin verildi tabii. Bob arabayla Gilly'e gidip onları Goondiwindi treninden aldı. Çünkü Dokuzuncu Tümen, Brisbane'deydi ve orada orman savaşı eğitimi gördükten sonra Yeni Gine'ye gidecekti.

Roll Royce araba yolundan geçip durunca, evdeki bütün kadınlar çimenliğe çıkıp beklediler. Jack ve Hughie, biraz geride olmakla birlikte kardeşlerine kavuşmak için sabırsızlanıyorlardı.

Drogheda'da sağ kalan her koyun isterlerse o ara donup ölebilirlerdi. Ama o gün tatildi.

Araba durup gençler inince kimse kımıldamadı. Jims ve Patsy ne kadar değişmişti. İki yıl çölde kaldıkları için ilk giydikleri üniformalar eskimişti. Şimdi orman yeşili üniformalarla yabancıya benziyorlardı. Bir kere ikisi de boy atmıştı. Ayrıca Drogheda'dan uzak kaldıkları iki yılda iyice gelişmişler ve ağabeylerinden iriyarı olmuşlardı. Artık çocuk değil, erkekler. Hem Bob, Jaok ve Hughie'ye de benzemiyorlardı. Çünkü zorluklar, savaş ve korkunç ölümler onları Drogheda'nın yapamayacağı şekilde değiştirmişti. Kuzey Afrika güneşinde tenleri kararıp maun gibi olmuştu. Göğüslerinde Avustralya Piyadelerinin doğan güneş amblemi takılı, sadece üniformalı iki genç adamın, savaşta adam öldürdüklerine inanılabilirdi. Bu, gözlerinden anlaşıyordu. Paddy'ninki gibi mavi olan gözlerde onunkilerde görülen yumuşaklık yoktu.

Yanaklarından yaşlar süzülen Mrs. Smith yanlarına koşarak, «Çocuklarım!» diye hıçkırdı. «Çocuklarım!» Kadın, onların ne yaptıklarına, ne de, değiştiklerine aldırmıyordu. Mrs. Smith için onlar yıkadığı, altlarını değiştirdiği, karınlarını doyurduğu bebeklerdi. Çocukken onların gözyaşlarını silmiş, acılarının geçmesi için yaralarını öpmüştü. Ama bu seferki yaraları geçirmeye gücü yetemezdi.

Sonra aile onların etrafını aldı. İngilizlere özgü çekingenlikten sıyrılarak gülmeye, ağlamaya başladılar. Hatta zavallı Fee bile onların sırtlarını okşadı. Meggie, Minnie ve Cat, ikizleri öptü. Jack ve Hughie de mağcup mağcup ellerini sıktılar. Drogheda'dakiler ikizlerin eve gelmekle neler hissettiklerini, onların bu anı nasıl beklediklerini ve ayrıca bundan ne kadar korktuklarını asla anlayamazlardı.

İkizler durmadan yemek yiyorlardı. Ordudaki yemeğin böyle olmadığını söyleyerek gülüyorlardı. Türlü pastalar, börekler, tatlılar hazırlanıyor, Drogheda'daki ineklerin sütünden kaymak yapılıyordu.

Jims, «Bu Vogların ekmeğinden farklı, değil mi. Patsy?» diyordu.

«Öyle.»

Mrs. Smith meraklıydı. «Vog nedir?»

«Vog, Arap demek. Vop da İtalyan. Öyle değil mi, Patsy?»

«Evet.»

İkizler daha doğrusu Jims, Kuzey Afrika'daki kentlerden, insanlardan, Kahire'deki müzeden, gemideki yaşamdan söz ediyordu. Fakat ne kadar soru sorarlarsa sorsunlar Gazala, Bingazi, Tobruk ve El Alemeyn'deki savaşlarla ilgili bir söz söylemiyor ve konuyu değiştiriyordu. Savaş bitince pek çok kadın, şiddetli çarpışmalar olan bölgelerdeki erkeklerin bu konuda bir söz söylemediklerini ve eski askerler kulüplerine üye olmadıklarını farkedeceklerdi. Onların savaşı anımsatan her şeyden uzaklaştıklarını göreceklerdi.

Drogheda'da onlar için bir parti verildi. Dokuzuncu Tümen den olan Alastair MacQueen de eve dönmüştü. Onun için Rudna Hunish'de de bir parti verildi tabii. O çevrede oğulları savaşta olan her çiftlik, Dokuzuncu Tümenle dönen üç erkek için eğlenceler düzenlemek istiyordu. Kadınlar, kızlar onların etrafını alıyordu. Fakat artık birer kahraman olan Clearyler onlardan kaçmaya çalışmaktaydılar. Hem savaştan daha fazla kızlardan korktukları da belliydi.

Jims ve Patsy, kızlarla ahbablık etmek istemiyorlardı. Onlar vakitlerini Hughie ve Jack'la geçirmek niyetindeydiler. Kadınlar gece yattıktan sonra geç vakitlere kadar oturuyor ve başlarından geçen acı şeyleri anlatıyorlardı. Gündüzleri de kuraklığın yedinci yılına dayanan Drogheda'da çalışıyorlardı. Üniformaları çıkardıkları için mutluydular.

Azap çekmiş, bitkin düşmüş olan Jims ve Patsy için o topraklar anlatılamayacak kadar güzeldi. Koyunlara bakınca teselli buluyorlar, bahçede geç acmış güllerin kokusuna bayılıyorlardı. Bir daha burasını unutmak istemezmiş gibi bakıyorlardı etraflarına. Çünkü gençlik hevesiyle savaşa katılmışlar ve bunun nasıl bir şey olduğunu hayallerinden bile geçirmemişlerdi. Bu kez ayrılırlarken Drogheda'nın güzelliklerini de belleklerinde götüreceklerdi. İkizler, Fee'ye sefkatle davranıyor, Meggie, Mrs. Smith, Cat ve Minnie'yi de çok seviyorlardı. İkisi de birer ana kadar duyguluydular.

Meggie'yi en sevindiren de onların Dane'den hoşlanmaları, saatlerce çocukla oynamalarıydı. İkizler, Dane'i atla dolaşmaya çıkarıyor, onunla gülüyor, birlikte çimlerin üstünde yuvarlanıyor-

lardı. Justine'den korkar gibiydiler. Fakat onlar kendilerinden yaşça büyük olan tanıdıkları kadınların dışında kalanlardan da-
ima çekinirlerdi. Justine, onların Dane'i alıp götürmelerini çok
kıskanıyordu. Bu yüzden oynayacağı kimse de kalmıyordu.

Bir gün Meggie verandaya çıktığında, orada oturmuş, Patsy
ve Dane'in çimenlerin üstünde oynamasını seyreden Jims. «Doğ-
rusu pek hoş bir çocuk!» dedi.

«Evet, güzel, değil mi?» Meggie gülümseyerek küçük karde-
şini görebileceği bir yere oturdu. Gözlerinden merhameti oku-
nuyordu. Çünkü ikizler onun da çocukları sayılırdı. «Ne var
Jims? Bana söyleyemez misin?»

Erkek, ıstırap dolu gözlerini ona dikti ve sonra başını sal-
ladı. «Yok Meggie. Bir kadına anlatabileceğim bir şey değil bu.»

«Peki bu iş bitip evlendiğinde ne olacak? Bunları karına an-
latmayı istemeyecek misin?»

«Evlenmek mi? Biz mi? Hiç sanmıyorum. Savaş insanın ar-
zularını alıp götürüyor. Savaşa katılmak için deli oluyorduk, ama
şimdi aklımız başımıza geldi. Evlenseydik oğullarımız olurdu. Bu
neye yarar? Oğullarımızın büyüdüğünü ve bizim gibi savaşa
gönderildiklerini mi istemeliyiz? Onlar da bizim gördüklerimizi
mi görmeli?»

«Yapma, Jims, yapma!»

Jims, Patsy'nin kucağında gelen Dane'ye baktı.

«Meggie, onun Drogheda'dan ayrılmasına sakın izin verme.
Drogheda'da yaşadığı sürece başına bir şey gelmez.»

★★

Başpiskopos Ralph de Bricassart, kendisine hayretle ba-
kan kimselere aldırmadan güzel koridoru koşarak geçti. Kar-
dinalin odasına girdikten sonra birden durakladı. Kardinal, işgal
edilmiş Polonya'nın sürgündeki hükümetinin Vatikan'daki elçisi
Mösyö Papee'yi ağırlıyordu.

«Ne var, Ralph? Ne oldu?»

«Beklediğimiz oldu, Vittorio. Mussolini'yi devirdiler.»

«Aman Tanrım! Kutsal Baba'mız bunu biliyor mu?»

«Castel Gondolfo'ya kendim telefon ettim. Radyo da neredeyse bu haberi verecektir. Alman karargâhından bir dostum durumu telefonla bana bildirdi.»

Mösyö Papee hafif bir memnunlukla, «Papa hazretlerinin bavullarını hazırlamış olduğunu umarım,» dedi.

Başpiskopos Ralph söylendi. «Onu bir Fransiskan dilencisi kılığına sokarsak kentten çıkarabiliriz. Yoksa çıkması olanaksız. Kesserling, kenti tümüyle yönetimine almış.»

Kardinal Vittorio, «O zaten buradan gitmez,» diye mırıldandı.

Mösyö Papee, ayağa kalktı. «Sizden ayrılmalıyım, Monsenyör. Ben, Almanya'nın düşmanı bir ülkenin temsilcisiyim. Kutsal Papa güvende değilse, ben de değilim demektir. Odamda icabına bakmam gereken belgeler var.»

İhtiyatlı ve dikkatli olan elçi, tam anlamıyla bir diplomat olduğu için odadan çıkarak iki rahibi yalnız bıraktı.

«O, buraya ezilen halkı için araya girmemizi istemeye mi gelmişti?»

«Evet, zayıllı adam! Yurttaşlarını çok seviyor.»

«Biz sevmiyor muyuz?»

«Seviyoruz tabii. Ralph! Fakat durum onun bildiğinden daha zor.»

«İşin doğrusunu istersen ona inanılmıyor.»

«Ralph!»

«Doğru değil mi bu? Kutsal Baba'mız, gençlik yıllarını Münih'te geçirmiş ve Almanları çok sevmişti. Olanlara rağmen hâlâ da seviyor. O, zayıflıktan iskelet halini almış adamları kanıt olarak gözlerinin önüne sersek bize, 'Bunları Ruslar yapmıştır,' diyecektir. Hayır, sevgili Almanları... Öyle kültürlü ve uygar kimseler bu tür işler yapmazlar!»

«Ralph sen, İsa Kurumu'nun üyesi değilsin, fakat Kutsal Baba'mıza bağlı kalacağına yemin ettiğin için buradasın. Sende İrlandalı ve Norman atalarının öfkesi var. Ancak senden makul olmanı rica edeceğim! Geçen eylülünden beri baltanın inmesi, Mussolini'nin Almanların intikamından korkarak bize sığınması için dua ettik. Adolph Hitler çelişkilerle dolu biri. Kendisine düşman olduğunu bildiği iki şeyi korumaya çalışıyor. Bunlardan biri Britanya İmparatorluğu, öbürü de Roma Kutsal Katolik Kili-

sesi. Fakat zorda kalınca Britanya İmparatorluğu'nu ezmek için elinden geleni yaptı. Kendisini zorlarsak bizi ezmeye kalkmayacağı mı sanıyorsun? Polonya'da olanları kötüleyecek bir tek sözümüz üzerine bizi hemen ezecektir. Hem Polonya'da olanları kınamakla elimize ne geçecek dostum? Bizim ne ordumuz, ne askerlerimiz var. Hemen karşılık verilecek ve Kutsal Baba'mız Berlin'e gönderilecektir. O da bundan korkuyor. Yüzyıllar önce Avignon'daki kukla Papa'yı anımsıyor musun? Papa'mızın Berlin'de bir kukla olmasını mı istiyorsun?»

«Özür dilerim, Vittorio. Ben durumu böyle görmüyorum. Hitler'i lânetlemeliyiz. Onun barbarlığını bağıra bağıra ilan etmeliyiz. Bizi vurduracak olursa hepimiz amacımız uğruna şehit düşmüş sayılırız.»

«Genellikle böyle kalın kafalı değildir, Ralph! O, bizi vurdurmaz. Böyle şehit olmanın büyük etkisini o da bilir. Kutsal Baba'mız Berlin'e gönderilirken bizi de sessiz sedasız Polonya'ya yollar. Polonya! Polonya'da ölmeyi istiyor musun? Oraya gitmekle hiç kimseye yardım edemeyeceğini bilmiyor musun?»

Başpiskopos Ralph oturarak yumruklarını sıktı. İsyanla pencereden dışarıya, orada uçan kumrulara baktı. Kırkdokuzunda eskisine kıyasla daha zayıftı. Yaşlılığın ona yakışacağı belli oluyordu. Pek çok şey gibi bunda da başarılıydı adam.

«Ralph, biz de erkeğiz. Fakat bu ikinci derecede kalır. Biz önce rahibiz.»

«Avustralya'dan döndüğümüzde bunları böyle sıralamamıştın, Vittorio!»

«Ben başka bir şeyden söz ediyorum ve bunun farkındasın. Sen yalnızca zorluk çıkarıyorsun. Yani şimdi kendimizi erkek olarak düşünemeyiz. Rahip olarak düşünmemiz gerekli, çünkü yaşamımızın en önemli yönü budur. Biz, insan olarak ne düşünürsek düşünelim, ne yapmak istersek isteyelim, Kilise'ye bağlı kalacağımıza yemin etmişiz. Biz, sadece Kutsal Baba'mıza sadık kalabiliriz! İtaat edeceğine temin ettin, Ralph. Bunu tekrar bozmak istiyor musun? Tanrı'nın Kilisesi'ni koruma konusunda Kutsal Baba'mız hatasızdır.»

«O, yanılıyor. Kararında tarafsız kalamıyor. O, bütün gücünü komünizmle savaşmaya yöneltmiş. Almanya'yı da komünizmin en büyük düşmanı, bunu Batı'ya yayılmasını engelleyecek

en büyük güç olarak görüyor. Nasıl Mussolini'nin İtalya'yı yönetmesini uygun karşıladıysa, Hitler'in de Almanya'da güçlü olarak başta kalmasını istiyor.»

«Bana inan Ralph... Bilmediğin şeyler var. O, Papa ve yanılmaz! Bunu inkâr edersen, dinini de inkâr etmiş olursun.»

Kapı sessizce fakat telaşla açıldı. «Monsenyör, Herr General Kesserling.»

İki rahip de anlaşılmazlıklarını unutmuş gibi gülümseyerek ayağa kalktılar.

«Bu büyük bir zevk, Ekselans. Oturmaz mısınız? Çay içer miydiniz?»

«Teşekkür ederim, Monsenyör, içerim. Roma'da hiçbir yerde sizinki gibi fevkalâde İngiliz çayı bulunmuyor.»

Kardinal Vittorio masum bir tavırla gülümsedi. «Ben Avustralya'da Papa'nın Elçisi'yle çaya alıştım. İtalyan olmakla birlikte bu tiryakilikten de vazgeçemedim.»

«Ya siz, Altes?»

«Ben İrlandalıyım, Herr General. İrlandalılar da çaya düşkün olurlar.»

General Albert Kesserling, daima Başpiskopos de Bricassart'la konuşmaktan zevk alırdı. O, biraz sinsi halli İtalyan rahiplerinden sonra, hile düşünmeyen ve entrikaya akli ermeyen dürüst biriyle anıbaklık çok hoştu.

«Her zaman olduğu gibi yine Almancanızın güzelliğine şaşıyorum, Altes.» diye mırıldandı.

«Dillere karşı yeteneğim var, Herr General. Bu da öteki tüm yetenekler gibi övülmeye değmez bir şey sayılır.»

Kardinal de tatlı tatlı sordu. «Sizin için ne yapabiliriz, Ekselans?»

«Herhalde Duce'nin kaderini duymuşsunuzdur!»

«Evet, Ekselans, duyduk.»

«Öyleyse gelmemin nedenini kısmen biliyorsunuz demektir. Size her şeyin yolunda olduğuna güvenmenizi söyleyecektim. Ayrıca bu haberi Castel Gondolfo'da yazlarını geçirenlere iletmenizi rica edecektim. Bu arada çok işim olduğu için Castel Gondolfo'yu ziyaret etme olanağım yok.»

«Haber gönderilecek. Çok mu işiniz var?»

«Tabii. Biz Almanlar için buranın bir düşman ülkesi olduğunu anlamış olmanız gerekir, değil mi?»

«Burası mı, Herr General? Burası İtalyan toprağı değil. Burada kötüler dışında hiç kimse düşman değildir.»

«Özür dilerim, Monsenyör. Ben Vatikan'ı değil, İtalya'yı söylüyordum. Yalnız İtalya konusunda Führer'imın emrettiğı şekilde davranmam gerek. İtalya işgal edilecek. Şimdiye dek müttefik olarak burada bulunan kuvvetlerin de polis görevi yapacaklar.»

Başpiskopos Ralph ömründe ideolojik bir tartışmaya girişmemiş gibi rahat rahat oturuyordu. Bir yandan da ziyaretçiyi incelemekteydi. Bu adam Führer'inin Polonya'da ne yaptığını biliyor muydu? Hoş bunu bilememesine imkân mı vardı?

Kardinal Vittorio endişeli bir tavır takındı. «Sayın General bunu Roma'da yapmayacaksınız, değil mi? Ah hayır! Tarihsel bir kent olan, türlü eserlerle dolu Roma'da olmaz, değil mi? Birliklerinizi bu kentin yedi tepesine getirirseniz her şey mahvolur. Rica ederim bunu yapmayın.»

General Kesserling rahatsız olmuştu. «Böyle olmayacağını umarım, Monsenyör. Fakat ben de yemin ettim. Ben de emir alıyorum. Führer'imın istediğı gibi hareket etmeliyim.»

Başpiskopos Ralph öne doğru eğildi. Kırışmış bir tutam saç alnına düşmüştü. Gözlerini masum bir tavırla açmıştı. Bu haliyle generali nasıl etkilediğini iyi biliyordu. «Bizim için bunu deneyeceksiniz, değil mi, Herr General? Rica ederim... Atina'ya gittiniz mi acaba, ekselans?»

General, kuru bir sesle, «Evet, gittim,» diye cevap verdi.

«Öyleyse öyküyü biliyorsunuz. Akropol'un tepesindeki yapıtları da yerle bir etmişler. Herr General, Roma iki bin yıllık bakım, sevgi ve itinanın bir anıtı olarak eski güzelliğini korumaktadır. Size yalvarırım... Roma'yı tehlikeye atmayın.»

General şaşkınlıkla karışık bir hayranlıkla ona baktı. Sırtındaki üniformanın kendine yakıştığını biliyordu. Fakat belinde mor kuşağıyla üstündeki siyah cüppe, Başpiskopos Ralph'a çok daha yakışmaktaydı. Hem onda da bir asker hali vardı. Vücudu bir askerinki gibi inceydi. Yüzü de bir meleğı andırıyordu. Bu adam nasıl olduğunu biliyor muydu acaba? Gerçekten anımsanacak biriydi.

«Elimden geleni yapacağıma söz veriyorum. Altes. Bir yere kadar kararın bana ait olduğunu itiraf etmeliyim. Bildiğiniz gibi uygar bir insanım, ama siz de benden çok şey istiyorsunuz. Roma'yı açık kent ilan edersem, bu, köprülerini uçuramayacağım, binalarını kale haline getiremeyeceğim anlamına gelir. Bu da sonunda Almanya'nın aleyhine olabilir. Roma'ya iyi davranırsam, bana kötülükle karşılık verilmeyeceğini kim temin edebilir?»

Kardinal Vittorio kucağındaki kediye okşadı. Bu seferki zarif bir Siyam kedisiydi. Sonra tatlı tatlı gülümseyerek Başpiskopos'a baktı. «Roma iyiliğe hiçbir zaman kötülükle karşılık vermez. Ekselans. Castel Condolfo'da yazlıkta olanları ziyarete vakit bulduğunuzda da size aynı güvenceyi vereceklerdir. Sevgili Keng si! Ah sen ne güzel bir kızsın!» Yine kediye sevdi.

«Olağanüstü bir hayvan, Monsenyör!»

«O, soylu, Herr General. Başpiskopos da, ben de eski ve saygıdeğer adlar taşıyoruz. Fakat onun soyunun yanında bizimkiler hiç kalır. Adını beğendiniz mi? Çince 'İpek Çiçek' anlamına geliyor. Ona uyuyor, değil mi?»

Çay getirilerek tepsiyle masaya bırakıldı. Rahibe fincanları yerleştirip çıkana dek odadakiler sustular.

Baspiskopos Ralph, Roma'nın yeni sahibine bakarak iç ısıtan bir tavırla gülümsedi. «Roma'yı açık kent ilan ettiğiniz için pişman olmayacaksınız.» Kardinale dönünce o, etkileyici cazibe yüzünden silindi. Sevgili dostuyla konuşurken böyle şeye gerek yoktu. «Monsenyör, siz mi 'Anne' olacaksınız. Yoksa bu onuru bana mı bırakıyorsunuz?»

General Kesserling şaşırdı. «Anne mi?»

Kardinal di Contini Verchese güldü. «Bizim aramızda bir şaka bu. Çayı koyana 'Anne' derler. Bir İngiliz sözü bu, Herr General.»

★★

O gece Başpiskopos Ralph, yorgun, huzursuz ve sıkıntılıydı. Savaşın sonuçlanmasına yardım edecek bir şey yapamamıştı. Yalnızca antikaların korunması için uğraşıyorlardı. Vatikan'ın bu tembelliginden nefret etmeye başlamıştı. Tutucu olmakla bir-

likte bazen Kilise'nin en ileri gelenlerinin sümüklüböcek gibi ağır hareket etmelerine sinirleniyordu. Kendisine hizmet eden basit rahipler ve rahibeler dışında haftalardır sıradan bir insanla konuşmamıştı. Dua etmekte bile zorluk çekiyordu bu ara. Tanrı da çok uzaklarda gibiydi. Sanki Tanrı, kulları için yaptığı dünyayı, yine onların mahvetmesi için bırakıp geri çekilmişti. O anda Fee veya Meggie gibi biriyle konuşmayı arzuluyordu. Ya da Vatikan ve Roma'nın kaderiyle ilgili olmayan biriyle.

Rahip, özel merdiveninden büyük Sen Piyer Kilisesi'ne indi. Savaş dolayısıyla hava kararır kararmaz kilisenin kapıları kilitleniyordu. Adım atarken, taş zeminde ayak sesleri yankılandı. Büyük mihrabın önünde diz çökerek selam verdi. Kalkıp yürürken birden birinin içini çektiğini duyarak elindeki feneri yaktı. Işığı sesin geldiği yere doğru çevirdi. Korkmamış, yalnızca merakla kapılmıştı. Burası onun dünyasıydı ve korkuya kapılmadan burasını koruyabilirdi. Işık, bitkin bir yüzü aydınlattı.

Başpiskopos gülümseyerek, «Ciao,» dedi.

Karşısındaki adam cevap vermedi. Ralph onun Alman piyade eri üniforması giymiş olduğunu farketti. İşte aradığı sıradan adamı bulmuştu. Onun Alman olması önemli değildi.

Hâlâ gülümseyerek, «Wie geht's?» diye sordu.

Işıktaki geniş alından süzülen terleri gördü. O zaman delikanlının hasta olabileceğini düşündü. «Du bist krank?»

Sonunda gencin sesini duydu. «Nein.»

Başpiskopos Ralph elektrik fenerini yere koyarak yaklaşıp askerin çenesini tuttu ve onun koyu renkli gözlerine baktı.

Yine Almanca devam etti. «Nen var? Bunu bilmiyorsun sanırım. Ama benim şu dünyada baş görevim, insanlara neleri olduğunu sormaktır. Hem bu soru yüzünden başımın sık sık derde girdiğini de belirtmeliyim.»

Genç yaşına göre pek kalın bir sesle, ve Bavaria vurgusuyla karşılık verdi. «Dua etmeye gelmiştim.»

«Ne oldu? Kapılar kilitlenince içeride mi kaldın?»

«Öyle, ama sorun bu değil.»

Başpiskopos elektrik fenerini aldı. «Bütün gece burada kalamazsın. Bende de kapıların anahtarları yok. Benimle gel.» Papalık sarayına çıkan özel merdivene doğru giderken yumuşak, hafif bir sesle konuşuyordu. «Ben de dua etmeye gelmiştim.

Sizin Komutanınız yüzünden tatsız bir gün geçirdik... Buradan gel. Kutsal Baba'mızın adamlarının beni tutukladığını sanmayacaklarını umarım.»

On dakika kadar sessiz sedasız yürüyerek koridorlardan, açık avlulardan, bahçelerden, hollerden geçtiler, merdivenleri çıktılar. Genç Alman, koruyucusunun yanından ayrılmaya niyetli değildi. Onun peşi sıra gidiyordu. Sonunda Başpiskopos sade döşenmiş bir odanın kapısını açarak genci içeriye soktu ve bir lamba yaktı.

Birbirlerini görmek için karşılıklı durdular. Alman askeri delici bakışlı, mavi gözleri olan, ince yüzlü, uzun boylu bir adam gördü. Ralph da, Avrupalıları korkutan üniformayı giymiş olan çocuğa baktı. Çocuk sayılırdı, çünkü onaltısından fazla yoktu. Orta boylu, zayıf gencin ileride daha gelişeceği ve güçlü bir vücuda sahip olacağı belliydi. Yüzü de İtalyanlarınkı gibi esmerdi ve soyluya benziyordu. Siyah, gür saçları dalgalıydı. Kahverengi iri gözlerini uzun siyah kirpikleri çerçeveliyordu. Gerçekten çok yakışıklıydı çocuk. Bu gencin sıradan bir görünüşü yoktu.

Ona, «Otur,» dedikten sonra gidip dolaptan bir şişe Marsala şarabı çıkardı. İki kadehe şarap koyarak birini gence uzattı. Sonra bu yabancıyı rahatlıkla görebileceği şekilde kendi koltuğuna geçip yerleşti. Bacak bacak üstüne atarak, «Artık çocukları da askere alacak duruma mı düştüler?» diye sordu.

«Bilmiyorum. Ben zaten bir yetimler evindeydim. Onun için beni erken askere almaları olağan sayılır.»

«Adın ne oğlum?»

«Rainer Moerling Hartheim.» Bu adı büyük bir gururla söylemişti.

Rahip ciddi ciddi, «Fevkalâde bir isim,» dedi.

«Öyle değil mi? Kendim seçtim. Bana yetimhanede Rainer Schmidt derlerdi. Ama orduya alınınca hep istemiş olduğum bu adı seçtim.»

«Sen yetim misin?»

«Rahibeler bana bir aşk çocuğu olduğumu söylediler.»

Korkusunu yitiren genç, kendinden pek emin ve gururluydu artık. Onun için Rahip Ralph gülmemeye çalıştı. Ama niçin korkmuştu? Bir daha bulunmamaktan mı, yoksa kilisede kilitli kalmaktan mı?

«Neden o kadar korktun Rainer?»

Genç şarabını memnun bir tavırla yudumladı. «İyi... Şarap pek tatlıymış.» Arkasına yaslandı. «Rahibeler hep sözünü edip bize resimlerini gösterdikleri için Sen Peter'i görmek istiyordum. Roma'ya yollanınca sevindim. Buraya bu sabah geldik. Fırsat bulur bulmaz kiliseye koştum. Böylece Tanrımıza yaklaşılabileceğimi düşündüm. Oysa kilise çok kocaman ve soğuktu. Tanrı'yı duyamadım.»

Başpiskopos Ralph gülümsedi. «Ne demek istediğini anlıyorum. Fakat Sen Peter öbür kiliseler gibi değildir. Bu asıl kilisedir. Buraya alışana dek uzun süre geçtiğini anımsıyorum.»

«İki şey için dua etmek istemiştım.»

«Seni korkutan şeyler için mi?»

«Evet, Sen Peter'e gelmekle durumun düzelebileceğini düşünmüştüm.»

«Seni korkutan nedir, Rainer?»

«Musevi olduğuma karar vereceklerinden korkuyorum. Bir de alayımın Rusya'ya gönderilmesinden.»

«Anlıyorum. Korkmana şaşmamalı. Senin Musevi olduğun kanısına varmaları mümkün mü?»

Genç, «Bana bir bakın!» dedi. «Benimle ilgili bilgileri kaydedereklerken bu konuda araştırma yapacaklarını söylediler. Yapıp yapmayacaklarını bilmiyorum. Fakat rahibeler bana anlattıklarından fazlasını biliyorlardır herhalde.»

Rahip onu teselli etti. «Rahibeler bilseler bile bir şey açıklayamazlar. Kendilerine o soruların neden sorulduğunu bilirler.»

«Öyle mi düşünüyorsunuz? Oh, öyle olduğunu umarım!»

«Sende Musevi kanı olması fikrine üzülüyor musun?»

Rainer «Kanımın ne olduğu önemli değil,» diye karşılık verdi. «Ben Alman olarak doğdum. Önemli olanı da bu.»

«Ama onlar böyle düşünmüyorlar demek?»

«Evet.»

«Ya Rusya? Rusya için endişe etmemelisin. Roma'dasın ya nı tam aksi yönde.»

«Bu sabah komutanım Rusya'ya gönderilebileceğimizi söylediğini duydum. Orada durum kötüymüş.»

Başpiskopos Ralph birden, «Sen daha çocuksun,» dedi. «Okulda olman gerekirdi.»

Genç gülümsedi. «Hayır. Onaltısında olduğum için çalıştım artık. Oysa okula gitmek isterdim. Eğitim çok önemli.»

Adam gülmeye başladı ve sonra kalkıp kadehleri doldurdu. «Bana aldırma, Rainer. Pek mantıklı konuşmuyorum. Aklımdan bir sürü şey geçiyor. İyi bir ev sahibi sayılmam. Öyle değil mi?»

Genç, «Yok,» diye mırıldandı. «Siz iyisiniz.»

Başpiskopos tekrar yerine oturdu. «Bana kendini anlat Rainer Moerling Hartheim.»

Genç yüzde tuhaf bir gurur belirdi. «Ben Alman'ım ve Katolikim. Almanya'yı ırk ve din yüzünden baskı yapılmayan bir yer olarak görmek isterdim. Sağ kalırsam ömrümü buna adayacağım.»

«Sağ kalman ve başarılı olman için dua edeceğim.»

Genç çekinerek sordu. «Bunu yapacak mısınız? Yani adımı söyleyerek benim için dua edecek misiniz?»

«Tabii. Hem bana bir şey öğrettin. İşimde yalnız tek bir silahım var. O da dua etmek. Başka bir yararım yok.»

Şaraptan uykusu gelmeye başlayan genç sordu. «Siz kimsiniz?»

«Ben Başpiskopos Ralph de Bricassart'ım.»

«Oh, sizi sıradan bir rahip sanmıştım!»

«Ben sıradan bir rahibim. Başka bir şey değilim.»

Gözleri parlayan genç atıldı. «Sizinle bir anlaşma yapacağım! Benim için dua edin Peder. Eğer istediğimi elde edecek kadar yaşayabilirsem bir gün Roma'ya döneceğim. Dualarınızın ne yaptığını görmeyi sağlayacağım.»

Mavi gözler şefkatle parladı. «Tamam, anlaştık. Geldiğin zaman da dualarımın sonucu konusundaki fikirlerimi açıklayacağım.»

Ayağa kalktı. «Burada kal küçük politikacı. Sana yiyecek bir şeyler bulayım.»

Şafak sökene dek konuştular. Sonra Başpiskopos misafirini sarayın bekleme ve konuk salonlarından geçirdi. Onun hayranlığını zevkle seyretti ve kendisini uğurladı.

Rahip o harika bir ada sahip gencin gerçekten Rusya'ya gideceğini bilmiyordu. Rainer, Roma'da bir rahibin her gün ken-

di adını söyleyerek dua edeceğine inandığı için oraya güvenle gidecekti.

••

Dokuzuncu Avustralya Tümeni, Yeni Gine'ye yollanamadan Japonlar istemeyerek geri çekilmek zorunda kaldılar. Amerikalıların karşısında olanca gücüyle dövüşen Japonlar sonunda Buena, Gona, Salamua'yı bırakarak kuzey sahilinde Lae ve Finschhafen'e çekildiler.

1943'ün 5 Eylülünde de Dokuzuncu Tümen Lae'nin biraz doğusunda karaya çıktı. Burası çok sıcak ve nemli bir yerdirdi ve her an yağmur yağıyordu. Oysa yağmur mevsimine daha iki ay vardı. Malarya tehlikesi, yüzünden herkes Atabrin tabletleri alıyordu. Bu küçük, sarı haplar da onları sanki sıtmaları varmış gibi hasta etmekteydi. Nem yüzünden postallar ve çoraplar kurumuyordu. Ayaklar yara ve kan içinde kalmıştı. Bu arada sivrisinek ve böceklerin ısırıldığı yerler de şişip mikroplanıyordu.

Yalnız Dokuzuncu Tümen, Lae'ye geldikten sonra iki hafta içinde Japonları silip süpürdüler. Artık düşman kalmamıştı orada. Hem Yeni Gine'de bahar gelmişti. Onun için de havadaki nem yüzde seksene düşmüştü. Güneş pırıl pırıl parlıyordu ve gökyüzünde hiç bulut kalmamıştı...

O gün disiplin gevşemişti. Herkes kriket oynamak, dolaşmak, yerlilerle ahbaplık etmek için dağılmıştı. Jims ve Patsy de kasabanın arkasındaki koltuğa çıkmışlardı. Burası onlara Drogheda'yı anımsatmıştı.

Jims, «Kısa süre sonra geri döneceğiz, Patsy,» dedi. «Japonları kaçırdık. Almanları da öyle. Patsy, eve... Drogheda'ya döneceğiz! Bunun için çok sabırsızlanıyorum.»

Patsy başını salladı. «Öyle.»

Birbirlerine dayanmış, neşeli neşeli yürüyorlardı. Günlerce hamamdaymış gibi buharlı olan havaya dayandıktan sonra mavi gökyüzü ve güneş ne güzeldi.

Patsy birden heyecanlanarak bağırdı. «Jims! Bak! Drogheda'daki budgilerden biri!»

Belki Lee'de de bu kuşlardan çokça vardı. Ama o anda, hep Drogheda'da gördükleri bir kuşa burada rastlamak Patsy'i pek

coşturmustu. Hevesle onun arkasından koştu. Uzaklaşan kuşu yakalayacağını ummuştu. Jims de durmuş gülerек onu seyrediyordu.

Patsy yirmi metre kadar koştuğu sırada bir makineli etraf-taki uzun otları biçiverdi. Jims, kardeşinin kollarını havaya kaldırarak olduğu yerde döndüğünü gördü. Belinden dizine kadar kan içindeydi Patsy.

Jims o anda kurşunların kendi vücuduna girdiğini hisseder gibi oldu. Ölmek üzereymiş gibi, «Patsy!» diye haykırdı. «Patsy!»

Tam kosacağı sırada askerlikte edindiği tecrübeyi kendini otların arasına attı ve aynı anda makineli yeniden ateşe başladı.

Kanı görmüş olmakla birlikte yine aptalca seslendi. «Patsy, Patsy, iyi misin?»

İnanılmayacak bir şey oldu ve kardeşinin hafif sesle, «Evet,» dediğini duydu.

Kardeşinin yanına erişince başını onun çıplak omzuna dayayarak ağlamaya başladı.

Patsy, «Ağlamayı kes,» dedi. «Henüz ölmedim.»

Jims onun kan içindeki şortunu aşağıya çekti. «Yaran çok mu ağır?»

«Bana ölecekmişim gibi gelmiyor.»

Biraz ötede kriket oynamakta olan arkadaşları geldi. Biri sedye getirmeye gitti. Öbürlerini de otlağın öbür yanındaki makineliyi susturmak üzere uzaklaştılar. Hem bu işi çok acımasızca yaptılar. Çünkü hepsi de Patsy'i seviyordu. Ona bir şey olursa, Jims'in bir daha kendine gelemeyeceğinin de farkındaydılar.

Doktor daha sonra Jims'e, «Patsy'nin talihi varmış,» diye anlattı. «Bedeninde on iki kurşun vardı, sanırım. Ama çoğu bacak üstlerine isabet etmiş. Bir, ikisi de daha yukarıya saplanmış. Anlayabildiğim kadarıyla barsaklarına bir şey olmamış. Yalnız...»

Yüzü hâlâ sapsarı olan ve titreyen Jims, atıldı. «Ne var?»

«Şimdilik bir şey söyleyebilmek zor, tabii. Ben Moresby'deki dâhi operatörlerden değilim. Onlar bu konuda sana daha iyi bilgi verebilirler. Yalnız perinede küçük sinirler tahrip olmuş. Ne yazık ki sinirleri onarmaya pek olanak yoktur.» Hafifçe öksürdü. «Yani kardeşinin cinsel organlarındaki duyarlılığını kaybettiğini sanıyorum.»

Gözlerinden yaşlar akan Jims başını önüne eğdi. «Hiç olmazsa sağ.»

Jims'e kardeşiyle Port Moresby'e uçması için izin verildi. Patsy tehlikeli durumdan çıkana kadar da orada kalabilecekti. Jims. Makinelinin kurşunları barsaklarına saplanmamıştı neyse. Fakat Dokuzuncu Tümenin doktoru haklıydı. Genç adamın kalçalarının alt bölümü duyarsızdı. İleride ne denli iyileşebileceği de belli değildi.

Patsy, Sydney uçağına bindirilmek üzere sedyeye konulduğunda, «Bunun pek önemi yok,» diye mırıldandı. «Zaten evlenmeyi düşünmüyordum. Kendine iyi bak, Jims. Duydun mu? Senden ayrılmak hiç de hoşuma gitmiyor.»

Fee ve Mrs. Smith, Sydney'e uçarak Patsy'i Townsville'den getiren uçağı karşıladılar. Fee, yalnızca birkaç gün kaldı. Fakat Mrs. Smith, Gal Prensi Askeri Hastanesinin yakınındaki Randwick Oteline yerleşti. Patsy hastanede tam üç ay yattı. Savaş-taki görevi bitmişti. Mrs. Smith hep ağlamakla birlikte bir yandan da şükrediyordu. Patsy, tam anlamıyla sağlam bir erkek gibi yaşayamayacaktı. Fakat bunun dışında her şeyi yapabilecekti, yürüyecek, ata binecek, koşacaktı. Zaten Clearyler evlenmeye pek meraklı değillerdi. Patsy, hastaneden taburcu edileceği zaman Meggie, Rolls Royce'la Gilly'den geldi. İki kadın onu battaniyelere sararak arabanın arkasına yatırdılar. Bir yandan da Jims'in geri dönmesi için dua ediyorlardı.

★★

3

Ancak İmparator Hirohito'nun temsilcisi, Japonya'nın teslim olduğunu kabul eden belgeyi imzalayınca, savaşın bittiğine inanabildi Gillenbone. Haber 2 Eylül 1945'de geldi. Yani aradan acı-larla dolu altı yıl geçtikten sonra... Pek çok yer boş kalmıştı ve doldurulamayacaktı. Dominic O'Rourke'un, Horry Hopeton'un, John Eden Carmichael'nın oğulları ölmüştü. Ross MacQueen'in oğlu Augus bir daha yürüyemeyecekti. Anthony King'in oğlu yürüyebilecek, ama hiçbir zaman nereye gittiğini göremeyecek-

ti. Paddy Cleary'nin oğlu Patsy'nin de çocukları olamayacaktı. Bu arada yaraları gözle görülmeyenler de vardı. Onlar neşeyle gülerek savaşa gitmişler, fakat eve sessiz sedasız dönmüşlerdi ve ancak ender olarak gülümseyebiliyorlardı.

Tuhaf bir rastlantıyla savaşın bittiği gün, yani 2 Eylülde Avustralya tarihinde en uzun süren kuraklık da sona erdi. On yıldır doğru dürüst yağmur yağmamıştı. Ama o gün bardaktan boşanırcasına yağmaya başladı. Bu da otların yeşermesi demekti.

Kısa süre içinde toprakta küçük yeşillikler gözüktü ve birkaç gün sonra da otlar uzamaya başladı. Az zamanda Drogheda diz boyuna çıkan gümüşümsü gri renkli otlara kavuştu.

Bob, Jack, Hughie ve Patsy ağıllara dönerek hayvan doldurmak için çalışmaya başladılar. Fee yeni bir şişe siyah mürekkep açarak kırmızı mürekkebin kapağını sıkı sıkıya kapattı.. Meggie de artık vaktini at üstünde geçirmeyeceğini biliyordu. Çünkü daha Jims dönmeden işçiler akın etmeye başlayacaktı.

Dokuz yıl kuraklıktan sonra geriye pek az koyun ve sığır kalmıştı. Yalnızca ödül kazanmış türden hayvanlara elle yem vermiş ve sağ kalmalarını sağlamışlardı. Bunların çoğu da damızlık boğalar, koçlardı. Bob doğuya giderek kuraklığın fazla zarar vermediği çiftliklerden iyi cins kuzular aldı. Jims o sırada eve döndü. Drogheda'ya sekiz de yeni işçi geldi. Meggie eyerini duvara astı.

Bundan kısa süre sonra da Luke'dan bir mektup aldı kadın. Ayrıldıklarından beri ikinci mektuptu bu.

Luke, 'Artık fazla kalmadı sanırım,' diye yazmıştı. 'Birkaç yıl daha şeker kemışı kesersem her şey tamam olacak. Bugünlerde sırtım biraz ağrımaya başladı. Fakat yine de öteki iyi işçiler gibi günde sekiz, dokuz ton kesiyorum. Arne ve ben yanımızda on iki kesici çalıştırıyoruz. Para bol, çünkü Avrupa bizden sürekli şeker istiyor. Yılda beş bin Sterlin kazanıyor ve bunun çoğunu biriktiriyorum. Kynuna'daki çiftliği almama az kaldı Meg. Belki çiftliği satın alınca bana dönmek istersin. Sana istediğin çocuğu verdim mi acaba? Kadınların çocuk diye tutturmaları çok garip! Ayrılmamıza bu neden oldu, değil mi? Bana nasıl olduğunu ve Drogheda'nın kuraklığa nasıl dayandığını yaz. Her zaman senin olan Luke.'

Fee verandaya çıkınca Meggie'nin elinde mektupla oturmuş dalgın dalgın çimenlere baktığını gördü. «Luke nasıl?» diye sordu.

«Eskisi gibi anne. Hiç değişmemiş. Hâlâ o soyu kuruyası şekerkamışını bir süre daha kesmekten söz ediyor. Bir gün Kynuna civarında alacağı çiftlikten söz ediyor.»

«Bir gün bunu yapacak mı dersin?»

«Bir gün yapar herhalde.»

«O zaman Luke'un yanına gidecek misin, Meggie?»

«Asla.»

Fee kızını iyice görebilmek için karşısındaki bambu koltuğa oturdu. Uzakta erkekler bağrışıyorlar, çekiçlerin sesi yankılanıyordu. Sonunda sineklerden korunmak için evlerin veranda ve pencerelerine ince tel takılıyordu. Fee yıllarca buna karşı çıkmıştı. Ne kadar çok sinek olursa olsun çirkin tellerle evin güzelliğini bozmayacağını söylemişti. Ama kadın iki hafta önce razı olarak çiftlikteki her binanın pencere ve verandalarına tel takılması için birini tutmuştu.

Yalnız elektriği istemiyordu. 1915'den beri kırkıcıların bulunduğu yere, elektrik ışığı sağlayan bir hat çekilmişti. Fakat Fee, Drogheda'daki büyük eve lambaların daha yakıştığına ısrar ediyordu. Bununla birlikte mutfağa gazla çalışan fırınlar ve akar-yakıtla işleyen buzdolabı alınmıştı. Avustralya henüz savaşın etkisinden kurtulamamıştı, ama zamanla yeni tür araç ve gereçler gelecekti.

Fee birden sordu. «Meggie, neden Luke'u boşayıp tekrar evlenmiyorsun? Enoch Davies seni hemen alır. O, senden başka kimseyi beğenmedi ömründe.»

Meggie güzel gözlerini hayretle annesine çevirdi. «Aman Tanrım! Sonunda benimle kadın kadına konuşuyorsun sanırım, anne!»

Fee gülümsemedi. O, pek ender gülümserdi. «Şimdiye kadar kadın olamadınsa bundan sonra hiç olamazsın. Seni kadın sayıyorum. Galiba yaşlandığım için gevezeleştim.»

Meggie, annesinin böyle yaklaşmasına güldü. Hem onun bu yeni tutumuna engel olmak da istemiyordu. «Bunun nedeni yağmur olmalı, anne. Drogheda'da tekrar otlar görmek ne zevkli, değil mi?»

«Evet, öyle. Fakat soruma cevap vermedin. Neden Luke'u boşayıp yeniden evlenmiyorsun?»

«Kilise'nin yasaları bunu yasaklıyor.»

Fee yumuşak sesle, «Haydi oradan,» dedi. «Benim kızımsın. Ben Katolik değildim. Onun için ancak yarı yarıya Katolik sayılırsın. Bana bu sözleri söyleme, Meggie. Evlenmeyi gerçekten isteseydin, Luke'u boşardın.»

«Evet, öyle yapardım sanırım. Fakat evlenmek istemiyorum. Drogheda'da çocuklarımla mutluyum.»

Yandaki bodur bir ağacın ardından Meggie'nin sesini andıran bir kahkaha yankılandı.

«Dinle! İşte Dane orada! Biliyor musun bu yaşta at üstünde benim kadar iyi oturabiliyor.» Öne eğildi. «Dane ne yapıyorsun? Hemen oradan çık!»

«Biliyor musun, anne... Toprağın tadı pek güzel. Gerçekten öyle annel!»

Meggie'nin önünde duran yedi yaşındaki çocuk, ince, uzun boyluydu ve yüzü de bir meleğinki gibi güzeldi.

Justine de ortaya çıkarak onun yanında belirdi. Kız da uzun boylu olmakla birlikte ince değil, sıskaydı. Hem yüzü çillerden gözükmüyordu. Bu leke gibi çiller yüzünden hatlarını seçmek zordu. Yalnız irislerinin etrafı siyah çizgili grimsi parlak gözler etkileyiciydi.

Paddy'nin kızıl, dalgalı gür saçlarını almıştı kız. Ona güzel bir çocuk denilemezdi. Fakat ilginç gözleri ve kişiliği yüzünden onu bir gören bir daha unutamazdı. Açık sözlü, kafalı ve zeki Justine, bebekliğindeki gibi kimseye aldırış etmiyordu. Onun tek yakın bulduğu ve sevdiği Dane'ydi. Kız, ona bayılıyor ve hâlâ kardeşini kendi malıymış gibi kabul ediyordu.

Bu yüzden de annesiyle sürekli çekişiyordu. Meggie eyerini duvara asıp tekrar annelik görevlerine dönünce, Justine çok fena olmuştu. Bir kere Justine bir anneye gerek duymuyordu. Çünkü kendinin her konuda haklı olduğuna inanmıştı. Ayrıca bir dert ortağı arayan, beğenilmeyi bekleyen bir kız da değildi. Onun için de Meggie'yi Dane'le arasına giren biri olarak görmekteydi. Kız, en çok büyükannesiyle anlaşıyordu. Çünkü kadın, Justine'in istediği gibi aradaki mesafeyi koruyor ve biraz daha akıllıya benziyordu.

Justine, «Ona toprak yemesini söyledim,» dedi.

«Bu onu öldürmez, ama iyi de gelmez, Justine.»

Meggie oğluna döndü. «Toprağı neden yedin, Dane?»

Çocuk bu soruyu ciddi ciddi düşündü. «Toprak oradaydı, onun için yedim. Zararlı olsaydı tadı da kötü olmaz mıydı? Oysa tadı güzeldi.»

Justine kibirle lafa karıştı. «Oyle olması gerekmez, Dane. Doğrusu pek kafasızsın. Bazı çok lezzetli şeyler çok da zehirlidirler.»

Dane, «Birinin adını söyle!» diye kafa tuttu.

«Pekmez!»

Dane, Mrs. Smith'in kilerinde bir teneke kutu pekmez bulmuş ve hepsini yiyince de hastalanmıştı. Çocuk, bunu kabul etti, ama yine de karşılık verdi. «Hâlâ burada olduğuma göre çok zehirli değilmiş demek!»

«Çünkü kustun. Kusmasaydın ölecektin.»

Bu noktada tartışma bitti. Çocuk, kendi boyundaki ablasının koluna girdi ve iki dost gibi yürüyerek uzaklaştılar.

Meggie, «Dane ve Justine birbirlerinden çok farklıdır,» diye mırıldandı. «Fakat çok iyi geçiniyorlar. Ben de bu işe çok şaşıyorum. Onların hiç kavga ettiklerini görmedim. Oysa Dane'in Justine gibi inatçı ve kararlı biriyle kavgadan kaçınabilmesine aklım ermiyor.»

Fakat Fee düşünmekte olduğu şeyi söyledi. «O, babasının modeli.»

Meggie birden buz gibi olduğunu hissetti. Yıllardır herkes bunu söylemişti, ama kadın hâlâ duruma alışmamıştı. Bunun nedeni de kendi suçuydu. Aslında herkes Luke'dan söz ediyordu. Luke O'Neill ve Ralph de Bricassart birbirini andıran erkeklerdi. Ama Meggie ne yaparsa yapsın, Dane'in babasına benzediği söylendiğinde tabii davranamıyordu.

Onun için de kayıtsız bir tavırla içini çekti. «Oyle mi düşünüyorsun, anne?»

Bir yandan da ayağını sallıyordu. «Bunu göremiyorum ben. Dane'in ne tipi, ne kişiliği Luke'a benziyor.»

Fee bir kahkaha attı. Yaşlılıktan renkleri solan gözlerini

Meggie'nin şaşkın yüzüne dikti. «Beni budala mı sanıyorsun, Meggie? Ben Luke O'Neill'den söz etmedim. Sadece Dane'in tıpkı Ralph de Bricassart'a benzediğini belirttim.»

Meggie'nin ayağı kurşun gibi ağırlaşmış yere indi. Kalbi durmuş gibi oldu. Kadın kalbine, 'Çarpmalısın,' diyordu. 'Kahrolası çarpmalısın. Oğlum için çarpmaya devam edeceksin!'

«Aman anne...»

Sesi de hafiflemişti. «Ne tuhaf bir söz. Rahip Ralph de Bricassart mı?»

«Bu isimde kaç kişi tanıyorsun? Bu çocuk Luke O'Neill'in değil. O, Ralph de Bricassart'ın oğlu. Çocuk doğduğu an bu durumu anladım.»

«O halde neden bir şey söylemedin? Neden böyle çılgınca ve hiçbir gerçeğe dayanmayan bir suçlama yapmak için yedi yıl bekledin?»

Fee, bacaklarını öne uzattı. Sonra zarif bir tavırla bacaklarını topladı. «Sonunda yaşıyorum, Meggie. Artık hiçbir şey eskisi gibi acı vermiyor. Meğer yaşlılık ne büyük bir lütfmuş! Drogheda'nın böyle canlandığını görmek ne kadar güzel. Bu yüzden kendimi daha iyi hissediyorum. Yıllardan beri canım ilk kez konuşmak istiyor.»

«Konuşmaya karar verince de gerçekten seçeceğin konuyu iyi biliyormuşsun! Böyle bir şey söylemeye hiç hakkın yoktu, anne! Bu doğru değil!»

Meggie annesinin ona işkence etmeye mi çalıştığını, yoksa teselli etmek mi istediğini anlayamamıştı.

Kadın birden elini uzatarak kızının dizine dayadı. Hem de gülümsüyordu. Fakat aşağı gören bir tavırla değil, tuhaf bir anlayışla gülümsemekteydi.

«Bana yalan söyleme, Meggie. Dünyada kime istersen yalan uydur. Fakat bana söyleme. Hiçbir şey beni bu çocuğun babasının Luke O'Neill olduğuna inandıramaz. Budala değilim ve gözlerim görüyor. Onun Luke'la hiç ilgisi yok. Çünkü Luke onun babası değil. O, Rahibin tıpatıp eşi. Ellerine, alındaki saçların biçimine, yüzüne, kaşlarına, ağzına bak. Hatta hareketleri bile Rahibinki gibi. Ralph de Bricassart, Meggie. Ralph de Bricassart.»

Meggie yenilgiyi kabul etti. Birden içi rahatladığı için gev-

şeyerek oturdu. «Gözlerinin arasının açık olması... Ben daha çok bunu görüyorum. Durum bu kadar belli mi? Herkes biliyor mu, anne?»

Fee kesinlikle, «Ne münasebet,» diye karşılık verdi. «İnsanlar genellikle göz rengi, burun biçimi, vücut yapısından fazlasını farketmezler. Bunlar da Luke'unkileri andırıyor. Durumu biliyorum, çünkü yıllarca Ralph de Bricassart'la seni seyrettim. Koşa koşa ona gitmen için adamın küçük parmağını kımıldatması yeterliydi. Onun için de 'Kilise yasaları boşanmayı yasaklar' gibi sözlerle boşver. Sen Kilise'nin boşanmadan çok daha önemli bir yasasını çiğnemek için bekliyordun. Utanmazsın! Evet, sende utanma yok, Meggie!» Sesi hafifçe sertleşmişti. «Fakat o, çok inatçı bir adamdı. İdeal bir rahip olmaya kararlıydı. Sen ikinci derecede kalıyordun. Oh, ne budalalık! Fakat bunların Rahibe bir yararı olmadı, değil mi? Bir süre sonra bir şeyin patlak vereceği belliydi.»

Fee, «Luke'la seni evlendirmesi için Ralph de Bricassart'ı istemediğini söylediğin zaman beni kandırdığını mı sanıyordun?» diye konuşmasını sürdürdü. «Durumu biliyordum. Sen onu ni-kâh kıyacak rahip değil, kocan olarak istiyordun. Rahip, Atina'ya gitmeden Drogheda'ya uğradığında sen burada değildin. Onun eninde sonunda gidip seni bulacağını anladım. Buralarda üzgün, küçük bir çocuk gibi dolaştı. Yaptığın en akıllıca iş, Luke'la evlenmendir, Meggie. Kendisi için azap çektiğini bildiği sürece Ralph seni istemiyordu. Ama başkasının olduğun an çılgına döndü tabii. Bu arada sana olan bağlılığının pek saf olduğuna da kendini inandırmıştı. Ancak sana ihtiyaç duyduğu bir gerçekti. Onun için, hiçbir kadının olmadığı ve olamayacağı kadar gereklisin. Tuhaf!» Fee iyice şaşırmışa benziyordu. «Rahibin sende ne bulduğunu merak ederdim hep. Ancak anneler gençliği kıskanmayacak kadar, yaşlanana dek kızları konusunda biraz kördürler sanırım. Sen, Justine için ne düşünüyorsan ben de senin hakkında aynı fikirlere sahiptim.»

Arkasına yaslanarak kıstığı gözlerini Meggie'ye dikti. Onu büyük ilgiyle süzüyordu. «Rahip, seninle ilk karşılaştığı an bir şey gördü. İşte o gördüğü her ne idiye onu hep büyüledi. Onun için en güç olanı da senin büyümeni seyretmek oldu. Ama bu-
raya gelip de senin evlendiğini ve gittiğini duyunca o zaman bü-

yüdüğünü kabul etmek zorunda kaldı. Zavallı Ralph! Seni bulmaktan başka çaresi yoktu. Sonunda da seni buldu, değil mi? Buraya döndüğünde daha Dane doğmadan bunu anlamıştım. Ralph de Bricassart'ı elde ettikten sonra Luke'la beraber kalman gereksizdi, değil mi?»

Meggie, «Evet,» diye içini çekti. «Ralph beni buldu. Fakat bu, ikimiz için de hiçbir şeyi halletmedi, değil mi? Onun Tanrı'sından hiçbir zaman vazgeçmeyeceğini biliyordum. Bu yüzden de hiç olmazsa onun bir parçasına sahip olmaya karar verdim. Çocuğuna... Dane'e.»

Fee gıcırtılı bir sesle güldü. «Bu, tıpkı bir yankıyı dinlemeye benziyor. Bu sözleri söyleyen ben olabilirdim.»

«Frank mı?»

Koltuk geri itildi. Fee ayağa kalkarak yaklaşp dik dik kızının yüzüne baktı. «Vay, vay, vay! Kısasa kısas ha, Meggie? Bunu ne zamandan beri biliyorsun?»

«Çocukluğumdan beri... Frank kaçtığından beri.»

«Babası evliydi. Benden epey büyük, önemli bir politikaçıydı o. Adını söylesem hemen tanırırsın. Yeni Zelanda'nın pek çok yerinde onun adını taşıyan caddeler vardı. Belki bir, iki yere de onun adını verdiler. Çoktan öldü tabii. Neyse ondan 'Pakeha' diye söz edeceğim. Bu Maori dilinde 'Beyaz Adam' demektir. Ben de Maori kanı var biraz. Fakat Frank'ın babası yarı Maori'liydi. İkimiz de bu kan olduğu için Frank'da bu çok belli oldu. Ah, o adamı nasıl sevdim! Belki de buna kanlarımızın kaynaşması neden oldu. Bilemiyorum. Çok yakışıklıydı. Siyah saçlı, kapkara, parlak gözleri olan iriyarı bir erkekti. Paddy'de olmayan her şey onda vardı. Kültürlü, kibar ve son derece cazibeliydi. Onu deli gibi seviyordum. Ve başka birini sevemeyeceğime de inanıyordum. Bu budalaca fikre çok uzun süre inandım. Çok geç... çok geç kaldım!» Sesi titriyordu artık. Dönüp bahçeye baktı. «Hesabını vermem gereken çok günahım var, Meggie.»

«Demek bu yüzden Frank'ı hepimizden fazla seviyordun?»

«Öyle sanıyordum, çünkü o, Pakeha'nın oğluydu. Geriye kalan çocuklar da Paddy'nindi.» Üzgün üzgün içini çekti. «Tarih tekrardan ibarettir. Dane'i gördüğüm zaman kendi kendime güldüğümü söylemeliyim.»

«Anne, sen olağanüstü bir kadınsın.»

«Öyle miyim?» Kadın öne eğilirken koltuk gıcırdadı. «Sana küçük bir sırrımı fısıldamama izin ver, Meggie. Olağanüstü ya da sıradan biri olabilirim. Sadece çok mutsuz bir kadıyım. Pakeha'yla tanıştığımdan beri şu ya da bu nedenle mutsuz oldum. Suçun büyüğü de bendeydi. Onu sevdim, ama bana yaptığının hiçbir kadının başına gelmemesini dilerim. Sonra Frank... Frank'a sarılarak sizleri görmezden gelmeye çalıştım. Yaşamıma giren en iyi insanı ...Paddy'i ihmal ettim. Oh, babanızı anlamamıştım. Onu sadece Pakeha'yla kıyaslıyordum. Evet, Paddy'e müteşekkirdim ve onun çok iyi bir insan olduğunu da anlıyordum...» Omuzlarını silkti. «Neyse, hepsi geçti. Sadece bunun yanlış olduğunu söylemek istemiştım, Meggie. Bunu biliyorsun, değil mi?»

«Hayır, bilmiyorum. Bence Kilise hatalı. Rahiplerinden ekeklüklerini almaya hakkı yok.»

«Ne tuhaf! Kilise bir kadıymış gibi konuşuyorsun. Tıpkı benim gibi, sen de bir kadına ait bir erkeğı çaldın.»

«Ralph'ın benden başka bir kadınla ilişkisi yok, anne. Kilise de bir kadın değil, bir örgüttür.»

«Karşımda kendini haklı çıkarmak için uğraşmana gerek yok. Ben bütün cevapları biliyorum. Bir zamanlar ben de senin gibi düşünürdüm. Sevdığım erkeğın boşanmasına imkân yoktu. Siyasal alanda başarıya erişmişti. O ırktan çıkan ve böylesine başarıya erişebilen tek erkekti. Onun için de ya beni ya da kendi ırkından olanları seçmesi gerekiyordu. Hangi erkek böyle soylu davranma fırsatına dayanabilir? Tıpkı senin Ralph'ın Kilise'yi seçmesi gibi, değil mi? Onun üzerine, aldırmadığıma inanmaya çalıştım. Ondan alabileceğim kadarını almaya karar verdim. Hiç olmazsa onun çocuğunu sevebilirdim.»

Meggie birden annesine acımdan vazgeçerek ondan nefret ettiğini düşündü. Kendisine her şeyi rezil ettiğini ima etmeye ne hakkı vardı? Onun için de, «Yalnızca,» dedi. «Ben senden daha akıllı davrandım, anne. Oğlumun bir adı var. Bu adı da Luke dahil kimse ondan alamaz.»

Fee'nin soluğı dişlerinin arasından bir ısıık gibi çıktı. «Kötüsün! İnsanları kandırmasını biliyorsun. Masum rolü yapmakta da ustasın, değil mi? Babam da Frank'a bir ad verdirmek ve beni de başından atmak için kocamı satın aldı. Bunu bilmediğin-

den eminim! Obürünü nasıl öğrendin?»

«Bu beni ilgilendirir.»

«Sucunun cezasını çekeceksin, Meggie. Bana inan... çekeceksin. Ben nasıl cezadan kaçamadıysa sen de kaçamayacaksın. Frank'ı en feci şekilde kaybettim. Onu çok özliyorum, ama görmem bile imkânsız. Bekle hele! Sen de Dane'i kaybedeceksin.»

«Onu kaybetmemek için elimden geleni yapacağım. Sen Frank'ı kaybettin. Çünkü o, babama dayanamıyordu. Dane'i boyunduruğa sokacak kimse olmamasına dikkat ettim. Ama onu Drogheda'ya bağlayacağım. Neden daha şimdiden onun işleri öğrenmesini istiyorum sanıyorsun? Oğlum, Drogheda'da güvende olacak.»

«Baban güvende miydi? Ya Stuart? Hiçbir yer güvenli değildir. Hem gitmek isterse Dane'i burada tutamazsın. Baban, Frank'a boyunduruk takamadı. Sorun buydu. Frank, boyunduruk kabul etmiyordu. Sen bir kadın olarak Ralph de Bricassart'ın oğluna boyunduruk takacağını sanıyorsan çok yanılıyorsun. Akla yakın değil mi? İkimiz de babalarını tutamadığımıza göre, oğullarını tutmayı nasıl umabiliriz?»

«Ancak sen ağzını açarsan Dane'i kaybedebilirim, anne. Hem sana ihtar ediyorum. Bunu yapmadan seni öldürürüm.»

«Boşuna uğraşma. Benim için ipte sallanmaya değmez. Sırrını saklayacağım. Ben yalnızca olanlarla ilgilenen bir seyirciyim. Evet, hepsi bu kadar. Bir seyirci.»

«Oh, anne! Seni bu hale getiren nedir? Neden böyle oldun? Nasıl hiçbir şey vermek istemeyen biri haline gelebildin?»

Fee acı acı içini çekti. «Buna sen doğmadan çok önceki olaylar yol açtı.»

Fakat Meggie başını şiddetle salladı. «O, hayır! Bana anlattıklarından sonra bunu iddia edemezsin. Ölmüş bir atı kırbaçlamakla hiçbir yere varılamaz, anne! Saçma saçma, saçma! Beni duyuyor musun, anne? Aslında sen ömrün boyunca bu azap-tan zevk aldın.»

Fee büyük bir memnurlukla gülümsedi. «Eskiden bir kadının kız evlâdı olmasını yararsız sayardım. Fakat yanıltılmışım. Senden zevk alıyorum, Meggie. Oysa oğullarımdan hiç böyle zevk aldığımı anımsamıyorum. Bir kız anasıyla eşittir. Oysa erkekler

öyle değildir. Onlar canımız istedikçe vurup yere devrilebileceğimiz savunmasız bebeklerdir.»

Meggie ona bakakaldı. «Sen acımasısın. O halde söyle bana, nerede yanılığa düştük?»

Fee, «Doğmakla,» diye karşılık verdi.

Binlerce erkek eve dönerek üniformalarını çıkarıyor, sivil elbiselerini giyiyordu. O sırada baştaki işçi hükümeti, batıdaki çok büyük toprakları ve çiftlikleri farketti. Bu kadar çok toprağın yalnızca bir ailenin olması doğru değildi. Avustralya için çarpışmış erkeklerin toprağa gereksinimleri vardı. Ülkenin toprakları da daha verimli hale sokulmalıydı. Bu koskoca kıtada yalnızca altı milyon insan vardı. Buna karşılık altı milyondan topu topu bir avuç insan, o büyük toprakları ellerinde tutmaktaydılar. Büyük toprakların bölünmesi ve bu bölümlerin savaştan dönenlere verilmesi kararlaştırıldı.

Bugela 150.000 dönümden 70.000 dönüme indi. İki asker, Martin King'den kırkar bin dönüm aldılar. Rudna Hunish 120.000 dönümden oluşmuştu. Onun için Ross MacQueen bunun yarısını kaybetti. Bu topraklar da savaştan dönmüş iki askere verildi. Hükümet, koyun çiftliklerine tazminat ödüyordu tabii. Fakat toprak fiyatlarını piyasa değerinden çok aşağı tutmaktaydı. Bu da çok can yaktı. Canberra'da bu durumu engellemek için uğraşanlar başarısız kaldılar. Bütün büyük çiftlikler bölündü. Gilly bölgesinde elli bin dönümün altında olup çok verimli epey çiftlik bulunduğu için kimsenin daha fazla toprağa gerek duymayacağı kanısına varılmıştı.

Bu arada Drogheda'ya göz dikenler de vardı tabii. Ancak burası Katolik Kilisesi'nin malıydı. Onun için de çiftliğin topraklarını almaya imkân yoktu. Bu yüzden Canberra'da kıyamet kop-tuysa da kimse bir şey yapamadı. Cüceler arasında bir dev gibi ceyrek milyon dönümüyle kaldı Drogheda.

Yağmur bazen az bazen çok yağıyordu. Fakat neyse eskisi gibi korkunç bir kuraklık olmadı. Zamanla koyunlar yetiştirildi ve iyi kalite yünü olan koyunlara daha da önem verilmeye başlandı.

Bu arada yun fiyatları da durmadan yükselmekteydi. Avrupa, Amerika ve Japonya, Avustralya'nın yününü istiyordu. Başka ülkeler halı, çuha gibi şeyler için daha kaba yün elde etmekteydiler. Ama ancak Avustralya, merinos koyunlarından aldığı yünle dokuduğu kumaşların ipek gibi yumuşak ve ince olmasını sağlayabiliyordu.

Bunca yıl sıkıntıya katlanan Drogheda da hakettiği ödüle kavuştu. Kazanç inanılmayacak kadar fazlaydı. Her yıl milyonlarca Sterlin alıyorlardı. Fee masasında oturup memnuniyetini belirtiyor, Bob da işçi sayısını artırıyordu. Tavşanlar olmasaydı kazanç daha da artacaktı. Fakat tavşanlar eskisi gibi belâydi.

Evdeki yaşam da eskisinden daha zevkli olmuştu. Teller sayesinde sineklerden kurtulmuşlardı. Hem akıllarına estikçe verandada oturup, sinekler olmadan rahat rahat yemek de yiyebiliyorlardı.

Drogheda'dakiler okumaya düşkündüler. Bu da küçük, iki O'Neill'in erken çağda düzgün konuşmalarını sağlamıştı. Çocuklar zeki, dikkatli ve meraklıydılar. Bu yaşamdan da çok zevk alıyorlardı. İkisinin de safkan midillileri vardı. Onlar büyüdükçe daha iri midilliler alınmaktaydı. İkisi de gerektiği zaman çaresiz oturup masa başında derslerini yapıyordu. Bir biber ağacına dayılarının kurmuş olduğu kulübede oynuyorlardı. Kedileri, köpekleri ve hatta pek sevdikleri küçük, pembe bir domuzları vardı.

Kentte yaşamadıkları için pek az hastalanıyorlardı. Meggie çocuk felci, difteri gibi salgın hastalıklardan çok korktuğu için çocuklara her türlü aşıyı yaptırmaktaydı. Dane ve Justine, Drogheda'da ideal sayılabilecek bir yaşam sürüyorlardı.

Dane on ve Justine de onbirine geldiğinde ikisi de Sydney'deki yatılı okullara yollandılar. Dane, Riverview'ya, Justine de Kincoppal'a gitti. Onları ilk kez uçağa bindiren Meggie, çocukların üzüntüden sararmış yüzlerine acıyla baktı. İkisi de ağlamak için cesaretle direniyorlardı. Meggie onlardan ilk kez ayrılmaktaydı. Kadın, çocuklarıyla birlikte gitmek, onları okullarına yerleştirmek istemişti. Fakat aile buna karşı çıkmıştı.

Fee'den Jims ve Patsy'e kadar herkes çocukların tek başlarına daha başarılı olacaklarına inanıyorlardı.

Fee de sert sert, «Onları çok fazla koruman hatalı,» demişti.

Fakat uçak havalandığı sırada Meggie kendini iki ayrı insan gibi hissetmekteydi. Dane'i kaybettiği için içi kan ağlıyordu. Fakat Justine'in gitmesine memnundu. Neşeli, yumuşak huylu, sevgi dolu Dane için üzülmekte haklıydı. Oysa, Justine sevilen bir canavardı. Kız, dürüst, güvenli, kişilik sahibi olduğu için seviliyordu. Fakat o, kendisine Dane gibi yaklaşmalarına asla izin vermiyordu. Neşeli, eğlenceli bir çocuk değildi. Başta annesi olmak üzere sözleriyle herkesi susturuyordu. Meggie, onda Luke'un sevmediği pek çok yönünün olduğunu görüyordu. Neyse ki Justine babası gibi cimri değildi.

Gilly'e uçak seferleri olduğu için çocuklar bütün tatillerini evlerinde geçirebileceklerdi. Çocuklar kısa bir yadırgama süresinden sonra okullarına alıştılar. Yalnız Dane, hep Drogheda'yı özlüyordu. Oysa Justine sanki orada doğmuş gibi Sydney'e ısınmıştı. Drogheda'ya geldiği zaman kente geri dönmek için can atıyordu. Riverview'deki Cizvit rahipleri Dane gibi fevkalâde bir öğrenci buldukları için pek mutluydular. Gözleri her şeyi gören, dili çok sivri olan Justine gibi bir çocuğun sevilmesi zordu. Dane'den bir sınıf yukarıda olan Justine daha başarılı bir öğreniydi. Fakat bu başarısı yalnızca derslerine özgü kalıyordu.

4 Ağustos 1952 tarihli **Sydney Morning Herald** gazetesinin baş sayfasındaki yazı çok ilginçti. Bu sayfaya Ralph de Bricassart'ın büyük bir fotoğrafını basmışlardı.

Vatikan'da Cardinal de Contini Verchese'nin yardımcılığını yapmakta olan Başpiskopos Ralph de Bricassart, bugün Kutsal Papa Pius XII tarafından Cardinalliğe atanmıştır.

Ralph Raoul, Cardinal de Bricassart, yıllarla Avustralya'daki Roma Katolik Kilisesi'nde görev yapmıştır. Yeni yemin etmiş bir rahip olarak 1919'da Avustralya'ya gelmiş ve 1938 martında Vatikan'a dönene kadar da burada çalışmıştır.

23 Eylül, 1893'de İrlanda'da doğan Cardinal de Bricassart, Fatih Gıyom'la İngiltere'ye gelen Baron Ranulf de Bricassart'ın soyundandır. Ailenin ikinci oğlu olan Cardinal de Bricassart, aile töresine uyarak Kiliseye intisab etmişti. On yedi yaşında rahip

okuluna giren Kardinal, mezun olunca, Avustralya'ya gönderilmiştir. Daha sonra Başpiskopos Cluny Dark'ın sekreteri olmuş ve sonra Papa'nın Elçisi Cardinal di Contini Verchese'nin yanına geçerek Piskopos ünvanını almıştır. Cardinal di Contini Verchese, Roma'ya dönünce Piskopos de Bricassart da Başpiskopos olarak bir süre Vatikan'da kalmıştır. Sonra Papa'nın Elçisi olarak Avustralya'ya geri gelmiş, 1938'de Vatikan'a dönene dek bu önemli görevde kalmıştır. Şimdi 58 yaşında olan Cardinal de Bricassart'ın papalık siyasetini çizen birkaç önemli kişiden biri olduğu söylenmektedir...

Yazı böyle devam ediyordu. Meggie, gazeteyi annesine uzatarak, «Acaba bizi anımsıyor mu?» diye içini çekti.

«Kuşkusuz anımsıyor. Düşünecek olursan Brogheda'nın hesaplarıyla ilgilenecek vakti bulabiliyor. Bizi unutmuyor, Meggie. Hem nasıl unutulabilir?»

«Doğru. Drogheda aklımdan çıkmıştı. Biz burada para kazanıyoruz. Herhalde bundan memnundur. Yün fiyatları çok yükseldi. Bu durumda Drogheda'nın bu yıl getireceği paranın yanında altın madenlerinin geliri bile sönük kalır. Bu yıl dört milyon Sterlinden fazla para alacağız sanırım.»

Kızına artık saygıyla karışık bir sevgi gösteren Fee, «Bu arada biz de her yıl paramızı alıyoruz,» dedi. «Bunu unutma Meggie. Böyle alaycı olmamalısın. Kardinal, Bob'a bol gelir yüzünden yüz bin Sterlin ikramiye vermedi mi? Bizlere de elişer bin. Bugün bizi Drogheda'dan atsa toprak fiyatları çok yüksek olmakla birlikte yine de yarın gidip Bughela'yı satın alabiliriz. Hem çocuklarına binlerce Sterlin verdiğini de aklından çıkarma.»

«Ama çocuklarım bunu bilmiyor. Dane ve Justine hayatlarını kazanmaları gerektiğini düşünerek büyüyecekler. Ralph Raul Kardinal de Bricassart'ın onlara yardım ettiğini öğrenmemeliler. Onun ikinci adının Raul olduğunu bilmiyordum. Tam bir Norman adı, değil mi?»

Fee, «Buraya gelecek olursa ne yaparsın?» diye sordu. Meggie dudak büktü. «Gelmez!»

Fee ısrarlı bir tavrıyla, «Gelebilir,» diye mırıldandı.

Kardinal, aralık ayında geldi. Kimseye haber vermeksizin Sydeny'den spor Aston Martin arabasına binerek yola çıkmıştı. Onun, Avustralya'da olduğunu gazeteciler duymamışlardı. Onun için de Drogheda'dakiler bir şeyin farkında değillerdi. Araba evin yanındaki çakıllı yolda durduğundan ortalıkta kimsecikler yoktu. Motör sesini de duymamış olacaktı ki, verandaya çıkan olmadı.

Adam, Gilly'e geldiği zaman bedeninin her hücresiyle otların, koyunların, çiçeklerin kokusunu içine çekmişti. Burasını çok seviyordu ve geçen yıllar da bu sevgiyi azaltmamıştı.

Evinde tek yenilik, sineklere engel olan tellerdi. Kâfur ağaçlarına sarılan mor salkımlar göz alıyordu. Noel'e iki hafta olduğu için yazın ortasındaydılar. Drogheda'nın güllerinin hepsi de açmıştı. Her yerde pembe, beyaz, sarı, kırmızı güller gördü. Bu arada pek çok sayıda soluk grimsi pembe güller dikkatini çekti. 'Güllerin külleri' miydi bunlar? Evet, rengin adı buydu. Bunları Meggie'nin dikmiş olduğunu düşündü.

Meggie'nin kahkahasını duyarak donup kaldı. Birden dehşete kapılmıştı. Sonra kendini zorlayarak kahkahaların geldiği yöne doğru yürüdü. Meggie de küçük bir kızken böyle gülerdi. O soluk grimsi pembe güllerin arkasında bir biber ağacı vardı. Çiçekleri bir yana iterken güllerin kokusu ve kahkaha başını döndürdü.

Fakat Meggie orada yoktu. Bir erkek çocuk, otların üstüne oturmuş, küçük, pembe bir domuzla oynuyordu. Seyredildiğinin farkında olmayan çocuk, başını arkaya atarak güldü. Meggie'nin kahkahası bu yabancı çocuğun boğazından yükselmişti. Kardinal Ralph farkına varmadan gülleri iterken dikenlere aldırma-sızın öbür tarafa geçti. Oğlan, on üç yaşlarında vardı galiba. Henüz ergenlik çağına girmemiş olan çocuk, şaşırarak başını kaldırdı.

Yalnızca haki renkte eski bir şort giymiş, ayakları çıplak çocuk, güneşten bronz rengi olmuştu. Omuzları geniş, bacak kasları güçlüydü. Karnı dümdüz, kalçaları daracıktı. Biraz uzunca olan dalgalı saçları, Drogheda otları gibi gümüşümsü sarı renkteydi. Uzun, siyah kirpiklerinin çerçevelediği gözler de çok parlak bir maviydi. Cennetten kaçmış küçük bir meleğe benziyordu.

Çocuk gülümseyerek, «Merhaba,» dedi.
Kardinal Ralph onun gülüşüne dayanamadı. «Merhaba. Sen kimsin?»

«Ben, Dane O'Neill'im. Ya siz kimsiniz?»

«Adım Ralph de Bricassart.»

'Dane O'Neill,' diye düşünüyordu. 'Demek Meggie'nin oğlu! Öyleyse Luke O'Neill'i bırakmamış. Ona geri dönmüş ve bu güzel çocuğu doğurmuş. Eğer önce Kilise'yle evlenmemiş olsaydım bu çocuk benim olabilirdi. O zamanlar kaç yaşındaydım? Ondan daha büyük değildim. Bekleseydim bu çocuk benim olabilirdi. Ama saçmalıyorum. Kilise'yle evlenmeseydim. İrlanda'da kalır ve at yetiştirdim. Ne bu kaderi, ne Drogheda'yı, ne de Meggie Cleary'i bilebilirdim.»

Çocuk ona Meggie'yi anımsatan zarif bir çeviklikle ayağa kalktı. «Size yardım edebilir miyim?»

«Baban burada mı, Dane?»

Biçimli siyah kaşlar hafifçe çatıldı. «Babam mı? Hayır, burada değil. Hiçbir zaman burada olmadı.»

«Anlıyorum. Peki annen burada mı?»

«Annem Gilly'de fakat kısa süre sonra dönecek. Ninem evde. Onu görmek ister miydiniz?» Çocuğun koyu mavi gözleri ona bakarken birden irileşti. «Ralph de Bricassart. Adınızı duydum. Ah! Kardinal de Bricassart! Monsenyör, özür dilerim. Terbiyesizlik etmek istemedim.»

Erkek, çizme, at pantolonu ve beyaz gömlek giymekle birlikte, yakut yüzüğü hâlâ parmağındaydı. Yaşadığı sürece bu yüzük çıkarılamazdı. Dane O'Neill diz çöküp Kardinal Ralph'ın ince elini kendi ince ellerinin arasına aldı ve yüzüğü saygıyla öptü.

«Uzülecek bir şey yok, Dane. Buraya Kardinal de Bricassart olarak değil, annenin ve büyükannenin dostu olarak geldim.»

Tatlı ve hoş bir boşukluğu olan sabırsız bir ses yükseldi. «Dane, Dane neredesin?»

Biber ağacının dalları aralandı ve onbeşinde bir kız çıktı. Adam onu etkileyici gözlerinden tanıdı hemen. Meggie'nin kıızıydı gelen. Çillerle kaplı ince yüz hiç de Meggie'ninkine benzemediği için adamı düş kırıklığına uğrattı.

«Oh, merhaba. Özür dilerim. Bir konuk olduğumu bilmiyordum. Ben Justine O'Neill'im.»

Dane işitilir bir fısıltıyla, «Justine, o, Kardinal de Bricassart,» dedi. «Hemen yüzüğünü öp.»

Etkileyici gözler aşağılayıcı bir tavırla baktı. Sesini alçaltmaya gerek duymadan konuştu kız. «Sen de din diye tutturmuşsun, Dane. Bir yüzüğü öpmek sağlık kurallarına uymaz. Bunu yapamam. Hem onun Kardinal de Bricassart olduğunu nereden biliyorsun? Kendisi daha çok, eski tip bir kırkıcıya benziyor.»

Dane, «Yok, o, Kardinal,» diye ısrar etti. «Lütfen hatırım için iyi davran, Jussy!»

«İyi davranacağım, ama bir tek senin için. Fakat hatırın için bile yüzüğünü öpmem. Tiksinti verici bir iş. Yüzüğü son öpenin kim olduğunu nereden bileyim? Hem belki nezlesi vardı.»

«Yüzüğümü öpmene gerek yok, Justine. Burada tatildeyim ve bu anda Kardinal değilim.»

Meggie Cleary'nin kızı sakın sakın, «Buna sevindim,» diye karşılık verdi. «Çünkü ben dinsizim. Dört yıl Kincoppal'da kalınca dinin uydurma bir şey olduğunu anladım.»

Kardinal Ralph gülmemek için kendini tutuyordu. «Bu tümüyle sana kalmış bir sorun. Şimdi büyükannenizi görebilir miyim?»

Justine, «Tabii,» diye karşılık verdi. «Bize ihtiyacınız var mı?»

«Hayır, teşekkür ederim. Yolu biliyorum.»

Hâlâ konuğa bakan kardeşine döndü kız. «Haydi Dane, gel bana yardım et.»

Fakat Dane kolunu çeken ablasına aldırmadan durmuş. uzaklaşmakta olan Kardinalin arkasından bakıyordu.

«Sen gerçekten bir çekirgesin, Dane. Bu adamda ne özellik var sanki?»

Çocuk, «Düşün,» diye mırıldandı. «Drogheda'da gerçek bir Kardinal!»

«Kardinaller, Kilise'nin Prenslерidir. Bunun olağanüstü bir durum olduğunu söylerken haklısın. Fakat ondan hoşlanmadım.»

Fee masanın başından başka nerede olabilirdi? Kadın, onun içeriye girmiş olduğunu duymuştu tabii. Fakat başını eğmiş çalışıyordu. Güzel, altın rengi saçları gümüşe dönmüştü artık. Adam onun yetmişkisinde olduğunu güçlükle anımsayabili.

«Merhaba, Fee,» dedi.

Başını kaldırıncı da kadındaki değişikliği farkettiler. Sanki Fee hem yumuşamış, hem de aynı zamanda sertleşmişti. Mary Carson gibi otoriter, fakat merhametliydi. Acaba zamanı gelince Meggie de böyle mi olacaktı?

Kadın sanki Kardinali her gün ortalarında görmeye alışmış gibi sakin bir tavırla. «Hoşgeldin, Ralph,» diye mırıldandı. «Seni görmek ne hoş.»

«Seni görmek de öyle.»

«Avustralya'da olduğunu bilmiyordum!»

«Kimse bilmiyor. Birkaç hafta tatil yapacağım.»

«Bizimle kalacağını umabilir miyim?»

«Başka nerede kalabilirim?» Gözlerini salonda dolaştırdı. «Biliyor musun, Fee, son derece zevklisin. Bu oda Vatikan'daki salonlarla rekabet edebilir.»

«Teşekkür ederim. Elimden geleni yapıyorum. Yalnız ben yemek salonunu daha beğeniyorum. Orasını kısa süre önce değiştirdim. Renkler pembe, beyaz ve yeşil. Bu üç renk bir arada çirkin durur sanırsın, değil mi? Ama görene dek bekle. Yalnız neden böyle uğraşıyorum bilmem! Aslında ev senin.»

Adam hafif sesle konuştu. «Bir Gleary sağ kaldığı sürece benim değil.»

«Ne iç yatıştırıcı bir söz. Gilly'deki günlerden sonra çok yükseldin.» Birden gülümsedi. «Meggie, Gilly'de, ama neredeyse döner.»

Dane ve Justin içeriye girdiler. «Nine biz atla Boarhead'e inebilir miyiz?»

«Kuralları biliyorsunuz. Anneniz izin vermedikçe ata binmek yok. Uzgünüm, ama anneniz böyle söyledi. Hem saygıyı unuttunuz galiba. Gelin, sizi konuşumuza takdim edeyim.»

«Onlarla tanıştım.»

«Ya!»

Rahip, Dane'e gülümseyerek, «Bu ara okulda olman gerekmez miydi?» diye sordu.

«Aralıkta değil, Monsenyör. İki aylık yaz tatilimiz var.»

Aradan uzun yıllar geçtiği için güney yarımküresindeki çocukların yaz tatillerini aralık ve ocakta yaptıklarını unutmuştu adam.

Dane ona hayran hayran bakarak, «Burada çok kalacak mısınız, Monsenyör?» diye mırıldandı.

Büyükannesi karşılık verdi. «Monsenyör mümkün olduğunca burada kalacak, Dane. Fakat kendisine durmadan 'Monsenyör' demenden de sıkılacaktır sanırım. Ne desinler? Ralph amca ya da Ralph dayı mı?»

Justine atıldı. «Dayı mı? Bizim dayılarımız; Bob, Hughie, Jack, Jims ve Patsy. Onun için o yalnızca Ralph.»

«Justine, bu kadar terbiyesiz olma! Saygılı olmayı neden unutuyorsun bilmem!»

Kardinal hemen araya girdi. «Yok, Fee... Ziyarı yok. Bana herkesin Ralph demesi daha iyi.» Bu acayip kız ona neden böyle sinirleniyordu?

Dane içini çekti. «Yapamam! Size sadece 'Ralph' diyemem!»

Kardinal Ralph gidip çocuğu çıplak omuzlarından tutarak gülümsedi. Mavi gözleri büyük bir şefkatle parlıyordu. «Diyebilirsin, Dane. Bu günah değil.»

Justine emretti. «Haydi Dane, biz ağaçtaki evimize dönelim.»

Kardinal Ralph'la oğlu birlikte dönerek Fee'ye baktılar.

Fee, «Tanrı yardımcımız olsun!» dedi. «Haydi Dane, git dışarıda oyna.» Çocuk çıkınca Fee de masasına doğru gitti. Ralph ona acıyarak mutfığa uğrayacağını söyledi. Orası hiç değişmemişti. Hâlâ lamba yakıyorlardı. Her yer balmumu ve quî kokuyordu.

Adam uzun süre mutfakta oturup Mrs. Smith ve hizmetçilerle konuştu. Son gördüğünden beri üçü de iyice yaşlanmıştı. Ama Fee'nin aksine yaşlanmak onlara yakışmıştı. Mutluydular. Tam anlamıyla mutluydular. Oysa zavallı Fee mutsuzdu. Ralph birden Meggie'yi görmek istedi. Acaba o ne durumdaydı?

Cıkıp mezarlıkta dolaştı ve tam eve döneceği sırada karşıdan gelmekte olan Meggie'yi gördü. Kadın tıpkı kendisi gibi beyaz gömlek, at pantolonu ve çizme giymişti. Yine saçları altın gibi parlıyordu ve bedeni de incecikti.

Ralph, 'Tıpkı bir erkek çocuk gibi,' diye düşündü. 'Oğluna benziyor. Kilise'ye bağlanmasaydım benim olabilecek oğluna benziyor. Ben de erkeğim, ama mezara girince bu gerçeği anımsatacak bir iz kalmayacak.'

Meggie yaklaşıncı güzelliğini ve kalbindeki etkisini hiç kaybetmemiş olan ışık dolu gri gözleri gördü. Meggie onun boyuna sarıldı. Fakat hiç ayrılmamış gibi olduklarını düşündü. Meggie'nin dudakları dudaklarının altındaydı. Çok uzun süredir arzuladığı şey bir düş değildi. Bu da başka bir tür kutsama sayılabilirdi.

Erkek, yüzünü onun saçlarına gömerek, «Meggie,» dedi. «Meggie.» Kollarını sıkıca kadının beline dolamıştı.

Gözleri kapalı Meggie, «Bir şeyin önemi yok, değil mi?» diye fısıldadı. «Hiçbir şey aslında değişmiyor.»

«Burası Drogheda, Ralph. Drogheda'da Tanrı'nın değil, benim olacağını söylemiştin.»

«Biliyorum. Bunu itiraf ediyorum. Ama yine de geldim.» Meggie'yi çekip otların üstüne oturttu. «Neden Meggie?»

«Neden ne?» Erkek, Fee'ninkinden daha beyaz, fakat hâlâ gür, hâlâ güzel olan saçları okşuyordu.

Ralph kıskançlıkla, «Neden Luke'a döndün?» diye sordu.

Meggie'nin ruhunu yansıtıyordu gözleri... Fakat kadın düşüncelerini gizledi. «Beni zorladı. Yalnızca bir kez oldu ve Dane doğdu. Onun için pişman değilim. Dane, çektiğim her türlü azaba değdi.»

«Özür dilerim. Sormaya hakkım yoktu. Seni işin başında Luke'a veren benim zaten. Öyle değil mi?»

«Doğru. Öyle yaptın.»

«Eşsiz bir çocuk. Luke'a benziyor mu?»

Meggie gizlice gülümsedi. Ellerini Ralph'ın açık yakasından içeriye sokarak göğsüne dayadı. «Hayır. İki çocuğum da ne Luke'a, ne bana benziyorlar.»

«Senin olduğu için onları seviyorum.»

«Eskisi gibi romantiksin. Ralph. Yaşlanmak sana yakışıyor. Böyle olacağını biliyordum. Bir gün seni böyle göreceğimi umuyordum. Seni otuz yıldır tanıyorum! Bu, bana otuz gün gibi geliyor.»

«Otuz yıl mı? O kadar oldu mu?»

«Kırkbirindeyim, sevgilim. Onun için olması gerek.» Ayağa kalktı. «Seni içeriye çağırmam için beni yolladılar. Mrs. Smith, senin onuruna nefis bir çay sofrası hazırlıyor. Daha sonra da akşam yemeği tabii.»

Erkek onunla birlikte ağır ağır yürüdü. «Oğlun tıpkı senin gibi gülüyor, Meggie. Drogheda'da ilk duyduğum ses de onun gülüşü oldu. Onu sen sandım. Seni bulmaya gittim ve onu gördüm.»

«Demek Drogheda'da ilk onu gördün?»

«Evet, öyle oldu sanırım.»

Meggie hevesle, «Onu görünce ne düşündün, Ralph?» diye sordu.

«Ondan hoşlandım. Senin oğlundan hoşlanmamama imkân var mı? Fakat kızından çok, oğlunu sevdim. Kızın da benden hoşlanmadı zaten.»

«Justine kızım olabilir, ama kendisi birinci sınıf bir kaltak. Bu yaşında Justine sayesinde küfredmesini öğrendim.»

«Çok değişmişsin, Meggie.»

«Öyle mi?» Biçimli dudaklar bir gülüşle büküldü. «Pek sanmıyorum. Yalnızca Büyük Kuzeybatı beni yoruyor. Ben eski Meggie'yim, Ralph. Fakat artık gizleyecek bir şeyim kalmadı.»

«Belki.»

«Ama sen çok değişmişsin, Ralph.»

«Hangi bakımdan, Meggie?»

«Çıktığın yüksek yerde her rüzgârla sallanıyormuş gibi gözüküyorsun. Hem oradan bakınca manzarayı da beğenmemişsin sanırım.»

Erkek sessizce güldü. «Doğru. Vaktiyle senin sıradan biri olduğunu söylemek küstahlığını gösterdiğiml düşünüyorum da!

Bu sözümü geri alıyorum. Sen tek kadınsın, Meggie! Bir tek!»

«Ne oldu?»

«Bilemiyorum. Belki de Kilise'nin ulularının da aslında kusura ile dolu olduklarını anladım. Vatikan dünyası eski, taşlaşmış ve biraz da kokuşmuş bir âlem.»

«Ben daha gerçektim, ama bunu göremedin.»

«Fakat yapabileceğim başka bir şey yoktu! Nereye gitmem gerektiğini biliyordum, fakat bunu yapmam olanaksızdı. Senin yanında çok daha iyi bir erkek olabilirdim. Ancak bunu yapamazdım, Meggie. Keşke bunu anlamamı sağlayabilsem!»

Kadın sevgiyle onun çıplak kolunu tuttu. «Sevgili Ralph, bunu görüyorum ve anlıyorum... Her birimizin içinde yadsınmayacak şeyler vardır. Bu yüzden ölmeyi isteyerek bağırsak da çare yoktur. Bu, tıpkı eski Gal efsanesindeki kalbine diken batırırken şakıyan kuşa benziyor. Kuş böyle şakıyarak ölür. Çünkü oraya itilmiştir. Bunu yapması gerekmektedir. Biz yapacağımız hatayı daha buna kalkışmadan biliriz. Ancak bu bilgimiz de sonucu değiştirmez. Herkes kendi küçük şarkısını söylerken, bunun dünyanın duyduğu en eşsiz şarkı olduğuna inanır. Görüyor musun? Biz kendi dikenlerimizi yine kendimiz yaratırız. Bu arada durup bunun bize neye mal olacağını da düşünmeyiz. Bütün yapabildiğimiz, o acıya katlanıp yaptığımızın buna değdiğini kendi kendimize tekrarlamaktır.»

«İşte ben de bunu anlayamıyorum... Yani bu acıyı.» Koluna hafifçe dayanmış ele baktı. Bu ona inanılmaz bir acı veremekteydi. «Neden acı çekiyoruz, Meggie?»

«Bunu Tanrı'ya sor, Ralph. Acı konusunda uzman O. Öyle değil mi? Bizi böyle yapan O. Bütün dünyayı yaratan da O. Onun için acıyı da Tanrı'nın yaratmış olması gerek.»

Bob, Jack, Hughie, Jims ve Patsy, cumartesi gecesi olduğu için yemekte evdeydiler. Ertesi sabah Rahip Watty gelerek dua edecekti. Ama Bob telefon ederek evde olmayacaklarını söyledi. Bu küçük yalan sayesinde Kardinal Ralph'ın orada olduğunu gizleyebileceklerdi. Beş Cleary erkeği Paddy'e daha da benzi-

yorlardı artık. Ağır ağır konuşan, çekingen adamlar toprak kadar güçlü ve sağlamdılar. Hem Daniel'i de çok seviyorlardı! Çocuk yatmaya gidene dek gözlerini ondan ayıramadılar. Kardeşlerin, çocuğun biraz büyüüp kendilerine katılacağı günü ipte ceptikleri belliydi.

Kardinal Ralph bu arada Justine'in düşmanlığının nedenini de sezdi. Dane kendisinden hoşlanmış ve yanından ayrılmak da istememişti. Justine de Kardinali kıskanmıştı.

Çocuklar yukarıya çıkınca adam geriye kalanlara baktı. «Fee, bir dakika masanı bırakıp buraya gel,» dedi. «Bizimle otur. Hepinizle konuşmak istiyorum.»

Yaşlandığı için vücudu biraz bozulan kadın yine de dimdik yürüyerek Kardinal'in karşısındaki krem renkli koltuklardan birine oturdu. Meggie de öbür yanındaydı. Erkekler mermer bankalara ilişmişlerdi.

Ralph devam etti. «Frank'dan söz edeceğim.»

Fee sakin sakin, «Frank'a ne olmuş?» diye sordu.

Meggie örgüsünü bırakarak önce annesine, sonra Kardinal'e baktı. Daha fazla dayanamayacaktı. «Anlat, Ralph.»

Kardinal, «Frank'ın otuz yıla yakın bir süredir hapiste olduğunun farkında mısınız?» diye sordu. «Adamlarım söylediğim şekilde size haberler verdiler. Ama sizi gereksiz yere üzmemelerini tembih etmiştim. Çünkü Frank'ın içler acısı yalnızlığı ve umutsuzluğunun ayrıntılarını bilmenizin bir yararı yoktu. Hem elimizden bir şey gelmiyordu. Frank daha önce Goulburn Hapishanesinde şiddete başvurmaya kalkmıştı. Onun dengesiz olduğu biliniyordu. Bu yüzden de savaş sıralarında pek çok mahkûm serbest bırakıldı, ama zavallı Frank'ı salıvermeyi reddettiler.»

Fee başını kaldırarak mırıldandı. «O, çabuk öfkelenir.»

Kardinal durumu açıklamak için uygun söz ararken, aile umutla karışık bir korku içinde bekledi. Fakat düşündükleri Frank değil, anneleriydi.

Ralph sonunda Meggie'ye bakmadan, «Bunca yıl sonra Avustralya'ya neden döndüğümü merak etmişsinizdir,» diye sürdürdü. «Sizinle sürekli olarak ilgilenemedim ve bunun farkındayım. Sizlerle karşılaştığım günden beri daima önce kendimi düşündüm. Kutsal Baba'mız, Kilise için çalışmalarımı bir kardinallik peleriniyle ödüllendirince, Cleary ailesini anımsadım. Onları ne

denli sevdiğimi belirtecek bir yol aradım.» Bir solup alıp, Meggie'ye değil, Fee'ye baktı. «Frank için bir şey yapma umuduyla Avustralya'ya geldim. Hatırlıyor musun, Fee? Bundan yirmi yıl önce Paddy ve Stu ölünce seninle konuşmuştum. O zaman gözlerinde gördüğüm ifadeyi unutamadım. Bütün gücünü ve canlılığını yitirmiştin.»

Bob birden atıldı. «Evet.» Gözlerini annesine dikmişti. «Evet, öyle oldu.»

«Frank'ı bırakacaklar. Sizi sevdiğimi göstermek için bir tek bunu yapabildim.»

Fee'nin gözlerinin birden parlayacağını ummuş olsaydı düş kırıklığına uğrardı. Ama kadının gözlerinde ancak hafif bir ışık belirir gibi oldu. Belki de yaşlanan gözler eskisi gibi parıldamıyordu artık. Ancak Cleary ailesi erkeklerinin yüzünden yaptığıının önemini anladı. Parlak bir isim almış olan genç Alman askeriyle konuştuğundan beri gerçek amacını bu denli güçlü hissetmemişti.

Fee, «Teşekkür ederim,» dedi.

Kardinal erkeklere baktı. «Onu hoşnutlukla Drogheda'ya kabul edecek misiniz?»

Bob kesin konuştu. «Burası onun evi. Burada olması gerekir.»

Bir hayale dalmış olan Fee dışında öbürleri başlarını salladılar.

Kardinal Ralph, yumuşak bir sesle devam etti. «O bildiğiniz Frank değil artık. Buraya gelmeden önce kendisini Goulbrun Hapishanesinde görüp haberi verdim. Drogheda'da herkesin onun başına gelenleri uzun süreden beri bildiklerini de açıkladım. Buna pek aldırmadığını söylersem onun ne kadar değişmiş olduğunu anlarsınız. O, yalnızca... minnettar oldu. Başta Fee olmak üzere aileyi tekrar görmeyi çok istiyor.»

Bob, Frank dönünce pek hoş şeyler olmayacağını sezmekle birlikte yine annesi adına seviniyordu. «Onu ne zaman bırakacaklar?»

«Bir, iki hafta sonra. Gece treniyle gelecek. Uçağa binmesini söyledim. Ama treni tercih ettiğini belirtti.»

Jim's hevesle atıldı. «Patsy'le ben onu karşılarız.» Sonra durakladı. «Fakat biz onu hiç tanımıyoruz!»

Fee, «Hayır,» dedi. «Onu ben karşılayacağım. Daha bunamadım. Gilly'e kadar da arabayla gidip gelebilirim.»

Meggie erkeklerin itirazını kesmek için araya girdi. «Annem haklı. Bırakın, annem onu tek başına karşılasın. Frank'ı önce onun görmesi doğru olur.»

Fee boğuk bir sesle konuştu. «Artık çalışmam gerekiyor.» Kalkıp masasına gitti.

Beş kardeş de onu izledi. Bob uzun uzun esnedi. «Bizim de yatma saatimiz geldi.» Mahcup mahcup Kardinal'e gülümsedi. «Sabah dua ettiğimiz zaman eski günleri anımsayacağız.»

Meggie örgüsünü katlayarak kalktı. «Ben de iyi geceler dileyeyim, Ralph.»

Ralph gözleriyle kapıya giden kadını izledi. Sonra masasının üstüne eğilmiş Fee'ye baktı. «İyi geceler.»

«Affedersin... Bir şey mi söyledin?»

«İyi geceler dilerim.»

«Oh! İyi geceler.»

Ralph, Meggie'nin peşi sıra yukarıya çıkmak istemiyordu. «Biraz bahçede dolaşacağım. Hem biliyor musun, Fee? Beni bir an bile aldatmış değilsin.»

Kadın tiz bir sesle güldü. «Öyle mi? Kimbilir?»

Ralp bir süre sonra yandaki merdivenden üst kata çıktı. Meggie'nin oda kapısı ardına kadar açıldı ve lambanın ışığı dışarıya vurmaktaydı. Ralph odaya girip, kapıyı kilitledi. Kadın bol bir sabahlık giymiş, pencerenin yanında oturuyor, dışarısını seyreliyordu. Ralp yatağın kenarına oturunca hemen kalkıp onun yanına gitti. «Dur, çizmelerini çıkarmana yardım edeyim.»

«Bu rengi mahsus mu giydin, Meggie?»

«Güllerin külleri mi?» Meggie gülümsedi. «Bu hep en sevdiğim renkti. Hem saçlarımla fena durmuyor.»

«Sana döneceğimden bu kadar emin miydin, Meggie?»

«Drogheda'da kaldığın sürece benim olduğumu söylemiştim.»

**
*

Dane düş kırıklığına uğramıştı. «Sizin kırmızı cüppe giyeceğinizi sanıyordum!»

«Bunu bir tek saraydayken giyerim, Dane. Saray dışında işte böyle belinde kırmızı kemeri olan siyah cüppe giyilir.»

«Gerçekten bir sarayınız var mı?»

«Evet.»

«Orası avizelerle dolu bir yer mi?»

«Evet, ama Drogheda'da çok avize var.»

Dane yüzünü buruşturdu. «Drogheda! Bizimkiler sizin avizelerin yanında pek küçük kalır herhalde. Sarayınızı ve sizi kırmızı cüppeli olarak görmeyi çok isterdim.»

Kardinal Ralph, gülümsedi. «Kim bilir Dane? Belki bir gün görürsün.»

Çocuğun gözlerinde çok uzaklara bakarmış gibi sakin bir ifade vardı. Dua sırasında Ralph, bunun daha güçlendiğini farketti. Bu bakış, ona aşına geldi. Ama hiçbir erkek aynada gerçek aksini görmezdi.

Luddie ve Anna Mueller, her yıl olduğu gibi bu Noel de geleceklerdi. Ev, en mutlu Noel'i bekleyen neşeli insanlarla dolmuştu. Minnie ve Cat iş görürken şarkı söylüyorlar, Mrs. Smith de durmadan gülümsüyordu. Meggie oğlunu bir şey söylemeden Ralph'a bırakmıştı. Ama Justine bu duruma kızıyordu. Fee daha mutlu gözüküyor ve eskisi gibi hep masasının başında oturuyordu. Erkekler her bahaneden yararlanıp geceleri eve erkenden dönüyorlardı. Mrs. Smith'in yaptığı lezzetli yemekler ve Drogheda'nın temiz havası sayesinde üç günde Ralph'in yorgunluğu, bitkinliği geçer gibi olmuştu.

Dördüncü gün Ralph, Dane'i de alarak koyunları ağıla sokmaya gitti. Justine tek başına bir köşede somurtuyordu. Meggie verandada bambu koltuklardan birinde oturuyordu. Son derece mutluydu. Bir kadın yıllarla aşksız yaşayabilirdi. Fakat sevdiği erkek gelince durum ne kadar fevkalâde oluyordu. Ralph'la olduğu zaman her hücresi canlanıyordu. Hem Dane'le Ralph yanında olduğu zaman mutluluğu sonsuzdu. Bu da akla yatkındı kuşkusuz. Dane oğlu, Ralph de erkeğiydi.

Ancak Ralph'in durumu anlamaması onu biraz üzmişti. Fakat bu sırrını açıklayacak da değildi. Erkek bunu göremiyorsa

neden durumu ona anlatacaktı sanki? Ralph'in, onun isteyerek Luke'a döndüğünü sanması pek ağına gitmişti, doğrusu. Kendisi hakkında bunu düşünebildiğine göre, gerçeği öğrenmeyi hak etmemişti demek. Baben Fee'nin alaylı alaylı kendisini süzdüğünü görüyor ve bu bakışlara sakın sakın cevap veriyordu. Fee durumu anlıyordu. Meggie'nin biraz kinlendiğini ve boş geçen uzun yılların acısını da Ralph de Bricassart'dan çıkarmak istediğini seziyordu. Meggie yaşamının en eşsiz şeyini neden ona armağan edecekti? Ralph nedenini bilmeden acı çekmeliydi.

Telefon çalınca annesi odada olmadığı için Meggie cevap verdi.

Bir erkek sesi, «Mrs. Fiona Cleary lütfen,» dedi.

Meggie gidip annesini buldu. Yaşlı kadın telefonu eline aldı. «Ben Mrs. Cleary.» Bir süre dinleyince rengi birden soldu. Tıpkı Paddy ve Stu'nun ölümünden sonraki günlerde olduğu gibi çökmüştü. Sonunda güçlkle teşekkür ederek telefonu kapattı.

«Ne var, anne?»

«Frank'ı serbest bırakmışlar. Bugünkü trende olacakmış.» Saatine baktı. «Hemen gitmeliyim. İki olmuş. İkinci üzeri gelecek.»

Meggie heyecanlandı. «Frank'ın Noel'e yetişmesi ne iyi değil mi, anne?»

«Evet, çok iyi.»

Artık uçak seferleri olduğu için pek trene binen yoktu. Bu yüzden Fee platformda beklerken İstasyon tenhaydı. Kadın, oğlu için en iyi kılığını giymişti. Şık bir elbise, şapka ve topuklu ayakkabıları uygun görmüştü. Onun için de yaşı pek belli oluyordu.

Frank da işte bu yüzden annesini görür görmez tanıdı. Oysa Fee, geleceğini bilmese onu asla tanıyamazdı, Frank elli iki sindeydi ve artık orta yaşlı bir erkek olmuştu. Gilly'nin güneşli istasyonunda duran adam, çok zayıf ve çok da soluk renkliydi. Saçları çok kısa kesilmiş, kendisine bol gelen biçimsiz bir elbise giymişti. Gri fötr şapkasını biçimli elleriyle çekip duruyordu.

Kimsenin kendisini almaya geleceğini ummadığını için ne yapacağını bilemiyordu.

Fee duygularına hâkim olarak hızla ona yaklaştı. «Merhaba Frank,» dedi.

Bir zamanlar pırıl pırıl parlayan gözler artık donuklaşmıştı. Bunlar Frank'ın gözleri değildi. Bitkin, sabırlı ve çok da yorgundu bu gözler. Ama adam, Fee'yi görür görmez gözler birden değişti. Yaralanmış, ölmek üzere olan aciz biri gibi bakıyordu artık.

Kadın ona sarılarak mırıldandı. «Oh, Frank... Bir şey yok... Uzülecek bir şey yok...»

Frank, önce Rolls Royce'da kamburunu çıkarıp, başını önüne eğerek oturdu. Ama araba kentten çıkıp hızlanınca etrafına ilgi duyarak dışarıya baktı. «Her şey eskisi gibi,» diye fısıldadı.

Bir süre sonra da ırmağı farketti. «Barwon... Bunu bir daha göreceğimi sanmıyordum.»

Geride büyük bir toz bulutu bırakarak gidiyordu araba. Adam, konuşacak bir şeyler bulmaya, durumun normalleşmesini sağlayacak bir şeyler söylemeye çalışıyordu. «Bu yol yeni mi, anne?»

«Evet, savaş bitince Gilly'le Milparinka arasına bu yolu yaptılar. Yeni yol düz, böylece kapıların sayısı da azaldı. Gilly'le Drogheda arasında topu topu on dört kapı kaldı. Hem bunlara ne yaptıklarını görünce şaşacaksınız, Frank. Artık kapıları açıp kapamıyoruz.»

Rolly Royce bir rampayı çıkararak çelik bir kapıya doğru ilerledi. Kapı araba yaklaşırken yukarı kalkarak açıldı. Rolly Royce geçtikten sonra da yine kendiliğinden kapandı.

Frank, «Şaşılacak bir şey!» diye mırıldandı.

«Burada böyle otomatik kapı taktırtan tek çiftlik bizimki.»

Frank, «Bunları icat eden adam zamanında çok kapı açıp kapamış olmalı,» diye güldü. İlk kez neşelenmişe benziyordu.

Sonra yine sustu. Annesi, dikkatini direksiyona verip, gözlerini yola dikerek ses çıkarmadı. Frank'ı zorlamak istemiyordu. Son kapıyı da geçip, karşısında bahçeyi gören adam heyecanla içini çekti. «Buranın ne kadar güzel olduğunu unutmuşum!»

Fee, Rolis Royce'u garaja sürdü. Sonra oğluyla inip büyük eve doğru yürüdüler. Frank'ın bavulu da elindeydi.

«Büyük evde bir oda mı istersin, Frank? Yoksa konuk evlerinde birinde kalmayı mı?»

«Konuk evinde kalmam daha iyi.» Bitkin gözlerini annesinin yüzüne dikti. «İnsanlardan uzaklaşabilmek çok iyi olacak.» Hapishanedeki durumunu ima eden tek sözü de bu oldu.

Fee önden giderek oturma salonuna girdi. «Senin için böylesi daha iyi sanırım. Bu ara Kardinal bizde. Justine ve Dane de var. Sonra Noel için Luddie ve Anna Mueller de gelecek.» Çay getirmeleri için çingırağı çaldı ve lambaları yakmaya başladı.

«Luddie ve Anna Mueller mi?»

Kadın lambayı bırakarak ona döndü. «Aradan çok uzun zaman geçti, Frank. Muellerler, Meggie'nin dostları.» Geçip kendi koltuğuna oturdu. «Bir saat sonra yemek yiyeceğiz, ama önce birer fincan çay içelim. Böylece yolun tozunun ağzımda bıraktığı tadı gidermek istiyorum.»

Frank krem ipek kaplı kanepelerden birinin kenarına çekilerek ilişip, hayretle etrafına bakındı. «Mary Halanın zamanındakinden çok farklı burası.»

Fee gülümsedi. «Oyle sanırım.»

Sonra Meggie içeriye girdi. Meggie'yi olgun bir kadın olarak görmek, annesinin yaşlanmasını kabul etmekten daha zordu. Kardeşi sarılıp onu öperken Frank başını çevirdi ve eski elbisesinin içinde büzüldü. Ona bakan annesi, «Aldırma,» der gibiydi. «Kısa süre sonra her şey sana doğal gelecek. Yalnız biraz bekle.» Adam bu yabancı kadına bir şeyler söylemek için uğraşırken bu sefer de onun kızı içeriye girdi. Uzun boylu, sıksa kız, rahatsız olmuş gibi bir tavırla oturup, ellerini kucağında kenetledi. Frank, 'Evden ayrıldığımda Meggie, bu kız kadar bile değildi,' diye düşündü. Sonra Kardinal'le Meggie'nin oğlu geldi. Çocuk gidip ablasının ayaklarının dibine yerleşti. Çok güzel, sakın ve herkesten uzakmış gibi hali olan bir çocuktü.

Kardinal yaklaşp elini uzatarak, «Frank, ne iyi bu,» diye mırıldandı. Sonra Fee'ye dönerek kaşını kaldırdı. «Çay mı? Çok iyi fikir doğrusu.»

Cleary erkekleri topluca odaya girdiler. Frank'ı bir türlü affetmedikleri için de durum pek sıkıcı oldu. Frank kendisini suç-

İamalarının nedenini de biliyordu. Annesini böyle üzdüğü için ona kızmışlardı. Fakat kendisini anlamaları için söyleyebileceği bir şey yoktu onlara. Tek önemli olan annesiydi ve o da ortada bağışlanacak bir şey yokmuş gibi davranıyordu.

O gece Kardinal, yemek sofrasındakilerin rahat etmeleri için elinden geleni yaptı. Türlü konular açtı. Daha sonra salona geçtiklerinde de bir diplomata özgü rahatlıkla konuşmaya devam etti. Frank'ı da konuşmalara karıştırmak için dikkat ediyordu. Fakat ikizler dışında erkekler, Frank'a garezdiler.

Frank zamanla Drogheda'daki yaşama alıştı. Bunu da Fee'ye borçluydu. Kadın, öbür oğullarının öfkesine aldırmiyordu. San-ki Frank ailenin adına leke sürmemiş ve onu hiç üzmemiş gibi davranmaktaydı. Frank da orada yavaş yavaş yerini buldu. Kadın, onun eski günlerdeki gibi canlı olması için ısrar da etmedi. Çünkü Gilly istasyonunda oğluna baktığı an, onun canlılığını, gücünü kaybettiğini anlamıştı. Fee sadece onu mümkün olduğunca mutlu etmeye çalışabilirdi. Bunu başarabilmek için de en uygunu, Frank'ı olduğu gibi kabul etmektir.

Onun ağıllarda çalışması söz konusu olamazdı, çünkü kardeşleri onu istemiyordu ve Frank hep bu yaşamdan nefret etmişti. Yalnız büyüyen şeyler seyretmekten hoşlanıyordu. Fee, onu kendi haline bahçede çalışmaya bıraktı. Zamanla Cleary erkekleri de Frank'a alıştılar. Frank'ın sandıkları gibi mutluluklarını tehdit etmediğini anladılar. Hem annelerinin ne olursa olsun Frank'a duyduğu sevgisinin değişmeyeceğini de sezmışlerdi. Önemli olanı, Frank'ın Drogheda'da kalmasıydı. Çünkü böylece Fee'nin mutlu olduğunu biliyorlardı.

Fakat Fee için her gün Frank'ı görmek aslında bir sevinç kaynağı değildi. Oğlunu her gün görmek de hiç görmemek gibi ayrı bir tür azap veriyordu kadına. Mahvolmuş bir hayatı, bitmiş bir adamı görmek, çok acıydı. En sevdiği oğlunun, hayâl bile edemeyeceği ıstıraplar çektiğini anlıyordu.

Frank döneli altı ay olmuştu. Bir gün Meggie oturma odasına girince annesinin, koltuğuna yerleşmiş pencereden dışarıya baktığını gördü. Gülleri budayan Frank'ı seyrediyordu.

Meggie üzgün üzgün, «Oh, anne,» diyebilirdi.
Fee ona bakarak gülümsedi. «Önemi yok, Meggie.»
«Keşke yapabileceğim bir şey olsaydı!»
«Yapabileceğin bir şey var. Her zamanki gibi devam et. Sana minnettarım. Bana destek oldun.»

ALTINCI BÖLÜM

D A N E

1954 — 1965

1

Justine, annesine, «Ne yapacağıma karar verdim.» dedi.

«Bunu çoktan kararlaştırdığını sanıyordum. Sydney Güzel Sanatlar Akademisi'ne gideceksin, değil mi?»

«Seni kandırmak için böyle söyledim ve bu arada rahat rahat planlarımı yaptım. Artık her şey kesin olduğu için sana anlatabilirim.»

Çam ağacı biçimi kurabiyeler yapmakta olan Meggie başını kaldırdı. Mrs. Smith hasta olduğu için mutfaktaydılar. Kızını endişe, sabırsızlık ve çaresizlikle süzdü. Justine gibi biriyle nasıl başa çıkılırdı? Kız, Sydney'de bir genelevde çalışmaya gideceğini bile söylese, Meggie ona kolay kolay engel olamayacağını biliyordu. Sevgili, korkunç Justine'in ne yapacağı belli olmazdı.

Kadın yine kurabiyelere döndü. «Anlat. Pek merak ettim.»

«Aktris olacağım.»

«Ne?»

«Aktris olacağım.»

«Tanırım!» Meggie kurabiyeleri bıraktı yine. «Justine, senin neşeni kaçırmak istemem, duygularını incitmeyi de arzu etmiyorum, ama aktris olacak fiziğin var mı?»

Justine sinirlendi. «Aman anne! Film yıldızı değil, aktris!

Kalçalarımı sallayıp, göğüslerimi çıkarmak ve ıslak dudaklarımı büzmek istemiyorum. İstedğim konuda çalışırken bana yetecek kadar param var, değil mi?»

«Evet, Kardinal de Bricassart'ın sayesinde.»

«Öyleyse sorun yok. Culloden Tiyatrosu'nda Albert Jones'un yanında çalışacağım. Ayrıca Londra'daki Kraliyet Tiyatro Akademisi'ne de yazarak beni sıra bekleyen öğrenciler listesine kaydetmelerini istedim.»

«İstediyiğinden emin misin, Jussy?»

«Evet. Bunu uzun süredir biliyorum.»

Meggie ona bir tepsi kurabiye uzattı. «Bunları fırına koyuver lütfen. Bu haberin bir sürpriz olduğunu söylemeliyim. Küçük kızların aktris olmak isteyip sürekli rol yaptıklarını bilirim. Fakat sen hep, kendine benzemeyi arzuladın.»

«Aman anne, yine film yıldızlarını aktrislerle karıştırmaya başladın!»

«Peki yıldızlar aktris değil midir?»

«Onlar pek yeteneksiz aktrislerdir. Ancak önce sahnede isim yapmış biri de arada sırada film çevirebilir. Aktör Laurence Olivier bile zaman zaman film çeviriyor.»

Meggie, «Hâlâ da anlayamıyorum,» diye mırıldandı. «Aktristlik...?»

Justine omuz silkti. «Sahneden başka nerede bağırıp, haykırabilirim? Bunları okulda ya da başka yerde yapmama izin vermiyorlar. Kahretsin! Bağırmayı ve haykırmayı seviyorum.»

«Fakat iyi resim yapıyorsun, Jussy. Neden ressam olmuyorsun?»

Justine büyük fırını yaktı. Annesine acıyan gözlerle bakarak, «Aklın bir şeye ermiyor, anne,» dedi, «Bir tavanarasında sürünmeyi ve öldükten sonra ün yapmayı istemiyorum. Hayattayken ünün tadını çıkarmayı ve bu arada maddi bakımdan da rahat etmeyi istiyorum. Zevk olarak resim yapıp, meslek olarak da aktristliği seçeceğim. Buna ne dersin?»

Meggie ne olursa olsun çocuklarına kanşmayacağına kendi kendine söz vermişti, fakat umutsuzluğu yüzünden dayanamadı. «Drogheda'dan gelirin var, Jussy. Onun için tavanarasında açlıktan ölmezsin. Resim yapmak istiyorsan, sorun yok.»

Justine ilgilendi. «Kaç param var, anne?»

«Omrün boyunca çalışmamı sağlayacak paran var.»

«Ne tatsız iş! Sonunda arkadaşlarımın anneleri gibi birç oyna-
nayıp, telefonda arkadaşlarla konuşmakla geçireceğim vaktimi.
Çünkü Drogheda'da değil, Sydney'de oturacağım. Sydney'i çok
daha seviyorum.» Gözlerinde bir umut pırıltısı belirdi. «Yeni
elektrik tedavisiyle çillerimi giderecek param var mı?»

«Oyle sanırım, ama neden?»

«Böylece artık yüzümü görmeleri mümkün olur da ondan.»

«Hani aktrisler için güzelliğin önemi yoktu?»

«Bu kadarı yeter, anne. Bu çiller sinirime dokunuyor.»

Meggie, «Culledon'a nasıl girebildin?» diye sordu.

«Sınava girdim.»

«Demek seni aldılar?»

«Kızına güvenin içe dokunuyor, anne. Tabii beni aldılar!
Ben eşsizim ve bir gün büyük ün yapacağım.»

Meggie, yumurta akı ve şekerle yeşil yiyecek boyası kata-
rak iyice çırpı. Sonra bunu daha önce pişmiş olan kurabiyeler-
in üstüne sürmeye başladı. «Senin için ün önemli mi, Justine?»

«Öyle tabii.» Kız, tereyağ koyduğu kâseye toz şeker ilâve
etti. «Un yapmak için çok kararlıyım.»

«Evlenmek istemiyor musun?»

Justine, dudak düktü. «Ne münasebet! Omrümü çocukların
burunlarını silip, altlarını temizlemekle mi geçireceğim? Kendi-
sinin benden üstün sanan ve yarım kadar değeri olmayan bir er-
keğe hizmet mi edeceğim? Yok, yok.»

«Evlilik sandığın gibi kötü değildir.»

Justine tıpkı büyükannesi gibi güldü. «Anne, senin bunu
söylemen beklenmezdi doğrusu!»

Meggie yüzüne kanın çıktığını hissetti. «On yedisine gelmiş
olsan bile küstahlığa kalkmamalısın.»

Justine kâsedeki şekerle yağı karıştırıyordu. «Ne tuhaf, de-
ğil mi? İnsan annesiyle ilgili özel bir şey diyecek olsa hemen
küstahlıkla suçlanıyor. Ama bu sözü sen söyleyemezsin. Allah
kahretsin bu doğru! Başarısız olduğunu, günah işlediğini ya da
daha kötüsünü yaptığını söylemiyorum. Bence kocanı baştan at-
makla akıllılık etmişsin. Kocaya ne ihtiyacın var? Çocuklarına
babalık edecek pek çok kardeşin var zaten. Hem rahat rahat

yaşayacak paraya da sahipsin. Seninle aynı fikirdeyim. Evlilik bir işe yaramaz.»

«Tıpkı babana benziyorsun!»

«Başka bir kaçamak laf. Ne zaman hoşuma gitmeyen bir şey yapsam tıpkı babama benzerim. O beyfendiyi hiç görmediğim için senin sözünü kabul etmek zorundayım.»

Meggie umutsuzlukla, «Ne zaman gidiyorsun?» diyebilirdi.

Justine sırtıttı. «Beni başından atmak için sabırsızlanıyorsun, değil mi? Haklısın anne. Seni hiç de suçlu bulmuyorum. Fakat elimde değil. İnsanları.. özellikle seni şaşırtmaktan zevk alıyorum. Beni yarın hava alanına götürür müsün?»

«Obür gün. Yarın seni bankaya götüreceğim. Kaç paran olduğunu bilmelisin. Hem Justine...»

Kaba un koymakta olan kız, annesinin sesinin değiştiğini farkederek başını kaldırdı. «Evet?»

«Başın derde girerse lütfen eve dön. Drogheda'da sana daima yerimiz var. Bunu bilmeni istiyorum. Yapacağın hiçbir şey, eve gelmeni engelleyecek kadar kötü olamaz.»

Justine'in bakışları yumuşadı. «Teşekkür ederim anne. Aslında hiç de kötü bir ihtiyar değilsin.»

Meggie, «İhtiyar mı?» diye bağırırdı. «Ben yaşlı değilim! Sadece kırk üç yaşındayım!»

«Tanrım, o kadar var mısın?»

Meggie bir kurabiyeyi savurup, Justine'in burnundan vurdu. «Oh, ahlâksız!» diye güldü. «Ne canavarsın! Şimdi kendimi yüz yaşında hissediyorum!»

Kızı gülümsedi.

O sırada Fee mutfakta olanlara bakmak için geldi. Meggie onu görünce rahatladı. «Anne, Justine'in bana ne dediğini biliyor musun?»

Hâlâ son derece zeki olan kadın. «Justine'in sana ne söylediğini nasıl bilebilirim?» diye sordu.

«Çünkü bazen Jussy'le benden gizlediğiniz şeyler olduğunu hissediyorum. Tam kızım bana önemli haberi verdiği sırada sen hiç uğramadığın mutfığa geldin.»

Fee bir kurabiyeyi ısırdı. «Hımm! Neyse tadı renginden iyi. Emin ol, Meggie, kızının senden gizli şeyleri bana açması için kızına cesaret vermiyorum. Justine, yine ne yaptın?» Dönüp ha-

murı kalıplara doken torununa baktı.

«Anneme aktris olacağını söyledim, nine. Hepsi bu.»

«Doğru mu bu? Yoksa tatsız şakalarından biri mi yine?»

«Doğru. Cullodon'da çalışmaya başlayacağım.»

Fee masaya dayanıp kızını alaylı gözlerle süzdü. «Çocukların kendi bildiklerine okumaları ne tuhaf değil mi, Meggie?»

Meggie ses çıkarmadı.

Savaşa hazırlanan Justine, «Hoşlanmadın mı, nine?» diye homurdandı.

«Hoşlanmamak mı? Hayatını ne yapacağın üstüme vazife değil, Justine. Hem iyi bir aktris olacağını düşünüyorum.»

Meggie şaşırdı. «Oyle mi?»

Fee, «Tabii,» diye cevap verdi. «Justine rasgele karar vermez. Oyle değil mi, kızım?»

Justine, alnına düşen saçları iterek gülümsedi. «Doğru!» Meggie onun kendisine göstermediği bir sevgiyle büyükannesine bakışını seyrediyordu.

Fee, «Sen iyi bir kızsın, Justine,» diyerek isteksizce yemeye başladığı kurabiyeyi bitirdi. «Hiç fena değil. Ama şekerinin beyaz olması gerekirdi.»

Meggie, «Ağaçlar beyaz olmaz,» diye karşı çıktı.

«Çam ağaçlarının üstünde beyaz kar olur.»

Justine güldü. «Çok geç. Bunlar kusmuk yeşili oldu.»

«Justine!»

«Ayyy! Özür dilerim, anne. Seni üzmem istemedim. Midenin zayıf olduğunu unutuyorum hep.»

Fee bir sandalyeye oturarak lafa karıştı. «Buraya çay içmeye geldim. Justine haydi çaydanlığı ocağa koy.»

Meggie de onun yanına oturarak endişeyle sordu. «Bu işin Justine'e uygun olduğuna inanıyor musun, anne?»

«Neden olmasın?»

«Geçici bir heves belki.»

Fee, «Bu geçici bir heves mi, Justine?» diye sordu.

Kız, aksi aksi, «Hayır,» diyerek eski mutfak masasının üstüne tabaklarla fincanları dizdi.

Fee mırıldandı. «Bence tartışacak bir şey yok. Justine bunu denemeli. Hem çok başarılı olacağına da inanıyorum.»

Meggie, sıkıntılı sıkıntılı, «Keşke ben de emin olsam,» dedi.

Büyükannesi Justine'e baktı. «Une kavuşmak mı istiyorsun, Justine?»

«Bu da var tabii.» Justine eski kahverengi çaydanlığı masaya bırakıp hemen oturdu.

Fee fincanına konulan çayı yudumlayarak içini çekti. «Oh, bir fincan çay kadar lezzetli bir şey olamaz. Justine neden annene durumu yanlış anlatmakta ısrar ediyorsun? Senin için önemli olan ün ya da para değil. Bu kişiliğinle ilgili bir durum.»

«Kişilik mi, nine?»

«Evet. Kişilik. Sen rol yapmak için yaratıldığını düşünüyorsun, değil mi?»

«Evet.»

«Oyleyse neden bunu annene anlatmadın? Neden türlü saçma sözlerle onu üzüyorsun?»

«Bilmiyorum.»

«Oh, Clearylere özgü inatçılık ve gurur! Iradeni kullanmazsan bu yüzden sen de mahvolursun Justine. Daima seninle alay edeceklerinden korkuyorsun, değil mi? Yalnız annenin hain olduğunu sanmana anlam veremiyorum! Biraz fedakârlık etmelisin, Justine. Anlaşmalısın.»

Ama Justine, 'Hayır' der gibi başını salladı. «Bunu yapamam.»

Fee içini çekti. «Neyse git, Frank amcanı bul ve mutfakta çay olduğunu söyle.»

Justine çıkınca Meggie, Fee'ye döndü. «Anne gerçekten şaşılacak bir insansın!»

Fee gülümsedi. «Çocuklarımdan hiç birine ne yapması gerektiğini söylemeye çalışmadığımı itiraf etmeliyim.»

Meggie sevgiyle, «Doğru,» diye cevap verdi. «Bunun için teşekkür etmeliyiz.»

Justine, Sydney'e gelir gelmez ilk işi çillerini gidermek oldu. Fakat bu uzun bir işti. Çok çilli olduğu için tedavi on iki ay sürecekti. Ondan sonra da ömür boyunca güneşe çıkmaması

gerekiyordu. Aksi halde tekrar çillenirdi. Daha sonra da, Neutral Koyu'nda eski bir binada iki odalı bir daire buldu. Kira, haftada beş buçuk Sterlindi. Banyo ve mutfak ortak olduğu için de bu kira pek yüksekti. Bununla birlikte Justine memnundu. Aslında ona her türlü ev işi öğretilmişti, ama kızda ev kadınlığından eser yoktu.

Culledon'da genellikle kuliste durup, başkalarının Shakespeare, Shaw ve Sheridan'ın oyunlarını prova etmelerini seyrediyordu. Ender olarak da ona konuşma olmayan bir rol vermekteydiler. Bothwell Garden adlı apartmandaki yaşamı, tiyatro çalışmalarından daha ilginçti.

Önce Peter Wilkins adlı komşusuyla ahabap oldu. Seyyar satıcılık yapan Peter, İngiliz'di ve kızın gözlerini pek beğenerek onunla ilgilenmeye başlamıştı. Adam, «Ne zaman istersen gel,» diyordu. «Sana çay yaparım.»

Justine zaman zaman ona uğruyordu. Hem Drogheda'da yıllarca ata binmek ve çalışmak yüzünden bir hayli güçlüydü. Onun için de Peter kendisine saldırmaya kalkınca, rahat rahat karşılık veriyordu hatta belden aşağı vurmaktan da çekinmiyordu.

Peter, bir seferinde, can acısından yaşaran gözlerini sileerek, «Tanrı senin belânı versin, Justine!» diye soludu. «Razı ol kızım! Nasıl olsa bunu bir gün kaybedeceksin! Burası Viktorya devri İngiltere'si değil. Bunu evlilik için saklaman beklenmez.»

Justine elbisesini düzelterek, «Bunu evlilik için saklamaya niyetim yok,» diye karşılık verdi. «Sadece bu onura kimin erişeceğini henüz bilmiyorum.»

Peter canı çok yandığı için söylendi. «Kendini bir şey zannetme!»

«Yok, sanmıyorum zaten. Fakat beni sözlerle üzemezsin, Pete. Hem bir bakire için çok fedakârlık yapacak erkek de var.»

«Çok kadın da var. Ön daireye dikkat et.»

Justine, «Oh, dikkat ediyorum,» dedi.

On dairedaki iki kız lesbiyendi ve Justine'in gelmesine pek sevinmişlerdi. Ama kızın ilgilenmediğini, hatta durumu merak bile etmediğini anlayınca, düş kırıklığına uğradılar. Başlangıçta durumu sezemeyen Justine, onların uluorta konuşmalarını duyunca işi anladı. Bir süre sonra da bu garip çiftle saf bir dostluk kurdu.

Böylece kızın Culloden ve Bothwell Gardes'de arkadaşları vardı. Yalnız iyi bir dost olan Justine, dert dinlemesine karşılık kendisiyle ilgili bir şey anlatmazdı.

Arkadaşlarının baş merakı da Justine'in kimle ve ne zaman aşkı tatmaya karar vereceğiydi. Fakat o, bu konuda acele etmiyordu.

Arthur Lestrangle, kırkını geçmiş olmakla birlikte Albert Jones'in en iyi genç erkek rolü yapan aktörüydü. Biçimli bir vücudu, sarı, dalgalı saçları, düzgün hatlı bir yüzü vardı. Aktör bu sayede daima alkış toplayabiliyordu. Adam, ilk yıl pek sessiz olan ve daima denileni yapan Justine'i farketmedi. Fakat yıl sonunda çilleri giderilmiş olan genç kız dikkati çekmeye başladı.

Çillerini yok ettiren Justine, kalem ve rimelle kaşlarını, kirpiklerini koyultmuştu. Onun için de pek hoş olmuştu. Yalnız kız ne Luke O'Neill gibi güzel, ne de annesi gibi eşsizdi. Biçimlince sayılacak vücudu biraz zayıftı. Sadece canlı kızıl saçları fevkalâdeydi. Ama kız sahneye çıkar çıkmaz değişiyordu. Herkesin kendisini Truvalı Helen kadar güzel ya da bir cadı kadar çirkin bulmasını sağlıyordu.

Arthur onu ilk kez Conrad'ın Lord Jim'inden bir pasajı değişik vurgularla okurken farketti. Justine olağanüstüydü ve adam Albert Jones'un heyecanlandığını hissetti. Böylece Al'in neden bu kıza fazla zaman ayırdığını da anladı. Justine doğuştan aktristti ve her söylediği sözün anlam kazanmasını sağlıyordu. Ayrıca derin, etkileyici ve hafifçe boğuk sesi de her aktris için bir kazanç sayılırdı.

Adam, onun oturmuş çay içerek kitap okuduğunu görünce yanına gitti. «Ne okuyorsun?» diye sordu.

Kız başını kaldırıp gülümsedi. «Proust.»

«Onu biraz sıkıcı bulmuyor musun?»

«Proust'u sıkıcı bulmak mı? Bunu ancak dedikodu sevenler söyleyebilir. Kendisi korkunç bir dedikoducu.»

Adam onun kendisinden bilgili olduğunu düşündü. Bu yüzden kızın kendisini ezmeye çalıştığından kuşkulandı. Ama bunu da onun gençliğine verdi.

«Conrad'ı okuduğunu duydum. Çok iyiydin.»

«Teşekkür ederim.»

«Belki birlikte bir gün kahve içer, planlarını konuşuruz.»

Adam kahve içmeyi teklif ettiğine memnundu. Çünkü karısından pek az harçlık alabiliyordu. Hem akşam yemeği yedi-receği kızıdan büyük şükran beklerdi. Oysa Justine de böyle davranacak bir hal yoktu. Bununla birlikte kızı bir gün Elizabeth Caddesinde karanlık bir kahveye davet etti. Karısının kendisini orada aramayacağından emindi adam.

Justine ikram edilen sigaraları reddettiği için kendisine çocuk denilmesinden bezmişti. Onun için de sigara içmeye başlamıştı. Birlikte bir masaya oturunca, kız çantasından yeni bir paket çıkararak özenle üstündeki selefona çıkardı. Alt kısımdaki selefona bir şey olmamasına dikkat etmişti.

«Neden bu kadar uğraşıyorsun, Justine? Hepsini yırtıver.»

«Olmaz.»

Adam paketi alarak üstündeki selefona elini sürdü. «Şimdi Sigmund Freud'un müritlerinden biri olsaydım?»

«Freud olsaydın ne yapardın yani?» Kız yanında duran garsonu görerek, «Lüthen bir Cappuccino,» dedi.

Erkek onun kendi siparişini vermesine sinirlenmekle birlikte o anda başka şey düşünmekteydi. «Bir Viyana lütfen. Şimdi Freud konusunda söylediğime dönüyorum. Freud bunu görsydi ne düşünürdü acaba?...»

Kız, pakedi ondan alarak bir sigara çekti ve adamın kibritini bulmasına vakit bırakmadan da yaktı. «Evet?»

«Freud vücuduna hiç dokunulmasını istemediğini, bunu böyle korumayı arzu ettiğini düşünürdü.»

Justine neşeli neşeli gülünce, birkaç erkek dönerek merakla baktı. «Öyle mi yapardı? Dolambaçlı yollardan benim bakire olup olmadığımı mı soruyorsun, Arthur?»

Erkek, sinirlenmişti. «Justine! Sana bazı şeylerden başka yalan söyleme sanatını da öğretmem gerekecek.»

«Bazı şeylerden kastın nedir, Arthur?» Justine dirseklerini masaya dayamış, parlak gözleriyle onu süzüyordu.

«Öğrenmen gereken ne var?»

«Aslında iyi eğitim gördüm.»

Erkek uzanıp onun alınına düşen bir perçemi usulca geriye itti. «Bazı şeyler ancak özel tecrübeler sayesinde öğrenilir.»

«Öyle mi? Ben daima başkalarını incelemenin yeterli olacağını düşündüm.»

«Ama aşka gelince ne olacak?» Erkek sesini derinleştirdi.
«Aşk bilmeden Juliet'i nasıl oynarsın?»

«Doğru. Bunu kabul ediyorum.»

«Hiç âşık oldun mu?»

«Hayır.»

«Aşk konusunda bir şey biliyor musun?»

«Hiçbir şey bilmiyorum.»

«Ah! Oyleyse Freud haklı sayılırdı demek!» Erkek hemen uzanıp sigara paketinin sefonunu çıkararak dramatik bir tavırla avcunda buruşturdu ve tablaya attı. «İstersen sana kadın olmanın anlamını öğretebilirim.»

Justine bir süre cevap vermeden tabladaki sefona baktı. Sonra bir kibritle bunu tutuşturdu. «Evet, neden olmasın?»

Arthur elini kalbine koyarak, «Bu ayışığında güller arasındayla ateşli bir aşk mı olmalı?» diye sordu. «Yoksa bir ok kadar sıvri ve anı mı?»

Justine güldü. «Aman Arthur! Lütfen ayışığı ve güller olmasın. Midem ateşli bir aşkı kaldıramaz.»

Erkek biraz da üzüntüyle süzdü onu. «Oh, Justine... Herkesin midesi ateşli aşkı kaldırır. Hatta senin gibi soğuk bir bakire bile bundan hoşlanır. Bir gün... Bekle görürsün. Bunu kendin arzulayacaksın.»

«Haydi oradan!» Justine ayağa kalktı. «Haydi gel Arthur. Fikrimi değiştirmeden bu işi halledelim.»

«Şimdi? Bu gece mi?»

«Neden olmasın? Belki paran yok. Fakat otele bol bol yetecek para var bende.»

Metropol Oteli uzak değildi. Erkeğin koluna giren Justine yolda neşeli neşeli yürüyordu. O saatte herkes yemekte olduğu için sokak tenhaydı ve Arthur buna memnun oldu. Justine dışarıda beklerken de, bir eczaneye girip mutlulukla gülümseyerek çıktı.

«Artık her şey tamam, aşkım.»

«Ne aldın? Prezervatif mi?»

Erkek yüzünü buruşturdu. «Bu tür koruyucu pek tatsızdır. Hayır sana bir koruyucu aldım. Hem prezervatifi nereden biliyorsun?»

«Yedi yıl bir Katolik okulunda kaldıktan sonra mı? Orada

ne yaptığımızı sanıyorsun? Dua mı ettik?» Birden güldü. «Pek bir şey yapamadık, ama her şeyi konuştuk.»

Mr. ve Mrs. Smith durup etraflarına baktılar. O çağdaki bir otel için bu oda iyi sayılırdı. Çok geniş olan odanın pencerelelerinden Sydney Limanı görünüyordu. Banyo olmamakla birlikte üstüne bir mermer yerleştirilmiş kaideye bir leğenle ibrik konmuştu. Odadaki Victoria döneminden kalmış eski, kocaman eşyalara uyuyordu bunlar.

Justine, «Şimdi ne yapacağım?» diyerek perdeleri açtı. «Manzara ne güzel, değil mi?»

«Evet. Yapacağına gelince soyunmalısın daha.»

Kız alaylı alaylı sordu. «Başka?»

Arthur içini çekti. «Bedenlerimiz birbirine değmeli.»

Justine üstündeki her şeyi fırlatıp yatağa yattı.

«Böyle iyi mi?» diye de sordu.

Aktör o sırada pantolonunu dikkatle katlıyordu. Çünkü karnısı ilk iş pantolonunun buruşup buruşmadığına bakardı. «Aman, sen gerçekten kızıl saçlıymışsın!»

«Ne sanıyordun yani? Aslında mor saçlı olduğumu mu?»

«Bu tür alaylar havamıza uygun değil. Onun için hemen bundan vazgeç, sevgilim.» Erkek, karnını içeriye çekerek gidip yatağa uzandı. Uсталıkla kızın yanağını, boynunu ve sol göğsünü öpmeye başladı. «Hımmm... Çok hoşsun.» Justine'e sarıldı. «İşte! Zevkli, değil mi?»

«Herhalde öyledir. Evet, gerçekten hoş.»

Sessizliği öpüşmeler ve hafif mırıltılar bozuyordu. Yatağın karşı tarafında kocaman, eski bir tuvalet masası vardı. Daha önceki şehvet düşkünü bir müşteri, bunun aynasını yatağı göstercek şekilde eğmişti.

«İşgi! söndür, Arthur.»

«Hayır, sevgilim! Birinci ders: Aşkın her yönü ışığa dayanabilir.»

Arthur, kızın içine gebeliği önleyici ilacı ustalıkla sürdükten sonra harekete geçti. Justine, heyevan ya da zevk duymuyordu. Arthur'un omzu üzerinden aynaya bakmaktaydı.

Aynada ikisinin bacakları da kısacık duruyordu. Yalnız aynanın büyük bölümünü Arthur'un kaba etleri kaplamıştı. Hareket

halindeki bu kaba etler de gerçekten gülünçtü. Justine tekrar baktı ve sonra inler gibi bir ses çıkararak eliyle ağzını tıkladı.

Durumu yanlış anlayan erkek, «Haydi, haydi sevgilim,» diye fısıldadı. «Her şey tamam.» Justine'e daha da sarılarak anlaşılmaz tatlı sözler söylemeye başladı.

Fakat Justine birden başını arkaya atarak ağzını açtı. Kıtıla kıtıla gülmeye başladı. Erkek hiddetinden ihtirasının sönüğünü hissederken, o, hâlâ kahkahalar atarak aynayı işaret ediyordu. Gülmekten gözlerinden yaşlar geliyordu. Gerçekten vücudu zavallı Arthur'un hayâl ettiği gibi kasılmıştı. Ama bunun nedeni gülmekti.

Justine, pek çok bakımlardan Dane'e annesinden daha yakındı. Annelerini sevmekle birlikte bu durum karşılıklı olan duygularını etkilemiyordu. Çok küçük yaşta birbirlerine bağlanmışlar ve sevgileri azalacak yerde artmıştı. Anneleri Drogheda'da çalışmaktan kurtulduğu sırada onlar epey büyümüşlerdi. Hem birbirlerine dayanmaya da alışmışlardı.

Kişilikleri birbirlerinden çok farklı olmakla birlikte pek çok zevkleri ortaktı. Zıt yönlerini de saygılı bir hoşgörülle karşılıyorlardı. Birbirlerini çok iyi tanımaktaydılar. Justine başkalarında ki hataları aşağı görür ve bu arada kendi hatalarına aldırmaırdı. Dane, ise başkalarının hatalarını anlayıp bağışlar, fakat kendi hataları karşısında acımasızlaşırdı. Justine kendisini yenilemeyecek kadar güçlü, Dane ise, kendisini çok zayıf bulurdu.

Bütün bunlar birleşerek mükemmel bir dostluğu oluşturmuştu. Ancak, Justine daha konuşkan olduğu için, Dane daima onun düşünce ve duygularıyla ilgili şeyleri dinler ve pek de karşılık vermezdi. Justine bazı bakımlardan ahlâk kavramlarını anlayamamış gibiydi. Onun için kutsal sayılacak bir şey yoktu. Dane onun bu yönünü değiştirmeye çalışırdı. O, sevgi ve acıma dolu bir dinleyici rolünü benimsemişti. Justine, kardeşinin kendisine acıdığını bilseydi çok sinirlenirdi herhalde. Bunun farkına varmadığı için de küçük yaştan beri her şeyi Dane'e anlatırdı.

Justine güneş gelmemesi için geniş kenarlı şapkasını dik katle düzelterek, «Dün gece ne yaptığımı bil bakalım,» dedi

«İlk kez büyük bir rol aldın.»

«Aman çekirge! Sanki öyle bir şey olsaydı seni çağırılmaz mıydım? Tekrar düşün.»

Dane omuz silkti. «Bilemeyeceğim.»

Meryem Katedrali'nin gerisindeki parkın çimenliğinde oturuyorlardı. Dane, ablasına telefon ederek özel bir tören için katedrale geleceğini haber vermiş, buluşup buluşamayacaklarını sormuştu. Justine ona son olanları anlatmak için sabırsızlandığı için de hemen oraya koşmuştu.

Dane, Riverwiev'daki son yılını bitirmek üzereydi. Okul mümessili, kriket, futbol, el topu ve tenis takımlarının kaptanıydı. Bu arada sınıfının da birincisiydi. On yedisindeki gencin boyu bir seksenbeşe erişmişti. Yüzünde sivilce gibi güzelliğini bozacak şeyler de çıkmamıştı. Sesi de kalınlaşıp tatlı bir bariton olmuştu. Sarışınlığı yüzünden henüz traş olmuyordu. Ama her bakımdan bir okul öğrencisinden çok, genç bir erkeğe benziyordu. Yaşı ancak sırtındaki Riverwiev okulu üniformasından belli olmaktaydı.

Hava güzel ve güneşliydi. Dane hasır okul şapkasını çıkararak çimenlerin üstüne uzandı. Justine, teninin güneşten korunmasına dikkat ederek onun yanında oturuyordu. Dane, mavi gözlerini açarak ona baktı. «Dün gece ne yaptın, Jus?»

«Bekâretimi kaybettim. Daha doğrusu öyle olduğunu sanıyorum.»

Dane irkildi. «Asıl çekirge sensin!»

Bu söz aralarında çocukluktan kalma bir şakaydı.

«Yok canım! Bunun vakti çoktan gelmişti. Erkeklerle kadınlar arasında neler geçtiğini bilmezsem nasıl iyi bir aktris olabilirim?»

«Kendini evleneceğin erkek için saklamalıydın.»

Justine'in yüzü öfkeyle kıvrıldı. «Aman Dane, bazen geri kafalılığın beni utandırıyor! Ya evleneceğim adama kırk yaşına kadar rastlayamazsam? Bu durumda ne yapmamı istersin? Onca yılı boş mu geçireyim? Sen bunu evliliğin için saklamayı mı düşünüyorsun?»

«Evleneceğimi sanmıyorum.»

«Ben de öyle. Bu yüzden de durumu merak ederek ölmek istemedim.»

Dane gülümsedi. «Artık merakın kalmamıştır.» Dönüp cenesini eline dayayarak büyük bir ilgi ve endişeyle ablasını süzdü. «Bir şey olmadı ya? Yani korkunç muydu? Bundan nefret mi ettin?»

Olayı anımsayan Justine'in dudakları kımıldadı. «Nefret etmedim. O kadar kötü de değildi. Yalnız herkesin bu konuyu böyle övmesine bir anlam veremedim! Rasgele biriyle de olmadı bu. Hem yakışıklı ve ne yaptığını bilecek yaşta birini seçtim.»

Dane içini çekti. «Gerçekten bir çekirgesin, Justine. 'O, yakışıklı değildi, fakat tanıştıktan sonra kendime engel olamadım.' deseydin çok daha memnun olurdu. Evlenene dek beklemeni kabul ediyorum. Ama o kimseyi beğendiğin için yapacağın bir şey olmalıydı bu iş. Yalnızca o hareketi istediğin için değil, Jus! Onun için de zevk duymamana şaşmadım.»

Justine'in yüzündeki neşeli zafer bir anda silindi. «Kahrol, e'mil! Şimdi kendimi çok fena hissetmeme sebep oldun! Seni iyi tanımasam beni... ya da hareketlerimi yediğini düşünürdüm.»

«Ama beni iyi tanıyorsun, değil mi? Seni hiçbir zaman yermem. Yalnız bazen hareketlerin pek budalaca oluyor.» Tekdüze bir sesle konuştu. «Senin vicdanının sesiyim, Justine O'Neill.»

«Gerçekten öylesin, çekirge.» Ablası yüzünü gölgelemeyi unutarak onun yanına çöktü. Dane'e bakmak istemiyordu. «Bunun nedenini de biliyorsun, değil mi?»

Genç üzüntüyle, «Evet, Jussy,» dedi. Fakat devam edemedi. Justine öfkeyle konuşmaya başlamıştı.

«Hiç kimseyi sevmeyeceğim... hiç kimseyi! Sevdiklerin seni öldürür! Birine ihtiyaç duyarsan o da seni öldürür! Öyle yaptıklarını bil.»

Ablasının böyle sevgiden yoksun kalması Dane'i daima üzüyordu. Hem kendisinin bunun nedeni olduğunu bildiği için daha da üzgündü. Zaten Justine, bu yüzden onun için çok değerliydi. Ablası kıskançlığa kapılarak onu sevmekten vazgeçmişti. Kızarak bu sevgiyi ortadan kaldırmamıştı. Dane evdekilerin sevgisinin kendi üstünde toplandığını biliyordu. Justine'in bu sevgiden uzak tutulması acıydı. Durumun değişmesi için çok dua etmişti. Fakat aile hiç değişmemişti. Ancak bu da gencin inancını sarsmamıştı. Yalnızca bir gün Justine'den esirgenerek kendisine verilen sevgi yüzünden çekeceğini de seziyordu, Jus-

tine duruma aldırılmaz gibi gözükmüş, hatta ailenin sevgisinden uzak kalmanın daha iyi olduğuna kendisini inandırmaya çalışmıştı. Ama Dane onun acısını biliyordu. Abilasında sevilecek çok yön olmasına karşılık, kendisinde sevilecek pek bir şey yoktu. Sadece güzel, yumuşak başlı olduğu, annesiyle ötekilerine uyabildiği için çok sevilmişti. Ayrıca bunun bir nedeni de erkek olmasıydı. Onun gözünden bir şey kaçmazdı. Justine'in bütün sevgi ve dostluğunu kendisine verdiğini de biliyordu. Abilasını itiraf etmemekle birlikte annesi onun için çok değerliydi.

Dane, 'Fakat bunu ödeyeceğim,' diye düşündü. 'Bana her şey verildi. Bir yolunu bulup, Justine'e borçlarımı ödemeli, onu mutlu etmeliyim.'

Birden gözü saatine ilişerek çevik ve zarif bir hareketle ayağa kalktı. Abilasına büyük borcu olduğunu itiraf ediyordu. Fakat Başkasına daha fazla borcu vardı. «Gitmem gerek, Jus.»

«Sen ve Tanrı'nın belâsı kilisen! Ne zaman bundan bıkacaksın acaba?»

«Hiçbir zaman bıkmayacağımı umarım.»

«Seni ne zaman göreceğim?»

«Bugün cuma. Yarın onbirde burada.»

«Peki. Uslu bir çocuk olmayı çalış.»

Başına hasır şapkayı giymiş olan Dane uzaklaşıyordu, ama bu sözler üzerine dönerek gülümsedi. «Başka türlü olabilir miyim?»

Justine de gülümsedi. «Çok şükür, hayır. Sen inanılmayacak kadar iyisin. Baş belâya giren de sadece benim. Yarın görüşürüz.»

Dane antreden geçip, Meryem Kilisesi'nin kırmızı deri kapılı kapısını iterek içeriye girdi. Justine'i gereken saatten birkaç dakika önce bırakmıştı. Fakat o, kiliseye daima içerisi dolmadan girmeyi severdi. Tek başına kaldığı zaman daha mutluydu. Genç orada bir bölmeye girdi. Dizüstü çökerek başını ellerine dayadı. Dua ettiğinin farkında değildi. O anda kendisini hem çok yoğun, hem çok hafif hissediyordu. Dane kilisede sessizliğe kavuşuyor, benliğinden sıyrılarak kişiliğini unutuyordu. Hiçbir yerde kendisini bu denli rahat ve huzurlu hissetmiyor-

du. Burada acılardan sıyrılıp, mutlu oluyordu. Gözleri kapalı öyle kaldı.

Dane, «Pek sessizsin, annè,» dedi. «Ne düşünüyorsun? Drog-hedayı mı?»

Meggie uykulu bir sesle cevap verdi. «Hayır, yaşlanmakta olduğumu düşünüyorum. Bu sabah saçlarımın arasında tam altı beyaz tel buldum. Kemiklerim de sızlıyor.»

Dane onu avuttu. «Sen hiçbir zaman yaşlanmayacaksın, anne.»

«Keşke bu doğru olsa, şekerim. Ama ne yazık ki öyle değil.»

Sıcak kış güneşinde otların üstüne havlu sermiş, Boarhead'in kaynararak akan kükürtlü sularının yanında yatıyorlardı. Kışın en büyük zevklerinden biri de Boarhead'de yüzmekti. Meggie o zaman yaklaşan ihtiyarlığın bütün acı ve ağırlarının geçtiğine inanıyordu. Kadın dönerek sırtüstü yattı. Çok uzun süre önce bu civarda bir kütüğün üstünde Ralph'la oturduğunu anımsıyordu. Fakat aradan ne kadar zaman geçmişti. Artık Ralph'ın kendisini nasıl öptüğünü bile unutmuştu.

Sonra Dane'in ayağa kalktığını duyarak gözlerini açtı. O, daima sevgili bebeği, güzel küçük oğlu olmuştu. Onun büyümesini seyretmekle birlikte, yine de olgunlaşmakta olan yüzü değişil, gülen bebeğin çehresini görmüştü hep. Kadın hâlâ oğlunun çocukluktan çıktığını anlayamamıştı.

Meggie ancak o anda şortunu giymiş olan Dane'e bakarken bu gerçeği farkettili.

'Aman Tanrım!' diye düşündü. 'Hepsi bitti. Artık o, ne bir bebek, ne de bir çocuk! Bir erkek o.' Büyük bir gururla birlikte hüznü duyuyordu. Meggie oğlunu süzerken sanki büyük bir felâket olacakmış gibi irkildi. Fakat aynı zamanda ona hayrandı. Bir erkek yaratmak korkunçtu. Hele böyle bir erkeği yaratmak daha da korkunçtu. Dane ne kadar erkek, ne denli güzeldi.

Ralph de Bricassart'ın modeline kendisinden de biraz bir şeyler katmıştı. Bu genç adama bakarken kendisiyle aşkla birleşen erkeğin vücudunu anımsayarak duygulanmıştı. Gözlerini

utançla kapattı. Oğlunu bir erkek olarak düşündüğü için kendisinden nefret ediyordu. Dane, kendisini bir varlık olarak görebiliyor muydu artık? Yoksa hâlâ eşsiz bir hiç sayılan anne miydi? Meggie, «Kahretsin!» dedi. «Kahretsin! Böyle büyümeye nasıl cesaret etti?»

Birden gözlerini açtı. «Kadınlar konusunda bir şey biliyor musun, Dane?»

Oğlu gülümsedi. «Yaşamın gerçeklerini mi soruyorsun, anne?»

«Justine gibi bir ablan olduğu için bunları bilirsin. O, biyoloji kitaplarında neler olduğunu okuyup herkese de anlatmaya kalktıydı. Hayır, bu değil. Justine'in teorik bilgilerini uyguladın mı hiç?»

Dane, 'Hayır' der gibi başını sallayarak onun yanına oturup yüzüne baktı. «Bunu sorman garip, anne. Uzun süredir sana bundan söz etmeyi istiyor, fakat nereden başlayacağımı bilemiyordum.»

«Daha onsekizindesin şekerim. Varsayımı gerçekleştirmek için biraz erken, değil mi?» Yalnız on sekiz. Fakat o bir erkekti.

«Ben de sana bunu söylemek istiyordum. Bunu hiç uygulamayı düşünüyorum.»

Maggie'ye rüzgâr birden buz gibi geldi. Bunu o ana dek farketmemesi tuhaftı. Bornozu neredeydi? Boğuk bir sesle, «Hiç uygulamamak mı?» diyebilirdi, ama bu bir soru değildi.

«Evet. Bunu hiç istemiyorum. Bunu düşünmediğimi, bir eş ve çocukları istemediğimi iddia edemem. Bunları düşündüm. Fakat imkânsız. Çünkü içimde Tanrı'yla birlikte onları sevecek kadar yer yok. Yalnızca Tanrı'yı tüm varlığımla sevmek istiyorum. Bunu uzun süreden beri biliyorum. Zaten bunu hiç unutmadım. Büyüdükçe Tanrı'ya olan sevgim de birlikte büyüyor. Tanrı'yı sevmek büyük bir esrar.»

Maggie yattığı yerden sakin ve gizli şeyleri görürmüş gibi bakan gözleri seyretti. Bunlar, Ralph'ın gözleriydi. Fakat bu gözler Ralph'da olmayan bir ateşle yanıyordu. Ralph da onsekizindeyken böyle miydi acaba? Yoksa bu, insanın sadece onsekizinde duyabileceği bir şey miydi? Oğlunun mistik olduğunu da ima biliyordu. Ralph'ın ömrü boyunca mistiklik eğilimi duyma-

miş olduğunu sanmaktaydı. Yutkunarak, bornozuna sıkı sıkı sarıldı.

Dane devam etti. «Bunun üzerine kendi kendime, 'Tanrı'yi çok sevdiğimi Kendisine nasıl gösterebilirim?' diye sordum. O'nun verdiği cevabı da uzun süre görmemezliğe gelip, karşı koymaya çalıştım. Çünkü bir erkek olarak yaşamayı çok istiyordum. Tanrı'ya ne vermem gerektiğini biliyordum... Ona tek bir şey verebilirdim. Kalbimde ondan başkası olmadığını ve olmayacağını belirtmeliyim. Benden istediği fedakârlığı yapmalıyım. Tanrı'nın hizmetkârıyım ve O'nun hiçbir rakibi olmayacak. Seçmem gerekiyordu. Öteki konu dışında bana zevk almam için her şeyi verdi. O. Bana doğuşumdan itibaren neden bu denli çok şey verdiğini anladığımı göstermeliyim Tanrı'ya. Bir erkek olarak yaşamımın ne kadar önemsiz olduğunu Tanrı'ya göstermek zorundayım.»

Meggie, «Bunu yapamazsın! Sana izin veremem!» diyerek onu kolundan yakaladı. Güçlü kolunun teni tıpkı Ralph'inki gibi yumuşaktı. Tıpkı Ralph gibi! Hiçbir güzel kız, bu kolu tutma hakkına sahip olamayacaktı demek!

Dane, «Rahip olacağım,» dedi. «Tanrı'nın hizmetine girecek ve her şeyimi ona vereceğim. Bu, kolay olmayacak fakat yapacağım.»

Gözlerindeki bakış! Sanki Dane onu öldürmüş ve ayaklarının altındaki topraklara sokmuştu. Dane, annesinin tek oğlunu Tanrı'ya vermekle tıpkı kendisi gibi sevinip huzur duyacağını sanmıştı. Oysa kadın için onun rahipliği bir ölüm fermanından farksızdı.

Kadının bitkin gözlerine bakarak, umutsuzlukla, «Bütün istediğim bu,» diye mırıldandı. «Oh, anne anlayamıyor musun? Ben rahiplikten başka hiçbir şeyi istemedim! Ben sadece rahip olabilirim!»

Meggie'nin oğlunun kolunu tutan eli yere doğru düştü. Donup bakınca tırnaklarının bu kolda derin izler bırakmış olduğunu gördü. Başını kaldırarak acıyla deli gibi gülmeye başladı.

Tekrar konuşabilecek hale gelince titreyen eliyle gözyaşlarını silip içini çekti. «Bu inanılmayacak kadar olağanüstü. Ne korkunç olay! O gece atlarla bu tarafa gelirken 'Güllerin kütleri' demişti. Ben ne demek istediğini anlayamamıştım. Sen Kili

se'ye aitsin ve Kilise'ye verileceksin. Oh, ne güzel, ne güzel! Tanrının belâsını versin! Tanrı, kadınların en büyük düşmanıdır! Bizim yapmaya çalıştığımız her şeyi O, mahveder.»

«Oh, yapma, anne! Yapma!» Dane onun acısını hissederek yine onun yerine ağlıyordu. Fakat annesinin sözlerini ve acının nedenini anlayamıyordu. Gözyaşları akarken kalbi paralanıyordu. Fedakârlık ummadığı bir şekilde, daha şimdiden başlamıştı. Ancak annesi için ağlamakla birlikte, o, fedakârlıktan vazgeçemezdi. Kendisini Tanrı'ya sunmalıydı. Bu ne denli güç olursa, Tanrı için de o kadar değerliydi.

Meggie ömrü boyunca oğlunun ağlamamasını sağlamıştı. Ama şimdi onu ağlatıyordu. Kendi öfke ve kaderini bir yana bıraktı. 'Hıncımı ondan almaya hakkım yok,' diye düşündü. 'O, böyle yaratılmış. Tanrısı onu böyle yapmış. Ya da Ralph'ın Tanrısı. O, yaşamının ışığı, tek oğlumdu. Benim yüzümden hiçbir zaman azap çekmemeli.'

Oğlunun kolundaki kırmızı izleri okşayarak, «Ağlama, Dane,» diye fısıldadı. «Özür dilerim. Böyle demek istemedim. Fakat haberin bir şok etkisi yaptı. Senin için memnunum tabii. Gerçekten memnunum. Böyle olmamak mümkün mü? Sadece bunu beklemiyordum ve şaşırdım.» Zorlukla gülümsedi. «Bu haberi pek ani verdin.»

«Kızmak mı? İyi bir Katolik anne, oğlunun rahip olmasına kızar mı hiç? Asla!» Ayağa fırladı. «Hava pek soğudu. Haydi geri dönelim.»

Ata binecek yerde jiple gelmişlerdi. Dane direksiyona geçince annesi de yanına oturdu.

Meggie hıçkırır gibi bir ses çıkararak içini çekti. «Nereye gideceğini biliyor musun?»

«Sen Patrick Koleji'ne sanırım. Belki ondan sonra beni bir mezhebe kabul ederler. Bir Cizvit rahibi olmak isterdim. Ancak...»

Meggie onun sözünü kesti. «Daha iyi bir fikrim var, Dane. Seni Roma'ya Kardinal de Bricassart'a yollayacağım. Onu anımsıyorsun, değil mi?»

«Anımsamak mı? Bu ne soru anne? Bir milyon yıl da geçse onu unutamam. Benim için o, mükemmel rahip örneğidir. Onun gibi bir rahip olabilsem mutluluğa erişirdim.»

«Seni onun yanına vereceğim. Hatırım için seninle ilgileneneceğinden eminim, Roma'da bir seminere girebilirsin.»

«Gerçek mi, anne? Gerçek mi bu?» Yüzündeki mutluluğun yerini endişe aldı birden. «Fakat yeteri kadar para var mı? Avustralya'da kalsam çok daha ucuz olur.»

«Yine Kardinal de Bricassart sayesinde hiçbir zaman parasızlık çekmeyeceksin oğlum.»

Mutfağın kapısında inince, oğlunu itti. «Git, Mrs. Smith'le ötekilere haber ver. Hepsi de çok heyecanlanacaktır.»

Sonra kendisini zorlayarak güclükle yürüdü ve Fee'nin Anne Mueller'le çay içtiği salona girebildi.

Muellerler tam on sekiz yıldan beri Drogheda'ya geliyorlardı. Daima geleceklerini de düşünmekteydiler. Ama Luddie geçen sonbahar birden ölmüştü. Meggie de hemen Anna'ya mektup yazarak Drogheda'da sürekli kalmayı isteyip istemediğini sormuştu. Onun oturabileceği baş konuk evi de vardı. Gururlu kadın, isterse buna karşılık para da verebilirdi. Fakat Drogheda'dakilerin yüz kadar samimi konuğu ağırlayacak bol paraları vardı. Meggie, Queensland'de geçirdiği o yalnız yıllarda gördüğü iyiliğe karşılık vermek için fırsat bulmuştu. Anna da kurtulduğunu düşünmüştü. Luddie'siz bir Himmelhoch, korkunc denilecek kadar ıssız bir yerdi. Kadın, çiftliğin başına bir müdür geçirmiş ve burasını satmaya yanaşmamıştı. O ölünce her şey Justine'e kalacaktı.

Anna, «Ne oldu, Meggie?» diye sordu.

Meggie bir koltuğa çöktü. «Sanırım birden bir yıldırım çarp-tı beni.»

«Ne?»

«İkiniz de haklıymışsınız. Onu kaybedeceğimi söylemişsiniz. Ama size inanmamıştım. Tanrı'yı yenebileceğimi sanmıştım. Fakat Tanrı'yı yenebilecek bir kadın doğmamıştır.»

Fee bir fincana çay koyup, Meggie'ye verdi. «Al, bunu iç. Onu nasıl kaybettin?»

«Dana rahip olacak.» Hem ağlamaya, hem gülmeye başladı.

Anna koltuk değneklerine dayana dayana onun yanına geldi. Oturup, Meggie'nin kızılımsı altın rengi güzel saçlarını okşamaya başladı. «Oh, şekerim! Bu, o kadar kötü sayılmaz.»

Fee, Anna'ya, «Dane'in durumunu biliyor muydun?» diye sordu.

«İşin başından beri biliyorum.»

Meggie kendisini topladı. «O kadar kötü sayılmaz mı? Anlamıyor musun? Bu, sonun başlangıcı. Karşılık! Tanrı'dan Ralph'ı çaldım ve şimdi oğlumu vererek borcumu ödüyorum. Anımsıyor musun, anne? Bunun hırsızlık olduğunu söylemiştin. Sana inanmak istememiştin, ama her zamanki gibi haklıymışsın.»

Fee mantıklı bir tavırla sordu. «Sen Patrick'e mi gidecek?»

Maggie daha doğal bir sesle güldü. «Hayır anne, onu Ralph'a yollayacağım tabii. Yarısı Ralph'ın. Artık Ralph ondan zevk alsın. Ama Dane, Ralph'dan daha önemli ve Roma'ya gitmek istediğini anladım.»

Anna hiç açılmayan konuya değindi. «Ralph'a Dane'den söz ettin mi?»

«Hayır, hiçbir zaman da bunu söylemeyeceğim. Asla!»

«Birbirlerine çok benziyorlar. Bunu anlayabilir.»

«Kim? Ralph mı? Asla anlamayacaktır! Bu kadarını saklayacağım. Ona sadece kendi oğlumu yolluyorum. Ona *kendi* oğlunu yollamayacağım.»

Anna hafif sesle mırıldandı. «Tanrıların kıskançlığına dikkat et, Meggie. Daha seninle işleri bitmemiş olabilir.»

Meggie, «Bana başka ne yapabilirler?» diye içini çekti.

*
*
*

Justine haberi alınca öfkeden deliye döndü. Oysa son üç, dört yıldır böyle bir şey olacağını sezmekteydi. Meggie haber karşısında yıldırım çarpmışa dönmüştü. Justine için de bu beklenen soğuk duştı.

Justine, okulda oldukları sırada Dane'in dine ve Tanrı'ya ne denli önem verdiğini anlamıştı. Bu arada böyle güzel birinin sahip olduğu şeyleri ayakbağı sayması da tuhaftı. Dane daima böyle düşünüyordu. Güzelliğinden söz edilince rahatsız olmaktaydı. Justine onun çok çirkin olmayı arzuladığının da farkındaydı. Bunun bir nedeni de benliğinden uzaklaşmaya çalışmasıydı. Bu arada cinselliğe de düşkün değildi Dane. Ancak ablası

bunun nedenini bilemiyordu. Belki o, arzularını gidermesini kendi kendine öğrenmişti. Ya da tam bir erkek vücuduna sahip olmakla birlikte onda bir eksiklik vardı. Ama ilki doğrudu galiba. Çünkü Dane ömrü boyunca her gün spor yapmış ve oyun oynamıştı. Böylece geceleri yatağa bitkin girmeyi başarmıştı. Justine, kardeşinin isteklerinin de normal olduğunu biliyordu. Ayrıca uzun boylu, güzel vücutlu, siyah saçlı kızları beğendiğinin de farkındaydı. Ancak onun arzuları uyanmamıştı. Dane'in cinsel arzu duyabilmesi için karşısında dayanamayacağı kadar cazibeli biri olmalıydı. Genç, ancak böyle anlarda pek çok erkeğin isteyerek seçtiği dünyasal yolun anlamını sezebiliyordu.

Dane durumu ablasına Culloden'de bir oyundan sonra açtı. O gün Roma'yla sorun halledilmişti. Ablasına durumu açmayı çok istemekle birlikte onun memnun kalmayacağını da biliyordu. Ancak o gece soyunma odasına girince Dane mutluluğunu daha fazla gizleyemedi.

Justine öfkelenerek, «Sen bir çekirgesin!» dedi.

«İstediğim bu.»

«Budala.»

«Bana böyle şeyler söylemen bir şeyi değiştirmez, Jus.»

«Bunu bilmiyor muyum sanıyorsun? Ancak böyle söyleyince öfkem biraz geçiyor.»

«Sahnede Electra'yı oynamakla bunu yapabildiğini sanıyordum. Çok iyiydin, Jus.»

Justine acı acı, «Bu haberden sonra daha da iyi oynayacağım,» diye söylendi. «Sen Patrick'e mi gideceksin?»

«Hayır, Roma'ya Kardinal de Bricassart'ın yanına gideceğim. Bunu annem ayarladı.»

«Dane, olmaz! Orası çok uzak!»

«O halde sen de İngiltere'ye gel. Yeteneğin sayesinde kendine çabucak bir yer bulabilirsin sanırım.»

Justine oturmuş Electra makyajını siliyordu. Düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Bunu yapabilirim, değil mi? Evet, bunun zamanı çoktan geldi. Avustralya zaten benim için küçük sayılır. Haklısın, ahbab. İngiltere'ye gideceğim!»

«Harika! Düşün bir kez! Seminer de üniversite gibidir. Yıl-

lık tatilleri vardır. Birlikte tatilde Avrupa'yı dolaşırız. Droghe-da'ya geliriz. Oh, Jus her şeyi düşündüm! Böylece birbirimiz-den uzak kalmayacağız.»

Justine gülümsedi. «Öyle. Seninle konuşamazsam yaşamın tadı kalmaz.»

«Ben de bunu söyleyeceğinden korkuyordum,» Dane güldü. «Fakat beni endişelendiriyorsun. Jus. Seni zaman zaman görebileceğim bir yerde olmalısın. Aksi halde senin vicdan sesin kim olur?»

Culledon'da sadece iki baş sanatçı odası vardı. Justine de henüz onlardan birine yerleşecek kadar önemli değildi. Onun için de genel soyunma odasıydılar ve türlü kimse oraya girip çıkıyordu. Dane kimseye engel olmamak için ablasının yanına, yere oturmuştu.

Justine, «Tanrı'nın belâsı Kardinal de Bricassart!» diye söylendi. «Onu gördüğüm an nefret ettim.»

Dane bir kahkaha attı. «Hayır. Anna Teyze bir Noel'de durumun böyle olmadığını söyledi. Bunu bilmediğinden de emim.»

Justine endişeyle, «Bilmediğim neymiş?» dedi.

«Daha bebekken Kardinal seni kucağına alıp, biberonla karını doyurmuş. Sonra da kucağında uyutmuş. Anna Teyze, senin çok aksi, öfkeli bir bebek olduğunu ve kucağa alınmaktan nefret ettiğini anlattı. Ama Kardinalin kucağında yatmaktan memnun olmuştun.»

«Bu yalan!»

«Yalan değil. Hem neden ondan böyle nefret ediyorsun?»

«Bence o, sıksa, yaşlı bir akbaba. Onu görünce tüylerim ürperiyor.»

«Onu seviyorum. Daima da sevdim. Bence o, mükemmel bir rahip.»

O sırada çok biçimli bir çift bacak, Dane'in yakınına kadar sokuldu. Dane başını kaldırıp bakınca kızardı ve sonra kendisini toplayarak, «Merhaba, Martha,» dedi.

«Merhaba.»

Marha rol yapmasını pek bilemeyen, fakat güzelliği sayesinde sahneye çıkan bir kızdı. Hem tam Dane'in beğendiği tipti. Justine, kardeşinin onu birkaç kez övdüğünü de duymuştu.

Simsiyah saçları ve kara gözleri olan kız, beyaz tenliydi ve şa-hane göğüsleri vardı.

Martha, Justine'in tuvalet masasının kenarına ilişerek baş-cağını baştan çıkarıcı bir tavırla Dane'e doğru sallamaya baş-ladı. Bir yandan da genci rahatsız eden bakışlarla süzüyordu. Martha, 'Amanın ne güzel genç!' diye düşünmekteydi. 'Jus gibi çirkin bir araba beygirinin bu denli yakışıklı bir kardeşi olması-na şaşıyorum. O, sadece onsekizinde. Bu işe beşikten bebek çılmak denilir, ama umurumda bile değil.'

Martha, «Kahve filan içmek için bana gelsenize,» diye mırıldandı. Hâlâ Dane'e bakıyordu. «İkiniz...»

Justine, 'Hayır' der gibi başını sallarken gözleri parladı. «Çok teşekkür ederim. Artık kahveyi Dane'e ikram edersin.»

Dane kararlılıkla konuşurken biraz da pişman gibiydi. «Çok teşekkür ederim, Martha, ama imkânsız.» Bir kurtarıcıymış gibi saatine baktı. «Arabayı bırakıp parkmetreye para attım. Bir da-kikam kalmış. Daha ne kadar işin var, Jus?»

«On dakika.»

«Öyleyse seni dışarıda bekleyeyim.»

Martha kapıya giden gencin arkasından baktı. Sonra içini cekti. «Çok yakışıklı. Neden bana bakmıyor?»

Justine ekşi ekşi güldü. Yine çillenmeye başlamıştı. Belki güneşin gözükmediği Londra'da rahat ederdi. «Oh, üzülmeye, ba-kıyor. Ama bu konuda bir şey yapacağı yok.»

«Neden? Onun nesi var? Onun eşcinsel olduğunu söyleme sakın! Kahretsin! Neden her gördüğüm yakışıklı erkek böyle cı-kıyor? Ama Dane'in öyle olacağı aklıma gelmemişti. Onda hiç öyle bir hal yok.»

«Sözlerine dikkat et, ahmak karı! O, hiç de öyle değil tabii!»

«Peki o biçim değilse neden bana ilgi göstermiyor? Bakış-larımdan durumu anlamıyor mu? Kendisi için çok büyük oldu-ğumu mu düşünüyor?»

«Şekerim yüzüne de gelsen erkekler seni yaşlı bulmazlar. Bunun için üzülmeye. Bizim budala, cinsiyetten tümüyle vazgeç-ti. Kendisi rahip olacak.»

Martha'nın güzel ağızı açık kaldı. Simsiyah yele gibi saç-larını geriye atarak bağırırdı. «Olamaz!»

«Yok, durum bu.»

«Yani o yakışıklı erkek ziyan mı olacak?»
«Ne yazık ki öyle. Kendisini Tanrı'ya adıyor.»

**

Dane'i Vatikan'ın bir arabası havaalanından alarak neşeli, güzel insanlarla dolu olan eski yollardan geçirdi. Genç heyecanla burnunu cama yapıştırmış, dışarıya bakıyordu. Sadece resimlerinden bildiği Roma sütunlarını, Rokoko sarayları, Sen Peter'in eşsizliğini görmek ne olağanüstüydü.

Bu kez tepeden tırnağa kadar kırmızılar giymiş olan Kardinal de Bricassart kendisini bekliyordu. Uzattığı elindeki yüzük parlamaktaydı. Dane iki dizinin üstüne çökerek yüzüğü öptü.

«Ayağa kalk da sana bir bakayım, Dane.»

Genç, kendi boyundaki adamın karşısında gülümseyerek durdu. Böylece birbirlerinin gözlerinin içine baktılar. Dane için Kardinal büyük ruhsal bir güce sahipti. Bu yüzden de onu bir azize değil, bir papaya benzetiyordu. Ancak o, çok mahzun gözler bir papaya ait olamazdı. Onun çok ıstırap çekmiş olduğu belliydi. Fakat en mükemmel rahip olabilmek için bu büyük azabın üstüne çıkabilmişti.

Kardinal Ralph da oğlu olduğunu bilmediği gence sevgiyle baktı. Onu Meggie'nin oğlu olduğu için sevdiğini sanmaktaydı. 'Böyle bir oğlum olmasını isterdim,' diye düşündü. 'Uzun boylu, dikkati çekecek denli yakışıklı ve zarif.' Ömründe bir erkeğin bu kadar zarafet ve çeviklikle hareket ettiğini görmemişti. Ama gencin en memnunluk veren yönü de ruhunun sade güzelliğiydi. Dane bir melek gibi güçlü ve onlar gibi de saftı.

Ralph, kendi kendine, 'Onsekizindeyken ben de böyle miydim?' diye sordu. O yılı anımsamaya çalıştı. Hayır, hiçbir zaman bu genç gibi olamamıştı. Bunun nedeni Dane'in bu mesleği kendi isteğiyle seçmesi miydi? Çünkü Kardinal Ralph, ailesinin arzusu üzerine rahip olmuştu. Ancak sonra Tanrı'ya bağlandığını biliyordu.

«Otur, Dane. Senden istediğim gibi Italyanca öğrenmeye başladın mı?»

«Şimdilik rahat konuşuyorum. Yalnız yerel deyimleri bilmiyorum. Okuduğumu da anlıyorum. Bu dördüncü dilim olduğu için

bana kolay geldi sanırım. Dillere yeteneğim var galiba. Birkac hafta burada kalırsam daha rahat konuşurum.»

«Evet, bunu yapabileceksin. Benim de dillere yeteneğim vardır.»

Dane çekinerek, «Yabancı dil bilmek yararlı,» diye mınıldandı. Kırmızılar giymiş adamdan biraz da korkuyordu. Drogheda'da birlikte ata bindikleri adamı anımsamak zorlaşmıştı.

Kardinal Ralph, öne doğru eğilerek onu süzdü.

Meggie mektubunda, «Onun sorumluluğunu sana veriyorum artık, Ralph,» diye yazmıştı. «Onun sağlığından, mutluluğundan sen sorumlusun. Çaldığımı iade ediyorum. Benden bu istendi. Sadece iki şey için bana söz ver. Böylece oğlumun iyiliğini isteyerek hareket ettiğini düşüneceğim. Birincisi, onu kabul etmeden önce istediğinin kesinlikle bu olduğunu anlamalısın. İkincisi de arzusu buysa ona göz kulak ol. İsteddiği gibi olmasını sağla. Eğer vazgeçecek olursa onu geri isterim. Çünkü o, önce bana aitti. Onu sana veren de benim.»

Kardinal, «Emin misin, Dane?» diye sordu.

«Tümüyle.»

«Neden?»

Uzaktaki şeyleri görürmüş gibi bakan gözler çok aşınaydı. Fakat Kardinal bu gözlerin geçmişte biriyle ilgisi olduğunu düşünüyordu.

«Tanrımıza duyduğum sevgi yüzünden. Ömrümce O'nun rahibi olarak Tanrıma hizmet etmek istiyorum.»

«O'nun rahibi olmanın ne anlama geldiğini biliyor musun, Dane?»

«Evet.»

«Onunla arana başka bir aşk girmemelidir. Yalnızca Tanrı'nın olacak ve başkalarını terkedeceksin.»

«Evet.»

«Sadece Tanrı'nın istediklerini yapacaksın. Onun için çalışırken kişiliğinden, benliğinden vazgeçecek ve önemli olduğun fikrini de unutacaksın.»

«Evet.»

«Gerekirse O'nun adına ölüme, hapsedilmeye, açlığa dayanacaksın. Tanrı'ya olan sevgini azaltmaması için hiçbir şeyে sahip olmayacak, hiçbir şeye değer vermeyeceksin.»

«Evet.»

«Güçlü müsün, Dane?»

«Ben bir erkeğim, Monsenyör. Önce bir erkeğim. Bunun zor olacağını biliyorum. Fakat Tanrı'nın yardımıyla bu gücü bulmak için dua ediyorum.»

«Böyle olması gerekli mi, Dane? Bundan daha azı seni mutlu edemez mi?»

«Hayır.»

«Daha sonra fikrini değiştirirsen ne yaparsın?»

Dane şaşırarak, «Ayrılmak için izin isterim,» diye cevap verdi. «Fikrimi değiştirirsem bu gerçek işimi anlayamayarak hata yaptığımı gösterir. Başka neden olamaz. O zaman ayrılmak için izin isterim. Fakat o zaman bile Tanrı'yı daha az sevmem. Sadece kendisine bu şekilde hizmet etmemi istemediğini anlarım.»

«Ama yemin eder ve rahip olursan ondan sonra geri dönemezsin. Bir daha ayrılamazsın.»

Dane, sabırla, «Bunu anlıyorum,» dedi. «Fakat bir karar gerekiyorsa yemin etmeden bunu vereceğimden eminim. Annem, Roma'ya gitmemi söyledi. Uzun süredir bunu istiyordum. Fakat yeteri kadar para olmadığını sanıyordum.»

«Annen çok akıllı. Sana durumu anlatmadı mı?»

«Neyi anlatacaktı, Monsenyör?»

«Yılda beş bin Sterlin gelirin var. Bankada binlerle Sterlinin birikti.»

Dane'in vücudu gerildi. «Hayır, annem bunu söylemedi.»

«Annen doğru hareket etmiş. Fakat para orada ve istersen Roma da senin olabilir. Roma'yı istiyor musun?»

«Evet.»

«Neden beni istiyorsun, Dane?»

«Çünkü bence siz mükemmel rahipsiniz, Monsenyör.»

Kardinal Ralph'in yüzü allak bullak oldu. «Hayır, Dane. Beni böyle ideal bir hale koyamazsın. Ben mükemmellikten çok uzayım. Bütün yeminlerimi unuttum. Anlıyor musun? Senin şimdiden bildiğin gerçeği, ben yeminlerimi unutarak, yani bir rahip için en acı olan şekilde öğrendim. Çünkü ben önce ölümlü bir insan ve ancak ondan sonra bir rahip olduğumu itirafa yanaşmadım.»

Dane yumuşak bir sesle, «Bunun önemi yok, Monsenyör,» diye mırıldandı. «Söyledikleriniz sizi mükemmel rahip olarak görmemi engellemiyor. Sanırım neyi kasdettiğimi anlamıyorsunuz. Hepsi bu kadar. Ben vücudun zayıflıklarının üstüne çıkan, insanlıktan uzak bir robotu kasdetmiyorum. Sadece siz çok azap çekmiş ve olgunlaşmışsınız. Ukalaca mı konuştum? Emin olun bunu yapmak istemedim. Sizi kırdıysam beni bağışlayın. Ancak düşündüklerimi anlatabilmek öyle zor ki! Mükemmel bir rahip olabilmek için uzun yıllara ve korkunç acılara gerek var.»

Telefon çalınca Ralph hafifçe titreyen eliyle alıcıyı kaldırarak İtalyanca konuştu. «Evet, teşekkür ederim. Hemen geleceğiz.» Ayağa kalktı. «İkinci çayının vakti geldi. Bunu çok, ama çok eski bir dostumla içeceğiz. Kutsal Baba'mızdan sonra kendisi Kilise'nin en önemli rahibidir. Geleceğini söylemiştim ve kendisi seni görmek istedi.»

Birlikte uzun koridorlardan kavak ve selvi ağaçları olan güzel bahçelerden, rönesans köprülerinden geçtiler. Dane, Avustralya'dan çok farklı olan bu eski, sonsuz dünyaya hayran olmuştu.

Hızlı hızlı yürümek şartıyla saraya ancak on beş dakikada erişebildiler. Büyük bir mermer merdivenden çıktılar.

Kardinal di Contini Verchese, altmış altı yaşına gelmiş ve romatizma ağrıları yüzünden de kolay kolay yürüyemez olmuştu. Ama kafası eskisi gibi fevkalâde çalışıyordu. Gri mavi renkteki, Nathasha adlı son kedisi kucağına yatmış hırıliyordu. Ayağa kalkamadığı için konuklarını gülümseyerek karşıladı. Gözleri sevgili dostu Ralph'dan Dane O'Neill'e gitti. Sonra gözlerini kısarak gence bakakaldı. O anda kalbi duracak gibi olduğu için farkına varmadan elini göğsüne bastırdı. Ralph de Bricassart'ın genç modeline bakmaya devam etti.

Kardinal Ralph onun ince bileğini tutup, nabzını yoklayarak endişeyle, «Bir şeyin mi var, Vittorio?» diye sordu.

«Hayır. Sadece gelip geçici bir sızıydı. Lütfen oturun!»

«Once sana çok sevdiğim bir dostumun oğlu olduğunu söylediğim Dane O'Neill'i takdim edeyim. Dane, Monsenyör Kardinal di Contini Verchese.»

Dane diz çöküp adamın yüzüğünü öperken Kardinal Vittorio da Ralph'ın yüzüne baktı. Yıllardan beri yapmadığı şekilde onu

inceledi. Sonra içi rahat etti. Kadın demek Ralph'a durumu söylememişti. Ralph da herkesin onları birlikte gördüğü an sezecekleri şeyi asla farketmeyecekti. Onlara baba oğul demeyeceklerdi, ama çok yakın akraba olduklarını düşüneceklerdi. İçinden, 'Zavallı Ralph,' dedi. 'Nasıl yürüdüğünü, kendi yüzündeki ifadeyi bilemezsin. Sol kaşını nasıl kaldırdığının bile farkında değilsin. Tanrı insanları kör yarattığı için ne kadar merhametli.'

«Oturun. Çay geliyor. Genç adam, rahip olmayı istiyorsun demek? Bunun için de Kardinal de Bricassart'dan yardım istedin.»

«Evet, Monsenyör.»

«İyi seçim yapmışsın. Onun kanadının altında bir zarar görmezsin. Fakat biraz endişeliye benziyorsun oğlum. Bunun nedeni burasını yadırgaman mı?»

Dane tıpkı Ralph gibi gülümsedi. Ancak bu gülüşün ne denli canayakın olduğunu bilmiyordu genç. Kardinal, Ralph'ın gülüşünü görünce yaşlı kalbinin sızladığını hissetti. «Çok şaşırdım, Monsenyör. Kardinallerin ne kadar önemli olduğunu bilememiştim. Havaalanında karşılanacağım ya da sizinle çay içeceğim aklımdan geçmezdi.»

«Evet, bunlar olağanüstü şeyler... Hem belki de insanı biraz sıkabilir... Bunu anlıyorum. Ah, çayımız geldi! Ben 'Anne' olacağım. Çayını nasıl içersin, Dane?»

Genç, «Ralph gibi,» diyerek kıpkırmızı kesildi. «Bağışlayın beni, Monsenyör. Böyle demek istemedim!»

«Zıyanı yok, Dane. Kardinal di Contini Verchese anlıyor. İlk tanıştığımızda Ralph ve Dane'dik değil mi? O zamanlar birbirimizle iyi tanışmıştık hem. İlişkimizde bu resmilik yeni. Özel zamanlarda Ralph ve Dane'i tercih ederim. Monsenyör buna almırmaz. Öyle değil mi, Vittorio?»

«Hayır, ilk adları severim. Yüksek yerlerde dostlar olmasından söz ediyorum, oğlum. Gireceğin seminerde bu yüzden seni rahatsız edebilirler. Yani Ralph'la olan dostluğun sorunlara yol açabilir. İlişkinizin sözü her açılışında uzun uzun durumu anlatmak sıkıcı ve tatsız olur. Bazen Tanrı'mız küçük, zararsız bir yalana izin verir.» Adam hafifçe güldü. «Herkesin rahatı için böyle küçük bir yalana başvurmamız uygun bence. Çünkü uzun dostlukları anlatmak zordur, ama kan bağları kolaylıkla açıla-

nabilir. Onun için herkese Kardinal de Bricassart'ın dayın olduğunu söyleyeceğiz, Dane.»

Dane afallamış, Kardinal Ralph da duruma razı olmuştu.

Kardinal Vittorio, «Büyükler seni düş kırıklığına uğratmasın, oğlum,» derken sesi pek yumuşaktı. «Onların da hataları vardır ve küçük, zararsız yalanlarla durumları düzeltebilirler. Çok değerli bir ders aldın. Ama sana bakıyorum da bundan yararlanmayacağını anlıyorum. Yalnız biz kırmızılı beyler tepeden tırnağa kadar diplomat sayılırız. Sadece seni düşünüyorum, oğlum. Seminerlerde kıskançlık ve hasete sık rastlanır. Ralph da yın olduğu için seni biraz kıskanabilirler. Fakat aranızda kan bağı olmadığını düşünürlerse, seni daha fazla rahatsız edebilirler. Biz önce insanız. Sen bu dünyada da, öbüründe de insanlarla uğraşacaksın.»

Dane başını eğdi. Sonra kediyi okşamak için ellerini uzattı. «İzin verir misiniz, Monsenyör? Kedileri çok severim.»

Yaşlı adamın kalbine giden yol daha kolay bulunamazdı. «Evet, izin veriyorum. Onun, bana gitgide ağır geldiğini itiraf etmeliyim. Sen pek obursun, Nathasa. Dane'e git. O, yeni kuşaktan.»

**
*

Justine'in kardeşi gibi çabucak güney yarımküresinden kuzey yarımküresine geçmesine olanak yoktu. Önce Culloden'de mevsimin sonuna kadar çalışması gerekmişti. Ancak kardeşi Roma'ya gittikten iki ay sonra eşyalarını toplamaya başlayabildi.

Kız giyecekler, kâğıtlar, kutuların arasına oturarak, «Bu kadar çok çöpü bir araya toplamayı nasıl başarmışım?» diye mırıldandı.

Meggie elinde bir kutu mutfak teliyle doğruldu. «Bunların karyolanın altında ne işi var kuzum?»

Kızının yüzünde büyük bir rahatlık belirdi. «Oh şükürler olsun! Onlar yatağın altında mıymış? Ben de ev sahibesinin değerli kanışının telleri yediğini sandım. Hayvan bir haftadır hasta. Kaybolan tellerden söz etmeye çekindim doğrusu, hayvanın telleri yediğini sanıyordum. Ne bulursa yiyor zaten.»

Meggie yere oturarak gülmeye başladı. «Oh, Jus! Ne kadar komik olduğunu biliyor musun? Drogheda'da sana temizliği ve derli topluluğu öğretmemizin de bir yararı olmamış.»

«Bunun yararsız olduğunu sana o zaman da söyleyebilirdim.»

Masanın üstünde üstüste dizilmiş kirli tabaklar duruyordu. «Sen hiç bulaşık yıkamaz mısın?»

«Yıkamam için tekrar mutfığa inmem gerekecekti. Akşam yemeğimi de geceyarısından sonra yediğim için kimse o saatlerde ortada dolaşmamdan hoşlanmıyor.»

«O boş kutulardan birini bana ver. Tabakları içine koyup aşağıya indirir ve çöpe atarım.» Annesi, ona yardıma gelmeden önce nasıl bir durumla karşılaşacağını tahmin etmişti. Ama bunu istemişti Meggie. Justine'e yardım etme fırsatı pek ender olarak çıkardı. Meggie ona her yardıma kalkışında budala yerine konmuştu. Fakat ilk kez ev işlerinde durum onun lehineydi. Aptal görünmeden kızına istediği kadar yardım edebilirdi.

Sonunda her şey yerleşti. Justine, Meggie'nin Gilly'den getirdiği kamyonete bindi. Meggie'nin bir daire tuttuğu Avustralya oteline gideceklerdi.

Otelde Justine bavulunu dairenin ikinci yatak odasına bırakarak, «Keşke siz Droghedalılar Palm Beach ya da Avalon'da bir ev alsanız,» dedi. «Burası tatsız bir yer. Oysa denizin hemen yakınında bir eviniz olabilir. O zaman da Gilly'den sık sık uçağa binip deniz kenarına inersiniz.»

«Neden Sydney'e gelecek mişim? Son yedi yıl içinde Sydney'e iki kez indim. Birinde Dane'i geçirmek için... Şimdi de seni geçireceğim. Bir ev alırsak orası boş kalır.»

«Kahretsin! Dünyada Drogheda'dan başka yerler de var.»

Meggie içini çekti. «Bana inan Justine. Bir gün Drogheda'ya gelmek isteyeceksin.»

«Dane de öyle mi düşünecek?»

Meggie ses çıkarmadı ve kızına bakmadan masadan çantasını aldı. «Geç kalacağız. Madam Rochar saat ikide gelmemizi söyledi. Gemiye binmeden elbiselerini almak istiyorsan acele etmeliyiz.»

Justin, «Bana haddimi bildirdin,» diyerek sırttı.

Germaine Rochar'ın moda evinde, gülümseyerek önlerinde

dönen mankenlere bakıyorlardı. Justine, dikkatle incelemekteydi. «Şu turuncu elbise hoşuma gitti. Ne dersin?»

«Oh, saçına uymaz bu. Griyi almalısın.»

«Yok canım! Bence turuncu saçlarıma çok uyuyor. Griyle çamurlu, yarı çürümüş pis bir şeye benziyorum. Anne zamana uymalısın. Kızıl saçlıların beyaz, gri, siyah, zümrüt yeşili giydikleri çağ geçti. Hele senin bayıldığın o korkunç renk... Adı neydi... Güllerin külleri mi?»

«İyi bildin.» Kızına bakarak sevgiyle ilâve etti. «Sen bir cannavarsın.»

Justine bu sözü ilk kez duymadığı için aldırmadı. «Turuncuyu, alev rengini, mor emprimeyi, yosun yeşilini ve şarap rengi tayyörü alacağım.»

Meggie hem öfkелendi, hem de eğlendi. İnsan Justine gibi bir kızla başka ne yapabilirdi?

Himalaya gemisi üç gün sonra Darling Limam'ndan hareket edecekti. Justine kamarasına girince, «Oh ne hoş!» diye bağırdı. «Birinci mevkiide bir futbol takımı var. Onun için yolculuk sandığım kadar sıkıcı geçmeyecek! Oyunculardan bazıları çok yakışıklı.»

«Şimdi birinci mevki bileti alman için ısrar etmeme memnun oldun mu?»

«Herhalde.»

Meggie onun nankörlük ettiğini düşünerek birden parladı. «Justine, daima haşınlaşmeme neden oluyorsun. İnatçı, kalın kafalı, kendini beğenmiş bir yaratıksın! Beni canımdan bezdirtiyorsun.»

Justine bir an cevap vermeyerek annesinin sözlerine aldırmamış ve sahile bakacakmış gibi başını çevirdi. Titreyen dudaklarını ısırdı. Sonra kendisini zorlayarak gülümsedi. «Seni bezdirdiğimi biliyorum. Aldırma. Daima söylediğin gibi ben babama çekmişim.»

Meggie rahat bir soluk alarak gemiden ayrılmadan önce çekinerek kucaklaştılar. Kadın, iskeledeki kalabalığa karıştı. Kızı onun arkasından bakarken, «Ne tuhaf,» diye düşünüyordu. «An-

nemin ellisine yaklaştığını ancak benden uzaklaştığı zaman farkettim.'

Justine para sayesinde Londra'nın pek çekici bir yer halini aldığını anladı. Oteki Avustralyalılar gibi kötü bir semtte soğuk, rutubetli bir odada oturmuyor ve geçinmek için az parayla bir büro, okul veya hastanede çalışmıyordu. Kensington'da güzel bir daire tutmuş ve Elizabethan tiyatrosunda iş bulmuştu.

Yaz gelince de Roma'ya gitmek için bir trene bindi. Fransa'yı İtalya'yı pek göremeden yol boyunca da Dane'e anlatacağı şeyleri düşündü. Bunları unutmaması için ezberlemesi gerekiyordu. Aksi halde pek çoğu aklından çıkabilirdi.

Dane neredeydi? Platformda duran uzun boylu, sarışın adam Dane miydi? O, hiç değişmemişti, ama yine de farklıydı. Artık kendi dünyasından değildi o. Justine ona seslenmekten vazgeçerek arkasına yaslandı ve kardeşini seyretmeye başladı. Çünkü tren, onun biraz gerisinde durmuştu. 'Anlaşılan sadece ben konuşacağım,' diye düşündü. 'Çünkü artık yaşamını benimle paylaşmak için hevesi kalmadığı belli. Ne yazık! O, benim küçük kardeşim değil artık.'

Trenden inip ona usulca arkadan yaklaştı. «Seni buraya boshuna getirdiğimi sandın, değil mi?»

Dane dönüp onun ellerini tutarak gülümsedi ve sevgiyle mırıldandı. «Jussy!» Sonra büyük bavulu alarak ablasının koluna girdi. «Seni görmek ne iyi.» Roma'da dolaşmak için aldığı kırmızı Lagonda'ya bindirdi onu. Dane yarış arabalarına bayılıyordu. Ehliyet alır almaz da araba sahibi olmuştu.

«Ben de seni gördüğüme sevindim. Bana küçük bir otel bulduğunu umarım. Yazdıklarına inan. Vatikan'da bekâret yemini etmiş erkeklerle bir hücreye kapanmak istemem.»

«Senin gibi şeytana yakışacak saçları olan birini de onlar istemezler zaten. Bana yakın olan bir pansiyonda sana yer ayırtım. Oradakiiler İngilizce biliyorlar. Yanında olmadığım zaman bile sıkıntı çekmeyeceksin.»

«Böyle zamanlarda senin gibi yabancı dillere yetenekli ol-

mayı istiyorum. Ama idare ederim. İşaretle anlaşımakta ustayım.»

«İki ayım var, Jussy! Ne fevkalâde, değil mi? Böylece Fransa ve İspanya'yı gezer ve bir ay da Drogheda'da kalırız. Orasını çok özledim.»

«Sahi mi?» Justine dönüp dikkatle arabayı süren kardeşine baktı. «Ben hiç özlemedim. Londra çok ilginç.»

«Beni kandıramazsın. Drogheda ve annemin senin için çok değerli olduğunu biliyorum.»

Justine kucağındaki yumruklarını sıkıyorsa da ses çıkarmadı.

Pansiyona gelince Dane, «Öğleden sonra dostlarımla çay içmeye bir itirazın yok, değil mi?» diye sordu. «Seni görmeyi çok istiyorlardı. Tatilim de yarın sabah başlayacak. Onun için daveti kabul etmek zorunda kaldım.»

«Aman, neden itiraz edecek mişim? Londra'ya gelseydin ben de aynı şeyi yapar, seni arkadaşlarımla tanıştırdım. Seminerdekileri göreceğime memnunum. Fakat bu haksızlık. Onlara yaklaşmak yasak değil mi?» Aynadaki aksine bakıp dönerek, kardeşine sokuldu. «Dane...»

«Evet?»

«Anlıyorum. Gerçekten anlıyorum.»

«Biliyorum.» Dane'in gülüşü silindi. «Keşke annem anlayabilse, Jus.»

«Annem benden farklı. O, kendisini terkettiğine inanıyor. Bunu yapmadığının farkında değil. Ona üzülme. Zamanla gerçeği öğrenecektir.»

«Oyle olacağını umarım.» Dane birden güldü. «Bugün görecekerin seminerdeki arkadaşlarım değil. Kardinal de Bricasart davet etti. Onu sevmezsin, ama nazik davranacağına söz ver.»

Justine'in gözleri muzip muzip parladı. «Söz veriyorum. Bana uzatılan her yüzüğü öpeceğim.»

«Oh, unutmamışsın! O gün beni utandırdığın için sana çok kızmıştım.»

«O zamandan beri bir yüzükten daha mikroplu şeyleri öptüm. Akademide ağzı koku, bademcikleri iltihaplı, yüzü korkunç sivilceli, pils bir yaratık var. Rol icabı kendisini tam yirmi dokuz defa öptüm. Ondan sonra her şeyin mümkün olabileceğini söy-

lemeliyim, ahbab.» Aynaya bakarak saçlarını düzeltti. «Üstümü değışecek vaktim var mı?»

«Oh, bunun için üzölme. Gayet iyi gözüküyorsun.»

**

Kırmızılı adamların bulunduğu bir oda! Justine o anda bazı erkeklerin yaşamında kadınlara hiç gerek olmadığını hissetti. Tren Turin'e geldiği sırada giydiği zeytin yeşili tayyör vardı sırtında. Biraz da buruşmuştu. Yumuşak kırmızı halıya basarak, ilerlerken kılığını değıştirtmediği için Dane'e küfrü bastı.

Kardinal de Bricassart, ayağa kalkmış gülümsüyordu. Yaşlı olmasına karşın ne kadar yakışıklı bir erkekti.

Son karşılaşmalarını anımsadığını belirten bir tavırla gülerrek yüzüklü elini uzattı. «Sevgili, Justine.» Bir yandan da yüzünde onun bilmediği bir şeyi araştırıyordu. «Annene hiç benze-miyorsun.»

Justine diz çöküp yüzü öptükten sonra doğrularak gülüm-sedi. «Hayır, benzemiyorum. Oysa seçtiğim işte onun güzel-liği işe yarardı. Neyse sahnede böyle idare edebiliyorum. Çün-kü işimin aslında yüzle ilgisi yok. Sanatım ve kendi gücümle yüzümü değışik gösterip, insanları kandırabiliyorum.»

Koltukta oturan bir adam hafif sesle güldü. Justine gidip bu kez onun kuru elindeki yüzüğü öptü. Fakat başını kaldırınca siyah gözleri gördü. İşin garibi sevgi doluydu bu gözler. Kardinal de Bricassart'ı yine de sevmemişti. Fakat bu yaşlı adama hemen ısındı.

Kardinal Vittorio, yanındaki koltuğu işaret etti. «Yanıma otur yavrum.»

Justine, gri mavi renkli kediye okşadı. «Ne güzel! Adı nedir?»

Kapı açılınca koyu renk sivil elbise giymiş bir adam gördü kız. Kendi kendine, 'Kırmızı bir cüppe daha görürsem avaz avaz bağırırım,' dedi.

Gelen henüz rahip olmamış biriydi herhalde. Justine, 'Vatikan'a rasgele adamları almıyorlar galiba,' diye düşündü. Erkek kısa boylu değildi, fakat geniş omuzlu ve yapılı olduğu için boyu daha kısaymış gibi duruyordu. Başı bir aslanı andırıyordu. Hem

yürüyüşlerinden her istediğini kolaylıkla elde etmeye alışmış biri izlenimini veriyordu. Esmerdi ve saçları kırlaşmış kurşuni bir renk almıştı.

Kardinal Vittorio, İngilizce konuşarak, onu karşıladı. «Rainer, tam vaktinde geldin.» Solundaki koltuğu işaret etti. Adam yüzüğünü öpüp doğrulurken de Justine'e döndü Kardinal. «Yavrum, çok iyi bir dostla tanışmanı istiyorum. Herr Rainer Moerling Hartheim. Rainer, bu da Dane'in ablası.»

Adam topuklarını hafifçe birbirine vurarak eğilip selam verirken nezaketle gülümsedi. Sonra gösterilen koltuğa geçti. Dane de Kardinal Ralph'ın koltuğunun yanında, yerde oturuyordu. Justine kardeşini görebildiği için memnundu. Fakat kırmızı adamlarla o esmer erkek, kendisini sinirlendirmekteydi. Eğilip kediye okşarken Kardinal Vittorio'nun düşüncelerini sezdiğini ve pek eğlendiğini hissetti.

Justine, «Kediye ameliyat ettirdiniz mi?» diye sordu.

«Tabii.»

«Tabii mi? Neden buna gerek gördünüz bilmem. Burada sürekli kalmakla her yaratığın yumurtalıkları kendiliğinden kurur.»

Kardinal Vittorio ondan pek hoşlanmıştı. «Tam tersine yavrum. Yalnızca biz erkekler ruhsal yoldan kendimizi cinsiyetsiz hale soktuk.»

«Bu konuda sizin fikrinizde olmadığınızı söylememe izin verin, Monsenyör.»

«Küçük dünyamız seni rahatsız ediyor galiba?»

«Burada kendimi biraz gereksiz buluyorum, Monsenyör. Ziyaret edilecek güzel bir yer, fakat burada yaşamayı istemezdim.»

«Seni suçlu bulamam. Burasını ziyaretten hoşlandığını bile sanmıyorum. Fakat buna alışacaksın. Bizi sık sık görmeye gelmeni rica ederim.»

Justine gülerek, «Nazik ve resmi davranmaktan nefret ederim,» diye açıkladı. «O zaman en kötü yönlerim ortaya çıkıyor. Dane'e hiç bakmadan dehşete kapıldığını hissediyorum.»

Ama Dane oralı bile olmadı. «Ne kadar dayanacağını merak ediyordum. Justine aslında asidir. Onun için de çok iyi bir kardeş. Ben İsyançı değilim, ama öyle olanlara hayranım.»

Herr Hartheim koltuğunda biraz yana kayarak dikkatle Justine'e baktı. O sırada çay geldi ve işin garibi servisi de Herr Hartheim yaptı. Adam çok iyi İngilizce konuşuyordu ve Justine'e fincanını verirken de eskisinden daha dost halliydi.

Gülünce yüzü aydınlanan erkek, «İngilizler için,» diye mırıldandı. «Çay günün en önemli içkisidir. Çaylar içilirken türlü şeyler olabilir, değil mi? Konuşmak çok susatıcı bir iş olduğu için de insanlar çaya ihtiyaç duyarlar.»

Adamın sözleri doğrudu ve çaylar içilirken hararetli bir konuşma başladı. Fakat Justine söze karışmadı hiç. Sadece onları seyrediyordu. Dane konuştuğu zaman üç adam dikkatle onu dinliyorlardı. Sanki gencin karşısında büyük huşu duyarlarmış gibi yüzlerinde garip bir alçak gönüllülük belirliyordu. Oysa Dane'in sözlerinde bir üstünlük de yoktu. Yalnızca ötekilerden farklı, âdeta kutsaldı kardeşi. Acaba onu böyle dinlemelerinin nedeni kutsal olması mıydı? Dane'de olan ve adamlarda bulunmayan şey, gerçek kutsallık mıydı? O denli ender bir şey miydi bu? Üç erkek birbirlerinden çok farklıydılar. Bununla birlikte birbirlerine çok bağlı oldukları da belliydi. Yalnız Justine, kardeşlerini onlar gibi ciddiye alabilmekte güçlük çekiyordu. Evet onun aklının, kutsallığının farkındaydı, ama şimdiye dek Dane onun dünyasının bir parçası olmuştu. Dane'in kendi dünyasından çıkışına alışması gerekecekti.

Her Rainer Moerling Hartheim, kimsenin fikrini sormadan, «Doğru dua etmeye gideceksin, Dane,» dedi. «Ablanı ben oteli-ne bırakırım.»

Böylece Justine, kendisini o geniş omuzlu, güçlü adamın yanında sessiz sedasız yürür buldu. Dışarıda erkek onu kolundan tutarak siyah bir Mercedes'e götürdü. Arabanın şoförü saygıyla orada bekliyordu.

Rainer kızın peşi sıra arabaya binerek, «Roma'daki ilk gece-ni yalnız geçirmek istemezsin herhalde,» dedi. «Yorgun ve şaşkınsın. Onun içinde yanında birinin bulunması gerek.»

«Bana seçme hakkı bırakmadınız, Herr Hartheim.»

«Benimle samimi konuşup Rainer demeni tercih ederim.»

«Böyle lüks bir araban ve şoförün olduğuna göre önemli birisin herhalde.»

«Batı Almanya Başbakanı olunca daha da önem kazanacağım.»

Justine alaylı alaylı güldü. «Şimdiye kadar olmamana şaştım.»

«Küstah! Daha çok gencim.»

«Öyle mi?» Dönerek dikkatle erkeğe bakınca yüzünün gergin ve çizgisiz olduğunu farkettiler.

«Biraz tıknazım ve saçlarım da kırlaştı. Fakat saçlarım onaltısındayken ağarmaya başladı. Yiyecek yemek bulduğumdon beri de vücudum böyle. Şimdi sadece otuz bir yaşımdayım.»

Justine ayakkabılarını itip çıkardı. «Yine de benim için yaşışın. Ben henüz yirmibirindeyim.»

Adam gülererek, «Sen bir canavarsın,» dedi.

«Öyle olmam gerek. Annem de bunu söyler. Yalnız 'Canavar' sözüyle ne demek istediğini kesin olarak bilmiyorum. Lütfen bunu tanımlar mısınız?»

«Annene bunu sormadın mı?»

«Sorarsam çok utanırdı.»

«Benim utanmayacağımı nereden biliyorsun?»

«Çünkü sen de bir canavarsın, Herr Hartheim. Senin herhangi bir şeyden utanacağını sanmıyorum.»

«Bir canavar... Pekâlâ Justine. Bunu tanımlamaya çalışacağım. Başkalarının ödünü patlatan biri. Onları ezen, kendisini çok güçlü bulan ve kendisini sadece Tanrı'nın yenebileceğine inanan bir insan. Ahlâk kurallarına pek aldırmadan istediğini yapan kimse.»

Kız güldü. «Bu tıpkı size benziyor. Hem ben Dane'in ablası olduğum için ahlâk kurallarına önem veririm.»

«Ona hiç benzemiyorsun.»

«Ya... Çok yazık doğrusu!»

Rainer, «Ayakkabılarını giy,» dedi. «Yürüyeceğiz.»

Hava kararmakla birlikte sıcaktı ve ışıklar pırıl pırıldı. Her taraf insanlarla doluydu. Erkek onu küçük bir alandan geçirerek bir lokantaya götürdü.

«Yemekleri ben ısmarlayabilir miyim?» diye sordu.

Justine etkileyici gözlerini kırptırdı. Hâlâ savaştırmak niye-

tindeydi. «Böyle emir veren erkek numarasını sevmem. Hem ne sevdiğimi nereden bileceksin?»

Rainer, «O halde,» diye mırıldandı. «Bana sevdiğin yiyecekleri say. O vakit seni memnun edeceğimden emin olabilirsin.»

«Yani uzlaşacağız ha? Kaz ciğeri, scampi, büyük bir tabak altimbocca isterim. Ondan sonra da bir kasato ve cappuccino kahvesi. Artık sen ne yaparsan yap.»

Erkek gülümsedi. «Seni tokatlamam gerek.» Sonra kızın istediklerini çabucak Italyanca olarak sayıverdi garsona.

Karnı doyan Justine, kahvesini içerken biraz da acınacak bir tavırla, «Dane'e benzemediğimi söyledin,» dedi. «Hiç mi benzemiyorum?»

Rainer önce onun, sonra kendi sigarasını yakarak arkasına yaslandı. Aylar önce gençle karşılaşmasını düşünüyordu. Onun kırk yaş daha genç bir Kardinal de Bricassart olduğunu farketmişti hemen. Sonra onların dayı ve yeğen olduklarını öğrenmişti. Yani bu kız ve Dane'in annesiyle kardeşi Kardinal.

«Onu andıran bir şey var sende. Hatlardan çok, yüz ifadesi. İşin garip yanı dayın Kardinale hiç benzememen.»

Justine şaşırdı. «Dayım Kardinal mi?»

«Kardinal de Bricassart. O, dayın değil mi? Bana öyle söylediklerinden eminim.»

«O yaşlı akbaba mı? Tanrı'ya şükürler olsun akrabamız değildir. Ben doğmadan yıllar önce bizim bölgenin rahibiymiş kendisi.»

Justine çok zeki olmakla birlikte pek yorulmuştu. Rainer aslında onun küçük bir kız olduğunu düşündü. Aralarındaki yaş farkı on yıl, bir bakıma da yüz yıldır. Kız durumu anlayacak olursa dünyası altüst olurdu. Bunu söylese bile inanmazdı belki de. Bu durumu önemsiz hale koymak için ne yapmalıydı? Hemen konuyu değiştirmek de tehlikeli olabilirdi. Onun için sakın sakın konuştu. «Herhalde Dane'in boyu, tipi Kardinale benzediği için böyle düşündüm.»

«Ya! Büyükannem, babamın Kardinale çok benzediğini söyledin.» Justine durumu sezememişti.

«Babanı hiç görmedin mi?»

«Bir resmini bile görmedim. Babamla annem, Dane doğ-

madan ayrılmışlar.» Garsona işaret etti. «Bir cappucino daha rica edeceğim.»

«Justine, sen vahşisin! Bırak senin için ben ısmarlayayım!»

«Olmaz! Kendi kesabıma düşünebiliyorum. Bir erkeğin bana daima ne istediğini söylemesine izin veremem.»

«Dane senin asi ruhlu olduğunu söylemişti!»

«Kardeşim haklı. Okşanmaktan, şımartılmaktan, korunmaktan ne kadar nefret ettiğimi bilemezsin! Bildiğim gibi davranmayı istiyorum. Bu konuda başkalarının sözlerini dinlemeye niyetim yok.»

«Bunu görüyorum. Böyle olmana yol açan nedir, **herzchen**? Yoksa ailedekiler de senin gibi mi?»

«Orasını bilemeyeceğim. Kadın olarak sadece büyükannem, annem ve ben varız. Kime çektiğimi anlayamadım. Ancak ailede erkek çok.»

«Fakat sizin kuşakta yalnızca Dane var.»

«Bunun nedeni de annemin, babamı bırakması sanırım. Başka biriyle de ilgilenmedi. Yazık oldu. Çünkü annem tam ev kadınıdır ve şımartabileceği bir koca isterdi.»

«Annen sana benzemiyor herhalde. Peki iyi geçinebiliyor musunuz?»

«Annemle ben mi?» Bezgin bir tavırla gülümsedi. «Birbiri-mizi seviyoruz herhalde. Aslında benimle de Dane'le konuştuğu gibi konuşmasını isterdim. Onunla Dane gibi iyi anlaşabilmeyi arzu ederdim. Ama ya annemde ya da bende bir eksiklik var. Bende var sanırım. Annem benden çok daha iyi bir insandır.»

«Annemi tanımadığım için bir şey söyleyemeyeceğim. Fakat seni olduğun gibi beğendim, **herzchen**. Şacma inadın dahil hiç bir şeyini değiştirmeni istemem.»

«Ne kadar iyisin. Hem sana hakaret ettikten sonra bile Ben Dane'e hiç benzemiyorum, değil mi?»

«Dane dünyada kimseye benzemiyor.»

«Yani onun bu dünyayla ilgisi olmadığını mı söylüyorsun?»

«Öyle sanırım.» Rainer, öne eğildi. «Ben Katoliğim ve yaşamımda beni tek düş kırıklığına uğratmamış olan da dınımdır. Oysa ben pek çok defalar dinimi ihmal ettim. Dane'den söz etmek istemiyorum. Çünkü kalbim bana bazı şeylerin lafının edit-

memesinin daha uygun olduğunu söylüyor. Bu konuyu burada keselim. Olur mu?»

Justine merakla ona baktı. «Pekâlâ Rainer. Seninle anlaşma yapacağım. Bir daha Dane ve dinden söz etmeyeceğiz.»

Rainer Moerling Hartheim'in Temmuz 1943'de Ralph de Bricassart'la karşılaştıktan sonra başından türlü şeyler geçti. O karşılaşmadan bir hafta sonra alayını Doğu Cephesine gönderdiler ve savaş sonrasına kadar da orada kaldı. Hitler yüzünden dizlerine kadar karlara batarak, soğukta titreyerek Rusya'da çarpıştı. Asker pek azdı ve cephaneleri de yoktu. Rainer'e bu savaştan iki anı kalmıştı. İnanılmaz soğukta çarpışmaları ve Ralph de Bricassart'ın gözlerinin önünden gitmeyen yüzü. Rainer'in alayı 1945'de Ruslar tarafından Polonya'ya püskürtüldü. Gencin de öbür askerler gibi tek amacı vardı. Almanya'nın İngiliz ya da Amerikan güçleri tarafından işgal edilmiş bölgesine sığınmak. Çünkü Ruslar tarafından yakalanırsa vurulacağını biliyordu. Genç, belgelerini yırtıp, savaşta kazandığı iki Demir Salıp madalyasını gömdü. Bir elbise giyerek Danimarka sınırında İngilizlere teslim oldu. Onu, Belçika'da bir kampa yolladılar. Orada bir yıl kaldı. Kendisini iki kez kamp komutanının karşısına çıkardılar. Ostend limanında Avustralya'ya gidecek gemilere göçmenler bindiriliyordu. Ona yeni belgeler vereceklerdi. İki yıl Avustralya hükümetinin emrinde çalıştıktan sonra yeni bir yaşam kurabilecekti. Fakat iki sefer de Rainer buna yanaşmadı. Çünkü Almanya'dan değil, Hitler'den nefret ediyordu. Onun için vatan Almanya'ydı ve üç yıl bunu düşünmişti.

Ayrıca vücudunu ve ruhunu tekrar yoksulluğa dönmek için kurtarmamıştı. Rainer çok hırslı olduğu gibi, dahi denilecek kadar da akıllıydı. Önce Almanya'da Grundig'e girerek çalıştı. Radarı gördüğünden beri kendisini büyüleyen elektronik alanında bir şeyler öğrenmek istiyordu. Kafasında türlü fikirler vardı. Ancak bunları değerlerinin milyonda birine Grundig'e satmayı reddetti. Onun yerine etrafını inceledi. İki küçük radyo fabrikası miras bırakmış bir adamın dul karısıyla evlendi. Kendi başına işe koyuldu. Henüz yirmi yaşlarında olmasının önemi yoktu. Ka-

fası da, kişiliği de çok daha olgundu. Hem savaş sonrası Almanya'sında genç erkekler için çok fırsatlar vardı.

Belediye nikâhıyla evlendiği için Kilise karısını boşanmasına izin verdi. Rainer 1951'de Annelise Hartheim'e ilk kocasından kaan fabrikalarının bedelinin tam iki katını ödedi. Ondan sonra kadını boşadı. Fakat bir daha evlenmedi.

Rusya'nın soğuğu ve dehşeti gencin ruhsuz bir erkek olmasına yol açmamıştı. Sadece içindeki yumuşak duyguların gelişmemesine neden olmuş, zekâ, insafsızlık ve kararlılık gibi niteliklerin iyice ortaya çıkmasını sağlamıştı. Kaybedecek bir şeyi olmayan insanın kazanacağı her şey olabilirdi. Rainer, 'Duyguları olmayan bir insan azap duymaz,' diye düşünmekteydi. 1943'de Roma'da karşılaştığı adama benziyordu o. Yani bilerek hata yapıyordu. İçindeki kötülük ona bir an engel olmuyordu. Pek çok insan, böyle bir hayâl için bu kadar yüksek bedel ödemeye yanaşmazdı. Ama Rainer için buna değerdi. Bir gün, Almanya'yı yönetecek ve Arî ırk düşüncesini de ortadan kaldıracaktı. Günah işlemekten vazgeçmediği için rahipler onu bağışlamayacaklarını söylediler. Ancak Rainer, istediği güce ve paraya kavuşana dek günaha da aldırmadı.

1955'de yeni Batı Almanya'nın en zengin adamlarından biriydi. Bonn parlamentosunda da yeni bir yüzdü. Roma'ya giderek Kardinal de Bricassart'ı aramak ve dualarının sonucunu göstermek istiyordu. Bu karşılaşma konusunda neler umduğunu daha sonra anımsayamadı. Fakat konuşmanın başından sonuna dek bir tek şeyi sezdi. Kardinal dış kırıklığına uğramıştı. Bunun nedenini bildiği için bir şey sormasına gerek yoktu. Ancak Kardinal'in ayrılacakları sırada söylediği sözleri hiç beklememişti

«Benden daha iyi olabilmen için dua ettim. Çünkü sen çok gençtin. Hiçbir amaç buna erişmek için uygulanan şeylere değmez. Fakat bana kalırsa bizi mahveden tohumlar daha biz doğmadqn ekilmiş.»

Rainer oteline dönünce ağladı. Fakat bir süre sonra sakinleşip düşünmeye başladı. 'Geçmişî unutmaliyim. Gelecekte beklenen gibi olacağım.' Bunda kâh başarıya, kâh başarısızlığa uğradı. Yalnız elinden geleni yapıyordu. Vatikan'daki adamların

dostluğu onun yaşamaının en değerli şeyiydi. Umutsuzluğa kapıldığı zaman teselli bulmak için hemen Roma'ya koşuyordu.

Erkek, Justine'i pansiyonda bırakıp, sıcak Roma gecesinde yürüyerek dönerken, kıza daima minnet duyacağını düşünmekteydi. Çünkü Kardinallerin karşısında o sıkıntılı saatlere dayanan Justine'e birden merhamet duymuştu Rainer. Hem küçük canavar, baş eğmesini de bilmiyordu. Erkek o ara. 'Kızım olsaydı onunla övünürdüm,' diye düşünmüştü. Ama çocuğu yoktu. Onun için kızı Dane'den çalmıştı. Kardeşinin yeni durumu konusunda, onun neler hissettiğini anlamak istemişti. Justine içindeki iyi duyguların uyanmasına neden olmuştu...

Justine, Trevi Çeşmesi'ne para atmayı reddederek, «Bunu söyleyeceğimi hiç sanmazdım,» diye mırıldandı. «Fakat Droghe-da'ya döneceğimiz için Tanrı'ya şükrediyorum. Güya Fransa ve İspanya'yı dolaşacaktık. Hâlâ buradayız. Sen Avustralya'yı bilir misin, Rain?»

«Benim adım Ryner okunur. Neden Rein diyorsun? Bunu sana kaç kez söyleyeceğim?»

«Avustralya'ya gitmiş olsaydın anlardın. Rain diye söylen-diği zaman Avustralyalılar için sihirli bir ad bu. Yağmur demek. Çölde hayat demek yani.»

Şaşırın erkek elindeki sigarayı düşürdü. «Justine, bana âşık olmuyorsun, değil mi?»

«Erkekler ne bencil oluyorlar! Seni düş kırıklığına uğratmaktan nefret ederim, ama hayır.» Sert sözlerinin etkisini hafifletmek için adamın elini tutarak sıktı. «Bu daha hoş bir şey.»

«Âşık olmaktan daha hoş bir şey bulunabilir mi?»

«Her şey aşktan daha iyidir. Hiç âşık olmayacağım.»

«Belki sen haklısın. Bu kadar genç yaşta aşk insanı sakatlayan bir engeldir.»

«Bir dost buldum.» Rainer'in elini okşadı. «Arkadaşımsın, değil mi?»

Rainer, «Evet,» diye gülümseyerek çeşmeye paro attı. «Yıllardır buraya binlerce Mark attım sanırım. Sadece güneyin sıcağını hissedeceğimden emin olduğum için yaptım bunu. Bazen kâbuslarımda yine donduğumu görüyorum.»

«Sen gerçek güneğin sıcaklığını tatmalısın. Gölgede elli derece olur. Gölgeyi bulabilirsen tabii.»

«Demek onun için sen sıcağı hissetmiyorsun!» Kızın ayak-kabılarını çıkararak bir yumurtayı pişirebilecek kadar kızgın kaldırımlarda yürümesini hayretle seyretmişti. Yine ayakkabısızdı. «Sokak çocuğu! Haydi ayakkabılarını giy.»

«Ben Avustralyalıyım. Ayaklarımız da ayakkabıyla rahat edemeyecek kadar enlidir. Orada hava pek serinlemez. Mümkün oldukça yalınayak gezeriz.» Gururla konuşuyordu. «Belki kızgın kömürlerin üstünde bile yürüyebilirim.» Birden konuyu değiştirdi. «Karını sever miydin, Rain?»

«Hayır!»

«Peki, o seni sevdi mi?»

«Evet. Benimle evlenmesi için başka neden yoktu.»

«Zavallı! Onu kullandın ve sonra başından attın.»

«Bu, seni düş kırıklığına mı uğrattıyor?»

«Sanmıyorum. Aslında bu yüzden seni beğeniyorum. Fakat kadına yine de çok acıyorum. Bu da aynı duruma düşmeme isteğimi güçlendiriyor.»

«Beğeniyor musun?» Rainer şaşırmıştı.

«Tabii. Ben senden karının sevdiği şeyleri aramıyorum. Senden hoşlanıyorum ve dostuz. Oysa kadın seni sevmiştir ve kocasıydın.»

Erkek biraz mahzunlaştı. «Hırslı erkekler, kadınlara pek iyi davranmıyorlar galiba, **herzchen**.»

«Bunun nedeni de genellikle kendilerini paspas gibi çiğneden kadınlara âşık olmaları. Karın olsaydım sana kafa tutardım. Ama onun böyle yapamadığından eminim.»

«Hayır, zavallı Annelise, azize rolündeydi. Onun için de silahları güçsüzdü.»

«Neyse sonunda kadına iyilik edip ondan ayrılmışsın. Kadın sensiz kalınca daha rahat etmiştir. Ama bunun farkında da değildir sanırım. Oysa ben seni tutabilirim. Çünkü seni o şekilde sevemem.»

«Çok sertsin, Justine. Hem bütün bunları nereden öğrendin?»

«Dane'e sordum. O da yalnız olayları kısaca anlattı. Gerisini de ben tahmin ettim.»

«Bunları geçmişteki büyük tecrübelerin sayesinde anladın kuşkusuz. Sen sahtekârın birisin. İyi aktris olduğunu söylüyorlar, ama buna inanamıyorum. Tatmadığın duyguları nasıl yaratabilirsin? Sen duygu bakımından geri zekâlı, onbeşindeki bir kızdan daha beter durumdasın.»

Justine duvara oturarak ayakkabılarını giyip ayağa kalktı. «Kahretsin, ayaklarım şişmiş.» Erkeğin laflarına hiç kızmamıştı. Hatta bunları duymazdan gelmişti. Böyle tatsız bir söz söylenince kız işitme duygusunu yokediyordu sanki.

Erkek de ayağa kalkarak onun elini tuttu, yürümeye başladılar.

2

Dane ve Justine her yıl bir ay Drogheda'da kalıyorlardı. Genellikle ağustos ya da eylülde geliyorlardı. Drogheda'dakiler baharın başına düşen tatil ayını iple çekiyordu. Hele temmuz gelince evdekiler canlanıp hareketleniyorlardı. Hepsi de gülerek pek az vakit kaldığını düşünüyordu.

Bu arada sürekli mektuplaşıyorlardı tabii. Sık sık yazacağı sanılan Dane, pek seyrek mektup yolluyordu. Buna karşılık Justine bu konuda daha düzenliydi. Fee, sadece Dane'e mektup yazıyordu. Cleary erkekleri de yılda ancak bir ya da iki mektup gönderiyorlardı. Meggie'ye her hafta postaneye iniyordu. Mrs. Smith, Minnie ve Cat doğum günü ve Noel tebrikleri yolluyorlardı. Anna Mueller de yalnız Justine'e yazıyordu.

Aslında Dane iyi niyetliydi ve sık sık annesine mektup yazmakla birlikte bunları postaya atmayı unutuyordu. Bu yüzden de iki, üç ay ondan haber alamayan Drogheda'ya aynı gün içinde birden duzinelerle mektup geliyordu. Justine'nin, dinleyenlerin yüzlerinin kızarmasına neden olacak kadar kaba mektupları bir

hayli de eğlenceliydi. Hem Drogheda'dakiler Dane'la ilgili haberleri de ablasından alıyorlardı.

Bir sefer, «Rain bugün uçakla Londra'ya geldi,» diye yazmıştı. «Dane'i geçen hafta Roma'da gördüğünü söyledi. O, Dane'i benden daha sık görebiliyor. Çünkü her ay Roma'ya gidiyor Dane'le Roma'da buluşmamızın bir nedeni de Rain. Kardeşim Londra'ya gelmekten hoşlanıyor. Fakat Rain, Roma'daysa buna izin vermiyorum. Bencillik benimkisi. Yalnız Rain'den ne kadar zevk aldığımı anlatamam. Tanıdığım ender kimselerden biri o. Onunla konuşmak çok hoş oluyor. Keşke kendisini daha sık görebilsem.

«Bir bakıma Rain benden talihli. O, Dane'in seminer arkadaşlarını da görebiliyor. Oysa bana izin yok. Dane onları görür görmez iğfal edeceğimi sanıyor galiba. Nerede kalmıştım? Evet, Rain geçen hafta Dane ve arkadaşlarını görmüş. Gece birlikte gezmişler. 'Kadın' yokmuş, ama her türlü şey varmış. Dane'in ucuz bir Roma meyhanesinde yere diz çöküp şiir okumaya çalışmasını gözlerinizin önünde canlandırabiliyor musunuz? Fakat bunu yapamayınca oradaki sarı zerrenlerden birini dişlerinin arasına alarak dansa başlamış. Dane'den bunu umar mısınız? Durmadan çalıştığı için Dane'in böyle eğlenmesinin yararlı olduğunu söyledi Rain. Kadın yasak olduğu için tek zevkleri bol bol içmek. Daha doğrusu Rain böyle dedi...»

Dane'in rahıp olabilmesi için sekiz yıl Roma'da kalması gerekti. Başlangıçta Drogheda'dakilere bu yıllar sona ermeyecekmiş gibi geldi. Ama zaman onların sandığından daha çabuk geçti. Rahiplik yemininden sonra Dane'in ne yapacağını bilmiyorlardı. Onun Avustralya'ya döneceğini sanmaktaydılar. Sadece Meggie ve Justine onun İtalya'da kalmak isteyeceğinden kuşkulamaktaydılar. Meggie onun Avustralyalı olduğunu ve her yıl sevinçle Drogheda'ya döndüğünü düşünüyordu. Onun için de bu kuşkusunu uyutarak oğlunun döneceğini sanıyordu. Fakat Justine'in geri gelmeyeceğinden emindi kadın. O, aktristti ve Avustralya'da ilerleyemezdi. Oysa Dane dünyanın her yerinde aynı şevkle işine devam edebilirdi.

Böylece sekizinci yıl geldi. Çocuklar tatile gelmeyeceklerdi. Bunun yerine Drogheda'dakiler Roma'ya giderek Dane'in yemin etme töreninde bulunacaklardı.

Meggie, «Biz tükendik,» diye mırıldandı.

Anna ona baktı, «Anlayamadım şekerim?»

Verandanın sıcak bir köşesinde oturmuş kitap okuyorlardı. Meggie kitabı kayıtsız bir tavırla kucığına bırakmış, gözlerini tele asılmaya çalışan böceklerle dikmişti. O yıl yağışlı geçtiği için böcekler de artmıştı. Her taraf şakıyan kuşlarla doluydu.

«Tükendik,» diye tekrarladı kadın. «1921'de Drogheda'ya geldiğimizde durumun böyle olacağını kim bilebilirdi?»

«Ne demek istiyorsun?»

«Altı erkek çocuk ve bir de ben. Bir yıl sonra iki erkek çocuk daha. Böylece burada düzinelerle çocuk ve en az elli torun olacaktı, değil mi? Bir de şu halimize bak. Hal ve Stu öldü. Geriye kalanlardan hiç biri evlenmek istemiyor. Aile adını taşımayan bir ben varım. Buna karşılık yalnız benim çocuklarım oldu. Fakat tanrılar bundan da hoşnut kalmadılar, değil mi? Bir kız ve bir erkek çocuk. Hiç olmazsa birkaç torunum olurdu. Ama sonuç? Oğlum rahipliği seçti. Kızım da meslek hayatına atıldı. Drogheda bu bakımdan da talihsizmiş.»

«Bunda bir tuhafılık göremiyorum. Erkeklerden başka ne bekleyebilirsin? Onlar burada tıpkı utangaç kangurulara benziyorlar. Evlenebilecekleri kızlarla karşılaşabilecekleri bir yere gitmiyorlar. Hem Jims ve Patsy bir de savaşa katıldılar. Jims kardeşinin evlenmeyeceğini bilirken böyle bir şeye kalkışır mı? Onlar bunu yapmayacak kadar birbirlerini seviyorlar. Ayrıca bu topraklar erkeklerin bütün gücünü alıyor. Bu arada ailenin cinsel bakımdan pek güçlü olmadığını farketmedin mi, Meggie? Bunu Dane ve Justine için de söyleyebilirim. Yani bazı insanlar mart kedileri gibi aranırlar. Fakat sizde bu tip biri yok. Ama belki Justine evlenir. Rainer denilen Alman'ı pek beğendiği belli.»

Maggie teselli bulacak gibi değildi. «Tam üstüne bastın. Justine onu pek beğeniyor. Fakat adamı yedi yıldır tanıyor. Justine, evlenmek isteseydi bu kadar beklemezdi.»

Anna içtenlikle, «Öyle mi dersin?» diye sordu. «Justine'i çok iyi tanırım.» Gerçekten de kadın, kızı, annesi ve Fee'den daha iyi biliyordu. «Justine aşık olup evlenirse sorumluluklarla karşılaşa-

çağından korkuyor, Rainer'i de beğendiğimi itiraf etmeliyim. O, Justine'i çok iyi anlıyor sanırım. Adamın ona âşık olduğunu söylemiyorum. Fakat Justine evlenmeye karar verene dek bekleyecek.» Birden doğrularak kadına baktı. «Meggie, neden Dane'in rahip olma töreninde bulunmak için Roma'ya gitmiyorsun?»

Meggie dişlerini sıkarak konuştu. «Roma'ya gidemem! Bir daha Drogheda'dan ayrılacak değilim.»

«Meggie, yapma! Onu böyle düş kırıklığına uğratamazsın! Lütfen git! Sen gitmezsen orada Droghedalı bir kadın olamayacak. Çünkü geri kalanlar uçağa binecek durumda değiller. Emin ol, dayanabilseydim hiç düşünmeden uçağa atlar giderdim.»

«Roma'ya gidip Ralph de Bricassart'ın alaylı alaylı gülümsemesini mi seyredeceğim? Bunu görmektense ölmeye razıyım!»

«Oh, Meggie... Meggie! Neden bütün üzüntülerinin öcünü onunla oğlundan almaya çalışıyorsun? Bunu vaktiyle kendin de söyledin. Suç sende. Onun için gururunu unut ve lütfen Roma'ya git!»

«Eunun gururla ilgisi yok.» Birden titredi. «Oh, Anna gitmekten korkuyorum! Çünkü buna inanamıyorum... Inanamıyorum! Bunu düşününce tüylerim diken diken oluyor!»

«Ya rahip olduktan sonra buraya dönmezse? Bunu hiç düşünmedin mi? Seminerdeki gibi bol bol tatil de yapamayacaktır. Eğer Roma'da kalmaya karar verirse onu görmek için oraya gitmen gerekecektir. Roma'ya şimdi git, Meggie.»

«Yapamam! Ne kadar korktuğumu bilemiyorsun! Aslında iki erkeği de çok özledim. Beni bir an isteyeceklerini sansam dizlerimin üstünde sürünerek onlara giderdim. Oh, Dane beni görünce memnun olacaktır. Fakat Ralph? Benim varlığımı bile unuttu. Korkuyorum. Roma'ya gidersem bir şey olacakmış gibi geliyor bana. Onun için gitmeyeceğim.»

«Tanrı aşkına ne olabilir sanki?»

«Bilmiyorum... İçimde bir his var... Kötü bir his. Sanki tanrılar toplaşıyorlar...»

Anna güldü, «Sen yaşlanmaya başladın, Meggie Bundan vazgeç!»

«Yapamam! Yapamam! Zaten yaşlı bir kadınımlı.»

«Saçma. Sadece orta yaşlı, güçlü kuvvetli bir kadınsın. Hem dilediğin anda bir uçağa atlayacak kadar da genç sayılırsın.»

Öfkeyle. «Beni rahat bırak,» diyen Meggie, kitabını eline aldı.

Justine'i tren istasyonunda bu kez Dane değil, Rainer Moerling Hartheim bekliyordu. Adam, iri bir vahşi hayvan gibi, platformda bir aşağı bir yukarı dolaşmaktaydı. Kızı görünce de öpmeydi. Justine'i hiçbir zaman öpmezdi zaten. Yalnız sevgiyle kolunu sıktı.

Justine, «Tıpkı bir ayı gibi,» dedi.

«Bir ayı gibi mi?»

«İlk karşılaştığımda senin insanla hayvan arasındaki kayıp halkaya benzediğini düşünmüştüm. Seni gorile benzetmem haksızlıktı, sen bir gorilden çok, bir ayıyı andırıyorsun.»

«Ya... ayıya benzemek doğru mu?»

«Ayılar insanı çabucak öldürürler. Fakat daha tatlıdırlar.» Erkeğin koluna girerek adımlarını ona uydurdu. «Dane nasıl?»

«Dane her zamanki gibi.»

«Onu baştan çıkarmadın ya yine?»

«Ben mi? Asla. Çok hoş olmuştun, *herzchen*.»

«Bu ara çok terbiyeliyim. Loundra'daki bütün büyük terzi-lerden alışveriş ettim. Yeni kısa eteğimi beğendin mi? Buna 'Mini' diyorlar.»

«Önden yürürsen fikrimi söyleyebilirim.»

Justine'in kloş ipek eteği dizinin iki karış üstünde kalıyordu. Kız dönüp yaklaşırken etek dalgalandı. «Ne dersin, Rain? Rezilce bir şey mi? Paris'dekilerin henüz bu kadar kısa giymediklerini farkettim.»

«Bu bir tek şeyi kanıtlıyor, *herzchen*. Senin kadar güzel bacaklı birinin bir milimetre daha uzun giymesi rezalet olurdu. Romalıların da bu fikrime uyacaklarından eminim.»

«Yani bir gün yerine bir saatte beni çimdikleyip kaba etlerimi morartacaklar. Biliyor musun, Rain, ömrümden hiçbir rahip beni çimdiklemedi. Bunca yıl Vatikan'a gelip gidiyorum. Henüz böyle bir şey olmadı. Belki bu kısa etekle zavallı bir rahibi mahvederim diye düşündüm.»

«Bu gidişte beni mahvedeceksin.» Erkek gülümsedi.

«Gerçek mi? Turuncu elbiseyle mi? Saçlarım kızılken turuncu giymemin uygun olmadığını söylemiştim!»

«Bu renk duyguları alevlendiriyor.»

Justine, «Benimle alay ediyorsun!» diye söylenerek küçük Alman bayrağı takılı Mercedes'e bindi. «Bu bayrağı ne zaman aldın?»

«Hükümette görev aldığım zaman.»

«Anlaşılan onun için Dünya Haberleri dergisinde benden de söz ettiler. Bunu gördün mü?»

«Dergileri okumadığımı bilirsin, Justine.»

«Ben de okumam, ama biri gösterdi.» Alaylı bir sesle devam etti. «Kızıl saçlı, yetenekli Avustralyalı aktristle Batı Alman kabinesinin üyesi arasındaki yakın dostluğun anlamı nedir?»

Erkek ayaklarını uzatıp rahatça oturdu. «Onlar birbirimizi ne kadar uzun süredir tanıdığımızı bilmiyorlar.»

Justine onun kılığına memnunlukla baktı. Erkek, İtalyan modasına göre giyinmişti ve çok şıktı. Birden, «Bir daha kravat takma,» dedi.

«Neden?»

«Bu tür giyim sana çok yakışır. Açık yakalı file gömlek, taktığın madalyon... Böylece vücudun iyi duruyor. Oysa takım elbiseyle belin kalınmış izlenimini uyandırırıyorsun. Aslında bu doğru değil.»

«İlk kez olan ne?»

«Yedi yıldan beri beni yermek dışında görünüşümle ilgili hiçbir şey söylemedin.»

Justine biraz utandı. «Ah, öyle mi? Oysa bunu çok düşündüm. Hem seni hiç yemedim.» Sonra bir neden yüzünden telaşla ekledi. «Yani elbiselerini filan düşündüm.»

Rainer cevap vermediyse de hoş bir şey düşünürmüş gibi gülümsüyordu.

Kardinal de Bricassart ve Kardinal di Contini Verchese'yi ziyaret ettikten sonra otele döndüler. Rainer'in kiraladığı araba da Droghedalıları otele getirmişti. Justine adamın aile karışısında ne gibi bir tepki gösterdiğini anlamak için göz ucuyla baktı. Sonra annesinin orada olmadığını anımsadı yeniden. An-

nesinin fikrini değiştirip Roma'ya geleceğini ummuştu. Bu çok acı bir darbeydi. Justine kardeşine mi yoksa kendisine mi daha çok acıdığını anlayamadı. Fakat dayıları oradaydı. Onlarla ilgilenmek de kendisine düşüyordu.

Dayılarının hepsi de çok mahcuptu. Hem Justine onları birbirine karıştırıyordu. Çünkü yaşlandıkça daha çok birbirlerine benzemeye başlamışlardı. Üstelik Roma'da yadırganan tiplerdi. Oraya gelmiş Avustralyalı kırkıcılara benziyorlardı tıpkı. Hepsi de zengin çiftçilere özgü kent kılıklarını giymişlerdi. Yanları lastikli sarımsı kahverengi çizmeler, bej pantolonlar, yarı yırtmaçlı, dirseklerine deri geçirilmiş koyu bej, yumuşak yün ceketler, tepesi düz, geniş kenarlı gri şapkalar. Paskalya zamanı bu kılık Sydney'de dikkati çekmezdi. Ancak y.c.z sonu Roma'da durum öyle değildi.

Justine, 'Rain için Tanrı'ya şükürler olsun,' diye düşünüyor-du. 'Onlara ne kadar iyi davranıyor. Patsy'i kimsenin konuş-turabileceğini sanmazdım. Rain bunu bile başardı. Hepsi de yaşlı tavuklar gibi konuşuyorlar. Hem Rain, Avustralya birasını nereden bulmuş? Rain onlardan hoşlandı sanırım. Çok ilgilendi. Fakat bir Alman sanayici ve diplomatı için böyle bir şeyi yapmak kolay galiba. Sen esrarlı bir yaratıksın Rainer Moerling Hartheim. Papa ve Kardinallerin dostu. Justine O'Nell'in arkadaşı. Bu kadar çirkin olmasan seni öperdim. Son derece müteşekkirim sana. Ya Rain olmadan Roma'da dayılarımla yalnız kalsaydım?'

Justine dayılarıyla konuşan adamı seyretmeye koyuldu. 'Aslında hiç de çirkin değil,' diye karar verdi. 'Tıpkı bir Roma İmparatoruna benziyor. Bu kenti sevmesine şaşmamalı! Elmacık kemikleri çıkık, burnu küçük olmakla birlikte hafif kavisli. Kalın, siyah kaşları da düz. Düşüncelerini gizlemek için genellikle yarı örttüğü koyu renk gözleri güzel. Siyah, kıvrık, uzun kirpikler bir kadına yakışır doğrusu. Fakat en güzel yeri dudakları. Ne ince, ne de kalın. Kıvrımları kesin şekilde belirtilmiş dudakları çok biçimli.'

Justine birden kendini topladı ve o anda Rainer'le göz göze geldiler. Bu, tıpkı ellerinde taşlarla oç almak için bekleyen, kalabalığın önünde çıplak soyunmaya benziyordu. Erkek dikkatli, etkileyici gözlerini bir an ona dikti ve sonra Bob'a dönerek

bir soru sordu. ~~Justine de kendini toplamaya çalıştı.~~ «Duş görmemeliyim,» diyordu. Fakat yıllardır dost olduğu erkeği birden bir âşık gibi görmek tuhaftı. Hem bu fikri öyle iğrenç de bulmamıştı.

Arthur Lestrangle'ı izleyen epey erkek olmuştu. Hem Justine kahkaha atmak da istememişti. 'Oh, o gecedan beri çok değiştim,' diye düşündü. 'Fakat acaba ilerleyebildim mi? Bir erkekle olmak zevkli ve Dane'in 'tek erkek' kavramı da saçma. Bir tek erkekle kalmayacağım. Onun için Rain'le de yatmayacağım. Oh, hayır. Bu pek çok şeyi değiştirir ve dostumu kaybederim. Ona gereksinmem var. Dostum olmadan yapamam. O da benim için tıpkı Dane gibi kalacak. Benim için fiziki yönü olmayan bir erkek yaratık.'

*
*
*

Kilise yirmi bin kişi alabildiği için kalabalık değildi. Dünyanın hiçbir yerinde bir tapınak yaratmak için böylesi dehadan yararlanılmamıştı. Bu kilisenin kubbesi Mikelanji'nin eseri idi. Sütunlar Bernini'nin elinden çıkmıştı. Bu sadece Tanrı değil, insan için de bir anıt sayılırdı. Altındaki küçük bir taş bölmeye Aziz Peter gömülmüştü. Şarlman burada taç giymişti.

Rahip Ralph genç adamın merdivenin basamaklarına yüzüstü yatmış olduğunu gördü. Dane ne düşünüyordu? İçinde olması gereken bir acı mı vardı? Annesi gelmediği için mi üzül-müştü? Kardinal Ralph, gözyaşları arasında ona baktı. Dane'in acı çekmediğini anladı. Daha önce azap çekmişti. Fakat artık acı duymuyordu. Onun içinde Tanrı'dan başka bir şeye yer yoktu. Bu, onun günüydü. Artık hayatını ve ruhunu yeminle Tanrı'ya verecekti. Dane kendini böyle adayabilecekti herhalde. Fakat ötekilerden kaçınıp bunu yapabilmeyi? Kardinal Ralph bunu başaramamıştı. Oysa kendi rahiplik yemin gününün kutsallığını hâlâ anımsıyordu. Bütün benliğiyle o kutsallığa erişmeye çalışmış ama içindeki bir şey onu engellemişti.

Kardinal, «Oh, Meggie,» dedi. «Neden gelip Tanrı'ya verdiğin armağanı görmedin? Tanrı'ya kendimi sunduğum için benim veremediğim armağan o.»

Daha sonra başını çevirerek, alışmadıkları koyu renk elbi-

seler giymiş olan Droghedalılara baktı. Bob, Jack, Hughie, Jims, Patsy, Meggie'nin boş bıraktığı yer ve Frank. Kızıl saçlarını siyah bir dantelle gizlemiş olan Justine orada bulunan tek Cleary kadınıydı. Rainer de onun yanında oturuyordu. Bilmediği pek çok kimse vardı kilisede. Ama onlar da Drogheda'dan gelenler gibi bu günün coşkusuyla yaşatmaktaydılar. Sadece Kardinal Ralph için bugün biraz farklıydı. Bugün o da sanki verecek bir oğlu varmış gibi bir duyguya kapılmıştı. Gülümseyerek içini çekti. Dane'i kutsayıp rahip atayacak olan Vittorio kim bilir o anda ne hissedecekti?

**
*

Dane belki de annesinin yokluğunu çok fazla hissettiği için Kardinal Ralph ve Kardinal Vittorio'nun gelmesinden önce Justine'i bir kenara çekti. Yüksek, beyaz yakası ve siyah cüppe-siyle Dane harikaydı. Ablası, 'Bir rahipten çok, rahip rolü yapan bir aktöre benziyor,' diye düşündü. İçten gelen ışıkla aydınlanan yüz, onu yakışıklı bir erkek olmaktan çıkararak eşsiz yapmıştı.

Justine, «Rahip O'Neill,» dedi.

«Buna henüz alışamadım, Jus.»

«Alışamadığını anlamak zor değil. Ben bile Sen Peter'de kendimi bambaşka hissettim. Senin neler duyduğunu tahmin bile edemem artık.»

Salonun bir köşesinde küçük bir kanepede oturuyorlardı ve kimse gelip onları rahatsız etmedi. Dane bir süre sonra, «Frank'ın gelmesine çok sevindim,» diye mırıldandı. İlk kez canlı bir tavırla Rainer'le konuşan dayısına bakıyordu. «Zavallı adam! Neden hep Frank için bunu söylüyorum. Fakat neden, Jus?»

Ama Justine bu açış sözlerine aldırmayarak hemen konuya girdi. «Annemi öldürebilirim! Sana bunu yapmaya hiç hakkı yoktu.»

«Oh, Jus, ben anlıyorum. Senin de anlamaya çalışman gerek. Bunu benden aç almak için ya da kötülük olsun diye kasıtlı yapsaydı üzülürdüm belki. Fakat annemi tanıyorsun. O, asla böyle değildir. Kısa süre sonra Drogheda'ya gideceğim. Onunla konuşup ne olduğunu anlayacağım.»

«Galiba kızlar, annelerinin karşısında oğullar kadar sabırlı

olamıyorlar.» Omuz silkti. «Yalnızlığa düşkün olmam iyi. Böylece kimsenin annesi rolüne de girmeyeceğim.»

Mavi gözler büyük şefkat ve merhametle bakıyordu. Justine onun kendisine acıdığını sanarak öfkeleni.

Fakat rahip, «Neden Rainer'le evlenmiyorsun?» diye sordu.

Justine'in ağız açık kaldı. «Fakat bana evlenmeden hiç söz etmedi.»

«Çünkü 'Hayır' diyeceğini sanıyor. Fakat bu sorun da halledilebilir.»

Justine düşünmeden çocukluğunda yaptığı gibi onu kulağından yakaladı. «Sakin böyle bir şeye kalkışma, yaka takmış çekirge! Bir kelime bile söylemeyeceksin, anladın mı? **Rain'i sevmiyorum!** O, sadece bir dost ve öyle kalmasını istiyorum. Benim için bir mum bile yakacak olursan oturup gözlerimi şaşılaştırır ve sana belâ okurum. Bundan nasıl ödünün patladığını anımsıyorsun, değil mi?»

Dane başını geriye atarak güldü. «Etkisi olmaz, Justine! Bu günlerde sihirim seninkinden daha güçlü. Fakat bunun için böyle sinirlenmeye neden yok, kızım. Sadece ben yanılmışım, hepsi o kadar. Birbirinize ilgi duyduğunuzu sanıyordum.»

«Hayır, yok. Yedi yıl sonra olabilir mi?» Susup çekinerek söyleyecek söz aradı. «Dane, senin hesabına çok seviniyorum. Annem burada olsaydı aynı şeyleri hissederdin sanırım. Seni böyle görmesi yeterli olurdu. Hele bekle. İnadından vazgececektir.»

Dane onun ince yüzünü ellerinin arasına alarak büyük bir sevgiyle gülümsedi. Justine o anda bütün çocukluk yıllarının anımsandığını, hepsinin değerli birer anı gibi saklandığını anladı.

Fakat bu sevginin ardında Justine hesabına duyulan bir kuşku mu vardı? Belki kuşku, fazla sert bir sözdü. Bu bir endişe olabilir. Dane, annesinin er geç durumu anlayacağını biliyordu. Ancak bu gerçeği unutmakla birlikte Dane de insandı.

Sonunda ablasını bırakarak, «Benim için bir şey yapar mısın, Jus?» diye sordu.

«Tabii.»

«Yapacaklarım konusunda karara varabilmem için bana izin

verilecek. İki ay süreyle boşum. Ben de annemle konuştuktan sonra Drogheda'da atla dolaşıp düşüneneğim. Onunla konuşmadıkça hiçbir şeyi halledemeyeceğimi hissediyorum. Fakat önce... eve dönecek cesareti bulmam gerek. Onun için mümkünse benimle iki hafta Yunanistan'a gel. Sürekli olarak korkaklığı-mı yüzüme vur. Sesinden bezince bir uçağa atlayıp eve döne-rim.» Dane gülümsedi. «Hem annem gibi seni de yaşamımdan tümüyle çıkaracak değilim, Jussy. Arada sırada eski vicdanın sana gerekecektir.»

«Oh, Dane seninle gelirim tabii.»

«İyi.» Genç adam gülümseyerek muzip muzip onu süzdü. «Gerçekten sana ihtiyacım var, Jus. Bitmez tükenmez dırdırını işittikçe eski günlere döneceğim. Ah, ne iyi, değil mi? Belki an-nemi gördükten sonra tümüyle Tanrı'yı düşünmeyi başarırım. Bütün arzum bu. Tanrı'mızı düşünmek.»

«Bir tarikata girmeliyidin, Dane.»

«Bunu hâlâ yapabilirim. Hem belki yapacağım. Önümde uzun bir ömür var. Aceleye gerek yok.»

Justine, Dane'le Yunanistan'a gitmeyi konuştuktan sonra, toplantıdan Rainer'le ayrıldı. Adam, Bonn'a dönmekten söz ediyordu.

Justine, «Bunun zamanı çoktan geldi,» dedi. «Bir bakan olarak pek çalışmıyorsun, değil mi? Bütün gazeteler senin kızıl saçlı Avustralyalı aktrisle gönül eğlendiren bir çapkın olduğunu yazıyor.»

Adam yumruğunu sıkıp ona doğru salladı. «Birkaç zevkimin bedelini bilemeyeceğin şekilde ödüyorum.»

«Yürümemize itirazın var mı, Rain?»

«Ayakkabılarını çıkarmazsan yok.»

«Bugünlerde ayakkabılarımı çıkaramıyorum zaten. Mini eteklerin bu kötülüğü var işte. Hemen çıkarılacak çorapların çağ-ğı geçti. Şimdi balerinlerin giydiği çorapların incecik bir türünü piyasaya sürdüler. Bu külotlu çorapları herkesin içinde çıkarmaya kalkmak da olaya yol açar. Onun için beş Sterlinlik külotlu çoraplarımı yırtmak istemiyorsam ayakkabılarımı çıkaramam.»

Erkek güldü. «Hiç olmazsa kadınların iç ve dışlarına giydiklerini bana öğretiyorsun.»

«Haydi oradan! Bir düzine metresin vardır mutlaka. Hepsini de soyuyorsundur!»

«Sadece bir tek. O da bütün iyi metresler gibi beni sabahlıkla bekliyor.»

«Biliyor musun, şimdiye dek senin cinsel yaşamından hiç söz etmedik! Çok ilginç! Metresin nasıl?»

«Sarışın, şişman ve kırkında.»

Justine birden durdu. «Oh, benimle alay ediyorsun. Seni öyle bir kadınla düşünemiyorum.»

«Neden?»

«Çünkü çok zevklisin.»

«Ben pek yakışıklı değilim. Onun için neden genç ve güzel kadınlar metresim olmak istesinler?»

Justine öfkeyle, «Onları cezbedebilirsiniz!» diye diretti. «Bunu yapabilirsiniz!»

«Yani paramla mı?»

«Hayır, parandan söz etmiyorum. Her zaman yaptığın gibi bana takılıyorsun! Rainer Moerling Hartheim, ne kadar hoş bir erkek olduğunun farkındasın. Aksi halde altın madalyonlar takıp, içi gözükken gömlekler giymezdin.»

«Beni böyle görmeyi içime dokunuyor, herzchen.»

«Neden yanındayken sana erişmek için durmadan koşmam gerekiyormuş gibi geliyor bana?» Birden öfkesi geçti. Adam biraz da çekinerek baktı. «Ciddi değilsin sanırım. Öyle değil mi?»

«Öyle olduğumu mu düşünüyorsun?»

«Hayır! Kendini beğenmiş bir tip değilsin. Fakat ne denli çekici olduğunu biliyorsun.»

«Böyle düşünüp düşünmemek önemli değil. Asıl önemli olanı senin böyle düşünmen.»

Justine az kalsın, 'Tabii öyle düşünüyorum,' diyecekti. 'Daha kısa süre önce senin iyi bir âşık olup olamayacağın bile geçti kafamdan. Sonra bunun mümkün olmadığı kanısına vardım. Yerine hep dostum olmanı tercih ederim.' Erkek, onun bunları söylemesine izin verseydi, zamanın gelmediği kanısına varır ve başka türlü davranırdı. Ama Justine kafasında sözleri tasarlar-ken Rainer onu kollarına alarak öptü. Justine belki altmış saniye

surece öldüğünü hissetti. İçinden bir ses kendi gücünde birini bulabildiği için coşkuyla haykırıyordu. Bu çok güzeldi! Hem, erkeğin inanılmayacak kadar sık saçlarını da parmaklarına dolayıp olanca gücüyle çekmek ne zevkliydi!

Rainer, «Seni seviyorum,» dedi.

Justine, uzun tırnaklarını onun bileklerine geçirmişti. Birden gerileyerek kolunu ağzına götürüp durdu. Gözleri korkudan ırileşmişti. Göğsü körük gibi inip inip kalkıyordu.

«Bu başarılı olamaz,» diye soludu. «Hiçbir zaman olamaz Rain.»

Ayaklarından ayakkabılarını çıkardı. Eğilip bunları kaptığı gibi koşa koşa uzaklaştı.

Fakat erkeğin, sandığı gibi onu izlemeye niyeti yoktu. İki bileğim de kaniyor ve canını yakıyordu. Rainer mendilini önce bir bileğine, sonra öbürüne bastırdı. Omuz silkerek kanlanan mendili cebine soktu. Tabakasını çıkarıp bir sigara yaktı. Ağır ağır yürümeye başladı. Yanından geçen biri onun yüzüne bakarak duygularını anlayamazdı. Her şey yakalayabileceği yerdeyken, uzanmış ve kaybetmişti. Bu kız budalanın biriydi. Ne zaman büyüyecekti? Sevgisini hissetmiş, karşılık vermiş ve sonra da bunu yadsımaya kalkmıştı.

Fakat Rainer kumarbazdı. Talihini denemeden önce yedi uzun yıl beklemişti. Kilisede Justine'deki değişikliği sezmış, ama fazla erken harekete geçmişti anlaşılan. «Neyse,» dedi. «Her günün bir yarını vardır.» Justine için daha bekleyecekti. Vazgeçmeye niyeti yoktu. Onu dikkatle gözlerse bir gün talihi yardım ederdi. «Bakalım göreceğiz, Fraulein Justine O'Neill!»

Saray'ın pencerelerinde ışıklar vardı. Yukarıya çıkıp artık yaşlı gözükken Kardinal de Bricassart'la biraz konuşabilirdi. Kardinal Ralph hiç de iyiye benzemiyordu. Onu kandırıp bir sağlık muayenesinden geçirtmek yerinde olacaktı. Rainer'in içi sızladı. Fakat Justine'i düşünmüyordu. O, gençti. Rainer daha çok kendi oğlunun rahip atandığını gören fakat durumu bilmeyen Kardinal Ralph'a üzülüyordu.

**

Daha vakit erken olduğu için otelin antresi kalabalıktı. Ayakkabılarını giymiş olan Justine, hemen merdivene yönelip koşa-

rak yukarıya çıktı. Titreyen parmakları bir süre çantasındaki anahtarı bulamadı. Tekrar aşağı inip danışmaya gitmesi gerektiğini düşünürken anahtar eline geçti. Heyecanından parmakları bunu farkedememişti.

Güç belâ odasına girerek el yordamıyla yatağa gitti. Ancak yatağın kenarına iliştikten sonra kendini biraz toplayabildi. Durmadan, 'Tiksindim, dehşete kapıldım, düş kırıklığına uğradım,' diye tekrarlayarak kendini kandırmaya çalışıyordu. Oysa o anda küfretmek, ağlamak istiyordu. Bir daha durum eskisi gibi olmayacaktı. Bu bir felâketti. En sevdiği dostunu yitirmişti.

Birden bütün bu sözlerin boş ve saçma olduğunu anladı. Neden öyle korktuğunu biliyordu şimdi. Rain sanki onu öpmemiş de öldürmeye kalkmış gibi kaçmıştı. Çünkü bu öpüşme yüzünden birbirlerine ne kadar uygun olduklarını anlamıştı. Oysa aşk bir sorumluluktuktu. İnsan aşk yüzünden üzüldü. Ayrıca Justine sevebileceğini kendi kendine bile itiraf etmemişti. Zaman zaman atıldığı maceralar sırasında bir, iki kez hoşgörülle karışık bir beğenmenin ötesinde bir his duyar gibi olmuş ve içi sızlamıştı. Bile bile yalnızlığını tehdit etmeyecek tür âşıkları seçtiğinin farkında değildi. Ömründe ilk kez önünde ona yardım edecek bir örnek yoktu. Çünkü geçmişte hiçbir ciddi ilişkiye girişmemişti. Drogheda'dakiler de ona yardım edemezlerdi. Çünkü kendini onlardan hep uzak tutmuştu.

Rain'den kaçması gerekmişti. Ona evet diyerek bağırarak olursa Rain, onun yetersizliğini anlayacak ve gerileyecekti. Buna nasıl dayanabilirdi? Justine'in içyüzünü anlar ve bu onun duyduğu sevgiyi öldürürdü. 'Evet' diyecek olursa sonunda reddedilecekti. Onun için şimdiden kendisinin erkeği reddetmesi daha doğruduydu. Böylece gururunu kurtarmış olurdu. Justine de annesi gibi çok gururluydu. Rain, küstah sözlerinin ve tavırlarının gizlediği kişiliğini öğrenmemeliydi.

Erkek gördüğü Justine'e âşık olmuştu. Onun içinde gizlenen korkunc kuşkuları bilemiyordu. Bunları ancak Dane bilebilirdi.

Justine başını komoda dayayarak ağlamaya başladı. 'Zaten Dane'i de bu yüzden çok seviyorum,' diye düşünüyordu. 'O, gerçek Justine'i tanıyor ve buna karşın hâlâ da sevebiliyor.' Ama kan bağı, ömür boyunca paylaşılan anılar, acılar, sorunlar, mutluluklar kardeşinin kendisini sevmesine yardımcı olmaktaydı.

Oysa Rain yabancıydı. Kendisine Dane ya da hiç olmazsa ailenin diğer üyeleri kadar da bağlı değildi. Rain'in onu sevmesi için bir zorunluk yoktu.

Justine burnunu çekerek eliyle yüzünü sildi. Derdini kafasının gizli bir yerine sokup, anımsamamak için kendini zorladı. Bunu yapabileceğini biliyordu. Çünkü ömrünce bu tekniğini mükemmelleştirmek için uğraşmıştı. Uzanıp komodon üstündeki işığı yaktı.

Mektubu dayılarından biri odasına bırakmış olacaktı. Uçakla gelmiş mavi zarfı aldı.

Rejisör Clyde Deltinham Robert, 'Sevgili Justine,' diye yazmıştı. 'Hemen geriye dönmelisin! Yeni sezondaki repertuarımızdaki oyunda bir rol var. Küçük bir kuş bunu isteyeceğini söyledi kulağıma. Desdomona'yı ister misin, şekerim? Marc Simpson da Othello olacak. Provalar gelecek hafta başlayacak. Eğer ilgilenirsen tabii.'

İlgilenmek mi? Desdemona! Londra'da Desdomona olabilir! Üstelik Marc Simpson'un karşısında oynamak! İnsan böyle bir fırsatı ömrü boyunca bir tek kez bulabilirdi. O anda Rain'le arasında geçen olay önemini kaybetti. Daha doğrusu başka bir hal aldı. Belki çok dikkatli davranırsa Rain'in sevgisini koruyabilirdi. Çok ünlü, tutulan ve çok işi olduğu için yaşamında aşıklarına pek yer ayıramayan bir aktris olabilirdi. Bunu denemeye değerdi. Rain gerçeği anlayacak kadar yaklaşacak olursa da gerilerdi. Rain'i tutabilmek için yüzündeki maskeyi sıyırmak dışında her şeyi yapabilirdi.

Bu arada böyle bir haberi kutlamak gerekirdi. Rain'i henüz görecektir durumda değildi. Fakat zaferini paylaşacak başkaları vardı orada. Ayakkabılarını giyerek dayılarının ortak oturma odasına gitti. Patsy kapıyı açınca da gülerek kollarını havaya kaldırdı.

Canlı bir sesle, «Biralar açılınsın!» diye bağırdı. «Desdemona olacağım.»

Bir an kimse bir şey söylemedi. Sonra Bob memnurlukla konuştu. «Bu çok iyi, Justine.»

Justine'in neşesi silinecek yerde arttı. Gülerek bir koltuğa çöküp dayılarına baktı. Hepsisi de ne kadar sevilecek insanlardı! Bu haberin onlar için bir anlamı olamazdı tabii. Desdemona'nın

kim olduğundan haberleri bile yoktu. Onlara evleneceğini haber verseydi Bob'un cevabı yine aynı olurdu. Ancak o zaman dayılarının kendisini sevmediğini sanmakla yanlış olmuş olduğunu anladı. Onlar kızı kendilerine yabancı bulmuş ve bu yüzden rahatsız olmuşlardı.

Justine içinde büyük bir sevgi duyarak teker teker kırışmış yüzlere baktı. Bob çekinerek konuştu. «Sana bira vermem doğru olur mu bilmem.» Elinde soğutulmuş bir şişe Swan'la duruyordu.

Bir gün önce olsa bu sözlere kızardı. Fakat o anda alınmayacak kadar mutluydu. «Bana bak, şekerim. Rain buradayken bana bira vermek hiçbirinizin aklından geçmedi. Fakat artık büyüdüm. Hem bunun bir günah olmadığına da inan.»

Jims, Bob'un doldurduğu bardağı alarak ona uzattı. «Rainer nerede?»

«Onunla kavga ettim.»

«Rainer'le mi?»

«Evet, öyle. Ama kabahat bendeydi. Daha sonra kendisini görüp özür dileyceğim.»

Dayılarından hiçbirisi sigara içmiyordu. Justine o ana dek bira istememekle birlikte Rain'le konuşurlarken kafa tutar gibi sigara içmişti. Ama o anda sigaralarını çıkaracak cesareti bulamadı ve birayı yudumlamakla yetindi.

Gözleri parıldayan Hughie, «Rainer iyi adam,» dedi.

Şaşıran Justine birden onların neden kendisine böyle önem verdiklerini anladı. Dayıları onun aileye almaktan memnun kalacakları bir erkek yakaladığını düşünüyorlardı. «Evet öyle, değil mi?» diye mırıldanarak sözü değiştirdi. «Ne güzel gündü.»

Frank dahil hepsi başlarını salladılar, ama bunu konuşmayı da istemiyorlardı.

Frank gizlendiği gölgelerin arasından sordu. «Desdemona nedir?»

Justine coşkuyla anlatmaya başladı. Dayılarının onun her gece boğularak öldürüleceğini duydukları an kapıldıkları dehşette de pek güldü. Ancak Patsy esneyince onların ne denli yorgun olduklarını anlayabildi.

Boş bira bardağını bıraktı. «Gitmem gerek.» Ona bir bira

daha ikram edilmemişti. Anlaşılan hanımlara bir bardak yeterli sayılıyordu. «Saçma sözlerimi dinlediğiniz için teşekkürler.»

Bob'u öperek onun şaşırıp utanmasına neden oldu. Jack kaçacak olduysa da yakalandı. Ama Hughie bundan pek memnun kaldı. Jims kıpkırmızı kesilerek öpücüğe dayandı. Justine'e aslında yapayalnız olan Patsy'e ayrıca sarılmayı da unutmadı. Frank'ı öpemedi, çünkü adam başını kaçırmıştı. Kolunu onun omzuna atınca öbürlerindeki canlılığın onda olmadığını da hissetti. Zavallı Frank neden böyleydi?

Dışarıda bir an duvara dayanıp öylece kaldı. Odasına dönünce de Raine'e telefon etti. Fakat santral onun Bonn'a döndüğünü haber verdi.

Bunun ziyanı yoktu. Londra'ya dönene dek beklemesi daha uygundu. Mektupla özür diler ve Londra'ya geldiği zaman da onu yemeğe davet ederdi. Rain'in kişiliğini pek bilemiyordu, ama geleceğine güveniyordu. Çünkü onda kin tutma huyu yoktu. Hem siyasete atıldığından beri Londra'ya sık sık uğruyordu.

Aynaya bakarken birden kendini değil, onun yüzünü görür gibi oldu. «Bekle görürsün oğlum,» diye mırıldandı. «Yapabileceğin en önemli iş. İngiltere'de olacak. Yoksa bana da Justine O'Neill demesinler.»

Rain'in gerçekten onu düşündüğünü anlayamıyordu. Justine'in belirli bir yaşam görüşü vardı ve yaptığı planda evliliğin yeri yoktu. Rain'in onunla evlenmek isteyebileceği aklından bile geçmemişti. Bir tek onu nasıl öptüğünü anımsıyor ve daha fazlasını istiyordu.

Geriye Dane'le birlikte Yunanistan'a gidemeyeceklerini söylemek kalıyordu. Fakat bu konuda endişesi yoktu. Dane her zaman olduğu gibi durumu anlardı.

**
*

Justine, 'Sevgili Rain,' diye yazmıştı. 'Geçen gece kaçtığım için özür dilerim. Neden böyle davrandığımı bilemiyorum. Belki de o heyecanlı gün yüzünden böyle oldum. Bu saçmalığımdan ötürü beni bağışlayacağını umarım. Küçük bir şeyi böyle büyüttüğüm için kendimden utanıyorum. Ayrıca o gün, seni de duygulandırmıştı sanırım. Çünkü sevgiden filan söz etme-

ye kalktın. Onun için sen beni affet. Ben de seni affedeyim. Ne olursa dost kalalım. Seninle dargınlığa dayanamam. Gelecek sefer Londra'da olduğunda bana akşam yemeğine gel. Barış anlaşmamızı resmi olarak imzalayayım.'

Her zamanki gibi 'Justine' diye atmıştı imzasını. Bir sevgi sözü bile yoktu. Hiçbir zaman bu tür sözler kullanmazdı zaten.

Rainer kaşlarını çatarak masum gözüken sözleri yeniden okudu. Justine yine dost olmak istiyordu. Fakat mektupta başka ne vardı? Sonunda pek bir şey olmadığını kendisine itiraf etmek zorunda kaldı. Justine'i çok korkutmuştu. O, Rainer'le dost kalmak istiyordu. Ancak Justine bu arada onun duygularının farkında mıydı? Erkek, 'Onu sevdiğini biliyor artık,' diye düşündü. 'Aklını başına toplayıp duygularını incelemiş olmalı. Beni sevdiğini anlasaydı bunu hemen yazardı. Fakat Dane'le Yunanistan'a gidecek yerde neden Londra'ya döndü?' Buna kendisinin neden olduğunu ummak istemiyordu. Bununla birlikte yine de sekreterinin ziline basarken birden heyecanlanmıştı. Londra'da saat ondu. Justine'i o saatte evinde bulabilirdi.

«Miss O'Neill'i Londra'daki evinde ara,» diye emir verdi. Sonra sabırsızlıkla kaşlarını çekiştirerek beklemeye başladı.

«Rain!» Justine pek memnun kalmışa benziyordu. «Mektubumu aldın mı?»

«Bu dakika.»

Kısa bir sessizlikten sonra sordu Justine. «Yemeğe gelecek misin?»

«Bu cuma ve cumartesi Londra'da olacağım. Çok mu geç haber verdim?»

«Cumartesi gecesi iyi. Desdemona'nın provaları olduğu için cuma doluyum.»

«Desdemona mı?»

«Sahi, senin haberin yok! Clyde, Roma'ya mektup yazarak bana Desdemona rolünü teklif etti. Marc Simpson da Othello olacak. Ne fevkalâde, değil mi? İlk uçakla Londra'ya döndüm.»

Adam eliyle gözlerini örterek sekreteri dış odada olduğu ve o anda yüzünü görmediği için sevindi. Güçlülükle kendini toplayarak memnun olmuş gibi konuştu. «Justine, herczhen, harika bir haber bu. Ben de neden Dane'le gitmeyip Londra'ya döndüğünü düşünüyordum.»

Justine, kayıtsız bir tavırla, «Dane durumu anlıyor,» diye karşılık verdi. «Aslında o, yalnız başına kalacağına da memnun oldu. Önce eve dönmesine neden olana dek başının etini yememi söyleydi. Güya eve dönmeye çekiniyormuş. Oysa bence düşündüğü başkaydı. Artık rahip olduğu için beni yaşamından çıkardığını sanmamı istemedi.»

Rainer nazik nazik kabul etti. «Herhalde öyledir.»

«O halde cumartesi gecesı. Altıda. Bir, iki şişe içer ve rahat rahat bir barış anlaşması imzalarız. Ondan sonra da karnını doyururum. Olmaz mı?»

«Tabii. Hoşçakal, herzchen.»

Genç kadının alıcıyı yerine bırakmasıyla bağlantı kesildi. Erkek bir an elinde alıcıyla öyle kaldı. 'Justine'in de belâsını ver-sin,' diye düşünüyordu. 'Onun yüzünden işimle gereken şekilde ilgilenemiyorum artık.'

Bu konuşmayı izleyen günlerde de adam istediğı gibi çalışmadı. Hâlâ Justine'i düşünüyordu. Neyseki kimse durumun farkında değildi. Cumartesi gecesı altıyı biraz geçe onun oturduğu daireye gitti. Justine'e bir şey beğendirmek kolay olmadığı için elleri boştu. O, çiçeklere aldırılmaz ve hiç çikolata filan yemezdi. Daha pahalı bir armağanıysa kayıtsızca bir köşeye atıp, sonra da unutulırdı. Justine'in tek değer verdiği armağanlar, Dane'den aldıklarıydı.

Rainer ona hayretle bakarak, «Yemekten önce şampanya mı?» dedi.

«Bu sefer bu gerekli, değil mi? İlk kez darıldık ve ilk kez barışıyoruz.» Erkeğe oturması için bir koltuk gösterdikten sonra yerdeki kızılımsı renkli kanguru postunun üstüne yerleşti. Rainer'in söyleyeceğı her şeyin cevabını önceden hazırlamış gibi dudakları aralanmıştı.

Fakat Rainer onun düşüncelerini anlayana dek ses çıkar-mayacaktı. Onun için de sessiz sedasız Justine'i inceledi. Onu öpene kadar kayıtsız gözükmekte zorluk çekmemişti. Ama şimdi ona bakarken böyle davranmanın artık çok zor olacağını anlıyordu. Justine onu büyülemişti. Hiçbir zaman başka bir kadının onun yerini alamayacağını anlıyordu. Onu tanıdığından beri uğrunda bu uzun mücadeleye değip değmeyeceğini düşünmemişti. Belki bilinçli düşünürse onun böyle uğraşmaya değmeye-

ceği kanısına varırdı. Ama bunun önemi var mıydı? Justine onun için bir amaç, erişmesi gereken hedefi.

Sonunda şampanya kadehini hafifçe kaldırdı. «Bu gece pek hoşsun, **herzchen**.»

Küçük şöminede kömürler yanıyordu. Justine'in de bu sıcağa aldırıldığı yoktu anlaşılan. Ateşin yanına büzülmüş, erkeğe bakıyordu. Sonra kadehini yerine bırakıp, elleriyle dizlerini tuttu. Cıplak ayaklarını uzun etekli siyah elbisesi gizliyordu.

«Ben kelime oyunlarına dayanamam. O sözlerinde samimi miydin, Rain?»

Erkek birden rahatlayarak arkasına dayandı. «Hangi sözler?»

«Roma'da söylediklerin... Beni sevdiğini söylemiştin.»

«Sorun bu mu, **herzchen**?»

Justine gözlerini kaçırırsa da dayanamayarak yine ona baktı. «Evet... tabii.»

«İyi ama neden bu konuyu açıyorsun yeniden? Sen düşündüklerini söyledin. Bu gece, geçmişi canlandırmak için değil geleceği konuşmak için beni davet ettiğini sanmıştım.»

«Oh, Rain! Bu konuda telaşlanıyordum gibi davranıyorsun. Hoş telaşlansam bile bunun nedenini anlayabilirsin.»

«Hayır, anlayamıyorum.» Kadehini bırakarak onu dikkatle süzdü. «Sevgimi hiç istemediğini bana kesin olarak söyledin. Bundan böyle de bu konuyu açmama nezaketini göstereceğini umuyordum.»

Justine erkeğin boynunu bükerek kararını değiştirmesi için bekleyeceğini sanmıştı. Oysa adam rolleri birden ustalıkla değiştirmişti. Genç kadın kendisini yaramazlığı yüzünden azar işitecek bir okul öğrencisine benzetti.

«Buraya bak ahbab! Durumu değiştiren ben değilim, sensin! Bu gece gururunu kırdığım için özür dilemek üzere davet etmedim seni!»

«Neden kendini savunmaya çalışıyorsun, Justine?»

Genç kadın sabırsız sabırsız kımıldandı. «Kahretsin! Bunu bana nasıl yapabiliyorsun? Bir kez olsun duruma hâkim olmama izin verseydin!»

Erkek gülümsedi. «Böyle yapsam, beni pis bir paçavra gibi çöpe atarsın.»

«Bunu yine de yapabilirsin, ahbab!»

«Saçma! Şimdiye dek yapamadığına göre bundan sonra hiç yapamazsın. Beni görmeye devam edeceksin. Çünkü ne yapacağımı hiçbir zaman kestiremeyeceksin.»

Justine acı içinde, «Beni sevdiğini bu yüzden mi söyledin?» diye sordu. «Beni şaşırtmak için bir oyun muydu bu?»

«Sen ne düşünüyorsun?»

Justine dişlerini sıkarak, «Korkunç bir namussuz olduğunu düşünüyorum!» diye söylendi. Dizlerinin üstünde yürüyerek öfkesini iyice görmesi için adama yaklaştı. «Beni sevdiğini tekrarlar da suratına tüküreyim!»

Erkek de öfkelenmişti. «Hayır, bunu bir daha söyleyecek değilim. Beni bunun için çağırmadın, değil mi? Duygularım seni hiç ilgilendirmiyor. Yalnızca kendi duygularını inceleyebilmek için beni çağırdın. Bu yüzden bana kötülük edebileceğin aklına bile gelmedi.»

Justine kımıldayamadan erkek uzanarak onu omuzlarından yakaladı; o anda kadının öfkesi de kayboldu. Ellerini onun bacaklarına dayayarak yüzünü kaldırdı, fakat onu öpmedi. Omuzlarını bırakarak dönüp arkadaki masa lambasını söndürdü. Justine onun sevişmeye hazırlik olarak mı, yoksa yüzündeki ifadeyi göstermemek için mi ışığı söndürdüğünü anlayamamıştı. Reddedileceğinden korkarak olduğu yerde kaldı. Ne yapması gerektiğinin söylenmesini bekliyordu. Rain gibi erkeklerle oyun oynanmayacağını daha önce anlaması gerekirdi. Böyle erkekler ölüm gibi yenilgisizdiler. Neden başını onun dizine dayayıp, 'Rain, beni sev,' diyemiyordu? 'Sana çok ihtiyacım var ve pişmanım.' Oh, Rain'in kendisiyle sevişmesini sağlarsa her şey açıklanır ve ortaya çıkardı.

Erkek onun, ceketini ve kravatını çıkarmasına kayıtsızlıkla izin verdi. Ancak Justine gömleğin düğmelerini açarken bunu başaramayacağını anladı. En sıradan hareketi heyecanlı hale koyan, içten gelen bu ihtiras, kendi repertuvarında yoktu. O anda her şeyi rezil ediyordu. Parmakları durdu. Yüzü kıvrıştı ve birden ağlamaya başladı.

«Yok, yok! **Herzchen, liebchen**, ağlama!» Onu kucağına alarak omzunu başına dayadı. «Üzgünüm **herzchen**, seni ağlatmak istemedim.»

Justine, «Şimdi biliyorsun,» diye hıçkırdı. «Ben çok başarısız bir yaratığım. Sana bunun olamayacağını söyledim, Rain. Seni tutmayı çok istedim, ama ne berbat biri olduğumu göreceksin olursan beni bırakacağından korktum.»

«Başarılı olamazsın tabii. Nasıl olur? Sana yardım etmiyordum ki, herzchen.» Erkek onun göz kapaklarını, ıslak yanaklarını, ağzının kenarını öptü. «Sana yaptığını ödetiyordum. Bu durumda ne kadar ileriye gidebileceğini görmek istemiştim. Fakat senin maksadını yanlış anlamışım. Öyle değil mi? İstediğin buyusa sorun yok. Fakat her şey birlikte olacak artık.»

«Ne olur, Rain, bundan vazgeçelim. Benim beğenilecek bir yanımla yok. Seni yalnızca düş kırıklığına uğratacağım.»

«Yok, sende bu var, herzchen. Bunu sahnede gördüm. Benimle birlikteyken kendinden nasıl şüphe edebilirsin?»

Bu sözler çok doğru olduğu için Justine'in gözyaşları dindi. Erkek, «Beni Roma'daki gibi öp,» diye fısıldadı.

Ancak bu Roma'daki öpüşmeye benzemedi. Bu seferkinde şaşkınlık veren, çılgınca bir şey vardı. Bu seferki ağır, zevkli, uzundu. Birbirlerini tatma, koklama, hissetme olanağını bulmuşlardı. Justine'in parmakları düğmelere gitti. Erkek de onun fermuarını açtı. Rainer'in onun boynuna bastıracağı dudakları birden sertleşmişti. Justine bayılacak gibi oldu. Kendini sırtüstü yumuşak postun üzerine serilmiş buldu. Üstüne eğilen Rain'i görüyordu. O, gömleğini ve belki daha fazlasını çıkarmıştı. Bunu pek seçemiyordu. Justine parmaklarını saçlarının arasına sokarak onu kendine çekti. Bu da erkeğin onu daha şiddetle öpmesine neden oldu.

Erkeğe dudakları, elleri bütün bedeniyle dokunurken onun her tarafını tanıdığını, bildiğini hissediyordu. Bu gövde hem aşına, hem olağanüstü, hem de yabancıydı. Sevişirlerken birden bir gerçeği daha anladı. Rain yıllarla bunu ondan gizlemişti fakat hayalinde Justine'le belki bin kez seviştiği belliydi. Kendi tecrübesi ve sezgisi bunun doğru olduğunu söylüyordu. Başka bir erkek olsaydı, bu ileri samimiyet ve inanılmaz ihtiras yüzünden korkabilirdi. Fakat erkek bu ihtiras ve ateşi ancak onun yanında duyabileceğini belirtiyor, duygularını coşturmak için ondan emir bekliyordu. Justine de bunu yaptı. Sonunda her şeyi bitir-

mesi için bağırana dek erkeğin kolları kendisini olanca gücüyle sıktı.

Dakikalar doymuş insanlara özgü huzur içinde geçiyordu. Erkek başını Justine'in omzuna dayamış, Justine de bacağını onun üstüne atmıştı. Solukları bile birbirine uyuyordu. Kadının ona sarılan kolu yavaş yavaş gevşedi. Usul usul sırtını okşama-ya başladı. Erkek içini çekerek döndü. Tekrar sevişmeye başladılar. Eski âşıklarından hiç biri Justine'i böyle heyecanlandırmamış, sevişme sona erdikten sonra yine arzu uyandırmamıştı. Büyük heyecana kapılan Justine erkeği yeniden istiyordu.

**
*

Rainer şömineye kömür atmış olacaktı. Çünkü sabahın ışıkları perdenin arasından içeriye süzülürken oda hâlâ sıcaktı. Erkek kımıldayınca Justine birden bunu farkederek korkuyla onun kolunu yakaladı. «Gitme!»

«Gitmiyorum, *härzchen*.» Divandan bir yastık daha çekerek başının altına koydu. Genç kadına daha sokularak hafifçe içini cektii. «Oldu mu?»

«Evet.»

«Üşüyor musun?»

«Hayır, ama sen üşüyorsan yatağa girebiliriz.»

«Bir post üstünde seninle saatlerce seviştikten sonra mı? Çarşafların siyah ipek de olsa bu posttan sonra hoşuma gitmez.»

«Hayır çarşaflarım bildiğin beyaz pamuklu. Fakat Droghe-da'dan getirdiğim bu kangru postu güzel, değil mi?»

«Yeterince egzotik ya da heyecan verici değil. Sana Hindistan'dan kaplan postu ısmarlayacağım.»

Justine birden havayı kokladı. Burnuna bayat bir balık kokusu gelmişti. «Amanın, sen akşam yemeği yemedin ve şimdi kahvaltı saati! Sadece aşkla yaşamayı bekleyemem!»

«Benden bu kadar şiddetli aşk beklersen aç karnına buna imkân yok.»

«Haydi, haydi. Bunun her anından zevk aldın.»

«Doğru.» Rainer, gerinip esnedi. «Ne kadar mutlu olduğumu biliyor musun acaba?»

Genç kadın hafif sesle, «Biliyorum sanırım,» diye mırıldandı. Erkek, dirseğinin üstünde doğrularak ona baktı. «Söyle... Londra'ya gelmenin tek nedeni Desdemona mıydı?»

Justine onun kulağını yakalayıp çekti. «Şimdi o okul müdürü tavrıyla sorduğun sorulara karşılık verme sırası bende. Sen ne düşünüyorsun?»

Rainer onun parmaklarını tutup açtı. «Bana cevap vermezsen, seni Marc'ın her gece yaptığı gibi değil, kesin olarak boğarım, herzchen.»

«Londra'ya Desdemona'yı oynamaya gelmemin nedeni sensin. Beni Roma'da öptüğünden beri aklım başımda değil. Bunun farkındasın zaten. Çok akıllı bir erkeksin, Rainer Moerling Hartheim.»

«Seni gördüğüm an, karım olmanı isteyecek kadar akıllıyım.»

Justine doğruldu. «Karın mı?»

«Karım. Metresim olmanı isteseydim, yıllar önce bunu başarabilirdim. Kafanın nasıl çalıştığını biliyorum ve bu nisbeten kolay olurdu. Ama yapmadım, çünkü karım olmanı istiyordum. Sen de beni koca olarak görme fikrine henüz alışamamıştın.»

Erkek, kalkıp onu da tutarak kaldırdı. «Şimdi bana kahvaltı hazırlayarak bu konuda çalışmaya başlayabilirsin. Burası benim evim olsaydı kahvaltıyı da hazırlardım. Ama kendi evinde aşçı sensin.»

«Sabahları sana kahvaltı hazırlamaya itirazım yok. Fakat öleceğim güne dek böyle emrine girmek...» Başını salladı. «Bu, bana göre bir iş değil, Rain.»

Adam oralı olmadı. «Justine bu bir oyun değil. Ben de oynanacak biri değilim. Çok sabırlı olduğumu da biliyorsun. Fakat bu işin evlilik olmadan halledileceğini sanma. Senin kocan olmak istiyorum. Daha önemsiz bir rolü kabul edemem.»

Justine sertleşti. «Sahneden vazgeçemem!»

«Senden bunu istedim mi? Biraz büyü Justine! Duyan da seni mutfakta müebbed hapse mahkûm ediyorum sanır. Biliyorsun, öyle yoksul sayılmayız. İstedığın kadar hizmetçin, çocukların için dadıların ve gereken her şeyin olabilir.»

Çocukları düşünmemiş olan Justine İrkildi. «Ayy!»

Rainer başını arkaya atarak güldü. «İşte Herzchen, buna korkunç bir sabah denilir! Bu gerçekleri hemen açıkladığım için budalalık ettim. Ancak şimdilik bunları düşünmelisin. Yalnız bir şeyi aklından çıkarma. Eğer karım olmazsan seni başka türlü istemeyeceğimi de bil.»

Genç kadın ona deli gibi sarılarak, «Oh, Rain, durumu bu kadar güçleştirme!» diye bağırdı.

**
*

Dane, Lagonda arabasıyla tek başına İtalya'dan Yugoslavya'ya geçti. Oradan da Yunanistan'a indi. Atina'ya uzandı. İtalya'dayken gazetelerde Yunanistan'da ihtilâl çıkmak üzere olduğunu okumuştı. Gece otel odasının penceresinde durmuş, dışarıya bakarken binlerce meşalenin karanlıkları yırtarak ilerlediğini gördü. Justine'in kendisiyle gelmemiş olmasına sevindi. Orada toplaşan adamlar, «Papandreou!» diye haykırıyorlardı.

İhtilâl, kentler, insanların kalabalık olduğu ve yoksulluğun yaygınlaştığı yerlere özgüydü. Dane etrafına bakarken bir an önce Drogheda'ya dönmesi gerektiğini düşünerek gülümsüyordu. Konuştuğu zaman annesi durumu anlayacaktı.

Genç adam, Atina'da kalamayarak güneye indi. Sonunda bir gemiyle Girit adasına geçti. Zeytin ağaçları ve yabancı kekikler dolu bu ıssız bir yerde huzura kavuştu. İçi sarmısak kokan otobüsle uzun yolu aşarak küçük bir köye geldi. Oradaki hana yerleşti.

Gece panjurları açık, küçük hücre gibi odada uyuyor, şafak söker sökmez de kalkıp dua ediyordu. Gündüzleri yürüyor, dolaşıyordu. Kimse onu rahatsız etmiyordu. Yalnız Dane geçerken köylüler koyu renk gözleriyle onu izliyor ve sonra hoşnutlukla gülümsüyorlardı. Hava çok sıcak ve ortalık sessizdi. Dane için mükemmel huzur demekti bu. Günler birbirini izliyor, genç adam durmadan içinden dua ediyordu.

«Bana çok fazlasını verdin, Tanrım. Bu lütuflarına karşılık ne yapabilirim? Senin hizmetine girdiğimden beri yaşamım büyük bir mutluluk haline geldi. Azap çekmem gerek. Sen çekmiş olduğun için bunu bilirsin. Ancak acı çekerek benliğimden uzaklaşabilir ve seni çok daha iyi anlayabilirim. Çünkü yaşam budur.

Esrarı anlamaya doğru giden yoldur yaşam. Mızrağını göğsüne batır ve iyice göm. Bunu hiçbir zaman çıkaramayayım! Bana acı çektir... Çünkü senin için herkesi.. hatta annemi, ablamı ve Kardinali terkettim. Benim azabım da mutluluğum da Sensin. Seni seviyorum. Sadece seni...»

Bir gün böyle dua ederek yüzmeyi sevdiği yere geldi. Küçük tepelerin arasında bir koy vardı. Aşağıya inip her zaman ayakka-bılarını, gömleğini ve üstteki şortunu çıkardığı yere yaklaştı. Biraz ileride Oxford İngilizcesi konuşan iki İngiliz, kumlara uzanmış, istakoz gibi kızarmaktaydılar. Onların gerisinde de iki kadın aralarında Almanca konuşmaktaydılar. Dane elinde olmadan şortunu çekti. Çünkü kadınların sözü kesip, saçlarını düzelterek kendisine gülümsediklerini farketmişti.

Her gün sahilde gördüğü İngilizlere, «Deniz nasıl?» diye sordu.

«Harika. Yalnız akıntıya dikkat edin. Bize fazla güçlü geldi bu. Galiba bir yerde fırtına patlamış.»

«Teşekkürler.» Dane, gülümseyerek koştı ve pek masum gözüken küçük dalgaların arasına atladı.

Fakat bu sakın suyun böyle aldatıcı olabilmesi şaşılacak bir şeydi. Akıntı korkunçtu ve onu dibe çekmeye çalışıyordu. Genç adam çok iyi yüzücü olduğu için buna aldırmadı. Ağır ağır kravl yüzmeye başladı. Durup sahile bakınca iki Alman kadınının başlıklarını giyip gülerek dalgalara doğru koştuğunu gördü.

Dane ellerini ağzına götürerek onlara Almanca seslendi. Akıntı olduğu için sığ sulardan ayrılmamalarını söyledi. Kadınlar gülerek anladıklarını belirtmek için el salladılar. Dane de dönerek yine yüzmeye devam etti. O sırada biri bağırması gibi geldi. Genç adam ilerleyerek akıntının pek hızlı olmadığı bir yerde durup sırtüstü yattı. O zaman feryatları işitti. Dönünce kadınların çırpınmakta olduklarını farkettiler. Yüzü allak bullak olan kadınlar, bağırıyorlardı ve biri kollarını havaya kaldırmış suya batıyordu. Boğulmak üzereydi. Sahilde iki İngiliz erkeği ayağa kalkmış, istemeye istemeye denize doğru gidiyordu.

Dane yine dönerek hızla kadınlara doğru yüzdü. Paniğe kapılan kadın uzanıp ona yapışarak dibe çekti. Neyse Dane onu

tutup çenesine vurarak sersemletti ve öbürünü de mayosunun askısından yakaladı. Yine sırtüstü dönerek bitkin kadınları sahile doğru götürdü.

İki İngiliz omuzlarına kadar gelen suda duruyorlardı. Daha ileriye gitmekten korkmaktaydılar. Dane onları hiç de suçlu bulmadı. Sonunda ayakları kuma değince rahat bir soluk aldı. Bitkin haldeydi, ama son bir güçle kadınları ileriye itti ve güvene erişmelerini sağladı. Kadınlar o anda kendilerini toplayarak tekrar bağırmaya başladılar. Dane dayanamayarak gülümsedi. Kendisi görevini yapmıştı. Artık İngilizler onlarla ilgilenirdi.

Dane kesik kesik soluk alarak dinlenirken akıntı onu alarak sürükledi. Artık doğrulduğu zaman bile ayaklarını yere basamıyordu. 'Eğer suda olmasaydım kadınlar boğulacaktı,' diye düşündü. 'İngilizlerin onları kurtaracak güç ya da ustalığı olmadığı belli.' Ancak içinden bir ses, 'Kadınlar sana yaklaşmak için denize girdiler,' diyordu. 'Seni görene dek suya girmeye niyetleri yoktu. Tehlikeye atıldıkları için suc sende.'

Dane sırtüstü suda yatarken birden göğsünde korkunç bir acı hissetti. Saplanan bir mızrak da böyle bir acı verirdi kuşkusuz. Dayanılacak gibi değildi. Dane haykırdı. Kollarını başının üstüne kaldırırken bütün kasları sertleşmişti. Acı gitgide daha da dayanılmaz hal alıyordu. Dane güçlkle yumruklarını koltuk altlarına dayayıp dizlerini karnına doğru çekti. «Kalbim! Bir kalp krizi geçiriyorum. Öleceğim! Kalbim... Ölmek istemiyorum! Daha işe başlamadan, kendimi ispatlama fırsatını elde etmeden ölmek istemiyorum! Sevgili Tanrım, bana yardım et! Ölmek istemiyorum! Ölmek istemiyorum!»

Acıyla sarsılan vücut gevşedi. Dane acı duymakla birlikte yine sırtüstü yatarak kollarını iki yana açtı. Islak kirpiklerinin arasından gökyüzüne baktı. 'Bu senin mızrağın,' diye düşündü. 'Bir saat önce gurura kapılarak bunun için yalvarmıştım. Senden bana azap çekme fırsatını vermeni istemişim. Ama acıyla karşılaşınca direnmeye kalktım. Çünkü mükemmel sevgiyi duymak güçte değilim. Sevgili Tanrım... Senin acın! Bunu kabul etmeliyim. Senin iradene karşı gelmeye kalkmamalıyım. İraden buysa öyle olsun. Bir çocuk gibi kendimi Sana teslim ediyorum. Ben ne yaptım ki bu kadar lütufta bulunuyorsun? Neden başkalarından çok daha fazla sevdiler beni? Hiç değerim yokken

neden bana bu kadar fazlasını verdin? Bu acı... bu acı! Bana çok iyisin. Fazla bekletmemeni dilemiştim. Beni bekletmedin. Çektiğim azap da kısa sürecektir. Kısa süre sonra Sana kavuşacağım. Ama daha bu dünyadayken Sana teşekkür ederim. Bu acı! Sevgili Tanrım bana ne kadar iyisin. **Seni seviyorum.**'

Öyle hareketsiz yatan, bekleyen vücut birden sarsıldı. Dane'in dudakları kımıldadı. Tanrı'nın adını mırıldanarak gülümsemeye çalıştı. Sonra gözbebekleri büyüdü. Gözlerinin mavisi tümüyle yok olmuştu.

Sahilde iki adam, Alman kadınlarını kumlara bırakıp doğrulmuşlar, gözleriyle Dane'i araştırıyorlardı. Fakat sakın deniz bomboştı. Hafif dalgalar sahile vurup çekiliyordu. Dane gitmişti.

Biri yakındaki Amerikan Hava Üssü'nü düşünerek yardım getirmek için koştu. Dane'in kaybolmasından yarım saat geçmeden bir helikopter üsden havalandı. O bölgeyi iyice taradı, ama kimse bir şey göreceğini ummuyordu. Boğulan adamlar dibе çöker ve günlerce su yüzüne çıkmazlardı. Bir saat geçti. Sonra denizin on beş mil kadar açığında sırtüstü yatıp, kollarını iki yanına açmış dalgaların üstünde sakın sakın yatan Dane'i gördüler. Bir an onun sağ olduğunu sanarak sevindiler. Ama helikopter iyice alçalınca onun ölmüş olduğu anlaşıldı. Pilot üsse durumu ve Dane'in bulunduğu konumu belirtti. Hemen bir motor üsden ayrıldı ve üç saat sonra da geri döndü.

Dane'in öldüğü küçük köyde duyulmuştu. Köylüler onu seyretmekten, kendisiyle çekine çekine birkaç kelime konuşmaktan pek hoşlanmışlardı. Onu tanınamakla birlikte sevmişlerdi. Köylüler sahile koştular. Çirkin, iri kuşlara benzeyen siyahlı kadınlar, bol pantolon ve beyaz gömlek giymiş erkekler gruplar halinde toplanarak sessiz sedasız beklediler.

Onlar beklerlerken motor yaklaştı ve güçlü kuvvetli bir başcavuş sahile atladı. Sonra başka bir adamın yardımıyla battaniyelere sarılı cesedi kumsala çıkardı. Saat beşe geliyordu. Güneş batıdaki tepelerin arkasına doğru inmekteydi. Fakat ışınları hâlâ sahilde bekleyenleri ve gözleri kapalı yatan Dane'i aydınlatıyordu. Ölen genç adamın kirpiklerinde tuzlar kurumuş, moraran dudakları hafif bir gülüşle bükülmüştü. Bir sedye getirildi ve Amerikalılarla köylüler bir arada Dane'i alarak götürdüler.

Atina'da kıyamet kopuyor, olaylar çıkıyordu. Fakat yine de Amerikan Üssündeki Hava Albayı telsizi açarak, özel kanaldan komutanıyla konuştu. Elinde Dane'in Avustralya'dan aldığı pasaport vardı. Bunda genç adamın öğrenci olduğu belirtilmişti. En yakın akraba olarak da Justine gösterilmiş ve onun Londra'daki adresi yazılmıştı. Dane, Londra'nın Roma'ya daha yakın olduğunu düşünerek annesinin değil, ablasının adını yazmayı daha uygun bulmuştu. Handa, küçük odasındaki rahip cüppesi ve diniyle ilgili öbür şeylerin bulunduğu siyah, küçük bavul açılmadı. Bunun nereye gönderileceğini öğrenmek için emir bekliyordı.

**
*

Sabah dokuzda telefon çalınca Justine dönerek bir gözünü açtı ve küfretmeye başladı. Bu Tanrı'nın belâsı telefonu kapatıracaktı. Başkaları sabah dokuzda kalkıp türlü şeyler yapabiliyorlardı, ama kendisinin de aynı şekilde davrandığını düşünmeye ne hakları vardı?

Fakat telefon çalıyor çalıyordu. Belki arayan Rain'di. Bu düşünce onu kalkarak sendeleye sendeleye oturma odasına gitmesine neden oldu. Alman parlamentosu acele toplanmıştı ve Rain'i bir haftadır görememişti. Hem daha bir hafta onu görebileceğini de sanmıyordu. Belki bunalım atlatılmıştı ve erkek geleceğini haber vermek için onu arıyordu.

«Alo?»

«Miss Justine O'Neill?»

«Benim!»

«Burası Aldwych'de Avustralya İşlemler Bürosu.» Adam adını da söyledi, ama Rain'in sesini duymadığı için üzülen Justine bunu anlamadı bile. «Dane O'Neill adında bir erkek kardeşiniz var mı?»

Justine'in gözleri birden açıldı. «Evet, var.»

«Kendisi şimdi Yunanistan'da mı, Miss O'Neill?»

Justine ayaklarını sıkıca yere basarak öyle durdu. Adama kardeşinin 'Mr.' değil, Peder olduğunu söylemeyi bile akıl edemedi.

«Miss O'Neill size kötü bir haber vereceğim için üzgünüm.»

«Kötü haber mi? Kötü haber... Ne var? Ne oldu?»

«Kardeşiniz Mr. Dane O'Neill'in dün Girit'de boğulduğunu bildirmek zorunda olduğum için üzgünüm. Anladığım kadarı boğulacak durumda olan birini kurtarıken olmuş bu... Bildiğiniz gibi Yunanistan'da ihtilâl var ve aldığımız haber tam doğru de olmayabilir.»

Justine duvara yaslanmaya çalıştıysa da dizleri büküldü ve yere çöktü. Ne ağlıyor, ne gülüyor yalnızca hıçkırır gibi sesler çıkarıyordu. Dane boğulmuştu! Dane ölmüştü!

Ses devam ediyordu. «Miss O'Neill? Miss O'Neill? Orada mısınız?»

Kardeşi .. Kardeşi boğulmuştu!

«Miss O'Neill, cevap verin!»

«Evet, evet, evet! Ah Tanrım... Buradayım!»

«En yakın akrabası sizmişsiniz. Onun için ölüyü ne yapacağımız konusunda sizden talimat bekliyoruz. Miss O'Neill, orada mısınız?»

«Evet, evet!»

«Cesedi ne yapmamızı istiyorsunuz, Miss O'Neill?»

Dane bir cesetti artık. Dane... Sevgili Dane. O, bir cesetti. Kulaklarına pek cılız ve ince gelen sesini duydu. «Dane'in en yakın akrabası ben değilim. Annem olacak sanırım.»

Bir sessizlik oldu. «Bu iş zorlaştı Miss O'Neill. En yakın akrabası siz değilseniz boşuna vakit kaybettik demektir. Yunanistan'da ihtilâl olduğunu anlamaz gibisiniz. Olay da Girit'de... Orası irtibat sağlamamızı daha da güçleştirecek kadar uzak. Anneniz orada mı? Lütfen kendisiyle konuşabilir miyim?»

«Annem burada değil. Avustralya'da.»

«Avustralya mı? Tanrım, bu iş gittikçe güçleşiyor! Şimdi Avustralya'ya telgraf çekmemiz gerekecek. Daha da gecikmelere yol açacak bu. Madem en yakın akrabası değildiniz. neden kardeşinizin pasaportunda sizin adınız var?»

Justine, «Bilmiyorum!» derken güldüğünü farketti.

«Bana annenizin Avustralya'daki adresini verin. Ona hemen telgraf çekeceğiz. Cesedi ne yapacağımızı bilmemiz gerek. Telgrafın alınması ve cevap verilmesi on iki saatlik bir gecikmeye neden olacak. Bunu anladığınızı umarım. Zaten yeteri kadar karışıklık oldu.»

«Oyleyse anneme telefon edin. Telgrafla vakit kaybetmeyin.»

Adam, «Bütçemizde ülkeler arası telefon konuşmaları için para yok,» diye karşılık verdi. «Lütfen annenizin adını ve adresini verir misiniz?»

«Mrs. Meggie O'Neill. Drogheda, Gillanbone, Yeni Kuzey Gal Bölgesi, Avustralya.»

«Tekrar üzüntülerimi bildiririm, Miss O'Neill.»

Telefon kapandı. Justine yerde oturarak alıcıyı da kucağına bıraktı. Ortada bir yanlışlık vardı tabii. Bir şampiyon gibi yüzen Dane boğulabilir miydi? Bu doğru olamazdı. Kendi kendine, «Fakat bu doğru Justine,» dedi. «Sen birlikte gidip onu korumadın ve Dane boğuldu. Daha bebekliğinden beri onun koruyucusuydun. Yanında bulunman gerekirdi. Onu kurtaramayacak olursan da birlikte boğulurdun. Onunla gitmek istememenin tek nedeni de, Rain'le sevişmek için Londra'ya dönmeyi arzu etmendir.»

Düşünmek ne zordu. Her şey zordu. Bacaklarını kımıltılamıyor, ayağa kalkamıyordu. Belki de bir daha ayağa kalkamayacaktı. Kafasında Dane'den başkası için yer yoktu. Durmadan kardeşini düşünüyordu. Sonra annesiyle Drogheda'dakileri anımsadı. Onlar haberi alacaklardı. Annesi, Danie'i son kez Roma'da bile görmemişti. «Anneme, tek oğlunun öldüğünü söyleyecekler. Telgrafı Gilly polisine çekeceklerdir. Yabancı biri, anneme gelerek, 'Mrs. O'Neill çok üzgünüm ama oğlunuz öldü,' diyecektir... Hayır ona bunu yapmalarına izin veremem. O, benim de annem! O, durumu benim gibi duymamalı.»

Telefonu çekerek kucağına aldı. Alıcıyı kulağına götürüp santrali aradı. «Ülkeler arası lütfen. Alo, Avustralya'da Gillanbone'da bir, iki, bir, ikiyi acele arayın lütfen. Rica ederim çabuk olun.

Vakit geç olduğu ve Free yattığı için telefona Meggie cevap verdi. Kadın o günlerde erken yatmayı istemiyor, oturup çirkirgelerle kurbağaları dinliyor ve geçmiş günleri anımsıyordu.

«Alo?»

Gilly'deki santral memuresi Hazel, «Londra arıyor, Mrs. O'Neill,» dedi.

Meggie hiç heyecanlanmadı. «Merhaba Justine.» Kızı arada sırada onu arar, neler olduğunu sorardı.

«Anne? Sen misin, anne?»

Meggie, kızının üzüntüsünü sezerek yumuşak sesle konuştu. «Evet, ben annen!»

«Oh, anne! Anne!» Bir hıçkırık duydu. «Anne, Dane öldü! Dane öldü!»

Kadının ayaklarının dibinde bir uçurum açıldı sanki. Bu, dibi olmayan uçurumda düşüyor düşüyordu. «Tanrılar bana başka ne yapabilirler?» diye sorduğu zaman başına gelecekleri düşünememişti. Bunu nasıl söyleyebilmişti? Nasıl bunu düşünememişti? Tanrılara kafa tutmuştu. Oğlunu en güzel anında görmeye gitmediği, bu anı onunla paylaşmadığı için sonunda borcunu ödediğini sanmıştı. Dane'in tehlikelerden ve kendisinden kurtulacağını düşünmüştü. Onun için en değerli olan, yüzü görmekten kendisini yoksun bırakmakla günahının cezasını ödeyeceğini sanmıştı. Uçuruma sıkışmış boğuluyordu. Meggie artık çok geç kaldığını anlamıştı.

Sonra sesi hiç titremeden konuştu. «Justine, yavrum, sakın ol. Sakın ol ve bana anlat. Emin misin?»

«Avustralya İşlemler Bürosu beni aradı... Beni Dane'in en yakın akrabası sanmışlar. Adamın biri cesedi ne yapacağımızı sordu. Dane'den 'Ceset' diye söz etti.» Meggie onun hıçkırdığını duydu. «Tanrım! Herhalde zavallı adam da bu işi yapmaktan nefret ediyordu. Oh, anne, Dane öldü.»

«Nasıl, Justine? Nerede? Roma'da mı? Neden Ralph beni aramadı?»

«Hayır, Roma'da değil. Kardinal durumu bilmiyor sanırım. Girit'de. Adam, Dane'in birini kurtarıırken boğulduğunu söyledi. O, tatildeydi, anne. Birlikte gitmemizi istemişti. Fakat ben Desdemon'a rolüne çıkmak istediğim için onunla gitmedim. Rain'le beraber olmayı istedim. Keşke onunla gitmeseydim! Belki o zaman bu kaza olmazdı. Ah Tanrım, ne yapabilirim?»

Meggie sert sert, «Kendine gel, Justine,» diye çıkıştı. «Böyle düşünmeyeceksin. Beni duyuyor musun? Dane bundan nefret ederdi. Böyle olduğunu biliyordun. Önemli olanı senin sağ-

lğın. İkinci birden kaybetmedim. Geriye sadece sen kaldın. Jussy, Jussy, çok uzaktasın! Dünya büyük... çok büyük. Eve, Drogheda'ya dön. Senin tek başına kalman beni üzüyor.»

«Hayır, çalışmam gerek. Tek çare çalışmam. Eğer bunu yapmazsam çıldırırım. İnsanları istemiyorum. Teselli istemiyorum. Oh, anne!» Acı acı ağlamaya başladı. «Onsuz nasıl yaşayacağız?»

Meggie, 'Gerçekten nasıl?' diye düşündü. 'Bu yaşamak sayılır mıydı? Sen Tanrı'nındın ve Tanrı'ya döndün. Yaşamak biz başarısızlığa uğrayanlar içindir. Açıgözlü Tanrı iyileri alıyor ve burada çürümemiz için de dünyayı bizlere bırakıyor.'

Meggie konuştu. «Ne kadar uzun yaşayacağımızı biz bilemeyiz. Jussy, telefon edip durumu haber verdiğin için teşekkür ederim.»

«Haberı yabancılarından duymama dayanamazdım, anne. Ne yapacaksın? Ne yapabilirsin?»

Meggie bütün iradesini kullanarak binlerce mil ötede, Londra'da acı çeken kızını teselliye çalıştı. Oğlu ölmüştü ve kızı yaşıyordu. Onun yaralarını sarmak gerekiyordu. Justine ömrü boyunca yalnızca Dane'i sevmiştı galiba. Başka hiç kimseyi, hatta kendisini bile sevememişti.

«Justine, ağlama. Üzülmemeye çalış. Dane bunu istemezdi, değil mi? Eve dön ve unut. Dane'i de alıp Drogheda'ya getireceğiz. Yasalara göre, o, yine benim. Kilise'ye ait değil ve bana engel olamazlar. Şimdi Avustralya İşlemler Bürosu'na telefon edeceğim. Atina'daki elçiliği de arayacağım. Dane eve gelmeli! Onun, Drogheda'dan çok uzakta bir yerde yatmasına dayanmam. O, buraya ait ve evine dönecek. Onunla beraber gel, Justine.»

Fakat Justine yere yığılmış, sanki annesi görebilecekmiş gibi başını sallıyordu. Eve dönmek mi? Bir daha eve dönemezdi. Dane'le gitseydi o, ölmeyecekti. Eve dönüp ömrünün kalan günlerini annesinin yüzüne bakarak mı geçirecekti? Yok, buna dayanamazdı.

Üç gün anlamsız bir boşluk içinde beklediler. Justine Londra'da, Meggie ve aile Drogheda'da bekliyordu. Sessizlik onları biraz umutlandırmaktaydı. Bu haber doğru olsaydı şimdiye kadar duyarlardı. değil mi? Dane gülerek Justine'in kapısını çalıp

bunun bir yanlışlık olduğunu söyleyecekti. Yunanistan'da ihtilâl vardı ve türlü saçma yanlışlık yapıyordu. Beklerlerken umutları artmaya başlamıştı. Dane ölemezdi! Hem her türlü denizde açılmaya cesaret eden fevkalâde bir yüzücü olan Dane boğulamazdı. Onun için bekliyor ve bu arada ortada bir yanlışlık olduğunu umarak gerçeği kabul etmiyorlardı. Durumu başkalarına daha sonra haber verecekler, Roma'ya anlatacaklardı.

Justine dördüncü sabah haberi aldı. Yaşlı bir kadın gibi telefonu açarak yine Avustralya'yı istedi.

«Anne?»

«Justine?»

«Oh, anne... Onu gömmüşler bile. Onu eve getiremeyeceğiz! Ne yapacağız? Girit'in büyük bir yer olduğunu ve köyün adının bilinmediğini söylüyorlar. Telgraf gelene kadar onu bir yere götürüp gömmüşler. Bir yerde üstünde işaret bile olmayan bir mezarda yatıyor! Yunanistan'a vize alamıyorum ve oradaki karışıklık yüzünden kimse de yardıma yanaşmıyor. Ne yapacağız, anne?»

Meggie, «Benimle Roma'da buluş, Justine,» dedi.

Anne Mueller dışında hepsi oturma odasında idi. Erkekler üç gün içinde yirmi yıl yaşlanmışlardı. Ufalıp bir kuş kadar kalmış olan Fee de, «Neden onun yerine ben gitmedim? Neden onu aldılar?» diye söylenerek evde dolaşıyordu. «Yaşlıyım... çok yaşlıyım... çok yaşlıyım. Onun yerine gitmeye itiraz etmedim. Neden onu aldılar? Çok yaşlıyım!» Anne yatağa düşmüştü. Mrs. Smith, Cat ve Minnie de durmadan ağlıyorlardı.

Meggie telefonu kapatarak sessiz sedasız onlara baktı. Drogheda'da onlar kalmıştı yalnızca. Birkaç yaşlı erkek ve kadın.

«Dane kayboldu,» diye haber verdi. «Kimse onu bulamıyor. Girit'de bir yere gömülmüş. Orası çok uzak! Dane, Drogheda'dan o kadar uzakta nasıl rahat edebilir? Roma'ya Ralph de Bricassart'ı görmeye gidiyorum. Bize yardım edebilecek bir o var.»

*
*
*

Kardinal de Bricassart'ın sekreteri odaya girdi. «Monsenyör, sizi rahatsız ettiğim için üzgünüm. Fakat bir hanım sizi görmek

istiyor. İşiniz olduğunu söyledim, ancak siz kendisini görene dek antrede bekleyeceğini söyledi.

«Dertli mi, Peder?»

«Çok dertli olduğu belli, Monsenyör. Adının Meggie O'Neill olduğunu size söylememi istedi.»

Kardinal Ralph ayağa kalktı. Yüzünün kanı çekilmişti. Cehresi de saçları gibi bembeyaz olmuştu.

«Monsenyör, hasta mısınız?»

«Hayır, Peder. Bir şeyim yok. Randevularımı iptal et ve hemen Mrs. O'Neill'i buraya getir. Bizi rahatsız etmesinler. Ancak Kutsal Baba'mız ararsa hemen haber verirsin.»

Rahip eğilip selam vererek çıktı. 'O'Neill,' diye düşünüyordu. 'Tabii bu genç Dane'in soyadı. Bunu hemen anımsamalıyım. Dane, Monsenyörün sevgili yeğeni olduğuna göre, gelen de sevgili kız kardeşi olacak.'

Meggie odaya girince Kardinal Ralph onu tanımakta güçlük çekti. Kadını son gördüğünden beri on üç yıl geçmişti. Meggie elliüçünde, kendisiyse yetmişbirindeydi. Artık yalnız kendisi değil, Meggie de yaşlanmıştı. Yüzü değişmemiş fakat adamın ummadığı bir şekilde yaşlanmıştı. Rahibin düşlerindeki kaderine razı olmuş, üzgün azizeden çok canlı, yaşlı bir kurbana benziyordu. Yine eskisi gibi güzeldi. Gözleri hâlâ parlak griydi, ama parlak altın saçları donuk bir bej olmuştu. Adamı en rahatsız eden de, Meggie'nin kendisine bakmasına razı olmamasıydı. Heyecan ve sevgi dolu merakını tatmin edecek bir süre ona bakmayı istemişti Ralph.

Ralph, sakın bir şekilde onu karşılayamadığı için bir koltuğu işaret etmekle yetindi. «Lütfen otur.»

Kadın da aynı şekilde çekinerek konuştu. «Teşekkür ederim.»

Ancak o oturunca ayaklarıyla bileklerinin çok şiş olduğunu farkederek, «Meggie, Avustralya'dan buraya uçakla geldiğin onlaşıyor,» diye mırıldandı. «Ne var?»

«Evet, doğru buraya geldim. Son yirmi dokuz saati Gilly'le Roma arasındaki uçaklarda oturarak geçirdim.» Sesi sert ve soğuktu.

Kardinal endişelenip korkarak sabırsızlıkla, «Ne var?» diye sordu.

Kadın başını kaldırarak onun gözlerinin içine baktı. Bu gözlerdeki ifade, Ralph'ın kanını dondurdu.

Meggie, «Dane, öldü,» dedi.

Adam bezden bir bebek gibi koltuğuna çökerek kaldı. «Oldu mü? Dane öldü mü?»

«Evet, altı gün önce Girit'de boğuldu. Bir kadını kurtarıken boğulmuş.»

Adam öne eğilerek elleriyle yüzünü örttü. Meggie onun «Oldu mü?» diye mırıldandığını duydu. «Dane öldü mü? Benim güzel oğlum. O, ölemez. Dane... Mükemmel rahipti. Benim olmadığım ideal rahipti o. Bende eksik olan her şey onda vardı.» Sesi titremeye başladı. «Onda daima vardı bu... Biz ideal rahip olamayanlar... ondaki eşsizliği farketmiştik. Oldu mü? Sevgili Tanrım!»

Karşısında oturan yabancı söylendi. «Sevgili Tanrı'nı rahatsız etme, Ralph. Yapacak daha önemli işlerin var. Buraya acını seyretmeye değil, senden yardım istemeye geldim. Yol boyunca dışarıdaki bulutlara bakıp, Dane'in öldüğünü bilerek sana bunu nasıl söyleyeceğimi düşündüm. Bundan sonra senin acının beni etkilemesine imkân yok.»

Fakat erkek ellerini çekip başını kaldırınca, kadının ölmüş soğuk kalbi birden paralanır gibi oldu. Karşısındaki Dane'in yüzüydü. Dane'in duyamayacağı bir azapla allak bullak olmuştu bu cehre. 'Tanrı'ya şükürler olsun,' diye düşündü. 'Dane yaşayıp böyle acı çekmeyecek. Tanrı'ya şükürler olsun, bu adam ya da benim gibi azap çekmeyecek. Böyle acı duymasındansa ölmesi daha iyi.'

Ralph kendi duygularını güçlükle bastırarak sakin bir sesle konuştu. «Sana nasıl yardım edebilirim, Meggie?»

«Yunanistan altüst olmuş. Dane'i Girit'de bir yere gömmüşler. Nereye, ne zaman ve neden gömüldüğünü anlayamadım! Onun uçakla eve gönderilmesini istemiştım. Herhalde ihtilâl yüzünden telgrafımı geç aldılar. Girit de Avustralya gibi sıcakmış. Bu yüzden onu gömmüşler sanırım. Onun kimsesi olmadığını sanarak gömmüş olacaklar.» Koltukta doğruldu. «Oğlumu geri istiyorum, Ralph. Onun bulunmasını ve ait olduğu yerde yani Drogheda'da yatmasını istiyorum. Jims'e onu Drogheda'dan alırmayacağıma söz verdim. Girit'deki her mezarlığı sürünerek

dolaşmam da gerekse bunu yapacağım. Ona süslü bir Roma mezarı da istemiyorum. Ralph. Böyle bir şey olursa mahkemeye baş vururum. Yaşadığım sürece bunu yapamazsınız.»

Adam, yumuşak bir sesle, «Kimse bu hakkını inkâr edemez, Meggie,» diye mırıldandı. «Kilise sadece kutsanmış Katolik mezarlığında yatmasını ister. Ben de Drogheda'ya gömülmeyi istediğimi belirtmiştim zaten.»

Meggie o konuşmamış gibi devam etti. «Bu kırtasiyecilikle başa çıkamam. Rumca da bilmiyorum. Gücüm ve etkim de yok. Onun için seninkinden yararlanmaya geldim. Oğlumu geri al, Ralph!»

«Üzülme Meggie, onu geri alacağız. Yalnız bu hemen olmaz. Orada şimdi solcular başta ve Kilise'nin aleyhındeler onlar. Ancak orada dostlarım var. Bu iş halledilecek. Mekanizmayı hemen harekete geçireceğim. O, kutsal Katolik Kilisesi'nin rahibidir. Onu geri alacağız.»

Elini zilin kordonuna uzattığı sırada Meggie'nin buz gibi bakışlarını görerek durdu.

«Anlamıyorsun, Ralph. Mekanizmanın harekete geçmesini istemiyorum. Oğlumu geri istiyorum... Hem gelecek hafta veya ay da değil, Hemen şimdi! Sen Rumca biliyorsun. İkimize vize alabilirsin. Şimdi benimle Yunanistan'a gitmeni ve oğlumu almanı istiyorum.»

Kardinal Ralph'ın gözlerinde sevgi, merhamet, acı, şaşkınlık birbirine karışmıştı. Fakat aynı zamanda makûl ve mantıklıydı bu gözler. «Meggie, oğlunu kendi çocuğummuş gibi sevdim. Fakat bu anda Roma'dan ayırlamam. Kendi başıma hareket eden biri olmadığımı önce senin bilmen gerekir. Senin için ne duyarsam duyayım, kendi hesabıma neler hissedersen hissedeyim. Roma'yı önemli bir kongre sırasında bırakıp gidemem. Kutsal Baba'mızın yardımcısıyım.»

Meggie şaşkınlık ve öfkeyle isyan edecek gibi oldu. Ama sonra etkilemeyeceği, cansız bir cismin durumuna gülermiş gibi dudaklarını oynattı. Sonunda bir karara vararak dimdik oturdu. «Oğlumu gerçekten kendi çocuğun gibi sevdiğini mi, Ralph? Bu durumdaki senin oğlun olsaydı ne yapardın? Böyle oturup onun annesine, 'Uzgünüm, ama vaktim yok,' der miydin? Bunu oğlunun anasına söyleyebilir miydin?»

Dane'in gözleri... Dane'inkileri andıran gözler kendisine acz ve azapla bakıyordu.

Rahip, «Oğlum yok,» diye cevap verdi. «Fakat senin oğlundan pek çok şey öğrendim. Bunlardan biri de ne denli zor olursa olsun sadece Büyük Tanrı'ya bağlı kalmaktır.»

Meggie atıldı. «Dane senin oğlundu!»

Kardinal Ralph ona bakakaldı. «Ne?»

«Dane'in oğlun olduğunu söyledim. Matlock Adası'ndan ayrıldığı zaman hamileydim. Dane de, Luke O'Neill'in değil, senin oğlundu.»

«Bu... bu... doğru olamaz!»

«Bunu bilmeni hiçbir zaman istemedim. Hatta şimdi öte. Sana yalan söyler miyim?»

Ralph güç duyulur bir sesle, «Dane'i geri alacağız...» diye bildi.

Meggie ayağa kalkıp onun kırmızı brokar koltuğunun önünde durdu. Derisi parşömen gibi olmuş ince eli avuçlarına alarak başını eğdi ve yakut yüzüğü öptü. «Kutsal saydığın bütün şeylerin üstüne yemin ederim, Ralph. Dane senin oğlundu. Luke'un olamazdı o. Dane'in ölüsü üzerine yemin ederim.»

Bir feryat yükseldi. Sanki cehennem kapısından giren bir ruh, azapla haykırıyordu. Ralph de Bricassart koltuktan kırmızı halının üstüne düşerek kollarıyla yüzünü örtüp ağlamaya başladı.

Meggie, «Evet, ağla,» dedi. «Şimdi öğrendiğin için ağla! Hiç olmazsa babasının onun için gözyaşı dökmesi gerek. Ağla Ralph! Yirmi altı yıldır oğlun vardı ve bunu hiç bilemedin. Bunu görmedin bile. Tıpkı sana benzediğini farkedemedin. Yalnızca saçlarının rengi farklıydı. Kalanı tümüyle sendin. Senin ellerin, ayakların, yüzün, gözlerin, vücudun. Şimdi anlıyor musun? Onu buraya sana gönderdiğimde, mektubumda, 'Çaldığımı geri veriyorum,' diye yazdım. Anımsadın mı? Ancak ikimiz de çaldık, Ralph. Senin Tanrı'ya verdiği şeyi çaldık ve ikimizin de bunu ödemesi gerekti.»

Koltukta oturan kadın, yerde azap çeken kırmızılı adamı acımasız gözlerle süzüyordu. Seni sevdim, Ralph. Fakat hiçbir zaman benim olmadın. Senden ancak çalarak bir parçanı alabildim. Dane'i senden aldım. Bunu hiçbir zaman bilmeyeceğine

onu benden alma fırsatını bulamayacağına yemin ettim. Ama sonra, Dane, isteyerek kendini sana verdi. Senden mükemmel rahip diye söz ediyordu. Bunu duyunca pek güldüm! Fakat hiçbir şey Dane'in çocuğun olduğunu açıklatamazdı bana. Sadece bu durumda mecbur kaldım! Bundan daha azı için gerçeği sana söylemezdim. Ama artık bunun önemi de yok sanırım. O, ikimizin de değil şimdi. O, Tanrı'ya ait.»

**

Kardinal de Bricassart, Atina'da bir uçak kiraladı. Meggie ve Justine'le, Dane'i Drogheda'ya götürdüler.

Kardinal küçük kiliseye girerken, 'Oğlum için bu cenaze ayinini yapmam gerekiyor,' diye düşünüyordu. 'Evet, Meggie sana inanıyorum. Kendimi biraz toplayınca o müthiş yemini etmiş olsaydın bile sana inanırdım. Vittorio, çocuğu görür görmez durumu anlamıştı. Kalbim de bu gerçeği biliyordu herhalde. Güllerin arkasından yankılanan kahkahan... Oysa gülen çocuktu. O gözler tıpkı çocukluğundaki gibi bakıyordu. Fee de biliyordu. A.ına Mueller de öyle. Fakat biz erkekler durumun farkında değildik. Bu gerçeği söyleyecek kadar önemli bulmadın bizi. Vittorio biliyordu, ama kadınca huyu yüzünden dilini tuttu. Fevkalâde bir intikam doğrusu!'

Küçük kilise tıklım tıklım doluydu. Kingler, O'Rourke'lar, Daviesler, Pughlar, MacQueenler, Gordonlar, Carmichaeller, Hope-tonlar gelmişti. Clearyler ve Droghedalılar da oradaydı. İleride içi kurşun kaplı, üstü güllerle örtülü bir tabutta Rahip Dane O'Neill yatıyordu.

Kardinal Ralph kendi kendine, «Dane, güzel oğlum,» dedi. «Böyle olması daha iyi. Bir gün benim gibi olmanı istemezdim. Neden sana bunu söylüyorum bilmem! Böyle bir şeye gereksinmen yok. Asla olmadı. Benim aradığımı sen sezışinle biliyordun. Mutsuz olan sen değilsin. Sadece arkada bıraktıkların. Bize acı ve zamanımız gelince de yardım et. Uyu Dane, çünkü yalnızca iyiler genç ölür. Bu tatsız yaşamdan böyle kısa süre için de kaçtığın için talihlisin. Belki de cehennem bu. Uzun süre dünyaya bağlanıp mahkûm olmak. Belki de bizler yaşarken cehennem azabı çekiyoruz.»

Sonra duaya başladı.

Gün geçti ve törene katılmak için gelenler dağıldılar. Justine akşam üzeri Sydney'den kalkacak uçağa yetişmek için Jean ve Boy King'le gitti. Kardinal Ralph onun sesini hiç duymadığını düşünüyordu. Atina'da buluştukları andan itibaren kız ağzını açıp bir söz söylememişti. Hem neden yanında olması için Rainer Hartheim'i çağırmamıştı? Justine, Rainer'in kendisini ne denli çok sevdiğini biliyordu kuşkusuz. O ara yanında olmayı isteyeceğini de anlamış olması gerekirdi. Fakat bu düşünce kısa süre sonra Kardinal'in yorgun kafasından uçup gitti. Yalnız bir şeyi farketmişti. Drogheda'dakiler garip insanlardı. Acı çekerlerken yanlarında kimseyi istemiyorlardı. Azaplarıyla baş başa kalmayı arzuluyorlardı.

O gece yenmeyen bir yemekten sonra yalnız Fee ve Meggie, Kardinal Ralph'la oturma salonunda kaldılar. Kimse ağzını açmıyordu. Saatin tik takları duyuluyordu. Fee ve Meggie birbirlerine sokulmuş, krem rengi ipek kaplı bir kanepede oturmaktaydılar. Rahip eski günlerde onların böyle birbirlerine yakın olmadıklarını düşündü. Ama onlar bir şey söylemiyor, ne birbirlerine, ne de rahibe bakıyorlardı.

Kardinal Ralph, 'Pek çok hata yaptım,' diye düşünüyordu. 'Gururum ve hırsım vardı. Hep çıkarlarımı kollayarak hareket ettim. Bu arada Meggie'yi de sevdim. Ancak bu aşkın eşsiz sonucunu hiç bilemedim. Ama Dane'in oğlum olduğunu bilmek neyi değiştirdi? O zaman Dane'i daha fazla sevebilir miydim? Onun oğlum olduğunu bilsem başka bir yolu izleyebilir miydim?'

Bu soruya kalbi, 'Evet,' diye karşılık verirken kafası, 'Hayır,' diye alay etti.

Adam acı acı devam etti. 'Budala! Meggie'nin bir daha Luke'a dönmeyeceğini bilmen gerekirdi. Dane'in kimin çocuğu olduğunu hemen anlamalıydın. Meggie onunla ne kadar gururlanıyordu. Roma'da senden sadece onu alabildiğini söyledi. Meggie... Oğlumla benim en iyi tarafımı aldın. Tanrım onun oğlum olduğunu nasıl anlayamadım? Çocukken değilse bile büyüyüp bir erkek olarak bana geldiğinde anlamalıydım. Meggie bunu

görmemi bekliyordu. Bunu yapabilseydim, dizlerinin üstünde sürünerek bana gelirdi. Ama kördüm. Bunu görmek istemedim. Ralph Raul Kardinal de Bricassart. Sen, Meggie'den de, oğlundan da fazla bunu istedin. **Oğlundan daha fazla!**

Oda küçük hisirtilar, fısıltılar, seslerle dolmuştu. Kalbinin atışı saatin tik taklarına uyuyordu. Sonra birden kalp atışları değişti. Meggie ve Fee'nin ayağa kalktıklarını hayâl meyal gördü. Yüzleri korku doluydu ve kendisine duyamadığı bir şeyler söylüyorlardı.

Birden anlayarak, «Ahhhhh!» diye bağırdı.

Acıdan çok, kendisine sarılan Meggie'nin kollarını hissediyordu. Güçlölkle başını çevirerek onun gözlerine bakabildi. «Beni affet,» demeye çalışırken, onun çok uzun süre önce kendisini bağışlamış olduğunu gördü. Meggie onun en iyi şeyini aldığını biliyordu. Sonra sonsuzluğa dek teselli bulması için bir şey söylemek istedi. Ama buna da gerek olmadığını anladı. Meggie her şeye dayanabilecek güçteydi. Gözlerini kapattı ve Meggie'nin kollarında son kez her şeyi unuttu.

YEDİNCİ BÖLÜM

J U S T I N E

1965 — 1969

1

Bonn'daki masasının başına oturmuş sabah kahvesini içen Rainer, Kardinal de Bricassart'ın ölümünü gazetede okudu. Neyse son haftaların siyasal fırtınası yatışmıştı. Justine'in son günlerdeki sessizliğinden kuşkulananmamış, yakında onu göreceğini düşünerek seviniyordu. Justine'nin kendisine kesinlikle bağlanmayı henüz itirafa yanaşmayacağını bildiği için ses çıkarmadığını sanıyordu.

Fakat Kardinal'in ölümünü okuyunca Justine'i unuttu. On dakika sonra bir Mercedes 280 SL'in direksiyonunda otoyola doğru gidiyordu. Böylece havaalanları ve uçaklarla uğraşmadan çabucak Roma'ya varacaktı.

Rainer, Kardinal Vittorio'dan bütün hikâyeyi öğrendi. Bu arada Justine'in neden kendisini aramadığını düşünemeyecek kadar şaşırmıştı.

Kardinal Vittorio, yumuşak sesiyle anlatıyordu. «Bana gelip Dane'in oğlu olduğunu bilip bilmediğimi sordu.» Bir yandan da dalgın dalgın gri mavi tüylü Natasha'yı okşuyordu adam. «Ona

bunu sezdiğimi söyledim. Daha fazlasını anlatamadım. Ah, o anda yüzü nasıl oldu! Ağladım.»

«Bu olay onun ölümüne neden oldu mutlaka. Kendisini son görüşümde iyi olmadığını, bir doktora gözükmelerini söyledim, ama bana güldüydü.»

«Tanrı'nın istediği olur. Ralph de Bricassart kadar azap çeken pek az insan tanıdım. Bu yaşamda bulamadığı huzura ölümle kavuştu.»

«O, genç, Vittorio! Bir felâket!»

«Öyle mi düşünüyorsun? Ben bunun güzel olduğu kanısındayım. Dane'in ölümü mutlulukla karşıladığına inanıyorum. Tanrı'nın onu bir an önce almasına da şaşmadım. Evet yas tutuyorum. Ablası, dayıları, büyükannesi. Hayır, onun için yas tutmuyorum. Peder O'Neill tam anlamıyla saf bir kafa ve ruhla yaşadı. Ölüm onun için sadece sonsuz yaşama geçmek sayılır. Bizler için bu geçiş öyle kolay olmayacak.»

Rainer otele dönünce Londra'ya bir telgraf çekti. Öfke, üzüntü ve düş kırıklığını belli etmemeye dikkat etmişti.

«BONN'A DÖNMEM GEREKİYOR. FAKAT HAFTA SONU LONDRA'DA OLACAĞIM, STOP. NEDEN BANA SÖYLEMEDİN, STOP. SEVGİLER, RAIN.»

Bonn'daki bürosunu dönünce, Justine'den gelmiş ekspres bir mektup ve Kardinal de Bricassart'ın Roma'daki avukatlarından gelmiş taahhütlü kalın bir zarf buldu. Önce kalın zarfı açtı. Ralph de Bricassart'ın vasiyetnamesine göre yönetmeni olduğu sayısı zaten fazla şirketlere bir yenisi daha ekleniyordu. Michar Şirketi. Drogheda'nın yönetimini de ona bırakmıştı Kardinal. Rainer sıkılmakla birlikte birden duygulandı. Kardinal, savaş yıllarındaki duaların sonunda kabul olduğunu ve durumdan memnun kaldığını böyle belirtmişti. Meggie O'Neill ve ailesinin geleceğini de onun ellerine bırakmıştı.

Rainer sonra Justine'in mektubunu açtı. Genç kadın selama sabaha gerek görmeden konuya girmişti.

«Telgrafla teşekkürler. Son haftalarda karşılaşmadığımız için ne memnun olduğumu bilemezsin. Çünkü yanımda olmanı hiç istemedim. Bunu anlamakta belki güçlük çekeceksin. Acının güzel bir yönü yok. Benim azabımı görmek de bunun hafifletme-

sine yardım etmezdi. Aslını istersen bu sayede seni ne kadar az sevdiğimi anladım. Seni gerçekten sevseydim hemen yarım da olmanı isterdim, değil mi? Ama senden uzaklaştığımı hissettim.

Onun için bu işi tümüyle unutmamızı istiyorum, Rain. Sana verebileceğim bir şey yok. Senden de bir şey istemiyorum. Bu olay bana yirmi altı yıl birlikte kaldığım birinin ne denli önemli olduğunu öğretti. Yeniden aynı şeye dayanamam. Sen 'evlilik ya da hiç' demiştin. Anımsadın mı? Ben hiçi seçiyorum.

Annem yaşlı Kardinalin, Drogheda'dan ayrılmamdan birkaç saat sonra öldüğünü haber verdi. Annem onun ölümüne çok üzülmüştü. Bir şey söylemedi, ama bunu anladım. Annem, Dane ve senin, o adamı böyle sevmenize şaşıtm. Ondan hiçbir zaman hoşlanmadım.

Hepsi bu kadar. Sözlerimde samimiyim. Senden hiçbir şey istemiyorum. Kendine iyi bak.»

Adam mektubu katlayarak cüzdanına koymadı. Cevap beklemeyen bütün mektuplara yaptığı gibi bunu da elektrikli paralayıcıya attı. 'Dane'in ölümü Justine'in duygularının uyanmasını engelledi,' diye düşünürken çok mutsuzdu. Bu haksızlıktı. Çok uzun yıllar beklemişti.

Hafta sonunda Londra'ya gitti. Fakat Justine'e uğramadı. Yalnızca onu Othello'da Desdemona olarak seyretti. Justine fevkalâdeydi. Rainer o ara genç kadının sadece sahneyle avunabileceğini biliyordu.

.*.*

Fakat Justine her şeyini sahneye veremiyordu. Ancak sahnede olanları unutup, huzur duyabiliyordu. Kendi kendine zamanla tüm acıların geçeceğini tekrarlıyordu. Dane sağken onu fazla düşünmemişti. Sadece birlikte oldukları zaman onunla ilgilenmişti. Büyüyünce de beraber olabildikleri süreler sınırlanmıştı. Fakat Dane'in gidişi dolmayacak bir boşluğa neden olmuştu. Justine onu dayanılamayacak kadar çok özlüyordu. Dane'in inanılmaz ölümü aklından çıkmıyordu. Dane'in bir daha geri gelmeyeceğini tekrarlıyordu.

Annesi için de çok üzülüyordu. Kendisi bu hale geldiğine göre, annesi kim bilir ne durumdaydı? Dane'in Roma'da rahip atandığı gün gururla göğüslerini kabartarak onu seyreden da yılarını anımsıyordu. Böylece annesiyle öbür Droghedalıların azabını yaşar gibi oluyordu.

Bu arada, «Dürüst ol, Justine,» diyordu. «Seni daha da üzen başka bir şey yok mu?» Ne yaparsa yapsın Rain'i unutamıyordu. Sırf kendi arzularını tatmin için Dane'i tek başına Yunanistan'a yollamıştı. Oysa birlikte gitse, onu kurtarabilecekti belki. Dane, onun Rain'e dalması yüzünden ölmüştü. Artık kardeşini geri getiremezdi. Fakat Rain'i bir daha görmeyerek bu günahın cezasını biraz olsun çekebilirdi. Onun için de bu özlem ve yalnızlığa katlanacaktı.

Böylece haftalar ve sonra aylar geçti. Bir yıl, iki yıl... Desdemon, Ophelia, Portia, Kleopatra olmuştu Justine. Genç kadın daima sanki hiçbir şey olmamış gibi konuşuyor, gülüyor, ahbablık ediyordu insanlarla. Dış görünüşü farklı değildi. Canlı, neseli, sivri dilli, başkalarına fazla yaklaşmayan Justine'di o.

İki kez Drogheda'ya gitmeye niyet etti. Hatta ikinci sefer uçak biletini de aldı. Ama son anda gitmesini engelleyecek önemli bir şey çıktı. Aslında Drogheda'ya gitmesini engelleyen korkaklığı ve suçluluk duygusuydu. Annesinin karşısına çıkacak gücü bulamıyordu kendinde. Bunu yapacak olursa dayanamayıp acı gerçeği anlatacaktı. Drogheda'dakiler ve annesi, Justine'in bu olaydan pek yara almadan çıktığını sanmalıydılar. Onun için Drogheda'dan uzak kalmalıydı.

♦♦

Meggie içini çekecekken kendini tuttu. Kemikleri o denli sızlamasaydı bir atı eyerleyip biraz dolaşırdı. Belki başka bir gün bunu yapardı.

Dışarıda bir arabanın durduğunu, kapının çalındığını ve annesinin biriyle konuştuğunu duydu. Gelen Justine olmadığına göre ne önemi vardı?

Fee veranda kapısına geldi. «Meggie, bir konuğumuz var. Lütfen içeriye gelir misin?»

Konuk, orta yaşlı, zarif bir erkekti. Belki de görüldüğünden

daha gençti. Meggie'nin o ana dek gördüğü erkeklerden de çok farklıydı. Yalnız onda da Ralph'daki güç ve güven vardı.

Fee, «Meggie.» dedi. «Bu, Mr. Rainer Hartheim.»

«Yaa!» Meggie, kızının eski mektuplarında sık sık sözünü ettiği Rain'le karşılaştığı için şaşırılmıştı. «Lütfen oturun, Mr. Hartheim.»

Adam da ona hayretle bakıyordu «Hiç Justine'e benzemiyorsunuz.»

«Hayır, benzemem.» Adamın karşısına geçti.

Fee, «Seni Mr. Hartheim'le bırakayım,» diye mırıldandı. «Kendisi seninle özel olarak konuşacakmış. Çay istediğin zaman çingırağı çalarsın.»

Meggie ne diyeceğini şaşırılmıştı. «Siz, Justine'in Alman arkadaşısınız. Vatanınızdan çok uzakta, Avustralya'da işiniz mi var?»

Erkek aslında Drogheda'nın kaderini elinde tuttuğunu düşünerek gülümsedi. Kadın bunu bilse acaba ne derdi? Fakat bunu söylemeye niyeti yoktu. Bu işi kendi adına yönetecek başka birine vermişti.

«Rica ederim, Mrs. O'Neill, bana Rainer deyin.» Ama kadının kolay kolay samimileşecek biri olmadığını da farketmişti. «Avustralya'da bir işim yok. Yalnızca sizi görmeye geldim.»

«Beni görmeye mi?» Şaşırان Meggie, bunu gizleyebilmek için hemen başka konuya geçti. «Ağabeylerim ve kardeşlerim sık sık sizden söz ediyorlar. Dane'in rahip atanması sırasında onlarla ilgilenmek lütfunda bulunmuşsunuz.» Dane'in adını acı duymaz ve sık sık tekrarlanmış gibi söylemişti. «Birkaç gün kalıp onları göreceğinizi umarım.»

«Kalabilirim, Mrs. O'Neill.»

Meggie sırf kendisini görmek için on iki bin millik yolu aşan bu adamdan hoşlanabileceğini düşündü. Belki de şimdiye dek bu tip bir erkek tanımamış olduğu için rahatsız olmuştu. Sonra Justine'in onunla dost olduğunu anımsadı. Kızı, Rainer Moerling Hartheim gibi birinin yanında rahat edebiliyordu ancak. O anda Justine'i kendisiyle eşit bir kadın olarak kabul edebildi. Neden sonra, «Justine nasıl?» diye sordu.

Erkek omuz silkti. «Ne yazık ki bilemeyeceğim. Dane öldüğünden beri onu görmedim.»

Meggie şaşırmadı. «Ben de Dane'in cenaze töreninden beri onu görmedim,» diye mırıldandı. «Eve döneceğini ummuştum. Fakat artık dönmeyecekmiş gibi geliyor bana.»

Kadın kendi kendine konuşur gibi devam etti. «Artık Drogheda bir yaşlılar evi oldu. Genç kana gereksinmemiz var. Tek genç de Justine.»

Rainer kadına acımaktan vazgeçti. «Justine'i Drogheda'ya ait bir tutsak gibi görüyorsunuz, Mrs. O'Neill. Böyle olmadığını bilmelisiniz.»

Meggie de öfkelenerek, «Justine'in ne olduğuna ya da olmadığına karar verme hakkını nasıl kendinizde buluyorsunuz?» diye çıkıştı. «Söylediğiniz doğruysa iki yıldır onu görememişsiniz.»

Rainer'in sesi yumuşadı. «Evet, haklısınız. İki yıl oldu. Siz yine iyi dayanıyorsunuz, onun özlemine Mrs. O'Neill.»

«Öyle mi?» Meggie gülümsemeye çalışıyordu.

Erkek birden, Kardinal'in onda ne gördüğünü, kadını neden bu kadar sevdiğini anladı. Aynı şey Justine'de yoktu, ama o da Kardinal Ralph değildi. O, başka şeyler arıyordu.

«Evet, buna iyi dayanıyorsunuz.»

Kadın bu sözde gizlenen anlamı sezerek irkildi. Güçlkle konuştu. «Dane'le Ralph'in durumunu nasıl anladınız?»

«Tahmin ettim. Üzülmeyin Mrs. O'Neill, başka kimse bunu sezmezdi. Ben anladım, çünkü Dane'i görmeden yıllar önce Kardinal'le tanışmıştım. Roma'da herkes Kardinali ağabeyiniz ve Dane'in de dayısı sanıyordu. Fakat Justine karşılaştığımız gün bunu yalanladı.»

Meggie, «Justine mi?» diye bağırdı. «Olamaz!»

Rainer uzanıp kadının dizini döven elini tuttu. «Hayır, Mrs. O'Neill, Justine'in durumdan haberi yok. Bunu hiçbir zaman öğrenemeyeceğini umarım. O, farkına varmadan gerçeği söyledi.»

«Emin misiniz?»

«Evet. Yemin ederim.»

«Öyleyse Justine neden eve dönmüyor? Neden beni görmeye gelmiyor? Neden yüzüme bakmak cesaretini göstermiyor?»

Sadece sözleri değil, sesindeki acı da kadının iki yıldır Justine'i göremediği için ne denli üzüldüğünü açıklıyordu. Kendi

sorununu unutarak onu yatıştırılmaya çalıştı. Kesin bir tavırla. «Bunda suç benim,» dedi.

Meggie yine şaşırdı. «Sizin mi?»

«Justine, Dane'le birlikte Yunanistan'a gitmeye karar vermişti. 'Gitmiş olsaydım, Dane ölmeyecekti,' diye düşünüyor.»

«Saçma!»

«Bunun saçma olduğunu biz biliyoruz. Fakat Justine bilmiyor. Bu gerçeği ona göstermek de size düşüyor.»

«Bana mı düşünüyor? Anlamıyorsunuz, Mr. Hartheim. Justine ömründe beni dinlememiştir. Hele şimdi üstünde hiç etkim kalmadı. Yüzümü görmek istemiyor...» Sakin bir sesle devam etti. «Ben de annem gibi aynı tuzağa düştüm. Drogheda benim hayatım... Ev, tutulacak defterler... Burada bana ihtiyaç var. Burada yaşamamın bir amacı bulunuyor. Burada insanlar bana dayanıyorlar. Oysa çocuklarım bunu yapmadılar.»

«Bu doğru değil, Mrs. O'Neill. Böyle olsaydı Justine çekinmeden eve, yanınıza dönebilirdi. Size olan sevgisinin niteliğini bilemiyorsunuz. Justine'in çektiklerinden ben sorumluyum. Çünkü sırf benimle olabilmek için Londra'da kalmıştı. Fakat şimdi benim için değil, sizin için acı çekiyor.»

Meggie'nin vücudu gerildi. «Benim için acı çekmeye hiç hakkı yok! İstiyorsa kendi için acı çekebilir, ama benim için asla!»

Erkek, «Justine'in size ihtiyacı olduğu için geldim,» diye açıkladı. «Fakat bunu sizden isteyemiyor. Ona yeniden, yaşadığını, yaşamaya devam ettiğini anlatmalısınız. Fakat Drogheda'da değil. Drogheda'yla ilgisi olmayan kendi öz hayatını yaşamalı.»

Rainer arkasına yaslanarak bir sigara yaktı. «Justine, yanlış nedenler yüzünden kendini cezalandırıyor. Yalnız bunu yapacak olursanız bir daha evine dönmeyeceğini de belirtmeliyim. Ama şimdiki gibi devam ederse bir gün evine dönebilir. Onun gibi biri için sahne yeterli değil. Bunu anlayacağı gün de yaklaşıyor. O zaman da ya Drogheda'yı ya da beni seçecek. Eğer beni seçerse sahnede de kalabilir. Ama Drogheda ona bunu veremez. Beni seçmesini sağlamanızı istemeye geldim. Bunu söylemekle hainlik ediyorum belki, ama ona sizden çok daha fazla ihtiyacım var.»

Meggie kendini toplamıştı. «Drogheda o kadar kötü bir se-

çim değil,» diye karşılık verdi. «Bunu yaparsa yaşamı sona erecekmiş gibi konuşuyorsunuz. Oysa sahneyi bırakmayabilir. Yıllardır umduğumuz gibi Boy King'le evlenirse, o burada yokken çocuklarına iyi bakılır. Burası onun evi! Kendi bu yaşamı biliyor ve anlıyor. Burasını seçerse neler olacağını biliyor. Ona verebileceğiniz yaşam için aynı şeyi söyleyebilir misiniz?»

Erkek başını salladı. «Hayır. Fakat Justine sürprizlere bayılır. Drogheda'da canından bezecektir.»

«Yani burada mutsuz olacağını söylemek istiyorsunuz.»

«Yok, tam öyle değil... Buraya dönüp, Boy King'le evlenirse durum değişir. Hem Boy King kim?»

«Yakındaki Bughela adlı çiftliğin vârisi. Justine'in çocukluk arkadaşı ve onunla evlenmek isteyen genç bir adam. Büyükbabası soyunun devamı için bu evliliği istiyor. Ben de Justine'in buna gereksinme duyduğunu düşündüğüm için arzu ediyorum bu birleşmeyi.»

«Anlıyorum. Justine buraya dönüp, Boy King'le evlenirse mutlu olmayı öğrenebilir. Yalnız bunun olabileceğini pek sanmıyorum. Çünkü Justine, Boy King'i değil, beni seviyor.»

«Öyleyse bunu pek tuhaf bir şekilde açıklamış!» Çay için çingırağın kordonunu çekti. «Daha önce de söylediğim gibi, Justine üstüne etkim olduğunu sanmakla yanılıyorsun. Justine benim sözlerime hiç aldırmaz.»

Rainer, «Hiç aptal değilsiniz,» diye karşılık verdi. «İsterse-
niz bunu yapabileceğinizi biliyorsunuz. Sadece söylediklerimi düşünmenizi rica ediyorum. Acele etmeyin. Ben sabırlı bir erkeğim.»

Meggie gülümsedi. «Öyleyse siz ender bulunan birisiniz!»

Adam bir daha bu konuyu açmadı. Orada kaldığı bir hafta boyunca da öbür konuklardan farklı davranmadı. Yalnız Meggie, onun kendisine ne tür bir erkek olduğunu göstermeye çalıştığını seziyordu. Ağabey ve kardeşlerinin onu çok sevdikleri belliydi. Rainer'in geldiği duyulduğu an, erkeklerin hepsi eve dönmüşler ve gidene kadar da evden ayrılmamışlardı.

Gözeri pek iyi göremediği için defter tutmayı Meggie'ye bırakan ve bunayacağa hiç benzemeyen Fee de, ondan hoşlanmıştı. Zaten Rainer'in Dane'i iyi tanıdığı olduğunu ilk anlayan da Fee oldu. Ona Dane'in Roma'daki yıllarını sordu. Rainer'den es-

ki anılarını anlatmasını istedi. Bunu memnurlukla yerine getiren adam, Drogheda'dakilerin Dane'den söz etmekten kaçındıklarını, buna karşılık onunla ilgili bilmedikleri olayları zevkle dinlediklerini farketti.

Meggie, adamın söylediklerini kafasından çıkaramıyordu. Justine'in geri gelmesi umudunu çoktan yitirmişti. Ancak Rain'in kızının geri dönüp mutlu olabileceğini itiraf etmişti. Hem kızının, Dane ve Ralph arasındaki kan bağına bilmediğini öğrendiği için de adama minnet duyuyordu.

Yalnız Justine'in Rain'le evlenmesi için ne yapabilirdi? Ayrıca bunu isteyip istemediğini de bilemiyordu. Sonunda Rain'i çok beğenmeye başlamıştı. Ancak erkeğin mutluluğu, kızının, Drogheda'dakilerin ve Drogheda'nın geleceği kadar ilgilendirmiyordu onu. Önemli tek şey, erkeğin, Justine'in mutluluğu için gerçekten gerekli olup olmadığıydı. Meggie, kızının Rain'in kendisi için çok önemli olduğunu belirten bir söz söylediğini duyamamıştı.

Meggie, adamı havaalanına götürdüğü zaman, «Justine'i ergeç göreceksiniz sanırım,» dedi. «O zaman Drogheda'ya geldiğinizi söylememenizi rica edeceğim.»

«Nasıl isterseniz, Sadece dediklerimi düşünün. Acele etmenize gerek yok.» Ama bunları söylerken bu ziyaretten kendisinden çok Meggie'nin kazançlı çıktığını düşünmekteydi.

Nisanın ortası olmuştu. Justine bu güzel bahar gününde Londra'nın sokaklarına dayanamayacağını düşündü. Biraz dolaşmak istiyordu. Günlerden perşembe olduğu için işi de yoktu. Bir banliyö trenine binerek Kew Gardens'a gitti. Orada bitkin düşene kadar gezebilirdi..

Parkı çok iyi biliyordu. Eskiden nisandan ekim sonuna dek her gün buraya gelirdi. En sevdiği zaman da nisan ortasıydı. Çünkü zerrinlerle açelyalar açmış olurdu. Parkta daima seçtiği تنها bir köşe vardı. Gidip nemli otların üstüne oturdu. Göz alabildiğine zerrinler uzanıyordu. Burası huzur doluydu. Oysa huzuru bulabilmek çok zordu.

Bu güzelliğe daldığı sırada o altın çiçekler arasında hiç de

güzel bulmadığı biri belirdi. En beklemediği biri... Rainer Moering Hartheim, zerrinlerin arasından çıkmış, ağır ağır geliyordu. Serin havadan korunmak için deri bir pardesü giymişti. Güneşte gümüşümsü saçları parlıyordu.

Rainer, pardesüsünü çıkarıp oturmaları için yere yaydı. «Bu gidisle böbreklerini üşüteceksin.»

Justine kahverengi saten astarın üstüne yerleşti. «Beni burada nasıl buldun?»

«Mrs. Kelly, Kew Gardens'a gittiğini söyledi. Gerisi kolay oldu. Seni görene kadar dolaştım.»

«Sevincimden üstüne atılacağımı umuyorsun, değil mi?»

«Öyle mi yapacaksın?»

«Hiç değişmemişsin, Rain. Soruya soruyla karşılık veriyorsun. Sana deliğine girmeni ve bir daha çıkmamanı söylemiştim.»

«İyi bir erkeği uzun süre bir deliğe kapatman zordur. Nasılsın?»

«İyiyim.»

«Yaralarını yeteri kadar yalayabildin mi?»

«Hayır.»

«Böyle olması beklenirdi sanırım. Fakat beni savdıktan sonra barışmamız için ilk adımı atmaya gururunun izin vermeyeceğini biliyordum. Oysa ben gururun insanı yalnız bıraktığını bilecek kadar akıllıyım, *herzchen*.»

«Yine yaşamıma gireceğini sanıyorsan yanılıyorsun, Rain. Seni geri alamam.»

«Beni geri almanı istemiyorum ki!»

Erkeğin hemen böyle cevap vermesine sinirlendi. Ama rahatlamış gibi bir tavır takındı. «Sahi mi?»

«Öyle olmasaydı senden bu denli uzun süre uzakta kalabilir miydim? O zamanlar hoş bir maceraydın benim için, fakat seni hâlâ iyi bir dost olarak düşünüyorum ve özlüyorum.»

«Oh, Rain, ben de öyle!»

«İyi. Peki dosluğa kabul edildim mi?»

«Tabii.»

Rainer pardesüsünün üstüne uzanarak ellerini başının altına koyup, tembel tembel gülümsedi. «Kaç yaşındasın? Otuz mu? Bu berbat kılık içinde daha çok, pis bir okul kızına benziyorsun.

Beni başka bir nedenle istemesen bile şıklık konusunda özel danışmanın olarak istemelisin.»

Justine güldü. «Doğru, seni göreceğimi umduğum zamanlar kılığımıza daha bir özen gösterirdim. Ben otuzuna geldim, ama sen de piliç sayılamazsın. En az kırk olmalısın. Ama bu eskisi gibi büyük bir fark değil artık. Hem zayıflamışsın. Bir seyin yok ya, Rain?»

«Hiçbir zaman şişman değildim. Masa başında oturmak da kilo almama yol açacak yerde zayıflattı beni.»

Justine ona bakarak gülümsedi. «Oh, Rain, seni görmek ne iyi! Para versem bu kadar eğlenemezdim.»

«Zavallı Justine! Bu ara çok paran var, değil mi?»

«Evet. Kardinal'in bütün parasını bana bırakması garip! Aslında yarısı benim, yarısı Dane'indi. Fakat ben Dane'in tek mirasçısı sayıldım, bu işte.» İstememekle birlikte yüzü kıristı. Kendini toplayana dek başını çevirip zerrinlere baktı. «Rain, Kardinalin ailemle ilişkisini bilebilmek için çok şey verirdim. Sadece bir dost muydu? Bence çok daha fazla önem taşımış aile içinde. Fakat ne olduğunu bilemiyorum.»

«Hayır bilmiyorsun.» Ayağa kalkıp elini uzattı. «Gel, herzen. Sana istediğin yerde yemek yedireyim. Böylece kızıl saçlı Avustralyalı aktrisle Alman bakanının arasının düzeldiğini görsünler. Beni başından attığından beri kimse çapkınlığımdan söz etmiyor.»

«Dikkatli ol, dostum. Artık bana kızıl saçlı Avustralyalı aktris demiyorlar. Şimdi alev saçlı, güzel, cazibeli İngiliz aktrisiyim. Bunu da Kleopatra rolüne borçluyum. Eleştirmenlerin bana yılların en egzotik Kleopatrası dediklerini duymadın mı yoksa?»

Kardinal Vittorio ölmüştü. Bu yüzden Rain, Roma'ya pek gitmiyordu artık. Onun yerine Londra'ya geliyordu. Başlangıçta çok sevinen Justine, onun teklif ettiği dostluktan fazlasını istemedi. Fakat aylar geçip, erkek eski ilişkilerini anımsatacak bir tek söz bile söylemeyince sinirlenmeye başladı. Eski ilişkisinin yeniden başlamasını istemediğini kendi kendine tekrarlıyordu. Bu olay kapanmıştı ve bir daha bu tür bir şey arzu etmi-

yordu. Hem o günlerdeki Rain'i düşünmemeye çalışmaktaydı.

Önceleri onu çok özlemiş fakat kafasında Dane'in yerini almasına da izin vermemişti. Zamanla da erkeği unuttuğunu sanmaya başlamıştı.

Ama Rain geri döndüğü için onu düşünmemek çok zorlaşmıştı. Eski ilişkilerini anımsayıp anımsamadığını sormamak için kendini zor tutuyordu. Hem o, nasıl unutabilmişti? Evet, Justine bu tür şeyleri bir yana bırakmıştı. Ama erkeğin onu unutamadığını işitmek ona zevk verecekti. Ancak bunlar boş hayâllerdi. Rain'de, karşılık görmemiş bir aşk yüzünden sararıp solmakta olan bir erkek hali yoktu. Justine'i arkadaş olarak görüyor, arkadaş olarak istiyordu. Genç kadın bundan memnundu. Onun istediği de buydu zaten. Fakat Rain onu nasıl unutmuştu? Bu olamazdı. Justine, «Unuttuysa Tanrı onu kahretsin!» diyordu.

O gece Justine, bu konuyu uzun süre düşündüğü için pek uyuyamadı. Ertesi gün annesinden gelen mektup da tuhaf bir endişeye kapılmasına yol açtı.

Annesi, ikisini de etkileyen uzun ayrılık yüzünden pek ender olarak mektup yazıyordu. Hem mektupları hep biraz resmi ve çekingendi. Oysa bu seferki başkaydı. Meggie yaşlılıktan yakınıyordu. Bu, açık açık belli değildi, ama bazı sözlerden durum anlaşılıyordu.

Drogheda'da ne oluyordu? Annesi ciddi bir sorunu gizlemeye mi çalışıyordu? Büyükannesi mi hastalanmıştı? Yoksa sayılanlardan biri mi? Tanrı korusun ya hastalanan annesiye ne yapardı? Onları görmeyeli üç yıl olmuştu. Üç yılda da pek çok şey olabilirdi.

O gece tiyatro yoktu. Zaten sadece bir tek Macbeth temsili kalmıştı. Gün bir türlü geçmek bilmedi. Hatta gece Rain'le yemek yiyeceğini düşünmek bile onu sevindirmedi. Erkeğin nefret ettiği turuncu renkte bir elbiseyi giyerken dostluklarının boş ve yararsız olduğunu düşünüyordu. «Rain beni bu kılıkta beğenmezse kendi bilir,» diye söylendi. Aynada göğsündeki kırmaları düzeltirken birden acı acı güldü. Boşuna sinirleniyordu. En aşağıladığı dişiler gibi davranıyordu. Bunun nedeni de basitti. Bitkin düşmüştü. Dinlenmesi gerekiyordu. Neyse, Lady Macbeth rolü sona eriyordu. Fakat annesinin nesi vardı?

Rain son zamanlarda Londra'ya daha sık geliyordu. Justi-

ne onun Bonn'la İngiltere arasında böyle kolaylıkla gelip gelmesine şaşıyordu. Özel bir uçağı olmasının yararı vardı kuşkusuz, fakat böyle sık yolculuklar yorucuydu.

Durup dururken, «Neden beni görmeye bu kadar sık geliyorsun?» diye sordu. «Avrupa'daki bütün dedikodu yazarları buna bayılıyorlar. Fakat bazen Londra'ya gelmek için beni bahane ettiğinden kuşkulandığımı söylemeliyim.»

Erkek sakın sakın karşılık verdi. «Zaman zaman senden böyle yararlandığım doğru. Bazı kimseleri kandırmak için böyle davranıyorum. Yalnız yanında olmak beni sıkımsıyor, çünkü seninle dostluktan hoşlanıyorum.» Koyu renk gözleri kadının yüzünde gezindi. «Bu gece sesin çıkmıyor, herzchen! Seni üzen bir şey mi var?»

«Yok, yok.» Yiyemediği tatlıyı bıraktı. «Sadece saçma bir şey. Annemle birbirimize her hafta mektup yazmıyoruz artık. Birbirimizi son gördüğümüzden beri söyleyecek pek bir şeyimiz yok. Fakat bugün ondan tuhaf bir mektup aldım. O, bu tür şeyler yapmazdı.»

Erkek birden endişelendi. Meggie bu durumu uzun uzun düşündükten sonra, kızını Drogheda'ya çağdırmaya ve soyun devamını sağlamaya karar vermişti demek.

Uzanıp Justine'in elini tuttu. O korkunç renkteki elbiseyi giymiş olmakla birlikte yine de çok güzeldi. Olgunluk Justine'in daha güzelleşmesini sağlamıştı. «Herzchen, annen yalnız.» Kendi gemilerini yakıyordu ve geri dönemezdi. Meggie böyle istiyorsa onu haksız, kendini haklı bulabilir miydi? O, kızını çok daha iyi tanırdı herhalde.

Justine kaşlarını çattı. «Herhalde öyle. Fakat bana ortada bir şey varmış gibi geldi. Yani annem yıllardır yalnız, ama birden ona ne oldu? Bunu anlayamadığım için endişe ediyorum, Rain.»

«Annen yaşıyor. Bunu unutuyorsun sanırım. Geçmişte göğüs gerebildiği güçlükler belki ona çok zor geliyor artık. Justine, annen üç yıl önce tek oğlunu kaybetti. Zaman geçtikçe bu acının azaldığını mı sanıyorsun? Bence daha da artmıştır. O yok ve annen artık seni de kaybettiğini düşünüyor. Çünkü onu görmeye bile gitmedin.»

Justine gözlerini kapattı. «Gideceğim, Rain, gideceğim. Söz veriyorum. Hem de kısa süre sonra! Haklısın tabii, ama sen hep

haklısın. Drogheda'yı özleyeceğim hiç aklıma gelmezdi. Fakat son zamanlarda orasını sevmeye başladım. Sanki oranın bir parçasıymışım gibi geliyor bana.»

Rainer birden saatine bakarak üzgün üzgün gülümsedi. «Kor-
karım bu gece de senden yararlandım *herzchen*. Kendi başına
eve dönmeni söyleyeceğim için üzgünüm. Fakat yarım saatten
kısa bir süre sonra gizli bir yerde bir beyle buluşacağım. Bu-
nun için de kendi arabamla gideceğim. Arabayı güvenilir ada-
mın Fritz kullanacak.»

Justine alındığını belli etmemek için gülümsedi. «Gizli iş-
ler! Demek Ortak Pazar'ın geleceğini benden saklıyorsun. Tak-
siye ya da güvenilir Fritz'e gerek duymadığımı göstermek için
eve metroyla döneceğim. Vakit erken.» Rainer onun elini hafif-
ce sıktı. Justine bu eli tutup yanağına götürdükten sonra öptü.
«Oh, Rain, sensiz ne yapardım bilmem!»

Erkek elini cebine sokup onun yanına geldi ve sandalyesini
öbür eliyle çekti. «Arkadaşınım. Arkadaşlar böyle zamanlarda
gereklidir.»

Fakat Justine ondan ayrılınca eve pek düşünceli döndü. Hem
yine karamsarlığa kapılmıştı. O gece Rain özel konuları açacak
gibi olmuştu. Ama bütün söylediği de annesinin çok yalnız kal-
dığı ve yaşlandığıydı. Justine'e evine gitmesini salık vermişti.
Evet, annesini aramasını söylemişti. Bununla belki de Drogheda-
da kalmasını kastediyordu. Rain'in geçmişte ona duyduğu il-
gi sönmişti artık. Bunu diriltmeyi de istemiyordu.

Birden, «Belki de benden sıkılıyor,» dedi. Bu, o ana dek ak-
lına gelmemişti hiç. «Belki de Drogheda gibi bir yere gitmemi
istiyor. Ortak geçmişimizin böylece gömülmesini arzu ediyor.
Fakat öyleyse neden dokuz ay önce yine yaşamıma girdi? Bana
acıdığı için mi? Yoksa bana bir borcu olduğunu mu düşündü?
Dane'in hatırı için beni anneme göndermesi gerektiğine mi ina-
nıyor? Belki de Dane bir zamanlar bana göz kulak olmasını ri-
ca etmişti ondan. Rain de bunu yapıyor. Onu başımdan savma-
mam için uygun bir süre bekledikten sonra geldi. Evet, Dane'e
verdiği sözü tutuyor sanırım. Artık beni sevmediği belli. Bana
olan sevgisi çoktan öldü. Çünkü ona çok kötü davrandım. Suç
da bende.»

Bunu düşününce de acı acı ağlamaya başladı. Bir süre

sonra kendini azarlayarak budalalık etmemesini söylediyse de yararı olmadı. Gözyaşları dinmedi ve sabaha dek uyuyamadı. Gün ışıırken oturup dışarıdan gelen araba seslerini dinledi. Hava nemli ve pisti. Birden Drogheda'ya gitmek ona olağanüstü göründü. Tertemiz hava, derin bir sessizlik, huzur...

Bir kalem alarak annesine mektup yazarken gözyaşları da kurudu.

«Dane öldüğünden beri neden eve dönmediğimi anlamışsındır umarım. Ama ne düşündüysen düşün, artık bu hatamı düzelteceğim. Evet tümüyle eve dönüyorum. anne. Sen haklıymısın. Bir gün Drogheda'yı özleyeceğimi söylemiştin. Başarının bir önemi olmadığını anladım artık. Ömüm boyunca sahne sahne dolaşıp ne olacak? Hem benim için sahneden başka ne var? Güvenli, sürekli bir şey istiyorum. Onun için de Drogheda'ya döneceğim. Artık boş düşlere yer yok. Hem kim bilir, belki hâlâ beni istiyorsa Boy King'le evlenirim. Sonunda çocuklarım da olur ve böylece hayatıma değecek bir iş yaparım. Çok yorgun olduğum için ne yazdığımı bilemiyorum. Keşke duyduklarımı anlatabilecek gücüm olsaydı.

Rain yardım etmeseydi yine de dönemeyecektim. O, çok anlayışlı bir erkek. Tanımamakla birlikte seni benden daha iyi anlıyor. Ama oyunu en iyi gören de seyircidir. Onun böyle yükseklerden yaşamımı kontrol etmesinden bıktım. Dane'e bir söz vermiş, sanırım. Onun için de sık sık beni görmeye geliyor. Fakat sonunda onun için bir baş belâsı olduğumu anladım. Ben Drogheda'da güvene kavuşunca onun böyle uğraşmasına da gerek kalmayacak tabii. Uçakla sık sık Londra'ya gelmekten de kurtulacağı için sevinecektir.

Kendimi toplar toplamaz sana yeniden yazıp ne zaman geleceğimi bildireceğim. Bu arada, garip bir biçimde olmakla birlikte yine de seni sevdiğimi unutma.»

Justine, İngiltere'den ayrılmak için hazırlıklara başladı. Rejisör Clyde durumu öğrenince bir sinir krizi geçirerek onu şaşırttı. Yeni katını kiraya vermek kolay oldu. Çünkü en beğeni-

len yerde oturuyordu artık. Eskiden beri ona bakan Mrs. Kelly de eşyalarını toplamasına yardım ediyordu. Kadıncağız onun gideceğine üzülmüş ve Justine'in fişten çektiği telefonu tekrar takmıştı. Etkileyici birinin telefon ederek Justine'in fikrini değiştirmesini sağlayacağını umuyordu.

Bu kargaşalık arasında güçlü biri telefon etti. Fakat o da Justine'in fikrini değiştirmesi için ısrar etmedi. Rain, onun gideceğini bile bilmiyordu. Sadece Park Lane'deki evinde vereceği ziyafette Justine'in evsahibeliği yapmasını istiyordu.

Justine şaşırarak, «Park Lane'deki ev de nereden çıktı?» diye sordu.

«Ortak Pazar sorunları yüzünden İngitere'den fazla kalmam gerekiyor. Onun için de Park Lane'de bir ev tutmayı uygun gördüm.»

«Rain, sen sinsi bir alçaksın! Evi ne zaman tuttun?»

«Bir ay önce.»

«Ama geçen gece uçakla gidip geldiğini söylediğim zaman ağzını açmadın!» Öfkesinden konuşamayacak hale gelmişti.

«Kahrol!»

«Anlatacaktım fakat sık sık uçakla gelmem hoşuna gittiği için bir şey diyemedim.» Gülüyordu Rain.

Justine dişlerini sıktı. «Seni öldürebilirim.» derken ağlamak için gözlerini kırıştırıyordu.

«Yok, herzchen! Lütfen kızma! Gel evsahibeliğimi yap. Böylece evimi istediğin gibi dolaşır, her şeye bakarsın.»

«Yanımızda da koruyucu olarak beş milyon konuk olacak tabii! Ne var. Rain? Yoksa benimle yalnız kalmaktan çekiniyor musun? Ya da bana mı güvenemiyorsun?»

Erkek onun sözlerinin ilk bölümüne cevap verdi. «Konuk değil, evsahibem olacaksın. Bu, çok farklı. Yapar mısın?»

Justine gözyaşlarını eliyle silip, boğuk bir sesle, «Peki,» dedi.

Ziyafet, onun umduğundan çok daha zevkli oldu. Rain'in evi gerçekten güzeldi. Hem erkek de pek neşeli olduğu için Justine dayanamayarak etkilendi. Genç kadın, Rain'in frapan bulunduğu bir kılıkta olmakla birlikte şıktı. Tuvaleti çingene pembesi satendendi. Rain ona bakıp elinde olmadan yüzünü buruşturduktan sonra koluna girdi ve konuklar gelmeden önce ona

evi gezdirdi. Gece boyunca da çok iyi davrandı. Başkalarının önünde Justine'e, yararlı ve gerekli olduğunu düşünmesine yol açan bir içtenlik gösterdi. Konuklar politikada büyük ad yapmış kimselerdi. Fakat aynı anda, ortalıkta sıradan insanların da bulunması durumu tatsız hale sokuyordu.

Justine, konuklar gidip Rain'le başbaşa kalınca memnun oldu. Bir yandan da erkeğin onu hemen evine yollamasından korkuyordu. «Hiç olmazsa bir teki üstün insan belirtileri gösterseydi böyle aldırmazdım,» diye fikrini açıkladı. «Yani, Napolyon ya da Churchill gibi. Bir adam tanınmış bir politikacıysa ülkenin kaderinde rol oynuyor demektir. Bu tür bir erkeğin de üstün olması gerekir. Kendini kader çizen bir adam olarak görüyor musun?»

Rainer yüzünü buruşturdu. «Bir Alman'a soru sorarken sözlerine daha dikkat etmelisin, Justine. Hayır, kendimi böyle görmüyorum. Politikacıların kendilerini kader çizen kimseler olarak görmeleri doğru olmaz. Birkaç kişi bunda başarılı olabilir. Kalanları da ancak kendi başlarını ve ülkelerini türlü derde sokarlar.»

Justine bu konuda tartışmak istemiyordu. Sadece konuşmak için bu konuyu açmıştı. Artık durumu belli etmeden sözü değiştirebilirdi. Masum bir tavırla, «Onların eşleri de ayrı tür kimseler,» dedi. Çingene pembesini sevmiyorsun, ama bazıları'nın karıları benden çok daha aşağıydı. Mrs. Şey, pek fena sayılamazdı. Ama Mr. Filan, duvardaki kâğıttan farksızdı. Mrs. Falan da iğrençti. Kocaları onlara nasıl davranıyor? Erkekler eş seçerlerken pek budala oluyorlar doğrusu!»

«Justine! Adları anımsamayı ne zaman öğreneceksin? Beni reddetmen iyi olmuş. Asla bir politikacı karısı olamazsın. Konukların adlarını anımsayamadığın için ağzının içinden bir şeyler mırıldandın. Pek çok erkek iğrenç dediğin eşleriyle başarıya erişmişlerdir; buna karşılık fevkalâde karıları olan adamlar hiç de başarı elde edememişlerdir. Zaten aslında bunun da önemi yok, çünkü bu işde erkeğin yetenekleri ön planda gelir. Sadece siyasi nedenlerle evlenen pek az erkek vardır.»

Rain'in her zamanki gibi ona haddini bildirmesi. Justine'i

fena sarstı. Yalandan neşeli bir tavırla selam vererek yüzünü gizleyen kadın, halının üstüne oturdu.

«Oh, oradan kalk, Justine!»

Ama Justine inadına ayaklarını altına alıp oturdu ve şömine-nin yanına dayanarak Natasha'yı okşamaya başladı. Eve geldiği zaman, Kardinal Vittorio öldüğünde kediye Rain'in aldığını öğren-miştı. Hem o, yaşlı ve huysuz olan bu kediye seviyordu.

Birden, «Sana artık Drogheda'ya döneceğimi söyledim mi?» diye sordu.

Rain tabakasından sigara çıkarıyordu. Hiç istifini bozmadan işine devam etti. «Bunu bana söylemediğini iyi biliyorsun.»

«Öyleyse şimdi söylüyorum.»

«Bu karara ne zaman vardın?»

«Beş gün önce. Bu haftasonu gideceğimi umuyorum. Bura-dan ayrılacağım günü iple çekiyorum.»

«Anlıyorum.»

«Bu konuda bütün söyleyeceğin bu mu?»

«Başka söyleyecek ne var? Ancak yapacaklarında sana ba-şarılar dileyebilirim, değil mi?» Erkeğin böyle sakın sakın ko-nuşmasını gören Justine, büyük acı duydu.

Sonra neşeli bir tavırla, «Teşekkürler,» diye mırıldandı. «Ar-tık seni rahatsız etmeyeceğim için mutlu değil misin?»

«Beni rahatsız etmiyorsun, Justine. Demek haftasonu! Hiç zaman kaybetmiyorsun.»

«Ertelemenin ne anlamı var?»

«Ya mesleğin?»

«Ondan bıktım. Hem Lady Macbeth'den sonra oynayacak ne kaldı?»

«Biraz büyü artık, Justine! Böyle genç kızlara özgü saçma laflar edince içimden seni tutup sarsmak geliyor. Neden artık tiyatrodan bezdiğini ve evine dönmek istediğini söylemiyorsun?»

«Pekâlâ, pekâlâ! İstediğin gibi olsun. Her zamanki gibi saç-ma sapan laflar ediyordum. Seni rahatsız ettiğim için özür dile-rim!» Ayağa fırladı. «Kahretsin, ayakkabılarım nerede? Kürküm ne oldu?»

Fritz, ayakkabılarla kürkü getirdi. Sonra onu arabayla evine bıraktı. Rain, işi olduğunu söyleyerek onunla gelmemiştı. Fa-

kat Justine oradan ayrılırken adam, kucağında Natasha'yla oturuyor ve iş yapacağı da benzemiyordu.

★★

Meggie annesine, «Doğru hareket ettiğimizi umarım,» dedi.

Fee ona bakarak başını salladı. «Oh, evet. Bundan eminim. Justine'in böyle bir karar vermesine imkân yoktu. Onun için başka çare kalmamıştı. Onun yerine karar vermemiz gerekti.»

«Tanrı rolüne girmek istemem. Onun ne istediğini biliyorum. Fakat onunla yüz yüze gelip, gerçeği soracak olsam kaçamak cevap verecektir.»

Fee hafifçe gülümsedi. «Cleary gururu. En beklenmedik kimselerde bile ortaya çıkıyor.»

«Yok canım! Bu, yalnız Cleary gururu değil. Bunda biraz Armstrongların gururu var.»

Fakat Fee dudak büktü. «Hayır! Yaptığım şeylere gururumu asla karıştırmadım. Yaşlılığın amacı bu. İnsana yaptıklarının nedenlerini anlaması için biraz zaman veriliyor.»

Meggie alayla, «Ama daha önceden bunamazsak tabii,» diye karşılık verdi. «Ama senin için böyle bir tehlike yok. Ben'im için de öyle sanırım.»

«Belki de bunama, geçmişî anımsamaktan korkanlar için düşünülmüş bir lütuftur. Ama daha bunamaktan kurtulduğunu söyleyecek yaşta değilsin. Bunun için daha yirmi yıl ister.»

Meggie düş kırıklığıyla, «Yirmi yıl,» diye tekrarladı. «Oh, ne kadar uzun bir süre!»

Fee dikkatle yün örüyordu. «İsteseydin bu yirmi yılın yalnız geçmemesini sağlayabilirdin, değil mi?»

«Evet, ama buna değmezdi anne. Öyle değil mi?» Justine'in mektubunu işaret etti. «Uzun süre düşündüm. Rainer geldiğinden beri burada oturarak bir şey yapmama gerek kalmayacağını umdum. Kararı bana bırakmayacaklarını sandım. Fakat adam haklıymış. Sonunda iş yine benim başıma kaldı.»

Fee alınarak karşı çıktı. «Bu konuda biraz yardımım dokunduğunu kabul etmelisin. Gururundan vazgeçerek bana durumu anlattığın zaman tabii.»

Meggie şefkatle mırıldandı. «Evet, senin yardımın oldu.»

ikisi de ustalıklı örgü örmekteydiler. Odadaki eski saat hafif sesler çıkararak işliyordu.

Meggie birden, «Anne, bir şey soracağım,» dedi. «Babam, Stu ve Frank'da böyle yıkılmadın. Neden Dane'de böyle oldun?»

«Yıklamak mı? Ne demek istiyorsun?»

«Bu olay seni öldürdü âdeta!»

«Onların hepsi beni öldürdü, Meggie. Fakat ilk üçünde gençtim. Onun için de acımı gizlemeyi başardım. Fakat babam ve Stu ölünce bir tek Ralph neler çektiğimi anladı. Bunu farkedemeyecek kadar gençtin sen.» Gülümsedi. «Ralph'a hayrandım. O... özel biriydi. Tıpkı Dane gibi.»

«Evet, öyleydi. Bunu farketmediğini hiç anlamamıştım, anne. Yani kişiliklerini. Tuhaf. Seni hiç tanımıyorum. Benim için esrarlı bir insansın.»

Fee bir kahkaha attı. «Neyse biz asıl konuya dönelim. Justine için bunu yapabilirsen, bu kadar dertten yine de kazançlı çıktığını söyleyeceğim. Ama ben bunu yapamadım. Ralph seninle ilgilenmemi istemişti. Fakat ben buna yanaşmadım. Çünkü yalnızca anılarımla yaşamak istiyordum. Başka bir şey arzu etmiyordum. Oysa senin seçme hakkın da yok. Elinde bir tek anıların kaldı.»

«Fakat acı geçince anılar insanı teselli ediyor, değil mi? Böyle düşünmüyor musun? Dane, yirmi altı yıl benimdi. Şimdi onun ölmesinin daha iyi olduğunu düşünmeyi öğrendim. Sağ kalırsaydı karşı koyamayacağı büyük bir dertle karşılaşabilirdi. Örneğin Frank gibi... İkimiz de ölümden de daha kötü şeyler olduğunu biliyoruz artık.»

Fee, «Biz gidince kimse kalmayacak,» diye mırıldandı. «Drogheda da kalmayacak. Evet, ileride bir gün genç bir adam yazacağı kitapla ilgili bilgi toplamak için buraya gelecek. Yeni Güney Gal bölgesindeki son büyük çiftlik hakkında bir şeyler öğrenmeye çalışacaktır. Fakat okuyucularının hiç biri Drogheda'nın aslında nasıl bir yer olduğunu anlayamayacaktır. Bunu yapabilmek için buranın bir parçası olmaları gerekirdi.»

Rain'e bir mektupla veda etseydi bu kolay olurdu. Çünkü o zaman acımasızca saldırıya geçer, 'Ben azap çekiyorum,' diye

düşünürdü. 'Onun için sen de çekmelisin.' Fakat bu durumda mektup yazamazdı. Rain onu en sevdikleri lokantada yemeğe davet etmişti. Justine'den Park Lane'deki eve gelmesini istememesi de üzücüydü, ama buna şaşmamıştı doğrusu. Rain, böyle bir tehlikeye girmek istemiyordu.

Justine, ömründe belki ilk kez erkeğin kendisini beğenmesi için kılığına dikkat etti. Bu sefer kırmalı turuncu elbise giymeyecekti. Rain, sade kılıklardan hoşlanıyordu. Onun için koyu şarap kırmızısı, ipek jarse bir elbise giydi. Yere kadar inen elbisenin kolları uzun ve yakası da dikti. Üstünde inci ve laller olan, yaka biçimi gerdanlığını taktı. İki bileğinde de yine incili, lal taşlı bilezikler vardı. Üzüntüsünü gizlemek için her zamankinden fazla makyaj yaptı. Rain pek yakından bakmazsa durumu anlayamazdı.

Erkek onun halini pek farketmedi galiba. Çünkü bitkin gözüktüğünden söz etmedi. Hatta eşyaları toplamının onu yormuş olabileceğini bile söylemedi. Oysa Rain hiç böyle davranmazdı. Justine'e birden dünya sona eriyormuş gibi geldi. O, her zamankinden çok farklıydı.

Justine oradan ayrıldığı için Rain'in üzüldüğüne inanabilseydi belki durum bu kadar kötü olmayacaktı. Fakat o, tam tersine, son derece kayıtsız görünüyordu. Sanki daha önce Justine'le vedalaşmıştı ve bu buluşmalarını da fazla buluyordu.

Rain, nazik nazik, «Annenden mektup aldın mı?» diye sordu.

«Hayır, ama beklemiyorum. Mektup yazamayacak kadar şaşırılmıştır sanırım.»

«Yarın Fritz'in seni havaalanına götürmesini ister misin?»

Justine kaba bir tavırla, «Hayır, taksiye binerim.» diye cevap verdi. «Onun hizmetinden yoksun kalmanı istemem.»

«Yarın bütün gün toplantılarım var. Onun için araba bana gerekli değil.»

«Taksiye bineceğimi söyledim!»

Rain kaşlarını kaldırdı. «Bağırmaya gerek yok. Justine. Ne istersen yapabilirsin.»

Justine onun son zamanlarda kendisine *herzchen* demediğinin de farkındaydı. Son gece bu eski sözü bir kez bile kullanmamıştı. Oh, bu ne tatsız yemektir! Justine, 'Bir an önce bitse.'

diye düşünüyordu. 'Neden yaşam düzgün ve planlı değil? Neden Dane öldü?' O anda kardeşini anımsadığı için bir an daha dayanamayacağını anladı. Orada kalamazdı artık. Ellerini sandalyenin kenarlarına dayadı.

«Gitmeme izin verir misin, Rain? Başım çatlayacak gibi ağ-
rıyor.»

Justine'in katının bulunduğu küçük alanın orada, Rain arabadan inmesine yardım etti. Fritz'e blokun etrafında dolaşıp dönmesini söyledikten sonra genç kadının kolunu nazikçe tuttu. Londra'nın içe işleyen ince yağmurunda yürüdüler.

Erkek, «Justine, artık vedalaşıyoruz,» dedi.

Kadın neşeli konuşmaya çalıştı. «Şimdilik. Fakat sonsuza dek ayrı kalacak değiliz ki! Zaman zaman Londra'ya geleceğim. Bu arada Drogheda'yı ziyaret edecek vakit bulacağımı umuyorum.»

Rain, 'Hayır' der gibi başını salladı. «Yok. Vedalaşıyoruz, Justine. Artık birbirimize yararımız olacağını sanmıyorum.»

«Yani artık sana bir yararım olmayacağını mı söylemek istiyorsun?» Kendini zorlayarak neşeli bir sesle güldü. «Peki, Rain. Bana acıma. Buna dayanabilirim!»

Erkek eğilip onun elini tutarak öptü. Sonra doğrulup gözlerinin içine bakarak gülümsedi ve uzaklaştı.

Justine paspasın üstünde annesinden gelmiş olan mektubu gördü. Eğilip zarfı alarak içeriye girdi. Çantasıyla kabını yere atarak oturma odasına geçti. Bir ambalaj sandığının üstüne oturarak içini çekti. Sonra çıplak ayaklarını kanguru postunun tüylerine gömmüş olduğunu farkederek öfkeyle yüzünü buruşturdu. En iyisi mutfağa gidip kahve pişirmeliydi.

Buz dolabını açıp süt kabını çıkardı. Bir dolaptan da kahveyi aldı. Kahve ibriğine su doldururken ömründe ilk kez görmüş gibi çevresine bakınıyordu. Sonra gözleri mutfak masasının üstünde duran karakalem resme ilişti. Rain'in bu resmini birkaç hafta önce yapmıştı. Orada bir paket de sigara vardı. Bir sigara alıp yaktığı sırada annesinin mektubunu anımsadı. Buruşturduğu zayıf hâlâ elindeydi. 'Su ısınırken bunu okuyayım bari,' diye düşünerek mutfak masasının oradaki bir sandalyeye oturdu. Rain'in resmini yere atıp, ayaklarıyla da üstüne bastı. «Tanrı belânı versin, Rainer Moerling Hartheim! Bak sana al-

dırıyor muyum sanki! Demek artık beni istemiyorsun? Fakat ben de seni istemiyorum!» Mektubu okumaya başladı.

«Sevgili Justine,

Her zamanki gibi sabırsızlıkla hareket ettiğinden kuskum yok. Onun için bu mektubun vaktinde eline geçeceğini umarım. Son mektuplarımda yazdıklarım yüzünden böyle bir karar ver-diysen beni bağışla. Ben sadece biraz anlayış bekliyordum, her halde. Ama sert görünümünün ardında çok yumuşak bir insan gizlendiğini unutmuşum.

Evet, inanılmayacak kadar yalnızım. Fakat eve dönmenle bu durum düzelemez. Bir an durup düşünürsen bunun ne denli doğ ru olduğunu anlarsın. Eve dönmekle neyi başaracağını sanıyorsun? Yitirdiğimi geri verme gücüne sahip değilsin. Bu yalnız benim değil, senin, büyükannenin ve öbürlerinin de kaybı. Hem bu olaydan kendini suçlu tuttuğunu da seziyorum. Dane aciz bir bebek değil, genç bir erkekti. Onun gitmesine ben de izin verdim, değil mi? Senin gibi düşünseydim çıldırıp tımarhaneye girerdim. Çünkü onun kendi hayatını yaşamasına izin vermiş-tim. Fakat kendimi suçlamıyorum. Hiç birimiz Tanrı değiliz.

Eve dönmekle kendini bana kurban edeceksin. Ama ben bunu istemiyorum. Hiçbir zaman da istemedim. Şimdi de red-dediyorum. Sen Drogheda'ya ait değilsin ve hiçbir zaman da ait olmadın. Eğer hâlâ nereye ait olduğunu anlayamadınsa oturup biraz düşünmeni söyleyeceğim. Bazen gerçekten çok kalın kafalı-sın. Rainer çok iyi bir erkek. Fakat şimdiye dek sandığın gibi bencillikten tümüyle arınmış bir erkeğe de rastlamadım. Dane'in hatırı için ha! Artık büyü, Justine!

Sevgili yavrum, bir ışık söndü. Hepimiz için bu ışık söndü. Ama bu konuda bir şey yapamayacağını anlamıyor musun? Burada çok mutlu olduğumu iddia edecek değilim. Ancak Drogheda'da günlerimizi ağlayıp inlemekle geçirmiyor, onların tadım çıkarıyoruz ve senin için ışıklarımızın yanmasının asıl neden-lerinden biri de bu. Dane'in ışığı söndü. Sevgili Justine, bunu ka-bul etmeye çalış.

Drogheda'ya gel tabii. Seni görmeyi çok isteriz. Ama bura-da kalma. Burada kalmakla mutlu olamazsın. Bu, sadece ge-

reksiz değil, aynı zamanda yararsız bir fedakârlık olur. Senin mesleğinde sahneden bir yıl uzaklaşman bile pahalıya mal olur. Onun için ait olduğun yerde kal. İyi bir dünya vatandaşı ol.»

★★

Justine kardeşinin ölümünü izleyen ilk günlerdeki gibi bir acı duydu. Bu işe yaramaz, boş, kaçınılmaz bir sızıydı. Evet, yapabileceği bir şey yoktu. Artık bir şey yapamazdı.

Justine annesinin tek çocuğu olmanın ne anlama geldiğini biliyordu. 'Fakat o çiftlikte yaşlanan kadının istediği çocuk ben değilim,' diye düşündü. 'Oh, anne... Anne... Mümkün olsaydı bunu yapmaz mıydım? Dane'in yaşaması için kendi hayatımı verirdim... Fakat annem haklı. Drogheda'ya dönmem. Dane'in oraya bir daha gidemeyeceği gerçeğini değiştirmeyecek. Bir ışık söndü ve bunu yeniden yakamam. Annemin ne demek istediğini anlıyorum. Benim işiğim hâlâ annemin içinde yanıyor. Fakat Drogheda'da değil.»

★★

Kapıyı ona Fritz açtı. Paltosunu alırken de saygıyla, «Herr Hartheim çalışma odasında, Miss O'Neill,» dedi.

Rain, ateşin karşısındaki koltukta oturuyordu. Kapı açılınca başını çevirip baktıysa da sesini çıkarmadı. Justine'i gördüğüne memnun olmamıştı.

Justine yaklaşıp önünde diz çökerek başını onun dizlerine dayadı. «Bunca yıl için üzgünüm, Rain,» diye fısıldadı.

Erkek ayağa kalkmadı. Justine'in yanına yere çömeldi.

«Bu bir mucize!»

Justine ona bakarak gülümsedi. «Beni sevmekten hiç vazgeçmedin, değil mi?»

«Hayır, herzchen. Asla.»

«Sana çok azap vermiş olmalıyım.»

«Sandığın şekilde değil. Beni sevdiğini bildiğim için bekliyordum. Sabırlı bir erkeğin sonunda kazanacağına inandım daima.»

«Demek bu işi kendi kendime halletmemi istedin? Drog-

heda'ya gideceğimi söylediğim zaman hiç endişelenmedin, değil mi?»

«Yok, endişelendim. Ortada başka bir erkek olsaydı aldırmazdım. Fakat Drogheda korkunç bir rakipti.»

«Gideceğimi sana söylemeden önce biliyordun, değil mi?»

«Clyde haber verdi. Bonn'a telefon ederek sana engel olmam için bir şeyler yapmamı istedi. Ona, bir, iki hafta senin suyuna gitmesini ve bu arada bir şeyler düşüneceğimi söyledim. Onu değil, kendimi düşünüyordum, **herzchen**. Sandığın gibi bençillikten uzak biri değilim.»

«Annem de öyle yazmış. Fakat bu ev! Bunu bir ay önce mi kiraladın?»

«Evet, ama ev benim de değil. Mesleğine devam edecek- sen Londra'da bir eve gerek olacak. Burasını beğendinse satın alırım. Hatta turuncu ve pembe renklere el sürmeyeceğini söylersen evin dekorasyonunu da sana bırakırım.»

«Bu kadar sinsi olduğunu bilmiyordum. Neden hâlâ beni sevdiğini söylemedin? Bunu istiyordum!»

«Hayır. Görebilmen için bütün belirtiler ortadaydı. Bunu kendin farketmeliydin.»

«Ne yazık ki ben kördüm. Sonunda annem gözlerimi açma yardım etti. Bu gece ondan bir mektup aldım. Eve dönmemi istiyor.»

«Annen olağanüstü bir insan.»

«Onunla tanıştığınızı biliyorum, Rain. Ne zaman?»

«Bir yıl önce anneni görmeye gittim. Drogheda eşsiz **herzchen**. Fakat orasının seninle hiç ilgisi yok. O zaman annene bunu anlatmak istemiştım. Sonunda bunu kabul ettiği için çok mutluyum.»

Justine elini uzatıp onun dudaklarına dokundu. «Kendimden kuşku vardı, Rain. Daima oldu. Belki yine de olacak.»

«Oh, **herzchen**, olmayacağını umarım. Benim için senden başka hiç kimse olmadı. Dünya yıllardır bunu biliyor. Ancak aşk sözlerinin bir değeri yok. Günde bin kez sana bunları haykırsaydım yine kuşkularını gideremezdim. Onun için aşkımın sözünü etmedim, bunu yaşadım, Justine. Sana sadık olan erkeğin duygularından nasıl kuşkulandın?» İçini çekti. «Ben bir şey söylemedim. Belki annenin sözünü yeterli bulmaya devam edersin.»

Justine endişelerinden sıyrılmıştı. «Oh... senini en sevdiğim yönün daima benimle çekişmendi. Bu yarışta hiçbir zaman sana yetişemedim.»

Erkek güldü. «Öyleyse geleceğe böyle bak, *herzchen*. Benimle aynı evde oturmakla nasıl yarışıldığını öğrenme fırsatını bulabilirsin belki.» Justine'in alnını, yanaklarını, gözlerini öptü. «Senin değişmeni hiç istemem, Justine. Ne yüzündeki bir tek çil, ne de beyninin bir hücresi değişmeli.»

★★

Telgrafta, 'MRS. RAINER MORELING HARTHEIM OLDUM,' yazılıydı. 'VATIKAN'DAKİ ÖZEL TÖRENLE NİKÂHIMIZ KUTSANDI, STOP. BU TAM ANLAMıyla EVLENMEK, STOP. KISA SÜRE SONRA BALAYINA ORAYA GELECEĞİZ FAKAT EVİMİZ AVRUPA'DA OLACAK, STOP, RAIN VE BENDEN HEPİNİZE SEVGİLER, STOP. JUSTINE.'

Meggie telgrafı masaya bırakarak bahçedeki renk renk sonbahar güllerine baktı. Küçük şeylerin büyüyüp, yetiştiği, kuruduğu ve yerlerini yenilerine bıraktığı bahçe ne güzel, ne canlıydı.

Meggie, 'Drogheda'nın durma zamanı geldi,' diye düşündü. 'İleride burası yabancıların elinde yaşayacak. Fakat her şeyi kendim yaptım. Bu yüzden kimseyi suçlayamam. Bunun bir tek anı için bile pişman olmadım.

'Kalbine diken saplanan kuş değişmez bir yasayı uygular. Ancak kuş yasaya uyarak alıç ağacını ararken göğsüne bir diken saplanıp şakıyarak öleceğini bilmez. Diken kalbine saplandığı an bile öleceğinin farkında değildir. Kuş yalnızca canı kalmayana dek öter, öter... Fakat bizler, kalbimize dikenleri saplandığında durumu biliriz. Bunu anlarız. Fakat yine de bunu yaparız. Yine de yaparız...'